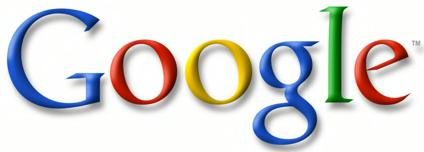

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at http://books.google.com/

Stanford University Libraries
3 6105 126 582 886

Digitized by Google

STANFORD UNIVERSITY
STACKS
MAY 1977
LIBRARY

NOTE TO THE READER

FRAGILE

THE PAPER IN THIS VOLUME IS BRITTLE

PLEASE HANDLE WITH CARE

Digitized by Google

Digitized by Google

SLUŽBENI GLASNIK

kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade,

odjela za bogoštovje i nastavu.

Godina 1889.

U Zagrebu.

Tiskom Ign. Granitza i dr.

1889.

Digitized by Google

Digitized by Google

Chronologički popis

naredaba u „Službenom glasniku“ za godinu 1889.

Dan, kojega je naredba izdana	Predmet	Broj naredbe	Strana
1889. 12. siečnja	Naredba kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu, glede školarine na srednjih učilištih	1	13
7. ožujka	Naredba kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade, odjela za unutarnje poslove, kojom se izdaje naputak, kako valja zapriečivati u školah prenos kužnih bolesti	6	81
16. „	Naredba kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu, kojom se dozvoljava sadjenje amerikanske loze u školskih vrtovih u predjelih zaraženih od filoksere	2	53
17. „	Naredba kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu, kojom se ravnateljstva srednjih učilišta, naročito realaka, upozoruju na štipendije za hrv.-slav. mladiće na budimpeštanskoj politehnici	3	54
17. „	Naredba kr. hrv. slav.-dalm. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu, glede pobiranja primarine na kr. gimnazijah, realnih gimnazijah, realkah te s realkami spojenih trgovačkih školah. .	4	55
24. „	Naredba kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu, glede uvedenja „Poštovnica“ u pučke škole . .	5	55
29. „	Naredba kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu, radi upute dušobrižnika, neka u slučaju smrti osobe, providjene mirovinskom mazdom (Patental - Invaliden) zatraže njihovu obskrbnu izpravu te da ju pripošalju zapovjedničtvu dotične nemoćničke kuće	7	85
3. travnja	Naredba kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu, glede ustanovljenja mjestnih doplataka za učitelje nižih i viših pučkih škola	8	86
10. „	Naredba kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu, glede odpreme novaca poštanskimi doznačnicami te glede uporabe dopisnica kod manjega uredovanja, dopisivanja po podčinjenih oblastih, uredih i zavodih	9	91
10. „	Naredba kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu, glede utvrdjenja brakova, sklopljenih po nekatolicih u republici Uruguay pred njihovimi dušobrižnici ili konzuli .	11	107

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Stvarni popis

naredaba i ostaloga sadržaja „Službenoga glasnika" za godinu 1889.

Digitized by Google

F.

G.

H.

I.

J.

K.

Digitized by Google

L.

M.

N.

O.

Digitized by Google

P.

R.

S.

Digitized by Google

Š.

Digitized by Google

T.

U.

V.

W.

Z.

Ž.

Digitized by Google

Popis knjiga i učila.

Badalić Hugo: „William Shakespeare: Koriolan. Tragedija". Preveo, uvod i bilježke pridao Hugo Badalić. Str. 2.

Basariček Stjepan: „Pedagogija I. dio: Uzgojoslovje" i „Pedagogija II. dio: Obće obukoslovje" Strana 167.

Basariček Stjepan: „Čitanka za više pučke škole." Knjiga prva. Str. 354.

Bek Vinko: „Bečki zavod za slijepce i naše potrebe". Str. 3.

Bek Vinko: „Slijepčev prijatelj. List za promicanje uzgoja, obuke i inih probitaka slijepaca." Str. 424.

Bojničić Ivan Dr.: „Glasnik družtva za umjetnost i umjetni obrt.' Str. 16.

Broz Ivan Dr.: „Oblici jezika staroga slovenskoga s dodatkom o postanju oblika jezika hrvatskoga ili srbskoga za VII. i VIII. razred gimnazija". Str. 424.

Cugšvert Miroslav: „Školski vrt." Str. 56.

Cuvaj Antun: „Računica za šegrtske škole". Str. 93.

Cuvaj Antun: „Računica za više pučke škole s osobitim obzirom na potrebe gospodarstva, obrta, trgovine i kućanstva". Str. 382.

Divković Mirko: „Hrvatska čitanka za III. razred gimnazijski". Str. 93.

Fleischer Gustav i Mencin Josip: „Čitanka za šegrtske škole". Str. 354.

Golub V. M.: „Dra. Franje viteza Močnika Pouka u računici za niže razrede gimnazija." II. razdio. IV. hrvatsko izdanje. Str. 401.

Hoić Ivan Dr.: „Povjestnica novoga vieka za niže razrede srednjih učilišta." Drugo preradjeno izdanje. Str. 401.

Hoić Ivan Dr.: ‚Zemljopis za više djevojačke škole Prvi i drugi stupanj." Drugo posve preradjeno izdanje. Str. 401.

Klaić Vjekoslav: „Fr. B. Kořinka Povjestnica novoga vieka za više razrede srednjih učilišta". Drugo posve preradjeno izdanje. Str. 414.

Kršnjavi I. Dr.: „Oblici graditeljstva u starom vieku". Str. 16.

„Kružno pismo." Pisanka za mladež viših pučkih, učiteljskih, obrtnih i srednjih škola. Str. 167.

Kuralt Franjo: „Pouka u gospodarstvu za preparandije". II. dio. Vinogradarstvo, pivničarstvo i voćarstvo. Str. 2.

Kuten Gjuro: „Pouka u mjerstvu za V. i VI. razred viših djevojačkih učionica". Po petom njemačkom izdanju Picklove geometrije. Str. 402.

Lobmayer Antun Dr.: „Primaljstvo. Učevna knjiga za primalje". Str. 257.

Lorković Blaž Dr.. „Počela političke ekonomije ili nauka obćega gospodarstva." Str. 423.

Marn Franjo: „Njemačka slovnica za srednja učilišta". Drugo izpravljeno izdanje. Str. 401.

Mikšić Marko: „Mjerstveno likoslovje u savezu s prostoručnim risanjem." Za prvi razred realaka i realnih gimnazija. Sudjelovanjem prof. A. Anděla napisao Josip Menger. Str. 354.

Musić August Dr.: „Dra. Karla Schenkla Grčka početnica za III. i IV. razred gimnazijski. IV. hrvatsko izdanje. Str. 401.

„Naredba ob upravi pučkih škola." Str. 167.

„Naredba o polazu škole". Str. 402.

Neuberg Gustav: „Narodne pisanke", „Računske zadaćnice", „Slovničke zadaćnice" i „Stigmografičke risanke". Str. 414.

Digitized by Google

Novak Vjencealav: „Priprava k nauci o glasbenoj harmoniji." Str. 111.

Nikolajević Milan; „Pregled novoga političkoga i sudbenoga razdieljenja kraljevina Hrvatske i Slavonije". Str. 93.

„Poštovnica." Sbirka snimaka poštovnih tiskopisa za vježbu u izpunjivanju i s uputom u poštovne uredbe te valjanu uporabu pošte i brzojava." Str. 55. i 397.

„Razredba učevnoga gradiva za jednorazredne obće pučke i produžne škole na mjesece uz dodatak obširnije učevne osnove, zatim razredbe školskih sati te glavnih pravila u obće, a za pojedine predmete pučke škole napose; napokon najvažnije ob učitelju." Str. 16.

Steklasa Ivan: „Zemljopis i statistika austro-ugarske monarkije za srednja učilišta." Str. 414.

Streer Ed.: „Zemljopisna početnica za prvi razred srednjih učilišta". Četvrto pregledano izdanje. Strana 400.

„Školski i nastavni red za pučke škole u kraljevinah Hrvatskoj i Slavonije." Str. 257.

Štiglić Martin Dr.: „Pedagogika ili uzgoslovje." Str. 15.

Šuller Fr.: „Histoire abrégée de la littérature française." Str. 111.

„Ustrojni štatut za učiteljske škole" i „Izpitni propis za učiteljsku službu na nižih pučkih školah u kraljevinah Hrvatskoj i Slavoniji". Str. 382.

Digitized by Google

Kazalo osobnih viesti

u „Službenom glasniku“ za godinu 1889.

A. Imenovani, premješteni i promaknuti:

Broj upućuje na stranu knjige.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

B) Odrekli se učiteljske službe:

Bobinac Marija 409
Klug Ivan 416
Maričić Josipa 389

C) Odpušten je od učiteljske službe:

Gerechtshammer Ivan 389

D) Umirovljeni:

Ašperger Matej 429
Berc Mirko 4
Cuvaj Anka 4
Čehulić Veronika 4
Čičigoj Jakob 356
Dončević Luka 416
Filipović Ivan 58
Filjak Pavao 389
Heimrl Josipa 58
Horvat Vjekoslav 416
Jambrušić Dragutin 416
Karal Terezija 409
Kirin Vinko 258
Kranjčec Barbara 18
Lisac Antun 18
Lončar Matilda 429
Lončarević Luka 429
Lugarić Franjo 429
Natter Adam 429
Otovčević Antun 18
Petak Vjekoslav 429
Petz Ivan 409
Sanko Tomo 258
Schäfer Ivan 429
Stanković Gjorgje 429
Stanojević Jelena 416
Šalamun Jakov 18
Štefanec Mijo 429
Tomić Stjepan 96
Valjak Stjepan 18
Vodička Josip 96
Vurdelja Dmitar 18
Žderić Antun 18
Živković Grga 389

E) Umrli;

Anzić Anka 96
Bertak Matija 112
Biljan Pajo 356
Bišćan Josip 356
Crnić Josip 112
Čuklić Ferdinand 4
Demartini Antun 258
Dragičević Jefto 58
Gjukić Milan 168
Gvozdić Luka 58
Hakl Gustav 96
Heinz Jakob 96
Horvat Mijo 258
Jelić Matija 168
Jeretin Ivan 112
Kirar Ljubica 96
Lipošćak Amalija 112
Marjanović Adam 58
Pavić Dimitrija 356
Posmuk Katarina 429
Radočaj Juraj 58
Ratković Dane 112
Roksandić Mile 4
Stojšić Ferdo 429
Štimac Milan 112
Teodorović Ljubica 112
Vlašić Ivan 356
Vrbanić Matija 96
Vukelić Dragutin 429

Digitized by Google

Digitized by Google

God. 1889. Komad I.

SLUŽBENI GLASNIK

kr. hrv. slav. dalm. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu.

U Zagrebu dne 31. siečnja 1889.

Objava.

Ovim brojem počimlje VII. godište „Službenoga glasnika", koji će prema naredbi kr. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu, od 22. prosinca 1882. br. 13995. sadržavati zakone, naredbe, odluke, propise, naputke, načelna riešenja u specijalnih slučajevih, oglase i odluke glede učevnih knjiga i inih učila kao i imenovanja profesora i učitelja te natječaje za popunu izpražnjenih učiteljskih mjesta i izpražnjenih stipendija i podpora. Povrh toga donosit će osim izvješća o stanju zemaljskoga školstva i ine školstva se tičuće viesti.

„Službeni glasnik" dužne su držati sve političke oblasti i svi učevni zavodi te se svaka naredba kr. zemaljske vlade, čim se u „Službenom glasniku" proglasi i ovaj dotičnoj oblasti ili učevnomu zavodu dostavi, ima smatrati intimiranom.

Predplatnina, koja iznosi za cielo godište 1889. „Službenoga glasnika" 1 for. a. vr., šalje se načinom u gore pomenutoj naredbi naznačenim ravnateljstvu pomoćnih ureda kr. zemaljsko-vladnoga odjela za bogoštovje i nastavu u Zagrebu, kamo neka se upravljaju i reklamacije pojedinih komada „Službenoga glasnika".

Predjašnja godišta „Službenoga glasnika" mogu se broširana dobiti primjerak po 1 for. Tako isto mogu se kod rečenoga ravnateljstva pomoćnih ureda dobiti „Izvješća o stanju školstva u Hrvatskoj i Slavoniji svršetkom školske godine 1877/8. i 1884/5.", broširan primjerak prvoga za 50 nvč., a drugoga za 1 for.

Digitized by Google

Oglasi.

Br. 13665. — 1888.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, dozvolila je, da se u Imsovomselu, u županiji požežkoj, postojeća školska eksposititura pretvori u samostalnu obću pučku školu sa redovitom učiteljskom plaćom od 400 for. na godinu, stanom u naravi, eventualno stanarinom od 100 for., 6 hvati ogrievnih drva i 2 jutra oranice na uživanje.

U Zagrebu dne 10. siečnja 1889.

Grof Khuen-Héderváry.

Br. 13664. — 1888.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, dozvolila je, da se na obćoj pučkoj školi u trgu Daruvaru osnuje četvrto učiteljsko mjesto za učitelja sa redovitom godišnjom plaćom od 400 for., stanarinom od 100 for. i 6 hvati ogrievnih drva.

U Zagrebu dne 10. siečnja 1889.

Grof Khuen-Héderváry.

Br. 91. — 1889.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, dozvolila je, da se na obćoj pučkoj školi u Malom Bukovcu, u varaždinskoj županiji, ustroji drugo učiteljsko mjesto za učiteljicu sa plaćom od 400 for. i stanarinom od 100 for. na godinu.

U Zagrebu dne 10. siečnja 1889.

Grof Khuen-Héderváry.

Br. 268. — 1889.

Troškom i nakladom kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade izišla je školska knjiga: Pouka u gospodarstvu za preparandije. Napisao Franjo Kuralt, tajnik hrvatsko-slavonskoga gospodarskoga družtva. II. dio Vinogradarstvo, pivničarstvo i voćarstvo, sa 268 slika", koja knjiga ima 19¼ tiskanih araka, te se može kruto vezano dobiti kod ravnateljstva pomoćnih ureda kr. zemaljsko-vladnoga odjela za bogoštovje i nastavu primjerak po jednu (1) forintu.

Nabava te knjige kao i nabava od istoga pisca i troškom kr. zemaljske vlade tiskane knjige „Pouka u gospodarstvu za preparandije I. dio. Poljodjelstvo i povrćarstvo"* preporučuje se knjižnicam svih pučkih škola.

U Zagrebu dne 10. siečnja 1889.

Za bana:

Dr. Spevec.

Br. 271.

Nakladom samoga prevoditelja izašla je knjiga: „William Shakespeare: „Koriolan". Tragedija. Preveo, uvod i bilježke pridao Hugo Badalić. Zagreb 1889." Ta knjiga ima 131 stranu i prodaje se broširana primjerak po 80 novč.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, nalazi rečenu knjigu kao pomoćnu knjigu za porabu pripustiti u ovozemaljskih srednjih učilištih.

U Zagrebu dne 13. siečnja 1889.

Grof Khuen-Héderváry.

---

* Gl. „Službeni glasnik" 1887. Str. 199.

Digitized by Google

Br. 1006.
Nakladom kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade izdane su izplatnice za pučke učitelje u obliku malih knjižica, te se tvrdo vezane mogu kod ravnateljstva pomoćnih ureda kr. zemaljsko-vladnoga odjela za bogoštovje i nastavu dobiti primjerak po 7 novčića.
To se obćega znanja radi ovim proglašuje.
U Zagrebu dne 26. siečnja 1889.

Za bana:
Dollhopf.

Br. 13265. — 1888.
Učitelj obće pučke škole u Bukevju Vinko Bek napisao je i u Zagrebu god. 1889. izdao djelce: „Bečki zavodi za slijepce i naše potrebe“, koje djelce ima 64 strane i prodaje se broširano primjerak po 35 novč.
Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, nalazi nabavu toga djelca preporučiti pučkim školam za njihove knjižnice.
U Zagrebu dne 13. siečnja 1889.

Za bana:
Dr. Spevec.

Osobne viesti.

Ban kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije potvrdio je učitelja kr. velike realke zemunske Hinka pl. Hranilovića stalno u učiteljskoj službi te mu je podjedno podielio naslov „profesora“.

Ban kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije potvrdio je učitelja kr. gimnazije riečke Aleksandra Viraga stalno u učiteljskoj službi te mu je podjedno podielio naslov „profesora“.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je privremenoga ravnajućega učitelja u Mitrovici Franju Grginčevića definitivnim ravnajućim učiteljem obće pučke škole u istom mjestu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je učitelja Julija Batora privremenim ravnajućim učiteljem obće pučke obospolne škole u Ivankovu.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je privremenoga učitelja u Banoštru Pavla Bibića pravim učiteljem obće pučke škole u istom mjestu.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je privremenoga učitelja u Maloj Remeti Jovana Čordašića pravim učiteljem obće pučke škole u istom mjestu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestnoga učitelja u Turkah Slavoljuba Hibšera pravim učiteljem obće pučke škole u istom mjestu.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je privremenoga učitelja u Imbriovcu Mijata pl. Kosa pravim učiteljem obće pučke škole u istom mjestu.

Digitized by Google

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, premjestila je učitelja Pavla Ribara ml. iz Kupirova uslied njegove vlastite molbe na obću pučku školu u Toboliću.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, premjestila je pučkoga učitelja Stjepana Kovačevića iz Gospića na obću pučku školu u Lovincu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je pučkoga učitelja u Rumi Josipa Anschau-a pravim učiteljem obće pučke škole u gornjem gradu Osieku.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je pučkoga učitelja u Tovarniku Gjorgju Cvejića pravim učiteljem obće pučka škole u Jazku.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestnoga učitelja u Jasenašu Bogdana Narandžića privremenim učiteljem obće pučke škole u Pavlovcih.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je izpitanoga učitelja Paju Voda privremenim učiteljem obće pučke škole u Binguli.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je učitelja u u Keresturu Josipa Gubaša privremenim podučiteljem obće pučke škole u Brkasovu.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je pučkoga učitelja u Budjanovcih Milana Konjovića pravim učiteljem a pomoćne učiteljice Antoniju Butkovićevu i Angjeliju Georgijevićevu privremenima učiteljicama obće pučke škole u Golubincih.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, premjestila je učiteljicu u Čazmi Antoniju Bolkartovu na obću pučku školu u Križu, ter je imenovala namjestnu učiteljicu u Johanisdorfu Anku Brozovićevu pravom učiteljicom obće pučke škole u Čazmi.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestnu učiteljicu u Vrpolju Evelinu Pechlovu privremenom učiteljicom obće pučke škole u istom mjestu.

Umirovljeni su: Mirko Berc, učitelj obće pučke škole u Belcu, i Anka Cuvaj, učiteljica niže pučke škole u Sisku.

Umrli su, i to:

Dne 15. studenoga 1888. Mile Roksandić, privremeni učitelj obće pučke škole u Bieloj.

Dne 7. prosinca 1888. Ferdinand Čuklić, učitelj obće pučke škole u Ljubeščici.

Digitized by Google

Natječaji.

Br. 12 944.—1888.

U kr. konviktu zagrebačkom podielit će se dva zakladna mjesta novo utemeljene zaklade pokojnoga Mirka pl. Kukovića, te se u tu svrhu razpisuje natječaj do 10. veljače 1889.

Pravo na ovo pitomsko mjesto imadu mladići, koji nisu prekoračili 12. godinu dobe svoje i koji polaze gimnazij.

Natjecatelji za ova pitomska mjesta imadu svoje molbenice, upravljene na kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljsku vladu, odjel za bogoštovje i nastavu, obložiti krstnim listom, školskimi svjedočbami i liečničkom svjedočbom glede toga, da su ciepljeni, ili da su naravne boginje pretrpili, ter da su prosti od svake kroničke bolesti.

Ovako obložene molbenice imadu se putem ravnateljstva onoga učevnoga zavoda, na kojem mladić nauke polazi, kr. zemaljskoj vladi, odjelu za bogoštovje i nastavu, i to najdulje do gore naznačenoga roka podnieti; jer se na kasnije podnešene molbenice neće uzeti nikakav obzir.

Kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu.

U Zagrebu dne 7. siečnja 1889.

Br. 17.588.—1888.

Za popunjenje učiteljskoga mjesta u Komogovini, kotara petrinjskoga, s kojim je skopčana godišnja plaća od 350 for., 6 hvati gorivih drva i stan u naravi, razpisuje se natječaj do 15. veljače 1889.

Molbenice, upravljene na visoku kr. zemaljsku vladu, odjel za bogoštovje i nastavu, obložene potrebitimi izpravami, imaju se do opredieljenoga roka podnieti kr. kotarskoj oblasti u Petrinji.

Natjecatelji grčko-iztočne vjere imaju prednost.

Kr. županijska oblast u Zagrebu dne 31. prosinca 1888.

Br. 11.675.—1888.

Na obćoj pučkoj obospolnoj školi u Našicah popunit će se mjesto ravnajućeg učitelja i orguljaša s plaćom od 600 for., funkcijonalnim doplatkom od 100 for. uz užitak stana, 34·15 kbm. drva i vrta.

Za ovo se mjesto razpisuje natječaj do 25. veljače 1889., do kojega roka molbenice, obložene propisanimi dokazali i upravljene na visoku kr. zemaljsku vladu, odjel za bogoštovje i nastavu, podnieti valja kr. kotarskoj oblasti u Našicah.

Kr. županijska oblast u Osieku dne 23. prosinca 1888.

Br. 11.628.—1888.

U području županije virovitičke ima se popuniti mjesto učitelja i pojca grčko-iztočne vjeroizpoviesti u Klisi s godišnjom plaćom od 350 for., stanom, vrtom i 27.32 kbm. drva za ogriev, za koje se ovim razpisuje natječaj do 25. veljače 1889.

Molbenice po propisu biljegovane i upravljene na visoku kr. zemaljsku vladu, odjel za bogoštovje i nastavu, neka se uredovnim putem podnesu do rečenoga roka kr. kotarskoj oblasti u Virovitici.

Kr. županijska oblast u Osieku dne 21. prosinca 1888.

Br. 11.669.—1888.

Na obćoj pučkoj obospolnoj školi u Semeljcih ima se popuniti mjesto učitelja i orguljaša s plaćom od 500 for., nagradom za orguljanje od 30 for., stanom u naravi, 20·5 kbm. ogrievnih drva i vrtom.

Za ovo se mjesto razpisuje natječaj do 25. veljače 1889.

Molbenice, obložene propisanimi izpravami i upravljene na visoku kr. zemaljsku vladu, odjel za bogoštovje i nastavu, valja redovitim putem podnieti do ustanovljenoga roka kr. kotarskoj oblasti u Djakovu.

Kr. županijska oblast u Osieku dne 20. prosinca 1888.

Digitized by Google

Br. 16945. — 1888.

Na obćoj pučkoj dvorazrednoj školi u Erdeviku, kotara iločkoga, ima se popuniti mjesto učitelja rimo-katoličke vjeroizpoviesti i orguljaša.

S tim mjestom skopčana je plaća od 450 for. na godinu, stan u naravi, vrt, 20·5 kbm. ogrievnih drva i 1/4 sesije urbarske zemlje.

Natječaj se razpisuje do 20. veljače 1889.

Natjecatelji, vješti hrvatskomu, njemačkomu i magjarskomu jeziku imaju svoje na visoku kr. zemaljsku vladu upravljene i po propisu obložene molbenice do ustanovljenoga roka podnieti kr. kotarskoj oblasti u Iloku.

Kr. županijska oblast u Vukovaru dne 15. siečnja 1889.

Br. 1005. — 1889.

U području županije zagrebačke imaju se popuniti sliedeća učiteljska mjesta:

a) Na obospolnoj obćoj pučkoj školi u Vukovini (kotar Vel.-Gorica) mjesto učitelja i orguljaša s plaćom od 400 for., stanom u naravi, 6 hvati drva i 3/4 rali oranice.

b) Na obospolnoj obćoj pučkoj školi u Domagoviću (kotar Jaska) mjesto učitelja s plaćom od 400 for., stanom u naravi, ogrievnimi drvi i 17·49 ara vrta.

c) Na djevojačkoj obćoj pučkoj školi u gradu Sisku mjesto učiteljice s plaćom od 600 for. i stanarinom od 90 for.

Za ova mjesta razpisuje se natječaj do 25. veljače 1889.

Molbenice upravljene na visoku kr. zemaljsku vladu, odjel za bogoštovje i nastavu, imaju se obložiti propisanimi dokazali i putem predpostavljene kr. kotarske oblasti (gradskoga poglavarstva) podnieti do gore opredieljenoga roka za a) i b) dotičnoj kr. kotarskoj oblasti a za c) gradskomu poglavarstvu u Sisku.

Kr. županijska oblast u Zagrebu dne 19. siečnja 1889.

Br. 896. — 1889.

Na obćoj pučkoj jednorazdrednoj učioni u Kupirovu, područja kotara gračačkoga, izpražnjeno je mjesto učitelja grčko-iztočne vjeroizpoviesti, za koje se razpisuje natječaj do konca veljače t. g.

Natjecatelji imaju svoje propisno obložene molbenice, upravljene na visoku kr. zemaljsku vladu, odjel za bogoštovje i nastavu, do rečena roka dostaviti kr. kotarskoj oblasti u Gračacu, koja će s prispjelimi joj molbenicami postupati u smislu točke 2. i 3. naredbe visoke kr. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu, od 5. rujna 1886. broj 9794

Kr. županijska oblast u Gospiću dne 22. siečnja 1889.

Digitized by Google

Statistički podatci o stanju preparandija u Hrvatskoj i Slavoniji u školskoj godini 1887|8.

1. *Broj preparandija i njihovo smještenje.*

Svršetkom školske godine 1887/8. bile su u Hrvatskoj i Slavoniji 4 preparandije, od kojih su bile 2 zemaljske, i to: kr. mužka preparandija u Zagrebu i kr. učiteljište u Petrinji, a 2 privatne, i to: ženska preparandija u samostanu ss. milosrdnica u Zagrebu s pravom javnosti i konfesijonalna grčko-iztočna učiteljska škola u Karlovcu bez toga prava.

Sgrada, u kojoj je smještena kr. mužka preparandija zagrebačka, trošna je te slabo odgovara svojoj svrhi. Prostorije kr. učiteljišta petrinjskoga, a tako isto i prostorije ženske preparandije u samostanu ss. milosrdnica u Zagrebu posve su prikladne za školske svrhe.

2. *Učila.*

Za uzdržavanje i podpunjavanje sbirka učila u kr. mužkoj preparandiji u Zagrebu i kr. učiteljištu u Petrinji dozvoljen je iz zemaljskih sredstva stalan godišnji paušal od 450 for. dotično od 300 for. Sbirke učila u samostanskoj ženskoj preparandiji uzdržavaju i podpunjavaju se iz sredstva samostanskih.

Sve su te preparandije učili dobro obskrbljene.

3. *Učiteljsko osoblje.*

Učiteljsko osoblje u pomenutih preparandijah bilo je sliedeće, i to:

	Kr. mužka preparandija u Zagrebu:	Ženska preparandija samostanska:	Kr. učiteljište u Petrinji:
Ravnatelja dotično ravnateljica	1	1	—
Vjeroučitelja	2	1	2
Red. učitelja dotično učiteljica	4	5	4
Učitelj tjelovježbe	1	—	—
Učitelj glasbe	1	—	1
Učiteljica za ženski ručni rad	—	1	—
Pomoć. učitelja dot. učiteljica	3	4	2

Obavljanje ravnateljskih posala na kr. učiteljištu petrinjskom povjereno je jednomu od zavodskih učitelja.

Vjeroučitelj grčko-iztočne vjeroizpoviesti na kr. mužkoj preparandiji zagrebačkoj zajedno je vjeroučiteljem i na kr. gimnaziji i realci u Zagrebu.

Obadva vjeroučitelja rimo-katolički i grčko-iztočni na kr. učiteljištu petrinjskom zajedno su i vjeroučitelji na ondješnjoj maloj realci.

Učitelj tjelovježbe na kr. mužkoj preparandiji zagrebačkoj zajedno je učiteljem tjelovježbe na kr. gimnaziji i realci u Zagrebu.

4. *Polazak preparandija.*

Školske godine 1887/8. bilo je u kr. mužkoj preparandiji zagrebačkoj upisano 111 učiteljskih pripravnika; od tih su 13 tečajem godine školu ostavila, a 1 umro. Po tom ih je koncem godine ostalo u preparandiji 97; za 1 manje nego školske godine 1886/7.

U ženskoj preparandiji u samostanu ss. milosrdnica bilo je upisano 100 učiteljskih pripravnica; od tih ih je 5 tečajem godine školu ostavilo. Ostalo je dakle koncem godine u preparandiji 95 učiteljskih pripravnica; za 3 više nego školske godine 1886/7.

U kr. učiteljištu u Petrinji bilo je upisano 76 učiteljskih pripravnika; od tih je 10 tečajem godine školu ostavilo, a 2 su umrla. Po tom su koncem godine ostala u učiteljištu 64 učiteljska pripravnika; za 8 manje nego školske god. 1886/7.

Digitized by Google

Koliko je učiteljskih pripravnika i pripravnica svršetkom školske godine 1887/8. bilo u zagrebačkih preparandijah i petrinjskom učiteljištu u obće te po vjeroizpoviesti, zavičaju, dobi, po svršenih predtećnih naucih i po učinjenom napredku, vidi se iz sliedećega izkaza:

	Kr. mužka preparandija u Zagrebu:	Ženska preparandija samostanska:	Kr. učiteljište u Petrinji:	Svega:
A. U obće:				
U I. tečaju . . .	40	39	27	106
U II. tečaju . . .	27	29	24	80
U III. tečaju . . .	30	27	13	70
Svega . .	97	95	64	256
B. Po vjeroizpoviesti:				
Rimo-katoličkih . .	87	87	46	220
Grčko-katoličkih . .	—	1	—	1
Grčko-iztočnih . .	10	5	18	33
Izraelitskih	—	2	—	2
C. Po zavičaju:				
Iz Hrvatske . . .	69	50	1	120
Iz Slavonije . . .	21	12	—	33
Iz bivše Krajine . .	—	21	63	84
Iz Austrije	4	4	—	8
Iz Ugarske	3	2	—	5
Iz Bosne i Hercegovine	—	4	—	4
Iz Inozemstva . . .	—	2	—	2
D. Po dobi:				
Popriečna doba za pojedine tečaje u godinah;				
I. tečaj	18·0	17·2	16·6	
II. tečaj	18·9	18·1	17·5	
III. tečaj	19·3	19·2	19·6	
E. Po predtečnih naucih:				
Sa gradjanskom dotično višom djevojačkom školom .	18	92	35	145
Sa malom gimnazijom	45	—	13	58
Sa malom realnom gimnazijom . . .	11	—	—	11
Sa malom realkom .	11	1	6	21
Sa 5 ili više razreda gimnazijskih . .	11	—	3	14
Sa 5 ili više razreda realnih	1	—	2	3
S drugimi nauci . .	—	2	2	4
F. Po napredku:				
U I. i II. tečaju za prelaz u viši razred sposobnih . . .	59	68	51	188
U I. i II. tečaju za prelaz u viši razred nesposobnih . .	8	2	—	10
Ostalo bez svjedočbe	—	2	—	2

Digitized by Google

Po tom je školske godine 1887/8. bilo učiteljskih pripravnika i pripravnica 256, dakle za 6 manje, nego li školske godine 1886/7. Broj pripravnika se je umanjio za 9, a broj pripravnica umnožio za tri.

U posebnih tečajih za obrazovanje učiteljica ženskoga ručnoga posla i učiteljica zabavištnih, koji obstoje uz žensku preparandiju u samostanu ss. milosrdnica, bilo je 14 kandidatkinja, i to: 9 u tečaju za učiteljice ženskoga ručnoga posla, a 5 u tečaju za zabavištne učiteljice.

Školske godine 1886/7. bilo ih je u tih tečajih 12, i to: 9 u tečaju za učiteljice ženskoga ručnoga posla, a tri u tečaju za zabavištne učiteljice, te je u god. 1887/8. broj prvih ostao nepromienjen, a broj potonjih se je umnožio za 2.

Siromašnim ali inače dobrim i sposobnim pripravnikom kr. mužke preparandije zagrebačke bile su iz zemaljskih sredstva podieljene 52 podpore od 60—150 for. u ukupnom iznosu od 6570 for.

Osim toga uživalo je 7 pripravnika ine podpore u ukupnom iznosu od 1130 for.

Za podpore siromašnih i vriednih pripravnika iste kr. mužke preparandije obstoji posebno družtvo, kojega je imetak koncem školske godine 1887/8. iznosio 2673 for. 17 novč. Tečajem iste godine izdano je za podpore 58 for.

Izdano je dakle za podpore učiteljskim pripravnikom kr. mužke preparandije zagrebačke 7802 for.

Osim toga dobivao je 1 učiteljski pripravnik kroz cielu godinu od družtva čovječnosti badava objed u pučkoj kuhinji, a isto tako dobivahu 2 učiteljska pripravnika objed kroz cielu godinu u kr. plem. konviktu, 4 objed i večeru kroz cielu godinu u nadbiskupskom sjemeništu, 2 objed i večeru kroz cielu godinu, a 1 kroz mjesec dana kod braće milosrdnika i 3 objed i večeru kroz cielu godinu u nadbiskupskom sirotištu. Zastupničtvo prve gradačke pivovare na akcije u Zagrebu poklonilo je 200 maraka, a zagrebačko izraelitsko gospojinsko družtvo za podupiranje siromaka 150 maraka za objede u pučkoj kuhinji.

Njekolicina učiteljskih pripravnika dobivaše ili objed ili večeru ili oboje po jedan dan ili dva dana tjedimice: U svratištu kod cara austrijanskoga, u restauraciji Dreherovoj, u kazalištnoj restauraciji, u gostioni Tobisovoj pa i u privatnih kućah a 1 pripravnik uživaše u kući gdje Micolini bezplatan stan.

U ženskoj preparandiji u samostanu ss. milosrdnica uživalo je podporu 38 pripravnica u skupnom iznosu od 4856 for.; od čega odpada na podpore iz zemaljskih sredstva 3270 for.

U kr. učiteljištu u Petrinji uživalo je 46 učiteljskih pripravnika stipendije, i to: 37 po 200 for. a. v. iz krajiške imovne, uzgojne i obrazovne zaklade a 9 ine podpore u iznosu od 900 for. svega dakle 8300 for.

Izdano je dakle na ovih preparandijah za podpore:

Učiteljskim pripravnikom kr. mužke preparandije zagrebačke	7802 for.	— novč.
Učiteljskim pripravnicam samostanske ženske preparandije	4856 for.	— „
Učiteljskim pripravnikom kr. učiteljišta u Petrinji	8300 for.	— „
Svega	20958 for.	— novč.

5. Troškovi uzdržavanja.

Za uzdržavanje kr. mužke preparandije u Zagrebu i spojene s njom vježbaone izdano je školske godine 1887/8. 15781 for. 47 novč.; od čega odpada na preparandiju 10941 for. 47 novč., a na vježbaonu 4840 for. Za uzdržavanje kr. učiteljišta petrinjskoga izdano je iste godine 12351 for. 15 novč.; od čega odpada 3260 for. na spojenu s istim učiteljištem vježbaonu.

6. Uspjeh učiteljskih izpita dotično izpita zrelosti.

Učiteljskomu izpitu podvrglo se je školske godine 1887/8. u kr. mužkoj preparandiji u Zagrebu 30 redovitih učiteljskih pripravnika III. tečaja, a osim toga još 6 vanjskih kandidata, dakle svega 36. Od redovitih učiteljskih pripravnika osposobljeno ih je za učiteljsku službu u pučkih školah svih 30 (6 s odlikom). Od vanjskih kandidata osposobljeno je 5 za učiteljsku službu, a 1 je reprobovan.

Digitized by Google

U ženskoj preparandiji u samostanu ss. milosrdnica podvrglo se je izpitu za učiteljice na obćih pučkih školah svih 28 redovitih i 3 vanjske kandidatkinje. Sve su osposobljene (13 s odlikom) za učiteljice u pučkih školah i zabavištih.

Od 9 kandidatkinja obrazovnoga tečaja za učiteljice ženskoga ručnoga posla podvrgle su se osposobljujućem izpitu 4 pripravnice, koje su proglašene sposobnimi za učiteljice ženskoga ručnoga rada i kućanstva u pučkih školah.

U tečaju za obrazovanje zabavištnih učiteljica podvrglo se je osposobljujućemu izpitu svih 5 redovitih kandidatkinja, te su sve pronadjene sposobnimi za učiteljice u zabavištih.

U kr. učiteljištu u Petrinji polagalo je izpit zrelosti 12 redovitih učiteljskih pripravnika III. tečaja i 2 vanjska kandidata te su svi proglašeni zrelimi (2 s odlikom).

Digitized by Google

Izkaz o prometu školskih knjiga za pučke učione za godinu 1888.

U I. komadu „Službenoga glasnika“ za godinu 1888. priobćen je izkaz o prometu školskih knjiga za pučke učione u nakladi kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade za godinu 1887., a ovdje se priobćuje izkaz o prodaji tih knjiga za godinu 1888. Iz toga se izkaza razabire, koliko je knjiga koncem godine 1887. bilo u zalihi, koliko ih je tečajem godine 1888. tiskano i razprodano te koliko ih je koncem godine 1888. u zalihi ostalo. Iste su godine u prometu bile iste knjige, koje i godine 1887., i to: 1. Katolički katekizam za II. razred. 2. Katolički katekizam za III. i IV. razred. 3. Biblijske pripoviesti iz staroga i novoga zavjeta za katoličku djecu. 4. Biblijska povjestnica za izraelsku mladež. 5. Katekizam Mojsijeve vjere za izraelsku mladež pučkih i srednjih učilišta. 6. Početnica. 7. Bukvar. 8. Čitanka za II. razred. 9. Čitanka za III. razred. 10. Čitanka za IV. razred.

Vrst knjige	Zaliha koncem godine 1887.	Tečajem godine 1888.				Ostalo u zalihi koncem g. 1888.
		Tiskano	Prodano	Darovano	Svega prometnuto	
Katolički katekizam za II. razr.	3624	22000	17920	3891	21811	3813
Katolički katekizam za III. i IV. razred	3882	17000	12054	3124	15178	5704
Bibljiske pripoviesti za kat. djecu	5256	14000	12158	2422	14580	4676
Biblijska povjestnica za izr. mladež	4815	—	192	88	280	4535
Katekizam Mojsijeve vjere za izr. mladež	4302	—	288	—	288	4014
Početnica	24712	20000	27475	5872	33347	11365
Bukvar	4596	10000	7635	2041	9676	4920
Čitanka za II. razred	3451	25000	21741	4164	25905	2546
Čitanka za III. razred	5336	18000	15481	3303	18784	4552
Čitanka za IV. razred	5432	14000	11117	2860	13977	5455
Svega . . .	65406	140000	126061	27765	153826	51580

Od knjiga, koje su godine 1888. prometnute, odpada bez razlike, da li su te knjige kupljene ili za siromašnu školsku mladež bezplatno dobivene, na:

Digitized by Google

	Hrvatsku i Slavoniju:	Izvan Hrvatske i Slavonije:
Katolički katekizam za II. razred	19.461	2350
Katolički katekizam za III. i IV. razred .	14.046	1132
Biblijske pripoviesti za katot. djecu . . .	12.682	1898
Biblijska povjestnica za izr. mladež . .	280	—
Katekizam Mojsijeve vjere za izr. mladež .	288	—
Početnica	32.331	1016
Bukvar	9.676	—
Čitanka za II. razred	25.600	305
Čitanka za III. razred	18.551	233
Čitanka za IV. razred	13.754	223
Svega . .	146.669	7157

Prometnute su dakle godine 1888.: 592 knjige manje nego godine 1887. Koliko od toga odpada na pojedine knjige, vidi se iz sliedećega izkaza:

Katolički katekizam za II. razred	— 187
Katolički katekizam za III. i IV. razred	— 554
Biblijske pripoviesti za katol. djecu	+ 717
Biblijska povjestnica za izr. mladež	— 17
Katekizam Mojsijeve vjere za izr. mladež	— 410
Početnica	—2287
Bukvar	— 114
Čitanka za II. razred	+1236
Čitanka za III. razred	+ 785
Čitanka IV. razred	+ 239
Svega	— 592

Od toga odpada na:

	Hrvatsku i Slavoniju:	Izvan Hrvatske i Slavonije:
Katolički katekizam za II. razred	— 582	+ 395
Katolički katekizam za III. i IV. razred . .	— 349	— 205
Biblijske pripoviesti za katol. djecu . . .	+ 174	+ 543
Biblijska povjestnica za izr. mladež . . .	— 13	— 4
Katekizam Mojsijeve vjere za izr. mladež .	— 410	—
Početnica	—2718	+ 431
Bukvar	+ 56	— 170
Čitanka za II. razred	+1291	— 55
Čitanka za III. razred	+ 864	— 79
Čitanka IV. razred	+ 171	+ 68
Svega . .	—1516	+ 924

Napokon budi još pripomenuto, da je godine 1888. za razprodane školske knjige za pučke učione, računajuć ovamo i iznos za razprodanih 116 primjeraka Modčeva „Rukovodnika za početnicu i bukvar“, utrženo 31.729 for. 15 novč.; dakle prema godini 1887. više za 14 for. 93 novč. Vriednost siromašnoj školskoj mladeži namienjenih bezplatnih školskih knjiga iznosila je 8809 for. 08 nvč.; za 202 for. 75 nvč. više nego godine 1887.

Tisak Ign. Granitza u Zagrebu.

Digitized by Google

God. 1889. **Komad II.**

SLUŽBENI GLASNIK

kr. hrv. slav. dalm. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu.

U Zagrebu dne 28. veljače 1889.

Naredba.

Br. 1.

Naredba kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu, od 12. siečnja 1889. br. 482.,

upravljena na ravnateljstva svih ovozemaljskih kr. gimnazija, realaka i realnih gimnazija,

glede školarine u istih učilištih.

Budući da učiteljski sborovi ovozemaljskih srednjih učilišta, podnašajuć predloge o opraštanju učenikâ od plaćanja školarine a naročito o pridržanju odnosno gubitku uživanog oprosta, u pojedinih zavodih vrlo nejednako postupaju, nalazi kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, za u napredak glede školarine odrediti sliedeće:

1. Od školske godine 1889/90. iznositi će školarina u kralj. gimnaziji i velikoj realci ter s ovom spojenoj trgovačkoj školi u Zagrebu osam (8) forinti, a u svih ostalih ovozemaljskih kr. gimnazijah, realkah i s ovimi spojenih trgovačkih školah ter realnih gimnazijah bez razlike šest (6) forinti za svako poljeće.

2. Školarinu moraju platiti svi javni učenici, koji od plaćanja nisu oprošteni, i bez iznimke svi na zavodu upisani privatiste i vanredni učenici.

3. Školarinu treba namiriti tečajem prvih triju mjeseca svakoga poljeća, i to u napred.

Učenici, koji za to vrieme neplate školarine, imadu se iz zavodskih imenika brisati, te se mogu samo uz dozvolu kralj. zemaljske vlade opet primiti u zavod.

Digitized by Google

Na ove posljedice treba da ravnateljstvo pravodobno upozori dotične učenike eventualno i njihove roditelje ili zamjenike roditelja.

Glede privatista preporučuje se uplata školarine odmah kod upisivanja; no svakako treba da su školarinu namirili prije, nego li se pripuste polaganju semestralnih izpita.

Ako se kojemu privatisti iznimice dozvoli, da koncem II. poljeća polaže izpit za oba poljeća školske godine, treba da i školarinu plati za oba poljeća.

4. Uplaćena već školarina nemože se učeniku ni tada više povratiti, ako prije svršetka semestra izstupi ili ako se iz zavoda izključi.

5. Ako učenik, koji je od plaćanja školarine oprošten, predje na drugi koji ovozemaljski srednji zavod, ostaje mu oprost u kreposti i na ovom drugom zavodu. Oprost pak polučen na kojem zavodu izvan Hrvatske i Slavonije nema valjanosti u ovozemaljskih zavodih.

6. Javni učenici mogu biti oprošteni od plaćanja školarine, ako se izkažu:

a.) da su u posljednjem semestru uz barem pohvalno vladanje i postojanu marljivost dobili svjedočbu bar prvoga obćega reda, i

b) da su oni sami odnosno oni, koji su ih po zakonu dužni uzdržavati, u istinu siromašni.

7. Valjanost podieljenog oprosta nastaje s onim poljećem, u kojem se poluči, a prestaje bezuvjetno:

a) ako učenik dobije svjedočbu obćega trećega ili drugoga reda;

b) ako iz vladanja dobije ocjenu izpod „prema propisom“ ili iz marljivosti izpod „dostatna“;

c) ako se imućtvene okolnosti učenika ili njegova zakonitog uzdržavaoca na toliko poprave, da se može predpostaviti, da će školarinu moći bez osobite težkoće namiriti.

8. Učenik, koji sbog bolesti ili sbog drugih važnih okolnosti ostane „neizpitan“, negubi oprosta, ako tečajem prvoga mjeseca sliedećega poljeća uspjehom položi izpit.

9. Izkaz onih učenika, koji gube oprost od plaćanja školarine, mora ravnateljstvo (za I. poljeće najkašnje 14 dana iza obavljene klasifikacije, a za II. poljeće namah iza obavljenih popravnih i naknadnih izpita) podnieti kr. zemaljskoj vladi.

10. Učenik, koji želi biti oprošten od plaćanja školarine, treba dat ravnateljstvu preda molbenicu, upravljenu na kr. zemaljsku vladu, odjel za bogoštovje i nastavu. Ova molbenica mora biti obložena:

a) školskom svjedočbom posljednjega semestra,

b) pravilno od dotične političke oblasti izdanom i od župnoga ureda one vjeroizpoviesti, kojoj molitelj pripada, podpisanom svjedočbom siromaštva, koja nesmije starija biti od godine dana.

(Učenici prvoga razreda mogu tekar u II. poljeću moliti za oprost od plaćanja školarine.

11. Učiteljski sbor ima savjestno izpitivati pojedine molbenice i priloge te na osnovu tih izprava pa i vlastitih svojih opažnja stavljati kr. zemaljskoj vladi svoje predloge.

Digitized by Google

Ove će predloge skupa s molbenicami i prilozi ravnateljstvo imati prvih šest nedjelja svakoga poljeća podnieti kralj. zemaljskoj vladi, odjelu za bogoštovje i nastavu.

12. Način pobiranja školarine uredjen je ovostranom naredbom od. 25. listopada 1888. br. 10540. *)

13. Sve dosadanje naredbe, u koliko sadržavaju ustanove ovoj naredbi protivne, stavljaju se ovim izvan kreposti.

14. Ova naredba stupa u krepost početkom školske godine 1889/90.

U Zagrebu dne 12. siečnja 1889.

Grof Khuen-Héderváry.

Oglasi.

Br. 905.

Njegovo cesarsko i kraljevsko apostolsko Veličanstvo blagoizvoljelo je previšnjim riešenjem od 18. siečnja 1889. premilostivo odobriti, da se u predgradju „Franjev dol" u Zemunu osnuje rimo-katolička župa te da se vršenje patronatskih prava uz preuzeće svih iz toga izvirućih obveza prenese na gradsku župnu obćinu u Zemunu i na župnu obćinu predgradja „Franjev dol".

U Zagrebu dne 7. veljače 1889.

Grof Khuen-Héderváry.

Br. 1364.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, podielila je izpitanoj učiteljici za zabavište Jelisavi Kolesarovoj dozvolu za otvorenje privatnoga zabavišta u gradu Belovaru.

U Zagrebu dne 11. veljače 1889.

Za bana:
Dr. Spevec.

Br. 571.

Dr. Martin Štiglić, javni redoviti profesor pedagogike na kr. sveučilištu Franje Josipa I. u Zagrebu, napisao je i u Zagrebu 1889. izdao knjigu: „Pedagogika ili uzgojoslovje", koja knjiga ima 242 strane te se prodaje broširana primjerak po 90 novč., a kruto vezana primjerak po 1 for. 10 novč.

Učiteljski pripravnici i pripravnice dobivaju tu knjigu, ako ju neposredno kod pisca naruče, za pol ciene t. j. broširanu za 45 nč. a kruto vezanu za 65 nč.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, nalazi pomenutu knjigu pripustiti za učevnu porabu u ovozemaljskih učiteljskih školah ter njezinu nabavu takodjer preporučiti pučkim školam za njihove knjižnice.

U Zagrebu dne 13. veljače 1889.

Za bana:
Dr. Spevec.

Br. 1597.

Centralni odbor učiteljskoga družtva bivšega gradiškoga okružja priredio je na temelju rada svojih učiteljskih skupština djelo: „Razredba učevnoga gradiva za jednorazredne obće pučke i produžne škole na mjesece

* Gl. „Službeni glasnik" god. 1888. Str. 211.

Digitized by Google

uz dodatak obširnije učevne osnove, zatim razredbe školskih sati, te glavnih pravila u obće, a za pojedine predmete pučke škole napose; napokon najvažnije ob učitelju".

Djelo ima 72 strane i prodaje se kruto vezano kod centralnoga odbora učiteljskoga družtva bivšega gradiškoga okružja u Novoj Gradiški uz cienu od 60 nč. po primjerku, a tko pošalje 65 nvč., dobiti će ga franko.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, nalazi nabavu toga djela preporučiti pučkim školam za njihove knjižnice.

U Zagrebu dne 14. veljače 1889.

Za bana:
Dr. Spevec.

Br. 4432. — 1888.

Družtvo umjetnosti u Zagrebu ima u zalihi još dosta znatan broj sliedećih svojih popularno znanstvenih publikacija.

1. Oblici graditeljstva u starom vieku. Od prof. dra. I. Kršnjavoga. Sa 111 slika. Ciena 2 for.

2. Glasnik družtva za umjetnost i umjetni obrt. Uredjuje dr. Ivan Bojničić. Godina I. i II. Sa mnogobrojnimi slikami. Ciena godini 5 for.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, nalazi nabavu ovih publikacija preporučiti svim ovozemaljskim srednjim školam.

U Zagrebu dne 2. veljače 1889.

Za bana:
Dr. Spevec.

Osobne viesti.

Ban kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije podielio je izpražnjenu pod previšnjim pokroviteljstvom Njegova c. i kr. apost. Veličanstva stojeću župu u Bielaju, u ličko-krbavskoj županiji, dosadanjemu administratoru rkat. župe u Trnovcu Gašparu Čačiću.

Ban kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije podielio je izpražnjenu pod pokroviteljstvom hrv.-slav. vjerozakonske zaklade stojeću župnu nadarbinu u Crnom Lugu, u županiji modruško-riečkoj, Ljudevitu Martinkoviću, tamošnjemu upravitelju župe.

Ban kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije podielio je izpražnjenu pod pokroviteljstvom hrv.-slav. vjerozakonske zaklade stojeću župnu nadarbinu u Turkih, u županiji modruško-riečkoj, Lovri Lencu, tamošnjemu upravitelju župe.

Ban kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije podielio je izpražnjenu pod previšnjim pokroviteljstvom Njegova ces. i kr. apoštolskoga Veličanstva stojeću župu u Švici, u ličko-krbavskoj županiji, dosadanjemu administratoru iste župe Hinku Deršiću.

Njegovo cesarsko i kraljevsko apoštolsko Veličanstvo blagoizvoljelo je previšnjim riešenjem od dne 27. siečnja 1889. poslovodju ravnateljstva kr. male realne gimnazije u Senju Josipa Meseka premilostivo imenovati pravim ravnateljem istoga učevnoga zavoda sa sustavnimi berivi.

Digitized by Google

Ban kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije imenovao je namjestnoga učitelja vjere kr. gimnazije osječke Stjepana Djakovića pravim učiteljem vjere na istom učevnom zavodu.

Ban kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije imenovao je namjestnoga učitelja kr. male realne gimnazije senjske Dra. Augusta Langhoffera pravim učiteljem istoga učevnoga zavoda.

Ban kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije imenovao je namjestnoga učitelja kr. gimnazije vinkovačke Stanka Miholića pravim učiteljem istoga učevnoga zavoda.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je županijskimi školskimi nadzornici kod županijskih oblasti razpoložive županijske i okružne školske nadzornike Stjepana Grotića u Varaždinu, Dragutina Dürra i Petra Maričića u Zagrebu, Franju Stjepaneka u Ogulinu, Marijana Vukovića i Franju Dubravčića u Požegi, Pavla Oreškovića i Gjuru Baloga u Osieku; nadalje ravnatelje viših pučkih škola Milu Jurkovića u Gospiću, Franju Sgurića u Ogulinu, Matiju Valića u Belovaru, Ivana Stangela u Vukovaru; zatim učitelja više pučke škole u Otočcu Isu Vlajsavljevića u Vukovaru i ravnajućega učitelja niže pučke škole u Irigu Dimitriju Neškovića u Belovaru, napokon učitelja više pučke škole u Brodu Ivana Martinovića ravnateljem iste škole.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je pučkoga učitelja u Podstenah Maksa Potočnjaka pravim učiteljem obće pučke škole u Novom, a namjestnoga učitelja u Novom Josipa Šuleka privremenim učiteljem obće pučke škole u Podstenah.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je privremenoga učitelja u Erdeviku Milana Crnojačkoga pravim učiteljem obće pučke škole u istom mjestu.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, premjestila je pučke učitelje Ivana Trtnja iz Vrebca na obću pučku školu u Perušiću, a Radoslava Narančića iz Mogorića na obću pučku školu u Vrebcu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, dozvolila je pučkomu učitelju Mijatu Kokoriću u Jasenovcu i učiteljici Tereziji Koračevoj u Slabinji zamoljenu medjusobnu promjenu sadanjih njihovih službovnih mjesta.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, premjestila je pučkoga učitelja Antuna Demartinia iz Krašića na obću pučku školu u Hrnetiću ter ujedno imenovala namjestnoga učitelja u Hrnetiću Josipa Horvata privremenim učiteljem obće pučke škole u Krašiću.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je privremenu učiteljicu u Korenici Vjekoslavu Polačekovu pravom učiteljicom obće pučke škole u istom mjestu.

Digitized by Google

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestnu učiteljicu u Grobniku Sofiju Prebegovu privremenom učiteljicom obće pučke škole u istom mjestu.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestnoga učitelja u Lasinji Marka Gašljevića privremenim učiteljem obće pučke škole u istom mjestu.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestnoga učitelja u Marija-Bistrici Stjepana Langa privremenim učiteljem obće pučke škole u istom mjestu.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestnoga učitelja u Novih Čičah Josipa Paniana privremenim učiteljem obće pučke škole u istom mjestu.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestnoga učitelja u Čalmi Josipa Pribanića privremenim učiteljem obće pučke škole u Štrošincih.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestnoga učitelja u Imšovuselu Jurja Radočaja privremenim učiteljem obće pučke škole u istom mjestu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je učiteljicu ženskoga ručnoga rada u Rumi Augustu pl. Jancsó pravom učiteljicom škole za ženski ručni rad u istom mjestu.

Umirovljeni su: Dmitar Vurdelja, kr. županijski školski nadzornik u Vukovaru, Antun Lisac, razpoloživi kr. školski nadzornik u Osieku, Antun Otovčević, razpoloživi kr. školski nadzornik u Požegi, Jakov Šalamun, razpoloživi kr. školski nadzornik u Belovaru, Stjepan Valjak učitelj obće pučke škole u Karlovcu, Antun Žderić, učitelj obće pučke škole u Beravcih, i Barbara Kranjčecovka, učiteljica obće pučke škole u Križu.

Digitized by Google

Natječaji.

Br. 9169.—1888.

Od školske godine 1888/9. ima se popuniti jedan stipendij zaklade pok. podpukovnika Ivana Eduarda Gregurića od godišnjih 100 for. a. vr., te se za podieljenje toga stipendija razpisuje ovim natječaj do konca ožujka 1889.

U smislu ustanove pod točkom 4. dotične zakladnice imaju na taj stipendij pravo marljivi i siromašni slušatelji ma kojega fakulteta kr. sveučilišta Franje Josipa I. u Zagrebu, a izmedju ovih imaju prednost sveučilištni slušatelji iz područja bivše varaždinsko-gjurgjevačke i varaždinsko-križevačke krajiške pukovnije, sada belovarske županije.

Uživanje stipendija trajati će do svršenih nauka na kr. sveučilištu Franje Josipa I. u Zagrebu.

Stipendij će se izplaćivati u dva jednaka polugodišnja obroka uz namiru vidiranu po dekanatu dotičnoga fakulteta glede toga, da je stipendista izplatu stipendija zavriedio.

Pravo podjeljivanja toga stipendija pripada po zakladnici hrv.-slav.-dalm. zemaljskoj vladi, odjelu za bogoštovje i nastavu, na predlog rektorata kr. sveučilišta Franje Josipa I. u Zagrebu.

Molbenice, na kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljsku vladu, odjel za bogoštovje i nastavu, upravljene, svjedočbom o napredku u naucih i o ćudorednom vladanju te izkazom o obiteljskih i imućtvenih odnošajih natjecatelja obložene, imaju se putem rektorata kr. sveučilišta Franje Josipa I. u Zagrebu do gore ustanovljenoga roka ovamo podnieti.

Od kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu.

U Zagrebu dne 23. veljače 1889.

Br. 2190.—1889.

Za popunjenje sliedećih učiteljskih mjesta razpisuje se natječaj do 20. ožujka t. g., i to:

a.) Za učiteljsko mjesto u Bučici (kotar i pošta Vrginmost) s godišnjom plaćom od 350 for., 36 kbm. ogrievnih drva, 60 for. nagrade za orguljanje, 2 rali oranice i kositba groblja od $1^1/_2$ rali.

b.) Za učiteljsko mjesto u Šenkovcu (kotar Zagreb) s godišnjom plaćom od 400 for., 36 for. drvarine i 14 for. 50 nč. iz Bertakove zaklade.

Molbenice upravljene na visoku kr. zemaljsku vladu, odjel za bogoštovje i nastavu, imaju se propisanimi dokazali obložiti i do naznačenoga roka dotičnim kotarskim oblastim podnieti.

Kr. županijska oblast u Zagrebu dne 11. veljače 1889.

Br. 1724. — 1889.

U području kr. županijske oblasti požežke ima se popuniti sliedeće učiteljsko mjesto

U kotaru daruvarskom.

U Daruvaru mjesto učitelja rimo-katoličke vjere. Plaća 400 for., stanarine 100 for. i 6 hvati ogrievnih drva.

Natjecatelji neka svoje molbe, obložene propisanimi dokazali, uprave na kr. zemaljsku vladu, odjel za bogoštovje i nastavu, i neka ih do 20. ožujka 1889. podnesu kr. kotarskoj oblasti u Daruvaru.

Kod popune predspomenutoga mjesta imati će prednost onaj učitelj ili učiteljski kandidat, koji je vješt risar, pa će isti za podučavanje na šegrtskoj školi dobiti zakonom propisanu nagradu.

Kr. županijska oblast u Požegi dne 14. veljače 1889.

Br. 2472.—1889.

Na obćoj pučkoj školi u Budjanovcih i Rakovcu ima se popuniti mjesto učitelja i pojca grčko iztočne-vjeroizpoviesti uz godišnju plaću od 400 for., stan u naravi i vrt, osim toga u Budjanovcih 20·5, u Rakovcu 10·2 kub. metr. drva za ogriev.

Molbenice za ta mjesta upravljene na visoku kr. zemaljsku vladu, odjel za bogoštovje i nastavu, obložene propisanimi dokaznicami imaju se podnieti do 28. ožujka t. g. za mjesto učitelju u Budjanovcih kr. kotarskoj oblasti u Rumi, za ono u Rakovcu kr. kotarskoj oblasti u Irigu.

Kr. županijska oblast u Vukovaru dne 17. veljače 1889.

Digitized by Google

Statistički podatci

o stanju šegrtskih škola u Hrvatskoj i Slavoniji svršetkom školske godine 1887/8.

Školske godine 1887/8. bilo je u Hrvatskoj i Slavoniji 28 šegrtskih škola sa 77 razreda, i to:

27 nižih odjela, u kojih su šegrti, koji su svršili pučke škole, učvršćivali i usavršivali znanje predmeta propisanih za obće pučke škole u granicah naukovne osnove za četverorazredne obće pučke škole, sa 29 razreda i 43 viša odjela sa 31 prvim, 16 drugih i 1 trećim razredom.

Tečajem iste školske godine otvorene su šegrtske škole u:

Glini	dne	1.	listopada	1887.
Zemunu	„	9.	listopada	1887.
Daruvaru	„	3.	studenoga	1887.
Jaski	„	22.	siečnja	1888.
Kostajnici	„	1.	ožujka	1888.
Mitrovici	„	1.	ožujka	1888.
Pakracu	„	3.	svibnja	1888.

Školske godine 1886/7. bila je u Hrvatskoj i Slavoniji takova škola 21 sa 51 razredom.

Po tom se je školske godine 1887/8. otvorenjem novih šegrtskih škola, dotično razreda, broj prvih povećao za 7 a potonjih za 26.

Nastavni jezik bio je u svih šegrtskih školah hrvatski, a poučavani su šegrti kroz 8 ura na tjedan, i to: u 4 večernja sata, podieljena na dva radna dana tako, da po dva sata dodju na svaki dan, i četiri sata nedjeljom.

Neposredni nadzor nad šegrtskimi školami vode povjerenstva šegrtskih škola. U gradu Zagrebu povjeren je bio nadzor šegrtskih škola gradskomu školskomu odboru.

Povjerenstva šegrtskih škola držala su svega 73 sjednice, te su 185 posjeta u šegrtskoj školi ubilježila u knjigu posjetnicu. Najurednije vršilo je tu dužnost povjerenstvo šegrtske škole u Glini, gdje su 34 posjeta ubilježena.

U svakoj šegrtskoj školi, gdje ima više trgovačkih naučnika a neima posebne trgovačke škole, preduzimlju se s trgovačkimi naučnici kroz tri ure na tjedan mjesto risanja i modelovanja, propisana za obrtničke šegrte, predmeti trgovački. Takov posebni tečaj za trgovačke naučnike postajao je na šegrtskih školah u:

Belovaru	sa	16	trgovačkih	naučnika
Brodu	„	8	„	„
Djakovu	„	11	„	„
Karlovcu	„	23	„	„
Križevcih	„	14	„	„

Digitized by Google

Mitrovici	sa	12	trgovačkih	naučnika
Osieku	„	30	„	„
Rumi	„	19	„	„
Sisku	„	19	„	„
Vinkovcih	„	11	„	„
Vukovaru	„	22	„	„
Zemunu	„	27	„	„

Obuka podjeljivala se je u Brodu, Glini, Kostajnici, Novoj Gradiški i Sisku u prostorijah gradjanske škole, a u ostalih mjestih u prostorijah dotične obće pučke škole.

1. Šegrti po broju tečajem i koncem školske godine 1887/8.

Svršetkom školske godine 1887/8. bila su u ovozemaljskih šegrtskih školah 2803 šegrta; dolazi dakle na jednu šegrtsku školu popriečno 100 šegrta, na jedan razred popriečno 36 šegrta, na jednog učitelja popriečno 13 šegrta.

Kako se je broj šegrta u pojedinih šegrtskih školah tečajem školske godine mienjao, vidi se iz sliedeće tabele.

Digitized by Google

Županija	Grad ili trgovište	Odjel	Razred	Početkom školske g. upisano: premještenih iz niž. razreda	nove pridošlih	opetovnika	svega	pridošle	Tečajem školske godine ostavilo šegrtsku školu: izključeno	izstupilo	odpušteno	umrlo	svega	Koncem drugoga polječa bilo je:
Zagrebačka	Glina	niži	.	.	28	.	28	4	.	5	2	1	8	24
		viši	I.	.	28	.	28	5	.	4	7	.	11	22
	Jaska	niži	.	.	13	.	13	.	.	.	.	.	.	13
		viši	I.	53	.	.	53	.	.	2	.	.	2	51
	Karlovac	niži	.	10	3	18	31	7	.	4	5	1	10	28
		viši	I.a	10	14	28	52	8	.	6	5	.	11	49
			I.b	8	22	15	45	8	.	11	4	2	17	36
			II.	65	.	.	65	.	.	4	20	1	25	40
	Kostajnica	niži	.	.	32	.	32	.	.	2	4	.	6	26
		viši	I.	31	.	.	31	.	.	9	1	1	11	20
	Petrinja	niži	.	.	19	.	19	5	.	5	.	2	7	17
		viši	I.	19	.	12	31	.	.	5	.	.	5	26
			II.	26	.	.	26	.	.	5	.	.	5	21
	Samobor	niži	.	.	58	46	104	6	.	43	22	2	67	43
		viši	I.	30	.	.	30	.	.	3	11	.	14	16
	Sisak	niži	.	.	6	18	24	10	.	8	9	.	17	17
		viši	I.	8	30	16	54	8	.	13	7	.	20	42
			II.	25	.	.	25	3	.	4	7	.	11	17
Varaždinska	Varaždin	niži	a	.	5	34	39	20	.	2	16	1	19	40
			b	7	5	43	55	10	.	4	8	.	12	53
		viši	I.a	3	7	35	45	15	.	3	6	.	9	51
			I.b	3	8	35	46	17	.	7	4	1	12	51
			II.	54	3	.	57	6	.	1	15	.	16	47
	Krapina	niži	.	.	14	3	17	4	.	5	.	.	5	16
		viši	I.	1	25	8	34	.	.	4	6	.	10	24
			II.	27	.	.	27	.	.	4	7	.	11	16
Belovarsko-križevačka	Belovar	niži	.	.	22	11	33	9	1	7	3	.	11	31
		viši	I.	19	23	7	49	4	1	1	8	.	10	43
			II.	21	1	.	22	.	.	.	2	.	2	20
	Iznos			420	366	329	1115	149	2	171	179	12	364	900

Digitized by Google

Županija	Grad ili trgovište	Odjel	Razred	Početkom školske g. upisano: premješteni iz niž. razreda	novo pridošlih	opetovnika	svega	Tečajem školske godine: pridošlo	ostavilo šegrtsku školu: isključeno	istupilo	odpušteno	umrlo	svega	Koncem drugoga poljeća bilo je:
Prenos				420	366	329	1115	149	2	171	179	12	364	900
Belovarsko-križevačko	Koprivnica	viši	I.	.	19	28	47	.	.	13	3	.	16	31
Belovarsko-križevačko	Koprivnica	viši	II.	7	4	8	19	.	1	.	1	.	2	17
Belovarsko-križevačko	Koprivnica	viši	III.	9	.	19	28	.	.	3	6	.	9	19
Belovarsko-križevačko	Križevac	niži	.	.	3	25	28	.	.	6	4	1	11	17
Belovarsko-križevačko	Križevac	viši	I.	3	8	47	58	.	.	5	15	.	20	38
Belovarsko-križevačko	Križevac	viši	II.	28	.	.	28	.	.	2	7	.	9	19
Požežka	Brod	niži	.	.	2	26	28	2	.	1	3	.	4	26
Požežka	Brod	viši	I.	.	.	32	32	2	.	1	5	.	6	28
Požežka	Daruvar	niži	.	.	45	.	45	9	.	2	4	.	6	48
Požežka	Nova Gradiška	niži	.	12	5	12	29	1	.	2	5	.	7	23
Požežka	Nova Gradiška	viši	I.	4	2	16	22	3	.	2	2	.	4	21
Požežka	Nova Gradiška	viši	II.	8	.	7	15	.	.	.	5	.	5	10
Požežka	Pakrac	niži	.	.	62	.	62	.	.	.	.	.	.	62
Požežka	Požega	niži	.	.	10	20	30	5	.	3	3	.	6	29
Požežka	Požega	viši	I.	2	10	23	35	9	.	13	1	.	14	30
Virovitička	Djakovo	niži	.	.	21	.	21	.	.	2	1	.	3	18
Virovitička	Djakovo	viši	I.	30	.	.	30	10	.	1	2	.	3	37
Virovitička	Djakovo	viši	II.	38	.	.	38	2	.	8	2	.	10	30
Sriemska	Mitrovica	niži	.	.	38	.	38	.	.	2	.	.	2	36
Sriemska	Mitrovica	viši	I.	.	34	.	34	.	.	.	.	.	.	34
Sriemska	Ruma	niži	.	.	.	43	43	16	.	2	.	.	2	57
Sriemska	Ruma	viši	I.	.	.	46	46	13	.	4	1	.	5	54
Sriemska	Vinkovci	niži	.	.	6	29	35	6	.	8	6	.	14	27
Sriemska	Vinkovci	viši	I.	22	.	18	40	3	.	5	15	.	20	23
Sriemska	Vinkovci	viši	II.	33	.	.	33	1	.	1	12	.	13	21
Iznos				616	635	728	1979	231	3	257	282	13	555	1655

Digitized by Google

Županija	Grad ili trgovište	Odjel	Razred	Početkom školske g. upisano: premještenih iz niž. razreda	novo pridošlih	opetovnika	svega	Tečajem školske godine: pridošlo	ostavilo šegrtsku školu: izključeno	iztupilo	odpušteno	umrlo	svega	Koncem drugoga polječa bilo je:
		Prenos		616	635	728	1927	231	3	257	282	13	555	1655
Sriemska	Vukovar	niži	.	.	21	43	64	22	.	11	2	.	13	73
		viši	I.	12	20	46	77	3	7	10	7	.	24	56
	Zemun	niži	.	.	.	67	67	9	.	5	12	.	17	59
		viši	I.a	.	.	53	53	9	.	6	5	.	11	51
			I.b	.	.	50	50	3	.	4	9	.	13	40
Grad Zagreb	doljnjo-gradska	niži	.	.	16	30	46	14	.	2	4	.	6	51
		viši	I.a	30	10	20	60	13	.	3	9	.	12	61
			I.b	20	13	23	56	14	.	11	5	.	16	54
			II.	38	6	.	44	20	.	.	5	1	6	58
	ilička	niži	.	.	26	7	33	7	.	16	1	.	17	23
		viši	I.	48	.	.	48	19		9	6	1	16	51
			II.	26	.	.	26	5	.	.	7	.	7	24
	kaptolska	niži	.	.	65	4	69	16	.	7	6	.	13	72
		viši	I.a	10	47	1	58	7	.	7	7	.	14	51
			I.b	31	24	1	56	13	.	.	9	.	9	60
			II.	70	.	.	70	12		6	11	1	18	64
Grad Osiek	dolnjo-gradska	niži	.	.	40	8	48	4	.	6	5	.	11	41
		viši	I.	30	10	2	42	6	.	.	6	1	7	41
			II.	33	4	8	45	5	.	.	14	.	4	36
	gornjo-gradska	niži	a	.	17	34	51	6	.	8	5	.	13	44
			b	.	16	33	49	6	1	10	2	.	13	42
		viši	I.	20	29	24	73	4	.	13	2	1	16	61
			II.	39	12	.	51	1	.	13	6	1	20	32
		Svega		1023	1011	1181	3215	449	11	404	427	19	861	2803

Digitized by Google

2. Šegrti po dobi.

Po dobi polazilo je ovozemaljske šegrtske škole najviše šegrta sa 15 godina, njih 643 ili 22·94%. Izpod 12 godina t. j. u dobi, u kojoj se šegrt nesmije primiti u zanat nebijaše ni jednoga; nadalje je od polaznika šegrtskih škola bilo: 28 ili 0·99% u dobi od 12 godina, 241 ili 8·58% u dobi od 13 godina, 469 ili 16·73% u dobi od 14 godina, 577 ili 20·59% u dobi od 16 godina, 434 ili 15·49% u dobi od 17 godina, 227 ili 8·10% u dobi od 18 godina, 110 ili 3.93% u dobi od 19 godina, 45 ili 1·61% u dobi od 20 godina i 29 ili 1·04% u dobi od preko 20 godina.

Razmjerje po dobi pokazuje ova skrižaljka.

Županija	Grad ili trgovište	Odjel	Razred	Bilo je koncem drugoga polječa u dobi od										Svega
				12	13	14	15	16	17	18	19	20	preko 20	
				godina										
Zagrebačka	Glina	niži	.	2	2	5	6	3	1	1	2	1	1	24
		viši	I.	.	2	.	7	3	6	3	1	.	.	22
	Jaska	niži	.	.	.	.	5	4	2	1	1	.	.	13
		viši	I.	.	3	3	14	16	5	5	5	.	.	51
	Karlovac	niži	.	.	3	4	4	6	6	4	.	.	1	28
		viši	Ia.	.	11	13	8	4	6	2	2	3	.	49
			Ib.	.	7	8	5	10	3	1	2	.	.	36
			II.	.	.	11	9	10	5	2	.	2	1	40
	Kostajnica	niži	.	.	.	2	3	6	7	2	2	4	.	26
		viši	I.	.	.	5	7	4	3	1	.	.	.	20
	Petrinja	niži	.	.	1	3	4	6	.	3	.	.	.	17
		viši	I.	.	.	7	7	3	2	7	.	.	.	26
			II.	.	1	2	1	2	9	2	4	.	.	21
	Samobor	niži	.	.	4	5	11	12	8	1	.	.	2	48
		viši	I.	.	1	3	4	4	2	2	.	.	.	16
	Sisak	niži	.	.	2	.	1	4	3	5	1	1	.	17
		viši	I.	.	3	7	17	4	6	5	.	.	.	42
			II.	.	.	3	3	5	4	2	.	.	.	17
Varaždinska	Varaždin	niži	a.	.	1	2	3	5	8	10	5	3	3	40
			b.	.	..	6	8	12	5	7	5	3	7	53
		viši	I.a	.	9	5	8	14	6	3	4	2	.	51
			I.b	.	4	11	9	8	4	3	8	2	2	51
			II.	.	.	6	9	8	8	7	5	4	.	47
		Iznos		2	54	111	153	153	109	79	47	25	17	750

Digitized by Google

Županija	Grad ili trgovište	Odjel	Razred	Bilo je koncem drugoga poljeća u dobi od 12 godina	13	14	15	16	17	18	19	20	preko 20	Svega
Prenos				2	54	111	153	153	109	79	47	25	17	750
Varaždinska	Krapina	niži	.	2	.	1	3	6	3	1	.	.	.	16
		viši	I.	.	.	2	2	5	4	3	5	2	1	24
		viši	II.	.	.	.	.	2	5	5	3	1	.	16
Belovarsko-križevačka	Belovar	niži	.	1	1	9	12	4	2	.	.	.	2	31
		viši	I.	.	1	4	8	10	11	7	2	.	.	43
		viši	II.	.	.	4	6	6	2	.	.	1	1	20
	Koprivnica	viši	I.	1	5	6	7	6	5	1	.	.	.	31
		viši	II.	1	4	4	3	3	2	.	.	.	.	17
		viši	III	.	1	2	10	2	.	3	1	.	.	19
	Križevac	niži	.	.	2	2	3	6	3	1	.	.	.	17
		viši	I.	2	3	4	6	11	6	2	1	2	1	38
		viši	II.	.	.	.	2	6	8	1	.	2	.	19
Požežka	Brod	niži	.	.	.	1	10	4	9	2	.	.	.	26
		viši	I.	.	.	4	7	7	3	6	1	.	.	28
	Daruvar	niži	.	.	2	10	12	14	5	.	4	1	.	48
	Nova Gradiška	niži	.	.	.	2	11	4	2	2	1	1	.	23
		viši	I.	.	.	1	8	7	2	1	2	.	.	21
		viši	II.	.	.	.	3	3	3	.	1	.	.	10
	Pakrac	niži	.	.	9	21	3	15	6	4	1	1	2	62
	Požega	niži	.	.	3	2	9	6	3	4	2	.	.	29
		viši	I.	.	2	5	11	5	5	2	.	.	.	30
Virovitička	Djakovo	niži	.	1	.	3	6	4	1	2	1	.	.	18
		viši	I.	1	6	6	8	9	3	3	.	1	.	37
		viši	II.	1	4	6	12	4	3	.	.	.	.	30
Sriemska	Mitrovica	niži	.	1	6	15	9	5	.	.	.	.	.	36
		viši	I.	.	8	9	11	5	.	1	.	.	.	34
Iznos . . .				13	111	234	335	312	205	130	72	37	24	1473

Digitized by Google

Županija	Grad ili trgovište	Odjel	Razred	Bilo je koncem drugoga poljeća u dobi od 12 godina	13	14	15	16	17	18	19	20	preko 20	Svega
Prenos				13	111	234	335	312	205	130	72	37	24	1473
Sriemska	Ruma	niži	.	1	15	17	10	10	2	1	1	.	.	57
		viši	I.	.	12	20	15	4	3	.	.	.	.	54
	Vinkovci	niži	.	.	1	9	11	4	2	.	.	.	.	27
		viši	I.	1	3	7	6	6	.	.	.	.	.	23
			II.	.	1	2	6	5	3	3	1	.	.	21
	Vukovar	niži	.	2	15	19	21	10	5	.	1	.	.	73
		viši	I.	.	10	15	20	5	5	1	.	.	.	56
	Zemun	niži	.	5	4	9	13	10	9	6	3	.	.	59
		viši	I.a	1	2	11	19	13	3	2	.	.	.	51
			I.b	.	7	8	10	7	5	2	1	.	.	40
Grad Zagreb	doljnjo-gradska	niži	.	.	3	11	5	6	12	13	1	1	2	54
		viši	I.a	.	5	14	10	13	13	4	1	.	1	61
			I.b	.	13	8	14	11	6	1	1	.	.	54
			II.		.	7	14	9	16	8	4	.	.	58
	ilička	niži	.	1	3	4	5	4	4	2	.	.	.	23
		viši	I.	.	4	9	11	8	13	4	2	.	.	51
			II.	1	2	4	3	8	4	2	.	.	.	24
	kaptolska	niži	.	.	12	8	11	9	18	4	7	1	2	72
		viši	I.a	.	5	5	14	9	7	6	3	2	.	51
			Ib.	.	5	6	12	14	13	7	3	.	.	60
			II	.	.	.	15	28	14	3	4	.	.	64
Grad Osiek	doljnjo-gradska	niži	.	.	1	10	4	10	10	6	.	.	.	41
		viši	I.	3	4	7	10	10	5	2	.	.	.	41
			II.	.	.	1	2	10	17	4	.	2	.	36
	gornjo gradska	niži	a.	.		8	15	11	7	2	1	.	.	44
			b.	.	1	6	12	10	8	3	1	1	.	42
		viši	I.	.	2	10	13	13	14	6	2	1	.	61
			II.	.	.	.	7	8	11	5	1	.	.	32
Svega				28	241	469	643	577	434	227	110	45	29	2803

Digitized by Google

3. Šegrti po zavičaju.

Po zavičaju bilo je od 2803 šegrta: 1496 ili 53·37% iz Hrvatske, 993 ili 35·42% iz Slavonije, 155 ili 5·53% iz Austrije, 133 ili 4·75% iz Ugarske, 11 ili 0·39% iz Bosne i Hercegovine i 15 ili 0·54% iz inozemstva.

Županija	Grad ili trgovište	Odjel	Razred	Po zavičaju bilo je šegrta iz: Hrvatske	Slavonije	Austrije	Ugarske	Bosne i Hercegovine	Inozemstva	Svega
Zagrebačka	Glina	niži	.	24	.	.	.	.	.	24
		viši	I.	22	.	.	.	.	.	22
	Jaska	niži	.	13	.	.	.	.	.	13
		viši	I.	49	.	2	.	.	.	51
	Karlovac	niži	.	26	.	.	2	.	.	28
		viši	I.a	49	.	.	.	.	.	49
			I.b	36	.	.	.	.	.	36
			II.	40	.	.	.	.	.	40
	Kostajnica	niži	.	24	.	.	.	2	.	26
		viši	I.	17	2	.	1	.	.	20
	Petrinja	niži	.	17	.	.	.	.	.	17
		viši	I.	26	.	.	.	.	.	26
			II.	21	.	.	.	.	.	21
	Samobor	niži	.	40	.	3	.	.	.	43
		viši	I.	14	.	2	.	.	.	16
	Sisak	niži	.	12	2	3	.	.	.	17
		viši	I.	37	3	1	1	.	.	42
			II.	17	.	.	.	.	.	17
Varaždinska	Varaždin	niži	a	28	.	6	6	.	.	40
			b	40	.	8	5	.	.	53
		viši	I.a	45	.	3	2	.	1	51
			I.b	48	.	2	1	.	.	51
			II.	44	.	3	.	.	.	47
	Krapina	niži	.	16	.	.	.	.	.	16
		viši	I.	24	.	.	.	.	.	24
			II.	16	.	.	.	.	.	16
Iznos				745	7	33	18	2	1	806

Digitized by Google

Županija	Grad ili trgovište	Odjel	Razred	Po zavičaju bilo je šegrta iz: Hrvatske	Slavonije	Austrije	Ugarske	Bosne i Hercegovine	Inozemstva	Svega
Prenos				745	7	33	18	2	1	806
Belovarska-križevačka	Belovar	niži	.	19	.	12	.	.	.	31
		viši	I.	36	.	7	.	.	.	43
			II.	15	.	5	.	.	.	20
	Koprivnica	viši	I.	27	.	.	4	.	.	31
			II.	15	.	.	2	.	.	17
			III.	18	.	.	1	.	.	19
	Križevac	niži	.	14	.	3	.	.	.	17
		viši	I.	35	.	2	1	.	.	38
			II.	17	.	.	2	.	.	19
Požežka	Brod	niži	.	2	21	.	.	3	.	26
		viši	I.	3	25	.	.	.	.	28
	Daruvar	niži	.	6	42	.	.	.	.	48
	Nova Gradiška	niži	.	5	16		.	2	.	23
		viši	I.	7	11	.	1	1	1	21
		viši	II.	1	7	.	.	1	1	10
	Pakrac	niži	.	5	45	9	2	1	.	62
	Požega	niži	.	4	20	4	1	.	.	29
		viši	I.	1	27	2	.	.	.	30
Virovitička	Djakovo	niži	.	.	15	1	2	.	.	18
		viši	I.	.	32	1	4	.	.	37
			II.	.	27	1	2	.	.	30
Sriemska	Mitrovica	niži	.	.	26	2	4	1	3	36
		viši	I.	1	29	.	2	.	2	34
	Ruma	niži	.	.	41	3	10	.	3	57
		viši	I.	.	48	2	4	.	.	54
Iznos				976	439	87	60	11	11	1584

Digitized by Google

Županija	Grad ili trgovište	Odjel	Razred	Po zavičaju bilo je šegrta iz: Hrvatske	Slavonije	Austrije	Ugarske	Bosne i Hercegovine	Inozemstva	Svega
			Prenos	976	439	87	60	11	11	1584
Sriemska	Vinkovci	niži	.	.	27	.	.	.	.	27
		viši	I.	.	22	.	1	.	.	23
			II.	.	20	.	1	.	.	21
	Vukovar	niži	.	.	69	.	4	.	.	73
		viši	I.	.	56	.	.	.	.	56
	Zemun	niži	.	5	42	4	8	.	.	59
		viši	I.a	2	36	5	7	.	1	51
			I.b	3	31	.	4	.	2	40
Grad Zagreb	doljnjo-gradska	niži	.	47	6	.	.	.	1	54
		viši	I.a	53	1	6	1	.	.	61
			I.b	50	.	4	.	.	.	54
			II.	52	4	2	.	.	.	58
	ilička	niži	.	20	.	3	.	.	.	23
		viši	I.	40	1	10	.	.	.	51
			II.	21	2	1	.	.	.	24
	kaptolska	niži	.	64	.	8	.	.	.	72
		viši	I.a	43	.	8	.	.	.	51
			I.b	54	1	4	1	.	.	60
			II.	60	.	3	1	.	.	64
Grad Osiek	doljnjo-gradska	niži	.	.	35	.	6	.	.	41
		viši	I.	1	40	.	.	.	.	41
			II.	.	32	.	4	.	.	36
	gornjo-gradska	niži	a	2	29	2	11	.	.	44
			b	.	27	3	12	.	.	42
		viši	I.	3	46	3	9	.	.	61
			II.	.	27	2	3	.	.	32
			Svega	1496	993	155	133	11	15	2803

Digitized by Google

4. Šegrti po vjeroizpoviesti i materinjem jeziku.

Po vjeri bilo je od 2803 šegrta: 2298 ili 81·98% rimo-katoličke, 2 ili 0·07% grčko-katoličke, 345 ili 12·31% grčko-iztočne, 13 ili 0·46% evangeličko-helvetske, 20 ili 0·72% evangeličko-augsbužke i 125 ili 4·46% izraelitske vjeroizpoviesti.

Po materinjem jeziku bilo je 2220 ili 79·20% hrvatskoga ili srbskoga, 88 ili 3·17% slovenskoga, 72 ili 2·56% českoga, 365 ili 13,00% njemačkoga, 55 ili 1·96% magjarskoga i 3 ili 0·11% ostalih jezika.

Županija	Grad ili trgovište	Odjel	Razred	Po vjeroizpoviesti							Po materinskom jeziku						
				rimokatol.	grkokatol.	grkoiztočne	evangeličko-helvetsko	evangeličko-augsburško	izraelitske	Svega	hrvatskoga ili srbskoga	slovenskoga	českoga	njemačkoga	magjarskoga	ostalih	Svega
Zagrebačka	Glina	niži	.	12	.	12	.	.	.	24	24	.	.	.	.	.	24
		viši	I.	14	.	7	.	.	1	22	21	.	.	1	.	.	22
	Jaska	niži	.	13	.	.	.	.	.	13	13	.	.	.	.	.	13
		viši	I.	50	.	.	.	.	1	51	49	.	.	2	.	.	51
	Karlovac	niži	.	27	.	.	.	.	1	28	26	2	.	.	.	.	28
		viši	I.a	37	.	11	.	.	1	49	49	.	.	.	.	.	49
			I.b	30	.	5	1	.	.	36	32	2	.	.	2	.	36
			II.	30	.	9	.	.	1	40	38	2	.	.	.	.	40
	Kostajnica	niži	.	14	.	11	.	.	1	26	26	.	.	.	.	.	26
		viši	I.	15	.	5	.	.	.	20	20	.	.	.	.	.	20
	Petrinja	niži	.	15	.	2	.	.	.	17	17	.	.	.	.	.	17
		viši	I.	24	.	2	.	.	.	26	26	.	.	.	.	.	26
			II.	17	.	4	.	.	.	21	21	.	.	.	.	.	21
	Samobor	niži	.	42	.	.	.	.	1	43	40	3	.	.	.	.	43
		viši	I.	15	.	1	.	.	.	16	14	2	.	.	.	.	16
	Sisak	niži	.	15	.	1	.	.	1	17	15	.	2	.	.	.	17
		viši	I.	33	.	6	.	1	2	42	41	.	1	.	.	.	42
			II.	11	.	4	.	.	2	17	16	.	.	1	.	.	17
Varaždinska	Varaždin	niži	a.	40	.	.	.	.	.	40	32	4	2	.	2	.	40
			b.	53	.	.	.	.	.	53	45	5	1	.	2	.	53
		viši	I.a	49	.	.	.	.	2	51	47	3	.	.	1	.	51
			I.b	50	.	.	.	.	1	51	48	2	.	.	1	.	51
			II.	47	.	.	.	.	.	47	44	3	.	.	.	.	47
Iznos				653	.	80	1	1	15	750	704	28	6	4	8	.	750

Digitized by Google

Županija	Grad ili trgovište	Odjel	Razred	Po vjeroizpoviesti							Po materinskom jeziku						
				rimokatol.	grkokatol.	grkoiztočne	evangeličko-helvetsko	evangeličko-augsburško	izraelitske	Svega	hrvatskoga ili srbskoga	slovenskoga	českoga	njemačkoga	magjarskoga	ostalih	Svega
Prenos				653	.	80	1	1	15	750	704	28	6	4	8	.	750
Varaždinska	Krapina	niži	.	16	.	.	.	.	.	16	16	.	.	.	.	.	16
		viši	I.	24	.	.	.	.	.	24	24	.	.	.	.	.	24
			II.	16	.	.	.	.	.	16	16	.	.	.	.	.	16
Belovarsko-križevačka	Belovar	niži	.	29	.	2	.	.	.	31	19	2	9	1	.	.	31
		viši	I.	28	.	7	.	.	8	43	36	.	3	4	.	.	43
			II.	15	.	2	.	.	3	20	15	.	2	3	.	.	20
	Koprivnica	viši	I.	27	.	1	.	.	3	31	27	.	.	3	1	.	31
			II.	12	.	.	.	.	5	17	15	.	.	2	.	.	17
			III.	15	.	1	.	.	3	19	18	.	.	1	.	.	19
	Križevac	niži	.	17	.	.	.	.	.	17	15	1	1	.	.	.	17
		viši	I.	32	.	2	.	.	4	38	35	.	1	.	2	.	38
			II.	13	.	.	.	.	6	19	19	.	.	.	.	.	19
Požežka	Brod	niži	.	24	1	.	.	.	1	26	25	.	.	1	.	.	26
		viši	I.	26	.	.	.	.	2	28	25	.	.	2	1	.	28
	Daruvar	niži	.	39	.	3	1	.	5	48	10	.	33	5	.	.	48
	Nova Gradiška	niži	.	18	.	5	.	.	.	23	23	.	.	.	.	.	23
		viši	I.	14	.	6	.	.	1	21	21	.	.	.	.	.	21
			II.	8	.	2	.	.	.	10	9	.	1	.	.	.	10
	Pakrac	niži	.	36	.	22	.	.	4	62	58	.	.	4	.	.	62
	Požega	niži	.	26	.	2	.	.	1	29	22	.	4	2	1	.	29
		viši	I.	24	.	3	.	.	3	30	28	.	2	.	.	.	30
Virovitička	Djakovo	niži	.	14	.	1	.	1	2	18	15	.	.	.	2	1	18
		viši	I.	37	.	.	.	.	.	37	32	.	1	.	4	.	37
			II.	21	.	.	.	.	9	30	27	.	1	.	2	.	30
Sriemska	Mitrovica	niži	.	14	.	22	.	.	.	36	36	.	.	.	.	.	36
		viši	I.	13	.	20	.	1	.	34	33	.	.	1	.	.	34
Iznos				1211	1	181	2	8	75	1473	1323	31	64	33	21	1	1473

Digitized by Google

Županija	Grad ili trgovište	Odjel	Razred	Po vjeroizpoviesti: rimokatol.	grkokatol.	grkoiztočne	evangeličko-helvetsko	evangeličko-augsburško	izraelitske	Svega	Po materinskom jeziku: hrvatskoga ili srbskoga	slovenskoga	českoga	njemačkoga	magjarskoga	ostalih	Svega
		Prenos . . .		1211	1	181	2	3	75	1473	1323	31	64	33	21	1	1473
Sriemska	Ruma	niži	.	32	1	22	.	2	.	57	26	.	1	26	4	.	57
		viši	I.	26	.	22	.	2	4	54	36	.	.	18	.	.	54
	Vinkovci	niži	.	17	.	3	2	5	.	27	11	.	.	14	2	.	27
		viši	I.	18	.	3	.	.	2	23	18	.	.	5	.	.	23
			II.	17	.	3	.	.	1	21	19	.	.	2	.	.	21
	Vukovar	niži	.	50	.	18	3	1	1	73	47	.	.	25	1	.	73
		viši	I.	35	.	9	.	.	12	56	39	.	.	17	.	.	56
	Zemun	niži	.	35	.	20	.	2	2	59	30	1	1	26	1	.	59
		viši	I.a	42	.	.	.	4	5	51	4	.	2	43	2	.	51
			I.b	8	.	32	.	.	.	40	35	.		3	2	.	40
Grad Zagreb	doljnjogradska	niži	.	54	.	.	.	.	.	54	47	6	.	.	.	1	54
		viši	I.a	60	.	1	.	.	.	61	54	6	.	.	1	.	61
			I.b	54	.	.	.	.	.	54	50	4	.	.	.	.	54
			II.	54	.	3	.	.	1	58	56	2	.	.	.	.	58
	ilička	niži	.	23	.	.	.	.	.	23	20	3	.	.	.	.	23
		viši	I.	49	.	1	1	.	.	51	41	8	.	2	.	.	51
			II.	24	.	.	.	.	.	24	21	3	.	.	.	.	24
	kaptolska	niži	.	72	.	.	.	.	.	72	64	7	1	.	.	.	72
		viši	I.a	49	.	.	1	.	1	51	43	7	.	.	.	1	51
			I.b	60	.	.	.	.	.	60	55	4	.	1	.	.	60
			II.	61	.	.	2	.	1	64	60	4	.	.	.	.	64
Grad Osiek	doljnjogradska	niži	.	33	.	7	.	.	1	41	20	.	.	20	1	.	41
		viši	I.	31	.	6	.	.	4	41	17	.	.	20	4	.	41
			II.	28	.	8	.	.	.	36	20	.	.	14	2	.	36
	gornjogradska	niži	a.	40	.	.	.	.	4	44	16		1	23	4	.	44
			b.	36	.	1	2	.	3	42	7	.	2	29	4	.	42
		viši	I.	53	.	2	.	1	5	61	26	2	.	29	4	.	61
			II.	26	.	3	.	.	3	32	15	.	.	15	2	.	32
		Svega		2298	2	345	13	20	125	2803	2220	88	72	365	55	3	2803

Digitized by Google

5. Šegrti po

Županija	Grad ili trgovište	Odjel	Razred	Abadjija	Bačvar	Bravar	Brdar	Brijač	Češljar	Čižmar	Čarapar	Dimnjačar	Graditelj	Kefar	Klesar	Klobučar	Knjigoveža	Kobasičar	Kolar	Kovač	Kožar	Krojač	Krznar	Ličilac	Limar
Zagrebačka	Glina	niži	.	.	.	2	.	.	1	.	.	.	.	.	.	2	.	.	1	2	.	1	1	.	.
		viši	I.	.	.	.		1	.	.	.	.	.		.	3	.	.	.	2	.	1	.	.	.
	Jaska	niži	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	1	2	2	.	.	.	.
		viši	I.	.	1	2	.	1	.	.	.	1	.	1	.	2	.	.	4	5	6	.	.	.	.
	Karlovac	niži	.	2	.	2	.	1	.	4	.	.	.	.	.	2	.	1	.	.	.	5	2	.	.
		viši	I.a	.	1	2	.	.	.	2	.	.	.	.	.	.	1	.	.	4	.	3	1		.
			I.b	3	.	.	.	8		3	.	.	.	.	.	1	.	.	2	1		1	.	.	.
			II.	.	.	.	.	2	.	3	.	.	.	.	.	4	.	.	1	.	.	3	2	.	.
	Kostajnica	niži	.	.	.	2	.	.	.	4	.	.	.	.	.	1	.	.	1	6	.	.	.	1	1
		viši	I	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	2	.	.	.	1	1	.
	Petrinja	niži	.	.	.	1	.	.	.	.		.	.	.	.	.	.	.	1	3	.	1	.	.	.
		viši	I.	.	1	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	3	2	.	1	.	.	
			II.	.	.	2	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	5	.	5	.	.	.
	Samobor	niži	.	.	.	4	.	1	.	8	.	.	.	.	.	2	.	.	2	4	3	.	.	.	1
		viši	I.	.	.	1	.	1	.	2	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.
	Sisak	niži	.	.	.	4	.	2	.	1	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
		viši	I.	.	2	3	.	1	.	2	.	2	.	.	.	.	.	.	.	2	.	2	.	1	.
			II.	.	.	1	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	2	.
Varaždinska	Varaždin	niži	a.	.	1	2	.	.	.	7	.	.		.	.	1	.	.	1	.	2	1	2	.	1
			b.	.	1	.	.	.	.	4	.	.	.	.	.	1	.	.	1	.	3	.	9	2	2
		viši	I.a	.	2	4	.	3	.	4	.	.	.	.	.	.	.	.	2	.	1	1	8	3	1
			I.b	.	2	4	.	3	.	10	.	.	.		.	1	.	.	1	.	1	1	5	.	.
			II.	.	.	7	.	3	.	2	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	2	.	6	1	1
	Krapina	niži	.	.	.	.	.	.	.	6	.	.	.	.	.	2	.	.	.	1	1	4	.	.	.
		viši	I.	.	.	2	.	.	.	7	.	1	.	.	.	1	1	.	.	.	.	3	.	.	.
			II.	.	1	2	.	.	.	4	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	3	.	.	.
Belovarsko-križevačka	Belovar	niži	.	.	1	1	.	.	.	1	.	.	.	.	.	1	.	2	1	.	.	5	.	.	2
		viši	I.	2	.	1	.	2	.	2	.	.	.	.	.	.	.	.	1	2	.	5	.	.	.
			II.	2	.	3	.	1	1	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.	1	.	2	.	.	.
Svega				9	13	54	.	31	2	76	.	5	.	1	.	27	2	3	25	43	21	48	37	11	9

Digitized by Google

zanimanju.

Lončar	Mašinista	Medičar	Mesar	Mlinar	Opančar	Orudjar	Papučar	Pečar	Pekar	Pletač	Postolar	Remenar	Rešetar	Ribar	Sapunar	Sedlar	Staklar	Stolar	Tapetar	Tesar	Tiskar	Tkalac	Tokar	Trgovac	Turpijaš	Urar	Užar	Zidar	Zlatar	Inih zanata	Bez zanata	Svega
.	.	.	1	.	7	.	.	.	1	.	4	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	24
1	.	.	.	.	2	.	.	.	3	.	3	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	5	.	1	.	.	.	.	.	22
.	.	.	.	.	1	.	.	.	1	.	4	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	13
.	.	.	1	.	5	.	.	.	2	.	6	.	.	.	.	2	.	7	.	.	.	.	.	4	.	.	.	1	.	.	.	51
.	.	.	.	.	3	.	.	.	2	.	.	.	.	.	.	.	.	2	.	.	.	.	.	.	.	.	2	.	.	.		28
.	.	.	2	.	6	.	.	.	1	.	2	2	.	.	.	.	1	1	.	.	1	.	1	15	1	1	.	.	.	1	.	49
.	.	.	5	.	1	.	.	.	2	.	3	2	.	.	.	.	.	3	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	36
.	.	.	.	.	9	.	.	.	2	.	3	2	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	8	.	.	.		.	.	.	40
1	.	.	.	.	5	.	.	.	1	.	.	.	.		.	.	.	3	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	26
1	.	.	1	.	2	.	.	.	1	.	.		.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	8	.	.	.	.	.	.	.	20
3	.	.	.	.	4	.	.	.	1	.	2	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	17
6	.	.	.	.	1	.	.	.	1	.	7	.	2	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	26
3	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	4	.	.	.	1		.	.	.	.	.	.	.	.	21
.	.	.	2	2	1	.	.	.	2	.	4	2	.	.	.	1	.	3	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	43
.	.	.	1	1	.	.	.	.	.	.	3	.	.	.	.	.	.	2	.	.	.	.	.	2	.	2	.	.	.	.	.	16
.	.	.	1	.	2	.	.	.	.	.	4	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.		.	.	17
.	.	.	1	.	2	.	.	.	4	.	4	.	.	.	.	.	1	4	.	.	.	.	.	10	.	.	1		.	.	.	42
.	.	.	.	.	2	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	1		.	8	.	.	.	.	.	.	.	17
.	.		2	.		.		.		.	3	1	.	.	1	.	2	4	1	3	.	1	.	.	.	.	2		.	1	1	40
.	.	.	1	.	.		.	.	4	.	9	.	.	.		.	.	6	.	2	.	.		.	.	.	.	7	.		1	53
1		.	2	.		.	.	.	2	.	3	3		.	.	.		5	.	.	.	1	1	.	.	.	1	.	.	1	2	51
2	.	.	.		.	.	.	.	1		6	.	.	.		.	.	4	.	.	.	1	1	.	.		2	1		.	5	51
.	.	.	1		.	.	.	.	1	.	7	2	.	.	.	1	.	3	.	.	4	.	.	.	1		.	.	1	3	1	47
.	.	.	.	.	.		.	.	.	.	2	.	.	.	.	.	.	.			.	.	.	.	.		.		.			16
3	.	1	.	.	.		.	1	1	.	2	.		.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.		.		1		.		24
.	.	.	.		.	.	.	2	.	.	2	.	.	.		.	.	1	.	.	.	.	1	.	.	.		.	.			16
2	.	1	2	.	3	.	.	.	1	.	3	.		.	.	.	.	1	.	.		.	.	.	.	.	2	2	.	.	.	31
.	.	.	2	.	.	.	.	.	2	.	4	.	.	.	.	1	.	4	.	.	.	.	.	12	.	.	1	2	.	.	.	43
	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	2	.	.	.	.	.	.	2	.	.	.		.	4	.	.		1	.	.	.	20
23	.	2	26	3	56	.	.	3	37	.	92	14	3	.	1	5	4	66	1	5	6	4	4	78	2	4	11	15	1	7	10	900

Digitized by Google

Županija	Grad ili trgovište	Odjel	Razred	Abadžija	Bačvar	Bravar	Brdar	Brijač	Češljar	Čižmar	Čarapar	Dimnjačar	Graditelj	Kefar	Klesar	Klobučar	Knjigoveža	Kobasičar	Kolar	Kovač	Kožar	Krojač	Krznar	Ličilac	Limar
Prenos . . .				9	13	54	.	31	2	76	.	5	.	1	.	27	2	3	25	43	21	48	37	11	9
Belovarsko-križevačka	Koprivnica	viši	I.	.	.	1	1	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	1	.	1	1	.	1
			II.	.	.	.	2	2	.	.	.	.	.	.	.		1	.	.	.	.	1	.	.	.
			III.	.	.	4	.	1	.	.	.	.	.	.		.	.	.	1	.	1	4	.	.	.
		niži	.	.	.	2	.	.	.	.	.	.	.	.	.		.	.	.	2	.	3	.	.	.
	Križevac	viši	I.	.	1	2	.	3	.	2	.	.	.	.		.	1	.	3	4	.	2	.	.	.
			II.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.		.	3	1	.	.	.	.	.
Požežka	Brod	niži	.	.	.	3	.	2	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	3	.	.	1	1	1
		viši	I.		1	.	.	3	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	1	1	.	.	1	.	1
	Daruvar	niži	.	.	.	3	.	5	.	.	.	.		.	.	.	.		1	4	.	3	.	.	1
	Nova Gradiška	niži	.	.	.	1	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	1	.	.	2	.	.
		viši	I.	.	.	2	.	2	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	2	3	.	.	.	.	2
			II.	.	.	1	.	1	.	.	.	.		.	.	.		1	.	.	.	.	.	.	.
	Pakrac	niži	.	1	2	1	.	2	.	.	.	.	.	.	.		.	.	4	7	.	3	2	.	.
	Požega	niži	.	.	.	2	.	.	.	1	.	.	.	.	.		.	1	2	3	.	.	1	.	1
		viši	I.	.	.	3		1	.	2	.		.	.	.	.	.	.	.	1	.	2	.	.	.
Virovitička	Djakovo	niži	.	.	.	1	.	.	.		3	.	.	.		1	.	.	.	1	.	.	2	.	.
		viši	I.	.	1	1	.	4	.	.	4	.	.	1		.	2	.	.	4		1	1		1
			II.		.	1	.	.	.	.	1	.	.		.	.	.	.	1	.	.	1	1		1
Sriemska	Mitrovica	niži	.	.	1	.	.	1	.	6	1	.	.	1	.	.	.	.	2	4	.	2	1	1	3
		viši	I.	.	.	4	.	3	.	3	.	.	.	.		.	.	.	.	.	1	2	.	.	.
	Ruma	niži	.	.	2	2	.	3	.	1	.	1	.	2	.	.	.	.	7	3	.	4	1	.	2
		viši	I.	3	.	1	.	3	.	.	.	.	.	.	.	2	.		2	2	.	6	1	.	1
	Vinkovci	niži	.	.	.	1	.	2	.	1	.	.	.	.	.	.	.		1	2	.	5	.	.	.
		viši	I.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	1	.	1	1	2	1	2	.	.	1
			II.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	3	.	.	.
	Vukovar	niži	.	2	3	6	.	6	.	2	1	.	.	1	.	.	1	1	1	5	.	3	1	.	2
		viši	I.	.	.	3	.	1	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	1	.	1	3	.	.	2
Svega				15	25	100	3	78	3	95	11	6	.	6	.	32	7	8	61	97	25	99	53	13	29

Digitized by Google

Lončar	Mašinista	Medičar	Mesar	Mlinar	Opančar	Orudjar	Papučar	Pećar	Pekar	Pletač	Postolar	Remenar	Rešetar	Ribar	Sapunar	Sedlar	Staklar	Stolar	Tapetar	Tesar	Tiskar	Tkalac	Tokar	Trgovac	Turpijaš	Urar	Užar	Zidar	Zlatar	Inih zanata	Bez zanata	Svega
23	.	2	26	3	56	.	.	3	37	.	92	11	3	.	1	5	4	66	1	5	6	4	4	78	2	4	11	15	1	7	10	900
1	.	.	2	.	.	.	.	.	1	.	13	.	.	.	.	.	.	2	.	.	.	1	.	2	.	.	.	1	.	.	.	31
1	.	.	.	.	2	.	.	.	.	.	4	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	4	.	.	.	.	.	.	.	17
.	.	.	3	.	.	.	.	.	.	.	2	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	2	.	.	.	1	.	.	.	19
1	.	.	1	.	.	.	.	.	1	.	4	.	.	.	.	.	.	2	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	17
1	.	.	2	.	.	.	.	.	3	.	6	1	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	5	.	1	.	.	.	.	.	38
2	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	2	.	.	.	.	.	8	.	.	.	.	.	.	.	19
.	.	.	.	.	4	.	.	2	1	.	3	.	.	.	.	.	.	2	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	26
.	.	.	1	.	1	.	.	.	.	.	5	1	.	.	.	.	1	2	.	.	1	.	.	7	.	.	.	.	.	.	.	28
3	.	.	4	3	.	.	.	.	4	.	10	.	.	.	.	.	1	1	.	.	.	.	.	4	.	.	1	.	.	.	.	48
.	.	.	.	.	2	.	.	.	.	.	2	1	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	11	23
1	.	.	.	.	2	.	.	.	.	.	1	1	.	.	.	.	.	2	.	.	.	.	.	3	.	.	.	.	.	.	.	21
.	.	.	1	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	3	.	.	1	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	10
4	.	.	3	.	7	.	.	.	5	.	9	.	.	.	.	.	.	3	.	.	.	.	.	6	.	.	.	.	.	3	.	62
.	.	.	.	1	5	.	.	.	.	.	4	1	.	.	.	.	.	4	.	.	.	.	.	.	.	.	2	1	.	.	.	29
1	.	.	.	.	1	.	.	.	4	.	5	3	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	4	.	.	2	.	.	.	.	30
.	.	.	.	.	2	.	.	.	1	.	3	.	.	.	.	1	.	1	.	.	.	.	.	.	.	1	.	1	.	.	.	18
.	.	1	.	.	3	.	.	2	1	.	5	1	.	.	.	1	.	1	.	.	.	.	.	1	.	.	.	1	.	.	.	37
.	.	2	.	.	2	.	.	1	1	.	5	1	.	.	.	.	.	2	.	.	.	.	.	10	.	.	.	.	.	.	.	30
1	.	.	.	.	2	.	1	.	2	.	.	1	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	2	.	.	.	1	.	2	.	36
.	.	.	.	.	3	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	3	.	.	.	.	.	10	.	1	.	3	.	.	.	34
.	.	.	.	.	.	1	1	.	2	.	3	1	.	.	.	2	.	3	1	.	.	.	.	2	.	.	3	8	.	2	.	57
.	.	.	2	.	1	.	.	.	1	.	3	.	.	.	.	1	1	3	.	.	1	.	.	17	.	.	1	2	.	.	.	54
.	.	.	.	.	.	.	1	.	2	4	1	.	.	.	.	1	.	3	.	.	.	.	.	1	.	.	2	.	.	.	.	27
1	.	.	1	.	1	.	.	.	.	1	3	.	.	.	.	.	.	2	.	.	.	.	.	3	.	.	1	.	.	.	.	23
.	.	.	1	.	1	.	.	.	.	1	3	.	.	.	.	.	.	2	.	1	.	.	.	7	.	.	.	.	.	.	.	21
1	.	1	2	10	4	.	.	.	.	.	3	.	.	4	.	.	.	4	.	1	.	.	.	3	.	.	1	1	.	3	.	73
2	.	1	.	3	1	.	.	.	3	.	5	.	.	2	.	2	1	3	.	.	.	.	.	19	.	.	1	.	.	1	.	56
43	.	7	49	20	101	1	3	8	70	6	195	26	3	6	1	15	8	119	2	7	9	5	4	201	2	7	25	35	1	18	21	1784

Digitized by Google

Županija	Grad ili trgovište	Odjel	Razred	Abadžija	Bačvar	Bravar	Brdar	Brijač	Češljar	Čižmar	Ćarapar	Dimnjačar	Graditelj	Kefar	Klesar	Klobučar	Knjigoveža	Kobasičar	Kolar	Kovač	Kožar	Krojač	Krznar	Ličilac	Limar
	Prenos . . .			15	25	100	3	78	3	95	11	6	.	6	.	32	7	8	61	97	25	99	53	13	29
Sriemska	Zemun	niži	.	.	.	4	.	4	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	5	4	.	5	.	.	2
		viši	I.a	.	.	6	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	8	.	1	4
			I.b		.	2		2	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.
Grad Zagreb	doljnjogradska	niži	.	.	1	6	.	.	.		.	.	1	.	.	.	.	.	1	1	.	8	1	5	.
		viši	Ia.	.	4	4	.	.	.	.	.	.	1	2	.	.	.	.	3	3	.	5	.	.	2
			I.b	.	.	3	.	3	.	.	.	.	2	1	.	.	.	.	1	3	.	7	.	3	1
			II.	.	1	7	.	2	.	.	.	.	1	.	3	.		.	2	1	.	12	.	1	2
	ilička	niži	.	.	.	2		.	.	.	.	1	.	.	2	.	.	.	2	1	.	2	.	.	.
		viši	I.	1	.	2	.	.	.	3	.	.	4	.	1	.		.	2	3	.	2	.	1	.
			II.	1	.	6	.	2	.	2	.	.	.	.	3	.	.	.	.	1	.	1	.	.	.
	kaptolska	niži	.	.	3	2	.	1	.	6	.	2	.	2	3		1	4	.	1	.	7	.	1	2
		viši	I.a	.	2	7	.	1	.	.	.	2	.	.	1	.	1	.	2	3	1	1	.	.	6
			I.b	.	.	.	.	2	.	2	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.	1	15	1	.	.
			II.	.	.	1	.	4	.	.	.	.	.	.	.	.	8	1	1	.		7	.	.	2
Grad Osiek	doljnjogradska	niži	.	.	1	1	.	2	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	2	.	.	1
		viši	I.	.	.	2	.	3	.	1	1	.	.	.	.	.	.	.	3	3	.	1	.	1	1
			II.	.	2	3	.	1	.	.	1	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.	1	.	2	1
	gornjogradska	niži	a.	.	4	6	.	3	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	1	.	.	4	1	1	1
			b.	.	2	2		1	.	3	2	.	.	1	.	.	1	1	1	.	.	4	.		.
		viši	I.	1	3	4	.	5	.	2	.	1	.	.	.	.	.	.	2	3	.	3	.	.	1
			II.	1	3	4	.	2	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.		.	.	.	.	.	1
	Svega . . .			19	51	174	3	116	3	114	16	12	9	12	13	33	19	16	87	124	27	195	56	29	56

Digitized by Google

Lončar	Mašinista	Medičar	Mesar	Mlinar	Opančar	Orudjar	Papučar	Pećar	Pekar	Pletač	Postolar	Remenar	Rešetar	Ribar	Sapunar	Sedlar	Staklar	Stolar	Tapetar	Tesar	Tiskar	Tkalac	Tokar	Trgovac	Turpijaš	Urar	Užar	Zidar	Zlatar	Inih zanata	Bez zanata	Svega
43	.	7	49	20	101	1	3	8	70	6	195	26	3	6	1	15	8	119	2	7	9	5	4	201	2	7	25	35	1	18	21	1784
.	.	.	.		3	.	3	.	2		4	.			.	1	1	3	.	2	.	.	.	.	.	.	5	10	.	1		59
.	.	.	3		.		.	.	1	.	3		.	.	.	.	.	8			4		.	9	.	.	.	2	.	2	.	51
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	2	.	.	.		1	.	1	.	2	.	.	.	18	.	.		8	.	3	.	40
.	.	.	.	.	.	.	.	1	2	.	13	1	.	.	.	3	.	3	.	1	.	.	3	.	.	.	.	.	.	3	.	54
.	.	.	3	.	.	.	.	.	1	.	8	1	.	.	.	1	.	6	1	2	.	2	2	.	.	1	.	.		7	2	61
.	.	.	.	.	.	.	.	1	1	.	6	2	.	.	.	1	.	8	1	.	.	3	.	.	.	.	.	.	1	5	1	54
.	.	.	.	.	1	.	.		2	.	3	.	.	.	.	.	.	5	1	1	.	10	1	.	.	1	.	.	.	1	.	58
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	3	.	.		.	.	.	2	.	.	.	.	1	.	.	.	.	7	.	.	.	23
.	.	.	.	.	1	.	.		.	.	10	.	.	.	.	.	.	10	.	.	4	.	1	.	.	.	.	2	.	.	4	51
.	.	.	.		1	.	.	.	.	.	1	.	.			.	.	2	.		2	.	.	.	.		.	2	.	.		24
.	.		4	.	3	.	.	.	2	.	10	.	.	.	.	2	.	9	2	.	1	1	.	.	1	.	.	.		1	1	72
.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	9	.	2	4	.	.	.	.	2	.	2	1	1	1	51
.	.	1	.	.	4	.	.	.	5	.	24	1	.	.	.	.	.	2	.	.	.	.	.	.	.		.	.		.	1	60
.	.	1	3	.	.	.	.	.	2	.	5	.	.	.	.	.	.	6	1	1	14	.	.	.	.	4	.	1		1	1	64
.		.	2	3	4	.	4	.	.	.	7	.	.	.	.	.	1	2		.	.	.	.	1	.	.	1	8	.	.	.	41
2	.	.		3	.	.	.	.	.	.	3	.		.	.	2	2	3	.		4	.	1	2	.	.		3	.	.	.	41
.	.	.	.	2	2	.	1	.	.	.	3	.	.	.	.	1	.	2		.	.	.	.	8	.	.	1	4	.	.		36
.	2	.	.	.	1	1	.	.	3	.	3	1	.	.	.	1	.	1	.	.	1	.	.	3	.	.	1	1	.	3	.	44
.	1	.	3	.	.	.	1	.	6	.	4	.	.	.	.	1	.	2	.	.	.	.	.	1	.	.	.	2	.	2	1	42
1	.	1	2	.	.	.	.	.	.		5	1	.	.		1	.	5		.	4	.	1	8	.	.	.	4		3	.	61
.	4	.	.	.	.	1		.	1	.	1	.	.	.	.	.		3	.	.	.	.	.	7	.	1	.	1	.	1	.	32
16	7	11	69	28	121	3	12	10	98	6	313	33	3	6	1	31	12	211	8	18	47	21	14	258	3	16	33	92	3	52	33	2803

Digitized by Google

6. Šegrti po marljivosti u polazku škole.

Polazak šegrtskih škola bio je dosta neuredan. Popriečno dolazi na jednoga šegrta 25·6 izostataka (ura).

Gledom na izostatke dolazi u pojedinih mjestih na jednoga šegrta:

	školske g. 1886/7.	školske g. 1887/8.	
u Mitrovici	—	6·5	izostataka
u Zagrebu	26·7	8·6	„
u Vinkovcih	40·2	9·0	„
u Djakovu	4·5	9·1	„
u Novoj Gradiški	10·8	13·7	„
u Vukovaru	1·8	14·4	„
u Zemunu	—	14·5	„
u Daruvaru	—	14·5	„
u Kostajnici	—	16·1	„
u Glini	—	17·2	„
u Petrinji	19·4	17·5	„
u Rumi	21·9	17·7	„
u Pakracu	—	20·7	„
u Sisku	52·3	22·1	„
u Karlovcu	32·4	22·6	„
u Križevcih	6·9	24·3	„
u Jaski	—	25·4	„
u Varaždinu	43·7	33·9	„
u Koprivnici	18·4	39·8	„
u Krapini	23·5	41·5	„
u Osieku	37·1	52·7	„
u Belovaru	43·1	54·7	„
u Požegi	38·8	60·2	„
u Brodu	17·8	63·1	„
u Samoboru	63·5	68·7	„

Po tom je školske godine 1887/8. polazak šegrtskih škola krenuo na bolje u mjestih: Zagrebu, Vinkovcih, Petrinji, Rumi, Sisku, Karlovcu i Varaždinu, a u ostalih mjestih bio je isti prama školskoj godini 1886/7. slabiji.

Digitized by Google

Županija	Grad ili trgovište	Odjel	Razred	Koliko je školu polazilo: veoma marljivo	marljivo	prekidno	nemarno	Svega	Koliko je tečajem škol. god. bilo izostataka (ura): izpričanih	neizpričanih	Svega	Koliko je šegrta izostalo manje od 20 neizpr. ura?
Zagrebačka	Glina	niži	.	5	10	3	6	24	212	189	401	18
		viši	I.	3	4	5	10	22	100	602	702	12
	Jaska	niži	.	.	2	7	4	13	50	447	497	5
		viši	I.	.	15	15	21	51	330	1175	1508	24
	Karlovac	niži	.	5	4	5	14	28	361	645	1006	12
		viši	I.a	10	6	7	26	49	499	1493	1992	21
			I.b	7	4	11	14	36	677	359	1036	22
			II.	12	7	7	14	40	1016	964	1980	26
	Kostajnica	niži	.	4	3	8	11	26	196	363	559	13
		viši	I.	4	4	5	7	20	120	379	499	15
	Petrinja	niži	.	3	4	7	3	17	185	240	425	9
		viši	I.	5	13	6	2	26	195	560	755	19
			II.	8	13	.	.	21	547	318	865	15
	Samobor	niži	.	6	7	14	16	43	.	2629	2929	6
		viši	I.	4	3	3	6	16	12	1128	1140	4
	Sisak	niži	.	1	14	2	.	17	184	246	430	13
		viši	I.	2	19	7	14	42	290	1066	1356	19
			II.	4	7	6	.	17	282	242	524	14
Varaždinska	Varaždin	niži	a	11	10	12	7	40	170	1658	1828	11
			b	12	12	21	8	53	246	2207	2453	12
		viši	I.a	20	14	15	2	51	248	1265	1513	20
			I.b	17	12	14	8	51	316	1558	1874	17
			II.	20	8	14	5	47	656	1514	2170	20
	Krapina	niži	.	2	3	2	9	16	14	516	530	5
		viši	I.	2	7	3	12	24	158	1160	1318	7
			II.	1	7	6	2	16	44	650	694	8
Belovarsko-križevačka	Belovar	niži	.	14	10	4	3	31	146	1128	1274	11
		viši	I.	13	12	10	8	43	167	2625	2792	13
			II.	3	4	9	4	20	67	1392	1459	3
			Iznos	198	238	228	236	900	7488	29021	36509	394

Županija	Grad ili trgovište	Odjel	Razred	Koliko je školu polazilo: veoma marljivo	marljivo	prekidno	nemarno	Svega	Koliko je tečajem škol. god. bilo izostataka (ura): izpričanih	neizpričanih	Svega	Koliko je šegrta izostalo manje od 20 neizpr. ura?
Prenos				198	238	228	236	900	7488	29021	36509	394
Belovarsko-križevačka	Koprivnica	viši	I.	2	7	11	11	31	40	1181	1221	8
			II.	.	1	2	14	17	4	824	828	1
			III.	1	3	9	6	19	66	666	732	4
	Križevac	niži	.	3	5	6	3	17	354	345	699	12
		viši	I.	6	12	14	6	38	263	1195	1458	22
			II.	3	6	7	3	19	257	257	514	14
Požežka	Brod	niži	.	.	13	4	9	26	197	1771	1968	6
		viši	I.	.	15	8	5	28	144	1637	1781	7
	Daruvar	niži	.	25	5	7	11	48	471	698	1169	30
	Nova Gradiška	niži	.	8	5	2	8	23	68	130	198	4
		viši	I.	6	6	2	7	21	234	336	570	7
			II.	8	1	.	1	10	62	276	338	3
	Pakrac	niži	.	14	30	12	6	62	120	1286	1406	44
	Požega	niži	.	5	5	2	17	29	167	1489	1656	10
		viši	I.	4	3	3	20	30	122	2062	2184	7
Virovitička	Djakovo	niži	.	7	8	3	.	18	66	234	300	13
		viši	I.	11	17	9	.	37	96	312	408	28
			II.	16	9	5	.	30	118	227	345	23
Sriemska	Mitrovica	niži	.	6	10	8	12	36	129	259	388	30
		viši	I.	10	12	8	4	34	100	201	301	29
	Ruma	niži	.	20	10	11	16	57	114	1064	1178	33
		viši	I.	13	17	10	14	54	480	908	1388	39
	Vinkovci	niži	.	15	9	3	.	27	53	274	327	23
		viši	I.	15	5	3	.	23	23	178	201	19
			II.	13	5	3	.	21	.	186	186	18
Iznos				409	457	380	409	1655	11236	47017	58253	828

Digitized by Google

Županija	Grad ili trgovište	Odjel	Razred	Koliko je školu polazilo: veoma marljivo	marljivo	prekidno	nemarno	Svega	Koliko je tečajem škol. god. bilo izostataka (ura): izpričanih	neizpričanih	Svega	Koliko je šegrta izostalo manje od 20 neizpr. ura?
Prenos				40[illegible]	457	380	409	1655	11236	47017	58256	828
Sriemska	Vukovar	niži	.	20	18	26	9	73	638	867	1505	18
		viši	I.	6	14	23	13	56	944	989	1933	16
	Zemun	niži	.	20	27	5	7	59	235	564	799	49
		viši	I.a	14	24	11	2	51	532	713	1215	45
			I.b	9	15	10	6	40	209	904	1113	29
Grad Zagreb	doljnjogradska	niži	.	22	20	12	.	54	67	391	458	46
		viši	I.a	26	27	8	.	61	217	380	597	56
			I.b	10	40	4	.	54	237	414	651	51
			II.	16	35	6	1	58	436	299	735	57
	ilička	niži	.	4	6	5	8	23	89	390	479	14
		viši	I.	6	15	19	11	51	274	641	915	35
			II.	11	7	4	2	24	42	205	247	22
	kaptolska	niži	.	25	31	13	3	72	81	394	475	67
		viši	I.a	10	7	18	16	51	85	650	735	49
			I.b	4	19	26	11	60	18	777	795	58
			II.	13	39	6	6	64	392	417	809	57
Grad Osiek	doljnjogradska	niži	.	.	16	14	11	41	1185	1018	2203	22
		viši	I.	,	17	10	14	41	193	1173	1366	23
			II.	.	16	12	8	36	179	1260	1439	19
	gornjogradska	niži	a	.	5	24	15	44	189	2679	2868	3
			b	2	4	28	8	42	102	2315	2417	3
		viši	I.	6	3	22	30	61	337	5079	5416	8
			II.	1	2	14	15	32	152	2133	2285	1
Svega . . .				634	864	700	605	2803	18069	71669	89738	1576

Digitized by Google

7. Šegrti po napredku.

Napredak šegrta bio je prama dosta neurednomu polazku škole u obće povoljan. 1565 ili 55·8% napredovalo ih je dobro, 1141 ili 40·7% nedovoljno, a 97 ili 3·5% ostalo je neizpitanih.

Obzirom na polučen napredak i na ustanovu §. 30. štatuta za šegrtske škole, po kojoj svaki šegrt, koji je 20 izostataka (ura) neopravdano izostao, dotični razred opetovati mora, bilo je koncem školske godine 1887/8. od 2803 šegrta za prelaz sposobnih 1328 šegrta ili 47·4%.

Županija	Grad ili trgovište	Odjel	Razred	Po napredku bilo je šegrta: I. reda s odlikom	I. reda	II. reda	III. reda	Neizpitanih	Svega	Koliko će šegrta preći u viši razred?	Koliko ih je koncem veljače odpušteno?	Koliko ih je koncem godine odpušteno?
Zagrebačka	Glina	niži	.	1	12	2	9	.	24	15	2	1
		viši	I.	1	12	6	3	.	22	19	7	1
	Jaska	niži	.	.	6	7	.	.	13	4	.	2
		viši	I.	1	32	15	3	.	51	33	3	2
	Karlovac	niži	.	4	20	4	.	.	28	9	1	.
		viši	I.a	7	31	11	.	.	49	12	1	1
			I.b	5	22	9	.	.	36	10	2	5
			II.	4	28	8	.	.	40	11	5	11
	Kostajnica	niži	.	.	14	12	.	.	26	14	.	.
		viši	I.	2	11	5	2	.	20	13	.	.
	Petrinja	niži	.	.	11	6	.	.	17	11	5	2
		viši	I.	.	19	7	.	.	26	19	3	.
			II.	2	13	6	.	.	21	15	4	1
	Samobor	niži	.	.	20	6	17	.	43	26	13	9
		viši	I.	.	11	4	1	.	16	15	7	4
	Sisak	niži	.	2	6	8	1	.	17	6	9	2
		viši	I.	2	23	12	3	2	42	36	7	5
			II.	1	15	1	.	.	17	10	7	6
Varaždinska	Varaždin	niži	a.	.	15	8	13	4	40	15	5	12
			b.	.	20	9	22	2	53	20	2	7
		viši	I.a	.	27	10	14	.	51	27	4	8
			I.b	.	21	12	16	2	51	21	5	2
			II.	6	27	7	3	4	47	33	10	15
Iznos				38	416	175	107	14	750	394	102	96

Digitized by Google

Županija	Grad ili trgovište	Odjel	Razred	Po napredku bilo je šegrta: I. reda s odlikom	I. reda	II. reda	III. reda	Neizpitanih	Svega	Koliko će šegrta preći u viši razred?	Koliko ih je koncem veljače odpušteno?	Koliko ih je koncem godine odpušteno?
Prenos				38	416	175	107	14	750	394	102	96
Varaždinska	Krapina	niži	.	.	9	3	4	.	16	9	.	.
		viši	I.	3	11	6	4	.	24	14	6	.
			II.	2	10	3	1	.	16	12	3	4
Belovarsko-križevačka	Belovar	niži	.	1	17	3	9	1	31	18	3	.
		viši	I.	1	19	12	6	5	43	20	2	7
			II.	1	15	2	1	1	20	16	.	1
	Koprivnica	viši	I.	.	10	16	.	5	31	10	3	.
			II.	.	5	7	.	5	17	5	1	1
			III.	.	11	4	.	4	19	.	6	5
	Križevac	niži	.	.	7	10	.	.	17	7	1	3
		viši	I.	1	19	15	.	3	38	20	7	8
			II.	2	13	4	.	.	19	15	6	1
Požežka	Brod	niži	.	1	13	2	5	5	26	14	.	2
		viši	I.	3	18	2	3	2	28	21	3	2
	Daruvar	niži	.	9	13	19	7	.	48	41	4	8
	Nova Gradiška	niži	.	.	19	4	.	.	23	8	5	13
		viši	I.	.	16	4	.	1	21	16	2	2
			II.	3	6	.	.	1	10	9	2	8
	Pakrac	niži	.	6	23	15	10	8	62	29	.	.
	Požega	niži	.	.	9	20	.	.	29	3	2	2
		viši	I.	6	8	16	.	.	30	11	1	3
Virovitička	Djakovo	niži	.	3	8	5	2	.	18	11	1	2
		viši	I.	7	28	2	.	.	37	35	2	7
			II.	5	24	.	.	1	30	29	2	1
Sriemska	Mitrovica	niži	.	2	23	9	2	.	36	.	.	.
		viši	I.	7	23	3	1	.	34	.	.	2
Iznos				101	793	361	162	56	1473	767	164	173

Digitized by Google

Županija	Grad ili trgovište	Odjel	Razred	Po napredku bilo je šegrta: I. reda s odlikom	I. reda	II. reda	III. reda	Neizpitanih	Svega	Koliko će šegrta preći u viši razred?	Koliko ih je koncem veljače odpušteno?	Koliko ih je koncem godine odpušteno?
		Prenos . . .		101	793	361	162	56	1473	767	164	173
Sriemska	Ruma	niži	.	1	13	19	20	4	57	14	.	1
		viši	I.	1	18	11	16	8	54	19	.	.
	Vinkovci	niži	.	.	9	17	.	1	27	9	2	4
		viši	I.	3	16	4	.	.	23	19	4	11
			II.	5	16	.	.		21	21	2	10
	Vukovar	niži	.	.	55	3	13	2	73	6	2	8
		viši	I.	5	39	4	8	.	56	.	7	11
	Zemun	niži	.	.	29	20	8	2	59	29	10	2
		viši	I.a	1	25	14	9	2	51	26	5	.
			I.b	2	20	8	7	3	40	22	9	.
Grad Zagreb	doljnjogradska	.	niži	1	17	32	.	4	54	18	3	4
		viši	I.a	2	19	38	.	2	61	21	3	1
			I.b	3	16	32	.	3	54	19	2	1
			II.	3	35	20		.	58	38	3	4
	ilička	niži	.	.	8	15	.	.	23	8	1	.
		viši	I.	1	21	29	.	.	51	22	2	5
			II.	2	14	8	.	.	24	16	.	7
	kaptolska	niži	.	.	33	31	8	.	72	33	6	9
		viši	I.a	.	23	28	.	.	51	23	7	5
			I.b	.	36	24	.	.	60	36	9	8
			II.	.	16	48	.	.	64	16	7	8
Grad Osiek	doljnjogradska	niži	.	.	23	10	8	.	41	23	6	5
		viši	I.	.	30	7	4	.	41	30	1	6
			II.	.	26	10	.	.	36	26	6	8
	gornjogradska	niži	a.	.	14	16	14	.	44	10	5	4
			b.	.	22	13	7	.	42	18	3	4
		viši	I.	.	30	22	2	7	61	25	2	5
			II.	.	18	4	7	3	32	14	6	4
		Svega . . .		131	1434	848	293	97	2803	1328	277	308

Digitized by Google

8. Učila.

Prema ustanovi §. 62. štatuta za šegrtske škole upotrebljavala su se na šegrtskih školah učila u mjestu nalazećih se srednjih, gradjanskih i obćih pučkih škola, dok se za šegrtske škole nenabave posebna učila.

U njekih mjestih odpočelo se je nabavom učila za šegrtske škole, te ima šegrtska škola u:

Jaski u knjižnici 2 djela u 2 svezka i 50 predložaka za risanje.

Karlovcu u knjižnici 48 djela u 70 svezak i 121 predložaka za risanje.

Sisku 2 predmeta za risanje.

Varaždinu u knjižnici 31 djelo u 172 svezka i 6 sbirka risarskih predložaka.

Krapini 10 svezaka risarskih predložaka.

Križevcih 57 risarskih predložaka i 7 modela.

Brodu u knjižnici 10 djela u 10 svezaka.

Požegi 377 risarskih predložaka.

Djakovu u knjižnici 5 djela u 10 svezaka.

Rumi u knjižnici 5 djela u 7 svezaka i 535 risarskih predložaka.

Vinkovcih u knjižnici 4 djela u 4 svezka.

Zagrebu u knjižnici 13 djela u 25 svezaka i 2 sbirke u 17 svezaka i 255 pojedinih risarskih predložaka.

Osieku u knjižici 2 djela u 2 svezka.

9. Učiteljsko osoblje.

Na šegrtskih školah službovalo je tečajem školske godine 1887/8. u svem 209 učitelja; od toga 2 ravnatelja srednjih učilišta, 13 učitelja i profesora srednjih škola, 3 ravnatelja gradjanskih škola, 34 učitelja gradjanskih škola, 94 pučka učitelja, 3 učitelja strukovne (drvorezbarske i obrtne) škole, 14 samostalnih kateketa, 2 umirovljena učitelja, 14 rimo-katoličkih župnika, 10 grčko-iztočnih paroha, 5 rabina, 7 činovnika, 1 odvjetnik i 7 arhitekta.

Na jednu školu dolazi popriečno 7 učitelja, a na jedan razred popriečno 2 učitelja; na jednog učitelja potrošeno je popriečno u ime nagrade 117·38 forinti.

Kako su učiteljske sile bile na pojedine škole podieljene, vidi se iz sliedeće skrižaljke.

Digitized by Google

Županija	Grad ili trgovište	Odjel	Razred	Obučavalo je															Svega
				ravnatelja sred. škola	učitelja i prof. sred. škola	ravnatelja gradj. škola	učitelja gradj. škola	pučkih učitelja	učitelja strukovnih škola	samostalnih kateheta	privatnih i umirovljenih učitelja	dušobrižnika: rimokatol.	dušobrižnika: grčko-istoč.	dušobrižnika: izraelitskih	neučitelja: trgovaca	neučitelja: činovnika	neučitelja: odvjetnika	neučitelja: arhitekta i inih	
Zagrebačka	Glina	2	2	.	.	.	6	.	.	.		1	1	.	.	.	.	.	8
	Jaska	2	2	.	.	.	.	2		.	.	1	.	.	.	.	.		3
	Karlovac	3	4		1	.	2	3	.	.		1	1	.	.	.	.	.	8
	Kostajnica	2	2	.		.	5	.	.	.	.	1	1	.	.	.	.		7
	Petrinja	3	3	1	.		5	1	.	1		.	1			.	.	.	9
	Samobor	2	2	.	.	.	.	4	.	.		1	.	.		.	.	1	6
	Sisak	3	3	.	.	1	3	4	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	9
Varaždinska	Varaždin	3	5	.	.	.	.	6		1	1	.	.	.	.	.	.	.	8
	Krapina	3	3	.	.	.		4	.	1	.		.	.	.		.	.	5
Belovarsko-križevačka	Belovar	3	3	.	.	.	.	3	.	.	.	1	1	1	.	1	.	.	7
	Koprivnica	3	3	.	.	.	.	3	.	.	.	1	.	1	.	1	.	.	6
	Križevac	3	3	.	2	.	.	4	1	1	.	.	.	1	.	2	.	.	11
Požežka	Brod	2	2	.	.	1	5	1		1	.	.	.	.	.	.		.	8
	Daruvar	1	1	.	.	.	.	2		.	.	.	.	.	.	.	.	.	2
	Novagradiška	3	3	.	.	1	5	.		.	.	1	.	.	.	.	.		7
	Pakrac	1	1	.	.	.	.	2	.	.	.	1	1	.	.	.	.	.	4
	Požega	2	2	.	.	.	.	4	.	1	.	.	.	.	.	.		.	5
Virovitička	Djakovo	3	3	.	.	.	.	5	.	.	.	1	.	.	.	.	1	1	8
Sriemska	Mitrovica	2	2	1	1	.	.	3	.	1	.	1	.	.	.	1			8
	Ruma	2	2	.		.	.	8	.	1	.	.	1	.	.	1		.	11
	Vinkovci	3	3	.	.	.	.	4	.	.	.	1	.	.	.		.		5
	Vukovar	2	2	.	.	.	.	6	.	.	.	1	1	1	.	.	.	.	9
	Zemun	2	3	.	.	.	1	5	1	.	.	1	1	1	.	.	.	1	11
Grad	Zagreb	9	11	.	2	.	2	11	1	3	1	.	1		.	.	.	4	25
Grad	Osiek	6	7		7	.	.	9	.	2	.	.	.	.	.	1	.	.	19
	Svega . .	.	77	2	13	3	34	94	3	14	2	14	10	5	.	7	1	7	209

Digitized by Google

10. Izkaz o novčanom prihodu i razhodu za uzdržavanje šegrtskih škola.

Troškovi za uzdržavanje šegrtskih škola iznosili su koncem školske godine 1887/8. svega 30.535 forinta 98 nvč. Potrošeno je dakle na jednu šegrtsku školu popriečno 1090 forinti 57 nvč., na jednoga šegrta popriečno 10 forinti 89 nvč.

U smislu §. 87. obrtnoga zakona od godine 1884. imaju se za namirivanje troškova šegrtskih škola upotrebiti pristojbe i novčane globe, što se plaćaju na temelju toga obrtnoga zakona, a na koliko obćine nisu kadre namiriti troškove za šegrtske škole, vlastne su nakon dobivene dozvole razpisati poseban prirez od 2% na izravni porez, što se plaća u obćini. Na globah i propisanih pristojbah unišlo je svega 7361 forinti 96 nvč. Poseban prirez od 2% na izravni porez bio je razpisan samo u Glini, Petrinji, Samoboru i Mitrovici a od 4% u Novoj Gradiški, te je unišla svota od 1431 for. 59 nvč. Ostale obćine namirivale su troškove za uzdržavanje šegrtskih škola prinosi iz obćinske blagajne, prinosom iz potrošarine i inimi dohodci.

Potanji pregled o troškovih šegrtskih škola i o načinu namirivanja istih pružaju sliedeće dvie tabele.

Digitized by Google

A. Prihod.

Županija	Grad ili trgovište	2% prirez na izravni porez		Dohodci iz zaklada šegrt. škole		Novč. globe unišle po obrt. zakonu		Darovi i legati		Dohodci od potrošarine		Prinos občin. blagajne		Pristojbe propisane obrt. zakonom		Ini dohodci		Svega	
		for.	n.	for.	n.	for.	n.	for.	n.	for.	n.	for.	n.	for.	n.	for.	n.	for.	n.
Zagrebačka	Glina . . .	42	43		.	.	.	.	.	.	.	863	69	.	.	.	.	906	12
	Jaska . . .	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	400	.	.	.	.	.	400	.
	Karlovac .	.	.	.	.		.	.	.	1399	79	.	.	.	.	.	.	1399	79
	Kostajnica	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	267	50	60		.	.	327	50
	Petrinja . .	300		.	.	17	.	.	.	.	.	687	.	29	.	.	.	1033	.
	Samobor .	253	64	.	.	15	.	.	.	.	.	457	36	94	.	.	.	820	
	Sisak . . .	.		.	.	.	.	.		.	.	1436	87	.	.	.	.	1136	87
Varaždinska	Varaždin .	.		.	.	48		.	.	.	.	1394	.	268	.		.	1710	.
	Krapina . .	.		.		.	.	.	.	990	.	.		.	.	.	.	990	
Belovarsko-križevačka	Belovar . .	.				.		.	.	.	.	1385	02	.	.	.	.	1385	02
	Koprivnica	.	.	.	.	.	.	.	.	860	61	.	.	54		.		914	61
	Križevac .	.	.				.	.		1893	42	.	.	.		.	.	1893	42
Požežka	Brod . . .	.		.	.	57		.		.	.	807	38	24	.	.	.	888	38
	Daruvar .	.	.	.	.	.	.	.		.		451	35	.	.		.	451	35
	N. Gradiška	480	.	100	.	.		.		.	.	.	.	311	.	.		891	.
	Pakrac . .	.		.	.	.		.	.	.	.	430	.	.	.	.	.	430	.
	Požega . .	.		.	.	12	.			.		656	.	62	.	.		730	.
Virovitička	Djakovo .	.	.		.	.	.	.		.	.	1453	50	15	.	.	.	1468	50
Sriemska	Mitrovica .	355	52	.	.	.			.	.	.	284	87	.	.	.	.	640	39
	Ruma . .	.	.	300	.	.	.			.	.	709	15	.	.	.		1009	15
	Vinkovci .	.	.	.	.	152	.	.	.	.	.	842	72	77	.	.	.	1071	72
	Vukovar .	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1200	.	.	.	.	.	1200	.
	Zemun . .	.	.	.	.	150	.	.		.	.	.		1669	.	.	.	1819	.
Grad	Zagreb . .	.	.	.	.	50	.	.	.	.	.	1882	41	2888	96	.	.	4821	37
Grad	Osiek . . .	.	.	.	.	389	.	.		.	.	912	94	920	.	214	59	2436	53
	Svega .	1431	59	400	.	890	.	.	.	5143	82	16521	76	6471	96	214	59	31073	72

Digitized by Google

B. Razhod.

Županija	Grad ili trgovište	Nagrada učiteljem		Doplatak ravnatelju		Nagrade za podučavanje u vjerouci		Prinos za knjižnicu škole		Za nabavu učila		Za nabavu knj. i inih sprema šegrtom		Za čišćenje, razsvjetu i ogriev prostorija		Ine manje potrebštine		Svega	
		for.	n.	for.	n.	for.	n.	for.	n.	for.	n.	for.	n.	for.	n.	for.	n.	for.	n.
Zagrebačka	Glina	560	.	50	.	160	.	.	.	23	66	76	46	.	.	36	.	906	12
	Jaska	245	.	50	.	35	.	.	.	.	.	40	.	20	.	10	.	400	.
	Karlovac	1085	.	50		210		.	.	.	.	29	09	10	80	14	90	1399	79
	Kostajnica	245	.	25	.	52	50	.	.	.		.		5	.	.	.	327	50
	Petrinja	708	.	50	.	120		.	.	.	.	100	.	55	.	.	.	1033	.
	Samobor	490	.	50	.	70		.	.	30	.	20	.	.		160	.	820	.
	Sisak	990	.	50		120	.	.	.	52	45	130	27	50	.	44	15	1436	87
Varaždinska	Varaždin	1485	.	50		175		.	.	.	.		.	.	.	.	.	1710	.
	Krapina	735		50	.	105	.	.	.	.	.	60	.	40	.	.	.	990	.
Belovarsko-križevačka	Belovar	937	25	50	.	147	50	.		31	92	59	60	155	25	3	50	1385	02
	Koprivnica	735		50	.	81	64	.	.	.	.	.	.	12	17	35	80	914	61
	Križevac	1320	.	50		250	.	.	.	100	02	68	.	38	40	67		1893	42
Požežka	Brod	595	.	50	.	70	.	.	.	.	.	115	03	55	60	2	75	888	38
	Daruvar	245	.	50	.	35	.	.		.		91	35	15	.	15	.	451	35
	N. Gradiška	505	75	50	.	45		.	.	68	64	22	81	.	.	.	.	692	20
	Pakrac	245		50	.	70		.	.	10		30	.	20	.	5	.	430	.
	Požega	560	.	50	.	80	.	.	.	20		20		.	.	.	.	730	.
Virovitička	Djakovo	1052	66	50	.	.	.	.	.	350	84	.	.	.		15	.	1468	50
Sriemska	Mitrovica	262	45	20	83	70	.	.	.	270	46	16	65	.		.	.	640	39
	Ruma	595		50	.	140	.	.	.	138	07	.	.	86	08		.	1009	15
	Vinkovci	840	.	50	.	28	.	.		.	.	73	72	70	.	10		1071	72
	Vukovar	560	.	50	.	175	.	10	.	40	.	70	.	180	.	115		1200	.
	Zemun	840	.	50	.	220	.	.		.		231	68	130	98	7	40	1480	06
Grad	Zagreb	3333	.	150	.	410	.	.	.	147	60	81	08	256	73	442	96	4821	37
Grad	Osiek	1960	.	100	.	160		.	.	196	53	.	.	20		.	.	2436	53
	Svega	21129	11	1345	83	3029	64	10	.	1480	19	1335	74	1221	01	984	46	30535	98

Digitized by Google

Digitized by Google

God. 1889. Komad III.

SLUŽBENI GLASNIK

kr. hrv. slav. dalm. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu.

U Zagrebu dne 31. ožujka 1889.

Naredbe.

Br. 2.

Naredba kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu, od 16. ožujka 1889. br. 2500.,

upravljena na sve županijske oblasti te poglavarstva grada Zagreba i Osieka,

kojom se dozvoljava sadjenje amerikanske loze u školskih vrtovih u predjelih zaraženih od filoksere.

Naredbom ovoga kr. vladnoga odjela od 9. prosinca 1886. br. 11506. zabranjeno je sadjenje vinove loze u školskih vrtovih u predjelih od filoksere zaraženih, što nije izključena bojazan, da se u takovih predjelih trsna uš iz školskih cjepiljnjaka na sve strane tim brže raznese, čim više učenika s raznih strana u takove cjepiljnjake dolazi.

Budući kr. zemaljska vlada, odjel za unutarnje poslove, kani u sveobćem interesu po domaće vinogradarstvo ovoga proljeća osnovati malene obćinske ložnjake, zasadjene amerikanskom lozom, koja se je poka-

Digitized by Google

zala do danas jedina odoljivom trsnomu ušencu, pa budući da mjestimice za takova ložišta manjkaju sgodna zemljišta, nalazi kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, mimo svoje uvodno spomenute naredbe od 9. prosinca 1886. 11506. dozvoliti, da se takova ložišta s amerikanskom lozom smjestiti mogu u školske vrtove, nalazeće se u predjelih zaraženih filokserom, u koliko to prostor tih vrtova odmjeren naredbom od 20. rujna 1883. br. 10457. dopušta.

Da se i učitelji ciepljenjem i njegovanjem amerikanske loze upoznati mogu, držati će se tečajem ovoga proljeća u području županije zagrebačke i varaždinske javni ciepiljni tečaji, pa imadu takovim tečajem učitelji prije spomenutih županija u onih predjelih, u kojih će se takovi tečaji, dotično predavanja držati, obligatno prisustvovati te će im dotične obćine s tim službenim putovanjen skopčane troškove iz svojih sredstava namiriti u smislu naredaba ovoga kr. vladnoga odjela od 13. srpnja 1879. br. 3296. i 8. svibnja 1884. br. 4685.

Jedino tim načinom moći će učiteljstvo proučiti gojenje amerikanske loze pa s time upoznati i odrasliju mladež opetovnice.

U tih ložištih uzgojene loze smjeti će se svojedobno dieliti samo onim vinogradarom iste obćine (a ne možda susjedne), kojih su vinogradi filokserom zaraženi, te će u buduće županijske oblasti, podnašajuć godišnja izvješća o stanju školskih vrtova svaki put imati označiti broj njegovanih i obćinarom razdieljenih amerikanskih loza.

O danih, kada će se ti ciepiljni tečaji u pojedinih predjelih obdržavati, bit će dotična županijska oblast od kr. zemaljske vlade, odjela za unutarnje poslove, obavještena.

U Zagrebu dne 16. ožujka 1889.

Grof Khuen-Héderváry.

Br. 3.

Naredba kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu, od 17. ožujka 1889. br. 2145.,

kojom se ravnateljstva srednjih učilišta, naročito realaka,

upozoruju na stipendije za hrv.-slav. mladiće na budimpeštanskoj politehnici.

Za hrvatsko-slavonske mladiće, koji na budimpeštanskoj politehnici svoje nauke nastavljaju, ustrojena su tri državna stipendija po 300 for. na godinu.

Glasom dopisa hrv.-slav.-dalm. ministra od 23. veljače t. g. br. 259. ostali su od gorespomenutih stipendija (dva) već kroz više godina radi pomanjkanja molitelja iz Hrvatske i Slavonije nepopunjeni ter je kr. ug. ministar za bogoštovje i nastavu dopisom od 11. veljače t. g. br. 4504. zamolio, neka se učenici hrvatsko-slavonskih srednjih škola navlastito pak realaka upozore, da, ako na rečenu politehniku stupe ter

Digitized by Google

nuždan izpit polože, siguran izgled imati mogu na polučenje izpražnjenih ovih stipendija.

Ovo neka ravnateljstva dotičnih učilišta shodno proglase i eventualno stigavše molbenice ovamo podnesu.

U Zagrebu dne 17. ožujka 1889.

Grof Khuen-Héderváry.

Br. 4.

Naredba kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu, od 17. ožujka 1889. br. 329.,

upravljena na ravnateljstva svih ovozemaljskih kr. gimnazija, realnih gimnazija, realaka te s realkami spojenih trgovačkih škola,

glede pobiranja primarine.

Da se glede pobiranja primarine u svih ovozemaljskih srednjih učilištih postigne jednak postupak, nalazi kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, izdati sliedeću naredbu, odredjujući podjedno, da ona početkom školske godine 1889/90. u krepost stupiti ima.

1. Primarina iznosi u svih kr. hrv.-slavonskih gimnazijah, realnih gimnazijah, realkah ter s realkami spojenih trgovačkih školah dva (2) forinta.

2. Primarinu dužni su platiti bez iznimke svi, koji se kano javni, privatni ili vanredni učenici na kojem od pomenutih učilišta bud prvi put upišu, bud iza prekinutih nauka iznova prime u zavod.

3. Sve dosadanje naredbe, u koliko sadržavaju ustanove ovoj naredbi protivne, stavljaju se ovim izvan kreposti.

U Zagrebu dne 17. ožujka 1889.

Grof Khuen-Héderváry.

Br. 5.

Naredba kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu, od 24. ožujka 1889. br. 3065.,

upravljena na kr. županijske oblasti i gradska poglavarstva u Zagrebu i Osieku,

glede uvedenja „Poštovnica“ u pučke škole.

Nakladom akademijske knjižare Lav. Hartmana (Kugli i Deutsch) u Zagrebu izašla je u dva izdanja „Poštovnica. Sbirka snimaka poštovnih tiskopisa za vježbu u izpunjivanju i s uputom u poštovne uredbe te valjanu uporabu pošte i brzojava. Za školu i dom priredio prijatelj prosvjete.“

Digitized by Google

Izdanje A. ima 38 strana i namienjeno je nižim pučkim školam, a prodaje se uz cjenu od 15 novč. po svežčiću.

Izdanje B. mnogo je obsežnije, obuhvaća 82 strane i namienjeno je višim pučkim, šegrtskim, opetovnim i ovim nalikim školam, a ciena mu je 25 novč. po komadu.

Oba izdanja izradjena su vrlo pomno i ukusno, imaju oblik nješto povećih školskih zadaćnica s naslovom na žutkastom oblogu.

Obzirom na vrlo povoljnu strukovnu ocjenu i skroz umjerenu cienu nalazi kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, odrediti, da se rečene „Poštovnice“ obligatno u škole uvedu te će biti zadaćom učiteljstva, da prigodom vježba u pismenih sastavcih učenikom svojim sadržaj „Poštovnice“ što temeljitije protumači.

Izdanje A. ima se prema namjeni rabiti u nižih, a izdanje B. u viših pučkih, šegrtskih, opetovnih i ovim nalikih školah.

Nalaže se kr. županijskoj oblasti (gradskomu poglavarstvu), da o tom odmah tamopodručne škole obaviesti i da nad tim bdije, da se školska mladež dotičnimi „Poštovnicami“ obskrbi, a školski nadzornici imati će se prigodom pregledavanja škola osvjedočiti, da li je učiteljstvo svojoj zadaći udovoljilo i u koliko se je školska mladež „Poštovnicom“ okoristila.

U Zagrebu dne 24. ožujka 1889.

Grof Khuen-Héderváry.

Oglasi.

Br. 2316.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, dozvolila je, da Vilma pl. Kalivoda u unutarnjem gradu Osieku može otvoriti privatnu školu za obuku u njemačkom i francezkom jeziku.

U Zagrebu dne 9. ožujka 1889.

Za bana:

Dr. Spevec.

Br. 1442.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, nalazi „Školski vrt“, list za promicanje školskoga vrtlarstva, pčelarstva i svilarstva, uredjivan Miroslavom Cugšvertom, preporučiti svim občinam na predplatu za svoje škole i školske knjižnice.

„Školski vrt“ izlazi svaki mjesec jedanput na cielu arku u Zagrebu, a predplatna mu je ciena dva (2) for. na godinu.

U Zagrebu dne 27. veljače 1889.

Grof Khuen-Héderváry.

Digitized by Google

Osobne viesti.

Ban kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije podielio je izpražnjenu pod previšnjim pokroviteljstvom Njegova c. i kr. apostolskoga Veličanstva stojeću župu u gradu Kostajnici, u županiji zagrebačkoj, Ignjatu Vukmaniću, kr. profesoru i upravitelju kr. male realke u Petrinji.

Ban kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije podielio je izpražnjenu pod previšnjim pokroviteljstvom Njegova c. i kr. apost. Veličanstva stojeću župu u Hlebinah, u županiji belovarskoj, administratoru tamošnje župe Matiji Galoviću.

Ban kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije podielio je izpražnjenu pod previšnjim pokroviteljstvom Njegova c. i kr. apostolskoga Veličanstva stojeću župu u Podvinju, u županiji požežkoj, dosadanjemu administratoru te župe Antunu Brašniću.

Njegovo cesarsko i kraljevsko apostolsko Veličanstvo blagoizvoljelo je previšnjim riešenjem od 28. veljače t. g. izvanrednoga profesora slavjanske filologije s osobitim obzirom na poviest jezika i literature hrvatske i srbske na sveučilištu u Zagrebu Dra. Tomu Maretića premilostivo imenovati javnim redovitim profesorom slavjanske filologije na rečenom sveučilištu sa sustavnimi berivi.

Ban kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije premjestio je profesora kr. velike realke osječke Dra. Ivana Zocha na kr. malu realku petrinjsku te mu je povjerio privremenu upravu istoga učilišta, a podjedno je namjestnoga učitelja kr. male realke petrinjske Kostu Karamatu u istom svojstvu premjestio na kr. veliku realku osječku.

Ban kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije postavio je pomoćnoga učitelja kr. velike realke zagrebačke Pavla pl. Rukavinu Ljubačkoga namjestnim učiteljem u kr. velikoj realnoj gimnaziji rakovačkoj.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, obnašla je naknadno opredieliti školskoga nadzornika Gjuru Baloga k županijskoj oblasti u Požegi, a školskoga nadzornika Marijana Vukovića k županijskoj oblasti u Osieku.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je privremenoga ravnajućega učitelja u Vinkovcih Gabru Markovca pravim ravnajućim učiteljem dječačke obće pučke škole u istom mjestu.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je privremenoga učitelja u Kamanju Vinka Šeringera pravim učiteljem obće pučke škole u Domagoviću.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je privremenoga učitelja u Ernestinovu Josipa Drugovića pravim učiteljem obće pučke škole u Završju.

Digitized by Google

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, obnašla je učiteljicu u Erdeviku Jelisavu Zorčić-Vitasovu na slubžovanje pridieliti obćoj pučkoj školi u Pakracu, a učitelja u Sv. Petru Čvrstecu Gabru Gjuričića uslied vlastite molbe premjestiti na obću pučku školu u Križu, povjeriv mu privremeno i ravnanje rečene obće pučke škole.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, dozvolila je pučkim učiteljem Milošu Šarcu u Trupinjaku i Vladimiru Šarcu u Položju zamoljenu medjusobnu promjenu sadanjih njihovih službovnih mjesta.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, premjestila je: učitelja u Cerni Miloša Ljubića na obću pučku školu u Vinkovcih, učitelja u Mitrovici Josipa Matasiću na obću pučku školu u Cerni, te je pridielila učiteljicu u Beški Mariju Bratićevu na službovanje obćoj pučkoj dječačkoj školi u Mitrovici.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, premjestila je učitelja Ljudevita Dvornikovića iz Bosiljeva na obću pučku školu u Severinu ter ujedno imenovala namjestnoga učitelja u Severinu Bogomira Žugca privremenim učiteljem obće pučke škole u Bosiljevu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestnu učiteljicu u Konobi Ivku Horvatovu privremenom učiteljicom obće pučke škole u istom mjestu.

Umirovljeni su: Ivan Filipović, ravnajući učitelj obće pučke škole u Križu i Josipa Heimerl, učiteljica djevojačke obće pučke škole u Križevcih.

Umrli su:

Dne 22. siečnja 1889. Juraj Radočaj, privremeni učitelj obće pučke škole u Imsovuselu.

Dne 17. veljače 1889. Luka Gvozdić, učitelj obće pučke škole u Rogoljih.

Dne 28. veljače 1889. Jefto Dragičević, učitelj obće pučke škole u Vrbovljanih.

Dne 13. ožujka 1889. Adam Marjanović, učitelj obće pučke škole u Dolnjem Lapcu.

Digitized by Google

Natječaji.

Br. 1652. — 1889.

Za dva stipendija zaklade Batinićeve od godišnjih 300 for. razpisuje se ovim natječaj do 20. travnja 1889.

Na ta stipendija imaju pravo mladići iz obitelji zakladatelja, bivšega c. kr. nadporučnika Ivana Matije Batinića, ili njegove supruge Rozalije rodjene Diaković, ili u pomanjkanju takovih ini rodjaci, a u pomanjkanju i ovih mladići iz Stupnika, rodnoga mjesta zakladatelja, u županiji zagrebačkoj, koji nisu plemići.

Užitak stipendija te zaklade zavisi o ćudorednom ponašanju i dovoljnom napredku u naucih, nu ti stipendiji nisu stegnuti na stanovitu vrst nauka, te se mogu polag zakladnih ustanova podieliti i onim, koji se obrazuju u slobodnih umjetnostih.

U pomanjkanju natjecatelja, koji su u smislu zakladnih ustanova pozvani na rečena stipendija, mogli bi se ovim razpisana stipendijska mjesta pridržati za takove mladiće, koji, imajuć na ista pravo prema prije spomenutim ustanovam, kane dojduće školske godine 1889/90. stupiti u koji javni učevni zavod, bio taj i pučka učiona.

Dotične na kr. zemaljsku vladu, odjel za bogoštovje i nastavu, upravljene molbenice, imaju se obložit krstnim listom, zatim dovoljnim dokazom, da je natjecatelj roda zakladateljeva ili njegove supruge ili u rodbinstvu s njimi, odnosno da je rodom iz Stupnika, napokon, ako se natjecatelj jur bavi nauci, i svjedočbami za minula posljednja dva školska polugodišta.

U potonjem slučaju imaju se molbenice predati ravnateljstvu onoga učevnoga zavoda, koji natjecatelj polazi, a ako tekar kani stupiti u učionu, ima se molbenica predati nadležnoj političkoj oblasti, svakako pako prije izmaka gore ustanovljenoga natječajnoga roka.

Kr. hrv.-slav.-dalm. zem. vlada, odjel za bogoštovje i nastavu.

U Zagrebu dne 2. ožujka 1889.

Br. 2256. — 1889.

Na račun stipendijalne zaklade častničkoga sbora bivše brodske pukovnije popuniti će se po ustanovah dotične zakladnice jedno stipendijalno mjesto, za koje se oviem razpisuje natječaj do 15. travnja 1889. Po sadanjem stanju zakladne glavnice iznaša taj stipendij 180 for. 60 nvč. na godinu.

Pravo na taj stipendij imaju u prvom redu siromašni zakoniti sinovi onih častnika stajaće vojske, bivše krajiško-upravne i računarske struke, auditorijata i diplomiranih vojničkih liečnika, koji su ma kada u bivšoj brodskoj krajiškoj pukovniji služili.

U pomanjkanju natjecatelja pomenute vrsti imaju pravo na užitak toga stipendija zakoniti sinovi onih žitelja bivšega brodskoga pukovnijskoga područja, koji su u ono vrieme, kada je hrv.-slav. Krajina razvojačena, spadali u broj obligatnih krajišnika, što se proteže i na njihove potomke, ako oni u području bivše brodske pukovnije imaju pravo zavičajnosti.

Uživanje stipendija obvezuje dotičnika na polazak koje srednje škole (gimnazije ili realke) u Hrvatskoj i Slavoniji te u smislu obćih stipendijalnih propisa na neprikorno ponašanje, dobar napredak itd.

Pravo podieljenja na te stipendije vrši kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, na koju se dotične molbenice upraviti imaju.

Obložiti pako valja te molbenice:

a) krstnim listom,

b) školskom svjedočbom I. semestra školske godine 1888/9.,

c) zavičajnicom, te

d) izkazom o obiteljskih i imućtvenih odnošajih natjecatelja.

Kr. hrv.-slav.-dalm. zem. vlada, odjel za bogoštovje i nastavu.

U Zagrebu dne 9. ožujka 1889.

---

*) Natječaji, koji se tiču učenika, neka im se redovito u školi proglase.

Digitized by Google

Br. 2726. — 1889.

U području kr. županijske oblasti požežke ima se popuniti sliedeće učiteljsko mjesto:

U Kraljevoj velikoj mjesto učitelja rimo-katoličke vjere. Plaća 350 for., stan u naravi, vrt, tri četvrtine jutra i 6 hvati drva za ogriev.

Natjecatelji neka svoje molbe obložene propisanimi dokazali, uprave na kraljevsku zemaljsku vladu, odjel za bogoštovje i nastavu, i neka ih do 20. travnja 1889. podnesu kr. kotarskoj oblasti u Novskoj.

Kr. županijska oblast u Požegi dne 14. ožujka 1889.

Br. 2115. — 1889.

U području kr. županijske oblasti varaždinske imadu se popuniti sliedeća učiteljska mjesta:

1. Na obospolnoj pučkoj školi u Nadkrižovljanih (kr. kotarska oblast Varaždin), mjesto učitelja i orguljaša s plaćom od 400 for., stanom u naravi, ogrievnimi drvi i jedno jutro vinograda na uživanje.

2. Na obospolnoj pučkoj školi u Magjarevu (kr. kotarska oblast Novimarof), mjesto učitelja i orguljaša s plaćom od 400 for., stanom u naravi, ogrievnimi drvi i 8 ara zemljišta, 5 ara šume, vrt i šljivik na uživanje.

3. Na obospolnoj pučkoj školi u Ljubeščici (kr. kotarska oblast Novimarof), mjesto učitelja i orguljaša s plaćom od 400 for., stanom u naravi, ogrievnimi drvi i vrt od 6 ara i pašnjak od 81 ara na uživanje.

4. Na dječačkoj pučkoj školi u Rasinji (kr. kotarska oblast Ludbreg), mjesto učitelja i orguljaša sa plaćom od 400 for., stanom u naravi, ogrievnimi drvi i vrt od 30·5 ara, oranica od 3 ht. i livada od 5·25 ara na uživanje.

5. Na obospolnoj obćoj pučkoj školi u Tuhlju (kr. kotarska oblast u Klanjcu), mjesto učitelja i orguljaša s plaćom od 400 for., 100 for. u ime stanbine, $^1/_2$ jutra vrta i $1^1/_2$ jutra oranice na uživanje.

6. Na obćoj pučkoj školi u Vel. Erpenji (kr. kotarska oblast u Klanjcu), mjesto učitelja i orguljaša s plaćom od 400 for., stanom u naravi, ogrievnimi drvi, odštetu za vrt 30 for. i 3360□ m. pašnjaka na uživanje.

7. Na obospolnoj obćoj pučkoj školi u Petrijancu (kr. kotarska oblast u Varaždinu), mjesto učitelja i orguljaša sa plaćom od 400 for, stanom u naravi, ogrievnimi drvi i uživanje 6 rali oranice kao nagrada za orguljanje.

8. Na obćoj pučkoj školi u Belcu (kr. kotarska oblast u Zlataru), mjesto učitelja i orguljaša s plaćom od 400 for., stanom u naravi, ogrievnimi drvi zatim 139 ara oranice, 65 ara livade, 73 ara vrta i šljivika na uživanje.

Natjecatelji imaju svoje propisno obložene molbenice, upravljene na visoku kr. zemaljsku vladu, odjel za bogoštovje i nastavu, do konca travnja 1889. dostaviti kr. kotarskoj oblasti, u koje područje dotična škola spada, za koje mjesto mole.

Kr. županijska oblast u Varaždinu dne 15. veljače 1889.

Digitized by Google

Statistički podatci

o stanju srednjih učilišta u Hrvatskoj i Slavoniji koncem školske godine 1887|8.

1. Broj učilišta i njihovo smještenje.

Školske godine 1887/8. bilo je u Hrvatskoj i Slavoniji 16 srednjih učilišta, i to: 8 velikih gimnazija, 1 velika i 2 male realne gimnazije, 3 velike i 2 male realke. Velike su gimnazije bile u Zagrebu, Gospiću, Rieci, Varaždinu, Požegi, Osieku, Vinkovcih i Karlovcih, velika realna gimnazija bila je u Rakovcu, a mala u Belovaru i Senju; velike pak realke bile su u Zagrebu, Osieku i Zemunu, a male u Petrinji i Mitrovici.

Sva su ta učilišta zemaljski zavodi te se kao takovi uzdržavaju troškom zemaljskim; samo je gimnazija u Karlovcih privatan zavod, te se uzdržava koje iz svoje posebne koje iz srbskih narodno-crkvenih zaklada. Od godine 1873. uživa ta gimnazija pravo javnosti. Za uzdržavanje realke zagrebačke i osječke te kr. male realne gimnazije belovarske prinosi grad Zagreb 2940 for., grad Osiek 3000 for., a grad Belovar 2500 for. na godinu.

Osim toga obvezan je grad Zagreb, da se brine za prostorije kr. realke zagrebačke, a gradovi Varaždin, Osiek i Belovar dužni su isto tako skrbjeti za prostorije ondješnjih srednjih učilišta.

Sva su ta srednja učilišta smještena u prikladnih i većinom novih školskih sgradah osim kr. realke osječke i srbske gimnazije u Karlovcih, kojih prostorije nikako neodgovaraju zahtjevom srednjih učilišta.

Šestnaest rečenih srednjih učilišta imalo je skupa s paralelkami 127 razreda, i to: 79 razreda gimnazijskih, 14 realno-gimnazijskih i 34 realna.

Paralelke bile su i to: Na kr. gimnaziji zagrebačkoj 2 u I. razredu, a po 1 u II.—V. razreda, u kr. gimnaziji varaždinskoj te kr. maloj realnoj gimnaziji belovarskoj i velikoj realnoj gimnaziji rakovačkoj po 1. u I. razredu, u kr. gimnaziji osječkoj po 1 u I. i II. razredu, a u kr. velikoj realci zagrebačkoj po 1 u I.—III. razreda. Bilo je dakle svega 14 paralelnih razreda.

Na kr. gimnaziji senjskoj odredjeno je previšnjim riešenjem od 19. kolovoza 1885. postupno ukinuće 4 gornjih razreda počevši od školske godine 1885/86. te istodobno pretvorenje 4 dolnjih razreda toga učilišta u malu realnu gimnaziju. Po tom je taj zavod školske godine 1887/8. imao I.—III. razred realno-gimnazijski, a IV. i V. gimnazijski.

Za kr. malu realku mitrovačku odredjeno je previšnjim riešenjem od 11. svibnja 1887., da se počam od skolske godine 1887/8. postupno pretvori u četverorazrednu realnu gimnaziju. Po tom je taj zavod školske godine 1887/8. imao I. razred realno-gimnazijski, a II.—IV. realni.

Digitized by Google

2. Učila.

U svakom srednjem učilištu obstoje posebne sbirke učila. Tako isto obstoje u tih učilištih stalne učiteljske, a izuzev kr. realku zagrebačku i posebne učeničke knjižnice.

Naredbom kr. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu, od 20. prosinca 1883. br. 13.070. dozvoljena je za uzdržavanje i umnažanje rečenih sbirka kao i za podpunjivanje učiteljskih knjižnica uz sustavni broj razreda sliedeća normalna dotacija, i to:

a) za podpunu gimnaziju (8 razreda) . . . . 450 for.
b) za podpunu realku (7 razreda) . . . . 560 „
c) za podpunu realnu gimnaziju (11 razreda) . . . . 600 „
d) za malu realnu gimnaziju (4 razreda) . . . . 280 „
e) za malu realku (4 razreda) . . . . 290 „

Za svaki razred preko sustavnoga broja (paralelke) povisuje se normalna dotacija za 30 for.

Te svote upotrebljavaju se, kako sliedi:

U zavodu pod:		a)	b)	c)	d)	e)
Za knjižnicu i geografiju . . .	for.	200,	200,	220,	100,	100
Za fiziku	„	160,	140,	160,	70,	70
Za prirodopis	„	60,	60,	60,	30,	30
Za kemiju	„	—,	100,	100,	40,	50
Za risanje	„	30,	60,	60,	40,	40

Za pokriće ustanovljenih tim potreba svakoga zavoda odredjeni su ponajprije njihovi vlastiti dohodci, naime primarina, takse za duplikate svjedočba, zakladni ili ini većinom stalni prinosi.

Učilište, kojemu vlastiti dohodci za pokriće tih potreba nedosižu, dobiva potrebni mu suvišak iz zemaljskih sredstva.

Za uzdržavanje i podpunjivanje učeničke knjižnice pobiraju se od učenika posebni kr. zem. vladom dozvoljeni prinesci. Koliko su ti prinesci iznosili školske god. 1887/8., navedeno je malo niže.

Sva su srednja učilišta učili dobro obskrbljena.

Digitized by Google

3. Učiteljsko osoblje.

Vrst i mjesto učilišta	Broj učiteljskoga osoblja					
	ravnatelja	vjeroučitelja	profesora i učitelja	namjestnih učitelja	nuzučitelja	svega
A. Gimnazije.						
Kr. gimnazija u Zagrebu	1	2	19 [1]	5	6	33
„ „ „ Gospiću	1	2	6	5	2	16
„ „ „ Rieci	. [2]	1	11	2	2	16
„ „ „ Varaždinu	1	1	11	3	4	20
„ „ „ Požegi	1	1	9	2	3	16
„ „ „ Osieku	1	1	11	2	3	18
„ „ „ Vinkovcih	. [2]	2	10	2	4	18
Srbska gimnazija u Karlovcih	1	2	8	3	1	15
Kr. velika realna gimnazija u Rakovcu	1	2	17	1	2	23
Kr. mala realna gimnazija u Belovaru	1	1	6	1	2	11
„ „ „ „ „ Senju	. [2]	1	8	—	2	11
Svega	8	16	116	26	31	197
B. Realke.						
Kr. velika realka u Zagrebu	1	1	11 [3]	7	4	24
„ „ „ „ Osieku	1	1	8	3	3	16
„ „ „ „ Zemunu	. [2]	2	11	3	3	19
Kr. mala realka u Petrinji	. [2]	2	4	4	1	11
„ „ „ „ Mitrovici	. [2]	2	4	1	1	8
Svega	2	8	38	18	12	78
Svega u sriednjih učilištih	10	24	154	44	37 [4]	269 [4]

[1] Jedan pridieljen na službovanje kr. zemaljskoj vladi, jedan na trajnom dopustu kao urednik rječnika hrvatskoga ili srbskoga jezika, koji izdaje jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti i jedan bio je na dopustu kao sveučilištni docent. Zavodu na službovanje pridieljena četvorica, po jedan sa kr. gimnazije gospićke, senjske i riečke te kr. realne gimnazije rakovačke.

[2] Ravnateljsko mjesto nepopunjeno; ravnateljske poslove vodi jedan član učiteljskoga sbora.

[3] Jedan na dopustu kao upravitelj saborske brzopisne pisarne.

[4] Četiri nuzučitelja kr. gimnazije zagrebačke i jedan nuzučitelj kr. gimnazije osječke zajednički su dotičnim realkam, jedan profesor kr. realke zagrebačke i jedan profesor kr. realke osječke nuzučitelji su dotičnih gimnazija; s toga je ukupni broj nuzučitelja 37, a ukupni broj učitelja 269 a ne 43 dotično 275.

Digitized by Google

Osim toga poučava preparandijski učitelj tjelovježbe u tjelovježbi i učenike kr. gimnazije i realke zagrebačke, a za obučavanje grčko-iztočnih učenika na kr. gimnaziji i realci te učiteljskih pripravnika na kr. mužkoj preparandiji zagrebačkoj namješten je poseban učitelj vjere, koji nije u gornji broj učiteljskoga osoblja uračunan.

Po tom je dakle školske godine 1887/8. u srednjih učilištih bilo učiteljskih sila 269, i to:

Na kr. gimnazijah i realnih gimnazijah 191 ili 70.9%, a na realkah 78 ili 29·1%.

Odbivši od svega učiteljskoga osoblja 37 nuzučitelja,, ostanu 232 učiteljske sile, koje se mogu jedino u užem smislu nazvati učitelji srednjih učilišta. Izmedju tih bilo je:

Redovitih učitelja (ravnatelja, vjeroučitelja, profesora i pravih učitelja) 188 ili 81·0%, a namjestnih učitelja 44 ili 19·0%.

Od rečena 44 namjestna učitelja bilo ih je 17 za učiteljsku službu koje podpuno koje za male gimnazije osposobljeno, te je školske godine 1887/8. u srednjih učilištih službovalo u obće samo 27 (11·64%) za učiteljsku službu neosposobljenih učiteljskih sila.

Medju nuzučitelje uvršteno je u prvom redu 18 dušobrižnika grčko-iztočne i izraelitske vjeroizpoviesti, koji su učenike svoje vjeroizpoviesti u dotičnih učilištih u nauku vjere obučavali. U kojih je predmetih obučavalo ostalih 19 nuzučitelja, pribrojivši k njim 31 gimnazijskoga i realnoga učitelja, koji su se uza svoju redovitu učiteljsku dužnost bavili obučavanjem učenika u neobligatnih predmetih, navedeno je malo niže.

Digitized by Google

4. Učenici.

a) Učenici u obće.

Vrst i mjesto učilišta	Broj učenika škol. god. 1887/8. upisanih	Broj učenika škol. god. 1887/8. svršetkom godine	Broj učenika svršetkom školske godine 1886/7.	Prema školskoj godini 1886/7.
A. Gimnazije.				
Kr. gimnazija u Zagrebu	686	622	601	+21
„ „ „ Gospiću	185	164	184	—20
„ „ „ Rieci	271	256	241	+15
„ „ „ Varaždinu	296	270	275	— 5
„ „ „ Požegi	228	194	217	—23
„ „ „ Osieku	294	265	279	—14
„ „ „ Vinkovcih	205	191	187	+ 4
Srbska gimnazija u Karlovcih	270	254	219	+35
Kr. velika realna gimnazija u Rakovcu	288	251	293	—42
Kr. mala realna gimnazija u Belovaru	169	153	127	+26
„ „ „ „ „ Senju	85	73	93	—20
Svega	2977	2693	2716	—23
B. Realke.				
Kr. velika realka u Zagrebu	337	287	271	+16
„ „ „ „ Osieku	178	165	141	+24
„ „ „ „ Zemunu	173	161	163	— 2
Kr. mala realka u Petrinji	95	88	77	+11
„ „ „ „ Mitrovici	104	98	79	+19
Svega	887	799	731	+68
Svega u srednjih učilištih	3864	3492	3447	+45

Po tom su u srednja učilišta školske godine 1887/8. u obće primljena 3864 učenika, i to: u gimnazije i realne gimnazije 2977 ili 78·04%, a u realke 887 ili 22·96% svih učenika.

Od tih je učenika tečajem školske godine 1887/8. zavode ostavilo 372 ili 9·6%, a u zavodih do svršetka školske godine ostalo 3492 ili 90·4%.

Digitized by Google

Od 2977 u gimnazije i realne gimnazije primljenih učenika ostavilo je tečajem školske godine 1887/8. zavode 284 ili 9·5%, a ostalo do kraja školske godine u zavodih 2693 ili 90·5, a od 887 u realke primljenih učenika ostavilo je tečajem školske godine 1887/8. zavode 88 ili 9·93%, a ostalo je do kraja školske godine u zavodih 799 ili 90·07%.

U realkah u Petrinji i Mitrovici dozvoljen je polazak nižih razreda i djevojčicam, te je od te dozvole učinilo porabu 19 djevočice, i to: 10 u realci petrinjskoj i 9 u mitrovačkoj.

Od ona 372 učenika, koji su tečajem školske godine 1887/8. zavode ostavili, izstupilo ih je svojevoljno 346, bilo je izključeno 18 i umrlo 8. Koliko od tih učenika odpada na pojedine zavode, pokazuje sliedeća tabela:

Vrst i mjesto učilišta	Tečajem školske godine ostaviše zavod			
	svojevoljno	izključeno	umrlo	svega
A. Gimnazije.				
Kr. gimnazija u Zagrebu	61	.	3	64
„ „ „ Gospiću	15	5	1	21
„ „ „ Rieci	13	.	2	15
„ „ „ Varaždinu	24	2	.	26
„ „ „ Požegi	34	.	.	34
„ „ „ Osieku	24	4	1	29
„ „ „ Vinkovcih	14	.	.	14
Srbska gimnazija u Karlovcih	16	.	.	16
Kr. velika realna gimnazija u Rakovcu	37	.	.	37
Kr. mala realna gimnazija u Belovaru	15	1	.	16
„ „ „ „ „ Senju	11	1	.	12
Svega	264	13	7	284
B. Realke.				
Kr. velika realka u Zagrebu	47	3	.	50
„ „ „ „ Osieku	13	.	.	13
„ „ „ „ Zemunu	11	.	1	12
Kr. mala realka u Petrinji	6	1	.	7
„ „ „ „ Mitrovici	5	1	.	6
Svega	82	5	1	88
Svega u srednjih učilištih	346	18	8	372

Digitized by Google

Koliko je učenika bilo u pojedinih razredih gimnazija i realaka u obće i u svakom pojedinom zavodu napose, pokazuje sliedeća tabela.

Vrst i mjesto učilišta	Broj učenika								
	u razredu								svega
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	
A. Gimnazije.									
Kr. gimnazija u Zagrebu	157[1]	117[2]	80[2]	73[2]	73[2]	62	32	28	622
„ „ „ Gospiću	37	24	25	30	12	12	10	14	164
„ „ „ Rieci	50	45	52	25	15	24	26	19	256
„ „ „ Varaždinu	68[2]	52	36	41	29	19	17	8	270
„ „ „ Požegi	34	45	43	21	19	19	5	8	194
„ „ „ Osieku	69[2]	47[2]	43	33	23	20	17	13	265
„ „ „ Vinkovcih	43	37	24	28	16	22	14	7	191
Srbska gimnazija u Karlovcih	61	55	42	30	25	15	11	15	254
Kr. velika realna gimnazija u Rakovcu	69[2]	56	27	21	14[3] / 2	22[3] / 4	10[3] / 5	21	251
Kr. mala realna gimnazija u Belovaru	65[2]	41	29	18	.	.	.	.	153
„ „ „ „ „ Senju	24	13	14	14	8	.	.	.	73
Svega	677	532	415	334	236	219	147	133	2693
B. Realke.									
Kr. velika realka u Zagrebu	93[2]	60[1]	57[2]	38	16	13	10	.	287
„ „ „ „ Osieku	52	33	25	25	16	8	6	.	165
„ „ „ „ Zemunu	42	43	24	25	10	9	8	.	161
Kr. mala realka u Petrinji	41	21	14	12	.	.	.	.	88
„ „ „ „ Mitrovici	49	22	16	11	.	.	.	.	98
Svega	277	179	136	111	42	30	24	.	799
Svega u srednjih učilištih	954	711	551	445	278	249	171	133	3492

[1] Dvie paralelke.
[2] Jedna paralelka.
[3] Gornji brojevi naznačuju učenike gimnazijskoga, a dolnji učenike realnoga odjela.

Digitized by Google

b) Učenici po vjeroizpoviesti.

Vrst i mjesto učilišta	Broj učenika vjeroizpoviesti					Svega
	katoličke	grčko-izt.	evangeličke	izraelitske	muhamed.	
A. Gimnazije.						
Kr. gimnazija u Zagrebu	530*	31	5	56	.	622
„ „ „ Gospiću	103	61	.	.	.	164
„ „ „ Rieci	252	4	.	.	.	256
„ „ „ Varaždinu	231	9	1	29	.	270
„ „ „ Požegi	161	22	.	11	.	194
„ „ „ Osieku	172	45	6	42	.	265
„ „ „ Vinkovcih	133	37	2	18	1	191
Srbska gimnazija u Karlovcih	17	237	.	.	.	254
Kr. velika realna gimnazija u Rakovcu	181**	58	1	11	.	251
Kr. mala realna gimnazija u Belovaru	112	32	.	9	.	153
„ „ „ „ „ Senju . .	69	4	.	.	.	73
Svega	1961	540	15	176	1	2693
B. Realke.						
Kr. velika realka u Zagrebu	224	18	6	39	.	287
„ „ „ „ Osieku	89	18	3	55	.	165
„ „ „ „ Zemunu	63	74	4	20	.	161
Kr. mala realka u Petrinji	54	33	.	1	.	88
„ „ „ „ Mitrovici	42	53	.	3	.	98
Svega	472	196	13	118	.	799
Svega u srednjih učilištih . . .	2133	736	28	294	1	3492

* Medju njimi 28 grčko-katoličke vjeroizpoviesti.
** Medju njimi 1 grčko-katoličke vjeroizpoviesti.

Digitized by Google

5. Uspjeh obuke.

a) U obće.

Vrst i mjesto učilišta	Po napredku bilo je učenika: reda I. s odlikom	I.	II.	III.	bez svjedočbe	Svega
A. Gimnazije.						
Kr. gimnazija u Zagrebu	117	436	33	31	5	622
„ „ „ Gospiću	25	97	22	19	1	164
„ „ „ Rieci	39	194	13	5	5	256
„ „ „ Varaždinu	37	176	37	17	3	270
„ „ „ Požegi	36	127	15	14	2	194
„ „ „ Osieku	40	177	36	12	.	265
„ „ „ Vinkovcih	30	114	27	17	3	191
Srbska gimnazija u Karlovcih	38	181	22	12	1	254
Kr. velika realna gimnazija u Rakovcu	40	160	36	14	1	251
Kr. mala realna gimnazija u Belovaru	27	100	12	14	.	153
„ „ „ „ „ Senju	8	56	6	2	1	73
Svega	437	1818	259	157	22	2693
B. Realke.						
Kr. velika realka u Zagrebu	31	190	47	12	7	287
„ „ „ „ Osieku	21	109	29	6	.	165
„ „ „ „ Zemunu	22	117	14	8	.	161
Kr. mala realka u Petrinji	11	59	13	5	.	88
„ „ „ „ Mitrovici	13	68	7	10	.	98
Svega	98	543	110	41	7	799
Svega u srednjih učilištih	535	2361	369	198	29	3492

Digitized by Google

Po tom je bilo školske godine 1887/8. u srednjih učilištih:

Učenika sa svjedočbom	I. reda s odlikom	535	ili	15·4%
„ „ „	I. „	2361	„	67·6%
„ „ „	II. „	369	„	10·5%
„ „ „	III. „	198	„	5·7%
„ bez svjedočbe		29	„	0·8%

Bilo je dakle rečene školske godine u srednjih učilištih učenika, koji su u naucih izkazali napredak povoljan 2896 ili 82·9%, i to: u gimnazijah i realnih gimnazijah 2255 ili 83·7%, u realkah 641 ili 80·2%, a nepovoljan 596 ili 17·1%, i to: u gimnazijah i realnih gimnazijah 438 ili 16·3%, a u realkah 158 ili 19·8%.

Učenika popravnika bilo je u rečenih srednjih učilištih 410, i to: u gimnazijah i realnih gimnazijah 313, a u realkah 97. Od tih je popravni izpiti s uspjehom položilo 340 ili 82·9%, i to: u gimnazijah i realnih gimnazijah 262 ili 83·7%, a u realkah 78 ili 80·4%.

Koliko je učenika popravnika bilo na pojedinih zavodih i koliko ih je na popravnom izpitu uspjelo, vidi se iz sliedećega izkaza:

A. Gimnazije.

	Učenika popravnika bilo je:	Na izpitu uspjelo je:
Kr. gimnazija u Zagrebu	76	71
„ „ „ Gospiću	19	19
„ „ „ Rieci	38	35
„ „ „ Varaždinu	23	14
„ „ „ Požegi	19	16
„ „ „ Osieku	34	28
„ „ „ Vinkovcih	21	17
Srbska gimnazija u Karlovcih	30	26
Kr. velika realna gimnazija u Rakovcu	40	27
Kr. mala realna gimnazija u Belovaru	7	4
Kr. mala realna gimnazija u Senju	6	5
Svega	313	262

B. Realke.

Kr. velika realka u Zagrebu	45	41
„ „ „ „ Osieku	14	9
„ „ „ „ Zemunu	14	10
Kr. mala realka u Petrinji	12	8
„ „ „ „ Mitrovici	12	10
Svega	97	78
Svega u srednjih učilištih	410	340

Digitized by Google

b) Na izpitu zrelosti.

Vrst i mjesto učilišta	Broj učenika u VIII. dotično u VII. razredu	Broj učenika, koji su se izpitu zrelosti podvrgli, i to: učenika zavoda	izpit opetujućih	vanjskih	svega	Od tih su proglašeni zrelimi s odlikom	zrelimi	nezrelimi
A. Gimnazije.								
Kr. gimnazija u Zagrebu	28	26	14	13	53	13	27	13
„ „ „ Gospiću	14	14		.	14	3	8	3
„ „ „ Rieci	19	17	1	.	18	5	13	.
„ „ „ Varaždinu	8	8	.	.	8	1	6	1
„ „ „ Požegi	8	8	.	.	8	3	5	.
„ „ „ Osieku	13	12	1	1	14	3	9	2
„ „ „ Vinkovcih	7	7	.	.	7	2	5	.
Srbska gimnazija u Karlovcih	15	14	1	.	15	4	10	1
Kr. velika realna gimnazija u Rakovcu	26	17	3	2	22	4	17	1
Svega	138	123	20	16	159	38	100	21
B. Realke.								
Kr. velika realka u Zagrebu	10	8	.	.	8	.	7	1
„ „ „ „ Osieku	6	5	.	.	5	2	3	.
„ „ „ „ Zemunu	8	8	1	.	9	.	9	.
Svega	24	21	1	.	22	2	19	1
Svega u srednjih učilištih	162	144	21	16	181	40	119	22

Po tom su se školske godine 1887/8. od 162 učenika VIII. gimnazijskoga dotično VII. realnoga razreda izpitu zrelosli podvrgla 144 učenika ili 88·9%, i to: u gimnazijah i realnoj gimnaziji rakovačkoj od 138 učenika pomenutih razreda 123 ili 91·3%, a u realkah od 24 učenika 21 ili 87·5%.

Svega se je izpitu zrelosti rečene školske godine podvrgao 181 kandidat, to: u gimnazijah i realnoj gimnaziji rakovačkoj 159 ili 87·8%, a u realkah 22 ili 12·2% od svih izpitnih kandidata.

Od tih je kandidata za polazak sveučilištnih dotično tehničkih nauka proglašeno zrelimi 159 ili 87·8%, a nezrelimi 22 ili 12·2%.

U gimnazijah i realnoj gimnaziji rakovačkoj proglašeno je zrelimi 138 kandidata ili 86·1%, a u realkah 21 ili 95·5%; nezrelimi pak u gimnazijah i realnoj gimnaziji rakovačkoj 21 ili 13·9%, a u realkah 1 ili 4·5%.

Po tom se na izpitu zrelosti kao po broju zavodskih učenika, koji su se izpitu podvrgli, tako i po samu uspjehu izpita pokazuje u realkah povoljniji rezultat nego u gimnazijah.

Digitized by Google

6. Neobligatna obuka.

Vrst i mjesto učilišta	Broj učenika obučavanih u krasopisu	francezkom jeziku	talijanskom jeziku	magjarskom jeziku	pjevanju	risanju	gimnastici	stenografiji
A. Gimnazije.								
Kr. gimnazija u Zagrebu	156	37	28	.	99	51	529	8
„ „ „ Gospiću	61	.	.	.	77	48	158	.
„ „ „ Rieci	96	21	.	.	57	.	.	.
„ „ „ Varaždinu	120	24	13	.	72	27	.	.
„ „ „ Požegi	80	16	16	.	66	.	.	20
„ „ „ Osieku	115	29	20	.	65	60	.	.
„ „ „ Vinkovcih	79	.	.	.	70	59	104	.
Srbska gimnazija u Karlovcih	.	24	.	8	50	.	.	.
Kr. velika realna gimnazija u Rakovcu	.	.	.	.	26	.	126	29
Kr. mala realna gimnazija u Belovaru	112	.	.	.	55	.	.	25
„ „ „ „ „ Senju	37	.	23	.	20	9	63	.
Svega	856	151	100	8	657	254	980	82
B. Realke.								
Kr. velika realka u Zagrebu	.	.	20	.	50		276	8
„ „ „ „ Osieku	.	.	.	.	109	.	.	.
„ „ „ „ Zemunu	.	.	.	.	87	.	98	.
Kr. mala realka u Petrinji	.	.	.	.	35	.	74	.
„ „ „ „ Mitrovici	48	.	.	.	48	.	83	.
Svega	48	.	20	.	329	.	531	8
Svega u srednjih učilištih	904	151	120	8	986	254	1511	90

Digitized by Google

Već je gore navedeno, koliko je nuzučitelja kao i koliko je gimnazijskih i realnih učitelja učestvovalo kod obučavanja učenika u neobligatnih predmetih; predjašnja pak tabela pokazuje, koji su se neobligatni predmeti u pojedinih zavodih predavali i koliko je učenika obuci u svakom predmetu u pojedinih zavodih kao i u svih zavodih u obće pribivalo.

Naredbom kr. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu, od 5. rujna 1883. broj 4651. odredjeno je, da su svi učenici kr. gimnazije i realke zagrebačke počevši od školske godini 1883/4. dužni učestvovati kod obučavanja u tjelovježbi.

Oprost od učestvovanja kod te okuke može ravnateljstvo zavoda podieliti samo na osnovu svjedočbe izdane od liečnika od kr. zemaljske vlade u to ime naznačena.

Ocjena iz tjelovježbe neutječe na ustanovljenje obćega reda i nedovoljan napredak u tom predmetu nije uz inače povoljnu svjedočbu zaprekom prelazu učenika u viši razred.

Za podmirenje troškova spojenih s podjeljivanjem te obuke plaća svaki učenik kr. gimnazije i realke zagrebačke prinesak od 2 for. na godinu. Posve siromašni učenici mogu od plaćanja toga prineska biti oprošteni od dotičnoga učiteljskoga sbora.

Obuka podjeljivala se je učenikom u novo sagradjenih prostorijah družtva za tjelovježbu „Hrvatski Sokol“ u Zagrebu, te joj je pribivalo 529 gimnazijskih i 276 realnih učenika.

Digitized by Google

7. Stipendiji i podpore.

Vrst i mjesto učilišta	Broj stipendista	Iznos stipendija	Godina osnovanja	Družtvo za podporu siromašnih učenika: Iznos imovine koncem školske godine 1887/8.	Družtvo za podporu siromašnih učenika: Iznos podieljenih podpora tečajem školske godine 1887/8.	Zaklada za podporu siromašnih učenika: broj	Zaklada za podporu siromašnih učenika: iznos temeljne glavnice koncem školske godine 1887/8.	Zaklada za podporu siromašnih učenika: iznos podieljenih podpora tečajem školske godine 1887/8.
		for.		forinti	forinti		forinti	forinti
A. Gimnazije.								
Kr. gimnazija u Zagrebu	24	4675·00	1854	6660·00	447·33	2	1050·00	48·83
„ „ „ Gospiću	33	5226·40	1881	561·17	149·54	4	9170·95	362·70
„ „ „ Rieci	29	3466·61	1879	3161·87	208·23	1	6800·00	321·46
„ „ „ Varaždinu	12	1770·00	1865	4095·51	134·16	3	3850·00	177·06
„ „ „ Požegi	7	1320·00	1874	5029·00	381·00	2	1896·00	88·70
„ „ „ Osieku	18	1766·24	1874	10873·00	515·00	6	23570·00	291·00
„ „ „ Vinkovcih	26	3130.60	1861	7048·00	401·00	1	50·00	.
Srbska gimnazija u Karlovcih	48	4256·50	.	1104·92	.	.	.	.
Kr. velika realna gimnazija u Rakovcu	26	4104·10	1864 1867	6924·67	418·77	1	500·00	.
Kr. mala realna gimnazija u Belovaru	6	890·00	1878	1862·00	65·71	2	400·00	9·20
„ „ „ „ „ Senju	6	663.00	.	.	.	1	550·00	24·00
Svega	235	30968·45	.	47320·14	2720·74	23	47836·95	1322·95
B. Realke.								
Kr. velika realka u Zagrebu	13	2050·00	1862	6537·55	375·74	1	1300·00	54·75
„ „ „ „ Osieku	3	500·00	1884	2765·43	69·01	5	10860·00	572·31
„ „ „ „ Zemunu	12	2220·00	1881	2008·00	322·80		.	.
Kr. mala realka u Petrinji	4	800·00	1877	502·45	185·81	.	.	
„ „ „ „ Mitrovici	6	920·00	.	.	.	.	.	.
Svega	38	6490·00	.	11813·43	953·36	6	12160·00	627·06
Svega u srednjih učilištih	273	37458·45	.	59133·57	3674·10	29	59996·95	1950·01

Digitized by Google

Kako se iz nazočne tabele razabira, uživala su školske godine 1887/8. stipendije 273 učenika u ukupnom iznosu od 37.458 for. 45 nč.

Iz iste se tabele takodjer razabira, da je tečajem iste školske godine na podpore siromašnim učenikom srednjih učilišta izdano od obstojećih na pojedinih zavodih družtva za podporu siromašnih učenika 3674 for. 10 novč., a iz zaklada u istu svrhu utemeljenih 1950 for. 1 nč.; izdano je dakle svega na stipendije i podpore učenikom srednjih učilišta 43082 for. 56 novč.

Ukupna imovina družtvâ za podporu siromašnih učenika iznosila je svršetkom školske godine 59133 for. 57 novč., a glavnica zaklada 59996 for. 95 novč.; svega dakle 119.130 for. 52 novč.

Podpore od družtva za podporu siromašnih učenika davane su ponajviše, a iz zaklada dieloma u odjeći i obući. Osim toga dobivali su učenici od družtva za podporu siromašnih učenika bezplatno za porabu potrebne školske knjige.

Osim gore navedenih podpora uživali su njeki učenici još i druge pripomoći, i to: U kr. velikoj realnoj gimnaziji rakovačkoj 3 učenika pripomoć po 120 for. od kr. zem. vlade, 1 učenik od obćine banijanske pripomoć od mjesečnih 8 for.; u kr. realci zemunskoj dobili su njeki učenici školske knjige u vriednosti od 35 for. 84 novč. iz zaklade Marka Nikolića, 4 učenika bez razlike vjere iz zaklade Lazara Uroševića, svaki podporu od 7 for. 15 nvč., a 1 učenik iz zaklade petrovaradinske imovne obćine 150 for.

Na kr. gimnaziji vinkovačkoj dobili su podporu 2 učenika, jedan 80 for., a drugi 100 for. od brodske imovne obćine.

Na kr. gimnaziji riečkoj nadareno je više siromašnih učenika rodom iz Istre podporom od „Bratovštine hrvatskih ljudi u Istri“ u iznosu od 202 for. i od jednoga biskupskoga kapelana tršćanskga te od jednoga trgovca riečkoga po jedan učenik mjesečno sa 5 for., a od prinosa tečajem godine od njekolicine prijatelja mladeži sabranih 4 učenika ukupnom svotom od 82 for. 50 novč.

Na srbskoj gimnaziji u Karlovcih nadareno je 35 učenika prihodom „Besede“ u iznosu od 247 for. i jednoga dukata. Osim toga uživalo je u I. poljeću 100 učenika a u II. poljeću 92 učenika gimnazije karlovačke bezplatnu hranu u ondješnjem blagodjejanju, a tiskara Ars. Pajevića darovala je 57 kom. knjiga i knjižara braće M. Popovića 5 kom. knjiga za nagradu valjanih učenika.

Osim toga bilo je u kr. gimnaziji zagrebačkoj, senjskoj, požežkoj i osječkoj medju učenici 156 pitomaca (97 bezplatnih i 59 plaćajućih) odgojnih zavoda, od kojih odpada na kr. gimnaziju zagrebačku 89, na kr. gimnaziju senjsku 25, na kr. gimnaziju požežku 38, a na kr. gimnaziju osječku 4 učenika.

Od onih 89 učenika, koji se u kr. gimnaziji zagrebačkoj kao pitomci odgojnih zavoda navode, bilo ih je smješteno u kr. pl. konviktu 27 (16 plaćajućih), u nadbiskupskom sirotištu 39 (10 plaćajućih), a u grčko katoličkom sjemeništu 23 (14 plaćajućih), dočim su svi gore navedeni učenici kr. gimnazije senjske bili pitomci ondješnjega Ožegovićeva konvikta (6 bezplatnih). Isto tako bili su svi gore navedeni učenici kr. gimnazije požežke pitomci ondješnjega nadbiskupskoga sirotista, a gore navedena 4 učenika kr. gimnazije osječke bila su pitomci ondješnjega sirotišta. Zatim je imalo 55 učenika bezplatnu cielu obskrbu, i to: 30 učenika kr. gimnazije zagrebačke (11 u kat. sjemeništu, 6 kod oo. Franjevaca, 2 kod oo. milosrdnika, 6 kod ss. milosrdnica i 5 kod gg. drugih dobrotvora mladeži); 14 učenika kr. gimnazije osječke (4 kod oo. Franjevaca, 6 kod oo. Kapucina 3 kod nutarnjo-gradskoga i 1 kod gornjogradskoga župnika); 2 učenika kr. gimnazije požežke kod oo. Franjevaca; 9 učenika kr. gimnazije varaždinske (5 kod oo. Franjevaca, 4 kod Uršulinka).

Bezplatnu hranu imao je 61 gimnazijski učenik, i to: 9 učenika kr. gimnazije zagrebačke (2 u plemićkim konviktu, 2 u nadbiskupskom sjemeništu, 3 u grčko-katoličkom sjemeništu i 2 u pučkoj kuhinji); 37 učenika kr. gimnazije riečke (5 kod oo. Kapucina, 7 kod oo. Franjevaca na Trsatu, 7 kod Benediktinka i 18 u privatnih kućah); 2 učenika kr. gimnazije požežke u nadbiskup. sirotištu a 13 učenika kr. gimnazije varaždinske (4 kod oo. Kapucina, 1 kod Uršulinka i 8 u privatnih kućah).

Digitized by Google

8. Školarina, primarina i prinesci za učeničke knjižnice.

Vrst i mjesto učilišta	Prinesci za učeničku knjižicu	Iznos		Broj učenika od školarine oproštenih u poljeću		Koliko je % učenika bilo od školarine oprošteno u II. poljeću?
		primarine	školarine	I.	II.	
	forinti austr. vriед.					
A. Gimnazije.						
Kr. gimnazija u Zagrebu	96·50	429·30	3053·40	295	295	47·42
„ „ „ Gospiću	28·40	89·20	395·00	92	97	59·14
„ „ „ Rieci	54·20	129·30	982.80	137	153	59·76
„ „ „ Varaždinu	83·20	177·00	1230·60	117	148	54·81
„ „ „ Požegi	65·30	153·70	882·00	101	114	59·79
„ „ „ Osieku	70·00	179·40	1360·80	100	126	47·59
„ „ „ Vinkovcih	127·05	133·90	949·20	86	83	43·46
Srbska gimnazija u Karlovcih	.	168.90	908·20	92	127	50·00
Kr. velika realna gimnazija u Rakovcu	51·00	163·60	1032·90	118	140	55·77
Kr. mala realna gimnazija u Belovaru	54·50	158·90	693·00	69	90	58·82
„ „ „ „ „ Senju	17·00	68·60	319·20	43	47	64·38
Svega	647·15	1851·80	11807·10	1250	1420	52·73
B. Realke.						
Kr. velika realka u Zagrebu		208·50	1596·[illegible]0	112	115	40·07
„ „ „ „ Osieku	53·60	126·00	907·20	61	65	39·39
„ „ „ „ Zemunu	88·00	94·20	583·00	64	78	48·44
Kr. mala realka u Petrinji	.	94·20	297·50	26	42	47·72
„ „ „ „ Mitrovici	35·00	88 20	345·00	28	50	51·12
Svega	176·60	611.10	3728·70	291	350	43·80
Svega u srednjih učilištih	823·75	2462·90	15535·80	1541	1770	50·69

Digitized by Google

Školarina iznosi u srednjih učilištih u gr. Hrvatskoj i Slavoniji 8 for. 40 nč. U bivšom krajiškom području iznosi školarina u gimnazijah u Vinkovcih i Karlovcih tako isto 8 for. 40 nč. na godinu: u ostalih pak srednjih učilištih u tom području pobire se u ime školarine od krajiške djece 5 for., a od inih učenika 12 for. (u Rakovcu 8 for. 40 novč.) na godinu.

Siromašni učenici, koji se ćudoredno vladaju i u naucih dobro napreduju, mogu biti od plaćanja školarine oprošteni.

Primarina iznosi u svih srednjih učilištih bez razlike 2 for. 10 nč., te ju je dužan platiti svaki u zavod novo primljeni učenik.

Prinesci za učeničke knjižnice nisu u svih zavodih jednaki; ali se ponajviše u to ime pobire od učenika, koji prvi put u zavod stupaju, 50 nč., a od ostalih učenika, koji nauke na zavodu nastavljaju, 20 nč.

Digitized by Google

9. Troškovi uzdržavanja.

Vrst i mjesto učilišta	Troškovi osobni	Troškovi stvarni	Troškovi skupa	Koliko stoji obuka 1 učenika?
	for. aust. vr.			
A. Gimnazije.				
Kr. gimnazija u Zagrebu	35420·00	1762·89	37182·89	59·78
„ „ „ Gospiću	15520.00	1416·82	16936·82	103·27
„ „ „ Rieci	20882·50	3661·38	24543·88	96·66
„ „ „ Varaždinu	24220·00	1165·22	25385·22	94·01
„ „ „ Požegi	16895·11	969·85	17864·96	92·09
„ „ „ Osieku	21185·50	1504·55	22690·05	85·62
„ „ „ Vinkovcih	18754·00	1720·94	20474·94	107·19
Srbska gimnazija u Karlovcih	17761·00	1315·00	19076·00	75·10
Kr. velika realna gimnazija u Rakovcu	30548·50	2359·43	32907 93	131·11
Kr. mala realna gimnazija u Belovaru	10865·00	1191·19	12056·19	78·79
„ „ „ „ „ Senju	13745.00	1939·01	15684·01	214·85
Svega	225796·61	19006·28	244802·89	90·90
B. Realke.				
Kr. velika realka u Zagrebu	28850.00	2242·60	31092.60	108·31
„ „ „ „ Osieku	16735·97	1710·65	18446.62	111·79
„ „ „ „ Zemunu	19567·86	2335·97	21903·83	136·04
Kr. mala realka u Petrinji	9163·81	406·94	9570·75	108·76
„ „ „ „ Mitrovici	8006·40	737·80	8744·20	89·22
Svega	82324·04	7433.96	89758·00	112·34
Svega u srednjih učilištih	308120·65	26440·24	334560·89	95·78

Po tom je stajalo uzdržavanje svih srednjih učilišta u Hrvatskoj i Slavoniji školske godine 1887/8. 334.560 for. 89 novč., od čega odpada na osobne troškove 308.120 for. 65 novč. (92·9%), a na stvarne troškove 26.440 for. 24 novč. (7·1%).

Uzdržavanje gimnazija i realnih gimnazija stojalo je 244.802 for. 89 novč., ili 73·2%, a uzdržavanje realaka 89758 for. ili 26·8% svihkolikih troškova.

Obuka 1 učenika u srednjih učilištih u obće iziskivala je troška 95 for. 78 novč,. obuka pak 1 učenika u gimnazijah i realnih gimnazijah 90 for. 90 novč., a u realkah 112 for. 34 novč.

Digitized by Google

Najskuplje došla je obuka 1 učenika u kr. maloj realnoj gimnaziji senjsko (214 for. 85 novč.), a najjeftinije u kr. gimnaziji zagrebačkoj (59 for. 78 novč)

Po tom, koliko obuka 1 učenika na godinu stoji, redaju se pojedina učilišta ovako:

1.	Kr. gimnazija zagrebačka sa	59	for.	78	nvč.
2.	Srbska gimnazija karlovačka sa	75	„	10	„
3.	Kr. mala realna gimnazija belovarska	78	„	79	„
4.	Kr. gimnazija osječka sa	85	„	62	„
5.	Kr. realka mitrovačka sa	89	„	22	„
6.	Kr. gimnazija požežka sa	92	„	09	„
7.	Kr. gimnazija varaždinska sa	94	„	01	„
8.	Kr. gimnazija riečka sa	96	„	66	„
9.	Kr. gimnazija gospićka sa	103	„	27	„
10.	Kr. gimnazija vinkovačka sa	107	„	19	„
11.	Kr. velika realka zagrebačka sa	108	„	34	„
12.	Kr. mala realka petrinjska sa	108	„	76	„
13.	Kr. velika realka osječka sa	111	„	79	„
14.	Kr. velika realna gimnazija rakovačka sa	131	„	11	„
15.	Kr. velika realka zemunska sa	136	„	04	„
16.	Kr. mala realna gimnazija senjska sa	214	„	85	„

Izkaz

o stanju mirovinskih zaklada za godinu 1888.

A. Zemaljska zaklada za mirovine pučkih učitelja u gr. Hrvatskoj i Slavoniji.

I. Primitak.

25% i 2% učiteljske mirovinske pristojbe	17807	for.	37	novč.
10% aversualni prinosi obćina	6053	„	95	„
Zaručnički prinosi	1879	„	—	„
Kamate od uloženih aktivnih glavnica	20013	„	72	„
Razni primitci i novčane globe	4164	„	50	„
Utržak za prodane bjelice	28	„	50	„
Svega	49947	„	04	„

II. Izdatak.

Mirovine učiteljem i učiteljicam	19490	for.	23½	novč.
Odpravnine	1180	„	—	„
Pokopnine	430	„	—	„
Uzgojni prinosi	212	„	12	„
Razni izdatci	470	„	98	„
Svega	21783	„	33½	„

Odbiv izdatak od primitka ostane 28163 for. 70½ novč., koja je svota koristonosno uložena.

Digitized by Google

III. Stanje zaklade.

U I. hrvatsku štedionu u Zagrebu uloženo . . .	56553	for.	92	novč.
U razteretnicah	334051	„	50	„
U državnih obveznicah	11340	„	—	„
U privatnih obveznicah	80994	„	58	„
U gotovu	7101	„	$58^1/_2$	„
Svega . . .	490041	„	$58^1/_2$	„

Po tom je ta zaklada god. 1888 narasla za 24728 for. $20^1/_2$ novč.

B. Obskrbna zaklada za učitelje obćih pučkih škola u bivšoj hrv.-slav. Krajini.

I. Primitak.

25% i 2% učiteljske mirovinske pristojbe	7910	for.	84	novč.
Zaručnički prinosi	2717	„	—	„
Kamate od uloženih aktivnih glavnica	15950	„	79	„
Razni prinosi	1109	„	25	„
Svega . . .	27687	for.	88	novč.

II. Izdatak

Mirovine učiteljem i učiteljicam	10821	for.	55	novč.
Pokopnine	505	„	—	„
Različiti izdatci	100	„	45	„
Svega . . .	11427	for.	—	novč.

Odbiv izdatak od primitka ostane 16260 for. 88 novč., koja je svota koristonosno uložena.

III. Stanje zaklade.

U državnih zadužnicah	171650	for.	—	novč.
U privatnih zadužnicah	30	„	—	„
U razteretnicah	168000	„	—	„
U gotovu	1722	„	02	„
Svega . . .	341402	for.	02	novč.

Po tom je zaklada godine 1888. narasla za 18380 for. 04 novč.

Tisak Ign. Granitza i dr. u Zagrebu.

Digitized by Google

God. 1889. Komad IV.

SLUŽBENI GLASNIK

kr. hrv. slav. dalm. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu.

U Zagrebu dne 30. travnja 1889.

Naredbe.

Br. 6.

Naredba kr. hrv.-slav.-dalm. zem. vlade, odjela za unutarnje poslove, od 7. ožujka 1889. br. 40.563. ex 1888., kojom se izdaje naputak, kako valja zapriečivati u školah prenos kužnih bolesti. *

Kr. zemaljska vlada, odjel za poslove unutarnje, sporazumno s odjelom za bogoštovje i nastavu odredjuje sliedeće:

§. 1. Ako se koja priljepčiva (kužna) bolest u školi pojavi, to će ravnatelj (ravnajući učitelj) o tom bez odvlake obaviestiti:

a) u gradovih gradsko poglavarstvo;
b) u vanjskih obćinah dotično obćinsko poglavarstvo.

U slučajevih, o kojih govore §§. 6. i 7. ove naredbe ili ako je

*Proglašena u „Sborniku zakona i naredaba valjanih za kraljevinu Hrvatsku i Slavoniju". God. 1889. kom. IV. br. 21.

Digitized by Google

pogibelj u odvlaci, a u obćini neima liečnika, ima ravnatelj (ravnajući učitelj) istodobno i kr. kotarskoj oblasti učiniti prijavu.

Obćinska poglavarstva dužna su, ovakove prijave s eventualnimi vlastitimi opažanji glede pojava kužne bolesti kod ostaloga žiteljstva svojega područja u roku od dvadeset i četiri sata predložiti predpostavljenoj kr. kotarskoj oblasti.

Imade li obćina vlastitoga obćinskoga liečnika, ubaviestit će ga bezodvlačno o pojavu kužne bolesti, da s mjesta izvidi bolest i poprimi potrebite zdravstveno-redarstvene mjere.

I u ovom slučaju ima obćinsko poglavarstvo što prije ubaviestiti predpostavljenu kotarsku oblast te priobćiti, što je odredjeno proti širenju pošasti.

§. 2. Kužne (prenosljive, priljepčive) bolesti, koje se prijaviti imadu, jesu:

a) boginje (variola, variolois);
b) dobrac (morbilli);
c) skrlet (scarlatina);
d) difterija (diphtheritis);
e) kašalj hripavac (tussis convulsiva, pertussis);
f) žar očiju (trachoma, conjunctivitis granulosa).

Pouka o prvih znakovih kužnih bolesti (za učitelje).

A) Boginje (variola vera i variolois).

Ova bolest označena je vrućicom — dakle povišenom toplotom tiela i brzim udaranjem bila; iza njekoliko dana pojave se na koži crvene bobuljice, ove se kasnije pretvaraju u mjehuriće kao male čire, a napokon osuši im se sadržaj a iz mjehurića postaje tamna krasta.

Variolom označujemo težu, nazivom variolois nepodpunim uspjehom ciepljenja modificiranu laglju vrst iste bolesti.

Od dana nakužbe do prvih znakova bolesti prolazi 8 do 15 dana, iza toga nastane obično poslije jedne groznice znatna vrućica, volja za jelom prestaje, žedja je žestoka, bolestnici često bljuju, tuže se, da im se u glavi vrti, da ih krsta bole, da težko gutaju. Pogledneš li u ždrielo, biti će vrlo crveno, suho a kad što opaziti ćeš pojedine crvene ko leća ili manje nješto nad površinu uzvišene bobice.

Za vladanja pošasti boginja često nećeš pogriešiti, ako uzmeš, da će se kod djeteta, koje ovako oboli, razviti boginje.

B) Dobrac (morbilli) veoma se lasno prenaša i to već njekoliko dana prije nego li se pokaže osip. Tada postoji katar nosa i očne opne spojnice uz vrućicu. Djeca su toplija (što ćeš, opipajuć vrat izpod ušiju, najbolje osjetiti) nego li zdrava djeca, bilo im češće udara uz hunjavicu, uslied koje često kišu, oči su im crvene, suze lasno, te su za svjetlo veoma osjetljive (svjetlo ih boli). Često kašlju uz to djeca, a kašalj je suh i oštar. Ako ima u kojem mjestu više slučajeva dobraca, umjestno će biti, da učitelj onu djecu kući odpusti, kod kojih ove znakove opaža. Dobrac će se onda najkašnje za pet dana pokazati. Ovoj djeci može se dakle samo onda povratak u školu dozvoliti, ako se za pet dana na

Digitized by Google

koži nepomoli osip. Osip označen je svietlo-crvenimi pjegami razne veličine i nepravilna oblika, pod pritiskom prsta izčezavaju ali se za tim vrlo brzo opet pomole, a nastaju najprije na licu i vratu a kašnje na truplu i okrajninah.

C) Skrlet (scarlatina) prenaša se takodjer lasno i jur prije nego li se osip na koži pomalja; obično je kod skrleta vrućica žestoka, koža je veoma vruća, bilo udara veoma često. Ždrielo je veoma zažareno, a uslied toga gutaju bolestnici težko. Kad pogledaš u usta, vidjeti ćeš, da je nebo, jezičak i ždrielo veoma crveno, zrnato ali ne svagda znatno oteklo, nu obično suho. Kadkad su i krajnici upaljeni, a izpod čeljustnoga kuta napipati ćeš na vratu često otečene žliezde. Često počima bolest bljuvanjem, a kadšto obara se krv iz nosa.

Osip pomalja se obično najprije na vratu, na prsiju, kašnje na licu i na unutarnjoj strani gornjih okrajnina. Poveće zasićeno crvene, često piknjaste pjege, koje se stiču te često oveće površine kriju. Pritisneš li prstom, izčeznuti će rumen sasvim ali vraća se odmah, crvene pjege čini se, da su vruće od ostaloga tiela.

Za vrieme kad u kojem mjestu skrlet pošastno vlada, neka se djeca, kad im je koža vruća, kad im bilo brzo udara, odprave kući. Iza tri dana ukazati će se osip, ako su skrletom okužena. Djeca, kod kojih se iza toga za tri dana osip neukaže te kojim je prestala vrućica, smiju opet u školu doći.

D) Difterija (diphtheritis). I ova bolest označena je vrućicom — povišenom toplotom tiela i brzim udaranjem bila — uz upalu ždriela, kod gutanja boli bolestnike vrat. Vratne žliezde izpod čeljustnoga kuta dadu se izvana napipati, a kod pritiska su osjetljive. Kad pogledaš u otvorena usta, opaziti ćeš, da su nebce, jezičak, gušteri i ždrielo nabrekli i tamnije rumeni. Gdjegdje opaziti ćeš na tih upaljenih mjestih sivo-žute slojeve, velike kao leće ili veće — nu treba kadšto da se jezik znatnije pritisne, da se uzmognu svi slojevi (pjege) opaziti.

Budući veoma često difterija počima kao svaka druga upala ždriela, to će biti uputno, da se svako diete iz škole na njekoliko dana odstrani, koje uz vrućicu boluje od upale ždriela.

E) Hripavac (Tussis convulsiva, pertussis). Značaj je tomu kašlju, da bolestnici u poduljih napadajih veoma žestoko i veoma brzo kašlju, a iza kašlja sliedi dugotrajno otegoćeno udisanje, koje ponješto naliči kukurikanju pievca, na to sliedi opet kašljanje. Za kašljanja diže se krv u glavu, lice pocrveni dapače pomodri i nabrekne, oči se sjaju, a jezik izplazi iz ustiju; često bljuju bolestnici, nakon što su više časova kašljali.

Ako se još i nečuje ono trajno dugo, kukurikanju slično udisanje, to će se ipak imati za vladanja kašlja hripavca odstraniti svako diete iz škole, čim će veoma naporno i u napadajih kašljati, osobito ako mu kod kašlja lice nabrekne i pomodri.

F) Žar očiju (Trachoma). Trachomom ili očnim žarom označuje se bolest opne spojnice. U prvom stadiju nabrekne spojnica, a

Digitized by Google

oko izlučuje više suza i glena. Kadšto je oko i ponješto zažareno. Kašnje razvijaju se na spojnici i to većim dielom na onoj vedja malena polukruglasta prosvitna sivo-žuta zrnca. U to doba mogu se razviti i upale roženice, koje su znatnimi boli skopčane; uz to pomutne rožanica, manje se svieti, te postaje samo prosvitna — dapače neprozirna.

Točno ustanoviti može ovu bolest jedino liečnik, jer se moraju vedje preokrenuti, da se uzmogne pregledati nutarnja njihova površina; upoznavanje te bolesti predpostavlja strukovnu liečničku naobrazbu.

---

§. 3. Djecu, koja boluju od bolesti navedenih u §. 2., imade ravnatelj (ravnajući učitelj) od polazka škole izključiti dotle, dok su bolestna.

§. 4. Isto tako imadu se i zdrava djeca od polazka škole izključiti, ako u kućah, u kojih živu, vlada jedna od prenosljivih bolesti označenih u §. 2. a—e.

§. 5. Djeca, koja su prema §. 3. i 4. privremeno iz škole odstranjena, smiju opet polaziti školu, ako to ili liečničkom svjedočbom dokažu ili ako je prema izkustvu obično vrieme trajanja dotične bolesti proteklo.

Popriečno se računa, da boginje, skrlet, hripavac i difterija traju šest nedjelja, a dobrac četiri nedjelje.

§. 6. Pitomci iz zavoda (odgojilišta, sjemeništa, sirotišta, alumnata, konvikta i t. d.) smiju samo onda iz zavoda, u kojem vlada koja od navedenih kužnih bolesti, ili nakon što je prestala, putovati u svoj zavičaj, ako to može biti, na temelju obrazložena liečničkoga mnienja, da neobstoji pogibelj prenosa kužne bolesti. Pod istimi uvjeti smiju se takodjer samo pitomci na molbu njihovih roditelja ili njihovih zamjenika odpuštati kući.

§. 7. Ako u školskoj sgradi njetko oboli od koje u §. 2. naznačene bolesti, ili ako tko od obitelji učitelja nestanujućih u školskoj sgradi oboli, to će ravnatelj (ravnajući učitelj) takodjer dogodjaj prema §. 1. prijaviti. Oblast, kojoj je učinjena prijava, imati će, ako iole moguće dozvav liečnika, odrediti, da se bolestnik osami. U gradovih imati će gradsko poglavarstvo saslušav mnienje gradskoga fizika, daljnje odrediti, dočim će u vanjskih obćinah obćinska poglavarstva prijaviti nadležnoj kotarskoj oblasti, koja će kao i gradsko poglavarstvo na temelju mnienja svojega uredskoga zdravstvenoga izvjestitelja odrediti, da li se škola ima zatvoriti ili koje su druge mjere potrebne.

Isti propisi valjaju i za zavode označene u §. 6.

§. 8. Za provedbu ustanova §§. 3., 4. i 5. odgovoran je predstojnik zavoda (ravnatelj, upravitelj, ravnajući učitelj, predstojnik, ravnateljica, glavarica, upraviteljica, ravnajuća učiteljica, predstojnica itd.). O svakom slučaju, u kojem se diete radi kužne bolesti (§§. 3. i 4.) iz školske obuke privremeno odpušta, ima ravnatelj (ravnajući učitelj) obćinsko odnosno gradsko poglavarstvo ubaviestiti.

§. 9. Čim se u mjestu ili u blizini pojavi koja priljepčiva bolest (§. 2.), imade učitelj odnosno ravnatelj osobito na to paziti, da se škol-

Digitized by Google

ska sgrada i prostor oko škole što čišće drži, da se školske prostorije što izdašnije zrače. Osobito imadu se školske prostorije i zahodi svaki dan pomnjivo čistiti. Školske sobe imadu se za vrieme izvan obuke trajno zračiti, zahodi po uputi obćinskoga odnosno gradskoga poglavarstva razkuživati.

Ova odredba valja i za zavode označene u §. 6., te ima se protegnuti i na prostorije opredieljene pitomcem za stanovanje, radnju i spavanje.

§. 10. Da li se radi kužne bolesti imade zatvoriti škola ili samo koji razred, odredjuje gradsko poglavarstvo odnosno kr. kotarska oblast, saslušav mnienje svojega zdravstvenoga izvjestitelja. U veoma prešnih slučajevih i onda, ako je pogibelj u odvlaci, moći će ravnatelj odnosno ravnajući učitelj na temelju liečničkoga pismenoga mnienja, školu zatvoriti, nu o tom ima nepočasiv časa učiniti prijavu kroz obćinsko poglavarstvo nadležnoj kotarskoj oblasti.

Napokon dužni su predstojnici škola, sve odnošaje u tečaju bolesti strogo nadzirati, koji bi mogli uvjetovati potrebu, da se škola zatvori, te svoja opažanja na nadležnom mjestu propisanim putem prijaviti.

§. 11. Da se škola ili pojedini razred, koji je bio radi kužne bolesti zatvoren, opeta otvori, odrediti će gradsko poglavarstvo odnosno kotarska oblast po mnienju svojega zdravstvenoga izvjestitelja. Prije nego li se dolazak djece dozvoli, ima se školska sgrada odnosno prostorije temeljito očistiti i razkužiti.

§. 12. Propisi u §. 1.—11. imadu valjanost i za privatne škole i privatna odgojilišta.

§. 13. Ova naredba stupa danom proglasa u krepost.

U Zagrebu dne 7. ožujka 1889.

Za bana:
Stanković.

Br. 7.

Dopis kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu, od 29. ožujka 1889. br. 3258.,

upravljen na sve dijecezanske oblasti crkve rimo- i grčko-katoličke, zatim grčko-iztočne u kraljevinah Hrvatskoj i Slavoniji,

radi upute dušobrižnika, neka u slučaju smrti osobe, providjene mirovinskom mazdom (Patental-Invaliden) zatraže njihovu obskrbnu izpravu te da ju pripošalju zapovjedničtvu dotične nemoćničke kuće.*

Povodom dopisa gosp. ug. ministra za zemaljsku obranu od 13. ožujka 1889. br. 9830./VII. umoljava se preč. . ., da izvoli uputiti

* Pod istim danom i brojem upravljen je na sve kr. županijske oblasti i na sva gradska poglavarstva suglasan odpis radi upute evangeličkih župnih ureda i izraelitičkih rabinata u njihovu području.

Digitized by Google

podčinjene si dušobrižnike, neka u slučaju smrti osobe, providjene mirovinskom mazdom (Patental-Invaliden), prije pokopa zatraže njihovu obskrbnu izpravu, koju neka, napisav na njoj dan smrti i prekriživ ju, neodvlačno putem c. i kr. vojno-popunitbenoga zapovjedničtva pripošalju zapovjedničtvu dotične nemoćničke kuće.

U Zagrebu dne 29. ožujka 1889.

Grof Khuen-Héderváry.

Br. 8.

Naredba kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu, od 3. travnja 1889. br. 3593.,

upravljena na kr. županijske oblasti i gradska poglavarstva u Zagrebu i Osieku,

glede ustanovljenja mjestnih doplataka za učitelje nižih i viših pučkih škola.

U svrhu reguliranja beriva učitelja na viših i nižih pučkih školah prema ustanovam školskoga zakona od 31. listopada 1888. ob uredjenju pučke nastave i obrazovanja pučkih učitelja u kraljevinah Hrvatskoj i Slavoniji imaju se ponajprije ustanoviti u smislu §. 122. spomenutoga zakona mjestni u mirovinu neuračunivi doplatci u iznosu od 60—300 for., koje će u buduće učitelji u gradovih i većih mjestih uživati te se u tom pogledu sliedeće odredjuje:

Pošto se beriva učiteljska u starom provincijalu i u gradskih obćinah bivšega krajiškoga područja po § 31. i 34. školskoga zakona namirivati imaju iz obćinskih dohodaka, dočim se u seoskih obćinah krajiškoga područja namiruju iz županijskih školskih blagajna, u koju te obćine 20% školski namet uplaćuju i koje se s mjestnimi doplatci obteretiti nesmiju, kao ni zemaljski budget, iz kojega se namiruju beriva učiteljskoga osoblja na viših pučkih školah u bivšoj Krajini, neka se od svih tamopodručnih seoskih i gradskih obćinskih zastupstva dobave obvezatna zapisnička očitovanja glede ustanovljenja spomenutoga mjestnoga doplatka uz naročitu pripomenu, da će u obćinah bivšega krajiškoga područja mjestne doplatke, budu li gdjegod takovi opredieljeni, namirivati dotična obćina iz svojih dohodaka.

Kod stvaranja odnosnoga zaključka imaju obćinska zastupstva svestrano, zrelo i temeljito prosuditi sve na materijalni položaj učiteljskoga osoblja uplivajuće okolnosti, kao i na broj učitelja u dotičnoj obćini i na eventualni prirast njihov ter na financijalno stanje dotične obćine, pa još uz to uzeti u obzir:

a) da će se polag ustanova §§. 119., 120. i 121. u buduće na sistemizirana učiteljska mjesta na nižih pučkih školah namještati privremeni ili definitivni učitelji (podučitelja novi zakon nepozna) s godišnjom plaćom od 350 for. odnosno od 400 for., uz to jedni i drugi u po-

Digitized by Google

manjkanju stana u naravi sa stanarinom od 100 for., a učitelji viših pučkih škola s plaćom od 600 for. i stanarinom od 150 for. na godinu;

b) da će se na višerazrednih pučkih školah postaviti po jedan ravnajući učitelj s funkcijonalnim doplatkom od 200 for. ili 150 for. na viših, a 100 for. ili 50 for. na nižih školah;

c) da će definitivni učitelji dobivati iza svake navršene pete službovne godine po 50 for. odnosno 60 for. petgodišnjega doplatka, pa mogu jedni i drugi sedam takovih doplataka polučiti te će iza 35 godišnjega službovanja maksimalna plaća učitelja na nižih školah narasti na 750 for., a na viših na 1020 for., neubrojiv ovamo funkcijonalne doplatke za ravnajuće učitelje niti stanarine.

Prema ovdje iztaknutim pripomenam imaju dakle obćinska zastupstva ustanoviti taj mjestni doplatak, neobaziruć se možebit na veća beriva, koja učitelji sada u prelazno doba uživaju, jer se svim učiteljem, koji veću plaću uživaju od one, što ju zakon u gori navedenih §§. propisuje, po §. 132. ta povišica preko normalne plaće kao osobni doplatak ostaviti ima, a predbježno će ovaj nadomjestiti ustanovljeni mjestni doplatak. Tako će n. pr. u onih mjestih, gdje sada učitelj 700 for. čiste plaće dobiva, a zastupstvo je ustanovilo doplatak mjestni sa 300 for., takov učitelj u prvi čas bez mjestnog doplatka ostati; nu čim navrši u službi koje petgodište, odbiti će mu se taj doplatak od te povišice preko normalne plaće ter ubrojiti medju petgodišnje doplatke, ali će mu obćina u ime mjestnoga doplatka imati plaćati iznos dozvoljenoga petgodišnjega doplatka; tako, da će se kod drugoga i svakoga sliedećega petgodišnjega doplatka ta povišica preko normalne plaće umanjivati, a mjestni će doplatak rasti. — Po tom će takov učitelj nakon tridesetgodišnjega službovanja sasvim izgubiti tu povišicu preko normalne plaće, a uživati će temeljnu plaću od 400 for., 6 petgodišnjih doplataka po 50 for., skupa 700 for., a uza to još 300 for. mjestnoga doplatka.

U buduće dopitavat će se dakako novo namještenim privremenim i definitivnim učiteljem odmah kod imenovanja uz temeljnu plaću takodjer i podpuni mjestni doplatak, a plaća će im se povisivati petgodišnjimi doplatci.

Donjekle može kod opredieljenja mjestnoga doplatka služiti mjerilom dosadanja klasifikacija škola obzirom na nove temeljne plaće; nu svakako se ostavlja obćinskim zastupstvom, da uz razboritu štednju obćinskih dohodaka, naprama svojim učiteljem blagohotno postupaju te im dopitanjem primjerenoga mjestnoga doplatka obstanak obezbiede i time za svoje škole vrstne i valjane učiteljske sile osiguraju.

Uz ovu uputu valja dakle od obćinskih zastupstva u govoru stojeće zaključke potražiti, na kojih će kotarske oblasti (gradska poglavarstva) svoje mnienje očitovati, u koliko se s predlogom zastupstva slažu ter će ih po tom županijskoj oblasti odpremiti.

Primljene zaključke obćinskih zastupstva ustupiti će županijska oblast na pretres županijskomu upravnomu odboru, pa čim se ovaj o shodnosti njihovoj izjavi, ima županijska oblast po privitom obrazcu **A)** sastaviti točan izkaz svih školskih mjesta uz naznaku za ista pred-

Digitized by Google

loženoga mjestnoga doplatka po obćinskom zastupstvu, kotarskoj oblasti i županijskom upravnom odboru.

Ujedno se ima po obrazcu **B)** sastaviti točan popis u području županije namještenoga učiteljskoga osoblja i dosadanjih njegovih beriva, dočim se rubrike za nova beriva prazne ostaviti imaju.

Obzirom na §. 214. školskoga zakona predložiti će županijska oblast pod opazkom obrazca **B)** od ukupnoga broja učitelja i podučitelja, koji manju od temeljne plaće uživaju, jednu trećinu za promaknuće, pri čem doba službovanja, vrstnoća dotičnika ter ine možebitne zasluge odlučne biti imaju.

Izkazi A) i B) imaju se zatim svaki u dva suglasna istopisa uz prilog svih zaključaka obćinskih zastupstva najkasnije do konca srpnja t. g. dalnje odluke radi ovamo predložiti.

U Zagrebu dne 3. travnja 1889.

Grof Khuen-Héderváry.

Digitized by Google

Obrazac A. k broju 8598.

Kr. županijska oblast u ....

Gradsko poglavarstvo u ....

Izkaz

mjestnih doplataka za učiteljsko osoblje na nižih i viših pučkih školah, ustanovljenih na temelju §. 122. školskoga zakona od 31. listopada 1888. u području županije (grada) ....

Kotar ili grad	Upravna občina	Školsko mjesto	Vrst škole	Občinsko zastupstvo	Kotarska oblast (gradsko poglavarstvo)	Upravni odbor županijske oblasti	Odluka kr. zemaljske vlade	Opazka
				predlaže mjestni doplatak u iznosu od for.				

Pripomena Škole valja poredati po kotarih i upravnih občinah, pa ih i u onom slučaju uvrstiti, ako nikakav mjestni doplatak za nje ustanovljen nije.

Digitized by Google

Obrazac B. k broju 3593.

I z k a z

učiteljskih beriva na nižih i viših pučkih školah u području županije (grada) ....

Kotar ili grad	Škole		Učitelja		Učiteljska beriva																			Opazka
					dosadanja									nova po škol. zakonu od 31. listopada 1888.										
						doplatci									doplatci									
									petgodišnji									petgodišnji						
	Vrst	Mjesto	Ime i prezime	službeno svojsto	normalna plaća	povišica preko normalne plaće	funkcijonalni	decenalni	I.	II.	III.	stanarina	svega	temeljna plaća	osobni	funkcijonalni	decenalni	I.	II.	III.	mjestni	stanarina	svega	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25

Pripomene: Rubrike 1. do uključivo 14. izpunjuje županijska oblast.

U rubrici 5. valja točno označiti službeno svojstvo učitelja, naime da li je dotičnik definitivno ili privremeno namješten kao ravnajući učitelj, učitelj, podučitelj, nadalje da li je postavljen u svojstvu namjestnoga (pomoćnoga) učitelja.

U rubrikah 6. do uključivo 14. valja točno uvrstiti sadanja beriva, naročito se ima u rubrici 6. kod onih učitelja u starom provincijalu, koji iznad normalne, za dotičnu škole ustanovljene plaće, povišenu plaću uživaju, ubilježiti normalna plaća, dočim se povišica preko normalne plaće unieti ima u rubriku 7.

Veći dio ravnajućih učitelja na školah sa dvie učiteljske sile obavlja tu čast samo privremeno bez funkcijonalnoga doplatka, s toga valja kod takovih učitelja u rubrici 5. ubilježit jednostavno „učitelj“, jer će se na tih školah naknadno postavljati ravnajući učitelji na predlog nadležnih oblasti.

Digitized by Google

Br. 9.

Naredba kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu, od 10. travnja 1889. br. 769.,

glede

odpreme novaca poštanskimi doznačnicami te glede uporabe dopisnica kod manjega uredovanja, dopisivanja po podčinjenih oblastih, uredih i zavodih.

Gospodin kr. ugarski ministar za javne radnje i komunikacije priobćio je dopisom od 19. prosinca 1888. br. 50.514., da manipulacijalne poslove poštanskoga zavoda u velike pomnožava i otegoćuje postupak oblasti, ureda i zavoda, koji na voznoj pošti uživaju oprost od poštarine, što mal ne bez iznimke novčane pošiljke često i one s najneznatnijimi iznosi, predavaju na poštu ne poštanskimi doznačnicami, prostimi od poštarine, već novčanimi listovi, akoprem je odprema novčanoga lista za predavaoca i u onom slučaju sa više troška i truda skopčana, ako se uz poštansku doznačnicu o doznačenom novcu još i posebna obaviest listom saobćiti imade.

Proti porabi bezplatnih poštanskih doznačnica u većoj mjeri neima obzira vriednih potežkoća, a to tim manje, što se oblast ili uredovni organ, koji novac odprema, uvidom u predatnicu svagda osvjedočiti može o tom, da li je doznačnica kao što i novčani list faktično pošti predan ili nije, dočim šiljanje novaca poštanskom doznačnicom pruža više garancija i predatelju i naslovniku. S ovih razloga, kao što i obzirom na polakšice i jednostavnost, koja se tim dade polučiti u poštanskoj manipulaciji bez povrede drugih interesa, upućuju se prema zamolbi gore rečenoga gospodina ministra sve podčinjene oblasti, uredi i zavodi, da u buduće sve one novčane pošiljke, koje nepremašuju iznos od petdeset (50) for. te koje se u smislu ustanova §. 67. „poštanskih tarifa i propisa poštanskoga zavoda“ imadu bezplatno odpremati, predavaju pošti beziznimno samo poštanskimi doznačnicami, prostimi od poštarine, na način, označen u točki 2. §. 28. spomenutih tarifa. Po sebi se razumieva, da iznimkam ima mjesta, kad se odprema novac, koji sačinjava „corpus delicti“, ili srebrni ili zlatni novac.

Kr. je ug. ministar za javne radnje i komunikacije sporazumno sa c. kr. austrijskim ministrom trgovine stavio za javne oblasti i urede, koji uživaju oprost od poštarine, u promet dopisnice proste od poštarine i to jednostavne i za odgovor udešene, koje se kod svakoga pojedinoga poštanskoga ureda mogu dobiti, i to jednostavne po 2 nvč. za 10 komada, a dopisnice udešene i za odgovor po 4 nvč. za 10 komada.

Manje od 10 komada, ili kolikoću, koja nije tim brojem dieliva bez ostataka, nemogu dati poštanski uredi radi propisanoga im načina obračuna.

Kod uredovnoga dopisivanja oblasti, ureda i zavoda ima mnogo takovih dopisa, koji se bez uštrba točnosti i javnosti u njekoliko redaka sastaviti mogu, kao n. pr. požurnice, pozivnice, pomanje obaviesti, prijave, potraživanje osoba i stvari, izvješća na takove, itd.

Digitized by Google

Za ovakovo se dopisivanje bez uštrba uredovne tajne kao shodno sredstvo pokazuju „dopisnice“, jer će oblasti, uredi i zavodi uporabom istih polučiti znatnu prištednju na pisarskom radu, na pisaćem materijalu i na poslu manipulacije.

Glede uporabe dopisnica odredjuje se, da takove kao ostali uredovni listovi imaju biti providjene:

a) imenom predavajuće oblasti, ureda ili zavoda;

b) bojadisanim otiskom štampilije iste oblasti, ureda ili zavoda;

c) brojem poslovnoga komada, i

d) zaporkom oprosta od poštarine, naslovom koje je dotična oblast ovlaštena bezplatnu službu poštanskoga zavoda tražiti, kao: službeno: u poslu javne nastave prosto od poštarine, itd.

Slog uredovnih dopisa na dopisnicah treba da bude kratak, točan i jasan poput brzojavka, bez suvišnih naslova; podpis predstojnika dotične oblasti ima biti čitljiv.

Za odnošaje osobne i službene, koji sačinjavaju uredovnu tajnu, nesmiju se rabiti dopisnice.

Ako predavatelj istoga dana i na istoga naslovnika uz dopisnice poštom odpremiti ima i dopise pod omotom, tada valja i dopisnice metnuti pod isti omot i poslovni broj dopisnica naznačiti na omotu.

Podčinjene oblasti, uredi i zavodi imadu oko toga nastojati, da se za sve vrsti pomanjih dopisa, kako je to gore razloženo, rabe dopisnice, pak tako u što većoj mjeri ujednostruči konceptualni i pisarski rad te postigne i prištednja vremena i materijala.

U Zagrebu dne 10. travnja 1889.

Za bana:
Dr. Spevec.

Br. 10.

Naredba kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu, od 17. travnja 1889. br. 28.,

glede

ovjerovljenja podpisa na namirah podpornika iz dohodarstveno-globarinske zaklade po gradskom dotično obćinskom poglavarstvu.

Kr. financijalno ravnateljstvo u Zagrebu priobćilo je ovamo dopisom od 13. studenoga 1888. br. 62.216., da se prema odpisu kr. ug. ministarstva financija od 9. listopada 1888. br. 54.818. u smislu ovostrane naredbe od 17. kolovoza 1885. br. 7380. (Službeni glasnik god. 1885. komad VIII. br. 7.) imaju u buduće podpisi obrtničkih učitelja, učiteljica, obrtnika, obrtnih i trgovačkih tvrdka, koji stavljaju zaporke na namire obrtničkih naukovina iz dohodarstveno-globarinske zaklade

Digitized by Google

svagda ovjeroviti po nadležnom gradskom ili obćinskom poglavarstvu, koje podjedno i svoj uredovni pečat na namiru staviti ima.

S toga se prema zamolnici rečenoga kr. financijalnoga ravnateljstva sva podčinjena gradska i obćinska poglavarstva upućuju, da podpise spomenutih obrtničkih učitelja i t. d. na dotičnih namirah ovjerove te zaporku ovjerovljenja provide uredovnim svojim pečatom, te da na namirah obrtničkih naukovina ženske djece potvrde, da se dotična švelja u istinu bavi podučavanjem u šivaćoj struci i da učenica kod nje faktično tu nauku polazi.

U Zagrebu dne 17. travnja 1889.

Grof Khuen-Héderváry.

Oglasi.

Br. 3995.

Troškom kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade izišla je školska knjiga pod naslovom „Hrvatska čitanka za III. razred gimnazijski. Po izdanju prof. T. Šmičiklasa preradio Mirko Divković, ravnatelj kr. gimnazije zagrebačke. U Zagrebu 1889.“, koja knjiga ima $19^3/_8$ tiskanih araka i može se kruto vezana dobiti kod ravnateljstva pomoćnih ureda kr. zemaljsko-vladnog odjela za bogoštovje i nastavu primjerak po sedamdeset i pet (75) nvč.

U Zagrebu dne 14. travnja 1889.

Za bana:

Dr. Spevec.

Br. 3520.

Akademička knjižara Lav. Hartmana (Kugli i Deutsch) u Zagrebu izdala je u vlastitoj nakladi „Pregled novoga političkoga i sudbenoga razdieljenja kraljevina Hrvatske i Slavonije“, koji je Milan Nikolajević, perovodja kr. zemaljske vlade, na temelju službenih podataka sastavio i uredio.

Pošto taj pregled kao prikladna knjiga pomoćnica služiti može, obznanjuje se ovim, da se kod rečene knjižare dobiva uz cienu od 1 for. 20 nvč.

U Zagrebu dne 4. travnja 1889.

Za bana:

Dr. Spevec.

Br. 4296.

Nakladom akademijske knjižare Lav. Hartmana (Kugli i Deutsch) u Zagrebu izašla je knjiga „Računica za šegrtske škole. Prigotovio Antun Cuvaj, kr. zemaljski školski nadzornik.“ Knjiga ima 222 strane i prodaje se kruto vezana primjerak po 90 novč.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, nalazi rečenu knjigu obzirom na vrlo povoljnu strukovnu ocjenu obligatno uvesti za učevnu porabu u svih ovozemaljskih šegrtskih školah.

A pošto knjiga prekrasnom sbirkom zadataka iz našega domaćega života obiluje, doći će dobro svim učiteljem IV. razreda nižih pučkih škola i opetovnica, pa se s toga svim školskim knjižnicam za nabavu toplo preporuča.

U Zagrebu dne 23. travnja 1889.

Za bana:

Dr. Spevec.

Digitized by Google

Br. 3192.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, podielila je Mariji Wehningerovoj dozvolu, da može u gradu Petrovaradinu otvoriti privatno čuvalište.

U Zagrebu dne 12. travnja 1889.

Za bana:
Dr. Spevec.

Br. 3418.

Beli pl. Adamoviću nestalo je svjedočbe zrelosti izdane mu od kralj. gimnazije u Osieku dne 16. srpnja 1875.

Uslied dozvole kralj. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu, od 11. ožujka 1889. broj 2568. izdalo mu je ravnateljstvo rečenoga zavoda dne 15. ožujka 1889. broj 5. duplikat svjedočbe zrelosti.

Povodom tim proglašuje se prvobitna svjedočba zrelosti Bele pl. Adamovića radi eventualne zloporabe ništetnom.

U Zagrebu dne 2. travnja 1889.

Za bana:
Dr. Spevec.

Osobne viesti.

Ban kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije podielio je izpražnjenu pod previšnjim pokroviteljstvom Njegova c. i kr. apostolskoga Veličanstva stojeću župu u Trnovitici, u županiji belovarsko-križevačkoj, dosadanjemu administratoru iste župe podarcidjakonu kotara garešničkoga Franji Kabakoviću.

Ban kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije imenovao je namjestnoga učitelja kr. gimnazije gospićke Rafaela Kariolića pravim učiteljem istoga učevnoga zavoda.

Ban kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije imenovao je namjestnoga učitelja kr. gimnazije varaždinske Antuna Miškatovića pravim učiteljem kralj. gimnazije požežke, ostavljajuć ga do daljne odredbe na službovanje pridieljena rečenoj kr. gimnaziji varaždinskoj.

Ban kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije potvrdio je učitelja kralj. gimnazije vinkovačke Josipa Brunschmida stalno u učiteljskoj službi te mu je podjedno podielio naslov „profesora."

Ban kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije postavio je aktuara nadbiskupske pisare u Zagrebu Desiderija Radovanića namjestnim učiteljem vjere na kralj. maloj realci i kr. učiteljištu u Petrinji.

Digitized by Google

Ban kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije postavio je učiteljskoga pripravnika Franju Šmida namjestnim učiteljem u kr. nautičkoj školi bakarskoj.

Ban kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije postavio je pripravnika gimnazijskog učiteljstva Artura Krmpotića namjestnim učiteljem na kr. velikoj realnoj gimnaziji rakovačkoj.

Ban kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije imenovao je Mariju Salavari, obavljajuću privremeno poslove učilištne primalje na kr. primaljskom učilištu u Zagrebu učilištnom primaljom na istom učilištu sa sustavnimi berivi.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je duhovnoga pomoćnika u Cirkveni Gjuru Dolenca privremenim vjeroučiteljem obćih pučkih škola u gradu Zagrebu.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, pridielila je privremenoga učitelja u Klakaru Simu Dorića na službovanje višoj pučkoj školi u Brodu.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je pučkoga učitelja u Dubici Stjepana Jankovića učiteljem više pučke škole u Kostajnici.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je učitelja u u Karlovcih Josipa Štefanovića pravim učiteljem obće pučke škole u Našicah, pa mu je istodobno privremeno povjerila ravnanje rečene obće pučke škole.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je privremenoga učitelja u Laciću Dragutina Kalafadjića pravim učiteljem obće pučke škole u istom mjestu.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je privremenoga učitelja u Kućancih Ignjata Ogrizovića pravim učiteljem obće pučke škole u istom mjestu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je privremenoga učitelja u Medincih Nikolu Durmana pravim učiteljem obće pučke škole u istom mjestu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je privremenoga podučitelja u Varaždinu Ljudevita Sorlinia pravim učiteljem obće pučke škole u istom mjestu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestnoga učitelja u Čučerju Julija Gollnera pravim učiteljem obće pučke škole u istom mjestu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je pučkoga učitelja u Dolini Franju Vrbika pravim učiteljem obće pučke škole u Vukovini.

Digitized by Google

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je pučkoga učitelja u Ljubi Martina Horvata pravim učiteljem obće pučke škole u Semeljcih.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestnoga učitelja u Bosancih Slavoljuba Milčića privremenim učiteljem obće pučke škole u istom mjestu.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestnoga učitelja u Kupirovu Dragutina Eregu privremenim učiteljem obće pučke škole u istom mjestu.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, premjestila je učitelja u Gornjoj Stubici Vjekoslava Satlera na obću pučku školu u Rakovcu te je ujedno umirovljenoga učitelja Franju Korbara uzpostavila u aktivnu službu na obćoj pučkoj školi u Gornjoj Stubici.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestnu učiteljicu u Rudah Mariju Gliedererovu pravom učiteljicom obće pučke škole u istom mjestu.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestnu učiteljicu u Sisku Kristinu Hočevarevu pravom učiteljicom niže pučke djevojačke škole u istom mjestu.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je privremenu učiteljicu u Josipdolu Franjku Draženovićevu pravom učiteljicom obće pučke škole u istom mjestu.

Umirovljeni su: Josip Vodička, profesor kr. male realke u Petrinji, i Stjepan Tomić, učitelj obće pučke škole u Liču.

Umrli su, i to:

Dne 11. ožujka 1889. Gustav Hakl, učitelj pučkih škola grada Zagreba.

Dne 23. ožujka 1889. Ljubica Kirar, učiteljica djevojačke obće pučke škole u Koprivnici.

Dne 24. ožujka 1889. Anka Anzićeva, učiteljica obće pučke škole u Voloderu.

Dne 26. ožujka 1889. Jakob Heinz, učitelj obće pučke škole u Novih Banovcih.

Dne 11. travnja 1889. Matija Vrbanić, učitelj obće pučke škole u Rakovcu.

Digitized by Google

Natječaji.

Br. 3323.—1889.

Na obospolnoj nižoj pučkoj školi u Vrbovljanih, kotara novogradiškoga, ima se popuniti mjesto učitelja grčko-iztočne vjeroizpoviesti.

Beriva su: godišnja plaća sa 350 for., stan u naravi i 21 m³ drva za ogriev.

Molbenice za to mjesto, upravljene na visoku kralj. zemaljsku vladu, odjel za bogoštovje i nastavu, te obložene propisanimi dokaznicami imaju se podnieti do konca mjeseca svibnja t. g. kralj. kotarskoj oblasti u Novojgradiški.

Kr. županijska oblast u Požegi dne 27. ožujka 1889.

K broju 10478. — 1889.
XIV.

Razpis natječaja na ugarska državna zakladna mjesta sistemizovana u vojničkih odgojilištih i obrazovalištih, te imajućih se popuniti početkom školske godine 1889/90.*)

U smislu zakonskoga članka XXV. od godine 1882. biti ćo izmedju 120 zakladnih mjesta, što su u vojničkih odgojilištih i obrazovalištih sistemizovana za mladiće zemalja ugarske krune, početkom školske godine 1889/90. popunjena u I. i III. godišnjem tečaju vojničkih nižih realka u Kisegu, Kismartonu, Košicah i St.-Pölten-u; u I. godišnjem tečaju vojničke akademije u Bečkom Novom Mjestu i vojničke tehničke akademije u Beču i napokon u I. godišnjem tečaju bojne pomorske akademije na Rieci po prilici 15 mjesta. Na račun ovih zakladnih mjesta će se u akademijah podieliti i poluplaćena mjesta; rodbina mladića, koji je dobio takovo poluplaćeno mjesto, dužna je polovicu obskrbnine, to jest godišnjih 400 forinti platiti u anticipativnih polugodišnjih obrocih.

Natjecatelji za ostale tečaje pomenutih vojničkih učilišta redovito se neprimaju, te će se u tih zavodih, poimence u II. i IV. tečaju vojničkih nižih realka, nadalje u tečajih vojničke više realke popuniti samo ona mjesta, koja će se u istih naučnih tečajih uslied dobrovoljna izstupa, preminuća itd. do konca tekuće školske godine polag dosadanjega izkustva u neznatnom broju izprazniti.

Na ova se mjesta mogu natjecati u zemljah krune ugarske nadležni mladići, koji su u stanju izkazati dobru školsku klasifikaciju, te kojih su se otcevi u interesu ovih zemalja na kojemgod polju odlikovali, ter živu u skromnijih materijalnih odnošajih.

1. Prijamni uvjeti.

a) Državljansko pravo u zemljah ugarske krune;

b) Propisana doba života, koja se proteže u I. godišnjem tečaju vojničkih podrealka od navršene 10. godine do nenavršene 12. godine; u III. godišnjem tečaju vojničke niže realke od navršene 12. godine do nenavršene 14. godine; u I. tečaju vojničke akademije od navršene 17. godine do nenavršene 20. godine, napokon za I. tečaj bojne pomorske akademije na Rieci od jur navršene, ili u prvoj četvrti godine ustupa navršiti se imajuće 14. godine, do još neprekoračene 16. godine.

Glede ove dobe živata mjerodavan je početak dotične školske godine, to jest prvi dan mjeseca rujna.

c) Zdrav i prama dobi života dobro razvijen tjelesni ustroj;

d) Svršenje potrebitih nauka; i

---

*) O naravi ovih mjesta, te o samom odgajanju u vojničkih zavodih pruža pobliže orientiranje po tajniku ministarstva za zemaljsku obranu Juliju Láneru sastavljeno, te po ministru za zemaljsku obranu odobreno djelo pod naslovam: „Az osztrák magyar hadsereg kat. nevelő- és képző intézetei különös tekintettel a magyar állami alapítványi helyekre" (vojna odgojilišta i obrazovališta austro-ugarske vojske, s osobitim obzirom na ugarska državna zakladna mjesta), koje se može dobiti kod dvorskog knjižara Grilla u Budapešti.

Digitized by Google

e) Preuzeće obvezanosti plaćanja naukovine, koja je sa godišnjih 14 for. ustanovljena, te koju valja početkom svake školske godine platiti.

2. Potrebiti nauci.

Pravo na primitak u I. godišnji tečaj vojničkih nižih realka ima onaj, koji pohadja sa dobrim uspjehom IV. ili V. razred gradjanske (pučke) škole;

na primitak u III. godišnji tečaj vojničkih nižih realka ima pravo onaj, koji pohadja sa dobrim uspjehom II. razred srednje škole ili gradjanske škole;

na primitak u I. godišnji tečaj vojničkih akademija ima pravo onaj, koji pohadja sa dobrim uspjehom zadnji razred podpune srednje škole;

a napokon na primitak u I. godišnji tečaj riečke pomorske akademije ima pravo onaj, koji pohadja sa dobrim uspjehom 4. razred srednje škole ili gradjanske škole.

3. Prijamni izpit.

Primitak natjecatelja na ustrojeno zakladno mjesto skopčan je sa neobhodnim uvjetom, da dotičnik s dobrim uspjehom položi prijamni izpit.

Prije nego bi natjecatelji položili prijamni izpit, biti će po liečniku vojničkoga zavoda pregledani, a oni, koji budu nesposobnimi pronadjeni, neće biti pripušteni na izpit.

Neznanje njemačkoga jezika neće biti zapriekom za natjecatelje, koji se imaju primiti u I. godišnji tečaj vojničkih nižih realka, ako su u drugom obziru dobro usposobljeni; ovi natjecatelji mogu dakle prijamni izpit položiti i na materinskom jeziku.

Natjecatelji za ostale godišnje tečaje vojničkih realka mogu prijamni izpit takodjer na materinskom jeziku položiti, ako izpitno povjerenstvo ima jednoga takova člana, koji je kadar izpit sa kandidatom na njegovu materinskomu jeziku obdržati, nu i ovi natjecatelji moraju toliko znati njemački jezik, da mogu predavanja uspješno slušati.

Natjecatelji, koji mole, da budu primljeni u vojničke više realke i vojničke akademije, moraju izpit na njemačkom jeziku položiti te ovaj jezik toliko znati, da napredovanje njihovo u naucih osigurano bude u tom pogledu.

Prijamni izpit natjecatelja za više godišnje tečaje vojničkih realka i za I. godišnji tečaj vojničkih akademija proteže se u obće na naučne predmete prijašnjih tečaja u onoj mjeri, u kojoj su isti predavani u dotičnom godišnjem tečaju.

Vojničke vještine i vojničke vježbe nesačinjavaju predmet prijamnoga izpita.

Prijamni izpiti obdržavati će se u dnevih, predidućih početku školske godine, a o roku njihovu mjestu biti će dotične stranke svojim putem obaviještene.

Ovi su prijamni izpiti javni.

Troškove putovanja na mjesto, gdje će biti obdržavan prijamni izpit, dužna je nositi rodbina natjecateljeva.

Naukovna osnova vojničkih realka u bitnosti se posve slaže s naukovnim sustavom, koji je u krieposti u sličnih razredih javnih realka, uslied ćega neće položenje prijamnoga izpita onim mladićem, koji iz gradjanskih realka predju u vojničko odgajanje, prouzročiti osobite potežkoće.

Nasuprot se upozoruju mladići, koji iz gimnazija žele prestupiti u vojnička odgojilišta i obrazovališta, da su natjecatelji za 4. razred vojničkih nižih realka i za vojničke više realke dužni iz fizike, a natjecatelji za I. godišnji tečaj bečke tehničke akademije i iz opisne geometrije položiti prijamni izpit, te da si uslied toga iz pomenutih naučnih predmeta putem privatnoga učenja moraju pribaviti potrebita znanja.

Pogledom na razliku obstojeću medju učevnom osnovom gradjanskih škola, realka i gimnazija te u svrhu, da se mladićem, koji iz gimnazija prestupe u vojničko odgojilište, olahkoti položenje prijamnoga izpita, to se od aspiranta nezahtieva prijamni izpit iz prostoručnoga risanja, iz geometričkoga risanja i iz risanja tla; za željeti je medjutim, radi olahkoćenja dalnjega napredovanja, da si aspiranti, koji žele stupiti u više godišnje tečaje vojničkih zavoda, pribave i iz ovih naučnih predmeta temeljna znanja.

Izmedju jezika spada medju obvezatne naučne predmete u vojničkih realkah i akademijah osim njemačkoga jezika i francezki jezik, te glede natjecatelja, nadležnih u zemljah krune ugarske i magjarski jezik; premda ovi potonji jezici nesačinjavaju predmet prijamnoga izpita, to je ipak u vlastitomu interesu kandidata za željeti, da si u onom slučaju, ako bi željeli primljeni biti u viši godišnji tečaj vojničkih odgojilišta, prisvoje znanje pomenutih jezika.

Digitized by Google

4. Oblaganje, podnašanje i način razpravljanja podnešenih molbenica.

U državnoj ili u upravnoj službi stojeći otci moraju svoje propisano biljegovane natječajne molbenice putem nadležne oblasti, a molitelji ine vrsti neposredno kr. ug. ministarstvu za zemaljsku obranu najkasnije do 15. svibnja tekuće godine predložiti.

Ovim molbenicam valja priložiti:

a) od nadležne oblasti izdanu domovnicu;

b) svjedočbu o rodjenju ili obiteljsku izvjestnicu;

c) po djelatnom vojničkom ili domobranskom doktoru liečnictva izdanu liečničku svjedočbu, dogodice i svjedočbu o ciepljenju;

d) od strane natjecatelja za vojničke realke i vojničke akademije školsku svjedočbu dobivenu u prijašnjoj školskoj godini, i školsku svjedočbu, odnosno izvještaj za tekuću školsku godinu;*)

e) vjerodostojnu oblastnu svjedočbu vrhu imućtvenih odnošaja i prihodnih izvora roditelja, u kojoj se ima označiti broj, spol i životna doba natjecateljeve braće, ako nebi obiteljska izvjestnica napose priložena bila. Kod osoba, natječućih se za poluplaćena mjesta, valja u toj svjedočbi i to potvrditi, da je dotičnik kadar plaćati polovicu obskrbnine.

Revers o preuzeću produljenja djelatne službe neiziskuje se, pošto je ova obvezanost i onako izrečena u obranbenom zakonu.

U molbenicah skupa sa prilozi propisno biljegovanih valja i to napomenuti, da li koji drugi brat (sestra) natjecateljev uživa zakladu ili štipendij, te valja podjedno u molbenici i to iztaknuti, da se rodbina natjecatelja obvezuje na plaćanje školarine.

Čim budu pregledane prispjevajućim molbenicam priložene svjedočbe, biti će na previšnjem mjestu prijama radi predloženi u prvom redu oni, koji polag svoje naukovne razredbe budu najsposobnijimi pronadjeni.

Oni učenici, koji se natječu u akademiju i — u koliko bude razpoloživih izpražnjenih mjesta — u više godišnje tečaje više realke, te koji imadu inače dobru, prijamnim uvjetom odgovarajuću razredbu, imadu prednost pred onimi, koji se natječu u niža vojnička odgojilišta.

Osim natjecatelja, predloženih u prvom redu polag sposobnosti njihove, biti će prama razmjeru popuniti se imajućih mjesta njekoliko njih predbilježeno i predloženo radi toga, da se mjesto natjecatelja, koji su do duše na prvom mjestu preporučeni bili, ali nisu s dovoljnim uspjehom položili prijamnoga izpita, mogu naknadno pripustiti k prijamnomu izpitu.

Pošto se medjutim nemože u izgled staviti, da će ovi kašnje spomenuti natjecatelji za stalno primljeni biti: to se imaju roditelji poskrbiti, da njihovi sinovi u slučaju, ako nebi bili pozvani na položenje prijamnoga izpita, budu za vremena upisani u gradjanskih naukovnih zavodih, da mogu svoje nauke nastavljati.

5. Primitak u bečku vojničku tehničku akademiju.

Pošto je svrha bečke vojničke tehničke akademije, da za tehničke čete vojske naobraziva častnike, radi toga se sastoji spomenuti zavod iz dvaju različitih razreda, to jest iz topničkoga i vojnomjernoga razreda.

Oni natjecatelji dakle, koji mole, da budu primljeni u ovu akademiju, dužni su u molbenici svojoj jasno se izraziti glede toga, da li žele stupiti u topnički ili vojnomjernički razred rečene akademije.

6. Promak u najbliži viši zavod.

K postupičnomu prelazu u bliže više zavode, to jest iz IV. godišnjega tečaja vojničkih nižih realka u I. godišnji tečaj vojničke više realke, dogodice i u I. godišnji tečaj bojno-pomorske akademije, — zatim iz III. godišnjega tečaja vojničke više realke u I. godišnji tečaj koje vojničke akademije, zahtieva se, da dotičnik u svršenom godišnjem tečaju dobije u cielom barem „dobru" razredbu.

Pitomci, koji su u cielom samo „dovoljnu" razredbu polučili, biti će premješteni u kadetske škole; — a oni pitomci, koji su obće „nedovoljnu" razredbu dobili, biti će povraćeni svojoj rodbini.

Pitomci, koji su s dobrim uspjehom svršili III. razred vojničke akademije u Bečkom Novom Mjestu, promiču se kao častnici k pješačkim (lovačkim) i konjaničkim četam, — a pitomci, koji su

*) Aspiranti, odredjeni na prijamni izpit, dužni su sobom u zavod donieti konačnu svjedočbu za školsku godinu 1888/9.

Digitized by Google

s dobrim uspjehom svršili III. godišnji tečaj bečke vojničke tehničke akademije, promiču se kao častnici k topničkim, dotično vojno-mjerničkim i obkopničkim četam.

Pitomci, koji su uspješno svršili IV. godišnji tečaj riečke bojno pomorske akademije, stupaju iz zavoda kao pomorski kadeti II. razreda.

U Budapešti mjeseca ožujka 1889.

Kr. ug. ministarstvo za zemaljsku obranu.

K broju 10479. — 1889.

XIV.

Razpis natječaja*) glede prijama u vojnička odgojilišta i obrazovališta, kao što i u odgojilište častničkih kćeri.

U ces. i kr. vojničkih odgojilištih i obrazovalištih popuniti će se početkom školske godine 1889/90. (u vojničkih akademijah 18. rujna, u vojničkih realkah 1. rujna) po prilici 250 bezplatnih i polubezplatnih erarnih, zakladnih i plaćenih mjesta.

Izmedju ovih mjesta odpada ih:

30 na vojničko sirotište;

170 na I. tečaj vojničkih nižih realka;

30 na III. tečaj ovih škola;

20 mjesta na I. tečaj vojničke akademije u Bečkom Novom Mjestu i bečke vojničko-tehničke akademije.

U II. i IV. tečaj vojničkih nižih realka i u sve tečaje vojničkih viših realka redovito neima mjesta prijamu, te se u ovih tečajih popunjuju samo ona mjesta, koja se izprazne uslied naravnoga nestatka (preminuća, odpusta itd.).

Uvjeti, koji su ustanovljeni za prijam, sadržani su u propisu, oglašenom u broju 8. Viestnika Naredaba vojske od godine 1888. te glasećem o primanju natjecatelja iz privatnoga uzgoja u vojnička odgojilišta i obrazovališta, i ovdje se obnaroduju samo obći uvjeti, potrebiti za prijam.

Ovi su uvjeti sliedeći:

1. austrijsko ili ugarsko državljanstvo;

2. tjelesna sposobnost;

3. valjano ćudoredno ponašanje;

4. postignuće najmanje dobe, odnosno neprekoračenje najveće dobe, potrebite za prijam, koja traje:

za vojničko sirotište od navršene 7. godine do neprekoračene 13. godine;

za I. tečaj vojničkih nižih realka od navršene 10. godine do neprekoračene 12. godine;

za III. tečaj vojničkih nižih realka od navršene 12. godine do neprekoračene 14. godine;

za I. tečaj vojničke akademije od navršene 17. godine do neprekoračene 20. godine; glede dobe života je mjerodavan 1. rujan; već unovačeni natjecatelji neprimaju se ni u vojničku višu realku, ni u akademiju;

5. potrebno predznanje i to:

za prijam u I. tečaj vojničke niže realke pohadjanje 4. ili 5. razreda pučke škole s dovoljnim uspjehom;

za prijam u III. tečaj vojničkih nižih realka: pohadjanje 2. razreda koje srednje škole (u Ugarskoj i gradjanske škole) s dovoljnim uspjehom;

za prijam u I. tečaj vojničke akademije pohadjanje zadnjega razreda koje podpune srednje škole s dovoljnim uspjehom.

---

*) Natječajni razpis, kao što i propis za prijam aspiranta u ces. i kr. vojnička odgojilišta i obrazovališta, mogu se dobiti u Beču u ces. kr. dvor. i drž. tiskari, te kod dvorskoga knjižara „L. W. Seidl i sin". Uputu pruža još djelo kr. ug. tajnika u ministarstvu za zem. obranu Julija Lánera, pod naslovom: „Az osztrák-magyar monarchia katonai nevelő és képző intézetei, különös tekintettel a magyar állami alapítványi helyekre". (Vojnička odgojilišta i obrazovališta austro-ugarske monarkije, s osobitim obzirom na ugarska državna zakladna mjesta), koje se djelo može dobiti kod dvorskoga knjižara Grilla u Budapešti.

Digitized by Google

6. Preuzeće dužnosti plaćanja naukovine, koja je godimice sa 14 for. ustanovljena te se ima početkom svake školske godine platiti.

Na sasvim bezplatna erarna mjesta u vojničkih realkah i akademijah imadu u smislu §. 3. pomenutoga propisa pravo samo sinovi u vojničkoj aktivnoj službi nalazećih se ili u stališ nemoćnika spadajućih častnika, kao što i sinovi dvorskih i državnih činovnika, ako zadovolje prije pomenutim uvjetom.

U vojničko sirotište se na erarska mjesta primaju samo sirotčad vojničkih častnika, vojničkih činovnika i podčastnika ili osoba, koje su s ovimi u jednom rangu.

Broj natjecatelja na erarska mjesta u prvi tečaj vojničkih nižih realka, koji spadaju u gromadu I. ovlaštenika, je tako velik, da se predvidno neće moći uvažiti oni natjecatelji, koji spadaju u gromadu III., IV. ili V. ovlaštenika.

Molbenice se dakle natjecatelja, spadajućih u ove potonje gromade (mjesečnih plaćenika u pričuvi, u izvanslužbenom odnošaju, u nedjelatnom stališu ces. kr. domobranstva i u dopustnom stališu kr. ug. domobranstva; zatim podčastnika djelatnoga i nemoćni koga stališa, odnosno osoba, koje su s ovimi u jednom rangu; napokon dvorski i državnih činovnika), neprimaju, pošto bi iste i onako bezuspješne bile.

Natjecatelji za vojničke realke i akademije dužni su položiti prijamni izpit.

Natjecatelji za 1. godište vojničkih nižih realka mogu prijamni izpit i na materinskom jeziku položiti; neznanje njemačkoga jezika nije zapriekom prijmu inače dobro usposobljenih natjecatelja. Na ostala godišta vojničkih nižih realka natječuće se osobe mogu prijamni izpit takodjer na materinskom jeziku položiti, ako se u izpitnom povjerenstvu nalazi jedan takov član, koji je kadar izpit sa kandidatom obdržati u materinskom jeziku istoga; nu i ovi natjecatelji moraju tako znati njemački jezik, da mogu predavanja s uspjehom slušati.

Natjecatelji, koji mole za primiće u vojničku višu realku i u vojničku akademiju, dužni su izpit na njemačkom jeziku položiti te moraju ovaj jezik tako znati, da bude napredovanje istih u naucih u ovom pogledu osigurano.

Prijamni izpit onih osoba, koje se natječu u više tečaje vojničkih realka i u I. tečaj vojničkih akademija, proteže se u obće na predmete prijašnjih tečaja u takovoj mjeri, u kojoj su isti predavani u dotičnom tečaju.

Vojničke vještine i vojničke vježbe nisu predmetom prijamnoga izpita.

Obseg prijamnoga izpita označen je u kratko za svaki pojedini tečaj u prilogu I. propisa o primanju kandidata.

Vojnička akademija u Bečkom Novom Mjestu ima svrhu, pitomce naobraziti za pješačtvo, lovačke čete i za konjaničtvo; vojnička tehnička akademija pako, da svoje pitomce naobrazi za topničtvo, mjernički sbor i za obkopničku, nadalje za željezničku i brzojavnu pukovniju. U molbenicah glede prijama u tehničku akademiju ima se dakle naznačiti, da li natjecatelj želi biti primljen u razred topničtva ili pako mjerničkoga sbora, koja će se molba kod pridjeljivanja po mogućnosti uzeti u obzir.

Natjecatelji za sasvim bezplatna mjesta, ako u zavod nebudu primljeni radi tjelesne mane ili pomanjkanja pripravnoga znanja, imadu troškove povratka namiriti iz vlastitoga i u onom slučaju, ako bi vojno sborno (vojničko) zapovjedničtvo radi dokazana siromaštva dotičnikom dozvolilo bilo, da troškove putovanja u vojničko odgojilište i obrazovalište naračunaju na teret erara.

Prijamnim molbenicam ima se priložiti:

1. krstni list (svjedočba) o narodjenju;

2. nalaz vojničkoga liečnika o tjelesnoj sposobnosti natjecatelja (sastavljen u smislu naputka o liečničkom pregledavanju prigodom primanja natjecatelja u vojnička odgojilišta i obrazovališta, proglašenoga u broju 4. „Viestnika Naredaba“ od godine 1880.);

3. najzadnje dobivena školska svjedočba (školski izvještaj ili školski izkaz), i u prijašnjoj školskoj godini dobivena konačna svjedočba; *)

4. domovnica (može se i za godinu dana od vojničkih osoba naknadno pridonieti); kod natjecanja na zakladna mjesta;

5. poseban dokaz, da natjecatelj udovoljava uvjetom zakladnoga lista.

O preuzeću produženja djelatne službe nezahtieva se revers, pošto je ta obvezanost u obranbenom zakonu i onako izrečena.

---

*) Na prijamni izpit pozvani kandidati dužni su sa sobom donieti u zavod konačnu svjedočbu za školsku godinu 1888/9.

Digitized by Google

Plaćajući pitomci primaju se u vojničke realke i vojničke akademije u onolikom broju, koliko dopušta prostor. Glede prijama mjerodavna je gore pomenuta normativna naredba od godine 1888. s tim dodatkom, da su troškovi uzdržavanja u vojničkih realkah ustanovljeni sa 400, u vojničkih akademijah pako sa 800 forinti. Ova svota ima se kod blagajne dotičnoga zavoda plaćati u polugodišnjih predtečnih obrocih. Uplaćeni već obrok obskrbne pristojbe nenaknadjuje se ni u cielom ni djelomice, ako dotični plaćajući pitomac iz zavoda prije vremena izstupi.

Školarina od 14 forinti ima se početkom svake školske godine platiti.

Povrh toga ima se za svakoga plaćajućega pitomca u posljednjem tečaju vojničke akademije istodobno s posljednjim obrokom troška za uzdržavanje platiti od slučaja do slučaja ustanovljena svota, potrebna za opremu u slučaju, ako pitomac izstupi u svojstvu častnika.

Na mjesta uz plaćanje ima pravo sin svakoga austrijskoga ili ugarskoga državljanina; nu prednost imaju sposobniji mladići sa dobrom svjedočbom, osobito ako su djeca vojničkih častnika, vojničkih (pomorskih, domobranskih), dvorskih i gradjanskih državnih činovnika.

Molbenice za podieljenje mjesta erarskih i mjesta uz plaćanje primaju vojno popunitbena okružna, mjestna, tvrdjavna, vojno-sborna (vojnička) zapovjedničtva do sredine mjeseca svibnja godine 1889.

Molbenice, koje će rečenim oblastim prispjeti poslije urečenog roka, biti će bezuvjetno odbijene.

U 2.—5. razredu pučke učione odgojilišta za častničke kćeri u Šoprunu imati će se početkom buduće školske godine (1. rujna) popuniti sliedeća mjesta:

3 posve bezplatna erarska mjesta;
10 „ „ zakladnih mjesta carice Jelisave;
5 „ „ mjesta gospodjinskoga družtva šoprunskoga.

Ukupna gore pomenuta mjesta pridržana su izključivo kćerim (sirotam) u vojnički stališ spadajućih častnika. U pomenutom zavodu popuniti će se još sliedeća mjesta:

1 posvema bezplatno zakladno mjesto reda Marije Terezije, na koje imadu pravo članovi reda, i

1 posvema bezplatno dolnjo-austrijsko zemaljsko zakladno mjesto.

Od natjecatelja se zahtieva, da su svršili 1., 2., 3. ili 4. razred koje pučke učione, te da su u dobi, odgovarajućoj svršenoj po njih učioni.

U odgojilište za častničke kćeri u Hernalsu neće se radi pomanjkanja prostorija primati natjecatelji.

U odgojilištu za častničke kćeri u Šoprunu imati će se uz odplatu obskrbne pristojbe godišnjih 500 forinti popuniti i njekoliko plaćevnih mjesta.

Obskrbnina ima se kod blagajne dotičnoga zavoda polugodimice unapried platiti.

Uplaćeni jur obrok obskrbnine nevraća se niti u cielom niti djelomice, ako dotična plaćajuća pitomica prije vremena izstupi iz zavoda.

Na plaćena mjesta mogu pravo imati samo (sirote) kćeri častnika i vojničkih činovnika.

Prijamni uvjeti sadržani su u broju 45. „Viestnika Naredaba“ vojske od godine 1877.*)

Glede dolnjo-austrijskoga zemaljskoga zakladnoga mjesta priobćiti će natječaj dolnjo-austrijsko zemaljsko povjerenstvo; molbenice za polučenje zakladnoga mjesta reda Marije Terezije valja upraviti na kancelara reda, te ih valja do 31. svibnja 1889. podnieti ces. i kr. zajedn. ministarstvu rata. Natječajne molbe za ostala mjesta imadu se do 15. svibnja 1889. službenim putem podnieti vojno-sbornim (vojničkim) zapovjedničtvom.

Pošto se pri podjeljivanju potonjih mjesta imadu u prvom redu u obzir uzeti bezimućne posvemašnje sirote, te sirote bez otca, te pošto je broj razpoloživih mjesta vrlo malen, to će molbenice bez matere ostalih sirota ili takovih natjecatelja, čiji su roditelji u životu, — kao što se to i predviditi može — bezuspješne ostati.

Molbenici za prijam valja priložiti:

1. krstni list (svjedočbu o rodjenju);
2. svjedočbu o zavičajnosti (unutar jedne godine može se i naknadno podnieti);
3. svjedočbu vojničkoga liečnika, te dogodice i svjedočbu o ciepljenju i
4. najkašnje dobivenu školsku svjedočbu.

One molbenice, koje se podnesu iza prije pomenutoga roka, biti će odbijene.

U Beču mjeseca veljače 1889.

Ces. i kr. zajedničko ministarstvo rata.

---

*) Ovi se mogu dobiti u dvorskoj knjižari L. W. Seidel i sin u Beču.

Digitized by Google

K broju $\frac{10479.}{XIV.}$

Izkaz

onih u vojničkih odgojilištih i obrazovalištih početkom školske godine 1889/90. izpražnjenih privatnih zakladnih mjesta, na koja i osobe vojske imadu pravo, ako zadovoljuje posebnim uvjetom zaklade.

Ime zaklade	Broj mjesta	Zavod, u kojem se mjesta popunjuju	Opredieljenje zaklade	Oblast ili osobe, kamo se molbenice podnieti imadu
Obćina Stari Bečej	2	Vojnička realka ili vojnička akademija	Za pripadnike obcine Stari Bečej	Poglavarstvo obćine Stari Bečej (u bačkoj županiji)
Teodor Bauer	1	Prvo godište koje vojničke niže realke	Za djecu bezimućih iz Moravske potičućih roditelja; prednost imadu oni, čiji je otac služio u vojsci	Namjestničtvo u Brnu
Barun Brády	1 2	Mjernički razred vojničke tehničke akademije dogodice vojna niža realka	1. Za rim. kat. mladiće rodjene u Irskoj, dogodice 2. Za djecu c. i kr. iz Irske potičućih vojn. častnika, ili u obće 3. Za djeca c. i kr. vojn. častnika	U 1. slučaju nadbiskup dublinski, u 2. i 3. slučaju c. i kr. zajedničko ministarstvo rata
Grad Brno	1	Prvo godište koje vojničke niže realke	Za djecu austrijskih u Moravskoj rodjenih državljana; prednost imadu oni, koji su u Brnu rodjeni	Obćinsko zastupstvo grada Brna
Barun Chaos	1	Prvi tečaj koje vojničke niže realke	Za takove, koji uživaju zakladno mjesto Chaos-a u c. i kr. sirotištu u Beču	Obćinstvo grada Beča
Major Coels	1	Vojnička realka ili vojnička akademija	Sinovi takovih gradjanskih službenika, koji su prije bili u vojničkoj službi, te su barem u jednom ratu sudjelovali	Ces. i kr. zajedničko ministarstvo rata
Grofiica Petronella Csáky	2	Mjernički razred vojničke tehničke akademije	Za mužke nasliednike grofova: Ivana Cziráky, Karla Andrassy, Ivana Serény, nadalje Manojla, Augustina, Rudolfa, Todora, Kolomana, Ladislava, Bele, Sigismunda, Ivana i Gjure Csáky	Kr. ug. ministarstvo za maljsku obranu
Franjo-Josip-Jelisava	1	Vojničko sirotište	Za osirośele, bezimućne sinovi osoba, služivših kod vojske, bojnoga pomorstva i kod austrijskog ili ugarskoga domobranstva, koji imadu pravo na erarska mjesta	Ces. i kr. zajedničko ministarstvo rata
Ivan Mihajlo Hoffmann, satnik vojni sudac	1	Vojnička niža realka	Za djecu, rodjenu u Pešti	Obćinstvo gl. grada Budapešte
Mjernička	1	Mjernički razred vojničke tehničke akademije, dogodice vojnička viša realka	Za djecu c. i kr. častnika bojnomjerničkoga sbora	Ces. i kr. zajedničko ministarstvo rata

Digitized by Google

Ime zaklade	Broj mjesta	Zavod, u kojem se mjesta popunjuju	Opredieljenje zaklade	Oblast ili osobe, kamo se molbenice podnieti imadu
Kanonik Ivan pl. Kéry	1	Vojnička realka ili vojnička akademija	Za sinove, spadajuće u koljeno obitelji utemeljiteljeve	Ces. i kr. zajedničko ministarstvo rata
Komáromy-Hertelendy	3	Vojnička akademija u Bečkom Novom Mjestu ili vojnička realka	Za djecu iz starih magjarskih plemićkih obitelji. (Staro plemstvo valja uredovno dokazati, kao što i to, da je plemićka povelja proglašena na kojoj županijskoj glavnoj skupštini, te da se na to odnoseći se spisi mogu naći u županijskom arkivu	Ces. i kr. ministarstvo rata
Barun Rudolf Mandell	1	Vojničko sirotište	Za rodjene u Ugarskoj sinove takovih preminulih kr. ug. domobr. častnika, koji su prije u zajedničkoj vojsci služili. Natjecatelji iz županije biharske imadu prednost	Barun Rudolf Mandell umirovljeni podpukovnik (Beč, III. Neulinggasse 12.)
Obćina Mohol	1	Prvo godište koje vojničke niže realke	Za djecu rodjenu u obćini Mohol, bez obzira na vjeru i gradjanski stališ	Poglavarstvo obćine Mohol (Ugarska, županija Bács-Bodrog)
Dragutin grof Ogara	1	Mjernički odjel vojničke tehničke akademije, dogodice vojnička realka	Za djecu takovih ces. i kr. častnika, čiji su roditelji Grci, te stoje u ces. i kr. vojničkoj službi, dogodice za plemenite mladiće od irskih roditelja	Ces. i kr. zajedničko ministarstvo rata
Jakov pl. Schellenburg	2	Vojnička realka ili vojnička akademija	Za sinove rim.-kat. vrlih bezimućnih častnika, koji su služili od nekadanjega varaždinskoga i karlovačkoga vojnoga sbora	13. vojno sborno zapovjedničtvo
Savo pl. Tököly	2	Mjernički odjel vojničke tehničke akademije, dogodice vojnička realka	1. Za sinove takovih častnika grčko-iztočne vjeroizpoviesti te srbske narodnosti, koji su služili kod hrvatsko-slavonskih, sriemskih i banatskih krajiških pješačkih pukovnija ili kod titeljskoga krajiškoga pješačkoga bataljuna 2. Za sinove takovih ces. i kr. vojničkih častnika pomenute narodnosti i vjeroizpoviesti, koji su rodjeni u bivšoj hrvatsko-slavonskoj, sriemskoj i banatskoj vojnoj krajini 3. U obće za sinove ces. i kr. vojničkih častnika srbske narodnosti i grčko-iztočne vjeroizpoviesti.	Ces. i kr. podmaršal Petar Kukulj, pridieljen k 11. vojno-sbornom zapovjedničtvo
Obćina Szent-Tamás	2	Vojnička realka ili vojnička akademija	Za natjecatelje iz obćine Szent-Tamás bez obzira na vjeru	Poglavarstvo obćine Szent-Tamás, Ugarska, županija Bács-Bodrog
Antun grof Triangi	1	Mjernički razred vojničke tehničke akademije	1. Za potomke zakladnika 2. Za djecu častnika mjerničkoga sbora 3. Za djecu osoba ces. i kr. zajedničke vojske u obće	Antun grof Triangi, c. i kr. komornik, podpukovnik izvan službe, u Beču (IV. Grosse Neugasse 10.)
Danilo Zelenay	1	Vojnička niža realka	1. Za sinovi takovih osoba izpod satnika, koje služe ili su služile u 2. pješačkoj pukovniji 2. Za sinove vojničkih osoba izpod satnika u obće	Ces. i kr. zajedničko ministarstvo rata

Digitized by Google

Izkaz

o bezplatnih školskih knjigah, koje će se medju siromašnu mladež pučkih škola razdieliti za školsku godinu 1889/90.

Po obstojećih propisih razdielit će se medju siromašnu mladež pučkih škola u kraljevini Hrvatskoj i Slavoniji za školsku godinu 1889/90. bezplatnih školskih knjiga, i to:

1. Iz c. kr. naklade školskih knjiga u Beču u vriednosti od . 2495 for. 23 nč
2. Iz naklade kr. zemaljske vlade u Zagrebu u vriednosti od . 9426 for. 86 nč

Svega . . . 11922 for. 09 nč.

Po tom će se tih knjiga prema školskoj godini 1888/9. razdieliti više u vriednosti za 254 for. 68 nč., i to: iz c. kr. naklade školskih knjiga u Beču manje u vriednosti za 363 for. 10 nč., a iz naklade kr. zemaljske vlade u Zagrebu više u vriednosti za 617 for 78 nč.

Sliedeća tabela pokazuje, koliko iznaša vriednost školskih knjiga namienjenih siromašnoj mladeži pučkih škola u pojedinih županijah i gradovih Zagrebu i Osieku.

Oblast	Vriednost knjiga iz naklade				Svega	
	bečke		zemaljske			
	for.	nč.	for.	nč.	for.	nč.
Kr. županija ličko-krbavska	344	50	1315	70	1660	20
„ „ modruško-riečka	325	80	1192	40	1518	20
„ „ zagrebačka	410	50	1728	70	2139	20
„ „ varaždinska	254	60	942	40	1197	.
„ „ belovarsko-križevačka . .	252	70	932	80	1185	50
„ „ požežka	214	40	820	80	1035	20
„ „ virovitička	174	27	712	70	886	97
„ „ sriemska	392	46	1520	36	1912	82
Gradsko poglavarstvo zagrebačko . . .	90	.	190	50	280	50
„ „ osječko	36	.	70	50	106	50
Svega	2495	23	9426	86	11922	9

Tisak Ign. Granitza i dr. u Zagrebu.

Digitized by Google

Digitized by Google

God. 1889. Komad V.

SLUŽBENI GLASNIK

kr. hrv. slav. dalm. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu.

U Zagrebu dne 31. svibnja 1889.

Naredbe.

Br. 11.

Razpis kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu, od 10. travnja 1889. br. 3517.,

upravljena na sve kr. županijske oblasti i gradska poglavarstva,

glede utvrdjenja brakova, sklopljenih po nekatolicih u republici Uruguay pred njihovimi dušobrižnici ili konzuli.

Ces. i kralj. ministar resident u Buenos Ayresu podnio je izvješćem od 23. kolovoza 1888. broj LXVI. A.—B. ces. i kralj. zajedničkomu ministru za vanjske poslove po uruguayskom ministarstvu priobćeni mu dekret glede utvrdjenja brakova, sklopljenih po nekatolicih u republici uruguayskoj pred njihovimi dušobrižnici ili konzuli.

Ovaj dekret glasi:

„Senat i zastupnička komora republike Uruguay, sjedinjeni u glavnoj skupštini, odredjuju:

Članak 1. Odnosno na ustanove zakona od 24. rujna i 28. listopada 1878. dozvoljuje se ponovno rok od dvie godine za utvrdjenje brakova, sklopljenih u ovoj republici po nekatolicih pred njihovimi dotičnimi svećenici ili konzuli, te za pozakonjenje njihove djece.

Članak 2. Za polučenje blagodati, dozvoljene ovimi zakoni, nije od potrebe, da se oba supružna druga dogovorno jave u svrhu izpu-

Digitized by Google

njenja zakonitih formalnosti, — već je dovoljno, ako samo jedan od njih učini prijavu i dokaže, da podpadaju pod obće zakonske ustanove.

Članak 3. Sve naredbe stojeće u protuslovju sa tim dekretom stavljaju se ovim izvan kreposti.

Članak 4. Ovo ima se obznaniti i t. d.

U sbornici zastupničke komore u Montevideu dana 12. srpnja 1888.

(Podpisani) J. A. Magariños Cervantes, Manuel Garcia y Santos, tajnik, redaktor.

U savezu sa ovostranom okružnicom od 12. listopada 1879. broj 4469. (Sbornik 1879. br. 37.) poziva se X. X., da to propisanim načinom u svojem području proglasi.

U Zagrebu dne 10. travnja 1889.

Grof Khuen-Héderváry.

Br. 12.

Naredba kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu, od 6. svibnja 1889. br. 4716.,

upravljena na kr. županijske oblasti i gradska poglavarstva u Zagrebu i Osieku,

glede predlaganja molbenica učitelja na nižih i viših pučkih školah za dopitanje petgodišnjih doplataka.

Predlažući molbenice učitelja na nižih i viših pučkih školah za dopitanje petgodišnjih doplataka, postupaju oblasti naročito što se krajiškoga područja tiče, skroz nejednako, a kadkada i dosta površno.

Da se u buduće u tom pogledu svakoj nepravilnosti predusretne, nalazi kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, obzirom na ustanove §§. 130., 133. i 191. školskoga zakona od 31. listopada 1888. sliedeće odrediti:

1. Svaki je definitivni učitelj (učiteljica) dužan, čim je koje petgodište u službi učiteljskoj navršio, ako misli, da je propisanim uvjetom zadovoljio, predati obćinskomu (gradskomu) školskomu odboru sa svimi svojimi dekreti obloženu, na kr. zemaljsku vladu upravljenu, redovito biljegovanu molbenicu za dozvolu dospjeloga petgodišnjega doplatka.

2. Obćinski (gradski) školski odbor viećati će o svakoj primljenoj molbenici ter svoj obrazloženi zaključak, dotično predlog, da li se zamoljeni petgodišnji doplatak dozvoliti ima ili ne, zajedno s molbenicom dostaviti nadležnoj kotarskoj oblasti (gradskomu poglavarstvu), koja taj spis s mnienjem svojim podnieti ima županijskoj oblasti.

3. Županijska oblast sastaviti će po privitom obrazcu tabelaran sposobnik za svakoga molitelja sa sliedećimi rubrikami:

a) Ime i prezime, službeno svojstvo, službovno mjesto i doba molitelja.

b) Doba službovanja u godinah.

Digitized by Google

c) Beriva razvrstana u temeljnu plaću, osobni, mjestni, funkcijonalni i petgodišnji doplatak.

d) Dan i broj svakoga dekreta, kojim je imenovan.

e) Da li je zadnjih pet godina neprekidno učiteljsku službu obavljao.

f) Mnienje o uspješnosti službovanja, o ćudorednom, družtvenom i političkom ponašanju molitelja s predlogom o dozvoli ili uzkrati petgodišnjega doplatka, i to sa posebnimi rubrikami:

α) obćinskoga (gradskoga) školskoga odbora,

β) kotarske oblasti (gradskoga poglavarstva),

γ) županijske oblasti.

4. Tako izpunjen, po podžupanu ili njegovu zamjeniku podpisan sposobnik, obložen dotičnom molbenicom ima županijska oblast kratkim izvješćem dalnje odluke radi ovamo predložiti.

5. Gradska poglavarstva u Zagrebu i Osieku izostaviti će u sposobnicih rubriku opredieljenu županijskoj oblasti.

Obćega znanja i ravnanja radi odredjuje se proglašenje naredbe ove u „Službenom glasniku“.

U Zagrebu dne 6. svibnja 1889.

Grof Khuen-Héderváry.

Digitized by Google

Obrazac k broju 4716. ex 1889.

S p o s o b n i k

dole naznačenoga učitelja molećega dozvolu..petgodišnjega doplatka.

a	b	c						d	e	f		
		B e r i v a								Mnienje o uspješnom službovanju, o ćudorednom, družtvenom i političkom ponašanju sa predlogom o dozvoli ili uzkrati petgodišnjega doplatka		
			doplatci									
Ime i prezime, službeno svojstvo, službovno mjesto, i doba molitelja	Doba službovanja u godinah	temeljna plaća	osobni	mjestni	funkcijonalni	petgodišnji	Svega	Dan i broj svakoga dekreta, kojim je imenovan	Da li je zadnjih pet godina neprekidno učiteljsku službu obavljao	občinskoga (gradskoga) školskoga odbora	kralj. kot. oblasti (gradskoga poglavarstva)	kr. županijske oblasti
		f o r i n t a										

Digitized by Google

Oglasi.

Br. 3882.

Troškom kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade izišla je školska knjiga pod naslovom „Priprava k nauci o glasbenoj harmoniji. Za učiteljske škole sastavo Vjenceslav Novak. U Zagrebu 1889.“, koja knjiga ima $6^{1}/_{4}$ tiskanoga arka i može se kruto vezana dobiti kod ravnateljstva pomoćnih ureda kralj. zemaljsko-vladnoga odjela za bogoštovje i nastavu primjerak po petdeset (50) novčića.

U Zagrebu dne 11. travnja 1889.

Za bana:
Dr. Spevec.

Br. 9840.—1888.

Nakladom knjižare Mučnjaka i Senftlebena u Zagrebu izašla je god. 1888. knjiga „Histoire abrégée de la littérature française, sa hrvatskimi opazkami i riečnikom za školsku i privatnu porabu priredio Fr. Šuller“, koja knjiga ima 278 strana i prodaje se broširana primjerak po 1 for. 50 nč.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, nalazi rečenu knjigu pripustiti za učevnu porabu u ovozemaljskih realkah.

U Zagrebu dne 27. svibnja 1889.

Za bana:
Dr. Spevec.

Dne 24. i sliedećih dana mjeseca lipnja t. g. obdržavati će se izpiti za učiteljsku službu na gradjanskih i viših djevojačkih školah. Kandidati, koji žele, da k tomu izpitu budu pripušteni, neka se redovito biljegovanimi prijavnicami predsjedničtvu izpitnoga povjerenstva (u kr. realci zagrebačkoj) prijave najkasnije do 20. lipnja t. g. Prijavnicam treba da prema ustanovi §. 3. propisa ob izpitih za učiteljsku službu na gradjanskih školah bude priložena:

1. Izjava, iz koje skupine predmeta kandidat želi izpit položiti;
2. Opis života i način obrazovanja kandidatova;
3. Svjedočba ob osposobljenju za učiteljsku službu na (obćih) pučkih školah ili svjedočba o svršenoj s dobrim uspjehom velikoj gimnaziji ili velikoj realci;
4. Kandidati, osposobljeni za učiteljsku službu na (obćih) pučkih školah, imaju k tomu izkazati, da su najmanje jednu godinu na kojoj javnoj ili privatnoj s pravom javnosti providjenoj školi službovali ili se inače učiteljskom strukom bavili; napokon
5. Kandidati s gimnazija ili realnih učiona imaju još doprinieti svjedočbu o fizičkom zdravlju, izdanu od liečnika, koji je u javnoj službi, i svjedočbu preparandije o praktičnom tečaju.

Predsjedničtvo povjerenstva za izpitivanje kandidata učiteljstva na gradjanskih školah.

U Zagrebu dne 25. svibnja 1899.

Na kralj. učiteljskoj školi u Petrinji obdržavati će se izpiti za osposobljenje učiteljâ za niže i više obće pučke škole dne 5. kolovoza o. g. i sliedećih dana.

Tko želi, da bude pripušten k izpitu, neka se (označiv točno bližnju poštu svoga boravišta) prijavi ravnateljstvu kralj. izpitnoga povjerenstva za niže i više obće pučke škole u Rakovcu (pošta Karlovac) do 20. srpnja o. g. Prijavnici treba priložiti:

1. kratak oris života i naobrazbe;
2. svjedočbu zrelosti, polučenu na učiteljskoj školi;
3. dokaznicu o bar dvogodišnjem praktičkom djelovanju u školi.

Digitized by Google

Napokon imade se u prijavnici izrično spomenuti, kakovu se tko izpitu želi podvrći (izpitu za niže pučke škole, izpitu za više pučke škole i to za koju od ove tri skupine: filologijsko-historijsku, matematičko-tehničku, prirodoslovnu).

Ravnateljstvo kr. izpitnoga povjerenstva za niže i više obće pučke škole.

U Rakovcu dne 11. svibnja 1889.

Osobne viesti.

Ban kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije premjestio je profesora i učitelja kr. male realne gimnazije mitrovačke Ivana Pribanića u istom svojstvu na kr. malu realnu gimnaziju senjsku a profesora i učitelja potonjega zavoda Nikolu Omčikusa službe radi u istom svojstvu na kr. malu realnu gimnaziju mitrovačku.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je za godinu 1889. vjeroučitelja učiteljske škole i male realke u Petrinji Desiderija Radovanovića i učitelja ondješnje vježbaonice Milu Babića članovi izpitnoga povjerenstva za niže i više pučke škole u bivšem krajiškom području.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je privremenoga učitelja u Mikleuškoj Luku Mačkića pravim učiteljem niže pučke škole u istom mjestu.

Umrli su:

Dne 1. ožujka 1889. Ivan Jeretin, učitelj obće pučke škole u Sredičkom.

Dne 8. travnja 1889. Matija Bertak, učitelj obće pučke škole u Krapini.

Dne 10. travnja 1889. Ljubica Teodorovićeva, učiteljica obće pučke škole u Šimanovcih.

Dne 21. travnja 1889. Amalija Lipoščakova, učiteljica obće pučke škole u Dubravah.

Dne 27. travnja 1889. Dane Ratković, učitelj obće pučke škole u Gospiću.

Dne 3. svibnja 1889. Josip Crnić, vjeroučitelj niže pučke dječačke škole u Varaždinu.

Dne 17. svibnja 1889. Milan Štimac, učitelj obće pučke škole u Buniću.

Natječaji.

Br. 4941.—1889.

Za dva štipendija po 350 for. a. vr. na godinu, utemeljena po pokojnom Pavlu Rajakoviću za naobraženje dvaju mladića obitelji Rajaković, razpisuje se ovim natječaj do konca mjeseca kolovoza 1889.

Pravo na ove štipendije imaju mladići iz obitelji zakladateljeve, bivšeg odvjetnika u Varaždinu a rodom iz Žumberka, koji nose ime „Rajaković“ i koji polaze ili će polaziti kakovo srednje učilište, sveučilište ili takov učevni zavod, koji je ravan sveučilištu.

Dotične molbenice valja obložiti dokazom, da je molitelj iz obitelji zakladateljeve, i da nosi ime „Rajaković“, to jest rodoslovjem i krstnim listom, zatim svjedočbom o imućtvenih okolnostih roditelja i svjedočbom o svršenih naucih.

Tako obložene molbenice imadu se putem ravnateljstva dotičnoga učevnoga zavoda najkašnje do gore ustanovljenoga roka podnieti kralj. zemaljskoj vladi, odjelu za bogoštovje i nastavu.

Na kašnje prispjele ili nedovoljno obložene molbenice neće se nikakov obzir uzeti.

Kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu.

U Zagrebu dne 24. svibnja 1889.

Digitized by Google

Br. 8609. — 1889.

Na obćih pučkih školah grada Zagreba ima se popuniti mjesto učitelja odnosno podučitelja sa godišnjom plaćom od 700 for. odnosno 600 for. a. vr. i sa 15°/₀ stanarine i sa pravom na petgodišnje doplatke.

Molbenice, obložene propisno biljegovanimi izpravami i na visoku kr. zemaljsku vladu, odjel za bogoštovje i nastavu, upravljene, imadu se do konca lipnja t. g. putem nadležne oblasti podnieti gradskomu poglavarstvu u Zagrebu.

Na ovo mjesto, namienjeno izključivo mužkarcem, netrebaju reflektirati ženske.

Poglavarstvo slobod. i kralj. glavnoga grada Zagreba dne 24. svibnja 1889.

Br. 3070. — 1889.

U području ove županije izpražnjena su sliedeća učiteljska mjesta, i to: u Jesenici i Dubravi, kotara ogulinskoga, na Utinji, kotara vojnićkoga, u Ledenici i Novom, kotara novljanskoga, na Praputniku, kotara sušačkoga, i Liču, kotara delničkoga.

Za popunjenje tih mjesta razpisuje se natječaj do 20. kolovoza t. g. uz temeljnu plaću od 400 for., stan u naravi eventualno stanarinu od 100 for. i druge s mjestom skopčane emolumente.

Samo za mjesto u Dubravi mogu i učiteljice kompetovati.

Molbenice, po propisu biljegovane, dokaznicami o dobi, vjerozakonu, svršenih naucih, ćudorednom ponašanju i prijašnjem možda službovanju obložene, i na visoku kr. zemaljsku vladu, odjel za bogoštovje i nastavu, upravljene, neka se do gore rečenoga roka u smislu odpisa onoga visokovladnoga odjela od 5. rujna 1886. broj 9794. dotičnoj kr. kotarskoj oblasti priposalju, koja će jih nadležnomu obćinskomu školskomu odboru radi sastavljanja trojnoga predloga dostaviti.

Kr. županijska oblast u Ogulinu dne 15. svibnja 1889.

Br. 4137.—1889.

Za popunjenje izpražnjenog mjesta učiteljice u djevojačkoj četverorazrednoj obćoj pučkoj školi u gradu Koprivnici, s kojim je skopčana godišnja plaća od 600 for i 15°/₀ od ove plaće stanarina, razpisuje se natječaj do konca lipnja t. g.

Natjecateljice imaju svoje, na visoku kr. zemaljsku vladu, odjel za bogoštovje i nastavu, upravljene, potrebitimi dokazali obložene molbenice propisanim načinom podnieti do označenoga roka gradskomu poglavarstvu u Koprivnici.

Kr. županijska oblast u Belovaru dne 20. travnja 1889.

Br. 3690.—1889.

Na obćoj pučkoj dječačkoj četverorazrednoj učioni u Krapini, istoimena kotara, ima se popuniti izpražnjeno učiteljsko mjesto uz godišnju plaću od 400 for. i stanarinu od 100 for.

Natjecatelji neka svoje propisno obložene molbenice, upravljene na visoku kr. zemaljsku vladu, odjel za bogoštovje i nastavu, podnesu kr. kotarskoj oblasti u Krapini do konca mjeseca lipnja t. g., koja će s prispjelimi joj molbenicami dalje postupati prema ustanovi naredbe visokog kr. zemaljskog vladina odjela za bogoštovje i nastavu od 5. rujna 1886. broj 9794. točka 2. i 3.

Kr. županijska oblast u Varaždinu dne 2. travnja 1889.

Digitized by Google

Statistički podatci

o stanju pučkoga školstva u Hrvatskoj i Slavoniji svršetkom školske godine 1887/8.

ODSJEK I.

Pučke škole.

1. Broj škola.

Županija dotično grad	Koliko ima površine u □klm.	Koliko ima stanovnika	škola pučkih javnih (obćih)	škola pučkih javnih vjersk.	škola pučkih privatnih	škola pučkih svega	Na koliko □klm. dolazi 1 pučka škola?	Na koliko stanovnika dolazi 1 pučka škola?
Ličko-krbavska	6217·127	174239	88	.	.	88	70·65	1980
Modruško-riečka	4874·841	203173	126	.	.	126	38·69	1612
Zagrebačka	7181·965	392491	189	3	1	193	37·41	2039
Varaždinska	2521·800	229063	95	.	.	95	26·55	2411
Belovarsko-križevačka .	5048·132	219529	134	.	1	135	37·39	1626
Požežka	4938·205	166512	164	2	3	169	29·22	985
Virovitička	4795·607	165025	132	.	6	138	34·75	1196
Sriemska	6848·445	296878	242	7	19	268	25·55	1107
Grad Zagreb	33·269	28388	7	.	6	13	2·56	2184
Grad Osiek	56.624	18201	8	.	4	12	4·72	1517
Svega . . .	42.516·015	1,892.499	1185	12	40	1237	34·37	1529
Godine 1886/7. bilo je . .	42.516·015	1,892.499	1179	13	39	1231	34·54	1537
God. 1887/8. bilo je više . .	.	.	6	.	1	6	.	.
God. 1887/8. bilo je manje .	.	.	.	1	.	.	0·17	8

Po tom je svršetkom školske godine 1887/8. bilo u Hrvatskoj i Slavoniji 1237 pučkih škola.

Medju timi školami bilo je 1185 obćih pučkih, 12 javnih vjerskih i 40 privatnih pučkih škola.

Digitized by Google

Prema školskoj godini 1886/7. umnožio se je broj obćih pučkih škola za 6 tim, što je u županiji modruško-riečkoj otvorena 1 nova obća pučka škola (u Trošt Mariji), u županiji zagrebačkoj su dvie po spolu razlučene škole (dječačka i djevojačka, u Mečenćanih i Klasniću) stegnute u obospolne a otvorena je 1 nova obća pučka škola (u Desincu), u županiji požežkoj otvorene su 4 nove obće pučke škole (u Orljavici, Tornju, Lipiku i Dežanovcu) a dječačka obća pučka škola u Novojgradiški (4 niža razreda gradjanske škole) uvrštena je te godine u izkaz medju obće pučke škole, u županiji virovitičkoj otvorena je 1 nova obća pučka škola (u Kešincih) a u županiji sriemskoj proglašena je vjerska (grčko-iztočna) škola u Vukovaru obćom pučkom školom, dočim su dvie po spolu razlučene obće pučke škole (u Krčedinu) stegnute u jednu obospolnu.

Broj javnih vjerskih pučkih škola umanjio se je za jedan a broj privatnih pučkih škola povećao se za 1 tim, što je u županiji sriemskoj konfesijonalna grčko-iztočna pučka škola u Vukovaru proglašena obćom pučkom školom a u Beočinu otvorena privatna škola.

Pučkih škola bilo je, kako se iz sliedećih tabela razabire, i to:

Po spolu: 79 dječačkih, 89 djevojačkih i 1069 obospolnih.

Po broju ustanovljenih na njih učiteljskih sila, dotično po broju razreda: 875 sa jednom učiteljskom silom (jednorazrednih), 233 sa dvie učiteljske sile (dvorazredne), 49 sa 3 učiteljske sile (trorazrednih) i 80 sa 4 učiteljske sile (četverorazrednih).

Po nastavnom jeziku bilo je: 1272 s nastavnim jezikom hrvatskim ili srbskim, 47 s nastavnim jezikom njemačkim, 14 s nastavnim jezikom magjarskim, 2 s nastavnim jezikom rusinskim i 2 s nastavnim jezikom slovačkim.

Koliko i kakovih je škola bilo u pojedinih županijah i gradovih Zagrebu i Osieku, vidi se iz sliedećih tabela.

Digitized by Google

Županija dotično grad	Broj pučkih škola: obćih javnih: dječačkih	djevojačkih	obospolnih	skupa	jednorazrednih (sa 1 učiteljskom silom)	dvorazrednih (sa 2 učiteljske sile)	trorazrednih (sa 3 učiteljske sile)	četverorazrednih (sa 4 učiteljske sile)	skupa	vjerskih javnih: dječačkih	djevojačkih	obospolnih	skupa	jednorazrednih (sa 1 učiteljskom silom)	dvorazrednih (sa 2 učiteljske sile)	trorazrednih (sa 3 učiteljske sile)	četverorazrednih (sa 4 učiteljske sile)	skupa	privatnih: dječačkih	djevojačkih	obospolnih	skupa	jednorazrednih (sa 1 učiteljskom silom)	dvorazrednih (sa 2 učiteljske sile)	trorazrednih (sa 3 učiteljske sile)	četverorazrednih (sa 4 učiteljske sile)	skupa	Svega
Ličko-krbavsko	6	7	75	88	58	20	8	2	88	.		.	.	.	.	.	.	.	.	.	.		.	.	.	.	.	88
Modruško-riečka	3	5	118	126	82	36	3	5	126	.	.		.		.	.		.	.	.			.	.	.	.	.	126
Zagrebačka	11	11	167	189	148	27	2	12	189	.	.	3	3	3	.	.		3	.	.	1	1	1	.	.	.	1	193
Varaždinska	9	10	76	95	64	21	3	7	95	.			.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	95
Belovarsko-križevačka	5	5	124	134	88	29	8	9	134	.	.		.	.	.		.	.	.	.	1	1	1	.		.	1	135
Požežka	9	10	145	164	124	27	6	7	164	.	.	2	2	2	.	.	.	2	.	.	3	3	3	.		.	3	169
Virovitička	7	7	118	132	105	20	2	5	132	.	.	.		.	.	.	.	.		.	6	6	6	.	.	.	6	138
Sriemska	16	16	210	242	164	46	15	17	242	2	2	3	7	1	3	1	2	7	2	3	14	19	17	1	1	.	19	268
Grad Zagreb	5	2	.	7	.	.	.	7	7	.	.		.	.	.	.		.	.	5	1	6	2	2	.	2	6	13
Grad Osiek	4	4		8	4	.	.	4	8	.	.	.		.	.		.	.		2	2	4	2	1	.	1	4	12
Svega	75	77	1033	1185	837	226	47	75	1185	2	2	8	12	6	3	1	2	12	2	10	28	40	32	4	1	3	40	1237
Godine 1886/7. bilo je	78	80	1021	1179	849	218	42	70	1179	2	2	9	13	6	4	1	2	13	1	11	27	39	32	3	1	3	39	1231
Godine 1887/8. bilo je više			12	6	.	8	5	5	6	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1		1	1	.	1		.	1	6
Godine 1887/8. bilo je manje	3	3	.	.	12			.	.	.	.	1	1	.	1	.	.	1	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.

Županija dotično grad	Koliko ima škola pučkih																																Svega
	javnih (obćih)							vjerskih javnih									privatnih																
	po nastavnom jeziku					po trajanju obuke		po nastavnom jeziku					po vjeroizpoviesti				po nastavnom jeziku					po vjeroizpoviesti				uzdržavanih troškom					
	hrvatskih	njemačkih	magjarskih	rusinskih	slovačkih	cjelodnevnih	poludnevnih	hrvatskih	njemačkih	magjarskih	rusinskih	slovačkih	rimo-katoličkih	grčko-iztočnih	evangeličkih	izraelitskih	hrvatskih	njemačkih	magjarskih	rusinskih	slovaških	rimo-katoličkih	grčko-iztočnih	evangeličkih	izraelitskih	pojedinih osoba	vjerskih občina	duhovnih redova	s pravom javnosti	bez prava javnosti	
Ličko-krbavska	88	.	.	.	.	88		.	.	.		.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	88
Modruško-riečka	126	.	.	.	.	116	10	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.		.	.	126
Zagrebačka	189	.	.	.	.	162	27	3	.	.	.	.	.	3	.		1	.	.	.	.	.	1	.	.	.	1	.	1	.	193
Varaždinska	95	.	.	.	.	57	38	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	95
Belovarsko-križevačka	134	.	.	.	.	134	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	1	.	.	.	1	.	.	1	135
Požežka	164	.	.	.	.	155	9	2	.	.	.	.	.	2	.	.	.	3	.	.	.	1	.	1	1	2	1	.	.	3	169
Virovitička	118	10	4	.	.	122	10	.	.	.	.	.	.	.	.	.	2	1	3	.	.	3	.	3	.	2	4	.	.	6	138
Sriemska	218	17	3	2	2	234	8	7	.	.	.	.	.	7	.	.	5	10	4	.	.	7	5	5	2	6	13	.	.	19	268
Grad Zagreb	7	.	.	.	.	7	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	6		.	.	.	5	.	.	1	1	1	4	6	.	13
Grad Osiek	4	4	.	.	.	8	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	2	2	.	.	.	1	1	.	2	2	2	.	2	2	12
Svega	1143	31	7	2	2	1083	102	12	.	.	.	.	.	12	.	.	17	16	7	.	.	17	8	9	6	13	23	4	9	31	1237
God. 1886/7. bilo je	1137	31	7	2	2	1070	109	12	1	.	.	.	.	12	1	.	17	15	7	.	.	16	8	9	6	12	23	4	9	30	1231
God. 1887/8. bilo je više	6	.	.	.	.	13	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	.	.	1	.	.	.	1	.	.	.	1	6
God. 1887/8. bilo je manje	.	.	.	.	.	.	7	.	1	.	.	.	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.

Digitized by Google

2. Uzdržavanje škola.

Koliko je školske godine 1887/8. za uzdržavanje obćih pučkih škola u obće izdano, a koliko od toga odpada na redovite, a koliko na izvanredne troškove, pokazuje sliedeća tabela.

Po tom je školske godine 1887/8. prama godini 1886/7. potrošeno više za 47560 for. 32 novč. Redoviti troškovi narasli su za 53135 for. 96 novč., a izvanredni umanjili su se za 5575 for. 64 novč.

Osobni troškovi narasli su koje dopitanjem petgodišnjih doplataka učiteljem i učiteljicam a koje ustrojenjem prije navedenih novih pučkih škola i novih učiteljskih mjesta.

Višak stvarnih troškova potječe uslied pomenutoga otvorenja novih pučkih škola i ustrojenja novih učiteljskih mjesta.

Ti bi troškovi bili još ponješto veći, da su ovamo, kod njekojih škola, koje ogrievna drva dobivaju iz šuma dotičnih obćina, uračunani troškovi, koje bi nabava tih drva po mjestnih cienah iziskivala.

Županija dotično grad	Redoviti troškovi				Skupa		Izvanredni troškovi		Iznos svihkolikih školskih troškova	
	osobni		stvarni							
	for.	nč.	for.	nč	for.	nč.	for.	nč.	for.	nč.
Ličko-krbavska	62172	.	13459	86	75631	86	3510	07	79141	93
Modruško-riečka	91798	65	29010	12	120808	77	14740	70	135549	47
Zagrebačka	136132	05	33187	21	169319	26	6520	19	175839	45
Varaždinska	83438	20	23433	66	106871	86	15835	72	122707	58
Belovarsko-križevačka	99249	.	28727	.	127976	.	22773	.	150749	.
Požežka	103722	.	26290	.	130012	.	4567	.	134579	.
Virovitička	82901	.	30396	.	113297	.	7142	.	120439	.
Sriemska	188299	95	44601	14	232901	09	38755	10	271656	19
Grad Zagreb	35520	05	15820	62	51340	67	2201	36	53542	03
Grad Osiek	22571	.	3064	.	25635	.	354		25989	.
Svega	905803	90	247989	61	1153793	51	116399	14	1270192	65
Godine 1886/7. bilo je	868452	92	232204	63	1100657	55	121974	78	1222632	33
Godine 1887/8. bilo je više	37350	98	15784	98	53135	96	.		47560	32
Godine 1887/8. bilo je manje	.	.	.			.	5575	64	. .	.

Digitized by Google

Sliedeća tabela pokazuje, kolik je u pojedinih županijah te u gradovih Zagrebu i Osieku popriečni dohodak jednoga učitelja, kolik je popriečni trošak na jednu školu i odgoj jednoga školskoga polaznika i koliko od svegakolikoga školskoga troška ide na jednoga stanovnika.

Županija dotično grad	Koliko popriečno dolazi: dohodka na 1 učitelja	redovitoga troška na 1 obću pučku školu	redovitoga troška na 1 školskoga polaznika	od ukupnih školskih troškova na 1 stanovnika
	for.	for.	for.	for.
Ličko-krbavska	467·46	860·81	9·51	0·45
Modruško-riečka	498·91	958·80	8·17	0·67
Zagrebačka	720·28	895·87	8·29	0·45
Varaždinska	571·49	1124·96	8·34	0·53
Belovarsko-križevačka	470·00	955·00	7·22	0·69
Požežka	570·00	791·00	7·60	0·70
Virovitička	476·17	858·31	6·86	0·73
Sriemska	498·00	962·00	7·30	0·92
Grad Zagreb	789·33	7334·38	17·77	1·89
Grad Osiek	868·00	3204·00	18·00	1·43
Svega	511·75	906·99	7·79	0·68
Godine 1886/7. bilo je	504·91	933·55	9·03	0·64
Godine 1887/8. bilo je više	6·84	.	.	0·04
Godine 1887/8. bilo je manje	.	26·56	1·24	.

Po tom je školske godine 1887/8. prama godini 1886/7. došlo popriečno više, i to: dohodka na 1 učitelja 6 for. 84 novč., i od ukupnih školskih troškova na 1 stanovnika 4 novč., a manje redovitoga troška na 1 obću pučku školu 26 for. 56 nvč., i redovitoga troška na 1 školskoga polaznika 1 for. 24 novč.

Digitized by Google

3. Školske sgrade.

Županija dotično grad	Koliko ima								
	školskih sgrada						školskih soba	učiteljskih stanova	gombališta
				u stanju					
	vlastitih	najmljenih	svega	dobrom	srednjem	lošem			
Ličko-krbavska	89	2	91	49	28	14	136	94	52
Modruško-riečka	109	19	128	58	51	19	195	131	66
Zagrebačka	176	15	191	93	53	45	264	179	13
Varaždinska	79	11	90	47	27	16	147	96	6
Belovarsko-križevačka	146	4	150	93	26	31	214	152	4
Požežka	170	12	182	93	51	38	230	161	87
Virovitička	132	15	147	64	47	36	178	135	11
Sriemska	257	9	266	176	50	40	377	271	53
Grad Zagreb	3	3	6	1	4	1	36	1	3
Grad Osiek	8	2	10	9	1	.	36	5	2
Svega	1169	92	1261	683	338	240	1813	1225	297
Godine 1886/7. bilo je	1144	89	1233	661	345	227	1746	1216	277
God. 1887/8. bilo je više	25	3	28	22	.	13	67	9	20
God. 1887/8. bilo je manje	.	.	.	.	7	.	.	.	

Iz nazočne tabele vidi se, da su svršetkom školske godine 1887/8. pučke škole bile smještene u 1261 školskoj sgradi, od kojih bijaše 1169 vlastitih i 92 najmljene.

Školskih sgrada bilo je naprama godini 1886/7. za 28 više, i to 25 vlastitih i 3 najmljene.

Od školskih sgrada nalazi ih se: u dobrom stanju 683 (54·16%), u srednjem stanju 338 (26·80%), u lošem stanju 240 (19·04%); a naprama godini 1886/7. više 22 u dobrom i 13 u lošem stanju, a manje 7 u srednjem stanju.

Školskih soba bilo je 1813, za 67 više, učiteljskih stanova 1225, za 9 više a gombališta 297 za 20 više nego godine 1886/7.

Digitized by Google

4. Učila.

Županija dotično grad	Koliko ima škola potrebnimi učili obskrbljenih				Svega
	podpuno	dovoljno	nedostatno	nikako	
Ličko-krbavska	5	74	9	.	88
Modruško-riečka	11	98	17	.	126
Zagrebačka	9	127	56	.	102
Varaždinska	2	53	40	.	95
Belovarsko-križevačka	72	57	4	1	134
Požežka	11	112	39	4	166
Virovitička	5	86	40	1	132
Sriemska	36	152	61	.	249
Grad Zagreb	5	2	.	.	7
Grad Osiek	2	6	.	.	8
Svega	158	767	266	6	1197
Godine 1886/7. bilo je	113	709	348	22	1192
God. 1887/8. bilo je više	45	58	.	.	5
God. 1887/8. bilo je manje	.	.	82	16	.

Od obćih i javnih vjerskih pučkih škola bilo je, kako nazočna tabela pokazuje, učili obskrbljeno: 158 podpuno, 767 dovoljno, 266 nedostatno a 6 nikako.

Od privatnih pučkih škola bile su učili obskrbljene 3 podpuno, 28 dovoljno, 5 nedostatno a 4 nikako.

U sliedećoj tabeli izkazano je stanje učiteljskih i učeničkih knjižnica obstojećih uz obće pučke škole.

Digitized by Google

Županija dotično grad	Koliko ima				
	knjižnica		u knjižnicah		u knjižnicah učiteljskih i učeničkih svezaka
	učiteljskih	učeničkih	učiteljskih svezaka	učeničkih svezaka	
Ličko-krbavska	65	38	4584	1131	5715
Modruško-riečka	117	66	8911	2781	11692
Zagrebačka	176	107	27426	4836	32262
Varaždinska	83	39	8396	1654	10050
Belovarsko križevačka	127	128	15312	5373	20685
Požežka	156	113	12117	8159	20276
Virovitička	122	85	12496	3914	16410
Sriemska	199	104	18697	5201	23898
Grad Zagreb	6	5	3055	731	3786
Grad Osiek	6	6	2795	990	3785
Svega	1057	691	113789	34770	148559
Godine 1886/7. bilo je	1026	665	102541	27634	130175
Godine 1887/8. bilo je više	31	26	11248	7036	18384
Godine 1887/8. bilo je manje	.	.	.	.	.

Osim gore izkazanih knjižnica bilo je iste školske godine još u području bivše Krajine okružnih učiteljskih knjižnica, i to: U Gospiću sa filijalom u Otočcu, u Ogulinu sa filijalom u Rakovcu, u Petrinji sa filijalom o Glini, u Novojgradiški Vinkovcih i Mitrovici. Te su knjižnice brojile do 10.000 svezaka knjiga raznovrstnoga sadržaja.

Digitized by Google

5. Školski vrtovi i pčelarstvo.

Broj školskih vrtova i njihovo stanje, broj u njih uzgojenih i medju narod razdieljenih voćaka, onda broj za praktičnu obuku u pčelarstvu kod škola se nalazećih pčelinjaka pokazuje sliedeća tabela.

Županija dotično grad	Koliko ima školskih vrtova u stanju: dobrom	srednjem	lošem	svega	Kolika im je površina u arah?	Koliko ima u tih vrtovih: divljaka	ciepova	trsja	dudova	Koliko je iz tih vrtova poklonjeno: voćaka	trsja	dudova	Koliko ima: pčelinjaka	pčelaca
Ličko-krbavska . . .	50	14	14	78	1484·45	82863	12549	2181	29459	4547	25	3331	34	199
Modruško-riečka . .	54	19	12	85	1162·20	52395	25818	5362	24668	6509	802	1170	9	137
Zagrebačka	92	33	16	141	2503·72	125720	50300	11287	61426	13888	1830	2637	45	159
Varaždinska	38	24	15	77	2041·27	118483	38241	6127	41193	7286	5593	.	15	144
Belovarsko-križevačka	84	26	18	128	3049·50	105955	77103	16631	2081	18398	2585	.	39	227
Požežka	70	29	21	120	1675·00	124408	39976	73751	49162	13650	24303	.	35	224
Virovitička	60	29	13	102	2091·31	107788	40436	24014	53436	6802	2797	1607	25	298
Sriemska	94	55	42	191	2873·03	203978	64587	27926	44548	17836	8388	3163	26	204
Grad Zagreb	1	.	.	1	16·00	4	55	82	.	.	.	.	.	.
Grad Osiek	2	.	.	2	38·00	1305	3271	3968	300	·137	.	.	1	11
Svega	545	229	151	925	16934·48	922899	352136	171329	306223	89053	46323	11908	229	1603
Godine 1886 7. bilo je	518	237	148	903	?	902698	326680	208699	?	66542	35367	?	223	2152
God. 1887/8. bilo je više .	27	.	3	22	?	20201	25456	.	?	22511	10956	?	6	.
God. 1887/8. bilo je manje .	.	8	.	.	?	.	.	37370	?	.	.	?	.	549

Digitized by Google

U sliedećoj tabeli naveden je broj škola i opetovnica, u kojih se je podjeljivala gospodarska obuka i kakova je ta obuka bila.

Županija dotično grad	Broj škola, u kojih se je podjeljivala gospodarska obuka	Broj škola, u kojih se je upućivalo u				Broj opetovnica, u kojih se je obučavalo u gospodarstvu
		gospodarstvu u obće dotično u povrćarstvu	voćarstvu	pčelarstvu	svilarstvu	
Ličko-krbavska	87	87	87	87	87	81
Modruško-riečka	44	35	64	8	.	15
Zagrebačka	62	6	140	46	17	163
Varaždinska	94	92	92	15	1	90
Belovarsko-križevačka	126	126	126	39	. .	126
Požeška	129	123	133	71	48	135
Virovitička	110	110	110	25	1	107
Sriemska	206	121	201	29	107	58
Grad Zagreb	.	.	.	.	.	.
Grad Osiek	5	2	3	1	.	1
Svega	863	702	956	321	261	776
God. 1886/7. bilo je	895	697	909	285	111	724
God. 1887/8. bilo je više . . .	.	5	47	36	150	52
God. 1887/8. bilo je manje . .	32	.	.	.	.	.

6. Učiteljstvo.

Sliedeća tabela pokazuje broj učiteljskoga osoblja na pučkih školah u obće i napose po spolu i službenom svojstvu te se iz nje razabire, da se je broj učiteljskoga osoblja umnožio na obćih pučkih skolah za 50, a na privatnih za 10 učiteljskih sila, dočim se je na javnih vjerskih školah umanjio za 2 učiteljske sile.

Ravnatelji i vjeroučitelji obćih pučkih s gradjanskimi (višimi djevojačkimi) školami spojenih učiona uvršteni su medju učiteljstvo dotičnih gradjanskih (viših djevojačkih) učiona.

Osim toga sudjelovalo je pri školskoj obuci 999 nesamostalnih vjeroučitelja.

Županija dotično grad	Koliko učiteljskoga osoblja ima u školah pučkih																			Na koliko stanovnika dolazi 1 učitelj obćih pučkih škola?
	obćih javnih												javnih vjerskih			privatnih				
	ravnajućih učitelja	vjeroučitelja	učitelja	podučitelja	namj. učitelja	skupa	ravn. učiteljica	učiteljica	podučiteljica	namj. učiteljica	skupa	svega	učitelja	učiteljica	skupa	učitelja	učiteljica	skupa	svega	
Ličko-krbavska	6	1	86	1	1	95	2	32	1	1	36	131	.	.	.	.	.	.	131	1330
Modruško-riečka	39	1	78	1	8	127	2	26	22	7	57	184	.	.	.	.	.	.	184	1104
Zagrebačka	25	.	153	3	9	190	4	44	9	7	64	254	3	.	3	1	.	1	258	1477
Varaždinska	17	3	77	3	3	103	.	34	6	3	43	146	.	.	.	.	.	.	146	1568
Belovarsko-križevačko	28	3	105	4	8	148	1	37	19	4	61	209	.	.	.	.	1	1	210	1045
Požežka	29	1	125	.	10	165	4	39	9	10	62	227	2	.	2	2	1	3	232	737
Virovitička	10	1	98	5	25	139	.	16	11	6	33	172	.	.	.	4	2	6	178	965
Sriemska	20	1	220	.	22	263	3	94	6	12	115	378	11	7	18	18	4	22	418	785
Grad Zagreb	5	4	7	3	2	21	1	4	8	9	22	43	.	.	.	14	15	29	72	630
Grad Osiek	2	2	8	.	1	13	.	10	.	3	13	26	.	.	.	6	2	8	34	700
Svega	181	17	957	20	89	1264	17	336	91	62	506	1770	16	7	23	45	25	70	1863	1069
God. 1886/7. bilo je	154	14	946	17	97	1228	14	310	86	82	492	1720	18	7	25	35	25	60	1805	1110
God. 1887/8. bilo je više	27	3	11	3	.	36	3	26	5	.	14	50	.	.	.	10	.	10	58	.
God. 1887/8. bilo je manje	.	.	.	.	8	.	.	.	.	20	.	.	2	.	2		.		.	41

Koliko je učitelja i učiteljica tečajem školske godine 1887/8. umrlo, umirovljeno ili inače službu ostavilo, izkazano je u sliedećoj tabeli.

Županija dotično grad	Koliko je							
	učitelja				učiteljica			
	umrlo	umirovljeno	inače službu ostavilo	prestalo u obće službovati	umrlo	umirovljeno	inače službu ostavilo	prestalo u obće službovati
Ličko-krbavska	1	.	.	1	1	.	3	4
Modruško-riečka	4	3	.	7	.	.	2	2
Zagrebačka	3	7	1	11	1	1	.	2
Varaždinska	2	3	.	5	.	.	.	.
Belovarsko-križevačka	3	4	.	7	.	1	1	2
Požežka	2	2	.	4	.	.	.	.
Virovitička	6	.	.	6	1	.	2	3
Sriemska	4	3	1	8	3	.	1	4
Grad Zagreb	.	.	.	.	.	1	.	1
Grad Osiek	.	.	.	.	.	.	.	.
Svega	25	22	2	49	6	3	9	18
God. 1886/7. bilo je	16	24	6	46	5	2	8	15
God. 1887/8. bilo je više	9	.	.	3	1	1	1	3
God. 1887/8. bilo je manje	.	2	4	.	.	.	.	.

Digitized by Google

6. O polazku škole.

a) Školski obvezanici.

Županija dotično grad	Broj djece obvezane na polazak škole							Koliko % od stanovničtva?
	svakdanje			opetovne			Svega	
	dječaka	djevojčica	skupa	dječaka	djevojčica	skupa		
Ličko-krbavska	15617	12404	28021	661	151	812	28834	16·55
Modruško-riečka	16046	12347	28393	1793	964	2757	31150	15·33
Zagrebačka	22787	18497	41284	3045	1982	5027	46311	11·82
Varaždinska	11989	9350	21339	2275	1321	3596	24935	10·88
Belovarsko-križevačka	10947	9638	20585	2329	1690	4019	24604	11·21
Požežka	9520	8665	18185	1129	984	2113	20298	12·19
Virovitička	7731	7588	15319	1755	1721	3476	18795	11·38
Sriemska	17717	17142	34859	3160	3044	6204	41063	13·80
Grad Zagreb	1457	1363	2820		18	18	2838	10·00
Grad Osiek	810	765	1575	29	24	53	1628	8·95
Svega	114621	97759	212380	1976	11899	28075	240455	12·70
God. 1886/7. bilo je	110453	94597	205050	16364	11534	27898	232948	12·33
God. 1887/8. bilo je više . .	4168	3162	7330	.	365	177	7507	0·37
God. 1887/8. bilo je manje . .	.	.	.	188	.	.	.	.

Pripominje se, da su po dotičnih ustanovah školskoga zakona u staroj gr. Hrvatskoj i Slavoniji djeca u dobi od 7.—12. godine dužna polaziti školu svakdanju, a u dobi od 12.—14. godine opetovnicu; dočim je školskimi propisi valjanimi za bivšu Vojnu Krajinu ustanovljeno, da djeca na selu moraju svakdanju školu polaziti 6 godina (od 7. do 13. godine), a iza toga jednu godinu opetovnicu. U gradovih i većih mjestih, u kojih su gradjanske škole, traje u bivšoj Vojnoj Krajini polazak svakdanje škole 8 godina (od 6. do 14. godine), gdje pak neima gradjanskih škola, tamo se opetovna obuka drži 2 godine.

U Belovaru, Brodu, Daruvaru, Djakovu, Glini, Jaski, Karlovcu, Koprivnici, Kostajnici, Krapini, Križevcih, Mitrovici, Novoj Gradiški, Osieku, Pakracu, Petrinji, Požegi, Rumi, Samoboru, Sisku, Varaždinu, Vinkovcih, Vukovaru i Zagrebu osnovane su za obrtničke šegrte i trgovačke naučnike mjesto opetovnica posebne šegrtske škole, o kojih se izvješće nalazi u II. komadu ovogodišnjega „Službenoga glasnika".

Digitized by Google

b) Školski polaznici u obće.

Županija dotično grad	Koliko je djece polazilo školu							Koliko je % od školskih obveznika polazilo školu?	Koliko % od stanovnika iznose polaznici škole?
		pučku							
		svakdanju							
	gradjansku	javnu obću	javnu vjersku	privatnu	Svega	opetovnu	Svega		
Ličko-krbavska	170	7246	.	.	7246	710	8126	28·18	4.66
Modruško-riečka	160	12769	.	.	12769	2022	14951	48·00	7·36
Zagrebačka	296	17683	80	34	17797	2726	20819	44·88	5·31
Varaždinska	95	12707	.	.	12707	2798	15600	62·05	6·81
Belovarsko-križevačka	.	14417	.	40	14457	3272	17729	72·24	8·08
Požežka	204	14860	109	168	15137	1964	17305	85·02	10·40
Virovitička	20	13299	.	351	13650	3206	16876	89·68	10·21
Sriemska	86	26384	958	1073	28415	5485	33986	82·50	11·40
Grad Zagreb	362	1927	.	582	2509	18	2889	88·55	10·10
Grad Osiek	120	1424	.	183	1607	6	1733	99·00	8·86
Svega	1513	122716	1147	2431	126294	22207	150014	63·90	7·9
God. 1886/7. bilo je	1420	120732	1036	2416	124184	21617	147221	63·38	7·7
God. 1887/8. bilo je više	93	1984	111	15	2110	590	2793	0·52	0·2
God. 1887/8. bilo je manje	.	.	.	.	.	.	.	.	.

Kao u staroj gradjanskoj Hrvatskoj i Slavoniji tako su i učenici (učenice) nižih razreda gradjanskih škola u bivšem krajiškom području uvršteni medju polaznike obćih pučkih škola te su u rubrici za gradjanske škole izkazani samo učenici (učenice) četir gornjih razreda gradjanskih (viših djevojačkih) škola.

Digitized by Google

c) Školski obvezanici i polaznici prema broju škola i učitelja.

Županija dotično grad	Na 1 školu dolazi djece						Na 1 učitelja dolazi djece					
	obvezane na polazak škole			polazeće školu			obvezane na polazak škole			polazeće školu		
	svakdanje	opetovne	u obće	svakdanju	opetovnu	u obće	svakdanje	opetovne	u obće	svakdanju	opetovnu	u obće
Ličko-krbavska	318	9	327	82	8	90	211	6	217	54	5	60
Modruško-riečka	222	21	243	101	15	116	142	13	155	64	10	74
Zagrebačka	218	27	245	94	14	108	159	19	178	68	10	78
Varaždinska	225	37	262	135	29	164	146	24	170	87	19	106
Belovarsko-križevačka	153	30	183	107	24	131	98	19	117	69	16	85
Požežka	110	13	123	90	12	102	79	9	88	65	8	73
Virovitička	111	25	136	99	23	122	86	20	106	77	18	95
Sriemska	144	25	169	117	23	140	92	16	108	75	14	89
Grad Zagreb	217	.	217	329	.	329	39	.	39	43	.	43
Grad Osiek	131	.	135	134	.	134	46	1	47	47	.	47
Svega	170	23	193	102	18	120	113	15	128	68	12	80
God. 1886/7. bilo je	166	23	189	101	17	118	113	15	128	69	12	81
God. 1887/8. bilo je više	4	.	4	1	1	2	.	.	.	.	.	.
God. 1887/8. bilo je manje	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	.	1

Digitized by Google

d) Školski polaznici po razredih, marljivosti u polazku škole i sposobnosti za odpust iz škole.

Županija dotično **grad**	Koliko je djece u školi svakdanjoj polazilo										Za odpust iz škole bilo je sposobnih
	razred (odjel)					veoma marljivo	marljivo	prekidno	nemarno	svega	
	I.	II.	III.	IV.	svega						
Ličko-krbavska	2926	1657	1294	1369	7216	3166	1511	1118	1451	7246	1100
Modruško-riečka	5487	3238	2258	1786	12769	4562	3236	2537	2434	12769	1358
Zagrebačka	7306	4264	3385	2762	17717	6082	4642	3244	3749	17717	2304
Varaždinska	4687	3133	2657	1930	12707	4862	3970	2449	1426	12707	1689
Belovarsko-križevačka . .	5532	3989	2848	2088	14457	7472	4383	1819	783	14457	1903
Požežka	6208	3896	2689	2067	14860	8168	3371	1951	1370	14860	1831
Virovitička	5859	3445	2541	1805	13650	6621	3129	1901	1999	13650	1465
Sriemska	11937	7064	5363	4051	28415	14796	7723	3437	2459	28415	3054
Grad Zagreb	720	643	636	510	2509	1536	570	299	104	2509	413
„ **Osiek**	518	401	343	345	1607	770	522	224	91	1607	284
Svega . .	51180	32030	24014	18713	125937	58035	33057	18979	15866	125937	15401

Ovdje izkazani brojevi polaznika nesudaraju se s brojevi istih, kako su izkazani u tabeli „Školski polaznici u obće“, s razloga, što od polaznika po razredih, marljivosti u polazku škole i sposobnosti za odpust iz škole nisu u izvješću kr. županijske oblasti zagrebačke izkazani oni javnih vjerskih škola a u izvješću kr. županijske oblasti požežke oni javnih vjerskih i privatnih škola.

Digitized by Google

e) *Školski polaznici po spolu.*

Županija dotično **grad**	Koliko je polazilo školu pučku						
	dječaka			djevojčica			
	svakdanju	opetovnu	skupa	svakdanju	opetovnu	skupa	Svega
Ličko-krbavska	5841	569	6410	1405	141	1546	7956
Modruško-riečka	8437	1338	9775	4332	684	5016	14791
Zagrebačka	12178	1841	14019	5539	885	6424	20443
Varaždinska	7923	1839	9762	4784	959	5743	15505
Belovarsko-križevačka	8189	1950	10189	6268	1322	7590	17729
Požežka	7908	1054	8962	6952	910	7862	16824
Virovitička	6994	1651	8615	6656	1555	8211	16856
Sriemska	14744	2731	17475	13671	2754	16425	33900
Grad Zagreb	1252	.	1252	1257	18	1275	2527
„ Osiek	794	.	794	813	6	819	1653
Svega	74260	12973	87233	51677	9234	60911	148144

Izkazani broj školskih polaznika po spolu nesudara se posvema s brojem istih, kako su izkazani u tabeli „Školski polaznici u obće", s razloga navedenoga kod prediduće tabele.

Koliko je bilo za odpust iz škole svakdanje sposobnih dječaka i djevojčica, vidi se iz sliedećega izkaza:

	Dječaci:	Djevojčice:
Županija ličko-krbavska	947	153
„ modruško-riečka	974	384
„ zagrebačka	1686	618
„ varaždinska	1070	619
„ belovarsko-križevačka	1129	774
„ požežka	965	866
„ virovitička	746	719
„ sriemska	1596	1458
Grad Zagreb	216	197
„ Osiek	145	139
Svega	9474	5927

Digitized by Google

f) Školski polaznici po vjeroizpoviesti.

Županija dotično grad	Koliko je djece školu polazeće bilo vjeroizpoviesti									
	katoličke			grčko-iztočne			inih vjeroiz-poviesti			
	u školi									
	svakdanjoj	opetovnoj	skupa	svakdanjoj	opetovnoj	skupa	svakdanjoj	opetovnoj	skupa	Svega
Ličko-krbavska	3943	402	4345	3303	308	3611	.	.	.	7956
Modruško-riečka	10128	1720	11848	2625	301	2926	16	1	17	14791
Zagrebačka	14239	2475	16714	3356	248	3604	122	3	125	20443
Varaždinska	12417	2755	15172	119	38	157	171	5	176	15505
Belovarsko-križevačka	12337	2906	15243	1904	333	2237	216	33	249	17729
Požežka	11732	1672	13404	2836	280	3116	292	12	304	16824
Virovitička	10597	2648	13245	2385	515	2900	668	43	711	16856
Sriemska	12899	258	15484	13237	2622	15859	2279	278	2557	33900
Grad Zagreb	2275	18	2293	58	.	58	176	.	176	2527
„ Osiek	1273	6	1279	127	.	127	207	.	207	1613
Svega	91840	17187	109027	29950	4645	34595	4147	375	4522	148144

Ovdje izkazani broj školskih polaznika po vjeroizpoviesti nesudara se posvema s brojem istih, kako su izkazani u tabeli „Školski polaznici u obće“, s razloga navedenoga kod prediduće tabele.

Da se dobije pregled najglavnijih podataka o stanju obćih pučkih škola ne samo po županijah nego i po pojedinih kotarih i gradovih, tomu služi sliedeća tabela.

Digitized by Google

Pregled pučkih škola po županijah, kotarih i gradovih.

Županija	Kotar dotično grad	Koliko ima obćih pučkih škola	Koliko u njih službuje učiteljskog osoblja	Koliko je na polazak škole svakdanje obvezanih			Koliko je svakdanju školu polazilo			Broj opetovnjaka		Iznos školskih troškova u forintah
				djećaka	djevojčica	svega	djećaka	djevojčica	svega	obvezanih	polazećih	
Ličko-krbavska	Gospić	15	26	2887	2033	4920	1125	268	1393	131	127	15014·92
	Gračac	16	19	2623	1861	4484	955	121	1076	117	104	10551·20
	Udbina	11	14	2187	1867	4054	776	98	874	61	61	10010·00
	Perušić	7	10	1590	1375	2965	471	93	564	60	57	5746·03
	Korenica	13	18	1674	1247	2921	632	189	821	103	99	10798·51
	Otočac	15	23	2499	2166	4665	1153	298	1451	146	129	13236·15
	Senj	9	13	1808	1539	3347	563	181	744	123	101	6916·01
	Grad Senj	2	8	139	141	280	129	124	253	71	32	6869·11
	Grad Bag	.		210	175	385	37	33	70	.	.	.
Modruška-riečka	Ogulin	21	35	3088	2432	5520	1462	567	2029	436	333	19637·09
	Slunj	22	29	3612	2371	5983	1234	444	1678	438	255	16920·98
	Vojnić	17	19	2260	1783	4043	921	211	1132	160	110	11387·02
	Novi	11	19	1690	1302	2992	1115	506	1621	464	366	15880·71
	Sušak	16	28	1838	1582	3420	1416	1012	2428	323	248	25638·01
	Delnice	19	26	1818	1484	3302	1152	898	2050	347	258	25533·87
	Čabar	6	7	458	360	818	374	261	635	297	239	4258·59
	Vrbovsko	12	14	1182	929	2111	677	356	1033	262	190	12190·56
	Grad Bakar	2	7	100	104	204	86	77	163	30	23	4102·64
	Iznos	214	315	31663	24751	56414	14278	5737	20015	3569	2732	214691·40

Digitized by Google

Županija	Kotar dotično grad	Koliko ima občih pučkih škola	Koliko u njih službuje učiteljskog osoblja	Koliko je na polazak škole svakdanje obvezanih			Koliko je svakdanju školu polazilo			Broj opetovnjaka		Iznos školskih troškova u forintah
				dječaka	djevojčica	svega	dječaka	djevojčica	svega	obvezanih	polazećih	
	Prenos . . .	214	315	31663	24751	56414	14278	5737	20015	3569	2732	214691·40
Zagrebačka	Karlovac	20	25	1842	1407	3249	1234	610	1844	404	295	16922·93
	Jaska	20	24	1712	1319	3031	1082	504	1586	332	307	14386·91
	Pisarovina . . .	10	11	937	743	1680	473	171	644	179	122	7763·55
	Sisak	11	13	794	704	1498	554	390	944	318	169	8310·45
	Velika Gorica . .	11	15	1288	1082	2370	770	460	1230	444	275	13035·44
	Samobor . . .	7	12	785	596	1381	538	304	842	105	102	8310·11
	Zagreb	14	15	1633	1397	3030	1003	460	1463	494	328	11804·92
	Dugoselo	8	9	1003	781	1784	535	274	809	332	246	6226·20
	Sv. Ivan-Zelina .	7	10	1317	1167	2484	665	218	883	264	239	7076·18
	Stubica	7	9	1900	1695	3595	682	282	964	438	173	9601·26
	Virginmost . . .	10	12	1478	1128	2606	681	58	739	324	66	6994·00
	Glina	16	19	2105	1546	3651	1023	281	1304	313	69	10792·95
	Petrinja	22	26	2137	1816	3953	1071	351	1422	472	143	13351·29
	Kostajnica	18	23	2766	2193	4959	959	327	1286	551	135	11147·47
	Grad Karlovac . .	2	10	377	239	616	278	241	519	.	.	10947·32
	„ Sisak . . .	2	11	368	356	724	321	305	626	.	.	10220·52
	„ Petrinja . .	2	8	223	210	433	206	196	402	18	18	7895·00
	„ Kostajnica .	2	2	122	118	240	103	107	210	39	39	1053·00
Varaždinska	Krapina	7	13	914	518	1432	672	198	870	188	170	13577·03
	Pregrada	7	11	1693	1394	3087	1106	633	1739	625	399	8573·06
	Klanjec	11	12	1645	1258	2903	1093	576	1669	503	326	21726·00
	Ivanec	13	15	1636	1233	2869	865	510	1375	415	281	12185·67
	Varaždin	14	19	1390	1120	2510	967	677	1644	606	539	13750·96
	Ludbreg	18	21	1319	1185	2504	1084	925	2009	627	609	14418·08
	Novi Marof . . .	9	14	1231	897	2128	728	335	1063	264	220	8219·39
	Zlatar	11	12	1695	1212	2907	959	492	1451	368	254	9496·71
	Grad Varaždin . .	5	29	466	533	999	449	438	887	.	.	13750·96
	Iznos . . .	498	715	66439	52598	119037	34379	16060	50439	12192	8256	513238·43

Županija	Kotar dotično grad	Koliko ima obćih pučkih škola	Koliko u njih službuje učiteljskog osoblja	Koliko je na polazak škole svakdanje obvezanih			Koliko je svakdanju školu polazilo			Broj opetovnjaka		Iznos školskih troškova u forintah
				dječaka	djevojčica	svega	dječaka	djevojčica	svega	obvezanih	polazećih	
	Prenos . . .	498	715	66439	52598	119037	34379	16060	50439	12192	8256	513238·43
Belovarsko-križevačka	Belovar	25	32	2047	1624	3671	1407	977	2384	764	597	19652·00
	Gjurgjevac . . .	20	37	1861	1727	3588	1415	1201	2616	837	688	19565·00
	Koprivnica . . .	13	21	1093	1112	2205	789	735	1524	480	347	11012·00
	Grubišnopolje . .	10	11	676	518	1194	536	371	907	207	185	9054·00
	Garešnica	19	19	1188	1094	2282	780	578	1358	338	313	22956·00
	Križ	17	27	1318	1135	2448	1113	849	1962	447	382	19047·00
	Križevac	22	30	1737	1592	3329	1266	865	2131	539	476	18033·00
	Grad Belovar . .	2	9	300	247	547	297	217	514	72	43	9974·00
	„ Koprivnica .	3	11	292	302	594	246	234	480	127	66	9679·00
	„ Križevac . .	2	9	290	217	507	230	170	400	137	104	9429·00
	Ivanić tvrdja . .	1	3	150	70	220	110	71	181	71	71	2348·00
Požeška	Daruvar	20	26	1361	1216	2577	1213	1080	2293	284	277	16872·00
	Pakrac	13	16	1052	959	2011	686	527	1213	119	107	9578·00
	Požega	19	25	1282	1092	2374	1150	997	2147	579	562	17843·00
	Novska	21	27	1261	1109	2370	1060	764	1824	170	165	15246·00
	Nova Gradiška .	35	55	2415	2171	4586	1778	1618	3396	472	394	35144·00
	Brod	52	61	1801	1789	3590	1688	1653	3341	449	443	29563·00
	Grad Požega . .	2	10	177	176	353	162	176	338	23	.	5040·00
	„ Brod . . .	2	7	171	153	324	171	137	308	17	16	5293·00
	Iznos . . .	796	1151	86906	70901	157807	50476	29280	79756	18324	13492	798566·43

Digitized by Google

Županija	Kotar dotično grad	Koliko ima obćih pučkih škola	Koliko u njih službuje učiteljskog osoblja	Koliko je na polazak škole svakdanje obvezanih			Koliko je svakdanju školu polazilo			Broj opetovnjaka		Iznos školskih troškova u forintah
				dječaka	djevojčica	svega	dječaka	djevojčica	svega	obvezanih	polazećih	
	Prenos . . .	796	1151	86906	70901	157807	50476	29280	79756	18324	13492	798566·43
Virovitička	Virovitica	22	33	1404	1414	2818	1224	1153	2377	632	538	24226·00
	Slatina	23	27	1331	1173	2504	1183	949	2132	383	359	18568·00
	Miholjac dolnji .	14	17	712	693	1405	676	700	1376	458	448	11424·00
	Osiek	24	32	1820	1829	3649	1658	1643	3301	905	840	23969 00
	Djakovo	31	40	1392	1454	2846	1286	1303	2589	627	605	25417 00
	Našice	18	23	1072	1025	2097	967	908	1875	471	416	16835·00
Sriemska	Vukovar	36	46	2130	2008	4138	1853	1642	2495	988	836	31903·16
	Ilok	19	25	1180	990	2170	1082	897	1979	531	411	13904·06
	Šid	21	28	1271	1248	2519	1156	1128	2284	609	558	20940 96
	Ruma	27	35	1874	1687	3561	1704	1515	3219	601	559	25852·01
	Irig	20	26	1163	1124	2287	1054	1011	2065	488	474	18559·74
	Vinkovci	26	43	1403	1388	2791	1316	1298	2614	492	477	24576·68
	Županje	18	37	1299	1271	2570	1041	1014	2055	341	338	20625·55
	Mitrovica	13	18	990	982	1972	724	668	1392	337	309	22139 98
	Zemun	27	33	1654	1595	3249	1262	1176	2438	527	499	16388·17
	Stara Pazova . .	23	39	2609	2840	5449	1515	1892	2907	645	543	38668·46
	Grad Petrovaradin	3	6	203	178	381	194	164	358	.	.	4215·00
	„ Zemun . . .	3	13	680	639	1319	629	603	1232	176	109	10561·57
	„ Mitrovica .	2	8	424	381	805	394	369	763	74	65	5959·41
	„ Karlovci . .	1	5	286	253	539	286	253	539	86	34	2715·00
	Trgovište Ruma	3	16	551	558	1109	534	541	1075	309	273	14646·44
Grad Zagreb		7	43	1437	1363	2800	1252	1257	2509	.	18	53542·03
„ Osiek		8	26	810	765	1575	794	813	1607	53	6	25989·00
	Svega . . .	1185	1770	114621	97759	214168	74260	51677	125937	28057	22207	1270192 65

Digitized by Google

ODSJEK II.

Gradjanske (više djevojačke) škole.

1. Broj škola.

Svršetkom školske godine 1887/8. bilo je u Hrvatskoj i Slavoniji 19 gradjanskih (viših djevojačkih) škola, od kojih bijaše 16 javnih, i to: dječačke gradjanske škole u Karlobagu, Otočcu, Ogulinu, Slunju, Glini, Kostajnici, Sisku, Brodu, Novojgradiški i Petrovaradinu te više djevojačke škole u Gospiću, Karlovcu, Varaždinu, Požegi, Osieku i Zagrebu.

Dječačke gradjanske škole mogu redovito polaziti i djevojke.

Privatne gradjanske škole bijahu 3 više djevojačke škole, i to: dvie u samostanih ss. milosrdnica u Zagrebu i ss. sv. Križa u Djakovu, obje s pravom javnosti, a jedna viša djevojačka škola u Zemunu.

U svih tih gradjanskih školah bijaše hrvatski jezik nastavnim jezikom; a svaka od tih škola imala je propisani broj razreda. Viša djevojačka škola u Gospiću ima posebno ustrojstvo sa 3 razreda i prema tomu posebnu svoju naukovnu osnovu. Privatna viša djevojačka škola u Zemunu postala je otvorenjem IV. razreda podpunom.

2. Troškovi uzdržavanja javnih škola gradjanskih (viših djevojačkih).

Troškovi, koje je uzdržavanje javnih gradjanskih (viših djevojačkih) škola tečajem školske godine 1887/8. iziskivalo, iznosili su svega 107.313 for. 57 novč. te su podmirivani u staroj gr. Hrvatskoj i Slavoniji od dotičnih gradskih obćina, a u bivšem krajiškom području iz zemaljskih sredstva.

Privatna viša djevojačka škola u Zemunu uzdržavala se je školske godine 1887/8. prinosom od 500 for. iz blagajne grada Zemuna, stanom i ogrievom grčko-iztočne bogoštovne obćine i školarinom, u koje su ime plaćale imućnije učenice mjesečno 6 for. a manje imućne 3 for.

3. Školske sgrade, školski namještaj i učila.

Javne gradjanske (više djevojačke) škole smještene su osim gradske više djevojačke škole zagrebačke u sgradah vlastitih.

Privatne više djevojačke škole u Zagrebu i Djakovu smještene su u samostanskih sgradah.

Privatna viša djevojačka škola u Zemunu bila je ove godine smještena u školskoj sgradi grčko-iztočne bogoštovne obćine kod svetobogorodične crkve bezplatno.

Školski namještaj gradjanskih (viših djevojačkih) škola u dobrom je stanju, osim onoga gradjanske škole u Ogulinu, koji je većinom star i neuporabiv.

Učila, kojimi se pri obuci služe gradjanske (više djevojačke) škole, izkazana su u sliedećoj tabeli.

Digitized by Google

Vrst i mjesto škole	Koliko komada učila ima, i to:												
	fizikalnih sprava	za životinjstvo	za bilinstvo	za rudstvo	prirodopisnih slika	za zemljopis: stjenih zemljovida	globa	telurija	atlanta	stereometrijskih tjelesa	risarskih predložaka	inih pomagala
Gradj. škola u Karlobagu	140	.	.	175	102	19	3	1	4	16	81	315
„ „ „ Otočcu	263	160	86	280	246	17	2	1	.	10	1000	383
„ „ „ Ogulinu	195	51	325	315	249	18	1	1	1	63	663	301
„ „ „ Slunju	103	.	.	130	111	19	1	1	1	20	523	92
„ „ „ Glini	175	.	.	312	173	21	2	2	3	13	476	.
„ „ „ Kostajnici	94	122	199	298	140	37	3	2	8	10	1384	151
„ „ „ Sisku	149	992	178	215	24	18	1	1	1	159	2568	205
„ „ „ Novojgradiški	161	5	1	282	88	19	2	1	1	20	337	5
„ „ „ Brodu	140	90	56	212	354	21	4	1	1	134	367	6
„ „ „ Petrovaradinu	365	2	2	316	47	49	2	1	7	40	159	299
Viša djevoj. škola u Gospiću	119	.	.	.	15	4	1	.		.	71	210
„ „ „ „ Karlovcu	29	.	.	137	36	23	3	1	.	25	822	.
„ „ „ „ Zagrebu	456	432	142	269	202	36	1	3	.	40	1379	43
„ „ „ „ Varaždinu	67	.	.	200	23	9	2	1	2	25	80	,
„ „ „ „ Osieku	97	1	250	163	9	11	1	1		.	387	3
„ „ „ „ Požegi	26	400	1065	115	40	3	1	1	2	8	29	6
„ „ „ samostanska u Zagrebu	238	1614	1767	663	85	18	2	1	7	70	384	88
„ „ „ „ Djakovu	40	157	1 bilj.	260	4	8	1	.	2	.	430	2
Svega	2857	4026	4071 i 1 bilj.	4312	2083	350	33	20	40	653	11090	2109

Viša djevojačka škola u Gospiću nije za sada svimi potrebnimi učili obskrbljena; dotle pako rabi učila kr. velike gimnazije i obće pučke dječačke škole u Gospiću.

Osim gore izkazanih učila imaju sve gradjanske škole i viša djevojačka škola zagrebačka svoje gombalište s obilnim brojem gombalačkih sprava.

Digitized by Google

4. Učiteljstvo.

Vrst i mjesto škole	Koliko ima učiteljskoga osoblja u školah gradjanskih (viših djevojačkih) — javnih: ravnatelja	vjeroučitelja	učitelja	namj. učitelja	nuzučitelja	ravnateljica	učiteljica	podučiteljica	namj. učiteljica	nuzučiteljica	svega	privatnih: učitelja	učiteljica	svega
Gradjanska škola u Karlobagu	.	1	4	.	.	.	.	.	1	1	7	.	.	.
„ „ „ Otočcu	1	2	6	.	.	.	.	.	1	.	10	..	.	.
„ „ „ Ogulinu	1	2	7	.	.	.	.	.	.	.	10	.	.	.
„ „ „ Slunju	1	2	7	.	.	.	.	.	.	.	10	.	.	.
„ „ „ Glini	1	2	7	.	.	.	.	.	.	.	10	.	.	.
„ „ „ Kostajnici	1	2	7	.	.	.	.	.	.	.	10	.	.	.
„ „ „ Sisku	1	1	3	.	.	.	.	.	.	.	5	.	.	.
„ „ „ Novojgradiški	1	2	7	.	.	.	.	.	.	.	10	.	.	.
„ „ „ Brodu	1	2	6	.	.	.	.	.	1	.	10	.	.	.
„ „ „ Petrovaradinu	1	2	6	.	2	.	.	.	.	.	11	.	.	.
Viša djevojačka škola u Gospiću	.	.	2	.	.	1	.	.	.	1	4	.	.	.
„ „ „ „ Karlovcu	1	1	2	.	.	.	2	.	.	.	6	.	.	.
„ „ „ „ Zagrebu	1	1	2	.	2	.	3	.	2	.	11	.	.	.
„ „ „ „ Varaždinu	1	1	1	.	1	.	2	.	.	.	6	.	.	.
„ „ „ „ Požegi	.	1	.	.	1	1	4	.	.	1	8	.	.	.
„ „ „ „ Osieku	.	1	.	.	2	1	4	.	.	.	8	.	.	.
Viša djev. škola samostanska u Zagrebu	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	13	14
„ „ „ „ „ Djakovu	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	7	8
Svega	12	23	67	.	8	3	15	.	5	3	136	2	20	22
Godine 1886/7. bilo je	12	23	68	.	13	3	17	.	1	4	141	3	18	21
Godine 1887/8. bilo je više	.	.	.	.	.	.	.	.	4	.	.	.	2	1
Godine 1887/8. bilo je manje	.	.	1	.	5	.	2	.	.	1	5	1	.	.

Digitized by Google

Izkazani kod gradjanskih škola u bivšem krajiškom području vjeroučitelji nisu samostalni vjeroučitelji, nego mjestni dušobrižnici, kojim je uz godišnju nagradu povjerena obuka dotične mladeži u vjeri.

Medju izkazanimi učitelji kod gradjanske škole u Ogulinu bila su dva gradjanska učitelja, kod gradjanske škole u Slunju 1 a u gradjanskoj školi u Petrovaradinu takodjer 1 supliran od pučkih učitelja.

U gradjanskih školah bivšega krajiškoga područja obučavaju gradjanski učitelji i u doljnih razredih.

U privatnoj višoj djevojačkoj školi u Zemunu obučavali su učitelji ondješnje velike realke i ondješnjih pučkih škola.

Digitized by Google

5. Polazak škole.

Vrst i mjesto učilišta	Koliko je bilo učenika (učenica) u razredu V.	VI.	VII.	VIII.	svega	Po spolu bilo je učenika	učenica	Od tih je bilo vjeroizpoviesti katoličke	grčko-iztočne	inih	Po napredku bilo je I. reda odlik.	I. reda	II. reda	III. reda	ostalo neizpitanih
Gradj. škola u Karlobagu	9	7	6	7	29	17	12	28	1	.	11	15	.	3	.
„ „ „ Otočcu	43	37	16	10	106	98	8	48	58	.	12	65	12	9	8
„ „ „ Ogulinu	55	29	16	15	115	94	21	97	16	2	26	45	10	16	18
„ „ „ Slunju	30	5	6	4	45	42	3	23	22	.	8	23	12	.	2
„ „ „ Glini	35	23	12	10	80	76	4	36	44	.	13	38	3	19	7
„ „ „ Kostajnici	17	7	5	3	32	22	10	21	11	.	10	17	5	.	.
„ „ „ Sisku	46	25	10	8	89	56	33	73	7	9	19	56	4	9	1
„ „ „ Novojgradiški	48	19	9	4	80	63	17	54	22	4	14	39	12	9	6
„ „ „ Brodu	42	27	14	5	88	63	25	70	7	11	12	54	13	5	4
„ „ „ Petrovaradinu	22	11	9	9	51	32	19	48	1	2	6	23	7	7	8
Viša djevoj. škola u Gospiću	12	10	13	.	35	.	35	25	10	.	14	17	2	2	.
„ „ „ „ Karlovcu	45	21	16	13	95	.	95	65	16	14	60	35	.	.	.
„ „ „ „ Zagrebu	78	41	17	31	167	.	167	125	12	30	60	84	8	6	9
„ „ „ „ Varaždinu	38	27	20	10	95	.	95	66	2	27	50	45	.	.	.
„ „ „ „ Požegi	14	13	6	3	36	.	36	30	2	4	13	16	4	.	3
„ „ „ „ Osieku	56	30	17	17	120	.	120	77	13	30	35	61	13	7	4
„ „ „ samostanska u Zagrebu	78	49	39	29	195	.	195	173	10	12	68	116	5	.	6
Viša djevoj. škola samostanska u Djakovu	8	12	.	.	20	.	20	16	1	3	9	11	.	.	.
Svega	676	393	231	178	1478	563	915	1075	255	148	440	760	110	92	76
Godine 1886/7. bilo je	655	391	215	159	1420	576	844	1069	224	127	434	693	121	89	83
God. 1887/8. bilo je više	21	2	16	19	58	.	71	6	31	21	6	67	.	3	.
God. 1887/8. bilo je manje	.	.	.	.	.	13	.	.	.	.	.	.	11	.	7

Po tom je školske godine 1887/8. polazilo četiri gornja razreda gradjanskih (viših djevojačkih) škola 1478 djece, i to: 563 dječaka i 915 djevojčica; prama godini 1886/7. više 58 djece, i to: 13 dječaka manje, a 71 djevojčica više.

U višoj djevojačkoj školi u samostanu sestara sv. Križa u Djakovu nije postojao ove godine VII. i VIII. razred radi pomanjkanja učenica.

Privatna viša djevojačka škola u Zemunu imala je V., VI., VII. i VIII. razred. Peti razred polazilo je 19, šesti 7, sedmi 7 a osmi 2 djevojčice.

Digitized by Google

ODSJEK III.

Zabavišta i čuvališta.

Zabavištâ bilo je školske godine 1887/8. 19 sa 745 djece. Ta su zabavišta bila, i to: u Zagrebu 3 sa 298, u Mitrovici, Osieku, Sisku, Vukovaru i Zemunu po 2 sa 56, 116, 41, 48 i 80, po 1 u Brodu sa 12, u Petrinji sa 17, u Požegi sa 15, u Karlovcu sa 11, u Djakovu sa 27 i u Slatini sa 24 djece.

Po tom se je školske godine 1887/8. broj zabavišta umnožio za 5 a broj djece za 113, s toga, što su tečajem iste godine otvorena zabavišta u Osieku i Vukovaru po 2, u Brodu, Požegi i Slatini po 1, dočim je napušteno zabavište u Novojgradiški i 1 privatno zabavište u Zagrebu.

Sva su ta zabavišta bila privatni zavodi izuzev dva zabavišta u Zagrebu, koja se uzdržavaju troškom grada Zagreba. Taj je trošak bio školske godine 1887/8. proračunan na 3536 for. 85 novč.; dakle više za 312 for. 18 novč. od troška u godini 1886/7.

Osim zabavišta bilo je u Hrvatskoj i Slavoniji 14 čuvališta sa 425 djece. Ta su čuvališta bila: 1 u Iloku sa 16, 1 u Zagrebu sa 84, po 2 u Bakru sa 13 i 25, u Varaždinu sa 12 i 14, u Rumi sa 39 i u Vinkovcih sa 2 djece, 6 u Osieku sa 220 djece.

Broj se je čuvališta školske godine 1887/8. umnožio za 2 otvorenjem čuvališta u Rumi i Vinkovcih, a broj djece za 143.

Sva su ta čuvališta bila privatni zavodi.

ODSJEK IV.

Ostali učevni zavodi spadajući pod nadzor kr. županijskih oblasti.

Školske godine 1887/8. bilo je u Hrvatskoj i Slavoniji 9 škola za ženski ručni rad, i to: u Zagrebu gradska ženska obrtna škola i ženska obrtna škola za umjetne radnje u samostanu ss. milosrdnica, zatim 2 škole za ženski ručni rad u Belovaru i 1 u Rumi te šivaće škole, dvie u Osieku, po jedna u Daruvaru i Zemunu.

Školske godine 1887/8. napuštena je šivaća škola u Karlovcu, dočim su otvorene 2 škole za ženski ručni rad u Belovaru a 1 šivaća škola u Osieku, te se je broj škola za ženski ručni rad školske godine 1887/8. povećao za 2.

Gradska ženska obrtna škola u Zagrebu dieli se na 2 obćenita i 4 strukovna tečaja, na kojih je službovalo 10 učiteljskih sila, i to: 5 redovitih učiteljica, 1 vjeroučitelj i 4 pomoćne učiteljice. Ravnatelj više djevojačke škole bio je ujedno ravnateljem zavoda. Školu je polazilo 106 učenica, i to:

I.	obćeniti	tečaj	40	učenica
II.	„	„	39	„
I.	strukovni	„	10	„
II.	„	„	8	„
III.	„	„	6	„
IV.	„	-	3	„
	Svega		106	učenica

Po vjeroizpoviesti bilo je učenica: 97 rimo-katoličkih, 3 grčko-iztočne, 2 evangeličke i 4 izraelitske.

Upisane su bile početkom školske godine 124 učenice; no izstupilo ih je tečajem godine 18.

Digitized by Google

Tečajem školske godine 1887/8. izradjena su u I. obćenitom tečaju 682 kom., u II. obćenitom tečaju 566 kom., u strukovnih tečajih za krojenje i šivanje haljina i biele rubenine 401 kom., za vezenje rubenine i umjetno vezenje 266 kom., u tečaju za cvieće, kartonažu, čipkanje i pletenje na stroju 180 kom. ručnoga djela; svega dakle 2095 komada.

Škola je smještena u privatnoj kući. Sobe su dosta malene i neodgovaraju nastavnoj svrsi. Učili obskrbljena je škola podpuno.

Ukupni trošak za uzdržavanje ove škole iznosio je iste godine 6600 for. 32 novč.; dakle više za 244 for. 18 novč. nego školske godine 1876/7.

Ženska obrtna škola za umjetne radnje u samostanu ss. milosrdnica u Zagrebu dieli se na 3 tečaja. U I. tečaju bilo je školske godine 1887/8. 5, u II. tečaju 31, a u III. tečaju 15 učenica; svega dakle 51 učenica.

Učiteljice bile su 4 ss. milosrdnice i 1 vjeroučitelj. Ravnateljicom zavoda bila je predstojnica samostana.

U rumskoj školi za ženski ručni rad bilo je 38, u šivaćih školah u Osieku 18 a u šivaćoj školi u Zemunu 20 učenica.

Broj učenica u šivaćoj školi daruvarskoj, u kojoj se podučava i u njemačkom jeziku, nije izkazan u dotičnom izvješću kr. županijske oblasti požežke.

Školu za ženski ručni rad u Rumi uzdržaje trgovište Ruma.

U Belovaru obstoje dvie privatne škole za ženski ručni rad, koje su polazile 31 učenica.

U samostanu Uršulinka u Varaždinu obstoji posebno djevojačko gojište, u kojem je školske godine 1887/8. bilo 58 učenica.

U Ludbregu, Koprivnici, Križevcih i Belovaru obstoje posebne škole za vjeroučnu obuku izraelitske mjestne pučke škole polazeće mladeži, koja se u tih školah obučava i u njemačkom jeziku.

U Pakracu obstoji privatna škola za njemački jezik.

U Zagrebu i u gornjem gradu Osieku obstoje privatne škole za francezki jezik, od kojih je prvu polazilo 14, a drugu 10 učenica.

U Zagrebu i Mitrovici obstoji po 1 privatni zavod za gluhonieme, prvi polazilo je 7 (4 dječaka i 3 djevojčice), a drugi 8 (3 dječaka i 5 djevojčica), svega 15 djece. Ovi zavodi uzdržavani su koje prinosi dobrotvora koje prinosi roditelja dotične gluhonieme djece.

Osim ovih učevnih zavoda obstojalo je školske godine 1887/8., kako je gore rečeno, u Hrvatskoj i Slavoniji 28 šegrtskih škola i to: u Belovaru, Brodu, Djakovu, Daruvaru, Glini, Jaski, Karlovcu, Koprivnici, Kostajnici, Krapini, Križevcih, Mitrovici, Novoj Gradiški, Pakracu, Petrinji, Požegi, Rumi, Samoboru, Sisku, Varaždinu Vinkovcih, Vukovaru i Zemunu po 1, u Osieku 2 a u Zagrebu 3, o kojih je obširno izvješteno u II. komadu ovogodišnjega „Službenoga glasnika."

---

5 C

Tisak Ign. Granitza u Zagrebu.

Digitized by Google

Digitized by Google

God. 1889. Komad VI.

SLUŽBENI GLASNIK

kr. hrv. slav. dalm. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu.

U Zagrebu dne 30. lipnja 1889.

Naredbe.

Br. 13.

Naredba kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu, od 24. svibnja 1889. br. 3557.,

upravljena na kr. županijske oblasti i gradska poglavarstva u Zagrebu i Osieku,

kojom se odredjuje, da rabat od neposredno nabavljenih školskih knjiga ima u bivšem krajiškom području služiti u knjižnične svrhe područnih škola.

Povodom upita jedne županijske oblasti, u koju se svrhu rabat od naručenih školskih knjiga u području bivše Vojne Krajine upotrebljavati ima, nalazi kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, sliedeće odlučiti:

Pošto obćine u bivšoj Vojnoj Krajini u smislu § 91. školskoga zakona od 31. listopada 1888. najmanje po 10 for. na godinu za svaku

Digitized by Google

obću pučku školu svojega područja za utemeljenje i uzdržavanje školske knjižnice doprinašati imaju, dočim dosele na to obvezane bile nisu, ima se u buduće čitavi rabat od školskih knjiga, što no će ga te obćine obzirom na §. 28. spomenutoga školskoga zakona polučivati, u knjižnične svrhe područnih škola upotrebiti, a u koliko taj rabat za pojedine škole možebit nebi iznosio 10 for. na godinu, valjati će manjak iz obćinskih sredstva naknaditi.

Dosadanje okružne učiteljske knjižnice razriešiti će se prema zaključku prvoga učiteljskoga sastanka, koji će se u smislu §. 92. školskoga zakona obdržavati, a gotovinom tih knjižnica upisati će se škole kao utemeljiteljni članovi u zemlji postojećih literarnih družtva.

Što se kr. županijskoj oblasti (gradskomu poglavarstvu) priobćuje znanja radi ter za dalnje uredovanje, u koliko se ova naredba tamošnjega područja tiče.

U Zagrebu dne 24. svibnja 1889.

Za bana:
Dr. Spevec.

Br. 14.

Naredba kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu, od 7. lipnja 1889. br. 5651.,

upravljena na kr. županijske oblasti i gradska poglavarstva u Zagrebu i Osieku,

kojom se odredjuje, da se učiteljem u bivšem krajiškom području od plaće neima ništa uztezati u knjižnične svrhe.

U dopunjak ovostrane naredbe od 24. svibnja 1889. br. 3557., kojom se ustanovljuje, u koju se svrhu rabat od naručenih školskih knjiga u bivšem krajiškom području upotrebljavati ima, priobćuje se kr. županijskoj oblasti (gradskomu poglavarstvu) povodom stavljena upita, da učitelji nižih i viših pučkih škola nijednom ustanovom novoga školskoga zakona od 31. listopada 1888. vezani nisu od svojih plaća u knjižnične svrhe prinose ulagati i da je tim zakonom ustanova §. 73. lit. a) propisa o nastavi u pučkih školah bivše Vojne Krajine od 8. lipnja 1871., po kojoj se je od plaće učitelja $^1/_2$% za učiteljsku knjižnicu uztezalo, izvan kreposti stavljena.

S toga se ovim odredjuje, da se u buduće učiteljem u bivšem krajiškom području spomenuti postotak u knjižnične svrhe uztezati neima, pa ako je to od 1. siečnja 1889. mjestimice učinjeno, valja uztegnuti iznos dotičnim učiteljem povratiti.

Glede upita, kojim načinom će obćine u bivšem krajiškom području u smislu §. 28. školskoga zakona od 31. listopada 1888. knjige za svoje škole naručivati, upućuje se kr. županijska oblast (gradsko poglavarstvo) na ovostranu naredbu od 29. lipnja 1883. br. 7169. (Službeni glasnik za god. 1883. kom. VI. strana 98.), samo ju valja prema

Digitized by Google

novom ustrojstvu političke uprave i prema novom školskom zakonu smislu shodno uporavljati, ter strogo nad tim bditi, da se knjige pravodobno naruče i medju školsku mladež razdiele.

U Zagrebu dne 7. lipnja 1889.

Za bana:
Dr. Spevec.

Br. 15.

Naredba kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu, od 12. lipnja 1889. br. 5589.,

upravljena na sva ravnateljstva srednjih i njim uzporedjenih učilišta te rektorat kr. sveučilišta Franje Josipa I. u Zagrebu,

kojom se u savezu s naredbom od 3. travnja 1884. br. 3117. svjedočbam. od velike gimnazije sarajevske učenikom muhamedovske vjeroizpoviesti izdanim. i onda priznaje obća valjanost, ako mjesto grčkoga izkažu arapski jezik.

Povodom tim, što je bosanska zemaljska vlada u velikoj gimnaziji sarajevskoj za učenike muhamedovske vjeroizpoviesti od III. razreda počevši uz grčki uvela kao alternativno-obligatan predmet arapski jezik tako, da rečeni učenici mogu po volji jedan od pomenuta dva jezika odabrati: nalazi kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, u savezu s ovostranom naredbom od 3. travnja 1884. br. 3117. od velike gimnazije sarajevske učenikom muhamedovske vjeroizpoviesti izdanim svjedočbom semestralnim i svjedočbom zrelosti priznati u kraljevinah Hrvatskoj i Slavoniji i onda obću valjanost, ako iste mjesto grčkoga izkažu arapski jezik.

U Zagrebu dne 12. lipnja 1889.

Grof Khuen-Héderváry.

Br. 16.

Naredba kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu, od 14. lipnja 1889. br. 6049.,

upravljena na ravnateljstva svih ovozemaljskih kr. gimnazija i realnih gimnazija,

glede obuke u krasnopisu.

Pošto je mnogogodišnje izkustvo pokazalo, da uspjesi, koji se pri obuci mladeži ovozemaljskih gimnazija i realnih gimnazija u krasnopisu postizavaju, neodgovaraju vazda pravednim zahtjevom, nalazi kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, da se u tom pogledu uz-

Digitized by Google

mogne polučiti povoljniji uspjeh, glede obuke u tom naučnom predmetu odrediti sliedeće:

1. Od školske godine 1889/90. bit će krasnopis u I. i II. razredu svih kr. hrvatsko-slavonskih gimnazija i realnih gimnazija obligatan predmet.

2. Obuka u tom predmetu podjelivat će se u svakom od pomenuta dva razreda po jedan (1) sat na tjedan i to tako, da će se u I. razredu imati uzeti latinsko i njemačko pismo (po tumačenju na ploči); u II. razredu pak ćirilsko pismo (po tumačenju na ploči) a zatim vježbe u sve tri vrsti pisma.

3. Obuku u krasnopisu dužni su podjeljivati učitelji dotičnoga zavoda sami i to oni učitelji, koje ravnatelj zavoda za to opredieli.

4. Dosadanje posebne nagrade za obuku u tom predmetu odpadaju, nego će se u napredak kao i kod ostalih obligatnih predmeta samo eventualni prekodužni satovi i to kao nefilologični nagradjivati po obćem substitucijonalnom normalu.

U Zagrebu dne 14. lipnja 1889.

Grof Khuen-Héderváry.

Br. 17.

Naredba kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu, od 25. lipnja 1889. br. 4782.,

kojom se izdaje

naredba ob upravi pučkih škola.

Na temelju §. 215. zakona od 31. listopada 1888. ob uredjenju pučke nastave i obrazovanja pučkih učitelja u kraljevinah Hrvatskoj i Slavoniji, nalazi kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, radi provedbe odnosnih ustanova rečenoga zakona izdati sliedeću naredbu „ob upravi pučkih škola."

Ova naredba stupa u krepost danom svoga proglašenja u „Službenom glasniku".

U Zagrebu dne 25. lipnja 1889.

Grof Khuen-Héderváry.

Naredba

ob upravi pučkih škola.

A. Obćinska uprava.

I. Obćinski školski odbor.

§. 1.

Upravu i mjestni nadzor nad pojedinimi pučkimi školami obavlja obćinski a u gradovih gradski školski odbor, koji se za svaku školsku

Digitized by Google

obćinu (§. 26. šk. zak.) ima postaviti (§. 174. školsk. zakona) i sastojati od zastupnikâ crkve, škole, političke i školske obćine te patrona, gdje se takov nalazi.

§. 2.

Za opredieljenje broja članova obćinskoga dotično gradskoga školskoga odbora, imajućih zastupati školsku obćinu [§. 175. e) školsk. zakona] mjerilom će služiti ukupni broj pučanstva dotične školske obćine.

§. 3.

Po tom će mjerilu kotarska oblast a u gradu Zagrebu i Osieku gradsko poglavarstvo na temelju dobavljenih potrebitih podataka opredieliti, obzirom na viriliste [§. 175. a) b) c) d) i f), a u gradu Zagrebu i Osieku još i obzirom na §. 176. školsk. zakona], broj zastupnika školske obćine u obćinskom dotično gradskom školskom odboru ter će pri tom paziti, da pravednim razmjerom budu u obćinskom školskom odboru zastupana ne samo uškolana mjesta, nego i različite konfesije.

§. 4.

Taj od kotarske oblasti odnosno poglavarstva grada Zagreba i Osieka ustanovljeni broj zastupnika školske obćine birat će u obćinski dotično gradski školski odbor zastupstvo političke obćine (obćinsko vieće) izmedju članova školske obćine (§. 175. c) šk. zak.) na tri godine (§. 178. šk. zak.), ali njegovi članovi mogu biti opet izabrani, premda im je taj drugi izbor odkloniti slobodno. Načelnik, župnik, učitelj, liečnik i patron, a u gradu Zagrebu i Osieku dotični kr. školski nadzornici, nisu podvrženi izboru.

§. 5.

Zastupstva političkih obćina gledat će, da u obćinske dotično gradske školske odbore biraju ljude razumne, po mogućnosti pismene, ljude dobra glasa, u prvom redu roditelje školu polazeće djece i po svem takove, od kojih se je nadati, da će se za interese škole savjestno zauzimati i preuzetu častnu i važnu dužnost dragovoljno i požrtvovno obavljati.

§. 6.

Gdje školska obćina sastoji od djelova različitih političkih obćina, tamo će zastupstvo one političke obćine, u kojem se području škola nalazi, pridržavši sebi izbor onoliko članova, koliko nanj odpadne, pozvati zastupstva onih političkih obćina, u kojih područje spadaju pomenuti dielovi školske obćine, da izaberu odpadajući na njih broj članova obćinskoga školskoga odbora.

§. 7.

Osim redovitih članova obćinskoga školskoga odbora imat će zastupstvo one političke obćine, u koje se području škola nalazi, izabrati još dva zamjenika, i to iz mjesta, u kojem je škola.

Digitized by Google

§. 8.

Gdje u području školske obćine ima više župa iste vjeroizpoviesti (§. 177. školsk. zak.), tamo će se zastupstvo političke obćine, u koje se području škola nalazi, obratiti na dotičnoga podarhidjakona (protopresbytera) s molbom, da od duhovne oblasti pribavi naznaku onoga župnika, koji će kano zastupnik crkve imat biti članom obćinskoga školskoga odbora.

§. 9.

Ob obavljenu izboru, dotično imenovanju (§. 8.) članova obćinskoga školskoga odbora ima poglavarstvo one političke obćine, u koje se području škola nalazi, obaviestiti dotičnu kotarsku oblast, da ona u smislu §. 183. školsk. zakona može županijskoj oblasti predložiti jednoga od njih za mjestnoga školskoga nadzornika, koji je ujedno i predsjednikom odbora.

U gradovih imajućih svoj ustrojni štatut mjestne školske nadzornike predlaže gradsko zastupstvo, a imenuje ih gradski vrhovni načelnik, dotično gradski veliki župan.

Gdje ima u mjestu više mjestnih školskih nadzornika odredit će županijska oblast, a u gradovih imajućih svoj ustrojni štatut te u gradu Zagrebu i Osieku vrhovni načelnik dotično gradski veliki župan, koji od njih ima biti predsjednikom školskoga odbora.

§. 10.

Nakon imenovanja predsjednika konstituira se obćinski školski odbor te bira najprije predsjedniku zamjenika (§. 186. školsk. zakona).

Učitelj, dotično ravnajući učitelj, kao virilista školskoga odbora, ujedno je i perovodja rečenoga školskoga odbora.

Ovo konstituiranje ima se pravodobno priobćiti kotarskoj oblasti, a u gradovih imajućih svoj ustrojni štatut, gradskomu poglavarstvu.

§. 11.

Tko razlogom neopravdanim nehtjedne primiti službe obćinskoga dotično gradskoga školskoga odbornika, kaznit će se od obćinskoga poglavarstva globom u iznosu od 5—40 for. na korist obćinske školske zaklade (§. 180. škol. zakona).

§. 12.

Odklon izbora smatra se opravdanim, ako je dotičnik navršio 60. godinu života.

§. 13.

Tko po zakonu bude lišen prava izbornoga, mora izstupiti iz obćinskoga dotično gradskoga školskoga odbora.

§. 14.

Članovi obćinskoga, dotično gradskoga školskoga odbora, obavljaju svoje funkcije bezplatno (§. 188. šk. zak.).

Digitized by Google

Pisarničke i ine troškove s uredovanjem školskih odbora skopčane dužna je namirivati dotična politička obćina.

§. 15.

Ako tečajem triju godina, za koje se izabire obćinski školski odbor (§. 178. školsk. zakona) koji od članova obćinskoga školskoga odbora za svoju čast nesposobnim postane (§. 12. i 13. ove naredbe) ili umre, ima se za ostalo vrieme izborne periode njegovo mjesto popuniti zamjenikom (§. 7. ove naredbe).

Ako li se poslije tri godine neizaberu za dva tjedna izboru podvrženi članovi novoga obćinskoga odnosno gradskoga školskoga odbora dotična će ih kotarska oblast, odnosno gradsko poglavarstvo, samo imenovati. Takovo imenovanje valja samo za godinu dana te se može samo onda ponoviti, ako se taj izbor opet za dva tjedna neobnovi.

§. 16.

Osim onoga, što je u obće navedeno u §. 184. školskoga zakona, prinadleže obćinskim školskim odborom napose još sliedeća prava i dužnosti.

a) Svaki pojedini član obćinskoga dotično gradskoga školskoga odbora vlastan je, naslovom nadzornoga prava pripadajućega obćinskomu dotično gradskomu školskomu odboru u smislu §. 1. ove naredbe, u svako vrieme pohoditi školu, da se uputi o vanjskom stanju njezinu; a sav obćinski školski odbor dužan je najmanje jedan put u pol godine posjetiti u rečenu svrhu školu ili škole svojoj neposrednoj upravi podčinjene.

No na vježbaonice (§. 71. školsk. zakona) proteže se nadzorno pravo obćinskoga školskoga odbora samo u slučaju, ako se te škole posvema ili djeloma uzdržavaju možda iz obćinskih sredstava.

b) Kraj vlasti, koja se pojedinim članovom obćinskoga dotično gradskoga školskoga odbora daje u §. 16. pod a) ove naredbe, nemogu ipak pojedini članovi izdavati nikakovih odredaba, nego imaju one poticati od ukupnoga obćinskoga školskoga odbora.

c) Obćinski dotično gradski školski odbor vlastan je paziti na vladanje učiteljevo u školi i izvan škole, poimence, da li privatni život učiteljev odgovara zahtjevom vanjske pristojnosti i javne ćudorednosti; da li učitelj točno vrši svoje uredovne dužnosti, obuku u opredieljeno vrieme svaki dan započimljuć i prije vremena nedovršujuć je, bez dovoljnoga razloga čitave ure ili dane škole nezapuštajuć itd. No osim opomene (§. 136. škol. zakona) nevrši nikakove dalje karnostne vlasti nad učiteljem.

Opomenu vlastan je učitelju podieliti obćinski dotično gradski školski odbor putem mjestnoga školskoga nadzornika kao predsjednika školskoga odbora. Takova opomena može biti i ustmena.

Proti podieljenoj opomeni neima nikakova pravnoga lieka.

d) Obćinski dotično gradski odbor pazi i na ćudoredno ponašanje djece izvan škole te opažene protuurednosti priobćuje učitelju ili učiteljskomu sboru.

Digitized by Google

e) Obćinski dotično gradski školski odbor opredjeluje, obzirom na mjestne okolnosti, vrieme, u koje se svaki dan obuka započimati i svršavati ima.

f) Obćinski dotično gradski školski odbor vlastan je školskoj djeci, gdje za to bude dovoljnih razloga, podieliti dopust na četrnaest dana; no o takovoj podjeli ima podjedno obaviestiti učitelja, da izostatak učenikom kroz to vrieme može kano izpričan uvesti u dotični izkaz.

g) Obćinski dotično gradski školski odbor ima prisustvovati godišnjim izpitom učenika te može prisustvovati vizitacijam i inspekcijam županijskoga i zemaljskoga školskoga nadzornika.

h) Obćinski dotično gradski školski odbor uvodi novoga učitelja u službu.

i) Obćinski dotično gradski školski odbor dužan je brinuti se za ekonomičke interese škole, poimence: da školske prostorije budu valjano uredjene i škola potrebitim namještajem i učili obskrbljena; da se kako sgrada tako i pokućtvo i sprave školske u dobru redu drže; da posvuda i u svem (na zidovih, podu, prozorih, stolovih, klupah itd.) čistoća vlada; da učitelji plaću i druga beriva točno dobivaju i da školska i politička obćina u obće točno zadovoljava svojim dužnostim glede uzdržavanja škole.

j) Obćinski dotično gradski školski odbor dužan je o svem, što sa tiče tjelesnoga zdravlja djetinjega brižno nastojati, naročito pako paziti, da se strogo obdržavaju obstojeći glede škola zdravstveni propisi.

k) Obćinski dotično gradski školski odbor dužan je bditi, da se djeca, bolujuća od kakove odurne ili priljepčive bolesti iz škole uklone i tek onda u nju puste, kada liečnik posvjedoči, da su posve ozdravila i bolest da je priljepčivost svoju izgubila.

U slučaju pošasti bdije obćinski dotično gradski školski odbor, da li je postupao ravnajući učitelj u smislu naredbe zemaljske vlade, odjela za unutarnje poslove od 7. ožujka 1889. br. 40563. ex 1888. (IV. komad Službenoga glasnika od godine 1889. strana 81.), pak ako nije, imade se pobrinuti, da se propisane tamo mjere i oprezi neodvlačno preduzmu.

l) Obćinski dotično gradski školski odbor vlastan je i dužan u razmiricah, koje iz školskih odnošaja nastanu izmedju učiteljâ, ili izmedju učiteljâ te školske obćine ili pojedinih članova njezinih, posredovati te o izravnanju njih mirnim putem nastojati.

m) Obćinski dotično gradski školski odbor dužan je učestvovati kod godišnjega popisa djece načinom ustanovljenim u naredbi o polazu škole.

n) Od ponajglavnijih dužnosti obćinskoga dotično gradskoga školskoga odbora jest skrbjeti za što uredniji polaz škole.

Što mu je glede toga činiti, sadržano je u posebnoj naredbi o polazu škole.

o) Velevažno pravo vrši obćinski dotično gradski školski odbor pri izboru učitelja (§. 111. škol. zak.) ter mu je pri tom postupati savjestno i imajuć pred očima jedino interes škole.

Digitized by Google

§. 17.

Obćinski dotično gradski školski odbori obraćaju se u poslovih njim na upravu povjerenih najprije na dotična obćinska, odnosno gradska poglavarstva, u drugoj molbi na dotične kotarske oblasti, a tek u trećoj molbi, ako bude nuždno tegobnicom na županijsku oblast.

U gradovih obraćaju se školski odbori u drugoj i posljednoj molbi na županijsku oblast, a u gradu Zagrebu i u Osieku na zemaljsku vladu.

§. 18.

Obćinski dotično gradski školski odbor sastaje se bar svaki mjesec jedan put (§. 185. škol. zak.) na poziv predsjednikov u obćinskoj kući, ili ako takove neima, ili ako u njoj prikladna za to mjesta nebude, izvan vremena obuke u školskoj sgradi.

§. 19.

Pojedine članove obćinskoga dotično gradskoga školskoga odbora, koji nemarno polaze odborske sjednice, kaznit će na predlog rečenoga školskoga odbora obćinsko odnosno gradsko poglavarstvo novčanom globom od 2—6 for. u jednako rastućem trojakom razmjeru na korist obćinske školske zaklade.

Organom za prisilno utjerivanje tih globa jest dotično poglavarstvo političke obćine.

Globljeniku je dozvoljeno, prizvati se na županijsku oblast, a u gradovih Zagrebu i Osieku na zemaljsku vladu, u roku od 8 dana, iza kako je proti njemu globa izričena.

§. 20.

Za valjanost zaključaka (§. 187. škol. zak.) potrebno je, da su svi članovi odbora od predsjednika u sjednicu pozvani, a osim predsjednika da ih je barem polovica prisutnih.

Kod jednakih glasova odlučuje svojim glasom predsjednik.

Različita mnienja moraju se, ako se od dotičnika zahtieva, uvesti u zapisnik.

Predsjednik je vlastan izvedenje makar većinom glasova stvorenih zaključaka obustaviti, ako se takovi po njegovu mnienju neslažu s obstojećimi zakoni ili se protive interesu škole.

No u takovom slučaju dužan je propisanim putem potražiti u županijske oblasti, a u gradovih Zagrebu i Osieku u zemaljske vlade, čim skoriju odluku o dotičnom predmetu, a medjutim ima ostati kod odredbe predsjednikove.

§. 21.

Sjednički zapisnik, ako je u njem zaključaka, koji iziskuju više odobrenje, dostavlja predsjednik školskoga odbora najkasnije 14 dana iza obdržavane sjednice putem obćinskoga poglavarstva kotarskoj oblasti, a u gradovih putem gradskoga poglavarstva županijskoj oblasti.

U gradovih Zagrebu i Osieku podastiru se spomenuti zapisnjci,

Digitized by Google

ako je u njih zaključaka, koji izikuju više odobrenje, putem gradskoga poglavarstva zemaljskoj vladi.

§. 22.

Svi spisi obćinskih školskih odbora imaju se pohranjivati u zatvorenu ormaru one škole, koje je učitelj dotično ravnajući učitelj perovodja rečenoga školskoga odbora.

U gradovih Zagrebu i Osieku čuvaju se ti spisi u gradskoga poglavarstva.

§. 23.

O čem se je u sjednicah razpravljalo, nesmije se saobćivati nikomu, tko po svom službenom položaju na to prava neima.

§. 24.

Nijedan od članova obćinskoga školskoga odbora nesmije biti prisutan kod viećanja i zaključivanja o stvarih, koje se tiču njega ili njegova osobnog interesa.

§. 25.

U prešnih slučajevih, gdje se redovita sjednica nemože čekati niti izvanredna sazvati, može predsjednik obćinskoga odbora samostalne odredbe izdavati, samo je dužan u prvoj budućoj sjednici potražiti potvrdu svojih odredaba od obćinskoga školskoga odbora.

§. 26.

Kotarska oblast, a u gradovih gradski veliki župan, dotično vrhovni načelnik vlastan je razpustiti obćinski školski odbor, ako mu se obavljanje prinadležećih posala nemože duže povjeriti bez opasnosti po interese škole.

No podjedno ima pozvati dotično zastupstvo političke obćine, da za vrieme, dok po zakonu dospije mandat razpuštenoga odbora, izabere drugi obćinski školski odbor.

II. Mjestni školski nadzornik.

§. 27.

Za svaku pučku školu ima se izmedju članova obćinskoga školskoga odbora postaviti mjestni školski nadzornik načinom ustanovljenim u §. 183. školskoga zakona (Sr. §. 9. ove naredbe).

§. 28.

Gdje se kano u gradovih vlast obćinskoga školskoga odbora prostire na više školah jednoga mjesta, može se za nje izabrati više mjestnih nadzornika školskih (§. 9. ove naredbe).

§. 29.

Osim pazke na vanjske odnošaje škole, koja je pazka mjestomu

Digitized by Google

školskomu nadzorniku s ostalimi članovi obćinskoga školskoga odbora zajednička, proteže se nadzorna vlast mjestnoga školskoga nadzornika, i na nutarnjost škole: na obuku, nastavnu metodu, dalje obrazovanje učitelja i na sve, što je podobno pospješiti nutarnje poboljšanje škole.

§. 30.

S toga mjestni školski nadzornik ima, što se tiče nutarnjega ustroja škole, paziti:

a) da li su, radi istodobnoga uspješnoga zanimanja više razdiela u jednoj sobi, učenici shodno podieljeni, da li se obdržaje ustanovljeni i potvrdjeni red nauka;

b) kako učitelj obuku podjeljuje i kako s djecom postupa;

c) da li se upotrebljuju samo propisane učevne knjige i dozvoljena učila;

d) da li učitelj u svom zvanju napreduje;

e) da li u rédu vodi sve nastavnim redom propisane uredovne knjige i spise.

§. 31.

Da se o tom uputi, dužan će biti mjestni školski nadzornik češće polaziti školu i biti u obće u što življem doticaju sa školom i s učiteljem.

§. 32.

Za obuke u školi trebat će da ostavi proste ruke učitelju ter mu neće biti slobodno obuku prekidati, a još manje sam ju mjesto učitelja preuzimati.

Zaželi li se uvjeriti o napredku učenika u kojem predmetu, prosto će mu biti odrediti, da se pita i naznačiti, što da se pita; ali pitanje samo će morat prepustiti učitelju.

I kod godišnjih izpita, gdje ih on rukovodio i gdje im on predsjedao bude, imat će se uticaj njegov u izpit ograničiti na to, da od učiva, koje je od učitelja kano obavljeno naznačeno, odredi, što će se pitati i koji će se učenici te kojim redom pitati.

§. 33.

Učini li mu se, da mu valja metodičkomu postupku učiteljevu u čem prigovoriti, imat će mu opazke svoje o tom priobćiti na samo, a nipošto pred djecom u školi.

Opazke mjestnoga školskoga nadzornika, prijateljski i načinom uljudnim učinjene, imat će učitelj isto tako pristojno primati. A gdje se u pitanjih pedagogičko-didaktičkih budu razilazila mnienja njih dvojice te jedan ili drugi njih od svojega mnienja odstupiti nehtjedne, moći će takova preporna pitanja predlagati na riešenje županijskoj oblasti dotično zemaljskoj vladi.

§. 34.

Gdje ima više učitelja, prosto je mjestnomu školskomu nadzorniku prisustvovati učiteljskim konferencijam, no samo sa savjetujućim, a ne sa zaključujućim glasom.

Digitized by Google

§. 35.

Uz druge članove obćinskoga školskoga odbora osobitim će načinom mjestni školski nadzornik pozornost svoju obraćati i na materijalno stanje škole, te će opažene s te strane nedostatke priobćivati pomoći radi obćinskomu školskomu odboru.

§. 36.

I ćudoredni život učiteljâ mjestni će školski nadzornik osobitom pomnjom pratiti te ga, gdje uztreba, prijateljskim savjetom i ljubeznom uputom izpravljati. A gdje se mjestni školski nadzornik bude za to osjećao vrstnim, morat će se scieniti i dužnim, dalje usavršivanje učitelja u obćem i u strukovnom znanju dobrohotnimi naputci po okolnostih djelotvornom pomoćju (knjižnicom svojom itd.) podupirati.

§. 37.

Kod škola s jednim učiteljem vlastan je mjestni školski nadzornik, kano predsjednik obćinskoga školskoga odbora, podieliti učitelju dopust na tri dana.

Kod škola s više učitelja prelazi ta vlast na ravnajućega učitelja.

B. Kotarska (gradska) uprava.

a) Kotarska uprava.

§. 38.

Sve škole jednoga političkoga kotara sačinjavaju u pravilu školski kotar, kojim upravlja kotarska oblast.

§. 39.

Kotarska oblast:

1. vrši nad pučkimi školami svoga područja neposredan nadzor u pogledu administrativnom.

U tu svrhu treba da kotarski predstojnik i drugi na to ovlašteni organi kotarske oblasti, svakom prilikom posjećuju škole svojega područja, pa naročito razvide:

a) u kakvu se stanju nalazi školska sgrada, pokućtvo školsko, učila, knjižnica i vrt školski:

b) da li se u svakom pogledu obdržavaju obstojeći zdravstveni propisi, naročito glede čistoće i zračenja prostorija školskih;

c) kakav je polaz škole i da li su djeca knjigami i drugimi za nauk potrebnimi stvarmi obskrbljena;

d) da li se glede vremena obuke obdržavaju propisi školskoga i nastavnoga reda;

e) da li je škola ogrievnimi drvi obskrbljena i da li se zimi školske sobe dostatno griju;

2. pazi, da se uškolanje i izškolanje djece zakonito obavlja;

3. rješava u drugoj i posljednjoj molbi utoke proti odlukam obćinskih poglavarstva tičućim se novčanih globa radi nemarna pošiljanja djece u školu;

Digitized by Google

4. skrbi, da se potrebite školske knjige i učila pravodobno nabavljaju;

5. podnaša županijskoj oblasti prijave o privremeno ili konačno izpražnjenih učiteljskih mjestih;

6) pobire i odprema propisanim načinom ubrane pristojbe za mirovinsku učiteljsku zakladu;

7. vrši disciplinarnu vlast nad pučkimi učitelji u granicah ovoga zakona, te je vlastna učitelju podieliti ukor. (§. 137. škol. zak. al. I.). Ukor se daje pismeno i treba da je s njim spojena prietnja strožijega karnostnoga postupka za slučaj ponovne povriede službene dužnosti. Prije nego se kazan ukora uporavi, treba da je dotičnik ob onom, čega radi se okrivljuje, saslušan (§. 141. škol. zak.); no dotičniku je slobodno u roku od 14 dana proti presudi kotarske oblasti uložiti utok na županijsku oblast (§. 145. škol. zak.);

8. bdije, da obćinski školski odbori, a napose mjestni školski nadzornici, svoje dužnosti točno izpunjuju;

9. nadzira upravu i izpituje račune obćinskih školskih blagajna i obćinskih školskih zaklada (§. 38);

10. pazi na moralno, družtveno i državljansko ponašanje področnih učitelja;

11. predlaže županijskoj oblasti na imenovanje mjestne školske nadzornike;

12. podjeljuje učiteljem dopust do 8 dana; no o tom ima obaviestiti županijsku oblast;

13. rješava sjedničke zapisnike obćinskih školskih odbora glede predmeta, tičućih se materijalnoga stanja škole. Samo u slučaju, ako bi u kojem zapisniku bilo zaključaka ili predloga, koji zasiecaju u nutarnjost škole t. j. koji su pedagogijsko-didaktičke naravi, imat će kotarska oblast takav zapisnik podnieti županijskoj oblasti na odobrenje;

14. može po svom izaslaniku prisustvovati i sjednicam obćinskih školskih odbora, pa je ovaj vlastan zaključke stvorene makar i većinom glasova obustaviti, ako se takovi po njegovu mnienju nedadu u sklad dovesti s postojećimi propisi; no u takovu je slučaju dužan dotični zapisnik odmah na odluku podnieti županijskoj oblasti.

Do odluke županijske oblasti ima ostati kod odredbe dotičnoga izaslanika kotarske oblasti;

15. vodi po nalogu županijske oblasti disciplinarne iztrage proti pučkim učiteljem, radi li se o slučajevih, označenih u §. 135. školskoga zakona sl. c—g.

§. 40.

Za uspješniji razvoj svoje djelatnosti može kotarska oblast unutar granica svoga djelokruga (§. 39. ove naredbe) vrstnije učitelje i članove obćinskih školskih odbora prigodice pozvati na dogovor i posavjetovanje o stvarih školskih; no kako se dotičnikom neće u to ime davati nikakova novčana odšteta odnosno dnevnice, valjat će te pozive tako udešavati, da se pozvanikom neprouzrokuju nikakovi troškovi.

Digitized by Google

b) Gradska uprava.

§. 41.

Gradovi imajući svoj poseban ustrojni štatut sačinjavaju poseban školski kotar, kojim upravlja gradsko poglavarstvo.

§. 42.

Gradska poglavarstva vrše nad pučkimi školami svoga područja neposredan nadzor u pogledu administrativnom.

U tu svrhu treba da gradski načelnik ili njegov zakoniti zamjenik svakom prilikom posjećuje škole svojega područja, pa naročito razvidi:

a) u kakvu se stanju nalazi školska sgrada, pokućtvo školsko, učila, knjižnica i vrt školski;

b) da li se u svakom pogledu obdržavaju obstojeći zdravstveni propisi, naročito glede čistoće i zračenja prostorija školskih;

c) kakav je polaz škole i da li su djeca knjigami i drugimi za nauk potrebnimi stvarmi obskrbljena;

d) da li se glede vremena obuke obdržavaju propisi školskoga i nastavnoga reda;

e) da li je škola ogrievnimi drvi obskrbljena i da li se zimi školske sobe dostatno griju.

2. Gradsko poglavarstvo pazi, da se uškolanje i izškolanje djece zakonito obavlja;

3. izriče novčane globe radi nemarna pošiljanja djece u školu;

4. skrbi, da se potrebite školske knjige i učila pravodobno nabavljaju;

5. podnaša županijskoj oblasti a u gradu Zagrebu i Osieku zemaljskoj vladi prijave o privremeno ili konačno izpražnjenih učiteljskih mjestih;

6. vrši disciplinarnu vlast nad pučkimi učitelji u granicah školskoga zakona, te je gradski načelnik vlastan učitelju podieliti ukor (§. 148. šk. zak.).

Ukor se daje pismeno i treba da je s njim spojena prietnja strožijega karnostnoga postupka za slučaj ponovne povriede službene dužnosti.

Prije nego li se kazan ukora uporavi, treba da je dotičnik ob onom, čega radi se okrivljuje, saslušan (§. 141. šk. zak.); no dotičniku je slobodno, u roku od 14 dana proti presudi gradskoga načelnika uložiti utok na disciplinarni odbor gradski (§. 148. šk. zak.).

Ako se disciplinarni prestupak ima kazniti kojom od kazni navedenih u §. 135. sl. c—f) školskoga zakona, nadležan je disciplinarni odbor gradski u prvoj, ako se pak ima uporaviti kazan navedena u §. 135. sl. g) istoga školskoga zakona, nadležno je u gradovih Zagrebu i Osieku karnostno povjerenstvo upravnoga odbora gradskoga, a u ostalih gradovih karnostno povjerenstvo upravnoga odbora županije u prvoj, a u jednom i drugom slučaju zemaljska vlada u drugoj molbi.

Digitized by Google

7. bdije, da obćinski školski odbori, a napose mjestni školski nadzornici, svoje dužnosti točno izpunjuju;

8. pazi na moralno, družtveno i državljansko ponašanje područnih učitelja;

9. predlaže gradskomu velikomu županu, dotično vrhovnomu načelniku na imenovanje mjestne školske nadzornike;

10. podjeljuje učiteljem dopust do 8 dana, a u gradu Zagrebu i Osieku do 14 dana; no o tom ima obaviestiti županijsku oblast, a u gradu Zagrebu i Osieku zemaljsku vladu;

11. vodi po nalogu županijske oblasti, a u gradu Zagrebu i Osieku po nalogu zemaljske vlade disciplinarne iztrage proti pučkim učiteljem, radi li se o slučajevih, označenih u §. 135. školskoga zakona sl. c—g.

12. utoke proti odlukam gradskih poglavarstva rješava u drugoj molbi upravni odbor županije, a u gradu Zagrebu i Osieku upravni odbor gradski, a samo u onom slučaju, ako na utoke stignu raznolike odluke, odlučuje u trećoj i posliednjoj molbi zemaljska vlada.

C. Županijska uprava.

a) Županijska oblast.

§. 43.

Županijska oblast, a u gradu Zagrebu i Osieku gradsko poglavarstvo, upravlja pučkimi školami svoga područja.

§. 44.

Županijska oblast:

a) skrbi, da se zakoni i naredbe zemaljske vlade u poslovih školskih točno proglase i ovrše;

b) upravlja županijskimi zakladami, utemeljenimi u svrhe školske;

c) vrši disciplinarnu vlast nad pučkimi učitelji u granicah školskoga zakona;

d) vodi, dotično odredjuje doprinosbene razprave o podizanju školskih sgrada ter razprave o zasnivanju novih škola ili sistemizovanju novih učiteljskih mjesta;

e) podnaša zemaljskoj vladi predloge za imenovanja, podjeljivanja petgodišnjih doplataka, premještanje i umirovljivanje pučkih učitelja;

f) podjeljuje učiteljem dopust do 14 dana;

g) upravlja županijskom školskom blagajnom;

h) podnaša koncem svake školske godine zemaljskoj vladi godišnji izvještaj o stanju pučkih škola svojega područja.

b) Županijski školski odbor.

§. 45.

Za područje svake županije postojat će za unapredjivanje nastav-

Digitized by Google

nih i uzgojnih interesa pučkih škola kano savjetujući sbor županijski školski odbor prema ustanovi §. 199. škol. zakona od 31. listopada 1888.

§. 46.

Članovi županijskog školskog odbora jesu:

a) veliki župan ili njegov zakoniti zamjenik kano predsjednik;

b) županijski školski nadzornici, kano podjedno izvjestitelji;

c) po jedan od dotične crkvene oblasti, dotično bogoštovnoga zastupstva imenovani zastupnik svake od onih vjeroizpoviesti, koje u području županije broje najmanje 1000 duša;

d) županijski liečnik;

e) županijski inžinir;

f) po imenovanju najstariji ravnajući učitelj u sjedištu županijske oblasti;

g) 2—3 od upravnoga odbora iz njegove sredine izabrana člana.

§. 47.

Prije nego u županijski školski odbor budu birani članovi upravnoga odbora obratit će se predstojnik županijske oblasti na dotične duhovne oblasti ili bogoštovna zastupstva onih vjeroizpoviesti, koje u području županije broje najmanje 1000 duša, s pozivom, da imenuje svoje zastupnike u županijški školski odbor u smislu sl. c.) §. 199. školskoga zakona, a podjedno će pozvati u taj odbor po imenovanju (rangu) najstarijeg ravnajućeg učitelja u sjedištu županijske oblasti.

Buduć županija zagrebačka i virovitička neimaju u svojih sjedištih sebi podčinjenih ravnajućih učitelja, pošto gradovi Zagreb i Osiek samostalno upravljuju školami svoga područja, imenovat će zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, na predlog županijske oblasti od vremena do vremena jednoga od ravnajućih učitelja u području županije zagrebačke i virovitičke članom županijskog školskog odbora.

§. 48.

Županijski školski odbor sastaje se dva puta u godini, no u važnih slučajevih može predsjednik sazvati vanrednu skupštinu županijskog školskog odbora.

§. 49.

Za valjanost zaključaka županijskog školskoga odbora zahtieva se nazočnost predsjednika, dotično zakonitog njegovog zamjenika i polovice članova, a odlučuje se absolutnom većinom glasova. Kod jednako podieljenih glasova odlučuje predsjednik svojim glasom.

§. 50.

Županijski školski odbor biva od županijskih školskih nadzornika izvješćivan o stanju nastave i uzgoja u pučkih školah, te mu je u tom pravcu prosto stvarati zaključke i podnositi predloge zemaljskoj vladi putem županijske oblasti.

Digitized by Google

§. 51.

U gradu Zagrebu i Osieku obavljaju gradski školski odbori uz poslove odredjene §. 184. školskoga zakona i zadaću označenu §. 198. istoga zakona.

c) Županijski školski nadzornik.

§. 52.

Županijske školske nadzornike, kao strukovne organe za obavljanje školskih posala i za nadzor svih u području županije, dotično gradu Zagrebu nalazećih se javnih i privatnih, nižih i viših pučkih škola, te drugih u kategoriju pučkih škola spadajućih nastavnih odgojnih zavoda imenuje zemaljska vlada izmedju takovih učitelja pučkih škola, koji su barem 10 godina u školskoj službi sproveli (§. 193. šk. zak.).

Službu kr. školskoga nadzornika u gradu Osieku obavlja uz primjerenu nagradu jedan po gradskom velikom županu na to predloženi, a po kr. zemaljskoj vladi, odjelu za bogoštovje i nastavu, za oto potvrdjeni školski nadzornik županije virovitičke.

§. 53.

Županijski školski nadzornici spadaju u red perovodnog i strukovnog osoblja županijske oblasti odnosno poglavarstva grada Zagreba, pa su kao takovi u prvom redu podčinjeni županijskoj oblasti dotično gradskomu poglavarstvu u Zagrebu i Osieku, u drugom zemaljskoj vladi.

§. 54.

U smislu §. 2. zakona od 5. veljače 1886. ob upravnih odborih u županijah školski je nadzornik članom upravnoga odbora županije, a kao takav i član županijske skupštine. Gdje je kod jedne županijske oblasti više školskih nadzornika, odredit će zemaljska vlada, koji će od njih biti članom upravnoga odbora; no podžupan može, gdje je više županijskih školskih nadzornika odrediti, da u upravnom odboru izvješćuje i drugi školski nadzornik o stvarih njemu na izradbu povjerenih; no taj drugi nadzornik neima prava glasa.

§. 55.

Školski nadzornici obavljaju školske a navlastito pedagogičko-didaktične agende kod županijske oblasti, kojoj su na službovanje pridieljeni, kako im to dodjeljuje predstojnik dotične županijske oblasti odnosno poglavarstva grada Zagreba i Osieka.

§. 56.

Županijski školski nadzornik vrši pripadajući državi školski nadzor u njezino ime unutar naznačenih mu granica. Unutar tih granica zadaćom mu je, da na boljak pučke nastave i uzgoja mladeži svoju pazku i skrb u svakom pravcu obraća, te su svi javni i privatni, u katego-

Digitized by Google

riju srednjih učilišta nespadajući učevni zavodi i odgojilišta podvržena njegovu nadzoru, te mu je bditi nad tim, da se obdržavaju svi za takove zavode valjani obći i posebni propisi.

Gdje je više županijskih školskih nadzornika jednoj županijskoj oblasti na službovanje pridieljeno, odredit će svake godine podžupan, koje će škole dotičnoga područja jedan ili drugi od županijskih školskih nadzornika nadzirati; no o toj odredbi ima se početkom godine zemaljska vlada izviestiti.

§. 57.

Iz te obćenito naznačene zadaće županijskoga školskoga nadzornika proiztiču sliedeća njegova prava i dužnosti.

§. 58.

Medju prava županijskoga a u gradu Zagrebu i Osieku gradskoga školskoga nadzornika spada:

a) da bude saslušan, gdje se radi o promjeni obstojećih i uvedenju novih uredaba školskih u njegovu području, ter u disciplinarnih slučajevih da bude upitan o marljivosti i ponašanju učiteljskoga, njegovu nadzoru podvrženoga osoblja;

b) da može sjednicam obćinskih školskih odbora i javnim izpitom u svih njemu podčinjenih zavodih prisustvovati;

c) da učiteljskim sastankom u svom području predsjeda;

d) da učitelje u pedagogičko-didaktičkom pravcu svjetuje te radi odstranjenja nedostataka s te strane opaženih ustmene odredbe izdaje načinom, da pred djecom školskom nepovriedi ugled učiteljev.

§. 59.

Dužnosti pako županijskoga a u gradu Zagrebu i Osieku gradskoga školskoga nadzornika jesu:

A) Ima svake godine najmanje jedan put sve svomu nadzoru podvržene javne i privatne pučke škole posjetiti i u svakom pravcu točno pregledati;

Napose pako ima se tom prigodom uvjeriti:

a) da li učitelj po propisanoj učevnoj osnovi obučava i da li se postizava nastavni cilj u pojedinih razredih i predmetih;

b) da li se upotrebljavaju propisane, dotično za porabu dozvoljene učevne knjige;

c) da li učitelji točno vode uredovne knjige i spise (imenike, našastnike itd.);

d) da li su učenikom propisanim brojem zadavane i da li su valjano izpravljene ter bijahu li shodno birane razne pismene vježbe;

e) kakov je polaz škole i koji su poglavito uzroci neurednu polazu; da li učitelj školske izostatke točno bilježi i kako se od onih, koji su u tom dalje uredovati pozvani, postupa; imenito da li se odnosne kazne primjerenom točnošću i strogošću izvršuju;

f) da li su školske prostorije dostatne; njihovo gradjevno stanje

Digitized by Google

da li je povoljno, klupe školske da li su shodno sagradjene i dobro postavljene;

g) da li je učiona obskrbljena potrebitimi učili, u kakovu se stanju ova nalaze i jesu li dobro pohranjena;

h) da li djeca imaju knjige i druge za nauk potrebite stvari;

i) da li ima i u kakovu je stanju gombalište i školski vrt; da li se ovaj neupotrebljava možda u druge koje, nego li školske svrhe;

j) u kakovu je stanju knjižnica školska;

k) da li se pazi na čistoću oko zahoda i kakova je voda u zdencu školskom;

l) je li mladež zdrava izgleda i kakovi su najčešći slučajevi bolesti medju njom;

m) kakovo je ćudoredno stanje učione i radi kakovih su se disciplinarnih prestupaka morale ponajviše uporavljati školske kazne;

n) bivaju li učitelji točno plaćani i da li se bave nedopuštenim kakovim uzgrednim poslom;

B) ima posjetiti svaki razred ter, da se uvjeri o napredku učenika, prosto mu je i samu izpitivati i učitelju naznačivati, što i koga da pita;

C) valja mu osobito pomnjivo motriti postupak onih učitelja, koji u jednoj sobi podučavaju više odjela, da se uvjeri o vještini učiteljevoj u shodnom istodobnom zanimanju učenika onih različitih odjela;

D) ima pozorno motriti nastavnu metodu učiteljevu ter mu glede nje shodnim načinom priobćivati svoje opazke;

E) nakon inspekcije ima se s učiteljem i s mjestnim nadzornikom škole ter ostalimi članovi obćinskoga školskoga odbora, ako su ga pratili, potanko posavjetovati o stanju škole i ob onom, što bi trebalo učiniti, da se opaženi nedostatci uklone.

F) kod škola s više učitelja drži s njimi učiteljsku sjednicu a ravnajućemu učitelju priobćuje još napose svoje opazke i podjeljuje potrebite naputke.

Prosto mu je takodjer, obnadje li potrebnim, sazvati sjednicu obćinskoga školskoga odbora, koji je dužan tomu pozivu odazvati se i svaku potraženu obaviest dati.

G) izradjuje poslovne komade didaktičko-pedagogijskoga sadržaja, a i ine ekonomično-administrativnoga sadržaja, koje mu pridieli predstojnik županijske oblasti dotično gradskoga poglavarstva.

H) vodi propisane knjige o školstvu i učiteljstvu dotičnoga područja;

I) predsjeda županijskim učiteljskim sastankom, kako će to odredjeno biti posebnom naredbom ob učiteljskih sastancih.

§. 60.

Prigodom inspekcije ima se županijski školski nadzornik uvjeriti i o tom, kakovi su osobni odnošaji učitelja medju sobom i s ravnajućim učiteljem ter kako učitelj ili učitelji žive s obćinom školskom.

Nastavše medju njimi razmirice gledat će, da poravna, ako je moguće, mirnim putem.

Digitized by Google

§. 61.

Županijski školski nadzornik dužan je prigodom inspekcije uputiti se i o djelovanju obćinskoga školskoga odbora, te pregledati njegove spise.

§. 62.

Pri posjetu privatnih škola ima pomnjivo paziti na to, da li ti zavodi u pogledu svestranoga svojega uredjenja odgovaraju obstojećim propisom i uvjetom, pod kojimi su dozvoljeni, i da li neprekoračuju granice svoje ovlasti.

§. 63.

Od nadzora županijskoga školskoga nadzornika izuzete su učiteljske škole i s njimi sdružene vježbaonice, nalazeće se u njegovu području, ter će ti zavodi biti neposredno nadzirani putem strukovnih organa zemaljske vlade.

§. 64.

Od županijskoga školskoga nadzornika očekiva se, da će i opetovnu i produžnu obuku kao i obuku mladeži u šegrtskih školah u svom području poticanjem, savjetom i poukom što revnije unapredjivati ter bditi nad tim, da se i na tih zavodih glede svega ostaloga, a poimence glede redovitoga polaza obdržavaju obstojeći propisi.

§. 65.

Školski nadzornici učestvuju kano članovi i izvjestitelji u sjednicah upravnoga odbora županije i županijskoga školskoga odbora načinom odredjenim §. 68. ove naredbe.

§. 66.

Ob uspjehu svakog nadzornog putovanja i pregledavanja područnih škola imadu školski nadzornici izvjestiti županijsku oblast, dotično gradsko poglavarstvo, pa ujedno predloge staviti, kako da se opaženi nedostatci uklone. Ta izvješća podastirat će županijske oblasti koncem školske godine na uvid zemaljskoj vladi.

d) Upravni odbor.

§. 67.

U svakoj županiji postoji upravni odbor, kojega članovi i obćenite ustanove označeni su §§. 1.—19. zakona od 5. veljače 1886. ob upravnih odborih u županijah i §. 54. ove naredbe.

§. 68.

Gdje je kod jedne županijske oblasti više županijskih školskih nadzornika, odredit će zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, koji će od njih biti članom upravnoga odbora.

Digitized by Google

Dotični podžupan može odrediti, da i drugi školski nadzornik izvješćuje u upravnom odboru o stvarih njemu na izradbu povjerenih; no dotični školski nadzornik neće imati pravo glasa (§. 13. zakona od 5. veljače 1886. ob upravnih odborih u županijah).

§. 69.

Županijski školski nadzornik u upravnom je odboru izvjestitelj u stvarih školskih, te mu je dužnost izvješćivati u svakoj redovitoj sjednici o stanju školstva i o potežkoćah, koje su se možda pojavile te sprieČavaju njegov razvitak.

U istoj sjednici mogu i ostali članovi opazke stavljati ob onom, što su primjetili.

§. 70.

U tu svrhu izručuje predsjednik odbora školskomu nadzorniku izvješća u tih predmetih, koji na temelju tih izvješća i na temelju vlastitih opažanja predlaže upravnomu odboru potanki izvještaj i odredbe, koje valja učiniti.

Odbor odlučuje na temelju tih predloga ili predloga svojih članova, te izdaje u smislu odnosnoga zakona shodne naputke, odnosno podnaša u stvarih, nadilazećih njegov djelokrug, izvještaj zemaljskoj vladi.

§. 71.

Školski izvjestitelj upravnoga odbora vlastan je s mjesta prijaviti i za 24 sata zemaljskoj vladi podnieti predstavku proti zaključkom upravnoga odbora, koje on drži nezakonitimi ili štetnimi po školstvo.

Ako se vlada neizjavi o takovu zaključku za 14 dana ili ako vlada potvrdi takav zaključak, ima se takav zaključak provesti bezuvjetno i nečekajuć dalju sjednicu.

§. 72.

Proti rješitbam upravnoga odbora, donešenim u prvoj molbi, može stranka, koja se smatra povriedjenom, uložiti utok na zemaljsku vladu u roku od 14 dana, računajuć od dana proglašenja ili dostave odnosne rješitbe.

§. 73.

Upravni odbor:

1. odredjuje, kako da se uklone potežkoće, koje spriečavaju razvitak školstva ili podnaša shodne predloge zemaljskoj vladi, ako odnosna naredba nadilazi njegov djelokrug; ako su te potežkoće nastale krivnjom učitelja ili inih organa javne uprave, vlastan je upravni odbor proti tim organom odrediti karnostnu iztragu (§. 21. zakona ob upravnih odborih);

2. izpituje i potvrdjuje obćinske proračune (§. 22. zakona ob upravnih odborih) pa bdije tim načinom, da su sistemizovana učiteljska beriva, nuždne svote za uzdržavanje školskih sgrada i pokućtva, nabavu učila, knjižnički prinos itd. u proračun uvrštena; bdije, da se plaće učiteljem točno izplaćuju, školske sgrade u dobrom stanju nalaze, škole

Digitized by Google

i školska mladež nuždnimi učili dotično učevnimi sredstvi obskrbljuju te pazi preko dotičnih organa, da djeca podvržena školskoj dužnosti polaze školu.

O poslovih glede polaza škole, točnog namirivanja učiteljskih beriva, uzdržavanja školskih sgrada, a navlastito glede osnivanja potrebnih novih pučkih škola te o drugih poslovih, tičućih se materijalnih interesa škole, odlučuje upravni odbor na temelju predloga županijskog školskog nadzornika ili svojih članova, te izdaje u smislu zakona shodne naputke, odnosno podnaša o stvarih nadilazećih njegov djelokrug, izvještaj zemaljskoj vladi (§. 70. ove naredbe);

3. donaša odluke, koje se imadu na temelju doprinosbene razprave glede gradnje škola izreći o dozvoli gradnje, te o uporavi doprinosbenih propisa na takove radnje, pod uslovi i ograničenji, navedenimi u §. 41. zakona ob ustroju županija i uredjenju uprave u županijah i kotarih;

4. odlučuje u prvoj molbi preko karnostnoga povjerenstva u provedenoj disciplinarnoj iztrazi proti pučkim učiteljem, ako se ima uporaviti kazan odpusta iz službe.

§. 74.

U drugoj molbi odlučuje upravni odbor ob utocih pojedinaca proti zaključkom obćinskih dotično gradskih poglavarstva ili kotarskih oblasti, u koliko se ovi tiču pojedinaca.

§. 75.

Karnostno povjerenstvo sastoji od pet članova.

Predsjednikom toga povjerenstva je veliki župan, a kad je on zapriečen, podžupan.

Upravni odbor bira iz svoje sredine članove povjerenstva tako, da se dva člana biraju izmedju javnih urednika, od kojih jedan mora biti školski nadzornik, kad se ob učitelju radi, a dva izmedju članova izabranih po županijskoj skupštini.

Karnostno povjerenstvo bira se u prvoj sjednici upravnoga odbora o početku godine za vrieme od godinu dana (§. 42. zakona ob upravnih odborih u županijah).

§. 76.

O disciplinarnoj kazni odpusta iz službe odlučuje iza pravodobno uložena utoka od 14 dana u drugoj molbi zemaljska vlada.

D. Zemaljska uprava.

§. 77.

Zemaljsku upravu pučkoga školstva vrši zemaljska vlada u okviru označenu §. 204. školskoga zakona uz pripomoć stalnog savjetujućeg sbora, koji će se urediti posebnim zakonom.

Digitized by Google

E. Crkvena uprava.

§. 78.

Djelokrug crkvene uprave označuju §§. 206.—213. školskoga zakona.

Oglasi.

Br. 6469.

Troškom kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade izdana je „Naredba ob upravi pučkih škola“ kao posebna knjižica, koja ima 22 strane te se može broširana dobiti kod ravnateljstva pomoćnih ureda kr. zemaljsko-vladnoga odjela za bogoštovje i nastavu primjerak po 10 novčića.

U Zagrebu dne 28. lipnja 1889.

Za bana:
Dr. Spevec.

Br. 6081.

Nakladom hrvatskoga pedagogijsko-književnoga sbora u Zagrebu izašle su g. 1888. knjige: „Pedagogija I. dio: Uzgojoslovje. Treće posve preradjeno izdanje.“ i „Pedagogija II. dio: Obće obukoslovje. Drugo posve preradjeno izdanje.“ Sastavio ih Stjepan Basariček, učitelj kr. učiteljske škole u Zagrebu.

Prva od tih knjiga prodaje se primjerak po 1 for. 20 novč., a druga primjerak po 80 novč.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, obnašla je pomenute knjige pripustiti za učevnu porabu u ovozemaljskih učiteljskih školah.

U Zagrebu dne 24. lipnja 1889.

Grof Khuen-Héderváry.

Br. 6315.

Nakladom akademijske knjižare Lavoslava Hartmana (Kugli i Deutsch) u Zagrebu izašle su pisanke pod naslovom „Kružno pismo. Pisanka za mladež viših pučkih, učiteljskih, obrtnih i srednjih škola“, koje pisanke imaju četiri broja, a ciena je svakomu broju od 6 listova 8 novč.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, nalazi rečene pisanke pripustiti za učevnu porabu u svih ovozemaljskih školah, u kojih se mladež podučava u kružnom pismu.

U Zagrebu dne 26. lipnja 1889.

Za bana:
Dr. Spevec.

Digitized by Google

Osobne viesti.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, opredielila je diplomiranoga ljekarnika i vlastnika ljekarne u Zagrebu Ant. Ern. Katkića prisjednikom izpitnoga povjerenstva za drugi strogi izpit farmaceutički i izpitateljem pri trećem strogom izpitu farmaceutičkom.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je Miju Šipuša, dodieljenoga na službovanje obćoj pučkoj školi u Raićih, pravim učiteljem prije spomenute obće pučke škole u Raićih, ter mu ujedno povjerila ravnanje obće pučke škole u istom mjestu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, premjestila je pučkoga učitelja Mijata Saridžu iz Bodegraja na obću pučku školu u Dubici ter je ujedno imenovala namjestnoga učitelja u Dubici Jovana Gredelja privremenim učiteljem obće pučke škole u Bodegraju.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, premjestila je učitelja Stevana Janoševića iz Rume na obću pučku školu u Komagovini.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestnoga učitelja u Našicah Adama Pakacija pravim učiteljem obće pučke škole u istom mjestu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestnoga učitelja u Kraljevojvelikoj Josipa Šipuša privremenim učiteljem obće pučke škole u istom mjestu.

Umrli su:

Dne 1. svibnja 1889. Milan Gjukić, učitelj obće pučke škole u Čepinu.

Dne 14. svibnja 1889. Matija Jelić, ravnajući učitelj obće pučke škole u Raićih.

Digitized by Google

Natječaji.*

Broj 6340.—1889.

Početkom buduće školske godine 1889/90. popunit će se nekoliko štipendija i podpora u krajiškoj imovnoj, uzgojnoj i obrazovnoj zakladi za polazak visokih i srednjih škola, preparandije u Petrinji i nautičke škole u Bakru.

Pravo na te štipendije imaju prema cesarskoj i kraljevskoj naredbi od 15. srpnja 1881., uzakonjenoj zakonom od 27. studenoga 1882. (Sbornik 1883. br. 1.), mladići, koji su u području postojale u godini 1881. utjelovljene Krajine ili rodjeni ili za vrieme njihove molbe zavičajno pravo uživaju.

Natjecatelji imadu svoje na Njegovu Preuzvišenost gospodina bana upravljene, krstnim listom, dokaznicom o zavičajnosti, posljednjom školskom svjedočbom i izkazom o obiteljskih i imućtvenih odnošajih, — koji nesmije biti stariji od godine dana, — obložene molbenice najkasnije do konca mjeseca kolovoza 1889. podnieti kr. zemaljskoj vladi, odjelu za bogoštovje i nastavu, i to abiturijenti neposredno, a ostali natjecatelji putem ravnateljstva onoga zavoda, na kojem nauke nastavljaju.

Štipendijalna mjesta za kr. učiteljsku školu u Petrinji popunjivat će se na predlog ravnateljstva toga zavoda nakon obavljenih prijamnih izpita.

Dotične gore naznačenim načinom obložene molbenice imadu se predati ravnateljstvu učiteljske škole najkasnije do konca mjeseca rujna 1889.

Na kasnije prispjele ili manjkavo obložene molbenice neće se nikakav obzir uzeti.

Kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu.

U Zagrebu dne 24. lipnja 1889.

Br. 6169.—1889.

Početkom školske godine 1889/90., t. j. 1. listopada 1889. popuniti će se u internatu obrtne škole u Zagrebu nekoliko mjesta, za koje se oviem razpisuje natječaj.

Mjesta ova popuniti će se mladići, za koje se roditelji odnosno skrbnici obvežu plaćati internatski prinos od najmanje 200 for. na godinu, ili će se podieliti mladićem, koji uživaju kakav zemaljski ili obiteljski štipendij.

Eventualno će se i koje mjesto podieliti sasma bezplatno.

Nu za bezplatna mjesta mogu se natjecati samo sirote bez otca i matere, ili oni koji otca neimadu ili kojim su roditelji sasma siromašni.

Natjecatelji za sva ova internatska mjesta imaju dokazati:

a) Krstnim listom, da su navršili 12. a neprekoračili 15. godinu.

b) Školskom svjedočbom drugoga poljeća školske godine 1888/9., koju su školu do sada i kojim uspjehom polazili.

Svaki natjecatelj mora da je najmanje svršio pučku školu s dobrim uspjehom.

Zahtjevu ovomu imati će se u ostalom još udovoljiti uspješno položenim prijamnim izpitom.

c) Liečničkom svjedočbom, da je natjecatelj tjelesno zdrav, te za rad u obrtnoj školi sposoban.

d) Napokon imade svakoj molbenici priložena biti izvjestnica o obiteljskih i imućtvenih odnošajih roditelja natjecateljevih.

Tako obložene molbenice imaju se putem nadležne oblasti ovamo podnieti najkašnje do 20. kolovoza t. g.

Na kasnije prispjevše molbenice neće se uzeti nikakov obzir.

Od kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu.

U Zagrebu dne 19. lipnja 1889.

Br. 6339.—1889.

Početkom školske godine 1889/90. podielit će se za polazak kr. mužke učiteljske škole zagrebačke više zemaljskih podpora po 150 for. i po 100 for. na godinu.

*) Natječaji, koji se tiču učenika, imaju im se redovito u školi proglasiti.

Digitized by Google

Natječaj za podjelu tih podpora razpisuje se do 15. kolovoza 1889., a pravo na te podpore imaju pripadnici staroga gradjanskoga diela kraljevina Hrvatske i Slavonije bez razlike vjeroizpoviesti.

Natjecatelji, koji istom u učiteljsku školu stupiti žele, neka svoje svjedočbami o tom, da su petnaestu godinu života navršili, da su tjelesno zdravi, ter da su s uspjehom izučili barem malu gimnaziju ili malu realku ili gradjansku školu od osam razreda, podkriepljene, oni pak, koji učiteljsku školu već polaze, posljednjom školskom svjedočbom i svi bez razlike svjedočbom o siromaštvu obložene molbenice putem dotičnoga školskoga ravnateljstva do gore naznačenoga roka podnesu kr. zemaljskoj vladi, odjelu za bogoštovje i nastavu.

Svjedočbe o tjelesnom zdravlju treba da budu izdane od liečnika, koji je u javnoj službi; svjedočbe pak o siromaštvu od dotičnoga obćinskoga poglavarstva.

Kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu.

U Zagrebu dne 24. lipnja 1889.

K broju 21230./XIV. 1889.

Razpis natječaja u predmetu prijma u ces. i kr. kadetske škole.

U ces. i kr. kadetske škole primati će se pitomci početkom školske god. 1889./90. (18. rujna) po prilici u niže sliedećim broju, i to:

na I. naučni tečaj pješačkih kadetskih škola, nalazećih se u Beču, Budapešti i Pragu u svaki	100
na I. naučni tečaj kadetskih škola nalazećih se u Karlovcu, u Karthausu kod Brna, u Lobzovu kod Krakova, nadalje u Velikom Sibinju, Trstu, u Liebenau-u kod Gradca, u Požunu, Innsbrucku i Temišvaru, u svaki	50
na I. naučni tečaj topničkih kadetskih škola	150
„ II. „ „ „ „ „	50
„ I. „ „ obkopničkih „ „	50
„ II. „ „ „ „ „	25
„ II. „ „ konjaničkih „ „	50
„ III. „ „ iste škole	35

U II., III. i IV. naučni tečaj pješačkih kadetskih škola, nadalje u IV. tečaj konjaničkih kadetskih škola primati će se pitomci samo u toliko, u koliko bude pojedinih mjesta na razpolaganju.

Ponovnomu prijmu u bojno-mjerničku kadetsku školu, kao što i u III. i IV. tečaj topničkih i obkoparskih kadetskih škola neima mjesta.

Uvjete prijama sadržaje „Naputak glede prijama u ces. i kr. kadetsku školu“, te se ovdje iztiču samo obćeniti uvjeti.*)

Ovi su sliedeći:

1. Austrijsko ili ugarsko državljanstvo;
2. tjelesna sposobnost;
3. bezprikoran predživot (primjereno moralno ponašanje);
4. navršena najmanja i neprekoračena najviša životna doba;
5 odgovarajuća predobrazovanost;
6. obvezatnost, da će propisane opremne predmete na vlastiti trošak nabaviti i uzdržavati; i
7. pravodobna izplata naukovine. U tom se obziru primjećuje, da se pitomci konjaničke kadetske škole obvezuju, da će osim toga za „zakladu jahanja“ utemeljenu kod te škole i sistemizovanu za nabavu potrebština potrebnih za jahaće konje i kod podučavanja u jahanju, svake godine u napred i na jedanput platiti u II. tečaju svotu od 100 for., u III. i IV. tečaju pako svotu od 200 for., koja se svota može samo kod sinova neimućnih vojničkih častnika i vojničkih činovnika, uslied obrazložene molbenice sniziti na 50 odnosno 100 forinta.

Za obskrbu nezahtieva se hranovina.

---

*) Najnoviji posebni otisci prijamnih uvjeta izašli su kod L. W. Seidela i sinova u Beču, te u komisiji knjižara Grilla u Budapešti.

Digitized by Google

K točki 4.

Za ustup u I. tečaj pješačke kadetske škole ustanovljena je kao najmanja životna doba navršena 14., a najvišom životnom dobom još neprekoračena 17. godina života, za ustup u I. tečaj topničke i obkoparske kadetske škole pako zahtievanoj prednaobrazbi odgovarajuća viša najveća životna doba.

Za ustup u II. tečaj svih kadetskih škola ustanovljena je kao najviša doba još neprekoračena 20. godina života.

Za ustanovljenje životne dobe mjerodavan je 1. rujna.

Unovačenje (zaprisegnuće) primljenih natjecatelja neće se kao dosele obaviti neposredno po navršenju 17. godine života, nego tekar iza podpunoga absolviranja kadetske škole, to jest prigodom redovita izstupa iz iste.

Prijam natjecatelja, koji su za školsku godinu 1889—90. jur unovačeni (zaprisegnuti), još se dozvoljuje.

Podnesak ustupne svjedočbe propisane za dobrovoljni ustup u ces. i kr. vojsku, isto tako ni podnesak reversa glede preuzeća produžene djelatne službovne obvezanosti, nezahtieva se, pošto je unovačenje kao što i ovdje pomenuta obvezanost uredjena odnosno izrečena obranbenim zakonom*).

K točki 5.

Shodnu prednaobrazovanost imadu svi natjecatelji izkazati školskimi svjedočbami te položenjem prijamnoga izpita.

Školskimi se svjedočbami ima izkazati, da je natjecatelj niže spomenuta učilišta (razrede) svršio barem „dovoljnim" ukupnim posljedkom, i to:

kod prijma u pješačke kadetske škole:

a) za I. tečaj svršena četiri dolnja razreda realke ili gimnazije ili ovim ravnoga inoga učilišta;**)

b) za II. tečaj: svršenih pet dolnjih razreda;

c) za III. tečaj: svršenih šest dolnjih razreda;

d) za IV. tečaj: svršenje svih razreda kojegod više realke ili više gimnazije, ili ovim ravnoga inoga učilišta:

kod prijma u konjaničke kadetske škole:***)

a) za II. tečaj: svršenje pet dolnjih razreda koje realke, gimnazije ili ovim ravnoga učevnoga zavoda;

b) za III. tečaj: svršenje šest dolnjih razreda kojega od rečenih učilišta;

c) za IV. tečaj: svršenje svih razreda kojegod više realke ili više gimnazije, ili pako inoga ovim ravnoga učilišta;

kod prijma u topničku i obkoparsku kadetsku školu:

a) za I. tečaj: svršenje pet dolnjih razreda kojegod realke ili gimnazije, ili inoga ovim ravnoga učilišta; †)

b) za II. tečaj: svršenje svih razreda kojegod više realke ili više gimnazije, ili inoga ovim ravnoga učilišta.

Svi natjecatelji za prijam u kadetske škole moraju se podvrgnuti prijamnomu izpitu. Odabranje natjecatelja odvisiti će poglavito od posljedka prijamnoga izpita kod dosele uživanoga odgoja.

---

*) Pitomci kadetskih škola dužni su iza svake u kadetskoj školi probavljene školske godine izim redovitoga dvogodišnjega djelatnoga službovnoga vremena još jednu godinu djelatno služiti. Oni pitomci medjutim, koji su iz kadetskih škola izstupili prije vremena, mogu se svojedobno, prigodom unovačenja njihova u ces. i kr. vojsku, pridržati samo na vršenje redovite trogodišnje djelatne službovne obvezanosti.

**) Oni natjecatelji, koji su svršili samo 3 dolnja razreda srednjih škola, pripuštaju se prijamnomu izpitu samo u slučaju, ako se izkažu svjedočbam u obće dovoljnoga skupnoga posljedka.

***) Prvi tečaj može se i u kojoj pješačkoj kadetskoj školi svršiti.

†) Natjecatelji, koji su svršili samo 4 dolnja razreda koje srednje škole, pripuštaju se samo onda prijamnomu izpitu, ako se izkažu svjedočbom u obće dovoljnoga skupnoga posljedka.

Digitized by Google

Prijamni izpit za ustup u I. tečaj pješačke, nadalje topničke i obkoparske kadetske škole proteže se na sliedeće učevne predmete.

Njemački jezik, aritmetika i algebra, mjerstvo, zemljopis i poviest, što u onom obsegu, kako se isti u nižih razredih srednjih škola predavaju.

Prijamni izpit za ustup u II. tečaj kadetske škole proteže se na sve učevne predmete I. tečaja;

prijamni izpit pako za ustup u III. tečaj na sve učevne predmete I. i II. tečaja, i to na predmete, označene u gromadi A) naukovne osnove dotične kadetske škole, izim natjecateljeva materinskoga jezika i vojničkih strukovnih predmeta;

a) prijamni izpit za ustup u IV. tečaj pješačke ili konjaničke kadetske škole proteže se na sve učevne predmete gromade A) I., II. i III. tečaja.

Poznavanje gore pomenutih učevnih predmeta zahtieva se u onom obsegu, kako je za dotične tečaje propisano.

Oni, koji žele primljeni biti u tečaj konjaničke kadetske škole, dužni su osim gorepomenutoga izkazati stanovitu spretnost u jahanju.

K točki 7.

Školarina iznaša:

a) za sinove vojničkih častnika, vojničkih svećenika evangeličke i grčko-iztočne vjeroizpoviesti, vojnih sudaca, vojničkih činovnika u rangovni razred neuvrštenih vojničkih mjesečnih plaćenika i podčastnika u djelatnom, mirovinskom ili nemoćničkom stališu ces. i kr. zajedničke vojske, bojnoga pomorstva, te obiju domobranstva godišnjih 12 forinti;*)

b) za sinove k pričuvi zajedničke vojske (bojnoga pomorstva) i u dopustni stališ domobranstva spadajućih častnika, kao što i častnika u izvanslužbenom odnošaju, nadalje dvorskih i gradjanskih državnih činovnika i službenika godišnjih 60 forinti i

c) za sinove svih ostalih državljana austrijskih ili ugarskih godišnjih 120 forinti.

Za sinove osoba, spomenutih pod b) i c) ima se u slučaju prijma u topničku ili obkoparsku kadetsku školu u ime školarine godišnjih 30, odnosno 60 forinti platiti.

Školarina ima se od strane pripadnika pitomaca polugodištno i unapred svake godine 18. rujna i 1. ožujka kod one kadetske škole odplatiti, u koju je dotični pitomac primljen.

Školski zapovjednici mogu medjutim u slučajevih osobita obzira vriednih dopustiti, da pripadnici siromašnijih pitomaca školarinu unutar školske godine u mjesečnih obrocih odplate.

Oprostu od plaćanja školarine, kao i povrati jur odplaćenih svota neima mjesta.

Prijamne molbenice imadu se najkasnije do 25. srpnja godine 1889. dostaviti zapovjedničtvu one kadetske škole, u koju natjecatelji žele biti primljeni.

Prijamnim molbenicam ima se priložiti:

1. krstni (porodni) list natjecatelja;

2. domovnica istoga;

3. liečnička svjedočba o tjelesnoj sposobnosti natjecatelja, izdana propisno po kojem doktoru liečničtva, stojećem u djelatnoj službi zajedničke vojske ili domobranstva (Službena knjiga broj 26.).

4. cielogodišnja školska svjedočba za g. 1888./89 **)

5. svjedočba o ciepljenju (nu samo onda, ako to okolnost u svjedočbi vojničkoga liečnika nebi bila napomenuta);

6. po upravnoj ili redarstvenoj oblasti natjecateljeva boravišta izdana svjedočba ćudorednosti (nu samo onda, ako bi u školskoj svjedočbi manjkala ćudorednostna kvalifikacija natjecatelja, ili ako ustup u kadetsku školu neuzsliedi neposredno iz javne koje škole).

Manjkave ili zakašnjeno prispjele molbenice neće se u obzir uzeti.

---

*) Sinovi osoba, spadajućih k ces. i kr. tjelesnim stražam, kr. ug. krunskoj straži, oružničtvu, vojničkoj stražarskoj četi ces. kr. gradjanskih sudova u Beču, pastuharskomu sboru i remontskomu ostavištu smatraju se ravnopravnimi sa sinovi osoba ces. i kr. vojske.

**) Ako natjecatelj u vrieme podneska molbenice nebi još imao konačne godišnje svjedočbe od pohadjanoga učilišta, valja molbenici priložiti svjedočbu (izvještaj) zadnjega poljeća, te u slučaju poziva na prijamni izpit cielogodišnju školsku svjedočbu (1888./89.) predložiti izpitnomu povjerenstvu.

Digitized by Google

Proti odbiću za prijam molećega natjecatelja, izrečenomu u smislu postojećih propisa po zapovjedničtvu dotične kadetske škole, nema mjesta daljnomu utoku.

Nakon započetka školske godine (18. rujna) neprimaju se više natjecatelji u ces. i kr. kadetske škole.

U Beču, mjeseca svibnja godine 1889.

Od ces. i kr. zajedničkoga ministarstva rata.

Broj 1799.—1889.

Na temelju naredbe visoke kr. hrv.-slav. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu, od 22. svibnja 1889. broj 714. imadu se popuniti sliedeće štipendije:

1. Na obrtnoj školi u Zagrebu jedno mjesto sa 200 for. a jedno sa 100 for.

2. Za drvorezbarije i košaračke škole dvie štipendije po 150 for.

Pravo na ova mjesta imadu djeca pravoužitnika, koja sliedeće izprave doprinieti moraju:

1. Krstnim listom, da su 12 god. stari.
2. Školskom svjedočbom, da su četiri razreda pučke škole dobrim uspjehom pohadjali.
3. Svjedočbom obćinskog ureda, da su pravoužitnici ove imovine.
4. Liečničkom svjedočbom, da su za polazak gore pomenutih zavoda tjelesno sposobni.

Tako obložene molbenice imadu se do 10. kolovoza o. g. ovom uredu podnieti.

Šumsko-gospodarstveni ured brodske imovne obćine u Vinkovcih dne 6. lipnja 1889.

Br. 8851.—1889.

Na obćoj pučkoj školi u Irigu, kotara irižkoga, ima se popuniti mjesto učitelja i pojca grčko-iztočne vjeroizpoviesti uz godišnju plaću od 400 for. i 100 for. stanarine i eventualnim doplatkom prema §. 122. školskoga zakona od 31. listopada 1888.

Za ovo mjesto razpisuje se natječaj do konca srpnja 1889.

Molbenice na visoku kr. zemaljsku vladu, odjel za bogoštovje i nastavu, upravljene, te sa potrebitimi dokazali obložene neka se podnesu do gore rečenoga roka kr. kotarskoj oblasti u Irigu.

Kr. županijska oblast županije sriemske u Vukovaru dne 24. lipnja 1889.

Br. 3682.—1889.

Razpisani natječaji od 15. svibnja t. g. broj 3070., objelodanjeni u Službenom glasniku komadu V., izpravljaju se, kako sliedi:

1. Na obćoj pučkoj školi u Novom (kr. kot. oblast Novi) ima se popuniti mjesto učitelja i orguljaša uz godišnju plaću od 400 for., 100 for. doplatka, dok se inače prama §. 122. školskoga zakona odredilo nebude, i u ime orguljaške službe 60 for. 90 nvč., zatim stanom u naravi odnosno stanarinom od 100 for.

2 Na obćoj pučkoj školi u Praputniku (kr. kot. oblast Sušak) ima se popuniti mjesto učitelja i orguljaša sa plaćom od 400 for. i po §. 122. školskoga zakona ustanoviti se imajućim doplatkom, zatim stanom u naravi.

Natjecatelji za ta mjesta neka svoje molbenice, upravljene na visoku kr. zemaljsku vladu do 15. srpnja t. g. podnesu dotičnoj kr. kotarskoj oblasti.

Kr. županijska oblast u Ogulinu dne 18. lipnja 1889.

Tisak Ign. Granitza u Zagrebu.

Digitized by Google

Digitized by Google

God. 1889. Komad VII.

SLUŽBENI GLASNIK

kr. hrv. slav. dalm. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu.

U Zagrebu dne 31. srpnja 1889.

Naredba.

Br. 18.

Naredba kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu, od 15. srpnja 1889. br. 6798.,

kojom se ustanovljuje

školski i nastavni red za pučke škole u kraljevinah Hrvatskoj i Slavoniji.

Na temelju §. 215. zakona od 31. listopada 1888. ob uredjenju pučke nastave i obrazovanja pučkih učitelja u kraljevinah Hrvatskoj i Slavoniji nalazi kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, radi provedbe odnosnih ustanova pomenutoga zakona izdati niže sliedeći „Školski i nastavni red“.

Ovaj školski i nastavni red stupa u krepost danom svoga proglašenja u „Službenom glasniku“.

U Zagrebu dne 15. srpnja 1889.

Grof Khuen-Héderváry.

Školski i nastavni red

za pučke škole u kraljevinah Hrvatskoj i Slavoniji.

I. O polazu škole.

§. 1.

Radi pazke nad urednim polazom škole ima poseban odbor svake godine najmanje mjesec dana prije početka školske godine obaviti

Digitized by Google

točan popis svih školskih sposobnjaka dotične školske obćine (§. 29. školskoga zakona) i takav popis bar osam dana prije početka školske godine uručiti predstojniku škole (učitelju ili ravnajućem učitelju).

Kako će biti taj odbor sastavljen i kojim će načinom popis školske djece obavljati i pregled o toj djeci voditi, ustanove o tom sadržane će biti u naredbi o polazu škole.

§. 2.

Obvezanost na polaz škole nastaje navršenom sedmom godinom. U školu se ipak mogu primati i takova djeca, koja su šestu godinu navršila (§. 46. školskoga zakona), ako su inače tjelesno i duševno dostatno razvijena, i ako to bude dopuštao prostor škole i obzir na ustanovljeni zakonom broj učenika.

Djecu izpod navršene šeste godine primati u školu nije slobodno.

§. 3.

Nijedno diete nesmije bez dovoljne izprike i temeljita razloga niti jedne ure izostati iz škole.

§. 4.

Da se o školskih izostatcih potrebita očevidnost imati i proti nemarnim roditeljem u smislu zakona postupati uzmogne, dužan je učitelj svaki dan prije i poslije podne po svršetku obuke iz imenika svu unj upisanu djecu prozvati ter u dotičnu za taj dan opredieljenu rubriku zabilježiti i one, koji su prisutni, i one, kojih ne ima u školi.

Prisutna djeca bilježe se točkom (.), neprisutna pako ili jednostavnom crtom (—, ako su izostala prije podne, a | ako su izostala poslije podne) ili pako krstom (+), ako su čitav dan zanemarila.

§. 5.

Svaka zanemarena ura ima se izpričati najkašnje u roku od osam dana. Nedovoljno izpričane ure imaju se nedopuštenim izostatkom ravnimi smatrati.

Slučajevi, u kojih se izostatci iz škole imaju smatrati b e z u v j e t n o izpričanimi ili dopuštenimi, jesu:

a) bolovanje djeteta;

b) potreba djeteta kod kuće radi dvorbe i njegovanja opasno bolestnih roditelja;

c) ako je tko umro u obitelji dotle, dok nebude sahranjen;

d) oluje, zapusi ili inače nevrieme;

e) neprohodni putevi (zimi na selu);

f) dopust podieljen djetetu od učitelja ili od obćinskoga školskoga odbora (§. 16. slovo f) naredbe ob upravi pučkih škola);

g) veliko siromaštvo (oskudica odielom ili obućom).

Digitized by Google

No slučajeve pod g) ako obćinski školski odbor i izpriča, valja mu se podjedno odmah pobrinuti, da se oskudici takove djece doskoči od onih, koji su zakonom na to obvezani (zakonski članak XVI. od godine 1870. §. 52., zatim naredba kr. zemaljske vlade, odjela za unutarnje poslove, od 11. prosinca 1874 §. 3., uvrštena u „Sbornik zakona i naredaba“ od godine 1875. komad I., br. 1.).

§. 6.

Poslije svakih 14 dana prebrojit će učitelj po svojih bilježkah zaostatke svakoga pojedinoga učenika ter će o njih posebni izkaz sastaviti i izručiti ga zajedno sa izpričnimi dokaznicami obćinskomu školskomu odboru za dalji postupak (Formular 1.).

§. 7.

Potanje ustanove u kontroli školskih izostataka i kazna sadržavat će posebna naredba o polazu škole.

II. O vremenu obuke.

§. 8.

Školska godina traje deset mjeseci te počima pravilno 1. listopadom. No obzirom na posebne okolnosti pojedinih mjesta može upravni odbor županije (§. 191. školskoga zakona) na predlog dotičnoga obćinskoga školskoga odbora dozvoliti, da se školska godina inače započme i dovrši.

Glavni praznici traju ukupno dva mjeseca. Po selih i drugih mjestih, kojih se pučanstvo poljodjelstvom bavi, ostavlja se podieljenje toga vremena na više odsjeka, prama naravi onih poljodjelstvenih radnja, obćinskim školskim odborom uz odobrenje upravnoga odbora županije, koji će paziti na to, da se tom razdiobom ukupno za glavne praznike dozvoljeno vrieme neprekorači.

Svaka preinaka u pogledu glavnih praznika ima se prijaviti zemaljskoj vladi.

§. 9.

Sedmične praznike ustanovljuje obćinski školski odbor prama mjestnim okolnostim, i to ili jedan cieli dan ili dva, po mogućnosti jednako razstojna popoldana.

O izvanrednu prenosu sedmičnoga praznika na koji drugi školski dan u slučaju nužde ima odlučiti obćinski školski odbor, a ne sam učitelj ili mjestni školski nadzornik. O takovu prenosu ima se obaviestiti kotarska oblast, odnosno gradsko poglavarstvo.

Digitized by Google

§. 10.

Ob ostalom praznovanju tečajem školske godine radi crkvenih blagdana i drugih prigoda kao i o nadoknadi sbog pošastnih bolesti izgubljena školskoga vremena valja se držati sliedećega:

1. Povrh nedjelja ima rimo-katolička školska mladež obćih pučkih škola praznovati sve zapovjedne blagdane svoje crkve i k tomu dušni dan (gdje je dosada bio običaj), badnji dan, tri posljednja dana velikoga tjedna, dan zaštitnika župne crkve, ako se isti javno slavi, i dan sv. Alojzija; napokon treći dan Božića i Uzkrsa, čistu sriedu (pepelnicu) i dane klečanja, gdje je to bivalo do sada.

2. Učenici grčko-iztočne crkve imaju osim nedjelja praznovati još sliedeće dane: veliki petak, veliku subotu, Uzkrs (tri dana), Duhove (dva dana), badnjak, Božić (tri dana), Spasov dan, Novo ljeto 1./13. siečnja, Bogojavljenje 6./18. siečnja, sv. Jovana 7./19. siečnja, sv. Savu 14./26. siečnja, tri Jerarha 30. siečnja (11. veljače), Sretenije 2./14. veljače, Blagoviest 25. ožujka (6. travnja), Gjurgjev dan 23. travnja (5. svibnja), Konstantina i Jelene 21. svibnja (2. lipnja), Petrov dan 29. lipnja (11. srpnja), dan sv. Ilije 20. srpnja (1. kolovoza), Preobraženje 6./18. kolovoza, veliku i malu Gospojinu 15./27. kolovoza i 8./20. rujna, Krstov dan 14./26. rujna, Mitrov dan 26. listopada (7. studenoga), Arhangjela 8./20. studenoga, Vovedenije Bogorodice 21. studenoga (3. prosinca), dan sv. Nikole 6./18. prosinca i dan zaštitnika mjestne crkve.

3. Učenici grčko-katoličke crkve imaju takodjer praznovati sve pod 2. navedene blagdane grčko-iztočne crkve osim sv. Jovana, sv. Save te Konstantina i Jelene. A k tomu još imaju praznovati Usjekovanje sv. Jovana Krstitelja 10. rujna (29. kolovoza).

4. Na sve pod brojem 2. i 3. navedene blagdane može se školska mladež prije službe božje podučavati u čitanju i pjevanju crkvenom.

5. Evangelička školska mladež ima osim nedjelja praznovati još sliedeće blagdane, koji padaju zajedno s rimo-katoličkimi istoimenimi blagdani: Novo ljeto, veliki četvrtak, veliki petak, Uzkrs, Spasovo, Duhove i Božić.

6. Učenici mozaičke vjeroizpoviesti imaju osim subota praznovati još sliedeće blagdane: Oba prva i oba zadnja dana vazma (Pesah), dva dana Duhova (Šebuoth), dva dana nove godine (Roš hasanah), dan pomirbe (Jom kipur) i oba prva i oba zadnja dva dana Svetohraništa (sjenica — Sukoth).

Ustanove pod 1—6 valjaju samo za škole, koje polazi mladež jedne ter iste vjeroizpoviesti.

7. Sva mladež pučkih škola bez razlike vjeroizpoviesti ima praznovati imendane Njihovih ces. i kr. apost. Veličanstva, i gdje se škola drži i u kolovozu, takodjer rodjen dan Njegova ces. i kr. apost. Veličanstva.

8. Glede konfesijonalno-mješovitih obćih pučkih škola, poimence takovih, u kojih se zajednički obučava mladež rimo-katoličke i grčke crkve, ustanovljuje se:

Digitized by Google

a) Gdje je znatan broj školske mladeži obiju vjeroizpoviesti, a u mjestu je i župna crkva ka konfesijonalnoj manjini spadajuće školske mladeži, imaju se praznovati blagdani jedne i druge crkve; nu dane na taj način za školsku obuku izgubljene valja nadoknaditi navadnim školskim praznikom istoga tjedna, t. j. četvrtkom ili četvrtak zastupajućima dvama poldanima.

Ako li se za obuku izgubljeni dani nemogu nadoknaditi istoga tjedna, tad se ta naknada neima prenositi na drugi tjedan. Veliki blagdani, naime: Božić, Uzkrs i Duhovi neimaju se nadoknadjivati.

b) Gdje je neznatan broj učenika grčko-iztočne, dotično grčkokatoličke vjeroizpoviesti, a u mjestu neima župne crkve njihova obreda, ima mladež obiju tih vjeroizpoviesti od blagdana naznačenih pod točkom 2. i 3. praznovati, na koliko se nesudaraju s blagdani katoličke crkve, napose samo sliedeće blagdane: Vovedenije Bogorodice, dva dana Božića, Obrezanje, Bogojavljenje, Sretenije, Blagoviest, dva dana Uzkrsa, Spasov dan i dva dana Duhova; i k tomu mladež grčko-iztočne crkve dan sv. Save.

c) Gdje je naprotiv neznatan broj učenika rimo-katoličke vjeroizpoviesti, a u mjestu neima župne crkve njihova obreda, imaju učenici rečene vjeroizpoviesti od svojih blagdana, na koliko se nesudaraju s blagdani grčko-iztočne crkve, praznovati n a p o s e samo propisane crkvene blagdane, t. j. takove dane, na koje se zabranjuje težački posao.

U obće biti će slobodno učenikom konfesijonalne manjine školu polaziti i na njihove blagdane, samo što će biti dužni prisustvovati službi božjoj svoga obreda, ter će se za to vrieme imati odpustiti iz škole. To valja ponajviše za učenike mozaičke vjeroizpoviesti radi svetkovanja subote, na koji dan neće se isti učenici, ako školu polazili budu, siliti na pisanje i risanje.

9. U pogledu učestvovanja školske mladeži kod crkvenih procesija odredjuje se sliedeće:

a) Rimo-katolička školska mladež ima učestvovati kod procesija: uzkrsnuća (na veliku subotu), gdje je to i dosele bio običaj, zatim na Markovo, Tielovo (Brašančevo) i na tri prosna dana.

Votivnim ili zavjetnim procesijam ima školska mladež prisustvovati samo onda, ako kod njih učestvuje i sva druga župa; ako padaju na ferijalni (od škole prost) dan i ako se kreću u mjestu.

Na Markovo i na tri prosna dana ima se poslije podne držati obuka u školi.

Nebude li radi zla vremena na te dane procesije, ima se cio dan držati obuka školska.

I na dušni dan, gdje se bude praznovao, kano i na pepelnicu, biti će takodjer samo prije podne učenici prosti od polazka škole.

b) Školska mladež grčko-iztočne vjeroizpoviesti imati će učestvovati kod obhoda radi osvećenja žita ili vinograda, zatim kod obhoda na blagdan bogojavljenja (ako nebude velika studen) i na dan sv. Save.

Digitized by Google

10. Školska mladež ima se izpoviedati tri puta na godinu i to:

a) Rimo-katolička o svih Svetih, ob Uzkrsu i o sv. Alojziju.

b) Grčko-iztočna subotom prve nedjelje božićnoga, uzkrsnoga i petrovskoga posta.

c) Grčko-katolička o Božiću, Uzkrsu i koncem školske godine.

Dan izpoviedi za katoličku školsku mladež odrediti će župnik, dotično vjeroučitelj u sporazumku s učiteljem, dotično s ravnajućim učiteljem, i to tako, da izpovied padne na popoldne u oči kojega školskoga ili crkvenoga praznika, a sv. pričest na sam praznik.

11. Opetovna obuka dotično obuka na šegrtskih školah neima se držati za rimo-katolike na dan svih Svetih, na prvi i drugi dan Božića, na novu godinu, na prvi i drugi dan Uzkrsa, na Spasovo, na prvi i drugi dan Duhova, na Tielovo, na veliku Gospojinu i na dan crkvenoga goda; za grčko-iztočne na Božić, Bogojavljenje, na dan sv. Save, Blagoviest, Uzkrs, Spasov dan i Duhove; a za grčko-katoličke na blagdane Gospodnje i Bogorodičine.

12. Dani znatnijih sajmova, gdje bi velik promet mogao mladeži školskoj biti pogibeljan, mogu se praznovati: nu imaju se svaki put nadoknaditi propisanim sedmičnim praznikom.

13. Školska mladež dužna će biti ići na sprovod svojim sudrugom, zatim onim, koji su za života stojali u užem odnošaju sa školom, veoma odličnim i za obće dobro osobito zaslužnim muževom i dobročiniteljem školskim.

U dvojbenih slučajevih odlučiti će mjestni školski odbor.

O tom, da li će mladež odkrivene ili pokrivene glave učestvovati kod sprovoda, odlučuje obći mjestni običaj.

Učestvovanje školske mladeži kod sprovoda za plaću, kako je to na njekojih mjestih do sada bio običaj, strogo se zabranjuje koli u školsko toli i u izvanškolsko vrieme.

14. Glede školskih molitava u konfesijonalno mješovitih školah izdati će ovaj kralj. zemaljsko-vladni odjel sporazumno s dotičnimi crkvenimi oblastmi kasnije naredbu, a medjutim ima se u tom pogledu držati dosadanji običaj.

15. U pogledu polazka službe božje ustanovljuje se:

a) Katolička školska mladež obvezana je na polaz svakdanje službe božje tečajem ljetnih mjeseci počimajuć od prvoga svibnja.

b) Svake nedjelje i zapovjedne svetkovine dužna je katolička školska mladež prisustvovati službi božjoj.

c) Tjelesno slabe i od crkve daleko stanujuće pojedine učenike biti će vlastan dotični vjeroučitelj, sporazumno s učiteljem ili ravnajućim učiteljem škole, i za obvezne dobe (sl. a) oprostiti od svakdanjega polazka crkve.

d) Po nedjeljah i zapovjednih blagdanih imaju učitelji župno-filijalnih mjesta mladež svoje škole dovesti u župnu crkvu. Ako je pako u kapeli župno-filijalnoga mjesta misa ili procesija ili koja druga crkvena svečanost, ima joj učitelj ondje prisustvovati sa školskom mladeži.

Digitized by Google

e) Mladež župno-filijalnih škola nije u zimsko doba ni na dane gore pod d) naznačene dužna polaziti službu božju u mjestu župne crkve, ako je škola od župne crkve veoma udaljena ili ako je na takove dane notorno zločesto vrieme.

f) Na pobožnosti, koje nisu gore navedene, imenito na popoldnevnu službu božju, nije dužna dolaziti školska mladež, osim opetovničara, koji će po nedjeljah i blagdanih biti dužni dolaziti k večernjici i kršćanskomu nauku.

g) Bude li kakova izvanredna svečanost u crkvi, koja se neopetuje svake godine, n. pr. jubilej itd., imat će joj školska mladež prisustvovati.

h) Grčko-iztočna i grčko-katolička mladež dužna je samo po nedjeljah i blagdanih prisustvovati službi božjoj.

i) Učenici mozaičke vjeroizpoviesti obvezani su na polazak službe svake subote i na dane pod točkom 6. ovoga propisa naznačene.

j) Evangelička školska mladež ima prisustvovati službi božjoj na dane pod točkom 5. ovoga propisa naznačene.

16. O izostatcih, koje učenici izbivaju od obuke, vršeći svoje vjerske dužnosti, odredjuje se, da se takovi izostatci radi nuždne evidencije imaju svakako bilježiti u razrednici, ter se odnosni izgubljeni sati imadu zpričati; no te sate netreba ubrajati u one, koji se na viših pučkih iškolah u svjedočbi kao izgubljeni izkazuju.

17. Vrieme, izgubljeno zatvorom škole radi epidemičkih bolesti, ako potraje više od 20 izasebnih dana, ima se nadoknaditi velikimi jesenskimi praznici, na koliko dotječe vrieme, koje je za te praznike ustanovljeno §. 9. škol. zakona.

Čim bude škola radi pošastne bolesti zatvorena, valja o tom podnieti prijavu županijskoj oblasti, koja o tom ima izviestiti zemaljsku vladu.

§. 11.

U koju uru ima svakdanja obuka započeti i dovršiti se, ustanovit će obćinski školski odbor prama mjestnim okolnostim (§. 16. sl. e. naredbe ob upravi pučkih škola); samo što se tom ustanovom nesmije prikratiti propisani broj učevnih ura.

§. 12.

Obvezanost na polazak škole traje pet godina (§. 47. šk. zak.), neračunajuć ovamo opetovne obuke (§. 53. šk. zak.).

III. Ob odpustu iz škole.

§. 13.

Pošto koje diete propisano vrieme u pučkoj školi dotično opetovnici probavi, ima mu se izdati „odpustnica“ (polag formulara 2. dotično polag formulara 3.), i to bezplatno.

Digitized by Google

Učenikom, koji su pučku školu tečajem pet godina marljivo polazili, ali zahtjevom nisu u pogledu napredka zadovoljili, mora se takodjer izdati svjedočba odpustnica, ali pomenutu okolnost valja svakako označiti u odpustnici riečmi: „Premda nije ustanovi §. 50. školskoga zakona od 31. listopada 1888. zadovoljio, to se ipak odpušta iz ove škole, pošto ju je pet godina polazio.“

Razlog, s kojega se djetetu i poslije petgodišnjega polaza pučke škole može uzkratiti odpustnica, te ono pridržati i na dalji polaz škole, naznačit će se u naredbi o polazu škole.

Učini li se roditeljem ili njihovim zamjenikom takovo uzkraćenje polaznice krivičnim, vlastni su tražiti posebno izpitanje djeteta.

§. 14.

Ako je koje diete umom ili tielom tako slabo, da se nije nadati, da bi i duljim polazom škole moglo učiniti u nauku žudjeni napredak, ima se takovu djetetu izdati odpustnica, ali se u njoj ima naznačiti i razlog, zašto mu je ipak izdana.

§. 15.

Djeca, koja se kod kuće podučavaju, moraju se koncem svake školske godine izpitu na kojoj javnoj školi podvrći, te se svjedočbom o tom izpitu izkazati pred obćinskim školskim odborom (§. 43. školskoga zakona).

Za svaki takov izpit imaju roditelji privatnoga učenika platiti pristojbu od četiri (4) for. a. vr., od koje kod jednorazrednih učiona pripada jedna trećina učitelju vjere a dvie trećine učitelju ostalih predmeta; kod višerazrednih pako učiona jedna četvrtina učitelju vjere, jedna ravnajućemu, a dvie razrednomu učitelju.

Privatiste viših pučkih škola plaćaju izpitnu pristojbu od deset (10) forinti. Pristojba ova razdieli se prama broju predmeta, uračunajuć k tomu još jedan dio za predsjednika izpita (ravnatelja).

Veoma siromašne učenike može na školah s jednim učiteljem obćinski školski odbor, a na školah s više učiteljskih sila učiteljski sbor osloboditi od plaćanja izpitne pristojbe. Ovo valja osobito za onu djecu, kojih su roditelji radi samotnoga i od škole udaljenoga stanovanja prisiljeni svoju djecu dati kod kuće privatno podučavati.

§. 16.

Odpustnicom školskom nisu dužna izkazati se ona djeca, koja za vremena školske obvezanosti polaze koji viši učevni zavod, zatim ona, koja su radi kakove duševne ili tjelesne mane budi privremeno budi posvema od polaza učione oproštena.

§. 17.

Odpustnicu izdaje učitelj, te ju kod jednorazrednih učiona podpisuje uz njega vjeroučitelj i mjestni školski nadzornik; kod višerazred-

Digitized by Google

nih pako učiona supodpisuje ju mjesto školskoga mjestnoga nadzornika ravnajući učitelj.

Učenici odpušteni iz škole imaju se upisati u posebnu za to priredjenu maticu (formular 8.), koja se ima držati na školah s jednom učiteljskom silom u pohrani kod obćinskoga školskoga odbora, a na školah s više učiteljskih sila ima ju pohraniti ravnajući učitelj u školskoj pismari. Isto se tako ima svaki takov odpust zabilježiti i u školsku maticu.

§. 18.

Odpustnice, koje se izdaju učenikom javnih škola, imaju sadržavati sliedeće naznake:

a) Ime, prezime, dobu, vjeroizpovied i rodno mjesto učenikovo;

b) kako je dugo polazio školu;

c) red iz ćudorednosti i red iz marljivosti u polazu škole;

d) red iz pojedinih učevnih predmeta; napokon

e) opazku, da li je odpustnik udovoljio zahtjevom zakona školskoga, te da li je s toga iz škole odpušten.

Svjedočbe privatnih učenika (§. 15. ovoga školskoga i nastavnoga reda) imaju sadržavati sve što i odpustnice javnih učenika; samo što se u njih nebilježi trajanje školskoga polaza te red iz ćudorednosti i marljivosti u polazu škole.

§. 19.

Polaz škole bilježi se u svjedočbah oznakami: veoma marljiv, marljiv, prekidan i nemaran; — ćudorednost bilježi se izrazi: veoma pohvalna, pohvalna, zakonom primjerena, bezprikorna i ne bez prikora poradi . . . . ; napredak u pojedinih predmetih označuje se sa: veoma dobar, dobar, dovoljan i nedovoljan, a izvanjsko lice pismenih sastavaka izrazi: posve uredno, uredno, manje uredno i neuredno.

Obći red bilježit će se na pučkih školah izrazi: prvi red s odlikom, prvi red, drugi red, treći red.

Prvi red s odlikom dobivaju oni učenici, koji imadu iz pojedinih predmeta većinom veoma dobre redove, a neimaju više od jednoga dovoljnoga reda.

U prvi obći red uvrstiti se imaju oni učenici, koji neimaju ni jednoga nedovoljnoga reda; učenici sa jednim ili dva nedovoljna reda iz pojedinih predmeta imaju se uvrstiti u drugi, a u treći obći red oni učenici, koji uz ine slabije redove dobiju tri ili više nedovoljnih redova.

Učenici, dobivši koncem školske godine u napredku prvi obći red (s odlikom ili bez odlike), mogu početkom dojduće školske godine preći u sliedeći viši razred.

Učenikom i učenicam viših pučkih škola, koji su koncem školske godine dobili jedan nedovoljan red, može učiteljski sbor dozvoliti popravak toga nedovoljnoga reda o početku buduće školske godine. Takovim se učenikom (učenicam) izdaje koncem školske godine svjedočba „bez obćega reda, dok nepopravi nedovoljan red iz . . . . . .“

Digitized by Google

Nakon položena izpita izdaje im se nova svjedočba s klauzulom: „pošto se je podvrgao (la) popravnomu izpitu iz . . . . . ."
Popravni izpit može se položiti samo na onom zavodu, na kojem je dotičnik dobio nedovoljan red.
Učenici s drugim i trećim obćim redom morat će dotični razred opetovati.
Lokacija učenika i učenica na pučkih je školah dokinuta, pa se u tiskanih godišnjih izvješćih imadu imena učenika štampati abecednim redom bez obzira na polučeni napredak a imena odlikaša odtisnuti krupnijimi ili razmaknutimi pismeni.

§. 20.

Školske svjedočbe izdaju se samo u slučaju naznačenom u §. 13. ovoga školskoga i nastavnoga reda. Na naročiti i dovoljno obrazloženi zahtjev pojedinih roditelja i njihovih zastupnika mogu se i za vremena školske obvezanosti izdavati svjedočbe polaznice (i to: polag formulara 4.), u kojih se naročito ima navesti i razlog, s kojega je izdana polaznica.
U viših pučkih školah izdavaju se školske svjedočbe koncem svakoga polugodišta (formular 5. za dječačke, a formular 6. za djevojačke više pučke škole.)

§. 21.

Za duplikat svake svjedočbe plaća se na korist školske knjižnice pristojba od 50 nvč., te valja ob uplaćenih pristojbah te vrsti voditi poseban izkaz.

IV. O zaptu.

§. 22.

Pošto je pučkoj školi zadaćom, da djecu religijozno i ćudoredno odgaja, a uz to i u potrebitom za gradjanski život obćem znanju i mnienju podučava (§. 1. šk. zak.), služit će se učitelj svimi zakonom dozvoljenimi i pedagogijski prokušanimi sredstvi, da od djece uzgoji valjane članove crkvi i državi, budeć i učvršćujuć u njih pravu nabožnost i čistu ćudorednost, ter podtičuć i ukriepljujuć ih u čuvstvih dužnosti i poštenja, gradjanske zajednice i ljubavi prama domovini i vladaru.

§. 23.

Učitelj je dužan pridržavati učenike na čistoću i red ne samo na tielu i odielu, nego i oko njihovih i školskih učila i ostaloga pokućtva školskoga.

§. 24.

Djeca bolujuća od kakove priljepčive ili inače ogavne bolesti, nesmiju, dok bolest traje i pogibelj priljepa nemine, polaziti škole.
Potanje za takove slučajeve ustanovljuje naredba o školskoj upravi (§. 16. slovo k).

Digitized by Google

§. 25.

Iza dviju ura nauka ima se učenikom dozvoliti odmor od 10 časova, koje vrieme neka im bude dopušteno provesti — gdje bude moguće — ili razredimice ili odjelimice izvan sobe školske. Gdje pako to nebude moguće, valja im u samoj sobi školskoj dozvoliti tjelesno kretanje prama propisom sobne gimnastike.

Djeci prvoga i drugoga razreda ima se već iza prve ure nauka dati odmor od 5 časova.

§. 26.

Odgojna sredstva imaju se uporavljati s osobitim obzirom na razlikost značajeva pojedine djece. Kazne nesmiju nikada vriedjati ćudoredno čuvstvo niti u pogibelj stavljati zdravlje učenika.

§. 27.

U pučkoj školi rabiti će sliedeća disciplinarna sredstva: pohvala, nagrada, opomena, ukor, stajanje u klupi, stajanje izvan klupe, pridržanje djeteta poslije nauka u školi na kraće ili duže vrieme pod nadzorom učiteljevim i uz kakovu duševnu radnju; poziv djeteta pred učiteljsku konferenciju, a na školah s jednim učiteljem pred mjestnoga školskoga nadzornika ukora radi; kod dječaka tjelesna kazan; napokon privremeno izključenje iz škole.

Privremeno se može diete izključiti iz škole samo iznimice, i to u slučaju, ako bi dalje druženje s njim moglo biti opasno ćudorednosti ostalih učenika. To pako izključenje može izreći samo občinski školski odbor, i to na obrazloženi predlog učitelja, a u školah sa više učitelja na predlog učiteljskoga sbora; no takav zaključak ima občinski školski odbor odobrenja radi podnieti županijskoj oblasti.

§. 28.

Tjelesna kazan može se u pučkih školah rabiti kao disciplinarno sredstvo pod sliedećimi uvjeti:

1. Tjelesna kazan dozvoljava se samo u slučaju većih moralnih prestupaka, kano: radi tvrdokorna laganja, drzovite upornosti, prostačine i krupne nećudorednosti, te pošto sva druga dozvoljena disciplinarna sredstva ostanu bezuspješna.

2. Tjelesna kazan nesmije se nikada uporavljati radi slaba napredka u naucih ni radi izostajanja iz škole.

3. Djevojčice se nesmiju nikada u školi tjelesno kazniti.

4. Osim šibom svaka je druga tjelesna kazan, kao čupanje, ćuškanje, guranje, klečanje, udaranje štapom ili ravnalom itd. najstrožije zabranjena.

5. Tjelesna se kazan ima obaviti pristojnim i po zdravlje djeteta neškodljivim načinom i ne pred školskom djecom.

6. Tjelesnu kazan ima obaviti školski poslužnik, a gdje takova neima, sám učitelj, nikada pako koji učenik.

Digitized by Google

7. Gdje je na kojoj školi više učitelja, odlučuje o tjelesnoj kazni učiteljski sbor; a na školah s jednim učiteljem opredjeljuje tjelesnu kazan učitelj u sporazumku s mjestnim školskim nadzornikom.

8. Pri ustanovljivanju tjelesne kazne ima se učitelj strogo držati ustanova §. 36. školskoga i nastavnoga reda.

Očekuje se pouzdano, da će se učiteljstvo uporavljajuć tjelesnu kazan čuvati brižno svake zloporabe, ter da se neće izvrgavati posljedicam §. 140. alineja 2. školskoga a i mogućim posljedicam kaznenoga zakona.

§. 29.

Roditelji ili njihovi zamjenici dužni su djecu privremeno iz škole izključenu dati privatno podučavati, te ako to propuste učiniti, ima se proti njim postupati po ustanovah §. 41. i 43. školskoga zakona.

§. 30.

Učitelj je dužan, povjerenu si mladež nadzirati i izvan skole, na koliko mu to bude moguće.

§. 31.

Čim učitelj opazi, da koje diete samovoljno počme izostajati iz škole, valja mu to odmah prijaviti roditeljem ili njihovim zamjenikom.

§. 32.

Glede ponašanja učenika u i izvan škole propisuje se sliedeći disciplinarni propis:

I. Ponašanje učenika prije škole.

1. Učenik mora točno dolaziti u školu svaki školski dan prije i poslije podne. Ako nemože doći ima umoliti roditelje ili skrbnike, da to prijave učitelju.

2. Učenik mora biti u obće čist, a osobito kad polazi školu.

3. U školu neka ponese samo one knjige i školske sprave, koje će mu trebati za onaj dan (prije ili poslije podne).

4. Od kuće neka učenik podje za dobe i neka se putem nigdje nezadržava, da uzmogne prispjeti u školu u odredjeno vrieme; a putem neka ide mirno i pristojno.

II. Ponašanje učenika u školi.

5. Kad učenik u školu stupi, ima se odkriti i pozdraviti one, koje u školi nadje, svući svoju odjeću i sjesti na svoje mjesto te mirno čekati, dok nauk nezapočme.

6. Učenici valja da se medju se dobro slažu. Dogodi li se, da koji koga uvriedi, ili mu kakovu štetu nanese, tad uvriedjeni ima to prijaviti svomu učitelju.

Digitized by Google

7. Učenici imadu svoje čuvati, a tudje štovati. Nesmiju ničesa poklanjati, prodavati, niti mienjati.

8. Svaki učenik mora paziti, da njegovo mjesto, kao i sve što je oko škole i u školi ostane što čišće.

9. Kada učitelj ili koji odličnik stupi u školu, imadu učenici ustati te ga pozdraviti.

10. Školsku molitvu imadu učenici moliti stojeć i pobožno.

11. Pod naukom sjede učenici na svojih mjestih mirno, pristojno i uzpravno, te sve čine, što im učitelj nalaže.

12. Ima li učenik odgovarati, neka ustane i odgovara glasno i razgovjetno.

13. Ako bi koji učenik želio odgovarati ili učitelja štogod zamoliti, neka to javi znakom, što ga je učitelj odredio.

14. Pred sobom neka drži učenik samo ono, što za nauk treba.

15. Koga učitelj pozove iz klupe k školskoj tabli ili zemljovidu, neka izadje te se povrati pristojno, nesmetajuć ni najmanje svojih drugova.

16. Gdje ima više školskih soba, nesmiju za trajanja nauka učenici jednoga razreda izazivati iz škole učenike drugih razreda bez dozvole učiteljeve.

17. Po dovršenu nauku izlaze učenici iz škole redom, kako učitelj odredi.

18. Po dovršenu dopoldašnjem nauku smiju samo oni učenici ostati u školi i objedovati, koji stanuju daleko od škole.

Pod naukom nesmije nijedan učenik jesti.

III. Ponašanje učenika u crkvi.

19. K službi božjoj i k inim propisanim vjerozakonskim obredom imaju svi učenici dolaziti u pravo vrieme.

Do crkve idu u redu tiho, mirno i pristojno; a kad dodju u crkvu, stave se na mjesta, koja su im odredjena.

Pod službom božjom stoje ili kleče, mole se pobožno, ili pjevaju i vladaju se u obće svetomu mjestu pristojno.

IV. Ponašanje učenika izvan škole i crkve.

20. Kući neka idu učenici pristojno i mirno. Neka jedan drugomu nepredbacuje ukora ili kazna, što ih je možda u školi dobio.

21. Kod kuće imaju učenici svoje zadatke marljivo učiti i pismene radnje izradjivati; ali uza to sve dragovoljno činiti, što im nalažu roditelji.

Koji učenici stanuju u tudjih kućah, moraju biti poslušni svojim gospodarom, sa svimi ukućani dobro se slagati; u obće treba da su sa svakim uljudni i prijazni.

22. Učenici smiju se igrati samo ono, što im dozvoljuju roditelji ili učitelji, ali bez svake svadje i buke, te na takovih mjestih, gdje neće nikomu dosadjivati.

Digitized by Google

23. Učenici smiju se ljeti kupati samo na dozvoljenih mjestih.

24. Učenici i učenice nižih pučkih škola nesmiju plesnim zabavam podnipošto, a kazalištnim predstavam samo uz dozvolu učiteljevu prisustvovati.

25. Od svakoga se učenika zahtieva, da se i u vrieme školskih praznika vlada kako se pristoji.

26. Tko proti ovomu propisu pogrieši, biti će opomenut i prema okolnostim kažnjen po dotičnih ustanovah školskoga i nastavnoga reda.

Na temelju ovoga disciplinarnoga propisa mogu učiteljski sborovi viših pučkih škola prema mjestnim prilikam sastaviti poseban disciplinarni red, te ga podnieti kr. zemaljskoj vladi, odjelu za bogoštovje i nastavu, na odobrenje.

V. O dužnostih učitelja.

§. 33.

Učitelj je dužan preuzete službene dužnosti savjestno vršiti, zakonom i odredbam predpostavljenih oblasti pokoravati se, svake zloporabe svojega naprama školi odnošaja čuvati se i na svu svojoj skrbi povjerenu mladež jednako budnim okom paziti.

§. 34.

U školah, gdje je više učitelja, moraju oni dobrim skladom i medjusobnim štovanjem nastojati, da si steku javno povjerenje, koje je od glavnih uvjeta uspievanju škole.

Predstojniku škole moraju se svi učitelji, u poslovih službe takodjer vjeroučitelji, pokoravati i njegove naloge točno i savjestno ovršavati.

§. 35.

Učenike i učenice nesmije učitelj upotrebljavati za obavljanje poslova, koji se sa školskim zaptom neslažu i sa svrhom nastave nisu u nikakovu savezu.

§. 36.

Kad učitelj bude primoran kazniti, valjat će da mu pri tom sveudilj bude pred očima dužnost i moralna odgovornost njegova. Kazniti će što je moguće redje i obzirnije.

§. 37.

U interesu nastave i odgoja nastojat će učitelj, da izmedju njega i roditelja učeničkih obstoji potrebita sveza i medjusobni sporazumak. Osobito valja da se s roditelji sporazumije onda, kad koje diete više puta štogod skrivi, radi dogovora, kakova bi se sredstva imala upotrebiti, da se diete popravi.

Digitized by Google

§. 38.

Učitelju se je starati, da se školske prostorije i školsko pokućtvo svedj čisto i u dobru redu drži. Školske prostorije niti će sam rabiti niti dopustiti, da se rabe u kakove god njihovoj namjeni protivne svrhe. Za štetu u školi od obijesti počinjenu odgovarati će onaj, tko ju počini te će ju morat nadoknaditi.

§. 39.

Uztreba li štogod na školskom pokućtvu popraviti ili popuniti, obratit će se toga radi učitelj na občinski školski odbor, a ako uztreba i na kotarsku oblast (§. 189. šk. zakona).

§. 40.

Na školah s jednim učiteljem odgovoran je za sav školski poredak sam učitelj. S toga mora on svaki put četvrt ure prije početka obuke u školu doći te pripaziti, da djeca, dolazeć u školu, red drže i da se za obuku valjano priprave. Obuka mora u opredieljeno vrieme točno započeti i isto tako dovršiti se.

U školah, gdje je više učitelja, ima se u učiteljskoj sjednici ustanoviti red, kojim će učitelji nadzor učenika u školi prije početka obuke izmjenice obavljati.

§. 41.

Učitelj se ima za školsku obuku svaki put pomnjivo pripraviti, i navlastito ob izboru zadataka za pismene radnje prije dobro razmišljati.

§. 42.

Nijedan učitelj nije vlastan obuku bez zakonitoga razloga prekinuti, skratiti ili u vremenu obuke kakovu promjenu na svoju ruku uvoditi.

Isto tako neće se nijedan učitelj smjeti u urah za obuku opredieljenih baviti drugim kakovim poslom, kano izpravljanjem zadaća, pisanjem štokakovih izkaza, privatnih pisama itd.

§. 43.

Ako se učitelj iznenada razboli, ima to, gdje je sam, obćinskomu odboru, a gdje ih je više, ravnajućemu učitelju za vremena prijaviti, da se mogu učiniti shodne odredbe.

§. 44.

Dopust do 3 dana može učitelju, ako je pri školi sám, podieliti mjestni školski nadzornik; a na školah sa više učitelja, podjeljuje mu ga na isto vrieme ravnajući učitelj.

Dopust na više od tri, a ne preko osam dana može podieliti kotarska oblast, dotično gradsko poglavarstvo (§. 189. točka 11. školskoga

Digitized by Google

zakona); dopust od osam do četrnaest dana može podieliti županijska oblast (§. 191. sl. f. škol. zakona), a u gradu Zagrebu i Osieku gradski načelnik; no o takovu podieljenju dopusta na četrnaest dana ima se izviestiti zemaljska vlada. Dopust preko četrnaest dana ima se propisanim putem zamoliti u zemaljske vlade.

Za vrieme velikih školskih praznika nemoraju učitelji (vjeroučitelji) tražiti dopusta, ali se samo po sebi razumieva, da su pri odlazku iz mjesta svoga službenoga sjedišta dužni prijaviti se predsjedniku školskoga odbora odnosno dotičnomu ravnajućemu učitelju.

Ravnajući su učitelji dužni i u vrieme velikih školskih praznika, ako se na duže od jednoga dana iz mjesta svoga službovanja udalje, županijskoj oblasti (gradskomu poglavarstvu) to svoje izbivanje prijaviti i postavljenoga si zamjenika naznačiti.

Poradi bolesti zamoljeni dopusti podjeljuju se samo na temelju svjedočbe u javnoj službi nalazećega se liečnika.

§. 45.

Namjerava li koji učitelj odreći se službe, t. j. učiteljsko zvanje zamieniti drugim, dužan je to pismeno prijaviti mjestnomu školskomu odboru, i to barem tri mjeseca unapried, ter čekati, dok bude zakonito od službe odriešen.

Mora li učitelj svoje službovno mjesto povodom uzsliedivšeg premještaja ili imenovanja ostaviti, to je i u tom slučaju obvezan čekati, dok ga predpostavljena mu županijska oblast od službe neodrieši.

§. 46.

Učitelj, dotično ravnajući učitelj, odgovoran je za redovito vodjenje potrebnih uredovnih spisa i knjiga.

Svaka škola mora imati:

a) Školsku spomenicu, u koju se ubilježiti imaju kronologičnim redom svi važniji dogodjaji, koji posredno ili neposredno zasjecaju u život škole i njezino djelovanje, ili su inače važni obzirom na duševni i materijalni život školskih občinara, ma po svojoj naravi i nesačinjavali predmet kakve službene razprave izmedju škole i oblasti;

b) školsku maticu (glavni imenik), u koju se upisuju svi školski sposobnjaci svakdanje škole i opetovnice s dotičnimi opazkami (formular 7.);

c) maticu iz škole odpuštene djece (formular 8.);

d) maticu od polaza škole oproštene djece (formular 9.);

e) maticu (glavni imenik) učenika polazećih višu pučku školu (formular 10.);

f) razrednice, odnosno imenike, u koje se bilježi marljivost i napredak učenika (formular 11. za niže pučke škole, formular 12. za opetovnice, formular 13. za dječačke više pučke škole i formular 14. za djevojačke više pučke škole);

Digitized by Google

g) tjednik, u koji se bilježi, što se je svakoga tjedna iz pojedinih predmeta predavalo (formular 15. za niže pučke škole i opetovnice, formular 16. za dječačke a formular 17. za djevojačke više pučke škole);

h) izpitno izvješće o napredku učenika (formular 18. za niže pučke škole i opetovnice, formular 19. za više pučke dječačke i formular 20. za više pučke djevojačke škole);

i) izkaz o bezplatnih školskih knjigah, razdieljenih medju školsku mladež (formular 21.);

j) izkaz o pristojbah uplaćenih za duplikate školskih svjedočba (formular 22.);

k) knjigu, u koju kr. školski nadzornici ubilježuju opažene nedostatke i mane pedagožko-didaktičke naravi;

l) imovnik školskoga pokućtva i učila (formular 23.) i katalog knjižnice (formular 24.);

m) službeni pečat;

n) školsku knjižnicu;

o) sbirku zakona i naredaba;

p) poslovni zapisnik (formular 25.)

§. 47.

U imovnik pripisuje učitelj ili ravnajući učitelj svake godine ono, što je tečajem iste godine iz nova nabavljeno, ter izkaz toga prirastka podnosi koncem školske godine obćinskomu školskomu odboru zajedno s naznakom onih učila ili pokućtva, što bi se još nabaviti imalo.

Imovnik učila, knjižnice, školskoga pokućtva i izkaz ob uplaćenih pristojbah za duplikate svjedočba ima koncem svake školske godine predsjednik školskoga odbora s još jednim u tu svrhu izabranim članom školskoga odbora pregledati i potvrditi.

§. 48.

Knjige i ini spisi imaju se po godinah poredani u školskom ormaru čuvati te u slučaju osobne promjene nasljedniku učitelja ili ravnajućega učitelja od zastupnika obćinskoga školskoga odbora uz zapisnik predati.

§. 49.

Ravnajući učitelj nadzira i upravlja nutarnje poslove škole. Osobito mu nadleži dužnost, brinuti se za točno obdržavanje ovoga školskoga i nastavnoga reda.

Na koliko mu vrieme dopusti, imat će obuci svojih sudrugova u pojedinih razredih prisustvovati te mane i nedostatke, koje bi opazio, prijateljskim upućivanjem i po potrebi ozbiljnimi opomenami odstranjivati.

U tom pogledu dužni su ga učitelji bez svakoga prigovora slušati. Misli li pako koji učitelj, da se odredbami ravnajućega učitelja zakon

Digitized by Google

ili školski red vriedja, prosto mu je, dapače dužnost mu je, pritužiti se toga radi županijskoj oblasti.

§. 50.

Ako proti kojemu učitelju stigne izvana kakova tužba ravnajućemu učitelju, imat će ju ovaj dotičniku priobćiti te najprije sam nastojati, da se stvar izravna mirnim putem. Učini li se pako ravnajućemu učitelju slučaj po školu mogućim načinom štetonosan, imat će o njem izviestiti obćinski školski odbor.

§. 51.

Ako se koji učitelj pri školi sa više učitelja razboli ili inače u podjeljivanju obuke zaprečen bude, imat će ravnajući učitelj odredbom suplencije ili stegnućem razreda skrbjeti za to, da obuka nezapne. Gdje se duže trajanje bolesti bude predvidjelo, valjat će se ravnajućemu učitelju uz predlog odnosne liečničke svjedočbe obratiti na županijsku oblast radi zamjenika bolestnu učitelju.

Ako li pako sam ravnajući učitelj bolešću ili inače u obavljanju svoje službe bude zaprečen, imat će to prijaviti županijskoj oblasti, da mu ona odredi zamjenika.

Na školah s jednim učiteljem ima u takovih slučajevih mjestni školski nadzornik učiniti potrebitu prijavu kotarskoj oblasti.

§. 52.

Svi podnesci učitelja na više oblasti imaju se izručivati školskomu odboru, odnosno ravnajućemu učitelju, koji ih dalje odprema sa svojim izvješćem. Samo pritužbe učitelja proti samu ravnajućemu učitelju mogu se neposredno podnositi višim oblastim.

§. 53.

Osim svojih strogo učiteljskih dužnosti imaju se učitelji, koji su podjedno orguljaši, dotično pojci, u tom svojem svojstvu držati sliedećih ustanova:

a) Učitelji rimo-katolici orguljati će po svih nedjeljah i zapovjednih blagdanih kod rane i poldnevne mise te kod večernjice; nadalje kod zornica, polnoćke, kod obhodnih misa, vigilnih večernjica, gdje se drže, zatim na dušni dan i na rodjen dan Njegova Veličanstva.

Gdje se osim spomenutih sgoda obavljaju još kakove druge crkvene svečanosti bud u crkvi župnoj, bud u kojoj kapeli, imati će takovimi prigodami učitelj orguljati samo onda, ako mu ta crkvena funkcija nebude kolidirala s obukom školskom.

Ako je kapela od mjesta, u kojem je škola i prebivalište učitelja, preko pol ure udaljena, ima učitelj od župne obćine dobiti podvoz ili primjerenu odštetu podvoza.

Kod privatnih misa, bile ma u koju namjenu, smije učitelj orguljati samo u izvanškolsko vrieme, što će se dati urediti sporazumkom izmedju njega i dotičnoga svećenika, ter ga u to ime ide ona pristojba, koja je na dotičnom mjestu već od prije ustanovljena.

Digitized by Google

b) Učitelji grčko-iztočne i grčko-katoličke vjeroizpoviesti obvezani su službu pojaca obavljati u sve nedjelje i prazničke dane kako na službi tako i na večernji, bdeniju i jutrnji. Isto tako i na predjeosvećenoj službi, koja se obdržaje uz častni post sriedom i petkom, ako se ova posljednja služba uredi tako, da neprieči učitelja u redovitom držanju škole.

c) Pučki učitelji rimo-katolici nisu dužni kano orguljaši pratiti svećenika kod sprovoda; nu nebrani im se to činiti tamo, gdje je dosada bio običaj pod uvjet, da tim nimalo nezanemare školske obuke.

Pučki učitelji grčko-iztočne vjeroizpoviesti biti će dužni pri tako zvanom velikom opielu pratiti svećenika; samo će to njihovo sudjelovanje kod pogreba valjat urediti tako, da nepadne u vrieme školske obuke.

d) Obilaženje učitelja kao orguljaša sa svećenikom od kuće do kuće o sv. trih Kraljih, dotično kao crkvenoga pojca radi svetenja vodice zabranjeno je.

VI. Ob učiteljskih sjednicah.
(konferencijah).

§. 54.

Na školah sa više učitelja saziva ravnajući učitelj redovito svakoga mjeseca po jedan put učiteljsku sjednicu.

Sjednice učiteljske smiju se držati samo u vrieme, koje nije za nauk opredieljeno.

Izvanrednu sjednicu može ravnajući učitelj sazvati, kad god to ili sam potrebnim pronadje ili bar dva člana učiteljskoga sbora zatraže.

§. 55.

Članovi sjednice učiteljske jesu svi učitelji, namjestni učitelji i nuzučitelji (pomoćni učitelji) dotične škole.

Ovi posljednji imaju odlučujući glas samo ondje, gdje se radi o njihovih učevnih predmetih ili njihovih učenicih, u ostalom pako imaju samo savjetujući glas.

§. 56.

Učiteljskim sjednicam u obće je ta zadaća, da se učitelji, radi skladna postupanja, o načelih nastave, zapta i uredbe školske, kano i o stanju obuke, ćudorednom vladanju i napredku djece porazgovore i sporazumiju.

§. 57.

U učiteljskih sjednicah može biti govora i o tom, kako da se obća učevna osnova, gledom na nastavne zadatke pojedinim razredom odmjerene, mjestnim okolnostim prilagodi, dotično preinači. Nadalje se u tih sjednicah razpravlja način, kako da se ima postupati s učivom pojedinih predmeta i u pojedinih razredih; vieća se o disciplinarnih načelih i o slučajevih težih kazna i napokon se odlučuje ob učevnih sredstvih, koja bi se naime od dozvoljenih uvesti i nabaviti imala.

Digitized by Google

Nu, bi li se odlukami učeljske sjednice imalo u ičem odstupiti od obćih, za pučke učione ustanovljenih pravila, neće to biti slobodno prije višega riešenja, koje se od zemaljske vlade ima potražiti putem županijske oblasti dotično gradskoga poglavarstva.

§. 58.

Sjednicam predsjeda ravnajući učitelj ili, ako je on zapriečen, poslije njega po imenovanju najstariji učitelj.

§. 59.

U sjednice dolaziti dužni su svi članovi učiteljskoga sbora. Svaki izostatak ima se ravnajućemu učitelju dovoljno izpričati.

O svakoj sjednici vodi se zapisnik, sastavljaju ga pako redomice svi učitelji, a podpisuju svi prisutni članovi učiteljskoga sbora.

Zapisnici čuvaju se u školskoj pismohrani, iza kako su županijskoj oblasti bili predloženi i od nje povraćeni.

§. 60.

Zaključci se stvaraju većinom glasova. Ako su glasovi jednako podieljeni, smatra se zaključkom većine ono mnienje, uz koje pristaje predsjednik.

Razprave se imaju u sjednicah voditi razborito, mirno i bez svake strasti i osobnosti.

§. 61.

Pojedinim članovom stoji prosto u predmetu viećanja izjaviti posebno mnienje te zahtievati, da se odnosni sjednički zapisnik odpravi odmah županijskoj oblasti (gradskomu poglavarstvu).

Inače se pako sjednički zapisnici, gdje nebude razloga, da se odmah odpreme, imaju koncem svakoga školskoga poluljeća predlagati županijskoj oblasti.

§. 62.

Predsjednik je vlastan izvedenje makar većinom glasova stvorenih zaključaka obustaviti, ako se takovi zaključci po njegovu mnienju neslažu s obstojećimi zakoni, ili se protive interesu škole. Nu u takovu slučaju dužan je u županijske oblasti (gradskoga poglavarstva) potražiti čim skoriju odluku o dotičnom predmetu, a medjutim ima se učiteljski sbor držati odredbe predsjednikove.

§. 63.

Svaki član učiteljskoga sbora dužan je točno držati se zaključaka učiteljske konferencije, stvorenih u djelokrugu njezinu.

VII. O školskih razdjelih.

§. 64.

Obće pučke škole imaju 4 dotično 5 razreda (§. 16. školskoga zakona), nu mogu imati jednoga do četiri odnosno pet učitelja (§. 17.

Digitized by Google

školskoga zakona) te se prama broju učitelja diele i učenici u toliko soba, koliko ima učitelja.

Koliko se pako na kojoj školi ima namjestiti učitelja, ustanovljuje točno §. 18. školskoga zakona.

Lagljega pregleda radi, a osobito radi lagljega razdieljenja predmeta na ure i dane preko tjedna, diele se škole sa jednim učiteljem u 3 odjela, sa dva učitelja u dva odjela, sa tri učitelja opet u 3 odjela, dotično razreda, a sa 4 odnosno 5 učitelja u isto toliko odjela, dotično razreda.

Kako se pojedini odjeli diele u razrede, vidi se iz pojedinih naukovnih osnova.

§. 65.

Učenici se uvršćuju u pojedine razrede po dobi i znanju, što su ga jur stekli.

Po dovršenoj dvanajstoj godini imaju se djevojčice od dječaka, gdje je ikako moguće, odieliti i u posebnih prostorijah podučavati.

Kontrakcija t. j. preskakivanje pojedinih razreda nije dozvoljena.

§. 66.

Broj ura preko tjedna za svaki pojedini odjel i dotično razred ustanovljuju naukovne osnove s obzirom na §. 7. školskoga zakona.

§. 67.

Premještanje djece iz jednoga razreda u drugi dopušteno je u pravilu samo početkom školske godine.

Djeca, koja se iznimice tečajem školske godine za polazak škole prijave, imaju se najprije (ako nedonesu svjedočbe polaznice) izpitu podvrći, te na temelju dokazana napredka uvrstiti u onaj razred, za koji se pokažu sposobnom.

Za takav izpit neplaćaju se nikakove takse (§. 15. šk. i nast. reda).

§. 68.

U školah s jednim učiteljem valjat će učitelju ulagati poglavitu pomnju u to, da svih razreda učenici u isto vrieme budu koristno zabavljeni. Od shodna razredjenja ura (red nauka), koje u svakom razredu izloženo biti ima, zavisit će mnogo uspjeh obuke.

Dopušta se, da učitelj može za pojedine razrede, kojih on u isto vrieme sam nepodučava, upotrebiti starije i bolje učenike (monitore), da s manjimi učenici ili opetuju, ili da ih u onom, što je učitelj već učio, uvježbavaju; ali to ima bivati pod sveudiljnim nadozrom i kontrolom učiteljevom, koji nesmije smetnuti s uma, da je to samo pomoć, a ne posebna nastava, koja bi se posvema smjela povjeriti starijim učenikom.

Digitized by Google

VIII. O nastavnih ciljih.

§. 69.

Koji se učevni predmeti imaju naučati u obćih pučkih školah, ustanovljuje §. 50. školskoga zakona; što pako iz svakoga od tih predmeta dolazi na pojedine razrede, to opredjeljuju naukovne osnove.

Za obuku o vjeri izdati će se po ustanovi §. 207. školskoga zakona naukovne osnove sporazumom dotične oblasti duhovne.

§. 70.

Odredbe duhovnih oblasti koli glede nastave u vjeri toli i glede izvršivanja nabožnih dužnosti priobćivat će zemaljska vlada putem županijskih oblasti učiteljstvu pojedinih škola za ravnanje i obdržavanje.

Pri izvršivanju nabožnih dužnosti dužni su uz vjeroučitelje i svjetski učitelji školsku mladež nadzirati.

§. 71.

Druge, osim propisanih, učevne predmete u pučke škole uvadjati nije dopušteno. Zaželi li ipak koja obćina, da se i koji drugi predmet prama dokazanoj mjestnoj potrebi u školi nauča, mora obćinski školski odbor propisanim putem potražiti za to posebnu dozvolu u zemaljske vlade.

§. 72.

Pojedine učevne predmete nije u pučkoj školi slobodno naučati samostalno; svi bo propisani predmeti moraju jedan drugoga popunjivati, i s toga u medjusobnu odnošaju i savezu stojati.

Način predavanja (metoda) za pojedine predmete nepropisuju se; nu nadzorni organi imaju na to paziti, da se s metodami neeksperimentuje, nego da se učitelji drže znanošću i praksom priznanih te u županijskih učiteljskih skupštinah prihvaćenih metoda.

§. 73.

Red nauka za svaku pojedinu školu sastavlja učitelj, ako je sam, inače pako učiteljski sbor u svojoj sjednici, te ga podnašaju na odobrenje županijskoj oblasti.

Odobreni red nauka i prepis propisane naukovne osnove za dotični razred ima se u razrednih sobah izložiti.

IX. Ob izpitih i školskih svjedočbah.

§. 74.

Koncem svakoga polugodišta ima se na svakoj pučkoj školi zaključiti klasifikacija mladeži; no javni izpiti držat će se samo koncem školske godine (§. 7. školsk. zakona).

Digitized by Google

Svrha tomu izpitu jest, da se roditelji o djelovanju škole i o napredku djece uvjere i interes za školu da se tim putem i u daljih krugovih školske obćine budan drži.

S toga se dan izpita ima oglasiti načinom za ine javne objave običnim.

Vrieme izpitom ustanovljuje obćinski školski odbor na predlog učitelja, dotično ravnajućega učitelja.

§. 75.

Izpit se na jednorazrednih pučkih školah obdržaje bezuvjetno pod predsjedom mjestnoga školskoga nadzornika, a na višerazrednih školah pod predsjedom ravnajućega učitelja.

Prisustvuju li izpitom nadzorni organi najviše zemaljske ili crkvene oblasti, ima im predsjednik izpita medju prisutnimi opredieliti častno mjesto, prem im pravo predsjedanja izpitu nepripada.

§. 76.

Izpitna ipvješća imaju se po dovršenu izpitu podpisati takodjer po nazočnom mjestnom školskom nadzorniku dotično i po ravnajućem učitelju, a zatim pohraniti u školskoj pismari.

X. *O naučnih i učevnih sredstvih.*

§. 77.

Svaka pučka škola mora biti providjena potrebitim pokućtvom te naučnimi i učevnimi sredstvi (§. 15. školsk. zak.).

§. 78.

U svakoj školskoj sobi mora osim dovoljna broja klupa biti vješalica za dječje kape, kabanice itd., zatim školska tabla, stol za učitelja i ormar za čuvanje knjiga, pisanaka, krede, spužve itd. (§. 15. školsk. zak.).

Uz to nesmije u nijednoj školi manjkati slika Spasiteljeva i slika Nj. Veličanstva cara i kralja našega, a druge slike mogu se u školi izvjesiti samo dozvolom županijske oblasti.

§. 79.

Za svaku obću pučku školu imaju se nabaviti barem sliedeća učila:

a) slike za zornu obuku;

b) zemaljska kruglja (globus);

c) zemljovidi: polutke, Evropa, austro-ugarska monarkija, trojedna kraljevina i zemljovid sv. zemlje (Palestine);

d) računalo;

Digitized by Google

e) sbirka risarskih predložaka;
f) slike za obuku u prirodopisu uz sbirku domaćih prirodnina;
g) najpotrebniji fizikalni aparati;
h) slike i modeli za pouku u metričkom sustavu;

Nadalje ima se kod svake škole zasnovati školska knjižnica, a za uzdržavanje iste ima obćina prinašati godišnji prinos od najmanje deset (10) forinti (§. 91 školsk. zak.).

Za uzdržavanje školske knjižnice nisu učitelji dužni štogod doprinašati.

Koje knjige da se za školsku knjižnicu nabave, odlučuje učitelj, a gdje ih je više, učiteljski sbor.

Napokon mora u svakom razredu biti po jedan eksemplar svake u porabi stojeće naučne i učevne knjige.

§. 80.

Svako školu polazeće diete mora imati za se sve za dotični razred propisane knjige, pisanke, risanke, zadaćnice i risaće stvari.

Posve siromašnim učenikom davat će obćina knjige i druge za nauk potrebite stvari bezplatno (§. 28. škol. zak.).

XI. Zaključna ustanova.

§. 81.

Zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, izdala je vlastitom nakladom sve za pučke škole popisane tiskanice, pa se druge tiskanice rabiti nesmiju.

Digitized by Google

Formular 1. k br. 6798. iz 1889. kr. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu.

Broj ... **Niža pučka škola u** ...

IZKAZ

školske mladeži, koja nije školu polazila za vrieme od 18..
do ... 18..

Tekući broj	Ime i prezime djeteta	Ime otca ili skrbnika	Mjesto obitavanja	Kućni broj	Broj zamarenih poldneva i uzrok zanemarenja	Skupni broj zanemarenih poldneva	Od toga je izpričano	Od toga je neizpričano	Opazka

Obzirom na §. 4. i 5. školskoga i nastavnoga reda od 15. srpnja 1889. br. 6798. bilježe se pojedini izostatci i njihovi uzroci u razrednici i u ovom izkazu sliedećim načinom:

— izostao prije podne.
| izostao poslije podne.
+ izostao cieli dan.
b. bio bolestan.
v. v. velika voda.
z. v. zlo vrieme.
c. z. cića sima.
ob. obiteljski uzroci.
u. d. učiteljska dozvola.
r. d. ravnateljska dozvola.
d. š. dozvola školskoga odbora.

§. 6. škol. i nast. reda.

Digitized by Google

Formular 2. k br. 6798. iz 1889. kr. zem. vlade, odjela za bogoštovje i nastavu.

Br. ______ Niža pučka škola u ______

Odpustnica.

N. N. . . . . . . učeni . . . . . . razreda, ima . . . . godina . . . . vjeroizpoviedanja, polazi . . je . . . . ovu pučku školu od . . . . 18 . . do . . . . 18 . ., ponaša . . se je u ćudorednosti . . . . . . te je nauči . . propisane predmete kako sliedi:

Nauk vjere . . . .
Hrvatski ili srbski jezik i to: . . . . .
Čitanje . . . .
Slovnicu . . . .
Ustmeni i pismeni izraz misli . . . .
Računstvo i geometrijsko oblikoslovje . . . .
Stvarnu obuku . . . .
Krasopis . . . .
Svjetovno i crkveno pjevanje . . . . .
Gimnastiku . . . .
Gospodarstvo . . . .
Ženski ručni rad i kućanstvo . . . . .

Pošto je ist . ustanovi §. 47. dotično §. 50. školskoga zakona od 31. listopada 1888. zadovolji ., to se odpušta iz ove škole.

U N. N. dne . . 18 .

(Pečat.) Sliede podpisi.

§. 13. škol. i nast. reda.

Digitized by Google

Formular 3. k br. 6798. iz 1889. kr. zem. vlade, odjela za bogoštovje i nastavu.

Br. ______ Opetovna škola u ______

ODPUSTNICA.

______ rodom iz ______ u ______

______, polazi__ je od ______ 18__ do ______ 18__

opetovnu obuku pri ovoj pučkoj školi, te__ je za to vrieme bilo ćudoredno ponašanje ______, a napredak u propisanih učevnih predmetih ______

I pošto je tim načinom ustanovi §. 53. zakona od 31. listopada 1888. ob uredjenju pučke ustanove i obrazovanja pučkih učitelja u kraljevinah Hrvatsko Slavoniji zadovolji__, izdaje ____ se ova odpustnica.

U ______ dne ______ 18__

(Pečat.) Sliede podpisi.

§. 13. škol. i nast. reda.

Digitized by Google

Formular 4. k br. 6798. iz 1889. kr. zem. vlade, odjela za bogoštovje i nastavu.

Br. ____________ Niža pučka škola u ____________

Polaznica.

______________ učeni ______________ razreda, ima ______
godina ______________ vjeroizpoviedanja, polazi__ je ______________ ovu pučku
školu od ______________ 188__ do ______________ 188__, ponaša__
se je u ćudorednosti . . . . . te je nauči__ propisane predmete kako sliedi:

Nauk vjere . . . .
Hrvatski ili srbski jezik i to;
Čitanje . . . .
Slovnicu . . . .
Ustmeni i pismeni izraz misli . . . .
Računstvo i geometrijsko oblikoslovje . . . .
Stvarnu obuku . . . .
Krasopis . . . .
Svjetovno i crkveno pjevanje . . . .
Gimnastiku . . . .
Gospodarstvo . . . .
Ženski ručni rad i kućanstvo . . . .

Ova se polaznica izdaje na naročitu prošnju roditeljâ i to s razloga,

____

____

U ______________________ dne ______________________ 188__

(Pečat.) Sliede podpisi.

§. 20. škol. i nast. reda.

Digitized by Google

Formular 5. k br. 6798. iz 1889. kr. zem. vlade, odjela za bogoštovje i nastavu.

Broj

Svjedočba.

, rodom iz ...., ima ......godina .... vjeroizpoviedanja, učeni ...... razreda dječačke više pučke škole smjera ...... u ...... , dobiva ovim za ...... poljeće školske godine 18 ...svjedočbu ...... reda.

Ćudorednost: ......

Napredak u

Predmeti občeniti

- Nauku vjere: ......
- Hrvatskom ili srbskom jezikom i sastavoslovju:
- Njemačkom jeziku: ......
- Zemljopisu i poviesti s osobitim obzirom na domovinu i njezin ustav:
- Krasopisu: ......
- Gimnastici: ......
- Pjevanju: ......

Predmeti strukovni

- Prirodopisu s osobitim obzirom
  - na gospodarske prirodnine: ......
  - na prirodnine uporavljive u obrtu: ......
  - na poznavanje robe: ......
- Prirodoslovju
  - i agrikulturnoj lučbi: ......
  - s osobitom obzirom na mehaniku i mehaničku tehnologiju: ......
  - i lučbenoj tehnologiji: ......
- Računstvu
  - i gospodarskom knjigovodstvu: ......
  - i obrtnom knjigovodstvu: ......
  - trgovačkom s jednostavnim i sastavljenim knjigovodstvom:
- Geometriji i geometrijskom risanju
  - s gospodarskim graditeljstvom i praktičnim mjerenjem na polju: ......
  - s počeli opisnoga mjerstva: ......
- Gospodarstvu i gospodarskoj tehnologiji; popularnom narodnom gospodarstvu:
- Risanju
  - prostoručnom: ......
  - strukovnom i modelovanju: ......
- Tumačenju najvažnijih postojećih zakona
  - za gospodare: ......
  - za obrtnike: ......
  - za trgovce: ......
- Radnjah
  - gospodarskih: ......
  - u školskoj radionici: ......
  - komptoarnih: ......
- Trgovačkoj terminologiji: ......

Ini predmeti

- ......
- ......
- ......

Vanjsko lice pismenih sastavaka:

Koliko je sati izosta iz škole: ...... opravdano; ...... neoprav dano.

U ...... dne 18

...... ravnatelj. ...... učitelj razrednik.

§. 20. škol. i nast. reda.

Pečat

Digitized by Google

Formular 6. k br. 6798. iz 1889. kr. zem. vlade, odjela za bogoštovje i nastavu.

Broj ....

Svjedočba.

.........., rodom iz ...., ima .... godina, ... vjeroizpoviedanja, učenica .... razreda djevojačke više pučke škole u ...., dobiva ovim za .... polješće školske godine 18 .... svjedočbu .... reda.

Ćudorednost: ....

Napredak u

Nauku vjere: ....

Hrvatskom ili srbskom jeziku i sastavoslovju: ....

Njemačkom jeziku: ....

Zemljopisu: ....

Povjestnici: ....

Prirodopisu: ....

Prirodoslovju: ....

Kućanstvu: ....

Računstvu: ....

Geometriji i geom. risanju: ....

Prostoručnom risanju: ....

Krasopisu: ....

Pjevanju: ....

Gimnastici: ....

Ženskom ručnom radu: ....

Vanredni predmeti:
- Francezkom jeziku: ....
- Glasbi: ....
- ....
- ....

Vanjsko lice pismenih sastavaka:
Koliko je sati izostala iz škole: .... opravdano; .... neopravdano.

U .... dne 18

.... ravnatelj.   .... razrednik.

§. 20. škol. i nast. reda.

Pečat

Digitized by Google

Formular 7. k br. 6798. iz 1889. kr. zem. vlade, odjela za bogoštovje i nastavu.

Niža pučka skola u ____________________

Glavni imenik

(matica)

školskih sposobnjaka niže pučke škole

u

. . . .

počam od . . . . **18 . .**

do . . . . . . **18 . .**

§. 46. slovo b) škol. i nast. reda.

Digitized by Google

Tekući broj	Učenika					Otca ili skrbnika	
	prezime i ime	vjera	godina i dan rodjenja	domovina	rodno mjesto	ime	značaj

Digitized by Google

Stanuje			Kad je postao sposobnim za polazak učione?	Kad je počeo polaziti učionu?	Kad je odpušten iz škole?	Uzrok odpusta	Kad je počeo polaziti opetovnicu?	Kad je odpušten iz opetovnice?	Opazke
kod	u ulici	kućni broj							

Opazke: a) Glavni imenik nezaključuje se svake školske godine, već prema potrebi. To s toga, da se posljednjih sedam stupaca uzmogne što točnije izpunjivati. U glavni imenik upisuju se svake godine samo ona djeca, koja se na novo uškolaju, bila ona iz onoga školskoga kotara, u kom se škola nalazi ili ne. Tekući broj nastavlja se, dok to obseg knjige dopušta bez obzira na zaključak školske godine.

b) Djeca, koja tečajem školske godine nadodju iz druge školske obćine, unesu se u glavni imenik iza popisane domaće djece u istoj godini, te se u stupcu „opazke“ naznačuje, od kuda je dotičnik pridošao.

Digitized by Google

Digitized by Google

Formular 8. k br. 6798. iz 1889. kr. zem. vlade, odjela za bogoštovje i nastavu.

Imenik

(matica)

iz niže pučke škole u . . . . odpuštene djece.

Od . . . . 18 . .

do . . . . 18 . .

§§. 17. i 46. slovo c. škol. i nast. reda.

Digitized by Google

Tekući broj i broj glavnoga imenika	Prezime i ime učenika	Godina i dan rodjenja.	Kada je počeo (la) školu polaziti?	Kada je iz škole odpušten?	Koliko je		Kako je u naucih napredovao (la)?	Uzrok odpusta	Opazke
					godina školu polazio (la)?	razreda svršio (la)?			

Opazka. a) Matica o djeci odpuštenoj iz škole završuje se svake godine, te uslied toga i tekući broj svake godine iz nova počimlje.

b) I ona djeca, koja glede napredka školskim propisom udovoljila nisu, pa se ipak odpuštaju iz škole (§§. 13. i 14. škol. i nast. reda šk.) bilježe se u ovu maticu.

Digitized by Google

Formular 9. k br. 6798. iz 1889. kr. zem. vlade, odjela za bogoštovje i nastavu.

Imenik

(matica)

od polaza niže pučke škole u . . . oproštene djece.

Od . . . . 18 . .

do . . . . 18 . .

§§. 30., 42., 49. i 54. škol. zakona i §§. 12. i 16. škol. i nast. reda.

Digitized by Google

Tekući broj i broj glavnog imenika	Prezime i ime učenika	Godina i dan rodjenja	Kada je počeo (la) školu polaziti?	Kada je od polaza škole oprošten (a)?	Koji je razred svršio (la)?	Kakovim je uspjehom u u naucih napredovao (la)?	S kojega je razloga oprošten (a) od polaza škole?	Opazke

Opazka. Matica o djeci oproštenoj od polaza škole završuje se svake godine, te uslied toga i tekući broj svake godine iz nova počimlje.

Digitized by Google

Formular **10**. k br. 6798. iz 1889. kr. zem. vlade, odjela za bogoštovje i nastavu.

Viša pučka škola u

Glavni imenik

(matica)

učenika više pučke škole

u

Od .... 18 .....

do 18

§. 46. sl. b) škol. i nast. reda.

Digitized by Google

Tekući broj	Učenika (Učenice)					Otca ili skrbnika	
	prezime i ime	vjera	godina i dan rodjenja	domovina	rodno mjesto	ime	značaj

Digitized by Google

Stanuje			Kad je stupio u višu pučku školu?	Kad je iztupio iz više pučke škole?	Opazke
kod	u ulici	kućni broj			

Opazka. Glavni imenik nezaključuje se svake školske godine, već prema potrebi. To s toga, da se o učenicih podržaje što bolji pregled. Zato će se u ovaj imenik ubilježivati svake godine samo na novo pridošla djeca.

Dobro će biti, da se u opazci ubilježi, na što se je učenik(ca) dao(la), kad je iz više pučke škole iztupio(la).

Digitized by Google

Digitized by Google

Formular II. k br. 6798. iz 1889. kr. zem. vlade, odjela za bogoštovje i nastavu.

Pučka škola u

IMENIK

(Razrednica)

učeni . .

. . . . razreda

za školsku godinu 18 . .

§§. 4. i 46. sl. f. škol. i nast. reda.

Digitized by Google

Tekući broj i broj glavnoga imenika	Prezime, ime, vjera, doba i rodno mjesto učenika, ime i značaj otca ili skrbnika; stan učenika	Mjeseci	Dani																														
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
		listop.																															
		stud.																															
		prosin.																															
		siečanj																															
		veljača																															
		ožujak																															
		trav.																															
		svib.																															
		lipanj																															
		srpanj																															
		kolov.																															
		listop.																															
		stud.																															
		prosin.																															
		siečanj																															
		veljača																															
		ožujak																															
		trav.																															
		svib.																															
		lipanj																															
		srpanj																															
		kolov.																															
		listop.																															
		stud.																															
		prosin.																															
		siećanj																															
		veljača																															
		ožujak																															
		trav.																															
		svib.																															
		lipanj																															
		srpanj																															
		kolov.																															

Digitized by Google

Ukupno izostao	od ovih		Ćudorednost	Polaz škole	Napredak											Opazke
	izpričao	nije izpričao			Vjeronauk	Hrvatski ili srbski jezik			Stvarna obuka	Računstvo i geometr. oblikoslovje	Krasopis	Gospodarstvo	Ženski ručni rad i kućanstvo	Svjetovno i crkveno pjevanje	Gimnastika	
						Čitanje	Slovnica	Ustmeni i pism. izraz misli								

Digitized by Google

Digitized by Google

Formular 12. k br. 6798. iz 1889. kr. zem. vlade, odjela za bogoštovje i nastavu.

Pučka škola u ______

Imenik opetovnikâ

______ razreda

za školsku godinu

188..

§. 46. slovo f. škol. i nast. reda.

Digitized by Google

Tekući broj i broj glavnoga imenika	Prezime i ime opetovnika (naučnika)	Mjeseci	Dani za bilježenje polazka																														
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
		listop.																															
		stud.																															
		prosin.																															
		siečanj																															
		veljača																															
		ožujak																															
		trav.																															
		svib.																															
		lipanj																															
		srpanj																															
		kolov.																															
		listop.																															
		stud.																															
		pros.																															
		siečanj																															
		veljača																															
		ožujak																															
		trav.																															
		svib.																															
		lipanj																															
		srpanj																															
		kolov.																															
		listop.																															
		stud.																															
		prosin.																															
		siečanj																															
		veljača																															
		ožujak																															
		trav.																															
		svib.																															
		lipanj																															
		srpanj																															
		kolov.																															

Digitized by Google

Broj zanemarenih ura	Vjera	Godina i dan rodjenja	Domovina i rodno mjesto opetovnika	Čim se bavi	Ime otca, skrbnika ili majstora	Stanuje u ulici pod kućnim brojem	Ćudoredno ponašanje	Napredak u									Upisan u opetovnicu dne	Odpustnicu dobio dne
								nauku vjere	čitanju	pism. slogu	računstvu us knjigovodstvo	Najvažnije na temelju čitanke iz			gospodarstvu i kućanstvu			
												zemljopisa i poviesti	prirodopisa	prirodoslovja				

Digitized by Google

Digitized by Google

Formular **14.** k br. 6798. iz 1889. kr. zem. vlade, odjela za bogoštovje i nastavu.

Viša pučka djevojačka škola u ______________

IMENIK

(Razrednica)

učenica

. . . . razreda

za školsku godinu 18 . .

§. 46. sl. f) škol. i nast. reda.

Digitized by Google

Tekući broj i broj glavnog imenika	Prezime i ime, vjera, doba i rodno mjesto učenice; ime i značaj otca ili skrbnika, stan učenice	Mjeseci	Dani																															Od tih		
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	Skupno	izpričano	neizpričano	Čudorednost
		listop.																																			
		stud.																																			
		prosin.																																			
		siečanj																																			
		veljača																																			
		ožujak																																			
		trav.																																			
		svib.																																			
		lipanj																																			
		srpanj																																			
		kolov.																																			
		listop.																																			
		stud.																																			
		prosin.																																			
		siečanj																																			
		veljaća																																			
		ožujak																																			
		trav.																																			
		svib.																																			
		lipanj																																			
		srpanj																																			
		kolov.																																			

Digitized by Google

Napredak																		
Vjeronauk	Hrvatski ili srbski jezik i sastavoslovje	Njemački jezik	Zemljopis	Povjestnica	Prirodopis	Prirodoslovje	Kućanstvo	Računstvo	Geometrija i geometrijsko risanje	Prostoručno risanje	Krasopis	Pjevanje	Gimnastika	Ženski ručni rad				Opazke

Opazka. Izostatci bilježe se u dotičnih rubrikah vodoravnimi crtami —, a da se kontrolovati može, kod kojega je učitelja koja učenica izostala, dobro će biti, da svaki učitelj izostatke bilježi drugom bojom (crnilom, crvenilom, crnom olovkom, modrom olovkom i t. d.). Izpričane ure zarube se okomicom n. pr. —|

Digitized by Google

Digitized by Google

Formular 15. k br. 6798. iz 1889. kr. zem. vlade, odjela za bogoštovje i nastavu.

Pučka škola u ____________

TJEDNIK.

Pregled učevnoga gradiva preduzetoga u pojedinih tjednih preko godine 18 . .

u . . razredu

gore pomenute škole.

§. 46. sl. g) škol. i nast. reda.

Digitized by Google

Broj tjedna	Dana		Učevni predmeti		Učevno	
	od	do			u I. razredu	u II. razredu
			Nauk vjere			
			Hrvatski ili srbski jezik	Čitanje		
				Slovnica		
				Ustmeni i pismeni izraz misli		
			Računstvo i geometrijsko oblikoslovje			
			Stvarna obuka			
			Krasopis			
			Svjetovno i crkveno pjevanje			
			Gimnastika			
			Gospodarstvo			
			Ženski ručni rad i kućanstvo			

Digitized by Google

gradivo			Opazke
u III. razredu	u IV. razredu	u V. razredu	

Digitized by Google

Digitized by Google

Formular 16. k br. 6798. iz 1889. zem. vlade, odjela za bogoštovje i nastavu.

Viša pučka dječačka škola u

TJEDNIK

školskog učiva uzeta u pojedinih tjednih školske godine 18

u ...... razredu.

§. 46. sl. g) škol. i nast. reda.

Digitized by Google

Broj tjedna	Dana od	Dana do	Učevni predmeti			Učivo u V. razredu	Učivo u VI. razredu	Učivo u VII. razredu	Učivo u VIII. razredu	Opazke*
			Predmeti obćeniti		Nauk vjere					
					Hrvatski ili srbski jezik i sastavoslovje					
					Njemački jezik					
					Zemljopis i poviest s osobitim obzirom na domovinu i njezin ustav					
					Krasopis					
					Gimnastika					
					Pjevanje					
			Predmeti strukovni	Prirodopis s osobitim obzirom	na gospodarske prirodnine					
					na prirodnine uporavljive u obrtu					
					na poznavanje robe					
				Prirodoslovje	i agrikulturna lučba					
					s osobitim obzirom na mekaniku i mekaničku tehnologiju					
					i lučbena tehnologija					
				Računstvo	i gospodarsko knjigovodstvo					
					i obrtno knjigovodstvo					
					trgovačko s jednostavnim i sastav. knjigovodstvom					
				Geometrija i geometrijsko risanje	s gospodarskim graditeljstvom i praktičnim mjerenjem na polju					
					s počeli opisnoga mjerstva					
					Gospodarstvo i gospodarska tehnologija; popularno narodno gospodarstvo					
				Risanje	prostoručno					
					strukovno i modelovanje					
				Tumačenje najvažnijih postojećih zakona	za gospodare					
					za obrtnike					
					za trgovce					
				Radnje	gospodarske					
					u školskoj radionici					
					komptoarne					
					Trgovačka terminologija					
				Ini predmeti						

*) Ubilježi se, ako koji predmet nije predavan, jer ili je dan za isti odredjen bio blagdan ili se poradi kojeg inoga važnoga razloga nije mogao predavati.

Digitized by Google

Formular **17**. k br. 6798. iz 1889. kr. zem. vlade, odjela za bogoštovje i nastavu.

Viša pučka djevojačka škola u ______________________

TJEDNIK

školskog učiva uzeta u pojedinih tjednih školske godine 18

***u* .... *razredu*.**

§. 46. slovo g) škol. i nast. reda.

Digitized by Google

Broj tjedna	Dana od	Dana do	Učevni predmeti	Učivo u V. razr.	Učivo u VI. razr.	Učivo u VII. razr.	Učivo u VIII. razr.	Opazke*
			Nauk vjere					
			Hrvatski ili srbski jezik ili sastavoslovje					
			Njemački jezik					
			Zemljopis					
			Povjestnica					
			Prirodopis					
			Kućanstvo					
			Računstvo					
			Geometrija i geometrijsko risanje					
			Prostoručno risanje					
			Krasopis					
			Pjevanje					
			Gimnastika					
			Ženski ručni rad					

*) Ubilježi se, ako koji predmet nije predavan, jer ili je dan za isti odredjen bio blagdan ili se poradi kojeg inoga važnoga razloga nije mogao predavati.

Digitized by Google

Formular 18. k br. 6798. iz 1889. kr. zem. vlade, odjela za bogoštovje i nastavu.

Niža pučka škola u

Izpitno izvješće

o napredku učeni_

razreda

tečajem I. i II. polječa

školske godine 188

Priegled učenika za školsku godinu 18

Polječe	Početkom polječa bilo ih	Tečajem polječa izostalo ih	Tečajem polječa umrlo ih	Tečajem polječa pridošlo ih	Svršetkom polječa bilo ih	Po vjeri					Obći red				Neizpitanih	Privatista	Koncem lanjske školske godine bilo ih	Koncem ove školske godine bilo ih	Prema lanjskoj godine bilo ih	
						Rimo-katolika	Grčko-katolika	Grčko-iztočnih	Evangelika	Izraeličana	Prvi red s odlikom	Prvi	Drugi	Treći					više za	manje za
I.																				
II.																				

Podpisi:

Za I. polječe:

Za II. polječe:

§. 46. slovo h. škol. i nast. reda.

Digitized by Google

Tekući broj i broj glavnoga imenika	Učenika				Ime, stališ i obitalište otca ili skrbnika	Poljeće	Čudorednost	Polaz škole	Nauk vjere	Hrvatski ili srbski jezik		
	prezime i ime	vjera	godina i dan rodjenja	domovina i rodno mjesto						Čitanje	Slovnica	Ustmeni i pismeni izrazi misli
						I.						
						II.						
						I.						
						II.						

Digitized by Google

Računstvo i geometrijsko oblikoslovje	Stvarna obuka	Krasopis	svjetovno i crkovno pjevanje	Gimnastika	Gospodarstvo	Ženski ručni rad i kućanstvo	Dani školskih izostataka		Obći red napredka	Opazka
							opravdani	neopravdani		

Digitized by Google

Digitized by Google

Formular **19**. k br. 6798. iz 1889. kr. zem. vlade, odjela za bogoštovje i nastavu.

Izpitno izvješće

______ *razreda*

više pučke dječačke škole u

za I. i II. poljeće

školske godine 18__

§. 46. sl. h. škol. i nast. reda.

Digitized by Google

Priegled učenika za školsku godinu 188

Poljeće	Početkom poljeća bilo ih	Tečajem poljeća izostalo ih	Tečajem poljeća umrlo ih	Tečajem poljeća pridošlo ih	Svršetkom poljeća bilo ih	Po vjeri					Obći red				Neizpitanih	Privatista	Koncem lanjske školske godine bilo ih	Koncem ove školske godine bilo ih	Prema lanjskoj godini bilo ih	
						Rimo-katolika	Grčko- katolika	Grčko- iztočnih	Evangelika	Izraelićana	Prvi red s odlikom	Prvi	Drugi	Treći					više za	manje za
I.																				
II.																				

Podpisi

Za I. poljeće:

Za II. poljeće:

Digitized by Google

Ime i doba učenika	Domovina i rodno mjesto	Ime, stalež i obitalište otca ili skrbnika	Vjerozakon	Ime, stalež i stan odgovornoga nadziratelja	Opaske

Tek br.	I. poljeće	II. poljeće
Obći red napredka:		
Ćudorednost:		

Napredak u

			I. poljeće	II. poljeće
Obćeniti predmeti	Nauku vjere:			
	Hrvatskom ili srbskom jeziku i sastavoslovju:			
	Njemačkom jeziku:			
	Zemljopisu i poviesti s osobitim obzirom na domovinu i njezin ustav:			
	Krasopisu:			
	Gimnastici:			
	Pjevanju:			
Strukovni predmeti	Prirodopisu s osobitim obzirom	na gospodarske prirodnine:		
		na prirodnine uporavljive u obrtu:		
		na poznavanje robe:		
	Prirodoslovju	i agrikulturnoj lučbi:		
		s osobitim obzirom na mekaniku i mekaničku tehnologiju:		
		i lučbenoj tehnologiji:		
	Računstvu	i gospodarskom knjigovodstvu:		
		i obrtnom knjigovodstvu:		
		trgovačkom s jednostavnim i sastavljenim knjigovodstvom:		
	Geometriji i geometrijskom risanju	s gospodarskim graditeljstvom i praktičnim mjerenjem na polju:		
		s počeli opisnoga mjerstva:		
	Gospodarstvu i gospodarskoj tehnologiji; popularnom narodnom gospodarstvu:			
	Risanju	prostoručnom:		
		strukovnom i modelovanju:		
	Tumačenju najvažnijih postojećih zakona	za gospodare:		
		za obrtnike:		
		za trgovce:		
	Radnjah	gospodarskih:		
		u školskoj radionici:		
		komptoarnih:		
	Trgovačkoj terminologiji:			
	Ini predmeti			
Izvanje lice pismenih sastavaka:				
Koliko je sati izostao iz škole:				

Digitized by Google

Digitized by Google

Formular 20. k br. 6798. iz 1889. zem. vlade, odjela za bogoštovje i nastavu.

Izpitno izvješće

.... *razreda*

više pučke djevojačke škole u ....

za I. i II. polječe

školske godine ....

§. 46. sl. h) škol. i nast. reda.

Digitized by Google

Priegled učenica za školsku godinu 18

Poljeće	Početkom poljeća bilo ih	Tečajem poljeća izostalo ih	Tečajem poljeća umrlo ih	Tečajem poljeća pridošlo ih	Svršetkom poljeća bilo ih	Po vjeri					Obći red				Neizpitanih	Privatista	Koncem lanjske školske godine bilo ih	Koncem ove školske godine bilo ih	Prema lanjskoj godine bilo ih	
						Rimo-katolika	Grčko- katolika	Grčko- iztočnih	Evangelika	Izraeličana	Prvi red s odlikom	Prvi	Drugi	Treći					više za	manje za
I.																				
II.																				

Podpisi:

Za I. poljeće:

Za II. poljeće:

Digitized by Google

Ime i dan rodjenja učenice	Domovina i rodno mjesto	Ime, stalež i obitalište otca ili skrbnika	Vjerozakon	Ime, stalež i stan odgovornoga nadziratelja	Opazke

Tek. br.	I. Poljeće	II. Poljeće	
Obći red napredka:			
Ćudorednost:			
Napredak u			
Nauku vjere:			
Hrvatskom ili srbskom jeziku i sastavoslovju:			
Njemačkom jeziku:			
Zemljopisu:			
Povjestnici:			
Prirodopisu:			
Prirodoslovju:			
Kućanstvu:			
Računstvu:			
Geometriji i geometrijskom risanju:			
Prostoručnom risanju:			
Krasopisu:			
Pjevanju:			
Gimnastici:			
Ženskom ručnom radu:			
Vanredni predmeti: Franc. jeziku:			
Vanredni predmeti: Glasbi:			
Vanredni predmeti: Plivanju:			
Vanredni predmeti:			
Izvanje lice pismenih sastavaka:			
Koliko je sati izostala iz škole:			

Digitized by Google

Formular **21.** k br. 6798. iz 1889. kr. zem. vlade, odjela ze bogoštovje i nastavu.

IZKAZ

o bezplatnih školskih knjigah, razdieljenih medju siromašnu školsku mladež.................. pučke škole u..............................

Tekući broj	Školska godina	Prezime i učenika(ce)	Koji razred polazi	Naslov knjige																Svega
				Početnica	Bukvar	Katekizam za II. razr.	Katekizam za III. i IV. razred	Biblijske pripov.	Katekizam Mojsijeve vjere	Biblijska povjestnica za Izraelce	Druga čitanka	Treća čitanka	Četvrta čitanka	Prva računica	Druga računica	Treća računica	Četvrta računica			

§. 46. sl. i) škol. i nast. reda.

Digitized by Google

Formular 22. k br. 6798. iz 1889. kr. zem. vlade, odjela za bogoštovje i nastavu.

IZKAZ

o pristojbah uplaćenih za duplikate školskih svjedočba izdanih na .... pučkoj školi u ....

Tekući broj	Prezime i ime učenika (ca)	Kada je izvadio (la) duplikat	Za		Primljeno		Izdano		Opazke
			koji razred	koju školsku godinu	for.	nvč.	for.	nvč.	

§. 46. sl. j. škol. i nast. reda.

Digitized by Google

Formular **23**. k br. 6798. iz 1889. kr. zem. vlade, odjela za bogoštovje i nastavu.

Imovnik

Tekući broj	Predmet	Broj				Novčana vriednost		Godina	Opazke
		primjeraka	svezaka	svežčića	komada	for.	nč.		

§. 46. sl. 1) škol. i nast. reda.

Digitized by Google

Formular **24**. k br. 6798. iz 1889. kr. zem. vlade, odjela za bogoštovje i nastavu.

Katalog

školske knjižnice ....

Tekući broj	Predmet	Broj				Novčana vriednost		Godina	Opazke
		primjeraka	svezaka	svežčića	komada	for.	nč.		

§. 46. sl. l) škol. i nast. reda.

Digitized by Google

Formular 25. k br. 6793. iz 1889. kr. zem. vlade, odjela za bogoštovje i nastavu.

Poslovni zapisnik.

Tekući broj	Dan primitka	Oblast ili stranka, od koje je spis te datum i broj spisa	Kratki sadržaj spisa	Riešenje	Dan riešenja
1	8/1.	Kr. županijska oblast u Vukovaru 5/1. 1889. br. 10.	Traži podatke ob utemeljenju i razvoju škole.	Podatci podnešeni kr. županijskoj oblasti u Vukovaru	10/1.
2	—	—	Molba radi nabave novoga „Zemljovida Hrvatske, Slavonije, Dalmacije, Bosne i Hercegovine.“	Dostavljena škol. odboru u Šidu.	16/1.
3	—	Učitelj Ivan Radošević 20/1. 1889.	Moli za podieljenje drugoga petogodišnjega doplatka.	Molbenica ustupljena školskomu odboru u	22/1.
4	5/2.	Občinsko poglavarstvo u Šidu 3/2. 1887. br. 90.	Dostavlja nabavljeni za školu „Zemljovid Hrvatske Slavonije, Dalmacije, Bosne i Hercegovine.	Zemljovid uvršten u školski imovnik i pohranjen.	5/2.

Opazka. Svaka je škola dužna, da vodi poslovni zapisnik, u koji se unašaju svi spisi, koje škola prima, ili koje ona sama odašilje.

Svaki takav spis označuje se tekućim brojem poslovnoga zapisnika.

Svi ti spisi pohranjuju se kod škole u izvoru i poredani po tekućih brojevih i po godinah.

Spisi od svake godine pohranjuju se u posebnu zamotu, na kojem je izvana označena dotična godina.

Tekući broj poslovnoga zapisnika počima početkom svake sunčane godine na novo.

§. 46. slovo p) škol. i nast. reda.

Digitized by Google

Oglasi.

Br. 7505.

Troškom kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade izdan je „Školki i nastavni red za pučke škole u kraljevinah Hrvatskoj i Slavoniji" kao posebna knjižica, koja ima 84 strane te se može broširana dobiti kod ravnateljstva pomoćnih ureda kr. zemaljsko-vladnoga odjela za bogoštovje i nastavu primjerak po 25 novčića

U Zagrebu dne 25. srpnja 1889.

Za bana:
Dr. Spevec.

Br. 6098.

Troškom kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade izišla je školska knjiga pod naslovom: „Primaljstvo. Učevna knjiga za primalje. Napisao dr. Antun Lobmayer, kr. profesor primaljstva na kr. primaljskom učilištu u Zagrebu, i t. d. sa 73 slike. Drugo sasvim preradjeno izdanje. U Zagrebu 1889.", koja knjiga ima $19^3/_4$ tiskanih araka sa 73 slike i može se kruto vezana dobiti kod ravnateljstva pomoćnih ureda kr. zemaljskoga vladnoga odjela za bogoštovje i nastavu primjerak po tri (3) forinta.

U Zagrebu dne 17. lipnja 1889.

Za bana:
Dr. Spevec.

Osobne viesti.

Njegovo cesarsko i kraljevsko apostolsko Veličanstvo blagoizvoljelo je previšnjim riešenjem od 9. srpnja 1889. izvanrednoga javnoga profesora posebnoga diela dogmatike na bogoslovnom fakultetu previšnje ime nosećega sveučilišta u Zagrebu Dr. Ivana Bujanovića premilostivo imenovati redovitim profesorom ove struke na istom fakultetu sa sustavnimi berivi.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je ravnajućega učitelja i zamjenika školskoga nadzornika Franju Šullera kr. školskim nadzornikom kod gradskoga poglavarstva u Zagrebu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, premjestila je učitelja u Erdutu Vjekoslava Tegla na obću pučku školu u Ernestinovu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, dozvolila je pučkim učiteljem Mijatu Padjenu na Udbini i Ivanu Trtnju u Perušiću medjusobnu promjenu sadanjih njihovih službovnih mjesta.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je pravoga učitelja u Šandrovcu Rudolfa Zagodu učiteljem obće pučke škole u Petrijancu.

Digitized by Google

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je podučitelja dolnjogradske dječačke pučke škole Julija Varžičku i pridieljenoga na službovanje iličkoj školi pučkoga učitelja Josipa Ciganovića pravimi učitelji nižih pučkih škola u gradu Zagrebu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestnoga učitelja u Šarampovcu Tomislava Berca pravim učiteljem obće pučke škole u Belcu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestnoga učitelja u Tuhlju Zvonimira Hegji-a pravim učiteljem obće pučke škole u istom mjestu.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestnoga učitelja u Cirkvenici Franju Pazolina privremenim učiteljem obće pučke škole u istom mjestu.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestnoga učitelja u Hreljinu Mijata Stipetića privremenim učiteljem obće pučke škole u istom mjestu.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestnoga učitelja u Poreču Ivana Tomašića privremenim učiteljem obće pučke škole u istom mjestu.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestnoga učitelja u Mihaljevcih Andriju Vračića privremenim učiteljem obće pučke škole u istom mjestu.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je privremenu učiteljicu u Novoj Kapeli Mariju Pralica pravom učiteljicom niže pučke škole u istom mjestu.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, odriešila je od službe učiteljicu obće pučke škole na Sušaku Julku Trdenićevu ter je ujedno premjestila podučiteljicu u Kostreni Sv. Lucije Zorku Lukanovićevu na izpražnjeno mjesto učiteljice na Sušaku.

Umirovljeni su: Vinko Kirin, učitelj obće pučke škole u Plesnu, i Tomo Sanko, učitelj obće pučke škole u Farkaševcu.

Umrli su:

Dne 1. lipnja 1889. Mijo Horvat, učitelj obće pučke škole u Martijancu.

Dne 25. lipnja 1889. Antun Demartini, učitelj obće pučke škole u Hrnetiću.

Digitized by Google

Natječaji.

Br. 7297.—1889.

Početkom dojduće školske godine 1889/90. podielit će se na sveučilištu u Beču, Insbrucku, Lavovu, Zagrebu i Črnovicah po jedan, a na sveučilištu u Budimpešti i Kološvaru po dva štipendija zaklade Franje Josipa-Jelisave u iznosu od 300 for. u zlatu na godinu, utemeljenih za oskudne i vriedne slušatelje svih četirih fakulteta.

Natjecatelji za koji od ovih štipendija imaju svoje vlastoručno pisane i na Njegovo ces. i kr. apoštolsko Veličanstvo upravljene molbenice obložiti:

1. krstnim ili rodnim listom;

2. vjerodostojnimi izpravami o oskudnosti svojoj uz dokaz o stališu, imetku, dohodku i obiteljskih odnošajih roditelja, a u slučaju osirođenja izpravom tutorske oblasti o imućtvenom stanju;

3. svjedočbom zrelosti, te osim toga, ako već jesu sveučilištni slušatelji, još svjedočbami o kolokvijih ili položenom državnom izpitu u II. semestru školske godine 1888/9., pri čem se ipak opazuje, da u jednakih okolnostih prednost ima onaj prositelj, koji svoje nauke tek nastupa na sveučilištu.

U molbenici ima se nadalje navesti, da li molitelj već uživa koji štipendij ili koje berivo iz javne blagajne, te ako je abiturient, kojim se fakultetskim naukom posvetiti kani.

Molbenice imaju se najkasnije do 15. kolovoza 1889. predati c. kr. glavnomu ravnateljstvu previšnjih zaklada u Beču (k. k. Direktion der A. H. Privat- und Familien-Fonde in Wien, k. k. Hofburg).

Na kasnije prispjele ili nedovoljno obložene molbenice neće se obzir uzeti.

U Beču dne 10. srpnja 1889.

C. kr. glavno ravnateljstvo previšnjih zaklada.

Br. 7297.—1889.

Početkom dojduće školske godine 1889/90. podielit će se na tehničkoj visokoj školi u Beču i Budimpešti po dva, u Brnu jedan te na visokoj školi za kulturu tla u Beču jedan od štipendija zaklade Franje Josipa u iznosu od 300 for. u zlatu na godinu, utemeljenih za oskudne i vriedne slušatelje ovih visokih škola.

Natjecatelji za koji od ovih štipendija imaju svoje vlastoručno pisane i na Njegovo ces. i kr apoštolsko Veličanstvo upravljene molbenice obložiti:

1. krstnim ili rodnim listom;

2. vjerodostojnimi izpravami o oskudnosti svojoj uz dokaz o stališu, imetku, dohodku i obiteljskih odnošajih roditelja, a u slučaju osirođenja, izpravom tutorske oblasti o imućtvenom stanju;

3. svjedočbom zrelosti te osim toga, ako već jesu slušatelji visoke škole, još svjedočbami o svojih dotičnih naucih, pri čem se ipak opazuje, da u jednakih okolnostih prednost ima onaj prositelj, koji svoje nauke tek nastupa na visokoj školi.

U molbenici ima se nadalje navesti, da li molitelj već uživa koji štipendij ili koje berivo iz javne blagajne, te, ako je abiturient, kojim se strukovnim naukom posvetiti kani.

Molbenice imaju se najdulje do 20. kolovoza 1889. predati c. kr. glavnomu ravnateljstvu previšnjih zaklada u Beču (k. k. Direktion der A. H. Privat- und Familien-Fonde in Wien, k. k. Hofburg).

Na kasnije prispjele ili nedovoljno obložene molbenice neće se obzir uzeti.

U Beču dne 10. srpnja 1889.

C. kr. glavno ravnateljstvo previšnjih zaklada.

Br. 5646.—1889.

Početkom školske godine 1889/90. t. j. 1. listopada 1889. popuniti će se izpražnjeno štipendijsko mjesto zaklade Antuna Tuškana, s kojim je skopčan užitak od 150 for na godinu, te se za popunu toga mjesta oviem razpisuje natječaj do konca mjeseca kolovoza g. 1889.

Digitized by Google

Pravo na taj štipendij imaju ponajprije mladići iz rodne kuće zakladateljeve (bivšega njekoć župnika u Dolnjoj Stubici) u župi velemeričkoj, ležećoj u županiji zagrebačkoj, a u pomanjkanju ovih ostali rodjaci zakladateljevi, imenito oni, koji su potomci njegovih sestara, a napokon ako i ovakovih nebi bilo, mladići rodjeni u župi velemeričkoj.

Svi natjecatelji imaju biti učenici gimnazijalni.

Molbenice, upravljene na kr. zem. vladu, odjel za bogoštovje i nastavu, imaju biti obložene krstnim listom, svjedočbom o zdravlju i ciepljenih boginjah, a napokon školskom svjedočbom zadnjih dvaju polugodišta, a rodjaci imaju izim toga još dokazati rodbinstvo svoje sa zakladateljem.

Ovako obložene molbenice imaju se ovamo podnieti putem ravnateljstva onoga zavoda, na kojem dotičnik nauke polazi.

Na kasnije prispjele ili nedovoljno obložene molbenice neće se uzeti nikakav obzir.

Od kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu.

U Zagrebu dne 27. lipnja 1889.

Br. 4994.—1889.

Za štipendij od 100 for. na godinu, utemeljen po pokojnom Antunu Jakiću za učenika ustrojit se imajuće trgovačke akademije u Zagrebu, dotično za učenika trgovačke s kr. velikom realkom u Zagrebu spojene škole, razpisuje se ovim natječaj do 15. rujna god. 1889.

Pravo na taj štipendij imadu najsposobniji mladići iz porodice Jakića, a zatim iz porodice Petra Markovića iz Kostajnice. U pomanjkanju sposobnih mladića iz spomenutih porodica podielit će se taj štipendij najsposobnijemu mladiću Hrvatu, sinu trojedine kraljevine; kod jednakih sposobnosti imaju prednost mladići rodjeni u Kostajnici.

Dotične molbenice, koje valja obložiti dokazom o srodstvu sa prije spomenutimi porodicami odnosno o pripadnosti k kraljevinam Hrvatskoj, Slavoniji ili Dalmaciji, ili o tom, da je dotičnik rodjen u Kostajnici, nadalje krstnim listom, svjedočbami o napredku u naucih i o ćudorednom ponašanju kao što i svjedočbom ob imućtvenih okolnostih, imadu se podnieti kr. zemaljskoj vladi, odjelu za bogoštovje i nastavu, najkasnije do gore ustanovljenoga roka.

Na kasnije prispjele ili nedovoljno obložene molbenice neće se nikakov obzir uzeti.

Kr hrv.-slav.-dalm. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu.

U Zagrebu dne 25. srpnja 1889.

Br. 7507.—1889.

Od školske godine 1889/90. popunit će se jedan štipendij zaklade kanonika Matije Belobrka od godišnjih 210 for., ter se za podieljenje toga štipendija razpisuje natječaj do 15. listopada 1889.

Na taj štipendij imaju pravo rodjaci zakladateljevi, koji su svršili obću pučku školu te polaze gimnazij, i to zakoniti nasljednici zakladateljeve sestre Katarine, rodjene Belobrk, prvi put udate za Vaclava Petrića, a drugi put za Petra Krančeva u prvom redu, zatim u drugom redu nasljednici sinova zakladateljeva strica Ivana Evang., naime Josipa, Martina i Gjure Belobrka.

Molitelji za taj štipendij imadu svoje molbenice obložiti krstnim listom, školskimi svjedočbami od posljednja dva polugodišta i dokazom o srodstvu sa zakladateljem.

Po odnosnoj ustanovi zakladnice ima se srodstvo dokazati svjedočbom dotičnoga mjestnoga župnika, koji ju ima izdati, pošto je saslušao dva pristara svjedoka iz dotične loze, koji imadu tu svjedočbu supodpisati.

Ovako obložene molbenice imaju se kr. zemaljskoj vladi, odjelu za bogoštovje i nastavu, putem dotičnoga gimnazijalnoga ravnateljstva do gore ustanovljenoga roka podnieti.

Kr. hrv.-slav.-dalm zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu.

U Zagrebu dne 25. srpnja 1889.

Br. 18.231.—1889.

I.

Ovime se razpisuje natječaj za izpražnjeni štipendij godišnjih 90 for. a. vr. iz zaklade pokojnoga c. kr. pukovnika auditora Ljudevita Grantšaka.

Digitized by Google

Pravo natjecati se za taj štipendij imadu po točki 9. zakladnice od 20. listopada 1877. sinovi kraljevine Hrvatske, Slavonije i Dalmacije, koji slušaju kao redoviti slušatelji predavanja na kojem fakultetu kr. sveučilišta Franje Josipa I. u Zagrebu, a izmedju više molitelja daje se prednost siromašnijim, izmedju ovih pako onim slušateljem, koji se odlikuju boljim napredkom i većom revnosti.

Uživanje štipendija trajati će počam od 1. listopada 1889. za vrieme nauka i dovršenja istih, eventualno i jednu godinu dana iza dovršenih nauka u svrhu polaganja državnih ili strogih izpita uz uvjet, da se udovolji zahtjevom, koji štipendisti po obstojećih propisih izpunjavati imaju i ako nisu odmah poslije dovršenih nauka stupili u koju državnu ili inu javnu službu.

Oni slušatelji sveučilišta, koji bi htjeli ovaj štipendij postići, neka svoje molbenice najkasnije do 15. kolovoza t. g. predadu podpisanomu gradskomu poglavarstvu, priloživ molbenici vjerodostojne izprave o svemu, što se u ovom natječaju propisuje.

Gradsko poglavarstvo u Zagrebu dne 16. srpnja 1889.

Br. 880.—1889.

Na osnovu zaključka zastupstva petrovaradinske imovne občine i odobrenja visoke kr. zem vlade razpisuje se ovim natječaj:

a) za dvie štipendije za košaračku i rezbarsku školu u Zemunu;

b) za dvie štipendije za košaračku školu u Petrovaradinu od 150 for. a. v r. na godinu.

Školska godina počima 1. listopada tekuće godine, te traje za košaračku školu dvie a za rezbarsku školu tri godine.

Pravo na ove štipendije imadu mužka i ženska djeca, koja su svršila s dobrim uspjehom osnovnu školu, te koja pripadaju bivšem petrovaradinskom okružju.

Prvenstvo imadu djeca pravoužitnika ove imovne občine.

Biljegovane molbenice imadu biti obložene:

a) krstnim listom;

b) svjedočbom o svršenoj osnovnoj školi;

c) svjedočbom o podpunom zdravlju.

Molbenice se imadu podnieti podpisanom uredu do 25. rujna 1889. Na one, koje kašnje prispiju, neće se obzir uzeti.

Gospodarstveni ured petrovaradinske imovne občine.

U Mitrovici dne 11. lipnja 1889.

Br. 5568.—1889.

U području kralj. županijske oblasti varaždinske imaju se popuniti sliedeća izpražnjena učiteljska mjesta:

1. Mjesto učiteljice na obospolnoj obćoj pučkoj učioni u Malom Bukovcu, kotara ludbrežkoga, s plaćom godišnjih 400 for. i stanarinom od 100 for. ili stanom u naravi i pravom na petgodišnje doplatke.

2. Mjesto učitelja i orguljaša na obćoj pučkoj obospolnoj učioni u Martijancu, kotara ludbrežkoga, s godišnjom plaćom od 400 for., stanom u naravi, vrtom, ogrievnimi drvi i paušalom od 20 for. i pravom na quinquenale.

Natjecatelji dotično natjecateljice imaju svoje propisno obložene molbenice, upravljene na visoku kr. zem. vladu, odjel za bogoštovje i nastavu, podnieti putem predpostavljenih oblasti najkašnje do 31. kolovoza t. g. kr. kot. oblasti u Ludbregu.

Kralj. županijska oblast u Varaždinu dne 1. srpnja 1889.

Br. 5040.—1889.

U području kraljevske županijske oblasti u Osieku imadu se popuniti sliedeća učiteljska mjesta, i to:

a) U kotaru virovitičkom.

1. U Novom Gradcu mjesto učitelja i čatca rimo-katoličke vjere. Plaća 400 for., stan, vrt i 20·5 kbm. drva. Magjarski jezik je nastavnim jezikom.

Digitized by Google

2. U Borovi mjesto učitelja i pojca grčko-iztočne vjere. Plaća 400 for., stanarina 100 for. i 27·32 kbm. drva.

3. U Klisi mjesto učitelja i pojca grčko-iztočne vjere. Plaća 400 for., stan, vrt i 27·32 kbm. drva.

4. U Budakovcu mjesto učitelja i čatca rimo-katoličke vjere. Plaća 400 for., stan, vrt i 41 kbm. drva.

Natjecatelj treba da znade magjarski i njemački.

b) U kotaru slatinskom.

1. U Suhomlaki mjesto učitelja i pojca grčko-iztočne vjere. Plaća 400 for., stan, vrt i 41 kbm. drva.

2. U Ćeralijah mjesto učitelja rimo-katoličke vjere. Plaća 400 for., stan, vrt i 27·32 kbm drva.

3. U Smudah mjesta učitelja i pojca grčko-iztočne vjere. Plaća 400 for., stan, vrt i 41 kbm. drva.

4. U Zvečevu mjesto učitelja i čatca rimo-katoličke vjere. Plaća 400 for., stan, vrt i drva.

5. U Bakiću mjesto učitelja rimo-katoličke vjere. Plaća 400 for., stan, vrt i 27·32 kbm. drva.

c) U kotaru dolnjo-miholjačkom.

1. U Rakitovici mjesto učitelja i orguljaša rimo-katoličke vjere. Plaća 400 for., stan, vrt, 1·15 hektara zemlje i 20·5 kbm. drva.

2. U Kapelni mjesto učitelja i pojca grčko-iztočne vjere. Plaća 400 for., za pojanje 25 for., stan, vrt i 20·5 kbm. drva.

d) U kotaru osječkom.

1. U Sarvašu mjesto učiteljice rimo-katoličke vjere. Plaća 400 for., stan, vrt i 3 hvata drva.

2. U Čepinu mjesto učitelja i pojca grčko-iztočne vjere. Plaća 400 for., stan, vrt i 21 kbm. drva.

3. U Čepinu mjesto učiteljice rimo-katoličke vjere. Plaća 400 for., stanarina 100 for. i 3 hvata drva.

4. U Vladislavcih mjesto učitelja i čatca rimo-katoličke vjere. Plaća 400 for., stan, 1·15 hektara zemljišta.

Natjecatelj treba da znade magjarski.

5. U Dopsinu mjesto učitelja i pojca grčko-iztočne vjere. Plaća 400 for., stan, vrt i 20·5 kbm. drva.

c) U kotaru djakovačkom.

1. U Vrbici mjesto učitelja i orguljaša rimo-katoličke vjere. Plaća 400 for., stan, vrt, 2·87 hektara zemlje i 21 kbm. drva.

2. U Bračevcih mjesto učitelja i pojca grčko-iztočne vjere. Plaća 400 for., stanarina 100 for., vrt i 20·5 kbm. drva.

3. U Paučju mjesto učitelja i pojca grčko-iztočne vjere. Plaća 400 for., stan, vrt i 20·5 kbm. drva.

4. U Lapovcih mjesto učitelja rimo-katoličke vjere. Plaća 400 for., stan, vrt i 21 kbm. drva.

f) U kotaru našičkom.

1. U Poganovcih mjesto učitelja i pojca grčko-iztočne vjere. Plaća 400 for., za pojanje 25 for., stan, vrt i 20·5 kbm. drva.

2. U Gazju mjesto učitelja i pojca grčko-iztočne vjere. Plaća 400 for., stan vrt i 34·5 kbm. drva.

3. U Obradovcih mjesto učitelja i pojca grčko-iztočne vjere. Plaća 400 for., stan, vrt i 34·5 kbm. drva.

Za sva ova mjesta razpisuje se natječaj do 15. kolovoza t. g., a molbenice upravljene na visoku kr. zemaljsku vladu, odjel za bogoštovje i nastavu, i obložene propisanimi dokaznicami imaju se podnieti dotičnim kr. kot. oblastim do rečenoga roka.

Kr. županijska oblast u Osieku dne 15. lipnja 1889.

Digitized by Google

Br. 6455.—1889.

Za popunjenje sliedećih izpražnjenih mjesta za učitelje i učiteljice razpisuje se natječaj do 15. kolovoza t. g. i to:

1. U gradu Križevcih, mjesto učiteljice s godišnjom plaćom od 500 for. i stanarinom od 100 for.

2. U kotaru Grubišnopolje: Mjesto učitelja u Grubišnompolju s godišnjom plaćom od 400 for., stanom u naravi; osim toga uživati će jednu ogradu od 1 rali i 6 hvati ogrievnih drva;

u Velikoj Peratovici mjesto učitelja s godišnjom plaćom od 400 for., stanom u naravi; zatim ima uživanje jednoga vrta i ograde od 1 rali i 6 hvati ogrievnih drva;

u Turčevićpolju mjesto učitelja s godišnjom plaćom od 400 for., stanom u naravi, uz uživanje jednoga vrta i ograde od 1½ rali i 6 hvati ogrievnih drva.

Za ova mjesta imaju prednost natjecatelji grčko-iztočne vjere, te će dotičnici biti i pojci. Za ovu službu dobivati će učitelj u Grubišnompolju od žitelja, koji posjeduju do 20 rali zemljišta, 5 litara žita, a od posjedujućih prieko 20 rali zemljišta 10 litara žita.

U Dabčevici i Jasenašu mjesto učitelja s godišnjom plaćom od 400 for., stanom u naravi, po 6 hvati ogrievnih drva i u svakom mjestu vrt i ograda po prilici 2 rali velika.

U Ivanovomselu (Johannisdorf) mjesto učiteljice s godišnjom plaćom od 400 for. i 100 for. stanarine.

3. U kotaru Garešnica: Mjesto učitelja u Oštromzidu s godišnjom plaćom za sada 350 for., stanom u naravi, sa vrtom i 2 ograde u površini od 1 rali i 1029 □ hvati zatim ? hvati ogrievnih drva.

U Trnovitici mjesto učitelja i organiste s godišnjom plaćom za sada 350 for., stanom u naravi, sa vrtom i ogradom u površini od 1 rali 479 □ hvati, 6 hvati ogrievnih drva, a za orguljanje 30 mjerova žita.

U Garešnici: mjesto učiteljice s godišnjom plaćom od 350 for. za sada, stanarinom od 100 for. i 6 hvati ogrievnih drva.

4. U kotaru Križ: U Gornjem Šarampovu mjesto učitelja s godišnjom plaćom od 400 for., stanarinom (dok nova školska sgrada dogotovljena bude) od 100 for., vrtom od ½ rali i 6 hvati ogrievnih drva.

U Voloderu mjesto učiteljice s godišnjom plaćom od 400 for., stanom u naravi i 6 hvati ogrievnih drva.

U Dragancu mjesto učiteljice s godišnjom plaćom od 400 for., stanom u naravi i 6 hvati ogrievnih drva.

5. U kotaru Gjurgjevac: Mjesto učitelja u Velikoj Črešnjevici s godišnjom plaćom za sada 350 for., stanom u naravi, 17½ m. drva za ogriev, vrt 41·94 ara. Za ovo mjesto imaju natjecatelji grčko-iztočne vjere prednost, te mora dotičnik biti ujedno i pojac, a za tu službu dobiva 8 hlt. raži.

U Pitomači mjesto učitelja s godišnjom plaćom od 350 for. za sada, stan u naravi, a za ogrievna drva relutum od 12 for.

U Virju mjesto učitelja s godišnjom plaćom od 600 for. sa 15% stanarine.

U Ferdinandovcu mjesto učiteljice s godišnjom plaćom od 350 for. za sada, 15% stanarinom eventualno stanom u naravi.

6. U kotaru Koprivnica: Mjesto učitelja u Novigradu s godišnjom plaćom od 300 for. za sada, 60 for. stanarine i 4 hvata ogrievnih drva.

U Velikoj Mučni mjesto učitelja s godišnjom plaćom od 400 for., stanom u naravi uz uživanje vrta od 903 □ hvati i 6 hvati drva. Za ovo mjesto imaju natjecatelji grčko-iztočne vjere prednost, te je dotičnik ujedno i pojac.

U Drnju mjesto učiteljice s godišnjom plaćom za sada od 300 for., stanarinom 60 for. i 3 hvata gorivih drva.

7. U kotaru Križevcih: Mjesto učitelja i organiste u sv. Petru Čvrstecu s godišnjom plaćom od 400 for., stanom u naravi, 6 hvati ogrievnih drva uz uživanje vrta od 1 rali 69□ hv., oranice od 2 rali 492□ hv. i livade od 2 rali 34□ hv., a za orguljanje dobiva od žitelja školske občine 33½ vagana žitka i 6 vedara vina.

U Rovišću mjesto učitelja s godišnjom plaćom od 350 for. za sada, stanom u naravi i vrtom. Natjecatelji grčko-iztočne vjere imaju prednost, te je dotičnik ujedno i pojac.

8. U kotaru Belovar: Mjesto učitelja u Bolču s godišnjom plaćom od 350 for.

Digitized by Google

za sada, stanom u naravi, 6 hvati ogrievnih drva uz uživanje vrta od 661□ hv. i oranice od 1253□ hv.

U Vlaškoj Kapeli mjesto učitelja s godišnjom plaćom od 350 for. za sada, stanom u naravi, 6 hvati ogrievnih drva uz vrt od 364□ hv.

U Gornjih Sredicah mjesto učitelja s godišnjom plaćom od 350 for. za sada, stanom u naravi, 6 hvati ogrievnih drva uz vrt od 830□ hv.

Za ova mjesta imaju natjecatelji grčko-iztočne vjere prednost, te su ujedno i pojci, koji dobivaju za to nagradu u prvom mjestu 18 vagana žita, a u drugom mjestu 3 nvč. od duše.

U Severinu mjesto učiteljice s godišnjom plaćom od 350 for. za sada, stanarinom od 52 for. 50 nvč. i 6 hvati ogrievnih drva.

Natjecatelji imaju svoje, na visoku kr. zemaljsku vladu, odjel za bogoštovje i nastavu, upravljene, potrebitimi dokazali obložene molbenice do gore navedenoga roka podnieti onoj kr. kotarskoj oblasti, u području koje se dotična škola nalazi.

Kr. županijska oblast u Belovaru dne 8. srpnja 1889.

Br. 7091.—1889.

Za popunjenje na obćoj pučkoj školi u Farkaševcu, kotara belovarskog, izpražnjenog učiteljskog mjesta, s kojim je za sada skopčana godišnja plaća od 350 for., stan u naravi, ogrievna drva i vrt, razpisuje se natječaj do 15. kolovoza t. g., do koga roka neka natjecatelji svoje, potrebitimi dokazali obložene, na visoku kr. zemaljsku vladu, odjel za bogoštovje i nastavu, upravljene molbenice, podnesu kr. kotarskoj oblasti u Belovaru.

Kr. županijska oblast u Belovaru dne 14. srpnja 1889.

Br. 7316.— 1889.

Početkom školske godine 1889./90. imaju se u području požežke županije popuniti sliedeća učiteljska mjesta:

1. Na dojakošnjoj jednorazrednoj obćoj pučkoj školi u Antunovcu, kotara daruvarskoga, drugo mjesto učitelja evangeličko-augsburžke konfesije.

2. Na dvorazrednoj obospolnoj školi u Jakšiću, kotara požežkoga, drugo mjesto učitelja i pojca grčko-iztočne vjeroizpoviesti.

3. Na sada postojećoj jednorazrednoj obospolnoj školi u Sesvetah, kotara požežkoga, drugo mjesto i to učiteljice rimo-katoličke vjeroizpoviesti.

4. Na jednorazrednoj obospolnoj pučkoj školi u Orljavici, kotara požežkoga, mjesto učitelja rimo-katoličke vjeroizpoviesti.

5. Na jednorazrednoj obospolnoj pučkoj školi u Londžici, kotara požežkoga, mjesto učitelja i pojca grčko-iztočne vjeroizpoviesti.

Sa svakim od navedenih učiteljskih mjesta skopčana je minimalna godišnja plaća od 350 for., stan u naravi odnosno stanarina godišnjih 100 for. i 21 kub. metar ogrievnih drva. Učitelj u Londžici nedobiva za pojanje nikakve posebne nagrade, ali mu se zato prepušta na uživanje jedno jutro oranice s $^1/_4$ jutra bašće i dobiva on 3 kub. metra ogrievnih drva više, no je prije spomenuto.

Natječaj se razpisuje do 30. kolovoza 1889.

Natjecatelji neka svoje po propisu obložene, na visoku kr. zemaljsku vladu upravljene molbenice do prije ustanovljenoga roka podnesu dotičnoj kr. kotarskoj oblasti.

Kr. županijska oblast u Požegi dne 23. srpnja 1889.

Br. 4378.— 1889.

Na obćoj pučkoj školi u Kostreni sv. Lucije (kr. kotarska oblast Sušak) izpražnjeno je mjesto učiteljice uz godišnju plaću od 400 for., stan u naravi ili stanarinu od 100 for.

Natjecateljice za to mjesto neka svoje molbenice upravljene na visoku kr. zemaljsku vladu, odjel za bogoštovje i nastavu, do 15. kolovoza t. g. podnesu dotičnoj kr. kotarskoj oblasti.

Kr. županijska oblast u Ogulinu dne 20. srpnja 1889.

Digitized by Google

Broj 9119.—1889.

U području županije sriemske imadu se popuniti sliedeća učiteljska mjesta:

a) U kotaru šidskom.

U Tovarniku mjesto učitelja i pojca grčko-iztočne vjeroizpoviesti s godišnjom plaćom od 400 for. i stanom u naravi.

b) U kotaru iločkom.

1. U Erdeviku mjesto učitelja i orguljaša rimo-kotoličke vjeroizpoviesti s 450 for. plaće, stanom u naravi, vrtom, 20·5 kbm. drva za ogriev i 1/4 sesije zemlje.

Natjecatelji za ovo mjesto imadu dokazati, da su osim hrvatskoga ili srbskoga podpuno vješti i jeziku njemačkomu.

2. U Ljubi mjesto učitelja i orguljaša rimo-katoličke vjere. Plaća 350 for., stan u naravi, vrt i 20·5 kbm. drva.

c. U kotaru rumskom.

1. U Petrovcih mjesto učitelja i pojca grčko-iztočne vjero-izpoviesti. Plaća 400 for., stan u naravi, vrt i 20·5 kbm. drva za ogriev.

2. U Budjanovcih mjesto učitelja i pojca grčko-iztočne vjeroizpoviesti. Plaća iznosi 400 for., stan u naravi, vrt i 20·5 kbm. drva.

3. U Sibaču mjesto učitelja i pojca grčko-iztočno vjeroizpoviesti s plaćom od 400 for., stanom u naravi, vrtom i 20·5 kbm. drva za ogriev.

4. U Stejanovcih mjesto učitelja i pojca grčko-iztočno vjeroizpoviesti. Plaća 400 for., stan u naravi, vrt i 3 hvata drva.

5. U Vitojevcih mjesto učitelja i pojca grčko-iztočne vjeroizpoviesti s plaćom od 400 for., vrtom i stanom u naravi.

6. U Tovarniku mjesto učitelja i pojca grčko-iztočne vjeroizpoviesti s plaćom od 400 for., stanom u naravi i vrtom.

7. U Platičevu mjesto učitelja i pojca grčko-iztočne vjeroizpoviesti s plaćom od 400 for., stanom u naravi i vrtom.

8. U Jarku mjesto učitelja i pojca grčko-iztočne vjeroizpoviesti s plaćom od 400 for.

Nagrada za pojanje u gornjih mjestih po dosadanjem običaju.

9. U Nikincih mjesto učitelja i orguljaša rimo-katoličke vjeroizpoviesti s plaćom od 400 for., stanom u naravi i vrtom.

d) U gradu Karlovcih mjesto učitelja rimo-katoličke vjeroizpoviesti s godišnjom plaćom od 400 for., stanbinom od 100 for. i 30 for. kao naknada za drva.

e) U Mitrovici mjesto katekete rimo-katoličke vjeroizpoviesti s plaćom od 400 for. i 100 for. stanarine.

f) U kotaru staro-pazovačkom.

U Beški mjesto učiteljice grčko-iztočne vjeroizpoviesti s plaćom od 400 for. i 100 for. stanarine.

Natjecatelji za ta mjesta neka svoje molbenice na visoku kr. zemaljsku vladu, odjel za bogoštovje i nastavu, upravljene i potrebitimi dokazali obložene do 20. kolovoza t. g. podnesu dotičnoj kotarskoj oblasti odnosno gradskomu poglavarstvu.

Kr. županijska oblast u Vukovaru dne 25. srpnja 1889.

Tisak Ign. Granitza u Zagrebu.

Digitized by Google

Digitized by Google

God. 1889. Komad VIII.

SLUŽBENI GLASNIK

kr. hrv. slav. dalm. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu.

U Zagrebu dne 31. kolovoza 1889.

Naredbe.

Br. 19.

Naredba kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu, od 17. srpnja 1889. br. 8345.,

kojom se izdaje

ustrojni štatut za učiteljske škole u kraljevinah Hrvatskoj i Slavoniji.

Na osnovu §. 215. zakona od 31. listopada 1888. ob uredjenju pučke nastave i obrazovanja pučkih učitelja u kraljevinah Hrvatskoj i Slavoniji nalazi kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, radi provedbe §§. 69.—81. pomenutoga zakona izdati sliedeći „Ustrojni štatut za učiteljske škole u kraljevinah Hrvatskoj i Slavoniji“, koji stupa u krepost početkom školske godine 1889/90.

Glavnom sastavinom toga ustrojnoga štatuta jesu naučne osnove, glede kojih dodaje se u kratko njekoliko opazaka, imajućih označiti stanovište kr. zemaljske vlade naprama nastavnoj zadaći učiteljskih škola.

Nastavni predmeti, izbrojeni u §. 2. ovoga štatuta, kada se uzporede s nastavnim programom pučke škole (§. 50. šk. zak.), već sami

Digitized by Google

sobom kažu, da se pri obuci u učiteljskih školah nijedan čas nesmije smetnuti s vida zadaća pučke škole, i ako se učiteljski pripravnici (pripravnice) imaju uzdignuti nad znanstveni niveau pučke škole.

Glede onih od tih predmeta, u kojih se mora predpolagati stanovita mjera znanja, što su ju učiteljski pripravnici (pripravnice) donieli sobom s gimnazije, realke ili više pučke škole, valja se držati načela, da se obukom u učiteljskoj školi to znanje više učvršćivati i pedagogijski rediti nego li širiti i razgranjivati mora; drugimi riečmi: obuka u tih predmetih treba da bude više intenzivna nego li ekstenzivna i dotični učitelji treba da se čuvaju zalaziti u područja, koja leže daleko preko granica sadašnje znanstvene priprave i buduće potrebe pučkih učitelja.

Nov je za učiteljske pripravnike (pripravnice) i po svojoj važnosti zauzima medju ostalimi nastavnimi predmeti učiteljske škole glavno i bi reć centralno mjesto pedagogija sa svimi svojimi granami. S toga se njoj ima svraćati osobita pažnja.

Obuka u pedagogiji treba svakako da bude sustavna i znanstvena; ali ta sustavna i znanstvena obuka treba da se obazire na potrebe budućega zvanja učenika ter da načinom izraza i metodom bude neposredno prilagodjena umnoj snazi i dohvatu njihovu. Pusto teoretizovanje iz te obuke posve je izključeno.

Osobitom pomnjom valja nastojati, da se učiteljski pripravnici (pripravnice) što bolje osposobe za praktični rad u pučkoj školi i da si u tu svrhu potrebnu okretnost i vještinu u što većoj mjeri prisvoje. Za to će se od svih grana pedagogijske nauke najveća briga obraćati posebnoj metodici i praktičnim vježbam u vježbaonici. No da se u tom smjeru postigne što bolji uspjeh, nije dovoljno, da svoje čine jedino učitelj metodike i učitelji vježbaonice, nego je potrebno, da i obuka svihkolikih učitelja učiteljske škole bude uzorom one obuke, što će ju učiteljski pripravnici (pripravnice) imati jednoć kao učitelji podavati svojim učenikom.

Obuka u hrvatskom ili srbskom jeziku treba da ima glavno svoje uporište u čitanci. Uzornimi proizvodi domaće književnosti imaju se učenici upoznati ne samo s pravilnimi gramatičkimi oblici, raznimi vrstmi sloga i najzaslužnijimi književnici hrvatskoga i srbskoga naroda, nego treba da im se njimi oplemeni i srdce te razgrije za sve, što je istinito, liepo i dobro.

Obuka u hrvatskom (srbskom) jeziku razpada se u učiteljskoj školi na slovnicu, čitanje, stilistiku i poviest književnosti.

U slovnici treba se pretežno baviti onimi oblici jezika, protiva kojih se najviše grieši i u običnom govoru i u knjizi. Preporuča se osobito uzporedjivanje oblika, koji se upotrebljavaju u pojedinih dialektih s onimi, koji rabe u književnom jeziku.

Kod čitanja članaka iz stare i srednje dobe književnosti neka se svraća pozornost učenika i na historijski razvitak jezika, koliko dopušta vrieme i zrelost učenika.

Čitanje u učiteljskoj školi treba da bude dvojako: statarno i kurzorno. Članci, odredjeni za statarno čitanje, zadavaju se učenikom, da ih najprije kod kuće prouče. Onda se u školi najprvo navadja sadržaj

Digitized by Google

zadanoga članka, a zatim se čita odlomak po odlomak, pri čem se osobito pazi na razgovjetan izgovor i pravo naglašivanje rieči. Prema napredovanju obuke razglabaju se tada pročitani članci s gramatičkoga, stilističkoga i literarnoga gledišta. U IV. tečaju treba da se na taj način temeljitije pretresu djela barem jednoga od novijih pisaca. Preporučuju se osobito u shodnom izboru spisi Petra Preradovića, Jovana Jovanovića (naročito njegove pjesme za djecu), Janka Jurkovića, Milana Miličevića, Stanka Vraza, Augusta Šenoe (historijske pjesme i pripoviesti), Luke Botića, Ivana Mažuranića (Čengić-aga). Za kurzorno čitanje odredjene članke čitaju učenici u školi bez svake priprave, a gleda se pri tom osobito na to, da okretno i liepo čitaju i da umiju svojimi riečmi pravilno kazati ono, što su pročitali.

I za to, što će učenici kod kuće čitati, treba da se brine učitelj hrvatskoga (srbskoga) jezika. On treba da učenike svjetuje i upućuje, ne samo što treba da čitaju, nego i kako treba da čitaju. Učenici, upućeni od učitelja čitati će njekako sustavno ono, što je u jednu ruku najpotrebnije da poznaju, a u drugu, što je za njih najudesnije obzirom na ono, što su u školi naučili iz teorije. Češće treba da se učitelj uvjeri, jesu li mu učenici pročitali djela, za čitanje preporučena.

N a u k a o š t i l u treba da teče uzporedno s vježbami u sastavcih. Da se učenici nauče valjano i izpravno priredjivati sastavke, treba ih vježbati u razporedjivanju (disponovanju) misli, no tako, da im se nedaje gotova razporedba, nego da se svaki put navadjaju, kako da si sami načine potrebnu razporedbu. Osobitu pozornost treba u IV. tečaju obraćati na izradjivanje raznih sastavaka, što ih učitelj treba u svojem uredovanju.

Počevši od III. tečaja upoznaju se učenici prigodom čitanja pojedinih članaka sa životom i radom najboljih hrvatskih i srbskih književnika; a u IV. tečaju obradjuje se istom p o v i e s t k n j i ž e v n o s t i sustavno i u pregledu, pri čem treba više nastojati o tom, da učenici proniknu u duh piščevih djela, nego li da nauče puste podatke o njegovu životu i njegovih djelih.

Kod obučavanja u n j e m a č k o m j e z i k u valja se neprestano obazirati na oblike i fraze u hrvatskom jeziku te ih uzporedjivati sa oblici i frazami njemačkoga jezika; a da se uho učenika privikne njemačkomu izgovoru, treba da se što više uče naizust valjane pjesme i prikladni članci prozajički. U viših pak tečajih neka se od vremena do vremena udese vježbe u njemačkoj konverzaciji o predmetu, što ga je za to učitelj unapred odredio.

Kod z e m l j o p i s n e o b u k e treba da se u svih tečajih osobita pozornost svraća na porabu zemljovida, a zemljopisno učivo da se neprestano sdružuje s učivom povjestnim. Pomno treba učiteljske pripravnike (pripravnice) vježbati u risanju zemljovida na školskoj ploči, osobito onih krajeva, koji se uče u pučkoj školi.

Kod p o v j e s t n e o b u k e neka se nastoji, da se pojedini dogodjaji učenikom tako predoče, da im ne samo um razsvjetle, nego i srdce razgriju te očeliče volju za sve, što je plemenito i dobro. S toga se valja pomno čuvati pukoga nabrajanja imena i brojeva. Obuka treba

Digitized by Google

nadalje da bude tako udešena, da se svekoliko razlaganje sabire oko glavnih dogodjaja i glavnih osoba, ali pri tom nesmije se s vida smetnuti ni pragmatični savez samih dogodjaja. Kulturne momente treba osobito izticati te učenike što više vježbati u uzporedjivanju dogodjaja. Za ciele obuke neka se strogo pazi na medjusobnu podporu zemljopisne i povjestne obuke; a kod povjestne obuke neka neprestano rabi zemljovid. Kod izpitivanja učenika neka se na to paziti nepropusti, da znadu ne samo točno odgovoriti na svako pojedino pitanje, nego da umiju suvislo i živo pripoviedati o svem, što su učili.

Kod matematičke obuke treba poglavito o tom nastojati, da učenici znadu okretno računati s običnimi brojevi i da dotične operacije i razumiju; računanje s obćimi brojevi njeguje se samo obzirom na tu svrhu. Na svih stupnjevih te obuke neka se na to pazi, da se učenici što više uvježbaju u računanju na pamet.

Prirodopisna obuka proteže se poglavito na domaće prirodnine i osniva se na zrenju. Ta se obuka nesmije nikada podjeljivati bez dotičnih predmeta ili slika, a ima biti podupirana školskim vrtom (§. 52.) i ekskurzijami u okolicu. Učenici treba da se upute i uvježbaju u tom, kako se sastavljaju male sbirke prirodnina, navlastito za potrebe pučke škole.

Osnovom prirodoslovnoj obuci na svih njezinih stupnjevih jest zor ili pokus; a kod podjeljivanja te obuke treba prije svega gledati, da se učenikom što jasnije protumače svi pojavi u prirodi, a navlastito oni, koji su važni za gospodarstvo. Učenici neka se praktički upoznaju s pokusi, koji se što jednostavnijimi sredstvi u pučkoj školi preduzeti mogu, i neka se upute, kako se takova jednostavna sredstva (sprave) priredjuju. U tom obziru potrebno je, da se obuka u prirodoslovju zamjenito podpomaže s obukom u mekaničkih radnjah.

Obuka u gospodarstvu neka se što više oslanja na obuku u prirodopisu, a najveća pomnja neka se obraća na praktične radnje u školskom vrtu. Povrh toga neka se učenici češće vode, da razgledaju uzorna gospodarstva u okolici.

Gdje bude prilike, neka se učiteljski pripravnici, a naročito učiteljske pripravnice upute u svilogojstvo.

Ručni rad u učiteljskoj školi nemože imati značaj strogo obrtnoga rada, već mu je zadaća, da si učenici uvježbaju oko i ruku i da si pribave toliko vještine u mekaničkih radnjah, koliko je potrebno, da si kano učitelji uzmognu prirediti najpotrebnije sprave i orudje za zorno obučavanje. S toga treba da se obuka u mekaničkih radnjah spaja s obukom u prirodoslovju, gospodarstvu i risanju.

Obuka u risanju jest skupna t. j. učenici jednoga tečaja bave se istodobce istom zadaćom, a u slučajevih, gdje to nije moguće, kao kod risanja po plastičnih predmetih ili polihromnih ornamentih, treba da im budu zadaće barem iste vrsti.

Svaki predmet, koji će učenici risati, ima im učitelj u školi najprije raztumačiti, da znadu, što rišu i kako da rišu. Zatim će učitelj predmet na školskoj ploči pred učenici risati, da vide, kako lik postaje, ter im tom sgodom protumačiti narav i karakteristiku njegovu i iztak-

Digitized by Google

nuti sličnost i razliku s poznatimi likovi. Kod sastavljenih likova iztaći će osnovnu misao i navesti elementarne oblike, od kojih je lik sastavljen. Kod obuke u polihromnom ornamentu preduzet će se najvažnije iz nauke o harmoniji boja. Na svih stupnjevih obuke podaju se učenikom primjerena razjašnjenja o obliku, slogu i uporabi ornamenta.

U ženskih učiteljskih školah neka se osobiti obzir svraća na potrebe djevojačke obuke i potrebe zabavišta.

Obuka u pjevanju i glasbi neka se tako udesi, da se pojedine njezine grane medjusobno podupiru, a cielo učivo neka se učenikom podaje u postupičnom razvitku tako, da na svakom stupnju sačinjava zaokruženu cjelinu. S toga će se učitelj kako kod obuke u pjevanju, tako i kod obuke u glasoviranju, orguljanju i guslanju vazda navraćati k pravilom, s kojimi su se učenici u obćem nauku o glasbi upoznali, da se tako njihovo teoretičko znanje učvrsti i oni upute, kako će ga u praksi upotrebljavati. Tim uzkim savezom medju teoretičkom i praktičkom obukom postići će se, da učenici razumiju ono, što izvadjaju, te će im se samo vježbanje olakotiti i zanimljivijim učiniti. Učenici neka sve praktičke vježbe prouče i analizuju bud sami, bud uz pripomoć učitelja, prema obsegu teoretičkoga znanja, što su ga do tada stekli. Tečajem izvadjanja tih vježba stavljat će učitelj na sgodnih mastih pitanja, tičuća se nazivlja i vriednosti kajda, kajdopisnih znakova, priemetâ, ritma, suzvukâ, modulacije itd.

U specijalnoj metodici pjevanja prikazat će se učenikom ponajprije u krupnih crtah razne metode u početnoj školskoj obuci u pjevanju ter njihov razvitak, a osim toga vježbat će se učiteljski pripravnici u pjevanju školskih pjesama načinom, kojim treba da se obuka u pjevanju podjeljuje u pučkoj školi.

Da se oplemeni glasbeni ukus učiteljskih pripravnika, upozorivat će se kod svake skladbe, koja će se izvoditi, na njezine ritmičke, melodijske i harmonijske ljepote, te će se upoznavati s glavnimi pojmovi glasbene sintakse i glasbenih oblika.

U kratkom ocrtu života i rada znamenitih skladatelja prikazat će se učiteljskim pripravnikom (pripravnicam) glavne perijode glasbene poviesti.

Guslanje je za učenike rimo-katoličke vjeroizpoviesti predmet neobligatan, a za učenike akatolike, ako neuče glasovira, jest guslanje predmetom obligatnim.

Kod obuke u gimnastici neka se strogo gleda na točno izvadjanje vježba i na pravilno držanje tiela i neka se izbjegavaju sve vježbe, koje bi mogle uvriediti čuvstvo za ljepotu ili stidljivost učenika (učenica). Zajedno neka se učenici upozoruju na korist tih vježba. Kod vježbanja na spravah neka se svakom sgodom učenikom pokazuje, koju pomoć mora učitelj kod vježbanja pružati slabijim učenikom. Učenici neka se upoznaju sa sastavom čovječjega tiela, a navlastito s ustrojstvom onih organa, koji djeluju kod gimnastike. Svaka kost treba da se označi tehničkim izrazom, sglobovi neka se opišu i razloži, za što se pojedini mogu u ovom ili onom smjeru gibati. Točno treba da se učenici upoznaju s pojedinimi dielovi hrbtenice ter načinom, kojim se mogu pojedina njezina izkrivljenja izpraviti. Učenike treba takodjer uputiti, kako se pruža prva pomoć kod nastalih ozleda.

Digitized by Google

Od III. tečaja počevši izradjuju učiteljski pripravnici (pripravnice) zadaće za pojedine razrede pučke škole ter ih izvadjaju sa svojimi suučenici (suučenicami), a u IV. tečaju vježbaju se povrh toga u gimnastičkoj obuci u pojedinih razredih vježbaonice.

Iz poviesti gimnastike uzima se kratak nacrt razvoja tjelovježbe kod pojedinih naroda, a točnije i podpunije razvoj tjelovježbe u Hrvatskoj i Slavoniji. Učenici se upozore na gimnastičku literaturu i upoznaju se potanje sa sustavom Spiessovim.

Kod obuke u ženskom ručnom radu treba na svih njezinih stupnjevih teoretičko obučavanje neposredno spajati s praktičnimi radnjami, ter učenice svakom sgodom upućivati o latcih, koji se za pojedine radnje upotrebljuju, i o strojevih, kojimi se kod rada služe (šivaći strojevi itd.).

Kod svih radnjah, a naročito onih, koje služe za običnu porabu, valja se obazirati na usavršivanje i oplemenjivanje ukusa.

Sbirka promaljivanih primjeraka, pregledalica za razne vrsti šavova ili zadrljaja, pregledalica za bilježenje i vrpanje neka se tako izrade, da mogu učiteljskim pripravnicam jednom služiti kao učiteljicam kod obučavanja u ženskom ručnom radu u pučkoj školi.

Šivanje na šivaljki vježba se kroz sve tečaje prema potrebi i razpoloživu vremenu.

Da se podigne obća i strukovna obrazovanost učiteljskih pripravnika (pripravnica), treba da im se dade sgoda, da mogu proučavati valjana djela naročito iz pedagogije, hrvatske i srbske literature, zemljopisa, poviesti, prirodnih znanosti, gospodarstva i glasbe. U tu svrhu treba da u svakoj učiteljskoj školi obstoji posebna knjižnica za učiteljske pripravnike (pripravnice), a osim toga treba da im je i učiteljska knjižnica na stanovite dane u tjednu pristupna. Povrh toga treba, da se s učiteljskimi pripravnici (pripravnicami) udešavaju ekskurzije, kojom prigodom treba da posjećuju uzorne pučke škole ili ine obrazovne zavode, industrijska ili gospodarska poduzeća, kao tvornice, uzorna gospodarstva, pokušališta itd. Da takove ekskurzije budu što plodonosnije za učenike, treba da ih za svaku pojedinu dotični učitelji (specijalne metodike, zemljopisa, poviesti, prirodopisa, gospodarstva) učiteljske škole valjano priprave. Osim takovih ovećih ekskurzija poduzimat će se češće ekskurzije u najbližu okolicu u svrhe prirodopisne i gospodarstvene obuke.

To su u kratko glavna načela, po kojih treba da se udesi obuka u učiteljskih škola, i ako se ista na svih stupnjevih obuke točno obdržavala budu, neima sumnje, da će iz tih škola proizlaziti muževi sa stanovitom mjerom obćega prama potrebi ograničena ali uz to temeljita i bistra znanja, spojena s kršnom strukovnom obrazovanošću i tehničkom spretnošću; muževi čvrsta značaja, pronikuti čuvstvom dužnosti i nadahnuti ljubavlju domovine, pojimajući i ljubeći svoje zvanje, ali tako, da se ne samo za njegovimi ideali zanose, nego da prama tim idealom uočavaju i svoju istina čednu ali važnu i zaslužnu konkretnu zadaću.

U Zagrebu dne 17. srpnja 1889.

Grof Khuen-Héderváry.

Digitized by Google

Ustrojni štatut

za učiteljske škole u kraljevinah Hrvatskoj i Slavoniji.

I. Obćenite ustanove.

§. 1.

Učiteljskim je školam zadaća, da za pučke škole obrazuju takove učiteljske sile, koje će obćim i strukovnim znanjem i umienjem te ćudorednim i religijoznim značajem biti podobne svestrano rješavati onu zadaću, koja je pučkim školam naznačena zakonom od 31. listopada 1888. ob uredjenju pučke nastave i obrazovanja pučkih učitelja u kraljevinah Hrvatskoj i Slavoniji (§. 1. i 69. školskoga zakona).

§. 2.

Učiteljske se škole diele na mužke i ženske učiteljske škole (§. 70. šk. zak.).

A) Na mužkih se učiteljskih školah uče sliedeći predmeti (§. 76. šk. zak.):

a) Nauk vjere, a k tomu za učiteljske pripravnike grčko-iztočne vjeroizpoviesti čitanje crkveno-slovjenskoga pisma i tumačenje crkveno-slovjenskoga jezika;
b) Pedagogija spraktičnimi vježbami;
c) Hrvatski ili srbski jezik i poviest književnosti njegove;
d) Njemački jezik;
e) Zemljopis i poviest s osobitim obzirom na domovinu i njezin ustav;
f) Matematika i geometrijsko risanje;
g) Prirodopis;
h) Prirodoslovje (fizika i lučba);
i) Gospodarstvo i gospodarstvene radnje s osobitim obzirom na domaće okolnosti;
j) Mekaničke (obrtne) radnje u radionici;
k) Krasopis;
l) Prostoručno risanje i modelovanje;
m) Svjetovno i crkveno pjevanje, guslanje i orguljanje;
n) Gimnastika;

B) Na ženskoj se učiteljskoj školi uče sliedeći predmeti (§. 77. šk. zak.):

a) Nauk vjere;
b) Pedagogija s praktičnimi vježbami;

Digitized by Google

c) Hrvatski ili srbski jezik i poviest književnosti njegove;
d) Njemački jezik;
e) Zemljopis i poviest s osobitim obzirom na domovinu i njezin ustav;
f) Računstvo i geometrijsko oblikoslovje;
g) Prirodopis;
h) Prirodoslovje;
i) Kućanstvo;
j) Krasopis;
k) Prostoručno risanje;
l) Pjevanje i glasba;
m) Ženski ručni rad;
n) Gimnastika;

Povrh toga imaju se pripravnici (pripravnice), gdje bude prilike, upućivati u način, kako se obučavaju sliepi i gluhoniemi (§. 80. šk. zak.), a učiteljske pripravnice, kako su ustrojena zabavišta i kako se u njih postupa s malenom djecom.

Učiteljice za ženski ručni rad kao i učiteljice zabavištne obrazuju se u ženskih učiteljskih školah ili u posebnih naučnih tečajih (§. 79. škol. zak.).

Kao neobligatni predmeti mogu se u učiteljske škole uz dozvolu kr. zemaljske vlade uvesti i ini živi jezici.

§. 3.

Nastavnim je jezikom na učiteljskih školah jezik hrvatski ili srbski.

§. 4.

Svaka učiteljska škola ima četiri godišta (§. 72. šk. zak.). Uza svaku učiteljsku školu mora biti obća pučka škola kano vježbaonica, a uz žensku učiteljsku školu povrh toga i zabavište (§. 71. škol. zak.). Uz ženske učiteljske škole mogu biti još i tečaji za obrazovanje učiteljica za ženski ručni rad i za zabavišta.

Svi ovi zavodi sačinjavaju jedan školski organizam pod upravom jednoga ravnatelja.

Učenika nesmije redovito u jednom tečaju učiteljske škole biti više od 40 (§. 75. šk. zak.), a u pojedinih razredih vježbaonice više od 50.

Prijavi li se za koji tečaj učiteljske škole više učiteljskih pripravnika (pripravnica) od gore naznačenoga broja, ima se za taj tečaj otvoriti paralelka.

§. 5.

U učiteljskih školah i spojenih s njimi posebnih naučnih tečajih neplaća se ni školarina ni primarina.

§. 6.

Glede trajanja školske godine, poljećâ i praznikâ na učiteljskih školah i spojenih s njimi vježbaonicah valjaju isti propisi, koji obstoje za srednja učilišta.

Digitized by Google

§. 7.

Učiteljske škole, koje se uzdržavaju troškom zemaljskim **javni su zavodi** te ih mogu polaziti pripravnici i pripravnice bez razlike vjeroizpoviesti.

Bogoštovne u zemlji obstojeće obćine i duhovni u zemlji priznani redovi mogu o svom trošku podizati i uzdržavati **konfesijonalne učiteljske škole.**

Srbi grčko-iztočne vjeroizpoviesti mogu temeljem zakona od 14. svibnja 1887. u smislu previšnje potvrdjenih uredaba za srbsko-narodne škole o svom trošku podizati i uzdržavati svoje **autonomne učiteljske škole** (§. 96. šk. zak.).

Nastavni predmeti na konfesijonalnih i srbskih autonomnih učiteljskih školah moraju biti isti, koji su na zemaljskih učiteljskih školah (§. 99. šk. zak.), te treba da se za takove učiteljske škole kr. zemaljskoj vladi na odobrenje predloži ustrojni štatut i naučna osnova kao i svaka njihova promjena.

Učitelji na konfesijonalnih i srbskih autonomnih učiteljskih školah moraju imati isto osposobljenje, koje i učitelji na zemaljskih učiteljskih školah (§. 100. šk. zak.), te treba da se svako imenovanje učitelja na takovih učiteljskih školah prijavi zemaljskoj vladi uz prilog svjedočba imenovanih za učitelje osoba.

U konfesijonalnih i srbskih autonomnih učiteljskih školah mogu se samo takove učevne knjige upotrebljavati, koje su zadobile odobrenje zemaljske vlade (§. 101. šk. zak.), te treba takovo odobrenje od kr. zemaljske vlade za svaki pojedini slučaj potražiti valjano obrazloženim izvješćem uz prilog predloženih za učevnu porabu knjiga.

Konfesijonalne i srbske autonomne učiteljske škole smatrat će se javnimi dotle, dok uredbom svojom postizavale budu cilj, opredieljen školskim zakonom zemaljskim učiteljskim školam (§. 102. šk. zak.); prestanu li taj cilj postizavati, ima im kr. zemaljska vlada oduzeti pravo, da svojim učenikom izdaju obće valjane svjedočbe.

Ako se u takovih učiteljskih školah nebi obdržavali u zemlji obstojeći zakoni, ili se u njih pokazali očevidni moralni nedostatci, imaju se po nalogu kr. zemaljske vlade zatvoriti.

U konfesijonalne i srbske autonomne učiteljske škole mogu se pripadnici ine vjeroizpoviesti, nego kojoj je škola namienjena, u slučajevih osobita obzira vriednih, primiti s dozvolom kr. zemaljske vlade, ako je za vjeroučnu obuku dotičnika od strane zavoda dovoljno skrbljeno.

Zemaljska vlada vrši svoj nadzor nad konfesijonalnimi i srbskimi autonomnimi učiteljskimi školami kroz posebne izaslanike i kr. zemaljske školske nadzornike (§. 103. šk. zak.).

Digitized by Google

II. O uvjetih za primanje u učiteljske škole.

§. 8.

Tko želi biti primljen u prvi tečaj učiteljske škole, treba da se na dane u tu svrhu odredjene kod ravnateljstva dotične učiteljske škole prijavi, ter se izkaže:

a) Krstnim ili rodnim listom, da je navršio 15. godinu dobe.

U slučajevih obzira vriednih, može kr. zemaljska vlada podieliti oprost od pripisane dobe (§. 73. al. 3. šk. zak.).

b) Svjedočbom o podpunu tjelesnom zdravlju, izdanom od liečnika, koji je u javnoj službi.

Prijavljenici s vidljivimi tjelesnimi manami u učiteljske se škole neprimaju.

c) Školskom svjedočbom, da je s uspjehom izučio barem malu gimnaziju ili malu realku ili višu pučku školu.

Osim toga mora se svaki prijavljenik na učiteljskoj školi podvrći prijamnomu izpitu, kojim se ima prokušati njegovo pripravno znanje za polazak učiteljske škole.

§. 9.

Prijamni izpit rukovodi ravnatelj zavoda, a izpituju učitelji učiteljske škole, koje ravnatelj za to odredi.

Prijamni izpit polaže se iz svih predmeta, koji se uče u maloj gimnaziji ili maloj realci ili u višoj pučkoj školi, osim staroklasičkih jezika (§. 73. al. 4. šk. zak.).

Iz hrvatskoga jezika i računstva polaže se prijamni izpit pismeno i ustmeno, iz ostalih predmeta samo ustmeno.

Zahtjevi iz pojedinih predmeta na prijamnom izpitu ravnaju se prema nastavnoj zadaći učiteljske škole, a ne onih zavoda, s kojih su učenici došli.

Na osnovu uspjeha pismenoga i ustmenoga prijamnoga izpita ter predloženih školskih svjedočaba odlučuje učiteljski sbor, gledajući pri tom više na uspjeh cieloga izpita, nego na odgovore iz pojedinih učevnih predmeta, da li se prijavljenik ima u učiteljsku školu primiti ili ne.

Osim toga ima se na prijamnom izpitu prokušati sposobnost prijavljenikova za pjevanje i glasbu; učenici (učenice), koji neimaju razvijena muzikalnoga sluha ili glasa prikladna za pjevanje, nemogu se u učiteljsku školu primiti.

§. 10.

U učiteljsku školu mogu se primiti i oni mladići (djevojke), koji nisu polazili javno koji od gore spomenutih učevnih zavoda, nego su si privatnim naukom pribavili toliko znanja, koliko se zahtieva od učenika pomenutih zavoda (§. 73. al. 1. škol. zak.).

Digitized by Google

No takovi mladići (djevojke), da propisano znanje dokažu, moraju se na učiteljskoj školi podvrći strogu prijamnomu izpitu.

§. 11.

Samo takovim kandidatom, koji su već njekoliko višili razreda srednje koje škole svršili ili drugo kakovo više učilište polazili ili su inače veću duševnu zrelost dokazati vrstni, može zemaljska vlada na predlog učiteljskoga sbora dozvoliti, da odmah stupe u viši koji tečaj učiteljske škole, ako posebnim izpitom dokažu u svih strukah onoliko znanja, koliko se za onaj viši tečaj učiteljske škole zahtieva (§. 74. šk. zak.).

§. 12.

Tečajem godine nije dopušteno primati učenike u učiteljsku školu. Isto tako neprimaju se u učiteljsku školu redovito nikakovi izvanredni slušatelji.

§. 13.

Učenici, koji su bili u prvi tečaj učiteljske škole primljeni, te se po sudu učiteljskoga sbora za vrieme prvih triju mjeseci pokažu nesposobnimi, mogu biti sa zavoda odstranjeni.

III. O nastavi.

A) Naučne osnove.

1. Za mužke učiteljske škole.

§. 14.

Nauk vjere.

Naučnu osnovu za nauk vjere odredjuju dotične crkvene oblasti, a učiteljskim školam propisuje ju kr. zemaljska vlada.

U svakom tečaju po 2 ure na tjedan.

U IV. tečaju predaje se specijalna metodika i drže se praktične vježbe u vježbaonici.

§. 15.

Pedagogija s praktičnimi vježbami.

Zadaća. Poznavanje sredstva potrebnih za razvoj tiela. Poznavanje duševnih sposobnosti i sredstva za njihovo obrazovanje. Poznavanje načela uzgojne obuke u obće i pojedinih predmeta napose. Najglavnije

Digitized by Google

iz poviesti pedagogije s osobitim obzirom na razvitak pučke škole. Poznavanje najglavnijih zakonskih propisa za pučke škole i pribava potrebne praktične vještine za učiteljevanje.

II. TEČAJ.

4 ure na tjedan.

Uzgojoslovje. Temeljna načela (pojam, potreba i mogućnost) uzgoja. Najglavnija načela tjelesnoga uzgoja. Najglavniji zakoni duševnoga razvitka uz primjenu na uzgoj. Svrha, metoda i sredstva uzgoja. Činbenici uzgoja.

III. TEČAJ.

6 ura na tjedan.

a) Obće obukoslovje. U I. polugodištu 4 ure na tjedan. Temeljna načela obukoslovja. Najglavniji zakoni mišljenja potrebni za shvaćanje pravilâ obučavanja. Učivo pučke škole. Metoda (put, oblik, način, sredstva) i načela obuke. Učitelj i škola, a naročito nerazdieljena pučka škola.

b) Posebno obukoslovje. U II. polugodištu 3 ure na tjedan. Metodika zorne obuke te obučavanja u čitanju i računanju u I. i II. razredu.

c) Hospitovanje. Ciele godine hospituju učiteljski pripravnici u vježbaonici, prvoga polugodišta po 1, a drugoga polugodišta po 2 ure na tjedan.

Hospitovati počinje se u I. razredu, a nastavlja se redom u ostalih razredih. Učiteljski pripravnici neka po mogućnosti barem s početka hospituju svi u istom razredu.

Svakoga tjedna drži se s učiteljskimi pripravnici radi hospitovanja posebna sjednica (1 ura), kojoj predsjeda ravnatelj, a prisustvuju joj dotični učitelji vježbaonice, učitelj obćega obukoslovja, a u II. polugodištu i učitelj posebnoga obukoslovja. U prvo vrieme školske godine razlaže se u toj sjednici učiteljskim pripravnikom način obučavanja u dotičnoj uri hospitovanja te se upozoruju i na ostale dogodjaje školske prakse i upućuju na marljivo motrenje i bilježenje svojih opažanja. Kasnije su u tih sjednicah predmetom razprave nacrti učiteljskih pripravnika o svakoj uri njihova hospitovanja.

U drugom polugodištu mogu se učiteljski pripravnici upotrebiti i kao pomoćnici kod obučavanja.

IV. TEČAJ.

9 ura na tjedan.

a) Poviest pedagogije. 2 ure na tjedan. Rad najodličnijih pedagoga i najznamenitijih doba s osobitim obzirom na povjestni razvitak pučke škole u Hrvatskoj i Slavoniji. Školsko zakonarstvo. Ponavljanje uzgojoslovja i obćega obukoslovja.

Digitized by Google

b) Posebno obukoslovje. 2 ure na tjedan. Metodika jezikoslovne, računstvene i stvarne obuke.

c) Školska praksa. 5 ure na tjedan. Školska praksa priključuje se s početka k preduzetoj u III. tečaju posebnoj metodici zorne obuke te obučavanja u čitanju i računanju u I. i II. razredu pučke škole, a zatim se pridružuje k posebnoj metodici pojedinih nastavnih predmeta pučke škole, kako se o njoj razpravlja u IV. tečaju učiteljske škole, te sastoji

1. od pripravnih dogovora,
2. od praktičnih vježba u vježbaonici i
3. od naknadnoga pretresanja i ocjenjivanja tih vježba.

U pripravnih dogovorih pod predsjedničtvom ravnatelja, a uz sudjelovanje učitelja metodike i učiteljâ vježbaonice odredjuju se za cieli tjedan zadaće za praktične vježbe pripravnika u vježbaonici s obzirom na red nauka u pojedinih razredih vježbaonice. Vježbe pripravnika udešuju se tako, da se svim pruži prilika vježbati se u svih predmetih i razredih. Te se vježbe obavljaju skupimice pod upravom učitelja vježbaonice, koji učiteljskim pripravnikom nakon predavanja priobćuje svoje primjetbe i opazke. Na praktične vježbe pripravit će se učiteljski pripravnici po potrebi i pismeno (2 ure na tjedan).

Svakoga tjedna drže se takove vježbe kao pokusna predavanja pod upravom učitelja posebnoga obukoslovja, te u prisutnosti ravnatelja učiteljske škole i dotičnoga učitelja vježbaonice.

Pokusnim predavanjem pribivaju svaki put svi učiteljski pripravnici IV. tečaja.

Prije pokusnih predavanja u vježbaonici izradit će učiteljski pripravnici svoje zadatke pismeno, te će ih predati na pregled učitelju posebnoga obukoslovja, a ovaj će ih sa svimi učiteljskimi pripravnici IV. tečaja u školi pretresti.

Pokusna predavanja, što su ih učiteljski pripravnici držali u vježbaonici, opet će se pretresti i ocieniti u posebnih sastancih pod predsjedanjem ravnatelja i u prisutnosti učitelja, koji su pri tom sudjelovali, i učiteljskih pripravnika IV. tečaja.

Na koncu razprave o predavanjih povest će se razgovor i o najznamenitijih dogodjajih škole prošloga tjedna, da se tako pripravnici praktički uvedu u školski život (2 ure na tjedan).

Za praktične vježbe i pokusna predavanja u nauku vjere odredjuje se po jedna ura na tjedan, a rukovodi ih sam vjeroučitelj učiteljske škole.

U svih stadijih školske prakse pazit će se na to, da se učiteljski pripravnici što više uvježbaju u obučavanju u nerazdieljenoj pučkoj školi.

§. 16.

Hrvatski ili srbski jezik.

Zadaća. Dovoljno poznavanje slovnice i skladnje. Razgovjetno i pravilno izkazivanje mislî ustmeno i pismeno. Poznavanje glavnih

Digitized by Google

vrsti prozajičkih i pjesničkih oblika. Poznavanje najznamenitijih proizvoda književnosti, naročito srednjega i novoga doba.

I. TEČAJ.

4 ure na tjedan.

a) Slovnica. Naúk o oblicih i nauk o prostoj (čistoj i razširenoj) izreci.

b) Čitanje. Vježbe u liepom čitanju. Razlaganje štiva po sadržaju i obliku. Vježbe u kazivanju sadržaja i poredanju mislî u čitanih štivih. Vježbe u deklamovanju.

c) Stilistika. Nauk o pripoviedci, opisu i listu. Vježbanje u izradjivanju takovih sastavaka, naročito po uzoru preduzetih štiva.

Svakoga mjeseca po 1 školska i 1 domaća zadaća, od kojih svakoga poljeća po 1 školska i 1 domaća zadaća pisane ćirilicom.

II. TEČAJ.

3 ure na tjedan.

a) Slovnica. Dopuna nauka o oblicih. Nauk o složenoj, stegnutoj i skraćenoj izreci.

b) Čitanje. Usavršivanje u liepom čitanju i razlaganju štiva po sadržaju i obliku. Vježbe u deklamovanju.

c) Stilistika. Nauk o pjesničtvu. Nastavak u pismenih vježbah prvoga tečaja. Pretvaranje pjesničkih štiva u prozu i izticanje mislî u čitanih pjesmotvorih.

Svakoga mjeseca po 1 školska i 1 domaća zadaća, od kojih svakoga poljeća po 1 školska i 1 domaća zadaća pisane ćirilicom.

III. TEČAJ.

3 ure na tjedan.

a) Slovnica. Praktična uporava slovnice prigodom čitanja.

b) Čitanje. Usavršivanje u čitanju i razlaganju štiva po sadržaju i obliku, a s tim u savezu upoznaja s najznamenitijimi proizvodi literature te životom i radom najznamenitijih književnika. Vježbe u slobodnom predavanju.

c) Stilistika. Nauk o razpravah. Vježbe u sastavljanju razprava, osobito pedagogijskih.

Svakoga mjeseca po 1 školska i 1 domaća zadaća, od kojih svakoga poljeća po 1 školska i 1 domaća zadaća pisane ćirilicom.

IV. TEČAJ.

3 ure na tjedan.

a) Slovnica. Ponavljanje slovnice s osobitim obzirom na potrebe pučke škole.

Digitized by Google

b) Citanje glavnih djela iz hrvatske i srbske književnosti. Pregled književne poviesti, osobito srednjega i novoga doba.

c) Stilistika, Nauk o poslovnih sastavcih s naročitim obzirom na slubžovanje i poslovanje učitelja. Nauk o govorih i vježbe u sastavljanju prigodnih govora iz školskoga života.

Svakoga mjeseca po 1 školska i 1 domaća zadaća, od kojih svakoga polljeća po 1 školska i 1 domaća zadaća pisane ćirilicom.

§. 17.

Njemački jezik.

Zadaća. Poznavanje slovnice i skladnje. Pravilno i razgovjetno kazivanje mislî ustmeno i pismeno. Razumievanje pedagogijskih spisa.

I. TEČAJ.

2 ure na tjedan.

a) Slovnica. Nauk o oblicih, o pravopisu i o prostoj čistoj izreci.

b) Čitanje. Čitanje, prevodjenje, stvarno i slovničko razglabanje izabranih, ponajviše prozajičnih štiva. Vježbe u kazivanju sadržaja njemačkim jezikom i vježbe u razgovoru. Njemačka frazeologija. Deklamovanje naizust naučenih pjesama.

Svakoga mjeseca po 1 školska i 1 domaća zadaća.

II. TEČAJ.

2 ure na tjedan.

a) Slovnica. Ponavljanje i popunjivanje nauka o oblicih; nauk o prostoj razširenoj i složenoj izreci.

b) Čitanje. Čitanje uz stvarno i slovničko razglabanje, svagda s obzirom na hrvatsku jezikoslovnu obuku u stilistici. Pripoviedanje njemačkim jezikom i vježbe u razgovoru. Njemačka frazeologija. Deklamovanje naizust naučenih pjesama. (Nastavni jezik njemački).

Svake 3 nedjelje po 1 školska ili domaća zadaća.

III. TEČAJ.

2 ure na tjedan.

a) Slovnica. Popunjivanje nauka o oblicih i nastavak skladnje, naime o složenoj, stegnutoj i skraćenoj izreci.

b) Čitanje. Čitanje uz stvarno, slovničko i estetično tumačenje najznamenitijih proizvoda novije njemačke književnosti s osobitim obzirom na pedagogijske pisce. Pripoviedanje njemačkim jezikom i vježbanje u razgovoru. Njemačka frazeologija. Deklamovanje naizust naučenih pjesama. Najvažniji podatci o životu i djelovanju najznamenitijih u školi čitanih, navlastito pedagogijskih pisaca.

Svake 3 nedjelje po 1 školska ili domaća zadaća.

Digitized by Google

IV. TEČAJ.

2 ure na tjedan.

a) Slovnica. Praktična uporaba slovnice prigodom čitanja.

b) Čitanje. Čitanje uz stvarno, slovničko i estetično tumačenje najznamenitijih proizvoda njemačke pedagogijske, pjesničke i belestritičke književnosti novijega doba. Pripoviedanje njemačkim jezikom i vježbanje u razgovoru. Njemačka frazeologija. Deklamovanje naizust naučenih pjesama. Najvažniji podatci o životu i djelovanju najznamenitijih u školi čitanih, navlastito pedagogijskih pisaca.

Svake 3 nedjelje po 1 školska ili domaća zadaća.

§. 18.

Zemljopis.

Zadaća. Poznavanje zemljopisnih učila i glavnih nauka iz fizikalnoga i matematičkoga zemljopisa. Pregledno poznavanje svih dielova svieta s obzirom na fizikalne i političke odnošaje, osobito pak poznavanje Evrope. Potanje poznavanje austrijsko-ugarske monarkije, naročito pako Hrvatske, Slavonije i Dalmacije. Kartografijske vježbe.

I. TEČAJ.

1 ura na tjedan.

Matematički i fizikalni zemljopis. Pregledno poznavanje Azije, Afrike, Amerike i Australije. Kartografijske vježbe.

II. TEČAJ.

1 ura na tjedan.

Zemljopis Evrope s osobitim obzirom na slavenske zemlje, naročito na balkanski poluotok. Kartografijske vježbe.

III. TEČAJ.

2 ure na tjedan.

Potanje poznavanje austrijsko-ugarske monarkije, a osobito Hrvatske, Slavonije i Dalmacije. Kartografijske vježbe.

IV. TEČAJ.

1 ura na tjedan.

Ponavljanje sveukupnoga učiva s osobitim obzirom na potrebe pučke škole i uporaba zemljopisnih učila.

Digitized by Google

§. 19.

Poviest i domaći ustav.

Zadaća. Pregledno poznavanje najglavnijih osobito kulturnih dogodjaja obće poviesti, potanje poznavanje poviesti naroda hrvatskoga i srbskoga. Domaći ustav.

I TEČAJ.

2 ure na tjedan.

Stari viek, poglavito Grci i Rimljani. Srednji viek do križarskih vojna s osobitim obzirom na Slavene.

II. TEČAJ.

2 ure na tjedan.

Srednji viek od križarskih vojna. Novi viek do danas s osobitim obzirom na poviest austrijsko-ugarske monarkije.

III. TEČAJ.

1 ura na tjedan.

Poviest Hrvata i Srba u slikah. Glavnije točke ustava austrijsko-ugarske monarkije, a potanje poznavanje ustava kraljevina Hrvatske i Slavonije i njihovih javnih uredaba.

IV. TEČAJ.

1 ura na tjedan.

Ponavljanje sveukupnoga učiva s osobitim obzirom na potrebe pučke škole.

§. 20.

Matematika i geometrijsko risanje.

Zadaća. Vještina u ustmenom računanju i sigurnost u samostalnom rješavanju gradjanskih računa. Poznavanje najglavnijih nauka planimetrije i stereometrije. Rješavanje konstruktivnih zadataka.

I. TEČAJ.

3 ure na tjedan.

a) Računstvo Desetični sustav. Četiri glavne vrsti računa s cielimi brojevi, desetičnimi i prostimi čestnici. Dvostavak. Uzmnozi i korieni. Vježbe u računanju na pamet.

Digitized by Google

b) Geometrija. Crte, kutovi, trokuti, četverokuti i višekuti. Skladnost i ploština ravnocrtnih likova. Vježbe u konstruiranju tih likova ravnalom i šestarom.

Svakoga tjedna po 1 školska ili domaća zadaća.

II. TEČAJ.

3 ure na tjedan.

a) Računstvo. Omjeri i razmjeri. Jednostavno i složeno pravilo trojno. Dobitni i odbitni računi. Verižni računi. Računi dobiti na dobit. Vježbe u računanju na pamet.

b) Geometrija. Sličnost ravnocrtnih likova. Nauk o krugu. Najbitnije o pakružnici. Vježbe u konstruiranju tih likova.

Svakoga tjedna po 1 školska ili domaća zadaća.

III. TEČAJ.

3 ure na tjedan.

a) Računstvo. Ročni računi, pravilo družbeno, računanje smjese, pjenezni računi, mjenični računi, proračunavanje državnih papira i dionica. Vježbe u računanju na pamet.

b) Geometrija. Stereometrija; konstrukcija mrežotina raznih tjelesa. Vježbe u jednostavnoj izmjerbi i diobi zemljišta. Jednostavni tlovidni nacrti.

Svakoga mjeseca po 1 školska i 1 domaća zadaća.

IV. TEČAJ.

2 ure na tjedan.

a) Računsvto. Jednostavno knjigovodstvo. Ponavljanje cjelokupnoga učiva s osobitim obzirom na potrebe pučke škole.

b) Geometrija. Ponavljanje cjelokupnoga učiva s osobitim obzirom na potrebe pučke škole.

Svakoga mjeseca po 1 školska i 1 domaća zadaća.

§. 21.

Prirodopis.

Zadaća. Poznavanje nutarnjega ustrojstva i života čovječjega tiela. Pregledno poznavanje svih triju carstva prirode s uputom, kako se sastavljaju sbirke prirodnina. Najznatnije o sastavu zemaljske kore.

I. TEČAJ.

3 ure na tjedan.

a) Nauk o čovjeku. Nutarnje ustrojstvo čovječjega tiela, njegov život i razvitak s obzirom na zdravoslovje, osobito školsko.

b) Životinjstvo s osobitim obzirom na korist i štetu pojedinih životinja.

Digitized by Google

II. TEČAJ.

2 ure na tjedan.

a) U I. polugodištu. Rudstvo s osobitim obzirom na gospodarstvo i obrt.
b) U II. polugodištu. Bilinstvo s osobitim obzirom na domaće koristne i otrovne biline.

III. TEČAJ.

1 ura na tjedan.

a) U I. polugodištu Najznatnije iz nauka o sastavu zemaljske kore s osobitim obzirom na domaće odnošaje.
b) U II. pologodištu. Vježbe u opredjeljivanju bilina.

IV. TEČAJ.

1 ura na tjedan.

Ponavljanje cjelokupnoga učiva s osobitim obzirom na potrebe pučke škole. Metodička uputa i vježbe u tom, kako se sastavljaju male sbirke prirodnina.

§. 22.

Prirodoslovje.

Zadaća. Poznavanje najglavnijih fizikalnih i kemijskih pojava i zakona, osnovano na pokusih. Sigurno razjašnjivanje svakdanjih pojava.

I. TEČAJ.

2 ure na tjedan.

Nauk o toplini, magnetizmu i munjini.

II. TEČAJ.

2 ure na tjedan.

Najznatnije iz anorganske i organske kemije s osobitim obzirom na gospodarstvo i kućanstvo.

III. TEČAJ.

1 ura na tjedan.

Nauk o mekanici, optici i akustici s osobitim obzirom na potrebe, praktičkoga života.

*

Digitized by Google

IV. TEČAJ.

1 ura na tjedan.

Ponavljanje sveukupnoga učiva s osobitim obzirom na potrebe pučke škole i tumačenje prirodnih pojava. Metodička uputa i vježbe u fizikalnom kabinetu.

§. 23.

Gospodarstvo i gospodarske radnje.

I. TEČAJ.

2 ure na tjedan.

a) Stočarstvo. Stoka u obće i pojedine vrsti njezine i njihove pasmine. Oplemenjivanje i odhranjivanje stoke. Krma, njezine vrsti, njezina priprava i potrebne za to sprave.

Napoj. Sol. Staja. Stelja. Poznavanje starosti razne stoke. Zakon o prodaji i kupovanju stoke. Mljekarstvo.

b) Peradarstvo. Perad u obće i najvažnije njezine domaće vrsti. Naravno i umjetno leženje. Čuvanje jaja.

c) Pčelarstvo. Pčela, njezina plemena i njezine vrsti. Rad i hrana pčela. Pčelinjak i ulišta. Rojenje pčela. Neprijatelji i bolesti pčela. Pčelarske radnje i potrebne za to sprave. Med i vosak.

II. TEČAJ.

2 ure na tjedan.

a) Poljodjeljstvo. Sastav bilja. Životni ustroji bilja i njegove sastavine. Glavni uvjeti bilinskoga života: zrak, hrana, toplina i svjetlo. Hrana i stajalište bilja. Tlo i njegove vrsti. Popravljanje tla izsušivanjem, natapanjem i drugimi radnjami. Gnoj, njegove vrsti i njegova važnost za gospodarstvo. Gnojište i postupak s gnojem u štali i na gnojištu. Upotreba gnoja. Obradjivanje tla i potrebno za to orudje Sjetva, žetva i mlatnja i potrebno za to orudje. Gojenje najvažnijih gospodarskih bilina. Žitarice, sočivnice, okopavine, vlaknine, uljevito, obrtno i mastilarsko bilje. Krmne biline. Livadarstvo. Livade i njihovo obradjivanje. Košnja i spremanje trave i dotično gospodarsko orudje. Pašnjaci.

Gospodarska uprava i gospodarski sustav.

b) Povrćarstvo. Tlo i njegovo priredjivanje za vrt. Vrtne radnje i potrebno za to orudje. Gojenje i pohrana povrća. Zeljnato povrće, sočivice, šalata, špinaci, lukovice, krastavci, buče, dinje i lubenice, povrće, od kojega rabimo korien, šparga, artičoka i drugo povrće, koje nam služi za jelo kao: rajčica, paprika, kopar, kumin i t. d. Jagode. Pečurke.

Digitized by Google

III. TEČAJ.

2 ure na tjedan.

a) Vinogradarstvo Podneblje, položaj, tlo i njegovo prirediivanje za vinograd. Trs, njegove vrsti i njegovo umnažanje. Ciepljenje trsa. Nasadjivanje novoga i pomladjivanje staroga vinograda. Radnje u vinogradu i potrebno za to orudje. Neprijatelji i bolesti trsa. Berba.

b) Pivničarstvo. Pivnica, pivničarsko orudje i posudje. Mošt i njegovo priredjivanje. Poboljšavanje mošta i umnažanje vina i vinu sličnoga pića. Vino i postupak s njim. Bolesti i pogrješke vina. Iztraživanje patvorenih vina. Upotreba vinskih zaostataka i odpadaka.

c) Voćarstvo. Ustroj voćke. Zemlja i podneblje. Orudje potrebno za voćarstvo. Umnažanje i gojenje voćaka. Oplemenjivanje voćaka i razni načini ciepljenja. Gojitba ciepova. Njega voćaka. Presadjivanje, obrezivanje, gnojenje i pomladjivanje voćaka. Bolesti te prijatelji i neprijatelji voćaka. Poraba voća. Sustavi voća.

IV. TEČAJ.

1 ura na tjedan.

Školski vrt. Najbitnije iz gospodarskoga zakonarstva u svrsi shodnom izboru i obsegu (zakon poljski, vinogradarski, voćarski, šumski, zakon o stočarstvu a imenito o govedjoj kugi i t. d.).

Opetovanje cjelokupnoga učiva s osobitim obzirom na potrebe pučke škole.

U svih tečajih prema potrebi i godišnjoj dobi praktičke vježbe u gospodarskih radnjah u školskom vrtu u izvanškolsko vrieme i prema okolnostim pohadjanje dobro uredjenih privatnih posjeda u okolici.

§. 24.

Mekaničke radnje u radionici.

Zadaća. Vještina u izradjivanju najjednostavnijih sprava, koje su potrebne kod računstvene i prirodoznanstvene obuke te obuke u risanju. Vještina u priredjivanju učila za zornu obuku.

III. TEČAJ.

2 ure na tjedan.

Pripravne vježbe. Upoznavanje najpotrebnijega orudja (stolarska klupa, blanjač, pila, uglenica, dlieta, svrdlovi, prociep, piljaci, kliešta, probijači, stolci, posude za kliju, dubaljka, mieh, talijonik itd.). Upoznavanje gradiva za izradjivanje (kovine, drvo, pluto, staklo, papir, klija, sadra, kaučuk, lakovi, kit itd.). Vježbe u obradjivanju drva meka-

Digitized by Google

noga i tvrdoga i izradjivanje najjednostavnijih predmeta (okvira i škrinjica). Vježbe u obradjivanju kovina (poraba čavala, radnje od žice i lima). Vježbe u izradjivanju stvari od papira i ljepenke. Obradjivanje stakla, pluta i radnje sadrom.

IV. TEČAJ.

2 ure na tjedan.

Nastavak pripravnih vježba. Priredjivanje najjednostavnijih sprava, koje su potrebne kod računstvene i prirodoznanstvene obuke te obuke u risanju. Priredjivanje učila za zornu obuku i prigotavljanje modela jednostavnoga gospodarskoga orudja.

§. 25.

Krasopis.

Zadaća. Razgovjetan i pristao rukopis. Vještina u pisanju kredom na školskoj ploči.

I. TEČAJ.

1 ura na tjedan.

Vježbanje u pisanju običnih pismena latinice, ćirilice i njemačkoga pisma genetičkim redom po predpisivanju učiteljevu na školskoj ploči.

Svakoga mjeseca po 2 domaće zadaće.

II. TEČAJ.

1 ura na tjedan.

Kružno pismo. Nastavak vježba u običnom krasopisu na papiru i školskoj ploči.

Svakoga mjeseca po 2 domaće zadaće.

Vježbe u raznih vrstih pisma nastavljaju se u III. i IV. tečaju kao mjesečne domaće radnje učenika.

Osim toga svi će učitelji strogo nad tim bditi, da učenici kod svega, što pišu, paze na pravilnost, čistoću i pristalost pisma.

§. 26.

Prostoručno risanje i modelovanje.

Zadaća. Vještina u slobodnom shvaćanju i prikazivanju elementarnih oblika u ravnini i prostoru te njihovih sastava s osobitim obzirom na to, da se pripravnici osposobe, te predmete u pravilnih obri-

Digitized by Google

sih prikazati na školskoj ploči. Modelovanje jednostavnih ornamentalnih likova.

I. TEČAJ.

4 ure na tjedan.

Risanje i razdjeljivanje črta, kutova, kružnice, pakružnice i sastavljanje tih likova.

II. TEČAJ.

2 ure na tjedan.

Složeni geometrijski i plošni ornamenti. Vježbe u risanju po diktatih. Risanje geometrijskih likova u obrisu po modelih od žice, a zatim po drvenih i sadrenih modelih. Vježbe u kolorisanju.

III. TEČAJ.

2 ure na tjedan.

Vježbe u ornamentalnom (plošnom i plastičnom) risanju i risanje jednostavnih predmeta po naravi u raznih tehnikah.

Modelovanje ilovačom i odlievanje u sadri.

IV. TEČAJ.

1 ura na tjedan.

Vježbe u kombinativnom risanju po zadanih jednostavnih motivih, pri čem neka se po potrebi ponovi učivo predjašnjih tečaja.

Vježbe u risanju na školskoj ploči s osobitim obzirom na potrebe pučke škole.

§. 27.

Svjetovno i crkveno pjevanje, guslanje i orguljanje.

Zadaća. Osposoba kandidatâ za orguljašku službu i za učitelje pjevanja u pučkih školah.

a) Obći nauk o glasbi i pjevanje.

Zadaća. Poznavanje osnovnih glasbenih zasada, na koliko je njihovo poznavanje potrebno za glasbenu obuku u učiteljskih školah. Osposoba za obučavanje u pjevanju na pučkih školah.

I. TEČAJ.

2 ure na tjedan.

Počela glasbene teorije, čitanje kajda po raznoj im vriednosti s G- i s F-ključem, premjestilice, ljestvica, glasbeni načini, priemeti, razmaci melodijski i harmonijski do suzvuka.

Digitized by Google

Pjevalački ustroji, postanak i narav glasa. Solmizovanje, tvrde i meke ljestvice u skupinah prema obsegu glasa. Polyfoničke vježbe s podmetnutim tekstom.

II. TEČAJ.

2 ure na tjedan.

Trozvuci, položina im, sbita i raztresita harmonija, četveroglasna uporaba trozvuka, spajanje nesuvislih i suvislih trozvuka, glasokloni, prevrati trozvuka, progresije i izradjivanje jednostavnih kadenca sa zadatom basovom dionicom, harmonizovanje zadatih melodija s trozvuci.

Jedno-, dvo-, tro- i četveroglasno pjevanje crkvenih pjesama.

III. TEČAJ.

1 ura na tjedan.

Glavni četverozvuci i pačetverozvuci, prohodni i pomoćni glasovi; modulacija s četverozvuci; izradjivanje kadenca i akordičkih preludija s osobitim obzirom na praktičnu uporabu kod orguljanja.

Pjevanje u sboru i jednoglasno pjevanje školskih pjesama.

IV. TEČAJ.

2 ure na tjedan.

Najobičnije alteracije suzvuka, modulovanje s alterovanimi suzvuci i modulovanje na osnovu mnogostranosti suzvuka. Pogled u razvitak crkvene glasbe. Iz glasbenoga oblikoslovja: Glasbena misao, stavak, forma pjesme (preludija).

Ob ustroju i obsegu grla i pjevačko zdravoslovje. Specijalna metodika pjevanja u pučkoj školi i praktične vježbe u vježbaonici. Pjevanje u sboru s osobitim obzirom na crkvene pjesme i lakše mise vokalne. Pojam o gregorijanskom choralu.

b) Glasoviranje.

Zadaća. Priprava k igri na orguljah.

I. TEČAJ.

2 ure na tjedan.

Ustroj glasovira, jednoglasne vježbe sa jednom i sa dvie ruke po zadatom prstometu kao priprava k igranju ljestvica. Dvoglasne vježbe.

II. TEČAJ.

2 ure na tjedan.

Vježbe sa premjestilicami. Podmetanje prsta, igranje ljestvica kroz jednu ili više oktava u uzporednom pomaku i protupomaku.

Digitized by Google

III. TEČAJ.

1 ura na tjedan.

Ljestvice. Dvo- i četveroručne vježbe u raznih priemetih za vježbanje u taktu. Razmetani suzvuci.

IV. TEČAJ.

1 ura na tjedan.

Igranje etuda. Pratnja školskih pjesama po glasovirskoj udesbi. Vježbanje u igri s lista.

c) Orguljanje.

Zadaća. Osposoba za obavljanje orguljaške službe u crkvi. Poznavanje ustroja orgulja.

III. TEČAJ.

2 ure na tjedan.

Dvoglasne polyfoničke vježbe. Igranje crkvenih pjesama, kadenca i lakih preludija na manualu. Progresije.

IV. TEČAJ.

2 ure na tjedan.

Igra s pedalom. Motivička preludija s lakom pedalnom dionicom; fughette, samostalno kandenciranje, preludovanje i modulovanje. Ustroj orgulja. Uporaba registrâ. Crkvena služba po raznih dobah dana i crkvene godine.

d) Guslanje.

Zadaća. Sigurna i vješta uporaba gusala kod obuke pjevanja u pučkoj školi.

Kandidati diele se po sposobnosti i vještini na dvie skupine, za svaku skupinu po 2 sata na tjedan.

I. SKUPINA.

2 ure na tjedan.

I. godina. Sastav gusala. Počela guslanja, škale i lake vježbe.

II. godina. Ljestvice i intervali. Igranje crkvenih, narodnih i školskih lakših pjesama.

II. SKUPINA.

2 ure na tjedan.

I. godina. Lakši dvohvati. Vježbe i duetta u prvoj položini.

Digitized by Google

II. godina. Metodička uputa o upotrebi gusala kod obuke pjevanja u pučkoj školi. Sposobniji učenici vježbaju se u daljih položinah.

§. 28.

Gimnastika.

Zadaća. Osposoba za podjeljivanje gimnastičke obuke u pučkoj školi. Upoznaja s povjestnim razvitkom, bitnosti i pedagogijskom zadaćom školske gimnastike, s napravom gimnastičkih sprava i uredjenjem vježbališta.

I. TEČAJ.

2 ure na tjedan.

Podpuno i sigurno izvadjanje naučnom osnovom za I., II. i III. razred niže pučke škole propisanih vježba.

Kratka poviest gimnastike. Teorija prostih i redovnih vježba. Nauk o ponašanju.

II. TEČAJ.

2 ure na tjedan.

Podpuno i sigurno izvadjanje svih naučnom osnovom za IV. i V. razred niže pučke škole propisanih vježba.

Sustav vježba na spravah i sa spravami propisanih za pučke škole.

III. TEČAJ.

1 ura na tjedan.

Podpuno i sigurno izvadjanje svih naučnom osnovom za više pučke škole propisanih vježba. Uzajamno pružanje pomoći. Pokusi u zapoviedanju i samostalnom rukovodjenju vježbe.

Uputa glede anatomijsko-fizijologijskih uvjeta gibanja i njegov upliv na organizam. Uputa u osebine djevojačke gimnastike.

IV. TEČAJ.

1 ura na tjedan.

Opetovanje i usavršivanje u vježbah iz predjašnjih tečaja.

Specijalna metodika gimnastičke obuke u svih razredih pučke škole s praktičnimi vježbami u vježbaonici.

Naprava gimnastičkih sprava i uredjenje vježbališta.

§. 29.

Ini nastavni predmeti.

Gdje je moguće neka se učiteljski pripravnici u posebnih kratkih tečajih upoznaju s postupanjem sa gluhoniemom, sliepom i slaboumnom

Digitized by Google

djecom, a po okolnostih takodjer s uredjenjem popravilišta i zabavišta.

Gdje je prilike, treba da se svi učiteljski pripravnici izvježbaju u plivanju.

Drugi kakov neobligatni nastavni predmet može se uvesti u učiteljske škole samo dozvolom kralj. zemaljske vlade.

Pregled ura.

Predmet	I. tečaj	II. tečaj	III. tečaj	IV. tečaj	Svega
Nauk vjere	2	2	2	2	8
Pedagogija s praktičnimi vježbami	—	4	6	9	19
Hrvatski ili srbski jezik	4	3	3	3	13
Njemački jezik	2	2	2	2	8
Zemljopis	1	1	2	1	5
Poviest i domaći ustav	2	2	1	1	6
Matematika i geometrijsko risanje	3	3	3	2	11
Prirodopis	3	2	1	1	7
Prirodoslovje	2	2	1	1	6
Gospodarstvo i gospodarske radnje	2	2	2	1	7
Mekaničke radnje u radionici	—	—	2	2	4
Krasopis	1	1	—	—	2
Prostoručno risanje i modelovanje	4	2	2	1	9
Obći nauk o glasbi i pjevanje	2	2	1	2	7
Glasoviranje	2	2	1	1	6
Orguljanje	—	—	2	2	4
Guslanje	(2)	(2)	(2)	(2)	(8)
Gimnastika	2	2	1	1	6
Svega	32	32	32	32	128

2. Za ženske učiteljske škole.

§. 30.

Nauk vjere.

Naučnu osnovu za nauk vjere odredjuju dotične crkvene oblasti, a učiteljskim školam propisuje ju kr. zemaljska vlada.

U svakom tečaju po 2 ure na tjedan.

U IV. tečaju predaje se specijalna metodika i drže se praktične vježbe u vježbaonici.

Digitized by Google

§. 31.

Pedagogija s praktičnimi vježbami.

Zadaća. Poznavanje sredstva potrebnih za razvoj tiela. Poznavanje duševnih sposobnosti i sredstva za njihovo obrazovanje. Poznavanje načela uzgojne obuke u obće i pojedinih predmeta napose. Najglavnije iz poviesti pedagogije s osobitim obzirom na razvitak pučke škole. Poznavanje najglavnijih zakonskih propisa za pučke škole i pribava potrebne praktične vještine za učiteljevanje.

II. TEČAJ.

4 ure na tjedan.

Uzgojoslovje. Temeljna načela (pojam, potreba i mogućnost) uzgoja. Najglavnija načela tjelesnoga uzgoja. Najglavniji zakoni duševnoga razvitka uz primjenu na uzgoj. Svrha, metoda i sredstva uzgoja. Činbenici uzgoja.

III. TEČAJ.

7 ura na tjedan.

a) Obće obukoslovje. U I. polugodištu 4 ure na tjedan. Temeljna načela obukoslovja. Najglavniji zakoni mišljenja potrebni za shvaćanje pravilâ obučavanja. Učivo pučke škole. Metoda (put, oblik, način, sredstva) i načela obuke. Učitelj i škola, a naročito nerazdieljena pučka škola.

b) Teorija zabavišta. U I. i II. polugodištu 1 ura na tjedan. Bitnost i znamenovanja zabavišta i njegov odnošaj naprama obitelji i školi; zadaća zabavišta i njegova posebna odgojna sredstva; dužnosti zabavištne učiteljice, vanjsko uredjenje zabavišta, njegova poviest i literatura. Uputa o čuvalištih i dadiljištih (Krippen).

c) Posebno obukoslovje. U II. polugodištu 3 ure na tjedan. Metodika zorne obuke te obučavanja u čitanju i računanju u I. i II. razredu.

d) Hospitovanje. Ciele godine hospituju učiteljske pripravnice u vježbaonici, prvoga polugodišta po 1, a drugoga polugodišta po 2 ure na tjedan.

Hospitovati počinje se u I. razredu, a nastavlja se redom u ostalih razredih. Učiteljske pripravnice neka po mogućnosti barem s početka hospituju sve u istom razredu.

Svakoga tjedna drži se s učiteljskimi pripravnicami radi hospitovanja posebna sjednica (1 ura), kojoj predsjeda ravnatelj, a prisustvuju joj dotične učiteljice vježbaonice, učitelj obćega obukoslovja, a u II. polugodištu i učitelj posebnoga obukoslovja. U prvo vrieme školske godine razlaže se u toj sjednici učiteljskim pripravnicam način obučavanja u dotičnoj uri hospitovanja te se upozoruju i na ostale dogodjaje škol-

Digitized by Google

ske prakse i upućuju na marljivo motrenje i bilježenje svojih opažanja. Kasnije su u tih sjednicah predmetom razprave nacrti učiteljskih pripravnica o svakoj uri njihova hospitovanja.

U drugom polugodištu mogu se učiteljske pripravnice upotrebiti i kao pomoćnice kod obučavanja.

Ciele godine hospituju učiteljske pripravnice po 1 uru na tjedan u zabavištu i učestvuju kod praktičkoga rada u zabavištu pod uputom i rukovodstvom zabavištne učiteljice.

U tu svrhu mogu se učiteljske pripravnice razdieliti na skupine, od kojih je svaka po 1 uru na tjedan zabavljena u zabavištu. I ta ura hospitovanja ima biti predmetom razprave u pomenutoj posebnoj sjednici, koja se poradi hospitovanja drži s učiteljskimi pripravnicami, a pribiva joj i učiteljica zabavišta.

IV. TEČAJ.

9 ura na tjedan.

a) Poviest pedagogije. 2 ure na tjedan. Rad najodličnijih pedagoga i najznamenitijih doba s osobitim obzirom na povjestni razvitak pučke škole u Hrvatskoj i Slavoniji. Školsko zakonarstvo. Ponavljanje uzgojoslovja i obćega obukoslovja.

b) Posebno obukoslovje. 2 ure na tjedan. Metodika jezikoslovne, računstvene i stvarne obuke.

c) Školska praksa. 5 ura na tjedan. Školska praksa priključuje se s početka k preduzetoj u III. tečaju posebnoj metodici zorne obuke te obučavanja u čitanju i računanju u I. i II. razredu pučke škole, a zatim se pridružuje k posebnoj metodici pojedinih nastavnih predmeta pučke škole, kako se o njoj razpravlja u IV. tečaju učiteljske škole, te sastoji:

1) od pripravnih dogovora,
2) od praktičnih vježba u vježbaonici i
3) od naknadnoga pretresanja i ocjenjivanja tih vježba.

U pripravnih dogovorih pod predsjedničtvom ravnatelja, a uz sudjelovanje učitelja metodike i učiteljica vježbaonice odredjuju se za cieli tjedan zadaće za praktične vježbe pripravnica u vježbaonici s obzirom na red nauka u pojedinih razredih vježbaonice. Vježbe pripravnica udešuju se tako, da se svim pruži prilika vježbati se u svih predmetih i razredih. Te se vježbe obavljaju skupimice pod upravom učiteljica vježbaonice, koje učiteljskim pripravnicam nakon predavanja priobćuje svoje primjetbe i opazke. Na praktične vježbe pripravit će se učiteljske pripravnice po potrebi i pismeno (2 ure na tjedan).

Svakoga tjedna drže se takove vježbe kao pokusna predavanja pod upravom učitelja posebnoga obukoslovja, te u prisutnosti ravnatelja učiteljske škole i dotične učiteljice vježbaonice.

Pokusnim predavanjem pribivaju svaki put sve učiteljske pripravnice IV. tečaja.

Digitized by Google

Prije pokusnih predavanja u vježbaonici izradit će učiteljske pripravnice svoje zadatke pismeno, te će ih predati na pregled učitelju posebnoga obukoslovja, a ovaj će ih sa svimi učiteljskimi pripravnicami IV. tečaja u školi pretresti.

Pokusna predavanja, što su ih učiteljske pripravnice držale u vježbaonici, opet će se pretresti i ocieniti u posebnih sastancih pod predsjedanjem ravnatelja i u prisutnosti učitelja (učiteljica), koji su pri tom sudjelovali, i učiteljskih pripravnica IV. tečaja.

Na koncu razprave o predavanjih povest će se razgovor i o najznamenitijih dogodjajih škole prošloga tjedna, da se tako pripravnice praktički uvedu u školski život (2 ure na tjedan).

Za praktične vježbe i pokusna predavanja u nauku vjere odredjuje se po jedna ura na tjedan, a rukovodi ih sam vjeroučitelj učiteljske škole.

U svih stadijih školske prakse pazit će se na to, da se učiteljske pripravnice što više uvježbaju u obučavanju u nerazdieljenoj pučkoj školi.

I u ovom tečaju učestvuju učiteljske pripravnice ciele godine kod praktičkoga rada u zabavištu pod uputom i rukovodstvom zabavištne učiteljice.

§. 32.

Hrvatski ili srbski jezik.

Zadaća. Dovoljno poznavanje slovnice i skladnje. Razgovjetno i pravilno izkazivanje mislî ustmeno i pismeno. Poznavanje glavnih vrsti prozajičkih i pjesničkih oblika. Poznavanje najznamenitijih proizvoda književnosti, naročito srednjega i novoga doba.

I. TEČAJ.

4 ure na tjedan.

a) Slovnica. Nauk o oblicih i nauk o prostoj (čistoj i razširenoj) izreci.

b) Čitanje. Vježbe u liepom čitanju. Razlaganje štivâ po sadržaju i obliku. Vježbe u kazivanju sadržaja i poredanju mislî u čitanih štivih. Vježbe u deklamovanju.

c) Stilistika. Nauk o pripoviedci, opisu i listu. Vježbanje u izradjivanju takovih sastavaka, naročito po uzoru preduzetih štiva.

Svakoga mjeseca po 1 školska i 1 domaća zadaća, od kojih svakoga poljeća po 1 školska i 1 domaća zadaća pisane ćirilicom.

II. TEČAJ.

3 ure na tjedan.

a) Slovnica. Dopuna nauka o oblicih. Nauk o složenoj, stegnutoj i skraćenoj izreci.

Digitized by Google

b) Čitanje. Usavršivanje u liepom čitanju i razlaganju štiva po sadržaju i obliku. Vježbe u deklamovanju.

c) Stilistika. Nauk o pjesničtvu. Nastavak u pismenih vježbah prvoga tečaja. Pretvaranje pjesničkih štiva u prozu i izticanje mislî ii čitanih pjesmotvorih.

Svakoga mjeseca po 1 školska i 1 domaća zadaća, od kojih svakoga poljeća po 1 školska i 1 domaća zadaća pisane ćirilicom.

III. TEČAJ.

3 ure na tjedan.

a) Slovnica. Praktična uporava slovnice prigodom čitanja.

b) Čitanje. Usavršivanje u čitanju i razlaganju štiva po sadržaju i obliku, a s tim u savezu upoznaja s najznamenitijimi proizvodi literature te životom i radom najznamenitijih književnika. Vježbe u slobodnom predavanju.

c) Stilistika. Nauk o razpravah. Vježbe u sastavljanju razprava, osobito pedagogijskih.

Svakoga mjeseca po 1 školska i 1 domaća zadaća, od kojih svakoga poljeća po 1 školska i 1 domaća zadaća pisane ćirilicom.

IV. TEČAJ.

3 ure na tjedan.

a) Slovnica. Ponavljanje slovnice s osobitim obzirom na potrebe pučke škole.

b) Čitanje glavnih djela iz hrvatske i srbske književnosti. Pregled književne poviesti, osobito srednjega i novoga doba.

c) Stilistika. Nauk o poslovnih sastavcih s naročitim obzirom na službovanje i poslovanje učitelja. Nauk o govorih i vježbe u sastavljanju prigodnih govora iz školskoga života.

Svakoga mjeseca po 1 školska i 1 domaća zadaća, od kojih svakoga poljeća po 1 školska i 1 domaća zadaća pisane ćirilicom.

§. 33.

Njemački jezik.

Zadaća. Poznavanje slovnice i skladnje. Pravilno i razgovjetno kazivanje mislî ustmeno i pismeno. Razumievanje pedagogijskih spisa.

I. TEČAJ.

2 ure na tjedan.

a) Slovnica. Nauk o oblicih, o pravopisu i o prostoj čistoj izreci.

b) Čitanje. Čitanje, prevodjenje, stvarno i slovničko razglabanje izabranih, ponajviše prozajičnih štiva. Vježbe u kazivanju sadržaja

Digitized by Google

njemačkim jezikom i vježbe u razgovoru. Njemačka frazeologija. Deklamovanje naizust naučenih pjesama.

Svakoga mjeseca po 1 školska i 1 domaća zadaća.

II. TEČAJ.

2 ure na tjedan.

a) Slovnica. Ponavljanje i popunjivanje nauka o oblicih; nauk o prostoj raširenoj i složenoj izreci.

b) Čitanje. Čitanje uz stvarno i slovničko razglabanje, svagda s obzirom na hrvatsku jezikoslovnu obuku u stilistici. Pripoviedanje njemačkim jezikom i vježbe u razgovoru. Njemačka frazeologija. Deklamovanje naizust naučenih pjesama. (Nastavni jezik njemački).

Svake 3 nedjelje po 1 školska ili domaća zadaća.

III. TEČAJ.

2 ure na tjedan.

a) Slovnica. Popunjivanje nauka u oblicih i nastavak skladnje, naime o složenoj, stegnutoj i skraćenoj izreci.

b) Čitanje. Čitanje uz stvarno, slovničko i estetično tumačenje najznamenitijih proizvoda novije njemačke književnosti s osobitim obzirom na pedagogijske pisce. Pripoviedanje njemačkim jezikom i vježbanje u razgovoru. Njemačka frazeologija. Deklamovanje naizust naučenih pjesama. Najvažniji podatci o životu i djelovanju najznamenitijih u školi čitanih, navlastito pedagogijskih pisaca.

Svake 3 nedjelje po 1 školska ili domaća zadaća.

IV. TEČAJ.

2 ure na tjedan.

a) Slovnica. Praktična uporaba slovnice prigodom čitanja.

b) Čitanje. Čitanje uz stvarno, slovničko i estetično tumačenje najznamenitijih proizvoda njemačke pedagogijske, pjesničke i beletristične književnosti novijega doba. Pripoviedanje njemačkim jezikom i vježbanje u razgovoru. Njemačka frazeologija. Deklamovanje naizust naučenih pjesama. Najvažniji podatci o životu i djelovanju najznamenitijih u školi čitanih, navlastito pedagogijskih pisaca.

Svake 3 nedjelje po 1 školska ili domaća zadaća.

§. 34.

Zemljopis.

Zadaća. Poznavanje zemljopisnih učila i glavnih nauka iz fizikalnoga i matematičkoga zemljopisa. Pregledno poznavanje svih dielova

Digitized by Google

svieta s obzirom na fizikalne i političke odnošaje, osobito pak poznavanje Evrope. Potanje poznavanje austrijsko-ugarske monarkije, naročito pako Hrvatske, Slavonije i Dalmacije. Kartografijske vježbe.

I. TEČAJ.

1 ura na tjedan.

Matematički i fizikalni zemljopis. Pregledno poznavanje Azije, Afrike, Amerike i Australije. Kartografijske vježbe.

II. TEČAJ.

1 ura na tjedan.

Zemljopis Evrope s osobitim obzirom na slavenske zemlje, naročito na balkanski poluotok. Kartografijske vježbe.

III. TEČAJ.

2 ure na tjedan.

Potanje poznavanje austrijsko ugarske monarkije, a osobito Hrvatske, Slavonije i Dalmacije. Kartografijske vježbe.

IV. TEČAJ.

1 ura na tjedan.

Ponavljanje sveukupnoga učiva s osobitim obzirom na potrebe pučke škole i uporaba zemljopisnih učila.

§. 35.

Poviest i domaći ustav.

Zadaća. Pregledno poznavanje najglavnijih osobito kulturnih događaja obće poviesti, potanje poznavanje poviesti naroda hrvatskoga i srbskoga. Domaći ustav.

I. TEČAJ.

2 ure na tjedan.

Stari viek, poglavito Grci i Rimljani. Srednji viek do križarskih vojna s osobitim obzirom na Slavene.

II. TEČAJ.

2 ure na tjedan.

Srednji viek od križarskih vojna. Novi viek do danas s osobitim obzirom na poviest austrijsko-ugarske monarkije.

Digitized by Google

III. TEČAJ.

1 ura na tjedan.

Poviest Hrvata i Srba u slikah. Glavnije točke ustava austrijsko-ugarske monarkije, a potanje poznavanje ustava kraljevina Hrvatske i Slavonije i njihovih javnih uredaba.

IV. TEČAJ.

1 ura na tjedan.

Ponavljanje sveukupnoga učiva s osobitim obzirom na potrebe pučke škole.

§. 36.

Računstvo i geometrijsko oblikoslovje.

Zadaća. Vještina u ustmenom računanju i sigurnost u samostalnom rješavanju gradjanskih računa. Poznavanje najglavnijih nauka planimetrije i stereometrije.

I. TEČAJ.

3 ure na tjedan.

a) Računstvo. Desetični sustav. Četiri glavne vrsti računa s cielimi brojevi, desetičnimi i prostimi čestnici. Dvostavak. Uzmnozi i i korieni. Vježbe u računanju na pamet.

b) Geometrija. Crte, kutovi, trokuti, četverokuti i višekuti. Skladnost i ploština ravnocrtnih likova.

Svakoga tjedna po 1 školska ili domaća zadaća.

II. TEČAJ.

3 ure na tjedan.

a) Računstvo. Omjeri i razmjeri. Jednostavno i složeno pravilo trojno. Dobitni i odbitni računi. Vježbe u računanju na pamet.

b) Geometrija. Sličnost ravnocrtnih likova. Nauk o krugu. Najbitnije o pakružnici.

Svakoga tjedna po 1 školska ili domaća zadaća.

III. TEČAJ.

3 ure na tjedan.

a) Računtvo. Ročni računi, pravilo družbeno, računanja smjese. Vježbe u računanju na pamet.

b) Geometrija. Upoznavanje stereometrijskih tjelesa: kocke, bridnjaka, šiljnika, čunja i kruglje s uporabom za razne oblike. Proračunavanje usebine tih tjelesa.

Svakoga mjeseca po 1 školska i domaća zadaća.

Digitized by Google

IV. TEČAJ.

2 ure na tjedan.

a) Računstvo. Načela kućnoga knjigovodstva. Ponavljanje cjelokupnoga učiva s osobitim obzirom na potrebe pučke škole.

b) Geometrija. Ponavljanje cjelokupnoga učiva s osobitim obzirom na potrebe pučke škole.

Svakoga mjeseca po 1 školska i domaća zadaća.

§. 37.

Prirodopis.

Zadaća. Poznavanje nutarnjega ustrojstva i života čovječjega tiela. Pregledno poznavanje svih triju carstva prirode s uputom, kako se sastavljaju sbirke prirodina. Najznatnije o sastavu zemaljske kore.

I. TEČAJ.

3 ure na tjedan.

a) Nauk o čovjeku. Nutarnje ustrojstvo čovječjega tiela, njegov život i razvitak s obzirom na zdravoslovje, osobito školsko.

b) Životinjstvo s osobitim obzirom na korist i štetu pojedinih životinja.

II. TEČAJ.

2 ure na tjedan.

a) U I. polugodištu. Rudstvo s osobitim obzirom na gospodarstvo i obrt.

b) U II. polugodištu. Bilinstvo s osobitim obzirom na domaće koristne i otrovne biline.

III. TEČAJ.

1 ura na tjedan.

a) U I. polugodištu. Najznatnije iz nauka o sastavu zemaljske kore s osobitim obzirom na domaće odnošaje.

b) U II. polugodištu. Vježbe u opredjeljivanju bilina.

IV. TEČAJ.

1 ura na tjedan.

Ponavljanje cjelokupnoga učiva s osobitim obzirom na potrebe pučke škole. Metodička uputa i vježbe u tom, kako se sastavljaju male sbirke prirodnina.

§. 38.

Prirodoslovje.

Zadaća. Poznavanje najglavnijih fizikalnih i kemijskih pojava i zakona, osnovano na pokusih. Sjegurno razjašnjivanje svakdanjih pojava.

Digitized by Google

I. TEČAJ.

2 ure na tjedan.

Nauk o toplini, magnetizmu i munjini.

II. TEČAJ.

2 ure na tjedan.

Najznatnije iz anorganske i organske kemije s osobitim obzirom na gospodarstvo i kućanstvo.

III. TEČAJ.

1 ura na tjedan.

Nauk o mekanici, optici i akustici s osobitim obzirom na potrebe praktičkoga života.

IV. TEČAJ.

1 ura na tjedan.

Ponavljanje sveukupnoga učiva s osobitim obzirom na potrebe pučke škole i tumačenje prirodnih pojava. Metodička uputa i vježbe u fizikalnom kabinetu.

§. 39.

Kućanstvo.

Zadaća. Poznavanje glavnih pravila kućanstva.

III. TEČAJ.

1 ura na tjedan.

Njegovanje domaćih životinja, a naročito peradi. Gojitba povrća i drugoga vrtnoga bilja.

IV. TEČAJ.

1 ura na tjedan.

Svojstva kućanice. Vrsti, izbor i priredjivanje hrane (mlieko, jaja, meso, brašno, variva, kava). Spravljanje i pohranjivanje živeža. Uredjivanje i čišćenje stana. Loženje i razsvjeta. Čišćenje posoblja, posudja i staklenine.

Poznavanje lataka, tkanina i inih tvarina. Nabava i čuvanje odiela. Čistoća ruha: pranje i čišćenje mrlja.

Postupak sa služinčadi i bolestnici.

U oba tečaja prama potrebi praktičke vježbe u vrtnih radnjah u školskom vrtu u izvanškolsko vrieme.

§. 40.

Krasopis.

Zadaća. Razgovjetan i pristao rukopis. Vještina u pisanju kredom na školskoj ploči.

Digitized by Google

I. TEČAJ.

1 ura na tjedan.

Vježbanje u pisanju običnih pismena latinice, ćirilice i njemačkoga pisma genetičkim redom po predpisivanju učiteljevu na školskoj ploči.

Svakoga mjeseca po 2 domaće zadaće.

II. TEČAJ.

1 ura na tjedan.

Kružno pismo. Nastavak vježba u običnom krasopisu na papiru školskoj ploči.

Svakoga mjeseca po 2 domaće zadaće.

Vježbe u raznih vrstih pisma nastavljaju se u III. i IV. tečaju kao mjesečne domaće radnje učenica.

Osim toga svi će učitelji strogo nad tim bditi, da učenice kod svega, što pišu, paze na pravilnost, čistoću i pristalost pisma.

§. 41.

Prostoručno risanje.

Zadaća. Vještina u slobodnom shvaćanju i prikazivanju elementarnih oblika u ravnini i prostoru te njihovih sastava s osobitim obzirom na to, da se učiteljske pripravnice osposobe te predmete u pravilnih obrisih prikazati na školskoj ploči.

I. TEČAJ.

2 ure na tjedan.

Risanje i razdjeljivanje crta, kutova, kružnice, pakružnice i sastavljanje tih likova.

II. TEČAJ.

2 ure na tjedan.

Složeni geometrijski i plošni ornamenti. Vježbe u risanju po diktatih. Risanje geometrijskih likova u obrisu po modelih od žice, a zatim po drvenih i sadrenih modelih. Vježbe u kolorisanju.

III. TEČAJ.

2 ure na tjedan.

Vježbe u ornamentalnom (plošnom i plastičnom) risanju i risanje jednostavnih predmeta po naravi u raznih tehnikah.

Digitized by Google

IV. TEČAJ.

1 ura na tjedan.

Vježbe u kombinativnom risanju po zadanih jednostavnih motivih, pri čem neka se po potrebi ponovi učivo predjašnjih tečaja.

Vježbe u risanju na školskoj ploči s osobitim obzirom na potrebe pučke škole.

§. 42.

Obći nauk o glasbi i pjevanje.

Zadaća. Osposoba za obučavanje u pjevanju na pučkih školah.

I. TEČAJ.

2 ure na tjedan.

Počela glasbene teorije, čitanje kajda po raznoj im vriednosti s G- i s F-ključem, premjestilice, ljestvica, glasbeni načini, priemeti, melodijski intervali.

Pjevalački ustroji, postanak i narav glasa. Jednoglasne vježbe solmizovanjem. Ljestvični intervali do oktava, tvrde ljestvice.

II. TEČAJ.

2 ure na tjedan.

Harmonijski intervali, sastavba i vrsti trozvuka i četverozvuka. Meke ljestvice, intervali do decima. Dvoglasne polyfoničke vježbe s podmetnutim tekstom. Jednoglasno i dvoglasno pjevanje crkvenih i školskih pjesama.

III. TEČAJ.

2 ure na tjedan.

Alterovani intervali. Pjevanje u sboru crkvenih i školskih pjesama. Jednoglasno pjevanje školskih pjesama.

IV. TEČAJ.

2 ure na tjedan.

Ob ustroju i obsegu grla, pjevačko zdravoslovje. Specijalna metodika pjevanja u pučkoj školi i praktičke vježbe u vježbaonici. Pjevanje u sboru s osobitim obzirom na crkvene pjesme i lakše mise vokalne.

§. 43.

Ženski ručni rad.

Zadaća. Vještina u svih za svakdanji život potrebnih ženskih ručnih radnjah s uputom, kako se u njih podučava mladež pučkih škola.

Digitized by Google

I. TEČAJ.

3 ure na tjedan.

a) Promaljivanje (kačkanje). Razne vrsti očica i sastavljanje istih u čvrste i prošupljite uzorke. Uzorci u raznih bojah. Tunesko promaljivanje (Viktoriahäkelei). Snimanje uzoraka sa promaljivanih pregleda i tiskanih predložaka te promaljivanje po opisu. Izvadjanje geometrijskih oblika promaljivanjem. Izradjivanje najpotrebnijih predmeta za kućnu porabu.

b) Pletenje. Razne vrsti očica i sastavljanje istih u raznolike čvrste i prošupljite uzorke. Pletenje po pletenoj pregledalici i opisu. Pletenje i podpletivanje čarapa. Upletivanje pete u čarape. Pletenje najpotrebnijih predmeta za kućnu porabu.

c) Bilježenje pregledalice (Merktuch).

d) Šivanje. Vježbanje raznih šavova sistematičkim redom na komadu platna (Nähtuch).

II. TEČAJ.

3 ure na tjedan.

a) Krojenje, šivanje i bilježenje rublja za postelju te ženskih i dječjih košulja. Teži se krojevi rišu.

b) Mrežkanje uzoraka. Geometrijski oblici u kosoj i ravnoj mreži. Izšivavanje mrežkanja (Filetguipure).

c) Uzlanje. Uzlanje naročito rojta, kako ih narod rabi.

d) Vezenje. Obamitanje i šupljikanje (englezko vezivo). Podvučen vez ili našav (francezko vezivo), s osobitim obzirom na pismena i i monograme. Aplikacije.

III. TEČAJ.

2 ure na tjedan.

a) Vezenje. Gobelinski bod, smirnajska pokrstica, opačica, pisanac, zlatinski vez, razplit (punto tirato), tišmica, priplit, šivanje umjetnih čipaka itd. Sve naročito po narodnih motivih.

b) Risanje krojeva za noćne zobunce, ženske i mužke gaće te krojenje i šivanje istih.

c) Čipkanje balantići.

d) Bilježenje i vrpanje čarapa.

e) Vrpanje i krpanje rublja. Prve vježbe izvadjuju se na pregledalici.

IV. TEČAJ.

3 ure na tjedan.

a) Crtanje kroja za mužke košulje te krojenje i šivanje istih.

b) Specijalna metodika obuke u ženskom ručnom radu s praktičnimi vježbami u vježbaonici i opetovanje svegakolikoga učiva s obzirom na potrebe pučke škole.

Digitized by Google

§. 44.

Gimnastika.

Z a d a ć a. Osposoba za podjeljivanje gimnastičke obuke u pučkoj školi. Upoznaja s povjestnim razvitkom, bitnosti i pedagogijskom zadaćom školske gimnastike, s napravom gimnastičkih sprava i uredjenjem vježbališta.

I. TEČAJ.

2 ure na tjedan.

Podpuno i sigurno izvadjanje naučnom osnovom za I., II. i III. razred niže pučke škole propisanih vježba.

Kratka poviest gimnastike. Teorija prostih i redovnih vježba. Nauk o ponašanju.

II. TEČAJ.

1 ura na tjedan.

Podpuno i sigurno izvadjanje svih naučnom osnovom za IV. i V. razred niže pučke škole propisanih vježba.

Sustav vježba na spravah i sa spravami propisanih za pučku školu.

III. TEČAJ.

1 ura na tjedan.

Podpuno i sigurno izvadjanje svih naučnom osnovom za više djevojačke škole propisanih vježba. Uzajamno pružanje pomoći. Pokusi u zapoviedanju i samostalnom rukovodjenju vježba.

Uputa glede anatomijsko-fizijologijskih uvjeta gibanja i njegov upliv na organizam.

IV. TEČAJ.

1 ura na tjedan.

Opetovanje i usavršivanje u vježbah iz predjašnih tečaja.

Specijalna metodika gimnastičke obuke u svih razredih pučke škole s praktičnimi vježbami u vježbaonici.

§. 45.

Ini nastavni predmeti.

Pripravnicam, koje su učile glasovir u višoj djevojačkoj školi, ima se pružiti prilika, da se u tom i dalje usavršivati mogu.

Po svom predznanju razdiele se one u dvie ili tri skupine, a svakoj se doznače po dvie ure na tjedan.

Pripravnicam, koje su u višoj djevojačkoj školi učile francezki ili talijanski jezik, ima se takodjer pružiti prilika, da se u jednom ili drugom tom jeziku usavršavati mogu.

Po svom predznanju razdiele se one na dvie ili tri skupine, a svakoj se doznače najviše po 3 ure na tjedan.

Digitized by Google

Naučnu osnovu odobrava zemaljska vlada po predlogu učiteljskoga sbora.

Gdje je prilike, treba da se sve učiteljske pripravnice izvježbaju u plivanju.

Drugi kakov neobligatni nastavni predmet može se uvesti u učiteljske škole samo dozvolom kr. zemaljske vlade

Pregled ura.

Predmet	I. tečaj	II. tečaj	III. tečaj	IV. tečaj	Svega
Nauk vjere	2	2	2	2	8
Pedagogija s praktičnimi vježbami	—	4	7	9	20
Hrvatski ili srbski jezik	4	3	3	3	13
Njemački jezik	2	2	2	2	8
Zemljopis	1	1	2	1	5
Poviest i domaći ustav	2	2	1	1	6
Računstvo i geometrijsko oblikoslovje	3	3	3	2	11
Prirodopis	3	2	1	1	7
Prirodoslovje	2	2	1	1	6
Kućanstvo	—	—	1	1	2
Krasopis	1	1	—	—	2
Prostoručno risanje	2	2	2	1	7
Obći nauk o glasbi i pjevanje	2	2	2	2	8
Ženski ručni rad	3	3	2	3	11
Gimnastika	2	1	1	1	5
Svega	29	30	30	30	119

B) Razredba nastavnoga vremena.

§. 46.

U učiteljskih školah drži se obuka svaki dan prije i poslije podne, osim četvrtka ili mjesto njega dvaju poludana, koji imaju biti prosti od obuke u obveznih predmetih.

Iza prve dvie ure i sliedeće dalje obuke dozvoljuje se odmor od 15, a medju trećom i četvrtom urom odmor od 10 časova.

Za predmete, koji od učenika iziskuju najviše pazljivosti i većega napora duševnoga, neka se odrede prve ure predpoldneve obuke.

Digitized by Google

C) Metoda i naučne knjige.

§. 47.

Kod izbora učiva u pojedinih nastavnih predmetih ima se strogo paziti na posebnu zadaću, koju imaju učiteljske škole (§. 1.).

Sa strane formalne neka obuka, koja se podjeljuje učiteljskim pripravnikom, bude uzorom one obuke, koju će oni njekoć kano učitelji podjeljivati u pučkoj školi.

Pomnjivom pripravom za svaku naučnu uru nastojat će učitelj o tom, da mu predavanje bude glede stvari same razumljivo i jasno, a glede forme da mu bude izpravno.

Na tu izpravnost izraza pazit će učitelj i kod ustmenoga kazivanja i kod pismenih izradaka svojih učenika.

Diktovanje ili pisanje za predavajućim učiteljem izključuje se iz učiteljske škole; već valja da pripravnici za svaki nastavni predmet imaju u rukuh potrebne školske knjige.

§. 48.

Pri obuci ima se s učivom sveudilj spajati takodjer uputa u metodu te se imaju učenici korak po korak pridržavati k tomu, da predmet obuke samostalno proniknu i u svih naučnih urah treba ih vježbati u tom, da ono, što je učitelj predavao, slobodno t. j. svojimi riečmi i u savezu ponove.

Svako mekanično na pamet učenje iz učiteljske škole posve je izključeno.

Učivo iz pojedinih teoretičkih predmeta neka se opetuje pregledno tečajem školske godine, kada se koji poveći odsjek dovrši, a koncem školske godine, kada se dovrši cielo za dotično godište učiteljske škole propisano učivo.

Obuka u posebnoj metodici treba da se oslanja na naučne osnove i knjige, što su propisane za pučke škole.

Za domaće pismene radnje neka se početkom školske godine odrede stalni rokovi, a ti neka se strogo drže. Na jedan školski dan nesmije doći nikada više nego jedna školska zadaća. Pismene radnje neka se pomnjivo pregledavaju i izpravljaju.

Izmedju knjiga za porabu na učiteljskih školah dozvoljenih prosto je učiteljskim sborovom izabrati one, koje im se čine najshodnije, samo su dužni o tom izboru za vremena izviestiti kr. zemaljsku vladu.

Ako bi koji od učiteljskih sborova zaželio, da se u učiteljsku školu uvede koja od kr. zemaljske vlade još nedozvoljena knjiga, treba dozvolu za to za vremena potražiti u kr. zemaljske vlade ter svomu predlogu priložiti i jedan primjerak dotične knjige.

Knjigâ u učiteljsku školu ovako uvedenih moraju se učitelji u svojih predavanjih držati ter i učenike upućivati, kako da se njimi služe.

Digitized by Google

D) Učila.

§. 49.

U podporu obuke mora svaka učiteljska škola, osim valjane knjižnice, biti obskrbljena i svrsi shodno sastavljenimi sbirkami raznih učila.

§. 50.

Vrhovni nadzor nad učili vodi ravnatelj učiteljske škole; neposredni pak nadzor nad učili jedne ili više srodnih skupina (fizikalni kabinet, prirodopisne sbirke, zemljopisna učila, risarske sprave, glasbeni strojevi i t. d.) vode kao čuvari pojedini učitelji, kojim to ravnatelj povjeri.

To valja i o knjižnici, koja je povjerena knjižničaru Učila, koja neprestano ostaju u pojedinih tečajih, stoje pod pazkom dotičnih nadstojnika; a učila u risaonici, gombalištu i glasbaonici pod pazkom dotičnih strukovnih učitelja.

Čuvari vode ob učilih sebi povjerenih posebni inventar, brinu se za njihovo označivanje, spremanje, uzdržavanje u dobrom stanju kao i, ako uztreba, za njihov popravak ter predlažu u sporazumku s dotičnimi strukovnimi učitelji, koja da se nova učila za zavod nabave.

Pri nabavljanju knjiga valja se osvrtati ne samo na potrebu učetelja, nego i potrebe učenika, za koje valja birati knjige, podobne pružiti im uz popunjivanje strukovnoga znanja i dostojnu zabavu.

Obima svrhama služit će glavna pedagogijska djela obće priznane klasične vriednosti, a naročito knjige sadržavajuće uzorna predavanja, kao i valjani strukovni časopisi, uzorni spisi za mladež i uzori popularnoga razlaganja iz područja svjetske, domaće i kulturne poviesti, prirodoslovja i t. d.

Isto tako moraju se u knjižnicah učiteljskih škola nalaziti i one knjige, koje su zemaljskom vladom kano učevne ili kano pomoćne knjige za niže i više pučke škole propisane ili preporučene, da se učiteljski pripravici s njimi upoznati uzmognu. Knjižničar vodi točan popis svih knjiga, brine se, da se knjige povežu i poredaju, ter ih daje za čitanje učiteljem i učenikom.

§. 51.

Učiteljem se osobitim načinom preporučuje, da na privatno čitanje svojih učenika pripazuju ter ga po stanovitoj sustavnoj osnovi rukovode; a od učenika se očekuje, da će se u svom interesu služiti u tom poslu izkusnim savjetom učitelja.

§. 52.

Uza svaku učiteljsku školu mora biti dovoljno prostran vrt (školski vrt) za praktične vježbe budućih učitelja i učiteljica u gospodarstvu dotično kućanstvu i školska radionica za njihove praktične vježbe u mekaničkih (obrtnih) radnjah (§. 71. škol. zak.).

Digitized by Google

U radionicah uče se učiteljski pripravnici (pripravnice) praviti razna učila i ine koristne stvari.

Neposredna pazka i rukovodjenje školskoga vrta i radionice pripada pod vrhovnim nadzorom ravnateljevim učitelju gospodarstva, dotično učitelju tehničkih predmeta.

§ 53.

Zabavišta uz ženske učiteljske škole neposredno nadziru dotične zabavištne učiteljice, koje su zajedno i čuvarice svih učila na tih zavodih.

§. 54.

Ravnatelj će odrediti, da i izvan vremena obuke budu barem njekoje školske prostorije učenikom učiteljske škole pristupne, kako bi se u njih za dalja predavanja pripravljati, zadaće izradjivati, u glasbi se vježbati ili se privatnim čitanjem baviti mogli.

§. 55.

Isto tako će ravnatelj nastojati, da učenici mogu pod nadzorom svojih učitelja polaziti znanstvene sbirke te gospodarstvene i industrijalne zavode, koji su u mjestu ili njegovoj okolici.

IV. Ob učenicih.

A) O disciplini školskoj.

§. 56.

Osim nastavne imaju učiteljske škole i odgojnu zadaću, koja će sastojati u tom, da odgajaju naraštaj, vrstan jednoć u vršenju svoga zvanja svjestnim nastojanjem i živim primjerom udjelotvoriti zadaću, koja je postavljena pučkoj školi §. 1. školskoga zakona.

§. 57.

Glede nabožnih vježba učenika držat će se učiteljski sborovi onih odredaba, koje zemaljska vlada izda u sporazumku s dotičnimi duhovnimi oblastmi i ravnateljstvom učiteljskih škola priobći.

Pri takovih vježbah bit će dužnost učiteljskih sborova brinuti se za nadziranje učenika s disciplinarnoga gledišta.

§. 58.

Svaki pitomac dužan je nabavljati si o svom trošku za nauk potrebne knjige i učila.

Ustanovljene ure za predavanja i za vježbe dužan je svaki učenik točno polaziti te nesmije bez važna razloga nijedne naučne ure zanemariti.

Digitized by Google

Ako učenik unapried zna, da će biti zaprie čen u školu doči, treba da si dozvolu za izostajanje izprosi za jedan sat kod dotičnoga učitelja, za jedan dan kod nadstojnika tečaja, a za duže vremena kod ravnatelja.

Bolest ili druge zapreke, za koje učenik nije mogao unapried znati, valja da prijavi u roku od 24 ure nadstojniku tečaja ili ravnatelju, i povrativ se u školu, da izostatak svoj valjano izpriča.

Inače pako kaznit će se zanemarene ure i kano neizpričane upisati u svjedočbu.

§. 59.

Za učenje kojega od neobligatnih predmeta imaju se učenici odmah s početka školske godine prijaviti, te predavanja takovih predmeta cielu godinu uredno polaziti; s izostatci od njih postupat će se kano i s izostatci od obligatnih predmeta učevnih. No učiteljski sbor može učeniku dalje učenje kojega neobligatnoga predmeta zabraniti, ako odatle po njegovu mnienju nastaje uštrb napredku učenikovu u redovitih predmetih.

§. 60.

Glede ponašanja učenika (učenica) u zavodu i izvan zavoda izdat će kr. zemaljska vlada poseban disciplinarni red.

§. 61.

Disciplinarne kazni jesu:

a) Opomena po učitelju;
b) Ukor po nadstojniku tečaja;
c) Ukor po ravnatelju;
d) Ukor izrečen u sjednici pred učiteljskim sborom;
e) Uzkrata podpore na njeko vrieme;
f) Posvemašnji gubitak podpore;
g) Izključenje iz zavoda;
h) Izključenje iz svih učevnih zavoda.

Disciplinarne kazni pod d) do h) mogu se izvesti samo na osnovu sjedničkoga zapisnika učiteljskoga sbora.

Gubitak podpore i izključenje iz zavoda odvisi od odobrenja kr. zemaljske vlade.

Samo pri težkih prekršajih, uslied kojih bi dalji boravak učenikov na zavodu po ostalu mladež mogao biti opasan, može učiteljski sbor dalji polazak zavoda zabraniti učeniku dotle, dok glede predloga o njegovu izključenju nestigne odluka zemaljske vlade.

O kaznih, osim onih pod a) b) i c) navedenih, imaju se obaviestiti i roditelji dotičnih učenika.

§. 62.

Želi li koji učenik izstupiti iz učiteljske škole prije svršenih nauka, valjat će mu se za to izkazati pismenom privolom svojih roditelja ili njihovih zamjenika.

Digitized by Google

B) O podporah.

§. 63.

Siromašnim ali inače dobrim i sposobnim učenikom podjeljivat će zemaljska vlada podpore uz obvezu, da će nakon položenoga izpita zrelosti barem dva puta toliko godina, koliko su uživali podporu, učiteljsku službu u području kraljevina Hrvatske i Slavonije izvršivati; u slučaju pak, ako bi sami od učiteljske službe odstupili ili protuerednim ponašanjem svojim odstranjenju od službe povoda dali, da će uživanu podporu razmjernim iznosom povratiti.

O ćudorednom vladanju, marljivosti i napredku u naucih takovih podpornika podnosi ravnateljstvo učiteljske škole tabelarno izvješće polovicom mjeseca prosinca, koncem mjeseca veljače, polovicom mjeseca svibnja i koncem školske godine. To izvješće ima ove rubrike: 1. Tekući broj. 2. Prezime i ime. 3. Vjeroizpoviest. 4. Rodno mjesto učiteljskoga pripravnika. 5. Tečaj, koji polazi. 6. Iznos stipendija ili podpore. 7. Odkale se stipendij (podpora) daje. 8. Odluka o podieljenju stipendija (podpore). 9. Ćudoredno vladanje. 10. Napredak. 11. Predlog, da li se ima dalje uživanje stipendija (podpore) ostaviti ili uzkratiti ili dotičnik na bolje ponašanje i bolji napredak opomenuti.

C) O klasifikaciji i svjedočbah.

§. 64.

Koncem svake godine dobiva svaki učiteljski pripravnik svjedočbu, koja se osniva na sudu, koji su si učitelji o njem stvorili tečajem ciele godine. U dvojbenih slučajevih odlučuje uspjeh prelaznoga izpita, koji se s učiteljskimi pripravnici drži koncem I., II. i III. godine (§. 81. škol. zak.). Prelazni izpit rukovodi ravnatelj zavoda, a izpituju učitelji, koji su pojedine predmete u tečaju predavali.

§. 65.

Za klasifikaciju rabe sliedeće ocjene, i to:

a) za ćudoredno vladanje: 1. uzorno; 2. pohvalno; 3. prema propisom; 4. pokudno poradi . . .; 5. loše poradi . . .

b) Za uspjeh u pojedinih naučnih predmetih: 1. izvrstan; 2. veoma dobar; 3. dobar; 4. dovoljan; 5. nije dovoljan; 5. sasvim nedovoljan.

Prve dvie od navedenih ocjene odredjene su, da se njimi označi uspjeh u naucih osobito dobar, te prva od njih rabi za oznaku uspjeha neobična, koji kadkada nadilazi i zahtjeve škole, dočim se uspjeh u naucih, koji sam po sebi nije neobičan, ali je ipak takav, da i u svih pojedinostih zadovoljava zahtjevom škole, označuje ocjenom „veoma dobar“.

Uspjeh u naucih, koji se od svakoga učenika bezuvjetno zahtievati

Digitized by Google

mora, da se proglasi sposobnim za prelaz u viši tečaj, označuje se ocjenom „dovoljan“, dočim za oznaku nješto višega stupnja te sposobnosti rabi ocjena „dobar“.

Za oznaku uspjeha, koji u obće ili nikako nije prema zahtjevom škole, rabe ocjene „nije dovoljan“ i sasvim nedovoljan“.

c) Za izvanjsko lice pismenih radnja: 1. liepo; 2. čisto; 3. neuredno.

§. 66.

Pri klasifikovanju uspjeha u posebnoj metodici bilježi se za sve predmete jedna ocjena u rubrici „Posebna metodika i praktičke vježbe.“

Krasopis ocjenjuje se i u godišnjih svjedočbah III. i IV. tečaja na osnovu mjesečnih domaćih radnja krasopisnih (§§. 25. i 40.) i na osnovu pisma domaćih radnja iz ostalih predmeta.

§. 67.

U godišnjih svjedočbah ima se kod učiteljskih pripravnika triju doljnih tečaja prema uspjehu klasifikacije i na osnovu sjedničkoga zaključka izreći sud, da li su sposobni za prelaz u sliedeći viši tečaj učiteljske škole.

Učiteljski pripravnici, koji su po klasifikaciji u većini obveznih predmeta dobili ocjenu „izvrstan“ ili „veoma dobar“, a u nijednom predmetu ocjenu izpod „dobar“, proglasit će se „sposobnimi s odlikom“ za prelaz u viši tečaj.

Učiteljskomu pripravniku, kojemu nedovoljan napredak u jednom samo obveznom predmetu preči, da nemože prestupiti u viši tečaj učiteljske škole, dozvolit će se iz toga predmeta popravni izpit o početku nove školske godine, o kojega će uspjehu biti ovisan njegov prelaz u viši tečaj.

Konačna ocjena „nije dovoljan“ u jednom samo obveznom predmetu čini pripravnika već nesposobnim za prelaz za viši tečaj te mora isti ili zavod ostaviti ili dotični tečaj učiteljske škole opetovati. Opetovanje tečaja samo je jedan put dozvoljeno.

§. 68.

Godišnje svjedočbe podpisuje ravnatelj i nadstojnik tečaja.

§. 69.

Za duplikate godišnjih svjedočba plaća se pristojba od 1 for. Te se pristojbe upotrebljuju za nabavu učila.

§. 70.

Učiteljskim pripravnikom, koji prije konca školske godine iz zavoda izstupe ili izključeni budu, izdaje se na njihov zahtjev polaznica, u kojoj se ima posvjedočiti samo polazak škole i vladanje pripravnikovo i zabilježiti razlog, s kojega zavod ostavlja.

Digitized by Google

D) O izpitu zrelosti.

§. 71.

Nakon podpuno dovršena nastavnoga tečaja imaju se učiteljski pripravnici (pripravnice) podvrći strogomu izpitu iz svih predmeta učiteljske škole. (§. 81. školsk. zak.). Tomu izpitu predsjeda kr. zemaljski školski nadzornik ili ini izaslanik kr. zem. vlade. Kandidatom, koji su na izpitu propisanim zahtjevom zadovoljili, izdaje se svjedočba zrelosti. Izpitom zrelosti ima se dokazati ona mjera teoretičke i praktičke obrazovanosti, koja je propisana kao naučni cilj učiteljskih škola (§. 81. škol. zakona).

§. 72.

Ti izpiti nisu javni; no vlastni su im prisustvovati kr. županijski školski nadzornici i druge osobe, kojim to predsjednik izpita naročito dozvoli

§. 73.

Izpitu zrelosti na učiteljskoj školi mogu se podvrći i takovi kandidati, koji su se privatno pripravljali ili ine učevne zavode polazili. Takovi kandidati moraju si za polaganje izpita zrelosti pribaviti dozvolu od kr. zem. vlade posebnom, po propisu biljegovanom molbenicom. Molbenicu treba podkrepiti svjedočbom o moralnom vladanju kandidata, svjedočbami o dotadanjih naucih njegovih, krstnim ili rodnim listom za dokaz, da je jur navršio 19. godinu i napokon liečničkom svjedočbom o tjelesnoj sposobnosti za učiteljsku službu (§. 8. sl. b).

§. 74.

Redoviti učiteljski pripravnici neplaćaju za izpit zrelosti nikakove pristojbe; izvanjski kandidati kao i svi oni, koji izpit zrelosti opetuju, plaćaju za taj izpit pristojbu od 5 for. Ta se pristojba jednakim dielom razdieli medju izpitujuće učitelje prema broju predmeta, iz kojih izpituju, pri čem ravnatelja kao takova ide jedan posebni dio.

§. 75.

Izpitno povjerenstvo sačinjavaju: zemaljski školski nadzornik ili ini koji izaslanik kr. zemaljske vlade kao predsjednik, ravnatelj zavoda i svi učitelji IV tečaja.

§. 76.

Izpit zrelosti drži se svršetkom II. poljeća školske godine (ljetni rok) ili odmah iza glavnih praznika (jesenski rok).

Ljetni je rok redovitim izpitnim rokom za redovite učiteljske pripravnike, koji su iste školske godine s uspjehom IV. tečaj učiteljske škole svršili, ter za one kandidate, koji su kod izpita zrelosti u predidućem ljetnom ili jesenskom roku bili reprobovani na godinu dana.

Jesenski rok odredjen je za izpitivanje onih učiteljskih pripravnika

Digitized by Google

IV. tečaja, koji su u ljetnom roku započeti jur izpit dovršiti bili boléšću ili drugimi okolnostmi u istinu zapriečeni, ter onih kandidata, koji su se, da mogu biti pušteni k izpitu zrelosti, imali poslije velikih praznika podvrći prije popravnomu izpitu iz jednoga predmeta IV. tečaja, i napokon onih, koji su pri izpitu zrelosti o ljetnom roku ocienjeni samo iz jednoga predmeta redom „nije dovoljan“ ter im je od izpitnoga povjerenstva dozvoljeno, da se o sliedećem jesenskom izpitnom roku mogu iz toga jednoga predmeta podvrći popravnomu izpitu.

Izvanjski kandidati mogu se izpitu zrelosti podvrći uz koji mu drago od pomenuta dva roka.

§. 77.

Izpit zrelosti dieli se na pismeni, praktični i ustmeni.

§. 78.

Na pismenom izpitu izradjuju se klauzurne radnje iz pedagogike, hrvatskoga jezika i matematike dotično računstva.

Za svaku od tih radnja dozvoljeno je vrieme od 4 ure s izključenjem svih literarnih pomagala.

Pitanja za pismene radnje predlažu dotični strukovni učitelji IV. tečaja, a odabire ih zemaljski školski nadzornik dotično od zemaljske vlade za taj izpit odredjeni izaslanik, koji ima i sam pravo zadavati zadatke mjesto onih, koji su predloženi.

Valja dakle, da dotični učitelji sastave svaki za svoj predmet po više pitanja ter ih zapečaćena predadu ravnateljstvu, a ovo će ih posebnim izvješćem, u kojem treba navesti i broj za izpit se prijavivših kandidata, podnieti kr. zemaljskoj vladi.

§. 79.

Dane za izradjivanje pismenih radnja odredjuje ravnateljstvo u sporazumku s učitelji IV. tečaja.

Učiteljem je strogo zabranjeno ikomu priobćiti predložena pitanja, da ih izpitnici nebi možda već prije saznali. S istoga razloga otvorit će i ravnatelj zapečaćene omotke, u kojih se zadatci nalaze, istom u čas, kada treba da kandidati započnu raditi, i to pred kandidati samimi u onoj sobi, koja je odredjena za radnju.

Radnje moraju se izradjivati pod neprekidnim strogim nadzorom učiteljâ redom, kojim ih ravnatelj odredi.

Svaki učitelj, koji nadzira, ubilježit će u zapisniku, kako je dugo njegov nadzor trajao, kada je koja radnja predana, i ina svoja opažanja.

U istoj sobi nesmije više od 30 kandidata raditi pismene radnje.

Ako koji izpitnik prije odredjena vremena svrši svoju radnju, mora ju namah (i to čistopis, ako ga je načinio, i koncept) predati i ostaviti sobu, u kojoj se radi.

Digitized by Google

§. 80.

Izpitnik, koji počini prevaru, bud da od drugoga prepiše radnju, bud da se posluži nedozvoljenimi pomagali, morat će izraditi novu radnju, koju će mu zadati zemaljski školski nadzornik ili za obdržavanje izpita odredjeni izaslanik zemaljske vlade, kada dodje, da drži ustmene izpite.

Ponovi li se takova prevara i kod druge radnje, bit će izpitnik izključen od polaganja izpita u tom izpitnom roku.

Ako li pak isti izpitnik i na tom novom roku počini takovu prevaru, moći će istom nakon godinu dana i to samo s naročitom dozvolom kr. zemaljske vlade po treći put biti k izpitu pripušten.

Na te posljedice prevare treba izpitnike upozoriti prije, nego li odpočnu pismene radnje.

§. 81.

Pismene radnje imat će izpitači dotičnih predmeta sdušno prosudjivati ter izvjestnimi, za klasifikaciju u učiteljskih školah propisanimi, ocjenami obilježiti.

Ocienjene tako radnje stavljaju se po ravnatelju svim učiteljem, koji su članovi izpitnoga povjerenstva, na uvid ter ih ovi imaju i podpisati. Eventualni prigovori proti ocjenam strukovnoga učitelja razpravljaju se u sjednici obdržavanoj prije ustmenoga izpita pod predsjedanjem zemaljskoga školskoga nadzornika dotično za obdržavanje izpita izaslanoga povjerenika kr. zemaljske vlade.

§. 82.

Vještina kandidata u postupanju s djecom i u uporabi metode ima se prokušati praktičnim izpitom u vježbaonici. Dotični zadatak ima se kandidatom priprave radi izručiti jedan dan prije izpita.

Radi praktičnoga izpita može povjerenstvo prizvati u pomoć i učitelje vježbaonice ter se skupa s njimi porazdieliti u odsjeke od najmanje 3 člana, koje će odrediti predsjednik izpita.

Kandidati, koji su iz „posebne metodike i praktičnih vježba“ u IV. tečaju dobili barem ocjenu „veoma dobar“, oprošteni su od praktičnoga izpita.

Gdje to okolnosti zahtievaju, može se praktični izpit obaviti i prije pismenoga.

§. 83.

Ustmeni izpit polaže se iz svih literarnih obveznih predmeta učiteljske škole unutar granica naučnom osnovom propisanih.

Izpitno povjerenstvo odlučuje o tom, da li će se osim orguljanja (pojanja), koje ima biti predmetom izpita, obdržavati izpit iz kojega tehničkoga predmeta.

Od polaganja ustmenoga izpita oprošteni su redoviti učiteljski pripravnici iz onih predmeta, u kojih njihove godišnje ocjene u III.

Digitized by Google

i IV. tečaju nisu bile izpod „veoma dobar“. U predmetih, iz kojih se polaže pismeni izpit zrelosti, može se taj oprost podieliti samo onda, ako je i uspjeh pismenoga izpita bio barem „veoma dobar“. No svaki učiteljski pripravnik treba da na ustmenom izpitu zrelosti bude pitan barem iz tri predmeta, koje predsjednik odredi.

Izvanjski kandidati izpitivat će se iz svih predmeta.

§. 84.

Iz svakoga će predmeta pitati onaj učitelj, koji ga predaje u IV. tečaju učiteljske škole.

Predsjednik izpitnoga povjerenstva ima pravo stavljati pitanja iz svakoga predmeta.

§. 85.

Predsjednik opredjeljuje red, kojim će se predmeti pitati, i vrieme, kako će dugo trajati izpit iz svakoga predmeta. O pitanjih i odgovorih izpitnikâ iz pojedinih predmeta sastavlja se tabelarni zapisnik. Taj zapisnik vode učitelji, koje ravnatelj zavoda odredi, a pregledavaju ga izpitači dotičnih predmeta.

§. 86.

Mjerilom za prosudjivanje uspjeha jest u obće naučna svrha, koja se u učiteljskoj školi na temelju naučne osnove polučiti ima. S toga se od izpitnika nesmije niti ukupno niti iz pojedinih predmeta zahtievati više, nego li je ustanovami naučne osnove propisano, a pri prosudjivanju zrelosti neima se toliko paziti na pojedine odgovore iz svakoga predmeta, koliko na dokazanu cielim izpitom duševnu zrelost za obavljanje zadaće učitelja i odgojitelja mladeži u pučkih školah. Zato treba da izpitatelj, gdje je to iole moguće, pita pregledno i samo stvari važne i bitne, i da se kani svih potankosti, naročito kod onih predmeta, kojih se znanje poglavito osniva na pamtenju.

§. 87.

Svi članovi izpitnoga povjerenstva moraju neprekidno nazočni biti kod ustmenoga izpita.

Za ostale učitelje zavoda, koji nisu članovi izpitnoga povjerenstva, želi se, da izpitu prisustvuju.

§. 88.

Pošto je sav izpit obavljen, sastaje se izpitno povjerenstvo u sjednicu, ter ustanovljuje najprije na temelju izpitnoga zapisnika ocjene iz pojedinih predmeta ustmenoga izpita za svakoga izpitnika oznakami iz propisane skale za klasifikaciju. Zatim se na osnovu ocjena pismenoga i ustmenoga izpita, (kod specijalne metodike i praktičnih vježba i na

Digitized by Google

osnovu ocjene praktičnoga predavanja), te kod redovitih učiteljskih pripravnika takodjer na osnovu redova polučenih iz pojedinih predmeta u IV. tečaju odredjuju popriečni redovi, koji će se izpitniku uvrstiti u svjedočbu.

O popriečnom uspjehu odlučuje izpitno povjerenstvo većinom glasova. Predsjednik daje samo onda svoj odlučni glas, ako su glasovi ostalih članova povjerenstva pociepani u dvie jednake polovice.

Iz tehničkih predmeta, iz kojih se na izpitu zrelosti nije izpitivalo, upisuje se kandidatom dotična ocjena posljednje školske godine. Kod izvanjskih kandidata odlučan je i u tih predmetih uspjeh izpita.

§. 89.

Izpit može se smatrati uspjelim, ako je izpitnik iz svakoga predmeta dobio barem ocjenu „dovoljan", te se takovu izpitniku izdaje svjedočba zrelosti.

Izpitnikom, koji na izpitu dobiju iz pedagogike, iz posobne metodike i praktičnih vježba, iz hrvatskoga jezika i većine ostalih predmeta ocjenu „izvrstan" ili „veoma dobar", a iz nijednoga predmeta manje od „dobar", daje se svjedočba zrelosti s odlikom.

Kod redovitih učiteljskih pripravnika traži se za odliku povrh toga, da im je ćudoredno vladanje označeno najmanje ocjenom „pohvalno".

§. 90.

U svjedočbu treba osim podpune domovnice izpitnika i naznake njegovih pripravnih nauka još ubilježiti:

a) kod redovitih učiteljskih pripravnika ocjenu njihova vladanja na osnovu ocjena godišnjih svjedočba III. i naročito IV. tečaja učiteljske škole.

Kod izpitnika, koji opetuju izpit zrelosti, nebilježi se ocjena vladanja.

b) ocjene iz pojedinih predmeta;

c) sud izpitnoga povjerenstva o zrelosti ili nezrelosti izpitnikovoj;

d) po okolnostih naznaku ukupne svote uživane zemaljske podpore ili stipendija ter obveze, koja je s tim spojena.

Svjedočba mora se biljegovati propisanom biljegom, podpisati od svih članova izpitnoga povjerenstva i obilježiti zavodskim pečatom.

§. 91.

Iznimka od gore navedenih ustanova dozvoljena je izpitnim kandidatom, koji su izpit zrelosti s uspjehom položili na kojem srednjem učilištu. Takovi kandidati izpituju se na izpitu zrelosti samo iz onih predmeta, kojih poznavanje njihovom svjedočbom zrelosti nije dokazano. Ako na izpitu uspiju, izdat će im se podpuna svjedočba zrelosti, te će im se u tu svjedočbu prenieti ocjene iz njihove svjedočbe zrelosti, koju su prinieli sa kojega srednjega učilišta.

§. 92.

Ako koji izpitnik nije zadovoljio propisanim zahtjevom iz jednoga predmeta, može ga izpitno povjerenstvo, ali neizdavši mu svjedočbe,

Digitized by Google

pripustiti k popravnomu izpitu iz toga predmeta o početku buduće školske godine.

Takav se popravni izpit mora obavit na onom istom zavodu, na kojem je kandidat polagao glavni izpit.

Na izpitu u jesenskom roku nemože se dozvoliti popravni izpit iz jednoga predmeta.

§. 93.

Izpitnik, koji od izpitnoga povjerenstva nije pronadjen zrelim, nemože na manje biti reprobovan nego na godinu dana.

Takovu se izpitniku izdaje „Izpitna svjedočba“. U tu svjedočbu valja takodjer zabilježiti rok reprobacije.

Prijavljujuć se takav izpitnik za opetovni izpit, treba da prinese svjedočbu o predjašnjem izpitu.

Ako takav izpitnik opetuje izpit na istom zavodu, na kojem je bio reprebovan, oprošten je od polaganja izpita iz onih predmeta, iz kojih je kod predjašnjega izpita dobio u svjedočbi najmanje ocjenu „dobar.“ Ako polaže izpit na inom zavodu, postupat će se s njim kao izvanjskim kandidatom.

Izpitnik, koji na opetovnom izpitu neuspije, može se samo s dozvolom kr. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu, pripustiti k novomu izpitu; a to mu treba takodjer zabilježiti u izpitnu svjedočbu.

§. 94.

Svjedočba zrelosti osposobljuje za obnašanje službe privremenoga učitelja (učiteljice) na nižih pučkih školah (§§. 82. i 117. šk. zak.).

Kako će se obavljati osposobljujući izpit učiteljski za niže i više pučke škole, odredjuje se posebnimi propisi.

§. 95.

Duplikat izpita zrelosti može se izdati samo s dozvolom kr. zemaljske vlade. Za nj se plaća pristojba od 6 for., te se upotrebljuje za nabavu učila.

V. Ob učiteljih.

A) O namještanju, službenih odnošajih i dužnostih učiteljâ.

§. 96.

Učiteljsko osoblje učiteljskih škola sastoji od ravnatelja, učitelja vjere, potrebnoga broja glavnih i pomoćnih učitelja (učiteljica) ter učitelja (učiteljica) vježbaonice (§. 88. šk. zak.). K tomu se pridružuje na ženskih učiteljskih školah učiteljica za ženski ručni rad i učiteljica zabavištna.

Učitelji (učiteljice) na vježbaonicah dužni su na učiteljskih školah sudjelovati kao pomoćni učitelji (učiteljice).

Digitized by Google

§. 97.

Ravnatelja i sve učitelje učiteljskih škola i vježbaonica, ako se ti zavodi uzdržavaju troškom zemaljskim, imenuje kr. zemaljska vlada (§. 89. šk. zak.).

Zemaljska vlada postavlja i namjestne i pomoćne učitelje na učiteljskih školah.

Za glavnoga učitelja (učiteljicu) na učiteljskih školah može biti namješten samo onaj, tko je redovito osposobljen najmanje za učiteljsku službu na viših pučkih školah.

§. 98.

Beriva učitelja na učiteljskih školah izjednačuju se s berivi učitelja srednjih škola, a učitelji vježbaonica, ako se iste uzdržavaju troškom zemaljskim, uživaju 700 for. plaće i 150 for. stanarine na godinu.

Definitivno namještenim učiteljem (učiteljicam) na vježbaonicah, koje se uzdržavaju troškom zemaljskim, pripadaju petgodišnji doplatci u iznosu od 60 for. (§. 130. šk. zak.).

Glede obskrbe učiteljskoga osoblja na učiteljskih školah valja zakon od 6. rujna 1875., kojim se uredjuju mirovine za učitelje srednjih škola (§. 158. šk. zak.), a mirovine učiteljskoga osoblja na vježbaonicah, koje zemlja uzdržava, kao i obskrbnine za njihove udove i sirote, podjeljivati će se po ustanovah §§. 149.—169. školskoga zakona od 31. listopada 1888. (§. 173. šk. zak.).

§. 99.

Definitivno namješteni vjeroučitelji na učiteljskih školah izjednačuje se glede prava i dužnosti s glavnimi učitelji istih zavoda, ako osim na učiteljskoj školi nauk vjere predaju i na vježbaonici, ili, ako su po zakonito polučenu osposobljenju vrstni predavati na učiteljskoj školi osim vjeronauka još i koji drugi predmet učevni.

Inače pak, ako službu vjeroučiteljsku obavljaju samo na učiteljskoj školi, jednaki su glede plaće i ostalih prava učiteljem vježbaonice, uzdržavane troškom zemaljskim (§. 98.).

§. 100.

Učitelji pjevanja i glasbe kao i učitelji gimnastike, ako se na učiteljskoj školi stalno namjeste, izjednačuju se glede svojih prava i dužnosti s glavnimi učitelji učiteljske škole, ali im pripadaju petgodišnji doplatci samo u iznosu od 100 for.

Učiteljice ženskoga ručnoga rada i učiteljice spojenoga s učiteljskom školom zabavišta izjednačuju se glede plaće i ostalih prava s učitelji vježbaonice, uzdržavane troškom zemaljskim (§. 98.).

Pomoćni učitelji dobivaju nagrade prema broju ura, što ih predavaju.

Digitized by Google

§. 101.

Ravnatelj je obvezan na 10, glavni učitelji na 20, a učitelji vježbaonice na 25 ura službovanja preko tjedna.

Vrieme, što go iziskuju konferencije (§§. 15. i 35.), broje se ravnatelju kao 2, glavnim kao i svim ostalim pri tom zabavljenim učiteljem kao 1 ura. Vrieme, što ga iziskuju praktičke vježbe u gospodarstvu (§. 23.) dotično u ženskoj učiteljskoj školi u kućanstvu (§. 39.), broje se dotičnomu učitelju kao 3 dotično 1 ura. Vjeroučitelju računa se svaka propovied kao 2 ure.

§. 102.

Na privremeno supliranje pojedinih učitelja obvezani su svi učitelji te nagradu za to mogu zahtievati samo u onom slučaju, u kojem im ona bude pripadala u smislu obstojećih propisa.

§. 103.

Dopust na 8 dana podjeljuje učiteljem ravnatelj, a dopust preko 8 dana mora se tražiti od kr. zemaljske vlade.

B) O nadstojnicih tečaja.

§. 104.

Početkom školske godine imenuje ravnatelj od učitelja učiteljske škole za svaki tečaj (razred) po jednoga nadstojnikom, kojemu je zadaća u povjerenom si tečaju bditi nad jedinstvom nastave i discipline.

Nadstojniku je dužnost:

a) da u sobi njegova tečaja vanjski red vlada; razredni inventar da se štedi, u dobrom stanju drži i popunjava;

b) knjiga razrednica da se točno vodi;

c) imat će polazak svojega tečaja nadzirati te će pojedinim učiteljskim pripravnikom oprost od polazka škole na jedan dan biti vlastan podjeljivati;

d) vodit će razredni katalog (imenik) i pisati svjedočbe učenikom svojega tečaja;

e) imat će u svako doba biti točno obavieśten o ćudorednom vladanju i napredku pojedinih učenika, te će o tom učiteljsku konferenciju i roditelje učenika ili njihove zamjenike izvješćivati;

f) sa svojimi će se drugovi u tečaju o zadavanju domaćih zadaća, o skladnu predavanju pojedinih nastavnih struka i suglasnu rukovodjenju discipline sporazumievati i što je k tomu potrebno predlagati;

g) pravo će kazni, koliko donosi njegov djelokrug, izvršivati.

C) O ravnatelju.

§. 105.

Neposrednim poglavarom učiteljskoj školi jest ravnatelj. On je u nastavnom i disciplinarnom pogledu odgovoran višim oblastim za dobro

Digitized by Google

stanje zavoda, koje i naprama trećim osobam zastupa. Napose prinadleže ravnatelju sliedeće dužnosti:

a) on vodi nadzor nad svimi školskimi prostorijami i vrhovnu pazku nad učili i knjižnicom;

b) odredjuje, koje će učevne predmete pojedini učitelji predavati i ustanovljuje razredbu učevnih ura;

c) nagleda obuku i zapt;

d) predsjeda učiteljskim sjednicam (konferencijam);

e) podjeljuje dopust učiteljem do 8 dana;

f) odredjuje zamjenike bolestnim ili inače prepriečenim učiteljem;

g) rukovodi izpite, naročito prijamne, prelazne i popravne;

h) podnaša periodička službena izvješća kao i glavno godišnje izvješće o stanju zavoda zemaljskoj vladi;

i) izdaje na koncu svake školske godine štampom javnosti namienjeno izvješće o zavodu.

§. 106.

Ravnatelj vodi sliedeće službene spise:

a) poslovni zapisnik;

b) knjigu naredaba i propisa;

c) uredovne spise po godinah poredane;

d) glavni imenik učiteljskih pripravnika (pripravnica) i učenika vježbaonice;

e) glavni inventar o svoj imovini zavoda;

f) poviest zavoda, u koju se bilježe sve promjene u učiteljskom sboru i ine po zavod važnije sgode.

§. 107.

Ako se u vrieme praznika na duže od jednoga dana iz mjesta svojega službovanja udalji, mora si ravnatelj kojega od učitelja zamjenikom postaviti i o tom zemaljsku vladu izviestiti; htjedne li se pak izvan vremena praznika udaljiti, trebat će mu za to zamoliti dopust od kr. zemaljske vlade.

D) Ob učiteljskih sjednicah (konferencijah).

§. 108.

Svakoga mjeseca drži se izvan ura za nauk odredjenih redovita učiteljska sjednica.

Vanredne sjednice drže se, kada ravnatelj za potrebno pronadje ili bar dvojica članova učiteljskoga sbora zatraže.

§. 109.

Članovi konferencije jesu svi na zavodu sudjelujući učitelji (učiteljice). Pomoćni učitelji, koji za svoje službovanje beru nagradu, imaju samo savjetujući glas u sjednicah.

Digitized by Google

Predsjednik je sjednicam ravnatelj, a u njegovu zapriečenju u službi najstariji glavni učitelj.

Svi učitelji dužni su u sjednice redovito dolaziti. Svako izbivanje od sjednice ima se zabilježiti u zapisnik, koji se o svakoj sjednici sastaviti ter od svih nazočnih učitelja podpisati ima.

§. 110.

U sjednicah vieća se:

a) o najshodnijih sredstvih, kako bi se propisana naučna osnova provela, a imenito o rokovih za pismene radnje školske i domaće iz pojedinih predmeta u svakom tečaju;

b) o naučnoj osnovi za vježbaonicu;

c) o uvedenju novih učila;

d) o nabavi učila;

e) o primanju učiteljskih pripravnika;

f) o predlozih za štipendije i podpore;

g) o znanstvenom i disciplinarnom stanju zavoda i o napredku pojedinih pripravnika;

h) o uporavi disciplinarnih sredstva;

i) o prelazu učenika u više tečaje i o dozvoli popravnih izpita;

j) o predmetih, o kojih više oblasti zaištu mnienje učiteljskoga sbora.

Povrh toga ima svaki član ne samo pravo, već mu je i dužnost, da o stvarih, tičućih se zavoda, rieč povede i predloge čini.

§. 111.

Red, kojim se ima viećati o pojedinih predmetih, ustanovljuje ravnatelj.

§. 112.

Zaključci se stvaraju većinom glasova. Ako su glasovi jednako podieljeni, smatra se zaključkom većine ono mnienje, uz koje pristaje ravnatelj.

§. 113.

Pojedinim članovom stoji prosto o predmetu viećanja izjaviti svoje posebno mnienje ter zahtievati, da se dotični sjednični zapisnik podnese odmah kr. zem. vladi odluke radi.

Inače se pako sjednički zapisnici o redovitih sjednicah učiteljskoga sbora, gdje nebude razloga, da se odmah podnesu, imaju koncem svake godine kr. zem. vladi predlagati sa glavnim godišnjim izvješćem o stanju učiteljske škole.

§. 114.

Ravnatelj je vlastan, izvedenje makar većinom glasova stvorenih zaključaka obustaviti, ako se takovi zaključci po njegovu mnienju neslažu s obstojećimi zakoni ili se protive interesu škole. No u takovom slu-

Digitized by Google

čaju dužan je o tom odmah izviestiti kr. zemaljske vlade, ter joj obrazložene predloge većine podnieti i njezinu odluku zaiskati, a medjutim ima se učiteljski sbor držati odredbe ravnateljeve.

VI. O vježbaonicah.

§. 115.

Uza svaku učiteljsku školu mora biti za praktičku vježbu budućih učitelja i učiteljica obća pučka škola kao vježbaonica (§. 71. školskoga zakona).

Vježbaonicu ili zemlja o svom trošku uzdržava ili za to odredjuje drugu koju javnu, valjano uredjenu pučku školu.

§. 116.

Glede vanjskoga i unutarnjega reda vježbaonica valjaju isti propisi, koji obstoje i za druge pučke škole, na koliko se nepreinačuju ovim štatutom.

§. 117.

Ako vježbaonica sastoji od više razreda, imaju se od vremena do vremena za pojedine ure praktičkoga vježbanja učiteljskih kandidata od djece različitih razreda sastavljati škole sa jednim ili dva učitelja.

§. 118.

Ravnatelj učiteljske škole zajedno je i ravnateljem vježbaonice. On učenike prima i odpušta, školu naprama oblastim i roditeljem zastupa, razredbu učevnih ura ustanovljuje i pojedinim učiteljem vježbaonice razrede odredjuje.

§. 119.

Pri obuci u vježbaonici učestvuju osim učitelja te škole i pripravnic III. i IV. tečaja te učitelji posebne metodike.

Izprva imaju učiteljski pripravnici polaziti vježbaonicu samo kano slušatelji i motritelji, dok se pripuste, da aktivno sudjeluju u nastavnoj zadaći.

A da nijedan od učiteljskih pripravnika nebude lišen prilike za metodologijsko-praktičke vježbe u nastavi, valja da aktivno njihovo učešće pri nastavi bude uredjeno po stanovitom, unapried opredieljenom turnusu.

I rečeno učešće u nastavi valja da bude postupno, prelazom od pokusnih predavanja na obuku u pojedinih strukah i odatle na obuku čitavih razreda, dotično razdjela.

§. 120.

Osim vježbanja u samoj vježbaonici bit će dobro, da se učiteljski

Digitized by Google

pripravnici kao hospitanti vode i u druge pučke učione u mjestu učiteljske škole i izvan njega u izokolna bliža sela.

§. 121.

Učitelji vježbaonice imaju osim svojih redovitih dužnosti u vježbaonici još ove dužnosti:

a) s učiteljskimi pripravnici pretresivati zadaće za razne praktičke vježbe;

b) upućivati ih, kako da se za svrsi shodnu obuku pripravljaju i nadzirati tu pripravu;

c) nastavnim pokusom učiteljskih pripravnika u vježbaonici prisustvovati i te pokuse prosudjivati;

d) napokon pripravnikom u svih strukah školske prakse riečju i činom na ruku ići.

§. 122.

Razrednici (razrednice) vježbaonice dužni su naučati sve učevne predmete u svojih razredih.

Iznimice može ravnatelj, ako to zahtieva interes zavoda, samo obuku u risanju, pjevanju, gimnastici i ženskom ručnom djelu povjeriti i drugim učiteljskim silam.

§. 123.

Ravnatelj odredjuje izmedju učiteljskih pripravnika IV. tečaja stanovitim redom **razredne pomoćnike** za pojedine razrede vježbaonice, ter ih pridjeljuje pojedinim učiteljem. Razredni pomoćnici vrše po naputku razrednikâ ovim pripadajuće dužnosti, imenito nadziraju učenike u razredu prije početka obuke i za stanka obuke, zatim pri javnih obhodih i kad idu u crkvu, paze im na urednost knjiga, pisanaka, zadaćnica, odiela itd.

U obće imat će razredni pomoćnici uviek na umu, da im je dužnost u vježbaonici ne samo kod obuke nego i kod uzgoja pripomagati, te da im je s toga u svem dobrim primjerom prednjačiti.

VII. O zabavištih.

§. 124.

Uza svaku žensku učiteljsku školu mora biti zabavište (§. 71. školskoga zak.).

Da se učiteljske pripravnice mogu dovoljno uvježbati u rukovodjenju zabavišta, moraju u III. i IV. tečaju praktičnim vježbam u zabavištu prisustvovati i dotičnoj učiteljici po njezinu naputku pomagati (§. 31. ovoga štatuta.)

Osim toga imat će slušati i teoriju zabavištâ (§. 31.).

Digitized by Google

VIII. O radionicah.

§. 125.

Uza svaku učiteljsku školu mora biti školska radionica za praktičku vježbu budućih učitelja i učiteljica pučkih škola (§. 71. školskoga zakona).

Obuka će sastojati poglavito u upućivanju učiteljskih pripravnika, kako da si sami uzmognu sastavljati razna učila, koja rabe pučkim učionam.

Učiteljske pripravnice imaju se osobito vježbati u priredjivanju gradiva za zabavišta, te im se u to ime u drugom poljeću III. tečaja podjeljuje posebna obuka u mekaničkih radnjah po 2 sata na tjedan. Samo one učiteljske pripravnice, koje i u mekaničnih radnjah zasvjedoče dovoljnu vještinu, mogu se, ako inače u to ime propisanim zahtjevom zadovolje, proglasiti osposobljenimi takodjer za učiteljice u zabavištu.

IX. Tečaji za obrazovanje učiteljica ženskoga ručnoga rada.

A) *Obćenite ustanove.*

§. 126.

Za obrazovanje učiteljica ženskoga ručnoga rada mogu se pri ženskih učiteljskih školah s dozvolom kr. zemaljske vlade osnovati posebni naučni tečaji (§. 79. šk. zak.).

§. 127.

Tim je tečajem zadaća, da učenicam pruže toliko pedagogijskoga i didaktičkoga obrazovanja i tehničke vještine, koliko im je kano budućim učiteljicam ženskoga ručnoga rada za školsku obuku potrebno.

§. 128.

Školska godina u tom tečaju počima i svršava se zajedno sa školskom godinom na onoj učiteljskoj školi, s kojom je taj tečaj spojen.

Ravnatelj dotične učiteljske škole zajedno je i ravnateljem, a učitelji te učiteljske škole zajedno su i učitelji ovoga posebnoga tečaja za obrazovanje učiteljica ženskoga ručnoga rada.

§. 129.

Koja ženska želi, da se u ovaj tečaj primi, mora se izkazati:

a) da je početkom školske godine navršila šestnaestu godinu života;

Digitized by Google

b) da je tjelesno podpuno zdrava;

c) da je s dobrim uspjehom svršila barem dva razreda više pučke škole ili kakovu školu za ženski ručni rad;

d) da je hrvatskomu kao nastavnomu jeziku podpuno vješta;

e) njekom vještinom u ženskih ručnih radnjah, koju mora po potrebi dokazati posebnim prijamnim izpitom;

f) ako nedolazi neposredno s kojega drugoga učilišta, posebnom svjedočbom, da je neporočna ponašanja.

§. 130.

Učenice se primaju samo početkom školske godine.

Oprost od propisane dobe nepodjeljuje se.

Učenice, koje se po sudu učiteljskoga sbora za vrieme prvih triju mjeseci pokažu nesposobnimi, mogu biti sa zavoda odstranjene.

§. 131.

Disciplinarni propisi ženske učiteljske škole valjaju i za učenice ovoga tečaja.

§. 132.

U ovom se tečaju uče sliedeći predmeti:

a) nauk vjere;
b) najvažnije iz školske pedagogike;
c) hrvatski ili srbski jezik;
d) prostoručno risanje;
e) kućanstvo;
f) ženski ručni rad;
g) praktične vježbe u vježbaonici.

B) Naučna osnova.

§. 133.

N a u k v j e r e. 2 ure na tjedan.

Naučnu osnovu za nauk vjere odredjuju dotične crkvene oblasti, a propisuje ju kr. zemaljska vlada.

§. 134.

H r v a t s k i ili s r b s k i j e z i k. 3 ure na tjedan. Čitanje prozaičnih i pjesničkih uzornih štiva iz čitanke, koja se stvarno i jezikoslovno tumače te sadržaj i osnova njihova iztiče.

Vježbe u pripoviedanju, popisivanju i sastavljanju jednostavnih poslovnih sastavaka na temelju preduzetih štiva. Prikladna se štiva uče naizust.

Mjesečno 2 domaće i 1 školska radnja.

Digitized by Google

§. 135.

Prostoručno risanje. 2 ure na tjedan. Risanje raznih geometrijskih likova: pravci i krivulje, kutovi, trokuti, četverokuti, višekuti, kružnice, elipse i kombinacije tih likova.

Vježbanje u risanju ornamentalnih ravnih likova; pravilni i simetrički likovi; stilizovani jednostavni oblici lišća i cvieća; kombinacije njihove na geometrijski uredjenoj osnovi; zvjezdasti likovi; rozete, vitice, ukrasi krajeva i ploha; inicijali.

Vježbe u risanju na pamet prema navedenomu učivu.

Risanje po jednostavnih višebojnih (polihromnih) uzorcih. Vježbanje u kombinativnom risanju po zadanih jednostavnih motivih.

Tumačenje najjednostavnijih geometrijskih tjelesnih oblika.

Vježbe u risanju na ploči s osobitim obzirom na uzorke kroja.

§. 136.

Kućanstvo. 2 ure na tjedan. Zadaća domaćice u stanu, kuhinji, pivnici, pouka o njegovanju djece, o hrani, opravi; čuvanje zdravlja, o njegovanju bolestnika, o postupanju s rubeninom i slučinčadi. Kućno knjigovodstvo, prije kojega se opetuju četiri glavne vrsti računa s cielimi i slomljenimi brojevi.

Pouka o važnih za kućanstvo obrtnih proizvodih po njihovoj vrsti, dobroti, uporabi i odkle se dobavljaju.

§. 137.

Ženski ručni rad i praktičke vježbe. 12 ura na tjedan. Promaljivanje, pletenje, šivanje i krojenje rubenine, šupljikanje i bielo vezenje, razno vezenje s bojami i mrežkanje po osnovi propisanoj za I., II., III. i IV. tečaj ženske učiteljske škole; po okolnostih i ine umjetnije radnje. Posebna metodika (10 ura na tjedan).

Prva tri mjeseca prisustvuju učenice obuci u vježbaonici, a poslije toga sudjeluju same pod nadzorom učiteljice kod obuke u ženskom ručnom radu (2 sata na tjedan).

Za ciele obuke treba teoretično podučavanje neposredno spajati s praktičnimi radnjami ter učenice upućivati o latcih, koji se za pojedine radnje upotrebljuju, i strojevih, kojimi se kod rada služe (šivaći strojevi itd.).

Kod svih radnja, a osobito onih, koje služe za običnu porabu, valja se obazirati na usavršivanje i oplemenjivanje ukusa.

C) Izpiti i svjedočbe.

§. 138.

Poslije dovršena tečaja imaju se učenice, koje žele polučiti osposobljenje za učiteljice, podvrći u to ime izpitu pred odredjenim za to izpitnim povjerenstvom.

Digitized by Google

Učenice, koje se tomu izpitu nepodvrgnu, dobivaju svjedočbe polaznice (§. 70).

Članovi izpitnoga povjerenstva jesu:

a) Povjerenik zemaljske vlade, koji je zajedno i predsjednik povjerenstva;

b) Ravnatelj učiteljske škole i učitelji (učiteljice), koji su pojedine predmete naučali.

§. 139.

Izpit je ustmeni, i to iz pedagogike, hrvatskoga jezika, kućanstva i posebne metodike. Iz ostalih predmeta upisuju se učenicam u svjedočbe redovi na temelju napredka u godini učinjena.

Radnje od izpitnica izradjene imaju se kod izpita predložiti izpitnomu povjerenstvu.

U svjedočbah rabe ocjene, propisane za klasifikaciju na učiteljskih školah (§. 65.).

§. 140.

Izpit može se smatrati uspjelim, ako je kandidatkinja iz svakoga predmeta dobila barem ocjenu „dovoljan“, te se takovoj kandidatkinji izdaje svjedočba osposobnica za učiteljicu ženskoga ručnoga rada u nižih pučkih školah.

Kandidatkinjam, koje na izpitu dobiju iz pedagogike, metodike i praktičnih vježba te iz svih vrsti ženskoga ručnoga rada ocjenu „izvrstan“ ili „veoma dobar“, a iz ostalih predmeta barem ocjenu „dobar“, daje se svjedočba osposobnica za učiteljice ženskoga ručnoga rada u nižih i viših pučkih školah.

Kandidatkinjam, koje na izpitu nezadovolje, izdaje se izpitna svjedočba (§. 93.).

Ako koja kandidatkinja nije zadovoljila propisanim zahtjevom iz jednoga predmeta, može ju izpitno povjerenstvo, ali neizdavši joj svjedočbe, pripustiti k popravnomu izpitu iz toga predmeta o početku buduće školske godine.

§. 141.

Izpitu za učiteljice ženskoga ručnoga rada mogu se uz posebnu dozvolu kr. zemaljske vlade podvrći i druge ženske, koje su se za taj izpit privatno pripravljale. Ove plaćaju za izpit pristojbu od 5 for. a. v.

§. 142.

Svjedočbe zrelosti, izdane od ženskih učiteljskih škola, sadržavaju već i osposobljenje za učiteljstvo ženskoga ručnoga rada u nižih i viših pučkih školah.

§. 143.

Učiteljice, koje su za učiteljice ženskoga ručnoga rada osposobljene inim nego li hrvatskim nastavnim jezikom, imaju se, ako žele zvanje

Digitized by Google

svoje u Hrvatskoj i Slavoniji vršiti, podvrći izpitu iz hrvatskoga jezika.

Za taj izpit plaća se pristojba naznačena u §. 141.

X. Tečaji za obrazovanje učiteljica zabavištnih.

A) Obćenite ustanove.

§. 144.

Za obrazovanje učiteljica zabavištnih mogu se pri ženskih učiteljskih školah, uz koje obstoji zabavište, s dozvolom kr. zemaljske vlade osnovati posebni naučni tečaji.

§. 145.

Tim je tečajem zadaća, da učenicam pruže toliko obrazovanosti, koliko im je kao budućim učiteljicam u zabavištu potrebno, navlastito da se nauče razumjeti narav djece, da točno i temeljito upoznaju svrhu, sredstva i način odgajanja djece u zabavištih, napokon da si pribave vještinu i sigurnost u izvršivanju dužnosti, koje ima učiteljica zabavištna.

§. 146.

Školska godina u tom tečaju počima i svršava se zajedno sa školskom godinom na onoj učiteljskoj školi, s kojom je taj tečaj spojen.

Ravnatelj dotične učiteljske škole zajedno je i ravnateljem, a učitelji te učiteljske škole skupa s učiteljicom zabavišta zajedno su i učitelji ovoga posebnoga tečaja za obrazovanje učiteljica zabavištnih.

§. 147.

Koja ženska želi, da se u ovaj tečaj primi, mora se izkazati:

a) da je početkom školske godine navršila šestnaestu godinu života;

b) da je tjelesno podpuno zdrava i za učiteljsku službu sposobna;

c) da ima ono pripravno obrazovanje, koje je propisano, da koja bude primljena u učiteljsku školu (§. 10.);

d) da ima dobar muzikalan sluh i prikladan glas za pjevanje;

e) da je hrvatskomu kano nastavnomu jeziku vješta;

f) ako nedolazi neposredno s kojega drugoga učilišta, posebnom svjedočbom, da je neporočna ponašanja.

Prijavljenice bivaju konačno primane na osnovu uspješno položenoga prijamnoga izpita, koji se odnosi na zahtjeve navedene pod točkami c), d) i e).

§. 148.

Učenice se primaju samo početkom školske godine.

Digitized by Google

Oprost od propisane dobe nepodjeljuje se.

Učenice, koje se po sudu učiteljskoga sbora za vrieme prvih triju mjeseci pokažu nesposobnimi, mogu biti sa zavoda odstranjene.

§. 149.

Disciplinarni propisi ženske učiteljske škole valjaju i za učenice ovoga tečaja.

§. 150.

U ovom se tečaju uče sliedeći predmeti:

a) nauk vjere;
b) odgojoslovje i teorija zabavišta;
c) praktične vježbe u zabavištu;
d) jezikoslovna i stvarna obuka;
e) prostoručno risanje;
f) mekaničke radnje;
g) pjevanje;
h) tjelovježba.

B) Naučna osnova.

§. 151.

N a u k v j e r e. 2 ure na tjedan.

Naučnu osnovu za nauk vjere odredjuju dotične crkvene oblasti, a propisuje ju kr. zemaljska vlada.

§. 152.

O d g o j o s l o v j e i t e o r i j a z a b a v i š t a. 3 ure na tjedan. Najvažnije iz nauka o tjelesnom i duševnom razvoju djece, ciljevi i sredstva uzgoja u dječjoj dobi.

Bitnost i znamenovanje zabavišta i njegov odnošaj prama obitelji i školi; zadaća zabavišta i njegova posebna odgojna sredstva; dužnosti zabavištne učiteljice; vanjsko uredjenje zabavišta; njegova poviest i literatura. Uputa o čuvalištih i dadiljištih (Krippen).

§. 153.

P r a k t i č n e v j e ž b e u z a b a v i š t u. 8 ura na tjedan. Učenice učestvuju ciele godine kod praktičnoga rada u zabavištu pod uputom i rukovodstvom zabavištne učiteljice.

§. 154.

J e z i k o s l o v n a i s t v a r n a o b u k a. 6 ura na tjedan. Čitanje prozajičnih i pjesničkih uzornih štiva iz čitanke, koja se stvarno i jezikoslovno tumače te sadržaj i osnova njihova ističe.

Učenice se upućuju, kako treba razgovarati o prirodninah i slikah,

Digitized by Google

upoznavaju se s dovoljnim množtvom gradiva za pripoviedanje, zrenje i napametno učenje u zabavištu, ter uče, kako da se praktično upotrebi.

Ustmene vježbe u pripoviedanju i opisivanju.

Na mjesec 2 domaće i školska zadaća.

§. 155.

Prostoručno risanje. 2 ure na tjedan. Risanje likova s obzirom na potrebe zabavišta.

§. 156.

Mekaničke radnje. 2 ure na tjedan. Učenice neka se upoznaju s potrebnimi stvarmi, orudjem, oblici i neka si pribave potrebnu okretnost, da mogu sve predmete ovamo spadajuće sgotavljati sigurno, vješto i ukusno.

§. 157.

Pjevanje. 2 ure na tjedan. Vježbanje glasa i sluha, upoznavanje izabranih pjesama za igru, sposobnost lake dječje pjesme djeci pjevati i djecu u njih vježbati.

Učenje na pamet i pjevanje na pamet dječjih pjesama i pjesama za igru.

§. 158.

Tjelovježba. 1 ura na tjedan. Lake redovne i proste vježbe i lake vježbe na gombalačkih spravah; tjelovježbene igre.

Nauk, kako treba djecu školi nedoraslu primjereno voditi, dizati, nositi, kako ju u razne tjelesne igre upućivati ter ju pri tom shodno rukovoditi.

III. Izpiti i svjedočbe.

§. 159.

Poslije dovršena tečaja imaju se učenice, koje žele polučiti osposobljenje za učiteljice, podvrći u to ime izpitu pred odredjenim za to izpitnim povjerenstvom. Učenice, koje se tomu izpitu nepodvrgnu, dobivaju svjedočbe polaznice (§. 70.).

Članovi izpitnoga povjerenstva jesu;

a) Povjerenik zemaljske vlade, koji je zajedno i predsjednik povjerenstva;

b) Ravnatelj učiteljske škole i učitelji (učiteljice), koji su pojedine predmete naučali.

§. 160.

Izpit je ustmeni i praktični.

Ustmeni se izpit polaže iz odgojoslovja i teorije zabavišta ter iz jezikoslovne i stvarne obuke.

Digitized by Google

Praktičnim izpitom ima se prokušati vještina kandidatkinja u postupanju s djecom u zabavištu.

Iz predmeta, iz kojih se nepolaže izpit, upisuju se kandidatkinjam u svjedočbe redovi na temelju napredka u godini učinjena.

Mekanične radnje od izpitnica izradjene imaju se kod izpita predložiti izpitnomu povjerenstvu. U svjedočbah rabe ocjene, propisane za klasifikaciju u učiteljskih školah (§. 65.).

§. 161.

Izpit može se smatrati uspjelim, ako je kandidatkinja iz svakoga predmeta dobila barem ocjenu „dovoljan“, te se takovoj kandidatkinji izdaje svjedočba osposobnica za učiteljicu u zabavištih.

Kandidatkinjam, koje na izpitu nezadovolje, izdaje se izpitna svjedočba (§. 93).

Ako koja kandidatkinja nije zadovoljila propisanim zahtjevom iz jednoga predmeta, može ju izpitno povjerenstvo, ali neizdavši joj svjedočbe, pripustiti k popravnomu izpitu iz toga predmeta, o početku buduće školske godine.

§. 162.

Izpitu za učiteljice u zabavištu mogu se uz posebnu dozvolu kr. zem. vlade podvrći i druge ženske, koje su se za taj izpit privatno pripravljale i barem tromjesečnim polazkom kojega dobro uredjenoga zabavišta za svoje znanje obrazovale.

Ove plaćaju za izpit pristojbu od 5 for.

§. 163.

Svjedočbe zrelosti, izdane od ženskih učiteljskih škola, uz koje obstoji zabavište, sadržavaju već, ako je u njih dokazan dobar uspjeh u teoretičnom i praktičnom poznavanju zabavišta, osposobljenje za učiteljstvo u zabavištih.

§. 164.

Učiteljice, koje su za učiteljsku službu u zabavištih osposobljene inim, nego li hrvatskim nastavnim jezikom, imaju se, ako žele zvanje svoje u Hrvatskoj i Slavoniji vršiti, podvrći izpitu iz hrvatskoga jezika. Za taj izpit plaća se pristojba naznačena u §. 162.

Digitized by Google

I.

Obrazac godišnje svjedočbe za učiteljske pripravnike i pripravnice.

Br.

Godišnja svjedočba.

biljega

(Prezime i ime) iz (rodno mjesto) u (zemlja), rodjen dne vjeroizpoviesti, učiteljski pripravnik tečaja kr. mužke učiteljske škole u , dobiva za školsku godinu 18 sliedeću svjedočbu.

Ćudoredno vladanje . . . .

Uspjeh u pojedinih naučnih predmetih:

Nauku vjere . . . .
Pedagogici (. . . . . .) . . . .
Posebnoj metodici i praktičnih vježbah . . . . . .
Hrvatskom ili srbskom jeziku . . . .
Njemačkom jeziku . . . .
Zemljopisu . . . .
Poviesti i domaćem ustavoslovju . . . .
Matematici i geometrijskom risanju . . . .
Prirodopisu . . . .
Prirodoslovju . . . .
Gospodarstvu i gospodarskih radnjah . . . . . .
Mekaničkih radnjah u radionici . . . .
Krasopisu . . . .
Prostoručnom risanju i modelovanju . . . .
Obćem nauku o glasbi i pjevanju . . . .
Glasoviranju . . . .
Orguljanju . . . .
Guslanju . . . .
Gimnastici . . . .

Neobveznih predmetih:

Izvanjsko lice pismenih radnja

Broj izgubljenih ura ; od toga neopravdano

Kandidat je uživao štipendij (podporu) iz u iznosu od for.

Prama tomu proglašuje se kandidat (sposobnim s odlikom, sposobnim, nesposobnim) za prelaz u tečaj.

U dne 18

M. P. N. N. ravnatelj. N. N. nadstojnik tečaja.

Godišnja svjedočba za učiteljske pripravnice glasi isto tako, samo se pred prezime metne rieč „gospodična", a kao obligatni se predmeti navedu:

Nauk vjere, pedagogika, posebna metodika i praktične vježbe, hrvatski ili srbski jezik, njemački jezik, zemljopis, poviest i domaće ustavoslovje, računstvo i geometrijsko oblikoslovje, prirodopis, prirodoslovje, kućanstvo, krasopis, prostoručno risanje, obći nauk o glasbi i pjevanje, ženski ručni rad, gimnastika i praktične vježbe u zabavištu.

Digitized by Google

II.

Obrazac svjedočbe zrelosti za niže pučke škole.

Br.

(Na cielom arku).

Svjedočba zrelosti za niže pučke škole.

(Prezime i ime) iz (rodno mjesto) u (zemlja), rodjen dne ...... biljega, vjeroizpoviesti, izučivši (pripravne nauke)

polazio je god. (kojih je godina i na kojih učiteljskih školah pojedine tečaje svršio) .... te se je mjeseca .... 18 ...... na kr. mužkoj učiteljskoj školi podvrgao izpitu zrelosti i pokazao ovo znanje:

U nauku vjere . . . .
U pedagogici . . . .
U specijalnoj metodici i praktičkih vježbah . . . .
U hrvatskom ili srbskom jeziku . . . .
U njemačkom jeziku . . . .
U zemljopisu . . . .
U poviesti i domaćem ustavoslovju . . . .
U matematici i geometrijskom risanju . . . . .
U prirodopisu . . . .
U prirodoslovju . . . .
U gospodarstvu i gospodarskih radnjah . . . . . .
U mekaničkih radnjah u radionici . . . .
U krasopisu . . . .
U prostoručnom risanju i modelovanju . . . . . .
U pjevanju . . . .
U orguljanju . . . .
U guslanju . . . .
U gimnastici . . . .

U neobveznih predmetih:

....

Ćudoredno vladanje bilo mu je . . . .

Prama uspjehu toga izpita izdaje se kandidatu svjedočba zrelosti (po okolnosti s odlikom), kojom se proglašuje sposobnim za obnašanje službe privremenoga učitelja na nižih pučkih školah.

Pošto je kandidat za vrieme svoga obrazovanja na učiteljskoj školi uživao podporu od . . . . for. iz (zaklade narodnih učioná, zemaljskoga budgeta, krajiške imovne, uzgojne i obrazovne zaklade), obvezan je, da na pučkih školah u Hrvatskoj i Slavoniju učiteljuje najmanje . . . . . godina.

U , dne 18

N. N.,
vladin povjerenik kao predsjednik izpitnoga povjerenstva.

N. N.,
ravnatelj kr. mužke učiteljske škole.

(Pečat učiteljske škole). (Podpisi ostalih članova izpitn. povjerenstva).

Digitized by Google

Kandidatom, koji na izpitu nisu uspjeli, izdaje se „Izpitna svjedočba". Ta svjedočba glasi jednako kao i svjedočba zrelosti do zaključne formule, koja se izriče ovako: „Prama uspjehu toga izpita nemože se kandidatu dosuditi svjedočba zrelosti te se može istom nakon godinu dana podvrći opetovnomu izpitu."

Kandidati, kojim je o početku školske godine dozvoljen popravni izpit iz jednoga predmeta, dobivaju svjedočbu nakon obavljena popravnoga izpita, i to, ako je uspjeh izpita povoljan, svjedočbu zrelosti bez ikakove bilježke o polaganju popravnoga izpita, ako je pak uspjeh izpita nepovoljan, izpitnu svjedočbu propisanu za reprobovane kandidate. Nepodvrgnu li se takovi kandidati u odredjeno vrieme popravnomu izpitu, dobivaju izpitnu svjedočbu poput inih reprobovanih kandidata.

Kandidatom, koji su izpit zrelosti opetovali u cielom njegovu obsegu, izdaje se, ako je uspjeh izpita povoljan, svjedočba zrelosti bez ikakove bilježke o tom, da su izpit opetovali.

Svjedočba zrelosti sa ženskih učiteljskih škola glasi isto tako, samo da se u njoj navedu dotični predmeti ženskih učiteljskih škola. Zaključna formula izriče se ovako: Prama uspjehu toga izpita izdaje se kandidatkinji svjedočba zrelosti (po okolnostih s odlikom), kojom se proglašuje sposobnom za obnašanje službe privremene učiteljice na nižih pučkih školah." Na ženskih učiteljskih školah, uz koje obstoji zabavište, treba onim kandidatkinjam, kojim je dosudjeno osposobljenje za zabavištne učiteljice, u zaključnoj formuli još dodati: „i zabavištih."

Digitized by Google

III.

Obrazac svjedočbe osposobnice za učiteljice ženskoga ručnoga rada na nižih i viših pučkih školah.

Br. . . . . . .

Svjedočba osposobnica

za učiteljicu ženskoga ručnoga rada na nižih i viših pučkih školah.

Gospodična . . . . iz . . . . u . . . .
rodjena dne . . . . 18 . . . , ... vjeroizpoviesti, izučivši na ženskoj učiteljskoj školi u tečaj za obrazovanje učiteljica ženskoga ručnoga rada, podvrgla se je dne . . . 18 . . . . . osposobljujućemu izpitu učiteljskomu te je pokazala ovo znanje:

(Za privatne kandidatkinje . . . . vjeroizpoviesti, podvrgla se je dozvolom visoke kr. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu, od . . 18 br. osposobljujućemu izpitu za učiteljicu ženskoga ručnoga rada te je pokazala ovo znanje:)

U nauku vjere . . . . ,
U hrvatskom ili srbskom jeziku . . . .
U prostoručnom risanju . . . .
U kućanstvu . . . .
U posebnoj metodici ručnoga rada . . . .
U ženskom ručnom radu, i to . . . .
  a) U promaljivanju . . . .
  b) U pletenju . . . .
  c) U šivanju i krojenju rubenine . . . . . .
  d) U bilježenju . . . .
  e) U šupljikanju . . . .
  f) U vezenju . . . .
  g) U mrežkanju . . . .
Ćudoredno vladanje bilo joj je . . . .

Prama uspjehu toga izpita proglašuje se kandidatkinja osposobljenom za učiteljicu ženskoga ručnoga rada na nižih i viših (dotično samo na nižih) pučkih školah.

U . . . . dne . . . . 18 . . . .

N. N,
vladin povjerenik kao predsjednik izpitnoga povjerenstva.

Podpisi ravnatelja i učiteljâ obrazovnoga tečaja.

Pečat učiteljske škole.

Digitized by Google

IV.

Obrazac svjedočbe osposobnice za učiteljice zabavištne.

Br. ......

Svjedočba osposobnica

za učiteljicu zabavištnu.

Gospodična .... iz .... u .... rodjena dne .... 18 ...., ... vjeroizpoviesti, izučivši na ženskoj učiteljskoj školi u .... tečaj za obrazovanje učiteljica zabavištnih podvrgla se je dne .... 18 .... osposobljujućemu izpitu te je pokazala ovo znanje:

(Za privatne kandidatkinje: .... vjeroizpoviesti, podvrgla se je dozvolom vikoke kr. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu, od .... 18 .... br. .... osposobljujućemu izpitu za učiteljicu zabavištnu te je pokazala ovo znanje:

U nauku vjere . . . .
U odgojoslovju i teoriji zabavišta . . . .
U praktičnih vježbah u zabavištu . . . .
U jezikoslovnoj i stvarnoj obuci . . . .
U prostoručnom risanju . . . .
U mekaničnih radnjah . . . .
U pjevanju . . . .
U gimnastici . . . .
Ćudoredno vladanje bilo joj je . . . .

Prama uspjehu toga izpita proglašuje se kandidatkinja osposobljenom za učiteljicu zabavištnu.

U .... dne 18

N. N.,
vladin povjerenik kao predsjednik izpitnoga povjerenstva.

Podpisi ravnatelja i učitelja obrazovnoga tečaja.

Pečat učiteljske škole.

Digitized by Google

Br. 20.

Naredba kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu, od 15. srpnja 1889. br. 7189.,

kojom se izdaje

propis ob izpitih za učiteljsku službu na nižih pučkih školah.

Na osnovu §. 215. zakona od 31. listopada 1888. ob uredjenju pučke nastave i obrazovanja pučkih učitelja u kraljevinah Hrvatskoj i Slavoniji nalazi kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, radi provedbe §§. 82.—84. pomenutoga zakona izdati sliedeći „Propis ob izpitih za učiteljsku službu na nižih pučkih školah."

Taj propis stupa u krepost početkom školske godine 1889/90.

U Zagrebu dne 15. srpnja 1889.

Grof Khuen-Hédervάry.

Propis

ob izpitih za učiteljsku službu na nižih pučkih školah.

I. Ob izpitnih povjerenstvih.

§. 1.

Tko želi, da bude na obćih pučkih školah kao učitelj stalno namješten, mora se u tu svrhu podvrći osposobljujućemu izpitu za učiteljsku službu na nižih pučkih školah pred posebnim za to odredjenim izpitnim povjerenstvom (§. 82. škol. zak.).

Takova izpitna povjerenstva postavit će se za sada u Zagrebu i u Osieku.

§. 2.

Ravnatelje i njihove zamjenike kao i ostale članove izpitnih povjerenstva za učiteljsku službu na nižih pučkih školah imenuje na tri godine kr. zemaljska vlada (§. 82. škol. zak.), izpitače za nauk vjere na predlog dotičnih crkvenih oblasti.

Članovi izpitnih povjerenstva jesu i izaslanici crkvenih oblasti (§. 82. škol. zak.). Takove članove, po jednoga za svaku vjeroizpoviest, kojoj pripadaju izpitni kandidati, odredjuje takodjer na tri godine dotična crkvena oblast, a proglašuje ih kr. zemaljska vlada.

§. 3.

Izpiti se redovito drže jedan put, a po potrebi i dva puta u godini, mjeseca svibnja i studenoga.

Digitized by Google

Kod svakoga će se izpitnoga povjerenstva izpitivati kandidati i kandidatkinje. Izpiti će se kandidata i kandidatkinja držati o istom roku i po istih propisih, na koliko nije u sliedećih ustanovah drugače odredjeno.

§. 4.

Uredovni spisi izpitnih povjerenstva čuvat će se u Zagrebu u pismohrani kr. mužke učiteljske škole, a u Osieku u pismohrani kr. županijske oblasti, odieljeni od ostalih službenih spisa.

II. Ob izpitih.

§. 5.

Tko želi, da bude pripušten k osposobljujućemu izpitu za učiteljsku službu na nižih pučkih školah, mora dotičnu svoju molbenicu uredovnim putem podnieti izpitnomu povjerenstvu, pred kojim se izpitu podvrći namjerava.

Toj molbi treba da priloži:

a) opis života i način obrazovanja svoga;

b) svjedočbu zrelosti, polučenu na kojoj učiteljskoj školi;

c) svjedočbu o barem dvogodišnjem povoljnom praktičnom službovanju na kojoj javnoj ili privatnoj pučkoj školi s pravom javnosti (§. 82. škol. zak.).

Kandidati, koji u vrieme prijave neslužbuju na nikakovoj školi, mogu molbenicu za pripust k učiteljskomu izpitu izpitnomu povjerenstvu podnieti neposredno. Ako je minulo preko jedne godine dana, od kako su prestali učiteljevati, treba da o svojem vladanju za toga vremena prinesu svjedočbu predpostavljene si javne oblasti.

§. 6.

Izpitno povjerenstvo pregledat će predložene molbenice i izprave ter odlučiti, da li se prijavljenik k izpitu pripušta ili ne. U dvojbenih slučajevih zaiskat će odluku kr. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu, priloživši k upitu svoje mnienje.

§. 7.

Osposobljujući izpit za učiteljsku službu na nižih pučkih školah pretežno je naravi praktičke.

Kandidat ima dokazati, da se je valjano upoznao s načeli uzgoja u pučkoj školi, a naročito sa školskim zaptom i školskim zdravoslovjem, zatim s metodičkim postupkom u svakom pojedinom učevnom predmetu niže pučke škole i da je na temelju stečena izkustva sposoban samostalno suditi o pitanjih uzgoja i učiteljske službe u pučkih školah; isto tako ima kandidat dokazati, da je u cielosti svladao učivo propisano za niže pučke škole, a osobito da je sposoban za samostalno uzgajanje i obučavanje u nižih pučkih školah.

Izpit se proteže na pedagogiku, a osobito na metodiku obveznih

Digitized by Google

nastavnih predmeta niže pučke škole, na odredjeno za te škole učivo (izuzev ženske ručne radnje) i na propise za školsku praksu.

Kandidati i kandidatkinje, koji se izkažu službenom svjedočbom, da za svoga učiteljevanja nisu poučavali u pjevanju ili tjelovježbi, mogu se na svoj zahtjev oprostiti od izpita iz tih predmeta.

§. 8.

Izpit se dieli na pismeni, ustmeni i praktički te se sav ima obaviti u jednom istom izpitnom roku.

Za držanje ustmenoga i praktičkoga izpita može se izpitno povjerenstvo po odredbi ravnateljevoj razdieliti na odsjeke. Svaki takov odsjek sastoji osim izpitača za nauk vjere barem još od tri člana izpitnoga povjerenstva, ter izpituje dodieljene mu izpitne kandidate iz svih predmeta.

U kojem odsjeku nije prisutan ravnatelj izpitnoga povjerenstva, tamo njegovo mjesto zauzima njegov zamjenik ili ini koji član povjerenstva, kojega za to naznači ravnatelj.

Pitanja stavljena kandidatom bilježe se u izpitnom zapisniku.

§. 9.

Za pismeni se izpit zahtieva:

a) hrvatski sastavak o zadatku iz pedagogije;

b) podpuno riešenje triju pitanja iz računstva u savezu s geometrijskim oblikoslovjem;

c) odgovor na tri pitanja, po jedno iz zemljopisa, poviesti i naravoslovja (fizike ili prirodopisa).

Za pismene izpite imaju izpitači predati ravnatelju izpitnoga povjerenstva na izbor po njekoliko — najmanje tri — zadataka iz svakoga pojedinoga predmeta. Zadatci pod a) izabiru se iz kruga odgojnoga i nastavnoga djelovanja na nižoj pučkoj školi, a zadatci pod b) i c) iz učiva pučke škole.

Odabrane zadatke izručit će ravnatelj prije sama izpita pod pečatom nadzirajućemu članu izpitnoga povjerenstva, koji će ih pred sabranimi radi izpita kandidati otvoriti i u pero kazati ter i u izpitnom zapisniku ubilježiti (§. 8.).

Za svaku od pomenutih pismenih radnja dozvoljava se kandidatom vrieme od četiri ure. Čim to vrieme mine, ima nazočni član izpitnoga povjerenstva pobrati sve pismene radnje.

Kod pismenih izpita zabranjeno je upotrebljavanje ma kakovih pomoćnih sredstva.

Pismeni izpiti obavljaju se pod nadzorom članova izpitnoga povjerenstva, koji će o izpitu redom voditi izpitni zapisnik (§. 8.).

§. 10.

Ustmeni izpit proteže se na specijalnu metodiku obveznih nastavnih predmeta u nižoj pučkoj školi, pri čem se treba, na koliko to svrha izpita iziskuje, obazirati i na učivo za te škole naučnom osnovom propisano, pa i na propise za školsku praksu.

Digitized by Google

Izpituje se poglavito na temelju čitanaka i inih učevnih knjiga i učila, pripuštenih za učevnu porabu u nižih pučkih školah, a izpitni zahtjevi nesmiju prekoračiti granica školske prakse na pomenutih školah. S formalne se strane zahtieva, da se kandidat znade u suvislu govoru jasno i točno izraziti.

Ustmeni izpit nesmije za jednu skupinu izpitnika trajati duže od četiri ure.

§. 11.

Pokusno predavanje drži se u kojoj nižoj pučkoj školi pred istimi izpitnimi povjerenici, koji su kandidate ustmeno izpitivali. Dotični tema naznačit će kandidatom priprave radi dan prije izpita ravnatelj izpitnoga povjerenstva, sporazumiv se s ravnajućim učiteljem upitne škole i s izpitnimi povjerenici.

§. 12.

Po dovršenu izpitu sastavit će se ob uspjehu istoga izpitni zapisnik, u koji se zabilježi uspjeh izpita iz svakoga pojedinoga izpitnoga predmeta kao i uspjeh pokusnoga predavanja.

Kandidati, koji su za vrieme izpita odstupili, neuzimaju se u obzir te im se na njihov zahtjev izdaje svjedočba, da su od izpita odstupili.

Uspjeh izpita označuje se ocjenami: izvrstan, veoma dobar, dobar, dovoljan i nedovoljan.

Ove se ocjene za svaki pojedini predmet dosudjuju na predlog dotičnoga izpitača većinom glasova.

Pri ocjenjivanju uspjeha ustmenoga izpita i pokusnoga predavanja glasuju samo oni članovi izpitnoga povjerenstva, koji su izpitom prisustvovali (§. 8.).

Pri ocjenjivanju pismenih radnja i pri ustanovljivanju konačnoga rezultata glasuju svi članovi izpitnoga povjerenstva, koji su izpitivali iz pojedinih predmeta.

Ako su glasovi jednako podieljeni, tada se daje slabija od predloženih ocjena.

Redovi iz ženskoga ručnoga rada bilježe se izpitnim kandidatkinjam u dotičnu rubriku zapisnika na temelju svjedočbe zrelosti i s pozivom na istu.

Ako kandidat nije polagao izpita iz pjevanja ili tjelovježbe (§. 17.), zabilježit će mu se to u dotičnoj rubrici riečmi: „nije polagao izpita“.

§. 13.

Izpit se smatra uspjelim, ako je izpitnik iz svakoga predmeta dobio barem ocjenu „dovoljan“, te se takovu izpitniku priznaje osposobljenje za učiteljsku službu na nižih pučkih školah. Dobije li kandidat u pokusnom predavanju, u hrvatskom jeziku i u većini ostalih predmeta, iz kojih je bio pitan, ocjene „izvrstan“ ili „veoma dobar“, a u nijednom predmetu ocjenu izpod „dobar“, priznati će mu se osposobljenje za učiteljsku službu na nižih pučkih školah „s odlikom“.

Digitized by Google

§. 14.

U svjedočbu, koja se kandidatu po dovršenu izpitu izdaje, treba osim podpune domovnice kandidatove ter naznake njegovih nauka i mjesta, u kojih je služio i kako je dugo to službovanje trajalo, ubilježiti obći sud o priznanju ili uzkrati učiteljskoga osposobljenja oznakami: „osposobljen s odlikom"; „osposobljen"; „neosposobljen".

Ako kandidat nije polagao izpita iz pjevanja ili tjelovježbe (§. 7.), zabilježit će mu se to izrično u svjedočbi.

U svjedočbah kandidatkinja zabilježit će se postignuto učiteljsko osposobljenje za ženski ručni rad na temelju svjedočbe zrelosti i s pozivom na istu.

Ako je kandidat uživao štipendij ili podporu te je uslied toga reversom obvezan, da stanovito vrieme u Hrvatskoj i Slavoniji učiteljuje, ima mu se i ta obveza zabilježiti u svjedočbu.

Svjedočba mora biti podpisana od ravnatelja izpitnoga povjerenstva, izaslanika crkvene oblasti one vjeroizpoviesti, kojoj pripada izpitni kandidat, i jednoga člana izpitnoga povjerenstva, koji je izpitu prisustvovao, ter obilježena pečatom izpitnoga povjerenstva.

§. 15.

Kandidati, koji na prvom izpitu nisu uspjeli, ter se žele po drugi put podvrći izpitu, moraju to učiniti pred istim izpitnim povjerenstvom iz svih predmeta, a ne samo iz onih, iz kojih nisu zadovoljili na prvom izpitu, i to ne prije, nego u roku od godine dana.

Opetovati učiteljski izpit za niže pučke škole dopušteno je samo jedan put, osim slučajeva izmimne dozvole, koju podjeljuje kr. zemaljska vlada. Takova dozvola vriedi samo za jednu godinu dana.

§. 16.

Kandidati, koji su osposobljeni za učiteljsku službu na viših, a ne zajedno i za učiteljsku službu na nižih pučkih školah, moraju, ako žele, da na nižih pučkih školah budu kao učitelji stalno namješteni, dopuniti izpit iz onih predmeta, iz kojih nisu već osposobljeni za više pučke škole. Takovim će se kandidatom njihovo učiteljsko osposobljenje za više pučke škole kod onih predmeta, iz kojih su to osposobljenje polučili, u izpitnom zapisniku jednostavno bez naznake kakove izvjestne ocjene zabilježiti, a kod prosudjivanja, ima li im se priznati osposobljenje s odlikom, neka se svestrano uvaži njihova svjedočba sposobnica za više pučke škole.

§. 17.

Inostrane svjedočbe priznavat će se valjanimi samo na toliko, na koliko su po jednakih formalnih i materijalnih zahtjevih polučene od kojega izpitnoga povjerenstva za učiteljsku službu na nižih pučkih školah u području austrijsko-ugarske monarkije (§. 117. šk. zak.).

Digitized by Google

Tko je pred takovim izpitnim povjerenstvom osposobljen za učiteljsku službu inim nastavnim jezikom nego li hrvatskim ili srbskim, valja mu se podvrći izpitu iz hrvatskoga ili srbskoga jezika (§. 117. školskoga zak.).

Ako je pako ini koji jezik kao materinski nastavnim jezikom škole, na kojoj dotičnik želi biti namješten, valja mu se, na koliko već nije osposobljen, podvrći izpitu iz toga jezika (§. 117. šk. zak.).

III. O izpitnih pristojbah.

§. 18.

Svaki kandidat mora prije nego se k izpitu pripusti, platiti izpitnu pristojbu, koja se u nijednom slučaju nevraća.

Ta pristojba iznosi za osposobljujući izpit učiteljski 6 for., a za izpit dopunitbeni iz jednoga ili više predmeta 4 for.

Iste se pristojbe plaćaju i kod opetovanja izpita.

Izpitne se pristojbe diele medju ravnatelja i izpitujuće članove povjerenstva prema trudu svakoga pojedinoga člana.

IV. O poslovodstvu.

§. 19.

Izpitna povjerenstva za učiteljsku službu na nižih pučkih školah podčinjena su neposredno kr. zemaljskoj vladi, odjelu za bogoštovje i nastavu.

Ravnatelj izpitnoga povjerenstva dotično njegov zamjenik vodi dopisivanje s kr. zemaljskom vladom i s kandidati ter drži u poslovodnom redu spise izpitnoga povjerenstva.

On podnosi na koncu svakoga izpitnoga roka kr. zemaljskoj vladi, odjelu za bogoštovje i nastavu, posebno izvješće o tečaju izpita ter mu prilaže popis svih kandidata, koji su se izpitu podvrgli i kako su na izpitu uspjeli.

Osim toga ima on na koncu svakoga izpitnoga roka sastaviti i ostalim izpitnim povjerenstvom za učiteljsku službu na nižih i viših pučkih školah u Hrvatskoj i Slavoniji dostaviti popis reprobovanih izpitnih kandidata po sliedećem obrazcu:

Digitized by Google

Popis

kandidata reprobovanih od kralj. izpitnoga povjerenstva za učiteljsku službu na nižih pučkih školah u . . . .

mjeseca . . . . 18 . . . . .

Tekući broj	Ime i prezime kandidata	Dan, kada se je rodio	Rodno mjesto	Domovina	Službeno svojstvo	Mjesto službovanja

Digitized by Google

Obrazac svjedočbe osposobnice za učitelje(ice) nižih pučkih škola.

Br.

Svjedočba osposobnica

za učiteljsku službu na nižih pučkih školah.

Gospodin (gospodična) N .... N .... rodjen(a) dne .... 18 ...... u .... vjeroizpoviesti, izučivši .... polazio(la) je godine .... učiteljske škole u .... te je dne .... 18 ...... dobio(la) svjedočbu zrelosti za niže pučke škole.

Službovavši zatim kao .... (svojstvo, u kojem je služio(la), gdje je služio(la) i kako je dugo službovanje na svakom mjestu trajalo) podvrgao(la) se je mjeseca .... 18 ...... pred podpisanim izpitnim povjerenstvom osposobljujućemu izpitu za učiteljsku službu na nižih pučkih školah.*)

(U svjedočbah za učiteljice navest će se ovdje već postignuto osposobljenje za ženski ručni rad riečmi: Po svjedočbi zrelosti od .... 18 ...... sposobna je kandidatkinja za poučavanje u ženskom ručnom radu na nižih pučkih školah).

Prama uspjehu toga izpita proglašuje se gospodin (gospodična) .... osposobljenim **) .... za samostalnu učiteljsku službu na nižih pučkih školah.

---

*) Ako kandidat (kandidatkinja) nije polagao(la) izpita iz pjevanja ili tjelovježbe (§. 12.), dodat će se ovdje: „pri čem nije kandidat (kandidatkinja) polagao(la) izpita iz

**) Prostor za eventualnu oznaku osposobljenja (§. 14.) „s odlikom“.

Digitized by Google

Pošto je gospodin (gospodična) ... za vrieme svoga obrazovanja na učiteljskoj školi uživao(la) podporu od ... for. iz ... (zaklade narodnih učiona, zemaljskih sredstva, krajiške uzgojne i obrazovne zaklade), obvezan(a) je, da još ... godina učiteljuje na pučkih školah u Hrvatskoj i Slavoniji.

U ... dne ... 18 ...

Kr. izpitno povjerenstvo za učiteljsku službu na nižih pučkih školah.

N. N.
ravnatelj izpitnoga povjerenstva.

N. N.
izaslanik crkvene oblasti.

N. N.
član izpitnoga povjerenstva.

Bilježka I. Kandidatom (kandidatkinjam), koji na učiteljskom izpitu nisu uspjeli, izdaje se „Izpitna svjedočba". Ta svjedočba glasi jednako kao i svjedočba osposobnica do zaključne formule, koja se izriče ovako: „Prema uspjehu toga izpita nemože se gospodin (gospodična) N. N. proglasiti osposobljenim za samostalnu učiteljsku službu na nižih pučkih školah.

Bilježka II. Kandidatom, koji su osposobljujući izpit učiteljski opetovali, izdaje se, ako su na izpitu uspjeli, svjedočba osposobnica bez ikakove bilježke o tom, da su izpit opetovali; ako pako na izpitu nisu uspjeli, izdaje im se izpitna svjedočba, u kojoj se okolnost, da su izpit opetovali, ima zabilježiti iza rieči: „podvrgao se je" oznakom „opetovano".

Digitized by Google

Br. 21.

Naredba kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu, od 24. kolovoza 1889. br. 8937.,

kojom se propisuje

naučna osnova za grčko-iztočnu vjeroučnu nastavu na učiteljskih školah u kraljevinah Hrvatskoj i Slavoniji.

Na osnovu §. 207. zakona od 31. listopada 1888. ob uredjenju pučke nastave i obrazovanja pučkih učitelja u kraljevinah Hrvatskoj i Slavoniji nalazi kraljevska zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, u sporazumku s dotičnimi crkvenimi oblastmi za grčko-iztočnu vjeroučnu nastavu na ovozemaljskih učiteljskih školah propisati sliedeću naučnu osnovu.

U Zagrebu dne 24. kolovoza 1889.

Za bana:
Stanković.

Naučna osnova

za grčko-iztočnu vjeroučnu nastavu na učiteljskih školah u kraljevinah Hrvatsoj i Slavoniji.

A. Mužka učiteljska škola.

1. Nauk vjere i crkveno-slovjenski jezik.

I. TEČAJ.

3 ure na tjedan.

a) Nauk vjere. 2 ure na tjedan. Biblijske pripovijetke po knjizi istoga imena od Gjure Daničića.

Sistematično izučavanje nauke o vjeri po knjizi: „Prostrani katihizis pravoslavne iztočne crkve“ od Nikole Gj. Vukićevića. I. dio.

b) Crkveno-slovjenski jezik. 1 ura na tjedan. Izučavanje nauke o glasovima crkveno-slovjenskoga jezika, zatim lijepo jasno i tačno čitanje, praktično pisanje crkveno-slovjenskom azbukom i pravopisom; podpuno upoznavanje brojne vriednosti crkveno-slovjenske azbuke.

Učevne knjige: „Slovenski bukvar“ od dra. Gjure Natoševića i „Časlovac“.

II. TFČAJ.

3 ure na tjedan.

a) Nauk vjere. 2 ure na tjedan. Izučavanje nauke o hrišćanskoj nadi i ljubavi po knjizi: „Prostrani katihizis pravoslavne iztočne crkve“ od Nikole Gj. Vukićevića. II. dio.

Digitized by Google

Nauka o bogosluženju po knjizi„ Liturgika svete pravoslavne crkve“ od Nikole Živkovića.

b) Crkveno-slovjenski jezik. 1 ura na tjedan. Izučavanje imenskijeh oblika teoretično i praktično. Učenje naizust: tropara vaskrsnijeh i prazničnijeh, liturgiskijeh pjesama, prokimena i važnijih izreka iz sv. pisma.

III. TEČAJ.

3 ure na tjedan.

a) Nauk vjere. 2 ure na tjedan. Istorija hrišćanske crkve po knjizi istoga imena od Nikole Gj. Živkovića.

Osim toga drži se sa svijem pripravnicima svake nedjelje i svakog praznika prije sv. liturgije zajednički zbor, i tu se preduzimlje čitanje i tumačenje dnevnijeh apostola i jevandjelja po knjizi: „Apostoli i jevandjelja“ od episkopa Platona.

U dane svetiteljskijeh praznika kazuje se još i životopis svetiteljev po knjizi: „Ogledalo hrišćanske dobrodjetelji“ od Nikole Gj. Vukićevića.

b) Crkveno-slovjenski jezik. 1 ura na tjedan. Izučavanje glagolskijeh oblika i ponavljanje svega, što je učeno u I. i II. tečaju.

Za izučavanje oblika sastavit će katiheta kratak izvod iz crkvenoslovjenske gramatike.

IV. TEČAJ.

2 ure na tjedan.

a) Nauk vjere. Izučavanje pravila iz hrišćanske katihetike po rukopisu vjeroučiteljevu.

Upoznavanje sa naučnom osnovom i sa vjeroučnijem knjigama, što je sve propisano za niže pučke škole.

Izradjivanje metodičkijeh zadaća iz svijeh odjeljenja vjeroučne nastave za sve razrede niže pučke škole, pa onda predavanje toga djeci pod nadzorom katihetinijem.

b) Crkveno-slovjenski jezik. Pripravnici čitaju u crkvi sve, što se čita na večernjama i jutrenjama.

Osim toga vježbaju se u vježbaonici, kako će djecu učiti čitati i razumijevati crkveno-slovjenski jezik.

2. Crkveno pojanje.

5 ura na tjedan.

Crkveno pojanje dieli se na dvoje:

a) liturgijsko pojanje, kamo spada sve, što se poje na sve tri liturgije.

b) osmoglasno pojanje, kamo spada sve, što se poje na večernjama i jutrenjama nedjeljnijem i prazničnijem.

*

Digitized by Google

Za prvo pojanje vrlo su sgodne note i to „sopran“ pod naslovom: „Staro karlovačko pjenje u srbskoj iztočnoj pravoslavnoj crkvi“ za mješoviti lik složio Tihomir Ostojić, filozof. Izdala srbska velika gimnazija novosadska god. 1887.

Za drugo neima nota nego se uči po sluhu, a knjige su za to: „Zbornik“, „Katavasija“ ili „Osmoglasnik“.

Pojanje uče svi pripravnici zajedno.

B. Ženska učiteljska škola

Za ženske učiteljske škole važi ista vjeroučna osnova, koja i za mužke učiteljske škole.

C) Naputak

za izvadjanje vjeronaučne osnove na učiteljskih školah.

I. TEČAJ.

Najprije treba preduzeti do 30 glavnijih biblijskih pripovijedaka iz staroga zavjeta, a onda 40—50 iz novoga zavjeta. Uz jasno i razgovjetno pripovijedanje valja navoditi pripravnike, kako će umjeti izvoditi kratka poučenja iz pripovijedaka, dovodeći u svezu: tropare, pojedine izreke iz sv. pisma ili pobožne i moralne poslovice narodne — što se samo može podudarati sa sadržajem izučavane pripovijedke. Za ovo je zgodna knjižica: „Izreke iz Sv. Pisma“ od dra. Gj. Natoševića. A pobožnijeh narodnijeh poslovica ima vrlo mnogo, samo valja da ih katiheta pribere i zgodno upotrebi sa pripravnicima.

Kod predavanja nauke o vjeri valja da katiheta udesi svoje predavanje tako, da ono odmah bude primjer i način, po kojem će pripravnici to isto djeci predavati. Sva teža dogmatička pravila i sve glavne definicije treba kazati što jasnije i što kraće, prema shvaćanju djece iz osnovne škole.

Tu valja dovoditi u svezu sa predavanjem članaka simvola vjere sve crkvene praznike, glavne obrede i pjesme, koje se poju na te praznike, a onda i pobožne narodne običaje, koji se vrše na te praznike n. pr. o Blagovijestima, o Božiću, o Uskrsu, na Veliki Petak, o Duhovima itd. Nauku o vjeri u opšte treba pripravnici tako temeljno i živo da nauče, kako će poslije moći tu nauku bez knjige predavati djeci.

II. TEČAJ.

Kod nauke o ljubavi valja nastojati za tijem, da se što bolje izuče ona moralna pravila, jer taj dio nastave zamjenjuje ujedno i moralku.

III. TEČAJ.

Iz istorije valja glavnu pažnju obratiti na izučavanje istorije narodne srbske crkve od Sv. Save ovamo, a onda opet osobito na istoriju srbske crkve u austrijsko-ugarskoj monarkiji. Tu treba da znadu

Digitized by Google

pripravnici: kad je ovdje ustanovljena srbska jerarhija? Kako se dijeli? Gdje su sve pojedina vladičanstva? A osobito treba im kazati za crkveno-školske vlasti: u mitropoliji, u vladičanstvima, u opštinama, i sputiti ih, da to sve poslije kazuju djeci svojoj u školi.

Na zborovima prije liturgije u nedjelje i u praznike treba naučiti pripravnike, da liepo čitaju apostol, kako se u crkvi čita. Valja ih sputiti, da umiju svagda naći apostol: po nedjeljama, po mjesecima i na svaku potrebu. Nedjeljna jevangjelja treba svagda jasno tumačiti i spućivati ih, da umiju kazati kratka poučenja iz jevangjelja prema dječijem shvaćanju.

Kod jevangjelja najbolji je način, da jedan pripravnik čita rečenicu po rečenicu, a drugi da te rečenice izgovaraju naizust negledajući u knjigu, pa onda da ih prevode.

Svaki treba da ima svoju knjigu, i katiheta neka izpravi svaku štamparsku pogrešku iz apostola i iz jevangjelja; a u nekijem izdanjima ima dosta pogrešaka.

Od životopisa svetiteljskijeh treba da nauče životopise svijeh onijeh svetitelja, koji se slave svečano u crkvi. Ti životopisi treba da su kratki i prema dječijem shvaćanju.

IV. TEČAJ.

Glavna pravila iz katihetike napisat će katiheta iz one katihetike, što je učio u bogosloviji, i treba da pazi, da se ta pravila podudaraju sa opštim školskijem metodom. Preporučuju se kao spomoćne knjige: „Uputstvo za prvu nastavu u veri“ i „Prva nastava u veri“ od Nikole Gj. Vukićevića.

Sve školske vjeronaučne knjige, što su propisane za osnovne škole, treba da katiheta prijedje sa pripravnicima IV. tečaja, te ih tako upozna sa njihovijem sadržajem.

Ali glavnu pažnju valja obratiti na propisane metodičke zadaće. Te zadaće valja davati iz cijeloga vjeronaučnoga gradiva, što je propisano za osnovne škole t. j. iz svakog odjeljenja po nekoliko zadaća. Tako treba da izrade zadaće na sve propisane molitvice iz „Malog Katihizisa“ zajedno sa tumačenjem istijeh molitvica.

Te zadaće moraju biti metodički napisane sa svijem onako, kako će odredjeni pripravnik tu zadaću djeci predavati, pošto te zadaće katiheta prije pročita i izpravi. U dane nedjeljne i praznične neka se odredjuju pripravnici, da oni tumače djeci apostole, jevangjelja i da im kazuju životopise svetitelja, ali svagda treba da se odredjeni prije spreme za to, izradivši o tome na pismeno zadaću, koju će katiheta prije pročitati i izpraviti.

Ovijem će se načinom postići, da će pripravnici IV. tečaja ponoviti sve ono, što su učili u prošla tri tečaja, kao i to, da će se sputiti, kako će uspjehom predavati vjeronauku u osnovnijem školama.

U pogledu pojanja.

Da bi učiteljski pripravnici mogli uspjehom poslužiti u svojoj crkvi, potrebno je, da izuče u učiteljskoj školi cijelo crkveno pojanje.

Digitized by Google

Pod liturgijskim pojanjem valja razumjeti sve ono pojanje, što se poje na sve tri liturgije. S toga treba da pripravnici nauče: sva jektenska otpijevanja kad su „izobrazitelna" i kad „antifoni"; blažena, vaskrsne tropare i kondake, prokimene pred apostolom na sve osam glasova; tropare, kondake i prokimene na sve Hristove, Bogorodične i svetiteljske praznike; bar jednu „heruviku" i bar jedno „pričasno"; „Večeri tvojega tajnija", „Da moljut", veliko „svjat" i sve ostalo, što se poje na liturgiju sv. Vasilije. „Da ispravitsja", „Ninje sili" i sve ostalo, što se poje na liturgiji pregjeosvećenoj. Irmos „Dostojno" bar jednijem glasom, onda sve irmose na Hristove i Bogorodične praznike, na Veliki Četvrtak i Veliku Subotu.

Ako nebi mogli svi pripravnici naučiti spomenute irmose pjevati „samoglasno", neka ih nauče bar „troparski", samo da ih mogu odpojati na liturgiji.

Ovamo spadaju još: praznična „vhodnaja", „krestu tvojemu poklanjajemsja", „tijelo Hristovo", pjesme za jektenije za upokoj; veliko „svjati Bože" i „mnogaja ljeta". Ovo pojanje morao bi znati svaki narodni učitelj i učiteljica, ako bi u crkvi svojoj od koristi bili, jer ne samo da sve izloženo treba da znadu za se, nego sve to moraju znati i povjerenu djecu naučiti, pošto se bez ovoga pojanja nemože odslužiti nijedna liturgija.

Pod osmoglasnijem pojanjem razumije se sve ono pojanje, vaskrsno i praznično, što se poje na večernjama i jutrenjama, bilo: samoglasno, vaskrsno ili podobno na sve osam glasova. Učiteljski pripravnici treba da točno i potpuno nauče po nekoliko crkvenijeh stihira na svaku melodiju a na svijeh osam glasova, kako je to označeno u školskijem knjigama za to: „Zborniku", „Katavasiji" ili „Osmoglasniku". Kada dobro nauče po nekoliko stihira na sve osam glasova, onda neka se vježbaju, da samostalno poju po onijem stihirama i sve ostale stihire, koje nijesu učene.

Ovamo spadaju sva „veličanija", izabrani psalmovi, katavasije, statije i sve u opšte, što se poje na večernjama i jutrenjama.

Pojanje uče svi pripravnici zajedno i to dva časa sedmično liturgijsko, a ostala 3 časa osmoglasno pojanje. Stariji pripravnici i bolji pojci nemoraju svagda slušati liturgijsko pojanje.

Crkveno pravilo najsgodnije se nauči skupa s pojanjem. Kad koju pjesmu uče pjevati, onda neka kaže i katiheta, kako se ta pjesma zove i kada se poje. A glavni red pojanja na večernjama i jutrenjama treba da se posebno kaže i napiše.

Radi praktičnog vježbanja nužno je, da svi pripravnici redovno dolaze ne samo na sve liturgije, nego i na večernje i jutrenje, pa da tu čitaju i poju sve, što je propisano. Nužno je, da idu na pregjeosvećenu liturgiju, pa da tamo sve praktično rade i nauče, što je propisano. A ljetnih mjeseci treba da se drže svakidašnje večernje a osobito jutrenje radi praktičnoga vježbanja.

Digitized by Google

U pogledu crkveno-slovjenskog jezika.

Kod toga prijedmeta treba da se katiheta svojski zauzme, da pripravnici i pripravnice zavole taj jezik, koji je sada sa svijem zanemaren s toga, što se nenjeguje u osnovnijem školama.

Poglavito treba ići ze tijem, da pripravnici dobro nauče u glavnome gramatičke oblike toga jezika, pa da što više uče naizust: tropare, kondake, prokimene itd., kako bi se usta navikla na što ljepše izgovaranje tijeh starijeh oblika, i kako bi razumjeli tumačiti pjesme i psalme, koje pjevaju i čitaju u crkvi.

Br. 22.

Dopis kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu, od 29. srpnja 1889. br. 6507.,

upravljen na dijezanske oblasti crkve rimo- i grčko-katoličke, zatim grčko-iztočne u kraljevinah Hrvatskoj i Slavoniji,

radi upute dušobrižnika, neka namire vojničkih častnika i vojničkih činovnika mirovinskoga staleža već 1. dana svakoga mjeseca provide propisanom potvrdom.

Zapovjedničtvo c. kr. 13. vojnoga sbora u Zagrebu priobćilo je ovamo dopisom od 4. lipnja 1889. br. 4490., da se njeki župni ured krati namire ondje prebivajućih vojničkih častnika mirovinskoga staleža glede toga, da se isti nalaze na životu, potvrditi prvoga dana dotičnoga mjeseca.

Pošto mirovine vojničkih gažista dospievaju prvoga dana svakoga mjeseca, umoljava se uslied gore spomenutoga dopisa preč. p. t., da izvoli uputiti podčinjene si dušobrižnike, da namire vojničkih častnika i vojničkih činovnika mirovinskoga staleža prvoga dana svakoga mjeseca provide propisanom potvrdom, da su na životu, dotično, da u njihovom području prebivaju. *

U Zagrebu dne 29. srpnja 1889.

Za bana:
Dr. Spevec.

Oglasi.

Br. 7406.

Troškom i nakladom akademijske knjižare Lavoslava Hartmana (Kugli i Deutsch) u Zagrebu izašla je školska knjiga pod naslovom „Mjerstveno liko-

*** Pod istim danom i brojem upravljen je na sve kr. županijske oblasti i na sva gradska poglavarstva suglasan odpis radi upute evangeličkih župnih ureda i izraelitičkih rabinata u njihovu području.**

Digitized by Google

slovje u savezu s prostoručnim risanjem. Za prvi razred realaka i realnih gimnazija. Sudjelovanjem prof. A. Anděla napisao Josip Menger, c. kr. profesor u državnoj obrtničkoj školi u Insbruku, prije u državnoj velikoj realci u Gradcu. Po drugom izdanju pohrvatio profesor Marko Mikšić. Sa 44 drvoreza", koja knjiga imade 48 strana i prodaje se broširana primjerak po 40 nvč.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, nalazi rečenu knjigu pripustiti za učevnu porabu u I. razredu ovozemaljskih realaka i realnih gimnazija.

U Zagrebu dne 17. kolovoza 1889.

Za bana:
Stanković.

Br. 8922.

Nakladom akademijske knjižare L. Hartmana (Kugli i Deutsch) u Zagrebu izašla je knjiga: „Čitanka za šegrtske škole. Sastavili prof. Gustav Fleischer i Josip Mencin." Knjiga ima 245 strana i prodaje se kruto vezana primjerak po 90 nvč.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, nalazi rečenu knjigu obzirom na vrlo povoljnu stručnjačku ocjenu obligatno uvesti za učevnu porabu u svih ovozemaljskih šegrtskih školah.

U Zagrebu dne 24. kolovoza 1889.

Za bana:
Stanković.

Br. 8923.

Nakladom akademijske knjižare Lav. Hartmana (Kugli i Deutsch) u Zagrebu izašla je knjiga: „Čitanka za više pučke škole. Knjiga prva. Sastavio Stjepan Basariček, učitelj kr. učiteljske škole".

Knjiga obsiže 15 štampanih araka i prodaje se tvrdo vezana po 90 nvč. primjerak, a namienjena je V. razredu viših pučkih škola.

Pošto su se dosad u viših pučkih školah radi pomanjkanja prikladnih knjiga rabile čitanke za niže razrede srednjih učilišta, nalazi kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, obzirom na skroz povoljnu strukovnu ocjenu odrediti, da se spomenuta čitanka već početkom dojduće školske godine 1889/90. u V., a dok nastavak doštampan bude, takodjer i u VI. razredu svih ovozemaljskih mužkih viših pučkih škola kao učevna knjiga obligatno uvede, dočim se u ostalih razredih rabiti mogu čitanke po dojakošnjem običaju.

U Zagrebu dne 24. kolovoza 1889.

Za bana:
Stanković.

Br. 8391.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, dozvolila je, da se pri nižoj pučkoj školi u Severinu ustroji drugo učiteljsko mjesto za učiteljicu s plaćom od 400 for., stanom u naravi dotično stanarinom i 6 hvati drva za ogriev.

U Zagrebu dne 21. kolovoza 1889.

Za bana:
Stanković.

Br. 8190.

Alfredu barunu Maldiniu nestalo je svjedočbe zrelosti, izdane mu od kr. gimnazije u Osieku dne 4. kolovoza 1883. br. 11.

Uslied dozvole kr. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu, od 29. srpnja 1889. br. 7620. izdalo mu je ravnateljstvo rečenoga zavoda dne 31. srpnja 1889. br. 11. duplikat svjedočbe zrelosti.

Digitized by Google

Povodom tim proglašuje se prvobitna svjedočba zrelosti Alfreda baruna Maldinia radi eventualne zloporabe ništetnom.
U Zagrebu dne 9. kolovoza 1889.

Za bana:
Dr. Spevec.

Br. 8306.

Martinu Severu, rodjenu dne 2. rujna 1857. u Loparšiću u Štajerskoj, sada c. kr. poštarskomu asistentu u Beču, nestalo je svjedočbe zrelosti, izdane mu od kr. gimnazije zagrebačke dne 1. listopada 1879. br. 22.
Uslied dozvole kr. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu, od 6. kolovoza 1889. br. 7723. izdala mu je ravnateljstvo rečenoga zavoda dne 9. kolovoza 1889. br. 22. duplikat svjedočbe zrelosti.
Povodom tim proglašuje se prvobitna svjedočba Martina Severa radi eventualne zloporabe ništetnom.
U Zagrebu dne 14. kolovoza 1889.

Za bana:
Mošinski.

Osobne viesti.

Ban kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije potvrdio je dosadanje članove kr. povjerenstva za izpitivanje kandidata gimnazijskoga i realnoga učiteljstva u Zagrebu u istom svojstvu i za iste struke i za školsku god. 1889/90. te je kr. povjerenstvo za izpitivanje kandidata gimnazijskoga i realnoga učiteljstva za rečenu školsku godinu sastavljeno ovako:
Ravnatelj: Kr. zemaljski školski nadzornik za srednja učilišta Dr. Franjo Maixner, zajedno izpitač za klasičnu filologiju;
Zamjenik ravnatelju: Kr. sveučilištni profesor Dr Juraj Pilar, zajedno izpitač za prirodopis;
Članovi izpitači: Kr. sveučilištni profesori, i to: Franjo Petračić za klasičnu filologiju; Armin Pavić i Dr. Tomo Maretić za hrvatski jezik: Nadko Nodilo za obću i Tadija Smičiklas za austrijsko-ugarsku poviest; Dr. Petar Matković za zemljopis; Dr. Vinko Dvořák za fiziku; Dr. Dragutin Zahradnik za matematiku; Spiridion Brusina i profesor kr. realke Dr. Mijo Kišpatić za prirodopis; Dr. Franjo Marković za filozofiju i Dr. Gustav Janeček za kemiju.

Ban kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije imenovao je profesora kr. gimnazije riečke Antuna Korlevića učiteljem extra statum na kr. gimnaziji zagrebačkoj, a namjestnoga učitelja kr. gimnazije zagrebačke Josipa Beyera pravim učiteljem kr. gimnazije riečke.

Ban kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije premjestio je službe radi profesora kr. velike realke zemunske Miloša Božića na kr malu realnu gimnaziju mitrovačku, a profesora potonjega zavoda Ivana Štrkljevića na kr. veliku realku zemunsku.

Digitized by Google

Ban kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije imenovao je namjestnoga učitelja kr. gimnazije osječke Josipa Horvata pravim učiteljem kr. gimnazije vinkovačke, te premjestio profesora kr. gimnazije vinkovačke Matiju Marušića na kr. gimnaziju riečku, a namjestnoga učitelja kr. velike realne gimnazije rakovačke Artura Krmpotića na kr. gimnaziju osječku.

Ban kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije imenovao je namjestnoga učitelja kr. realke zemunske Skendera Povrzanovića pravim učiteljem kr. male realke petrinjske.

Ban kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije premjestio je profesora kr. velike realke zemunske Milorada Opačića na njegovu molbu na kr. veliku realku osječku, namjestnoga učitelja potonjega zavoda Kostu Karamatu i namjestnoga učitelja kr. velike realke zemunske Vladimira Varićaka službe radi na kr. nautičku školu bakarsku, a dodielio je profesora potonjega zavoda Ivana Šaha na službovanje kr. velikoj realci zemunskoj.

Ban kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije premjestio je namjestnoga učitelja kr. gimnazije požežke Lovru Wolfa na kr. gimnaziju varaždinsku, ter je podjedno odredio, da pridieljeni kr. gimnaziji varaždinskoj na službovanje učitelj kr. gimnazije požežke Antun Miškatović početkom školske godine 1889/90. službu svoju na kr. gimnaziji požežkoj nastupi.

Ban kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije premjestio je službe radi u istom svojstvu namjestnoga učitelja kr. male realke petrinjske Rudolfa Šegu na kr. veliku realku zagrebačku.

Ban kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije postavio je izpitanog učiteljskog kandidata Dragutina Kudlicha namjestnim učiteljem kr. gimnazije zagrebačke.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, premjestila je povodom vlastitih molba pučke učitelje Gjuru Gašparca iz Sušaka u Praputnik i Stjepana Mažuranića iz Krapine na Sušak.

Umirovljen je: Jakob Čičigoj, profesor kr. gimnazije riečke.

Umrli su:

Dne 20. lipnja 1889. Ivan Vlašić, učitelj niže pučke škole u Tompojevcih.

Dne 1. srpnja 1889. Dimitrija Pavić, učitelj niže pučke škole u Doljanih.

Dne 20. srpnja 1889. Josip Biščan, ravnajući učitelj niže pučke škole u Ivanić-gradu.

Dne 3. kolovoza 1889. Pajo Biljan, učitelj niže pučke škole u Cerju.

Digitized by Google

Natječaji.

Br. 7801.—1889.

Početkom školske godine 1889/90. popunit će se jedno štipendijsko mjesto zaklade Mirka pl. Haraminčića od 250 for. na godinu, s kojim je poslije svršenih nauka skopčano pravo na uživanje godišnje podpore od 126 for. kroz tri godine, ter se za popunjenje toga štipendijskoga mjesta razpisuje natječaj do 10. listopada 1889.

Na ovo mjesto imadu pravo bez razlike nauka svi učenici, koji su sposobni natjecati se za kakovgod stipendij, nu svakako ide prednost one natjecatelje, koji se zovu Haraminčići, a pred ovimi opet u prvom redu one, koji proizlaze iz plemićke kuće Haramipčića u Maloj Gorici, zatim one, koji proizlaze iz loze rodjaka zakladateljevih Terezije pl. Ćunčić, Barbare pl. Nemčić i Ferdinanda pl. Špišića.

Natjecatelji imaju svoje molbenice, obložene krstnim listom, zatim svjedočbom o napredku u naucih i o ponašanju ćudorednom, ter legalnim dokazom o pripadnosti k plemićkoj kući Haraminčića u Maloj Gorici ili o srodstvu sa zakladateljem, ako se na to pozivlju, prije izmaka natječajnoga roka putem predpostavljena si školskoga ravnateljstva podnieti kr. zemaljskoj vladi, odjelu za bogoštovje i nastavu.

Ovaj razpis natječaja ima se proglasiti medju učenici.

Kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu.

U Zagrebu dne 7. kolovoza 1889.

Br. 7756.—1889.

Za polazak kr. nautičke škole u Bakru podielit će se početkom školske godine 1889/90. iz zemaljskih sredstava devet podpora, i to: jedna po 114 for., dvie po 100 for., jedna po 85 for., a pet po 80 for. a. vr. na godinu.

Pravo na te podpore imaju mladići rodjeni u primorskih krajevih bivšega gradjanskoga diela kraljevine Hrvatske, koji rečenu učionu već polaze ili ju buduće školske godine polaziti kane.

Natjecatelji neka svoje na kr. zemaljsku vladu, odjel za bogoštovje i nastavu, upravljene te krstnim listom, posljednjom školskom svjedočbom i izkazom o obiteljskih i imućtvenih odnošajih obložene molbenice do 30. rujna t. g. predadu ravnateljstvu kr. nautičke škole u Bakru.

Kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu.

U Zagrebu dne 7. kolovoza 1889.

Br. 30.150.—1889.

Na višem učilištu kr. zem. gospodarsko šumarskoga učilišta u Križevcih imadu se početkom buduće školske godine 1889/90. popuniti sliedeći štipendiji:

1. Jedan štipendij sa 200 for. grada Varaždina za struku gospodarsku ili šumarsku.
2. Jedan štipendij sa 200 for. grada Koprivnice za struku gospodarsku ili šumarsku.
3. Jedan štipendij brodske imovne občine sa 200 for. za struku šumarsku.
4. Jedan štipendij občine Vinica sa 200 for. za struku gospodarsku ili šumarsku.
5. Jedan štipendij sa 300 for. biskupa Ivana Kralja za struku gospodarsku.

Na štipendije pod 1. i 2. grada Varaždina i grada Koprivnice imadu pravo domaći sinovi, pripadnici istih gradova.

Štipendije podjeljuju zastupstva rečenih gradova.

Na štipendij pod 3. brodske imovne občine imadu pravo pripadnici, odnosno ovlaštenici rečene občine, koje zastupstvo štipendij podjeljuje pod nadzorom kr. zemaljske vlade, odjela za poslove unutarnje.

Na štipendij biskupa Ivana Kralja pod 5. imadu pravo u prvom redu potomci Ivana Kralja, u drugom redu potomci Karoline Marjanović, u trećem redu potomci Helene Vranjicani, u četvrtom potomci Ane udove Goricaj, u petom Julija Goricaja, a u posljednjem šestom redu potomci stanovnika slob. i kr. grada Varaždina, ako su roditelji pripadnici kraljevina Hrvatske i Slavonije, svi ovi, ako će slušati gospodarstvo na višem odjelu učilišta križevačkoga.

Pravo podjeljivanja toga štipendija izvršava prvostolni kaptol zagrebački.

Digitized by Google

Natjecatelji za sve navedene štipendije treba da se vjerodostojno izkažu sa:

a) krstnim listom, da su navršili 15. godinu života;

b) školskom svjedočbom, da su dobrim uspjehom svršili 4. razred gimnazije ili realke;

c) liečničkom svjedočbom, da su zdravoga tjelesnoga ustroja i napokon

d) školskom svjedočbom ili svjedočbom predpostavljene si oblasti, da su bezprikornoga ponašanja.

Molbenice imadu se putem nadležne oblasti političke, odnosno školskoga ravnateljstva, najkasnije do 10. rujna 1889. ovamo podnieti.

Kr. hrv.-slav.-dalm. zem. vlada, odjel za unutarnje poslove.

U Zagrebu dne 17. kolovoza 1889

Br. 30.150.—1889.

Na kr. zemaljskoj ratarnici u Križevcih biti će početkom buduće školske godine 1889/90. za popuniti sliedeći štipendiji:

1. Devet zemaljskih štipendija, svaki po 120 for. za seoske mladiće iz staroga provincijala;

2. Pet štipendija, svaki po 170 for. iz krajiške uzgojne i naobrazovne zaklade za seoske mladiće iz bivše Vojne Krajine

Pravo na ove štipendije pod 1. i 2. imadu sinovi seoskih posjednika iz dotičnih područja ovih kraljevina.

3.	Štipendij obćine	Ludbreg,	21.	Štipendij obćine	Martinskaves.
4.	„ „	Mali Bukovec.	22.	„ „	Kalnik.
5.	„ „	Gjelekovec.	23.	„ „	Krap. Toplice.
6.	„ „	Vrbanovec.	24.	„ „	Vrbovec.
7.	„ „	Sv. Ilija.	25.	„ „	Sv. Ivan-Žabno.
8.	„ „	Peteranec.	26.	„ „	Sv. Petar (Orehovac).
9.	„ „	Vidovec.			
10.	„ „	Varažd. Toplice.	27.	„ „	Ivanić Kloštar.
11.	„ „	Novimarof.	28.	„ „	Kraljevac.
12.	„ „	Bistrica.	29.	„ „	Križ.
13.	„ „	Stubica Gornja.	30.	„ „	Sudovec.
14.	„ „	Dugoselo.	31.	„ „	Stubica Dolnja.
15.	„ „	Brdovec.	32.	„ „	Jakovlje.
16.	„ „	Dubrava.	33.	„ „	Sela.
17.	„ „	Popovača.	34.	„ „	Imovne križevačke.
18.	„ „	Ludina.	35.	„ „	„ brodske.
19.	„ „	Bregi.	36.	„ grada	Koprivnice.
20.	„ „	Topolovec.	37.	„ „	Siska.

Pravo na ove štipendije imadu izključivo samo pripadnici odnosnih obćina.

Natjecatelji imadu svoje molbenice obložiti:

a) krstnim listom, da su navršili 16. godinu života;

b) izvadkom iz gruntovnice, da spadaju k seljačkomu stališu i da posjeduju vlastitoga imetka;

c) liečničkom svjedočbom, da su zdravoga tjelesnoga ustroja, da su im ciepljene boginje ili da su takove preboljeli naravnim načinom;

d) školskom svjedočbom, da su dobrim uspjehom svršili pučku školu;

e) očitovanjem zadruge ili, gdje takove neima, roditelja ili skrbnika, da privoljuju na trogodišnji boravak pitomca u ratarnici;

f) reverzom pitomca, supodpisanim po roditeljih ili skrbniku, da će se, svršiv nauke na križevačkoj ratarnici, opet povratiti na zadružni, dotično roditeljski posjed, da tamo radi, te stečenim izkustvom i znanjem druge podučava, osim ako nastupe takove okolnosti, koje bi ovaj povratak onemogućile.

Molbenice svimi ovimi dokazali podkriepljene imadu se najkašnje do 10. rujna t. g. ovamo podnieti.

Kr. hrv.-slav.-dalm. zem. vlada, odjel za unutarnje poslove.

U Zagrebu dne 17. kolovoza 1889.

Digitized by Google

Br. 30.150.—1889.

Na kr. zemaljskoj ratarnici u Požegi imadu se početkom školske godine 1889/90. popuniti sliedeća štipendijalna mjesta, i to:

1. Sedam zemaljskih štipendija, svaki po 120 for. za seoske mladiće iz staroga pronvincijala.
2. Pet štipendija imovne obćine brodske, svaki sa 120 for.
3. Tri štipendija imovne obćine Nova Gradiška, svaki sa 120 for.
4. Dva štipendija, svaki sa 120 for. grofa Julija Jankovića Daruvarskoga.

Pravo na štipendije pod 1. imadu sinovi seoskih posjednika iz područja ovih kraljevina.

Na štipendije pod 2. i 3. imadu pravo pripadnici, odnosno ovlaštenici rečenih imovnih obćina, kojih zastupstva štipendije podjeljuju.

Pravo na štipendije pod 4. imaju u prvom redu pripadnici obćina Daruvar i Pakrac, u pomanjkanju ovih pako bez razlike svi sposobni mladići seoskoga strališa iz Hrvatske i Slavonije. Štipendija ova podjeljuje sam grof Janković Julio.

Štipendija obćina:

5.	obćine	Brestovac.	19.	obćine	Semeljci.
6.	„	Ilok.	20.	„	Virovitica.
7.	„	Brestač.	21.	„	Šljivoševci.
8.	„	Dobrinci.	22.	„	Dolj. Miholjac.
9.	„	Čalma.	23.	„	Jazak.
10.	„	Grgurovci.	24.	„	Klenak.
11.	„	Indjija.	25.	„	Hrtkovci.
12.	„	Irig.	26.	„	Grabovci.
13.	„	Kamenica.	27.	„	Slatina.
14.	„	Vel. Radinci.	28.	„	Voćin.
15.	„	Drenje.	29.	„	Lipovljani.
16.	„	Feričanci,	30.	„	Begtež.
17.	„	Našice.	31.	„	Djakovo (vanjsko.)
18.	„	Levanska-varoš.			

Pravo na štipendije obćina imadu pripadnici, odnosno pravoužitnici dotičnih obćina, kojih zastupstva vrše podjeljivanje tih štipendija pod vrhovnim nadzorom kr. zem. vlade, odjela za unutarnje poslove.

Natjecatelji imadu svoje molbenice obložiti sa:

a) krstnim listom, da su navršili 16. godinu života;

b) izvadkom iz gruntovnice, da spadaju k seljačkomu stališu i da posjeduju vlastitoga imetka;

c) liečničkom svjedočbom, da su zdravoga i čvrstoga tjelesnoga ustroja, ter da su im boginje ciepljene ili da su takove preboljeli naravnim načinom;

d) školskom svjedočbom, da su dobrim uspjehom svršili pučku školu;

e) očitovanjem zadruge ili, gdje takove neima, roditelja ili skrbnika, da privoljuju na dvogodišnji boravak pitomca u ratarnici požežkoj;

f) reverzom pitomca, supodpisanim po roditeljih ili skrbniku, da će se, svršiv nauke na ratarnici, vratiti opet na zadružni, dotično roditeljski posjed, da tamo radi te stečenim izkustvom i znanjem druge podučava, osim ako nastupe takove okolnosti, koje bi ovaj povratak onemogućile.

Molbenice svimi ovimi dokazali podkriepljene imadu se najdulje do 10. rujna t. g. ovamo podnieti.

Kr. hrv.-slav.-dalm. zem. vlada, odjel za unutarnje poslove.

U Zagrebu dne 17. kolovoza 1889.

Br. 3505.—1889.

Jedan izpražnjeni štipendij za obrtnu školu u Zagrebu sa godišnjih 150 for. imade se početkom škol. god. 1889/90. popuniti.

Pravo na ovaj stipendij imadu siromašni sinovi pravoužitnika ove imovne obćine.

Odnosne molbe imadu se obložiti krstnim listom, školskom svjedočbom o napredku mladića, svjedočbom obćinskoga ureda, kolika je obitelj i kako su djeca stara, zatim izvjestnicom istog o

Digitized by Google

cjelokupnom gibivom i negibivom imetku uz točnu naznaku vriednosti istog, zatim uz izjavu roditelja, da će nadoplatiti u zavodu godišnjih 50 for. ter rubeninu štipendisti dati.

Ovako obložene molbe imadu se do 20. rujna 1889. amo podnieti.

Šumsko-gospodarstveni ured gjurgjevačke imovne obćine.

U Belovaru dne 22. kolovoza 1889.

Br. 7607.—1889.

Za popunjenje mjesta ravnajućega učitelja u Ivanić-gradu razpisuje se natječaj do 15. rujna t. g.

S tim mjestom ustanovljena je godišnja normalna plaća od 400 for., 50 for. funkcijonalnoga doplatka i 100 for. mjestnoga u mirovinu neuračunivoga doplatka, zatim stan u naravi sa vrtom i 6 hvati ogrievnih drva.

Molbenice sa potrebitimi dokazali, upravljene na visoku kr. zem. vladu, odjel za bogoštovje i nastavu, neka se podnesu do označenoga roka gradskomu poglavarstvu u Ivanić-gradu.

Natjecatelji, koji se izkažu, da su igranju na glasoviru, orguljanju i guslanju vješti, imaju prednost.

Kr. županijska oblast u Belovaru dne 7. kolovoza 1889.

Br. 7778.—1889.

U području kr. županijske oblasti u Požegi ima se popuniti na jednorazrednoj obospolnoj obćoj pučkoj školi u Tornju, kotara pakračkoga, mjesto učitelja i pojca grčko-iztočne vjeroizpoviesti. Sa pomenutim je mjestom skopčana minimalna godišnja plaća od 350 for., stan u naravi, odnosno stanarina od 100 for. na godinu, vrt i drva za ogriev.

Natječaj se razpisuju do 18. rujna 1889.

Natjecatelji za to mjesto neka svoje po propisu obložene, na visoku kr. zemaljsku vladu, odjel za bogoštovje i nastavu, upravljene molbenice do prije ustanovljenoga roka podnesu dotičnoj kotarskoj oblasti.

Kr. županijska oblast u Požegi dne 7. kolovoza 1889.

Br. 7355.—1889.

U području kr. županijske oblasti u Požegi imaju se početkom školske godine 1889/90. popuniti sliedeća učiteljska mjesta:

1. Na jednorazrednoj obospolnoj obćoj pučkoj školi u Beravcih, kotara brodskoga, mjesto učitelja rimo-katoličke vjeroizpoviesti.

2. Na jednorazrednih obospolnih pučkih školah u Gornjem Bogičevcu, Dolini i Srednjem Lipovcu, kotara novogradiškoga, mjesta učitelja rimo-katoličke vjeroizpoviesti.

3. Na jednorazrednoj obospolnoj pučkoj školi u Vrbovljanih, kotara novogradiškoga, mjesto učitelja i pojca grčko-iztočne vjeroizpoviesti.

4. Na jednorazrednih obospolnih pučkih školah u Paklenici i Jablancu, kotara novskoga, mjesta učitelja i pojaca grčko-iztočne vjeroizpoviesti.

5. Na jednorazrednoj obospolnoj obćoj pučkoj školi u Plesmu, kotara novskoga, mjesto učitelja rimo-katoličke vjeroizpoviesti.

Sa svakim od spomenutih učiteljskih mjesta skopčana je minimalna godišnja plaća od 350 for., stan u naravi odnosno stanarina od 100 for. na godinu i 21 kbm. ogrievnih drva.

Natječaj se razpisuje do 20. rujna t. g.

Natjecatelji za ta mjesta neka svoje po propisu obložene, na visoku kr. zemaljsku vladu, odjel za bogoštovje i nastavu, upravljene molbenice do prije ustanovljenoga roka podnesu dotičnoj kr. kotarskoj oblasti.

Kr. županijska oblast u Požegi dne 21. srpnja 1889.

Digitized by Google

Br. 7583.—1889.

Početkom školske god. 1889/90. imaju sa u području požežke županije popuniti sliedeća učiteljska mjesta:

1. Na dvorazrednoj obćoj pučkoj školi u Bastajih, kotara daruvarskoga, mjesto učiteljice rimo-katoličke vjere. Minimalna je godišnja plaća 350 for., stan u naravi, odnosno sta narina od 100 for. na godinu i drva za ogriev.

2. Na jednorazrednoj obćoj pučkoj školi u Bieloj, kotara daruvarskoga, mjesto učitelja i pojca grčko-iztočne vjere sa minimalnom godišnjom plaćom od 350 for., stanom u naravi odnosno stanarinom od 100 for. na godinu, vrtom, 1 jutrom zemljišta, pol jutra livade i 6 hvati ogrievnih drva za vlastitu porabu.

3. Na jednorazrednoj obćoj pučkoj školi u Gjulavesi, kotara daruvarskoga, mjesto učitelja rimo-katoličke vjere. Minimalna godišnja plaća 350 for., stan u naravi, vrt, 8·5 ara oranice i 6 hvati ogrievnih drva za vlastitu porabu.

Učitelj ima biti vješt njemačkomu jeziku, koji je na istoj školi obvezni predmet.

4. Na jednorazrednoj obćoj pučkoj školi u Sokolovcu, kotara daruvarskoga, mjesto učitelja rimo-katoličke vjere. Minimalna godišnja plaća 350 for., stan u naravi, odnosno stanarina od 100 for. na godinu, vrt, pet jutara zemlje i 6 hvati ogrievnih drva za vlastitu porabu.

Učitelj ima biti vješt njemačkomu jeziku, koji je na istoj školi obvezni predmet.

5. Na jednorazrednoj obćoj pučkoj školi u Trojeglavi, kotara daruvarskoga, mjesto učitelja rimo-katoličke vjere. Minimalna godišnja plaća od 350 for., stan u naravi, vrt i 2 jutra oranice.

6. Na jednorazrednoj obćoj pučkoj školi u Imsovuselu, kotara daruvarskoga, mjesto učitelja i pojca grčko-iztočne vjere. Minimalna plaća 350 for., stan u naravi, odnosno 100 for. stanarine, 2 jutra oranice, 1 jutro livade, vrt i 6 hvati ogrievnih drva za vlastitu porabu.

7. Na jednorazrednoj obćoj pučkoj školi u Doljanu, kotara daruvarskoga, mjesto učitelja i pojca grčko-iztočne vjere. Minimalna plaća godišnjih 350 for., stan u naravi, odnosno 100 for. stanarine, komad livade, vrt i 6 hvati ogrievnih drva za vlastitu porabu.

8. Na jednorazrednoj obćoj pučkoj školi u Subockomgradu, kotara novskoga, mjesto učitelja i pojca grčko-iztočne vjere. Minimalna plaća 350 for., stan u naravi odnosno stanarina od 100 for. na godinu, 6 hvati drva za ogriev za vlastitu porabu i komadić vrta.

9. Na jednorazrednoj obćoj pučkoj školi u Lipiku, kotara pakračkoga, mjesto učitelja rimo-katoličke vjere. Minimalna godišnja plaća 350 for., stan u naravi, vrt i 6 hvati drva za ogriev i za vlastitu porabu.

10. Na jednorazrednoj obćoj pučkoj školi u Rogoljih, kotara pakračkoga, mjesto učitelja i pojca grčko-iztočne vjere. Minimalna godišnja plaća od 350 for., 50 for. godišnjoga doplatka iz Rogićeve zaklade, stan u naravi, vrt, oranice i komad šljivika, te 6 hvati ogrievnih drva za vlastitu porabu.

11. Na dvorazrednoj obćoj pučkoj školi u Obrieži, kotara pakračkoga, mjesto učitelja rimo-katoličke vjere. Minimalna plaća 350 for. na godinu, stan u naravi, vrt, komad zemlje i 6 hvati ogrievnih drva za vlastitu porabu.

12. Na obospolnoj jednorazrednoj obćoj pučkoj školi u Kusonju, kotara pakračkoga, mjesto učitelja i pojca grčko-iztočne vjere. Minimalna plaća godišnjih 350 for., stan u naravi odnosno 100 for. stanarine i 6 hvati drva za ogriev.

Natječaj se razpisuje do 18. rujna o. g.

Natjecatelji neka svoje po propisu obložene, na visoku kr. zemaljsku vladu, odjel za bogoštovje i nastavu, upravljene molbenice do 18. rujna 1889. podnesu dotičnoj kr. kot. oblasti.

Kr. županijska oblast u Požegi dne 2. kolovoza 1889.

Br. 9457.—1889.

U području sriemske županije imadu se na obćih pučkih školah popuniti sliedeća učiteljska mjesta:

a) U kotaru vukovarskom.

1. U Veri mjesto učitelja i pojca grčko-iztočne vjere s plaćom od 350 for. te 52 for. 50 nč. u ime stanarine.

Digitized by Google

2. U Marincih mjesto učitelja rimo-katoličke vjere s plaćom od 400 for., stanom u naravi, vrtom i 4 hvata drva za ogriev.

Natjecatelji za ovo mjesto imaju dokazati, da su vješti i magjarskomu jeziku.

3. U Markušici mjesto učitelja i pojca grčko-iztočne vjeroizpoviesti s plaćom od 400 for., 20 kbm. drva i stanom u naravi. Za pojanje nagrade neima.

4. U Ostrovu mjesto učitelja i pojca grčko-iztočne vjeroizpoviesti s plaćom od 400 for., stanom u naravi, vrtom uza školu i na pašnjaku te 4 hvata ogrievnih drva.

5. U Tompojevcih mjesto učitelja i orguljaša rimo-katoličke vjere s plaćom od 400 for., stanom u naravi, vrtom i 20·5 kbm. drva za ogriev.

6. U Mikluševcih mjesto učitelja i pojca grčko-iztočne vjeroizpoviesti s plaćom od 400 for., stanom u naravi, vrtom i 20·5 kbm. drva.

7. Na pustari Lipovači vlastelinstva vukovarskoga mjesto učitelja sa sliedećimi užitci:

Oženjen dobiva 240 for. godišnjih, stan u naravi, drva po potrebi, 1 jutro zemljišta i komad vrta. Po ustmenom sporazumku s upraviteljem imati će još i inih probitaka.

Neoženjen dobiva 240 for. plaće, stan u naravi i bezplatnu hranu kod upravitelja.

Natjecatelji moraju biti podpuno vješti jeziku hrvatskomu ili srbskomu i njemačkomu.

Molbenice neka se pošalju upravi vlastelinstva u Lipovači (pošta Vukovar).

b) U Rumi 1. mjesto učitelja na njemačkoj školi rimo-katoličke vjere s plaćom od 400 for., stanarine 100 for. i 20·5 kbm. drva.

Natjecatelji moraju biti podpuno vješti i njemačkomu jeziku.

2. Mjesto učitelja i pojca grčko-iztočne vjere s 400 for. plaće, 100 for. stanarine i 20·5. kbm. drva.

c) U kotaru vinkovačkom.

1. U Lazah mjesto učitelja i pojca grčko-iztočne vjeroizpoviesti s plaćom od 400 for., stanom u naravi, vrtom i 21 kbm. ogrievnih drva.

2. U N. Jankovcih mjesto učitelja rimo-katoličke vjere s plaćom od 400 for., stanarinom od 100 for., vrtom i 21 kbm. drva.

d) U kotaru irižkom.

U Rakovcu mjesto učitelja i pojca grčko-iztočne vjere s plaćom od 400 for., stanom u naravi, 3 hvata drva ili 30 for. odštete. Pojanje se nenagradjuje.

e) U kotaru mitrovačkom.

U Šašincih mjesto učitelja i pojca grčko-iztočne vjere s plaćom od 350 for., stanom u naravi, vrtom i 20 kbm. drva.

f) U kotaru šidskom.

U N. Banovcih mjesto učitelja i pojca grčko-iztočne vjeroizpoviesti s plaćom od 350 for., stanom u naravi i 8 hvati drva za ogriev.

Natjecatelji neka svoje dokaznicami obložene, na visoku kr. zemaljsku vladu, odjel za bogoštovje i nastavu, upravljene molbenice do 15. rujna tg. podnesu dotičnoj kr. kotarskoj oblasti, odnosno trgovištnomu magistratu u Rumi.

Kr. županijska oblast u Vukovaru dne 5. kolovoza 1889.

Br. 10061.—1889.

U Šimanovcih, kotara zemunskoga, ima se popuniti mjesto učiteljice grčko-iztočne vjeroizpoviesti s plaćom od 350 for., stanom u naravi i 20 kbm. drva za ogriev.

Rok traje do 15. rjuna t. g.

Natjecateljice neka po propisu obložene na visoku kr. zemaljsku vladu, odjel za bogoštovje nastavu, upravljene molbenice podnesu kr. kotarskoj oblasti u Zemunu.

Kr. županijska oblast u Vukovaru dne 15. kolovoza 1889.

Digitized by Google

Br. 8054.—1889.

Na obćoj pučkoj jednorazrednoj učioni u Cerju, područja kotara gračačkoga, izpražnjeno je mjesto učitelja vjere rimo-katoličke, za koje se razpisuje natječaj do 15. rujna t. g.

Natjecatelji imaju svoje propisano obložene molbenice upravljene na visoku kr. zemaljsku vladu, odjel za bogoštovje i nastavu, do rečenoga roka dostaviti odnosnoj kr. kotarskoj oblasti, koja će njimi razpolagati u smislu §. 184. slovo a) školskoga zakona.

Kr. županijska oblast u Gospiću dne 19. kolovoza 1889.

Br. 8040.—1889.

U području kr. županijske oblasti u Gospiću imaju se popuniti sliedeća učiteljska mjesta:

1. Na obćoj pučkoj četverorazrednoj učioni u Gospiću, kotara gospićkoga, mjesto učitelja.

2. Na obćoj pučkoj dvorazrednoj učioni u Lapcu, kotara udbinskoga, mjesto učitelja grčko-iztočne vjeroizpoviesti.

3. Na obćoj pučkoj jednorazrednoj učioni u Mogoriću, kotara gospićkoga, mjesto učitelja grčko-iztočne vjeroizpoviesti.

4. Na obćoj pučkoj dvorazrednoj učioni u Buniću, kotara koreničkoga, mjesto učitelja.

Natječaj za popunu tih mjesta razpisuje se do 15. rujna t. g.

Natjecatelji za ta mjesta neka svoje po propisu obložene i na visoku kr. zemaljsku vladu, odjel za bogoštovje i nastavu, upravljene molbenice do rečenoga roka dostave dotičnoj kr. kotarskoj oblasti, koja će njimi razpoložiti u smislu §. 184. slovo a) školskoga zakona.

Kr. županijska oblast u Gospiću dne 8. kolovoza 1889.

Tisak Ign. Granitza u Zagrebu.

Digitized by Google

Digitized by Google

God. 1889. Komad IX.

SLUŽBENI GLASNIK

kr. hrv. slav. dalm. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu.

U Zagrebu dne 30. rujna 1889.

Naredbe.

Br. 23.

Naredba kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu, od 2. rujna 1889. br. 9026.,

kojom se propisuje

naučna osnova za katoličku vjeroučnu obuku na učiteljskih školah u kraljevinah Hrvatskoj i Slavoniji.

Na osnovu §. 207. zakona od 31. listopada 1888. ob uredjenju pučke nastave i obrazovanja pučkih učitelja u kraljevinah Hrvatskoj i Slavoniji nalazi kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, u sporazumku s duhovnim stolom nadbiskupije zagrebačke za katoličku vjeroučnu obuku na ovozemaljskih učiteljskih školah propisati sliedeću naučnu osnovu.

U Zagrebu dne 2. rujna 1889.

Za bana:
Dr. Spevec.

Digitized by Google

Naučna osnova

za katoličku vjeroučnu obuku na učiteljskih školah u kraljevinah Hrvatskoj i Slavoniji.

A) Mužka učiteljska škola.

I. TEČAJ.

2 ure na tjedan.

a) Liturgika. Tumačenje obreda u crkvi katoličkoj naročito onih, kod kojih sudjeluje pučki učitelj vršeći službu orguljašku.

Učevna knjiga: „Malo katoličko obredoslovje“ od Cvjetka Rubetića.

b) Poglavite stvari iz poviesti crkve Kristove, naime: Proganjanje i napadanje kršćanstva. Car Konstantin Veliki i nasljednici. Pokrštenje Germana (Sv. Bonifacij). Hrvata, Srba, Slovenaca, Moravaca, Čeha, Poljaka, Rusa i Magjara. Sveti otci na iztoku i na zapadu. Pustinjaci i redovnici (Benediktinci, Franjevci, Dominikanci, Pavlini i Isusovci). Postanak papinske države. Karlo Veliki i njegov rad za crkvu Kristovu. Grčki razkol. Protestantizam. Francezki prevrat.

Učevna knjiga: „Kratka poviest crkve Kristove“ od Cvjetka Rubetića.

II. TEČAJ.

2 ure na tjedan.

Obćeniti i posebni dio katoličke dogmatike.

Učevna knjiga: „Kratka dogmatika“ od Cvjetka Rubetića.

III. TEČAJ.

2 ure na tjedan.

Obćenita i posebna katolička moralka.

Učevna knjiga: „Kratka katolička moralka“ od Cvjetka Rubetića.

IV. TEČAJ.

2 ure na tjedan.

Katehetika; učenje teksta školskih katekizama; ponavljanje učevne gradje prvih triju tečaja. Uz to predavaju učiteljski pripravnici izmjenice vjeronauk u pojedinih razredih vježbaonice jedan od satova odredjenih u tjednu za praktičke vježbe.

Učevne knjige: „Kratka katehetika“ od Dr. Martina Štiglića i „Katekizam za obće pučke škole“.

Digitized by Google

B) Ženska učiteljska škola.

I. TEČAJ.

2 ure na tjedan.

a) Biblijska poviest novoga zavjeta.

Učevna knjiga: „Biblijske pripoviesti" od Gjure Šimončića.

b) Poglavite stvari iz poviesti crkve Kristove, naime: Proganjanje i napadanje kršćanstva. Car Konstantin Veliki i nasljednici. Pokrštenje Germana (Sv. Bonifacij), Hrvata, Srba, Slovenaca, Moravaca, Čeha, Poljaka, Rusa i Magjara. Sveti otci na iztoku i zapadu. Pustinjaci i redovnici (Benediktinci i Benediktinke, Franjevci, Isusovci, Karmelićanke, Uršulinke, Milosrdne sestre i dr.). Postanak papinske države. Karlo Veliki i njegov rad za crkvu Kristovu. Grčki razkol. Protestantizam. Francezki prevrat.

Učevna knjiga: „Kratka poviest crkve Kristove" od Cvjetka Rubetića.

II. TEČAJ.

2 ure na tjedan.

Obćeniti i posebni dio katoličke dogmatike.

Učevna knjiga: „Kratka dogmatika" od Cvjetka Rubetića.

III. TEČAJ.

2 ure ua tjedan.

Obćenita i posebna katolička moralka.

Učevna knjiga „Kratka katolička moralka" od Cvjetka Rubetića.

IV. TEČAJ.

2 ure na tjedan.

Katehetika; učenje teksta školskih katekizama; ponavljanje učevne gradje prvih triju tečaja. Uz to predavaju učiteljske pripravnice izmjenice vjeronauk u pojedinih razredih vježbaonice jedan od satova odredjenih u tjednu za praktične vježbe.

Učevne knjige: „Kratka katehetika" od Dr. Martina Štiglića i „Katekizam za obće pučke škole."

C) Tečaj za obrazovanje učiteljica zabavištnih.

2 ure na tjedan.

Učvršćivanje učenica u vjeroučnom znanju već stečenom tumačenjem nedjeljnih evangjeoskih perikopa i glavnih crkvenih svetkovina i obreda i po okolnostih opetovanjem po koje glavnije strane kršćanskoga nauka naročito, u kojoj bi se znanje učenica pokazalo manjkavim, i to na temelju katekizma i biblijske poviesti.

Označivanje onih religijoznih pojmova i biblijskih crtica, koje bi

Digitized by Google

se djeci u zabavištih spominjati mogle, i uputa, kako da to biva i kako da se u obće religijozna ćut u djeci budi i njeguje.

Učevne knjige: „Katekizam za IV. razred pučkih škola“ i „Biblijske pripoviesti“ od Gjure Šimončića.

D) Tečaj za obrazovanje učiteljica za ženski ručni rad.

2 ure na tjedan.

Učvršćivanje učenica u religijoznom znanju već stečenom tumačenjem nedjeljnih evangjeoskih perikopa, poglavitih crkvenih svetkovina i obreda i opetovanjem glavnih strana kršćanskoga nauka osobito onih, u kojih bi se znanje učenica pokazalo manjkavo. Sve to na temelju katekizma i biblijske poviesti.

Učevne knjige: „Katekizam za IV. razred pučkih škola“ i „Biblijske pripoviesti“ od Gjure Šimončića.

Br. 24.

Naredba kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu, od 25. rujna 1889. br. 9951.,

kojom se

za pučke škole u kraljevinah Hrvatskoj i Slavoniji izdaju ustanove „o polazu škole.“

Na temelju §. 215. zakona od 31. listopada 1888. ob uredjenju pučke nastave i obrazovanja pučkih učitelja u kraljevinah Hrvatskoj i Slavoniji nalazi kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, radi provedbe odnosnih ustanova pomenutoga zakona izdati sliedeću „Naredbu o polazu škole,“ koja stupa u krepost danom svoga proglašenja u „Službenom glasniku“.

U Zagrebu dne 25. rujna 1889.

Grof Khuen-Héderváry,

Naredba o polazu škole.

§. 1.

Od navršene sedme pa do dvanajste godine dobe svako je diete školu polaziti dužno; no već od navršene šeste godine dobe svako je diete školu polaziti sposobno ili vlastno (§. 46. šk. zakona i §. 2. školskoga i nastavnoga reda).

§. 2.

Prama tomu ima se najmanje mjesec dana prije početka školske godine (§. 8. školskoga i nastavnoga reda) obaviti popis svekolike, unutar školske obćine nalazeće se, na polaz škole obvezane djece bez razlike vjeroizpoviesti, i to putem posebnoga odbora, kojemu su čla-

Digitized by Google

novi načelnik dotične političke obćine, dotični dušobrižnici, mjestni školski nadzornik, učitelj, a gdje ih je više ravnajući učitelj kao perovodja, i dva izkusna, s mjestnimi okolnostmi pobolje poznata zastupnika dotične školske obćine.

§. 3.

Da se popis djece obavi što točnije i pouzdanije, imat će načelnik političke obćine dan za popisivanje djece unapred odrediti, ter ga u području školske obćine načinom za druge javne oglase običnim obznaniti i gori pomenute članove popisnoga odbora k njemu pozvati.

§. 4.

Radi evidencije domaćih školskih sposobnjaka obratit će se načelnik političke obćine najmanje 15 dana prije popisnoga roka na dotične dušobrižnike s pozivom, da iz rodnih knjiga (matica) izpišu za porabu popisujućega odbora djecu na polaz škole po zakonu obvezanu.

Isto će tako načelnik političke obćine pozvati vlastnike tvornica i većih obrtničkih radionica, da podnesu popis djece kod njih zabavljene a na polaz škole po zakonu obvezane.

Popis strane djece, u području školske obćine nalazeće se i na polaz škole obvezane, obavit će načelnik političke obćine sam.

Popis djece ima se obaviti u sjedištu škole u sgradi obćinskoga ureda, ili ako takove u dotičnom mjestu neima, u školi.

§. 5.

Budući da su djeca, koja imaju kakovu tjelesnu ili duševnu manu, zatim djeca, koja se doma ili u privatnih zavodih obučavaju ili pako višu kakovu školu polaze, od dužnosti polaza pučke škole oproštena, valja da roditelji djecu bolestnu dovedu pred popisujući odbor, koji u dvojbenih slučajevih može odrediti i liečničko pregledanje takove djece; a glede dalje navedenih okolnosti treba da se izkažu svjedočbom dotične škole.

§. 6.

Po izvorih i podatcih, u predidućih §§. 4. i 5. napomenutih, sastavit će popisujući odbor u tri eksemplara izkaz djece na polaz škole obvezane u propisanom formularu, (tiskanica formular 26. priložen ovoj naredbi), i drugi izkaz djece od polaza škole zakonito oproštene (tiskanica formular 9. priložen šk. i nast. redu), ter će jedan od onih triju eksemplara ostaviti načelniku političke obćine, drugi će izručiti obćinskomu školskomu odboru dotično učitelju, da si po njem sastavi školski imenik, treći kotarskoj oblasti, a u gradovih županijskoj oblasti, koje će strogo nad tim bditi, da se pri uškolanju i izškolanju djece zakonito postupa.

§. 7.

Obavljeni tim načinom popis djece kako na polaz škole obvezane tako i od njega oproštene ima se u području školske obćine najposlije za 8 dana shodnim načinom proglasiti, da roditelji ili njihovi zamjenici uzmognu uložiti svoje, ako kakovih bude, prigovore.

Digitized by Google

Roditelji ili njihovi zamjenici, kojim su djeca ostala možda pogrješno nepopisana, dužni su tu okolnost naknadno prijaviti popisujućemu odboru; što ako neučine, podpasti će jednako s onimi, koji glede svoje djece štogod krivo naznače, pod kazni ustanovljene §. 29. al. 2. školskoga zakona.

Eventualne utoke proti postupku popisujućega odbora rješavaju političke oblasti (obćinska dotično gradska poglavarstva u prvoj, a kotarske oblasti dotično županijski upravni odbori, a u gradu Zagrebu i Osieku upravni odbor gradski u drugoj i posljednoj molbi [§. 39. točka 3. i §. 42. točka 12. naredbe ob upravi pučkih škola]) te proti njim neima daljega priziva.

§. 8.

Djeca u smislu §. 1. ove naredbe na polaz škole obvezana, dužna su školu polaziti neprekidno.

S važnih razloga vlastan je pojedini učitelj najviše na dva dana oprostiti diete od polaza škole.

No dokaže li se, da učitelj tu vlast zlorabi, bit će mu ona na predlog obćinskoga školskoga odbora od županijske oblasti oduzeta i kod škola s jednim učiteljem na mjestnoga školskoga nadzornika, a kod škola s više učitelja na ravnajućega učitelja uz duže ili kraće vrieme prenešena.

§. 9.

Da se o školskih izostatcih potrebita očevidnost imati i proti nemarnim roditeljem u smislu zakona postupati može, dužan je učitelj svaki dan prije i poslije podne po svršetku obuke iz imenika svu u nj upisanu djecu prozvati, ter u dotičnu za taj dan opredieljenu rubriku zabilježiti i one, koji su prisutni, i one, kojih neima u školi.

Prisutna djeca bilježe se točkom (.), neprisutna pako ili jednostavnom crtom (—, ako su izostala prije podne, a |, ako su izostala poslije podne), ili pako krstom (+), ako su čitav dan zanemarila (§. 4. škol. i nast. reda).

§. 10.

Svaka zanemarena ura ima se izpričati najkasnije u roku od osam dana. Nedovoljno izpričane ure imaju se nedopuštenim izostatkom ravnimi smatrati.

Slučajevi, u kojih se izostatci iz škole imaju smatrati bezuvjetno izpričanimi ili dopuštenimi, jesu:

a) bolovanje djeteta;

b) potreba djeteta kod kuće radi dvorbe i njegovanja opasno bolestnih roditelja;

c) ako je tko umro u obitelji dotle, dok nebude sahranjen;

d) oluje, zapuhi ili inače nevrieme;

e) neprohodni putevi (zimi na selu);

f) dopust podieljen djetetu od učitelja (§. 8. ove naredbe) ili od

Digitized by Google

občinskoga školskoga odbora (§. 16. slovo f.) naredbe ob upravi pučkih škola);

g) veliko siromaštvo (oskudica odielom ili obućom).

No slučajeve pod g.) ako občinski školski odbor i izpriča, valja mu se podjedno odmah pobrinuti, da se oskudici takove djece doskoči od onih, koji su zakonom na to obvezani (zak. čl. XVI. od god. 1870. §. 52., zatim naredba kr. zemaljske vlade, odjela za unutarnje poslove, od 11. prosinca 1874. §. 3., uvrštena u „Sbornik zak. i nared." od g. 1875. kom. I. br. 1. i §. 5. škol. i nast. reda).

§. 11.

Poslije svakih 14 dana prebrojit će učitelj po svojih bilježkah zaostatke svakoga pojedinoga učenika, ter će o njih posebni izkaz sastaviti i izručiti ga zajedno s izpričnimi dokaznicami občinskomu školskomu odboru za dalji postupak (tiskanica formular 1. školskoga i nastavnoga reda).

§. 12.

Proti nemarnim roditeljem ili njihovim zamjenikom nemože se radi izostataka djece iz škole uporaviti prisilno sredstvo novčane kazne prije, nego što je dotičnik bio dobrim opomenut, i pošto je ta opomena ostala bez uspjeha.

S toga će občinski školski odbor, uzamši u svojoj mjesečnoj sjednici (§. 185. šk. zak.) u pretres izkaz izostataka školskih, one roditelje ili njihove zamjenike, koji su se, nemogući dovoljno izpričati dječjih izostataka, prvi put u krivnji zatekli, putem mjestnoga školskoga nadzornika ili drugoga kojega člana svojega najprije opomenuti i o dužnosti podučiti, ter će tu opomenu, prije koje ni občinska politička oblast na novčanu kaznu postupati nesmije, napose zabilježiti.

Ako se unutar daljih 14 do 14 dana, računajuć od posljednjega izkaza izostataka (§. 11.) nadje, da je isto diete neopravdanim načinom opet iz škole izostalo, te se občinski školski odbor uvjeri, da su tomu izostatku krivi roditelji ili njihovi zamjenici, moći će po okolnostih, ili opomenu načinom gori naznačenim još jedan put ponoviti uz prietnju daljimi zakonitimi kaznami, ili pako, bude li upućen, da se bez uporave novčane kazni poboljšanju roditelja nadati nije, nemarnike odmah poslije prve opomene prijaviti občinskoj političkoj oblasti na posebnoj tiskanici (formular 27. priložen ovoj naredbi) uz prilog opomenbenoga izvadka i izpričnih dokaznica.

§. 13.

Občinska politička oblast odredi na to saslušanje roditelja ili njihovih zamjenika, a po potrebi i djece same, pak kada je stvar dovoljno objašnjena, izrekne svoju odluku.

Glasi li odluka na novčanu kazan, obznani se ona odmah osudjeniku uz obaviest, da mu je prosto u roku od osam dana, računajuć od dana obznane, proti dosudi kazne uložiti utok kod kr. kotarske

Digitized by Google

oblasti, a u kr. slobodnih gradovih kod upravnoga odbora županijske oblasti, u Zagrebu i Osieku kod upravnoga odbora gradskoga; a neučini li toga, da mu iznos kazne za osam dana valja platiti u školsku blagajnu (§. 37. šk. zakona), koja će mu o tom izdati namiru.

§. 14.

Bude li utok prijavljen, izreći će kotarska oblast dotično upravni odbori na temelju spisa, dostavljenih joj od obćinske političke oblasti, u što kraćem roku svoju odluku. U to ime nije joj utočnika osobno saslušati potrebno, ali joj ipak takovo saslušanje i dalje iztraživanje mora biti prosto u slučajevih, gdje joj se to za podpunu prosudbu stvari učini nuždno.

Proti odluci kotarske oblasti dotično upravnog odbora neima daljega utoka.

§. 15.

Kotarská oblast dotično upravni odbor dostavi svoju odluku utočniku ter ga, ako je osuda obćinske političke oblasti potvrdjena, podjedno uputi, da dosudjenu kazan u roku od osam dana u školsku blagajnu plati, a obćinsku političku oblast istodobno o tom obaviesti.

§. 16.

Nebude li kazan u roku, pomenutom u §§. 13. i 15. plaćena, bit će putem administrativne ovršbe utjerana; a ako i ovršba ostane bezuspješna, zamienit će se novčana kazan zatvorom od 1—2 dana.

§. 17.

Za prvi put se proti nemarnim roditeljem ili njihovim zamjenikom u pravilu uporavlja najmanja kazan od 1 for., premda se obzirom na broj zanemarenih ura i na stališ roditelja može odmah odmjeriti i većim iznosom. — Dalje pooštrenje kazni do iznosa od 10 for. sliedit će prama tomu, da li su se neopravdani i poduži izostatci češće ponavljali i po težkoj nemarnosti i s koristoljublja roditelja ili njihovih zamjenika dogadjali.

§. 18.

Pokažu li se obćinske političke oblasti u vršenju propisa proti nemarnim roditeljem ili njihovim zamjenikom nebrižne ili preko mjere popustljive, pritužit će se proti njim obćinski školski odbori kod dotičnih kotarskih, a u kr. slobodnih gradovih kod županijskih oblasti.

§. 19.

Pozvani od obćinskoga školskoga odbora roditelji ili njihovi zamjenici dužni su se pozivu odazvati; inače će proti njim obćinski školski odbor moći putem obćinske političke oblasti potražiti pomoć mjestnoga redarstva ili žandarmerije po obstojećih propisih.

Digitized by Google

§. 20.

Što je u prediducih paragrafih rečeno o polazu pučke škole i kontroli toga polaza te postupku proti nemarnim roditeljem ili njihovim zamjenikom, protežć se. i na o p e t o v n u o b u k u u smislu §. 57. školskoga zakona.

§. 21.

Djeca na polaz škole obvezana dužna su po pravilu polaziti školu onoga mjesta ili one školske obćine, u kojem ili u kojoj im stanuju roditelji ili njihovi zamjenici.

Iznimku od toga pravila može za pojedine učenike dozvoliti obćinski školski odbor, ako takovi učenici svjedočbom one strane škole, u koju preći žele, dokažu, da su u nju primljeni. Kada se obćinskomu školskomu odboru prijavi, da se je koje diete, na polaz škole obvezano, u područje druge školske obćine preselilo, imat će isti o tom obaviestiti odmah školski odbor one školske obćine.

§. 22.

Roditeljem ili njihovim zamjenikom prosto je takodjer u mjestu, u kojem stanuju, mimo javne škole djecu svoju dati podučavati doma ili u privatnoj školi. No u tom slučaju dužan je obćinski školski odbor paziti na to, da je privatna škola dozvoljena i prama propisom zakona uredjena te da, što se tiče jamstva za valjanost i podpunost takove obuke, bude zadovoljeno uvjetom, propisanim §§. 42. i 43. školskoga zakona.

§. 23.

Prije navršene 12. dotično 11. godine niti su vlastni roditelji djecu izvaditi, niti učitelji odpustiti ih iz obće pučke škole.

§. 24.

Bit će potrebno te će odgovarati duhu zakona, i obćinskomu školskomu odboru morat će stojati prosto, u pojedinih slučajevih takovu djecu, koja su, osobito radi nemarna polaza škole, i iza same najpreče zadaće pučke škole, nenaučiv valjano čitati, pisati i računati, zaostala, pridržati na polaz škole i p r e k o vremena zakonom opredieljena (§. 13. alinea 3. šk. i nast. reda).

§. 25.

Djeca, koja su obću pučku školu pet propisanih godina valjano polazila i drugo godište četvrtoga razreda, dotično V. razred svršila, smatrat će se obzirom na samo vrieme u školi provedeno obveze na dalji polaz svakdanje škole riešenom te će joj se izdat odpustnica propisana §. 13. školskoga i nastavnoga reda.

§. 26.

Svjedočba odpustnica može se izdati i onim učenikom drugoga godišta IV. razreda dotično učenikom V. razreda, koji zahtjevom zakona

Digitized by Google

u pogledu napredka u naucili nisu podpuno zadovoljili; no tad valja tu okolnost iztaći u odpustnici riečmi: „Premda nije ustanovi §. 53. škol. zak. od 31. listopada 1888. podpuno zadovoljio, to se ipak odpušta iz ove. škole, pošto ju je pet godina polazio“.

§. 27.

Nijedno za polaz škole upisano diete nesmije se po nikom tečajem školske godine od polaza škole trajno oprostiti.

§. 28.

Polaz više pučke škole nije prisilan; no kako su učenici, svršivši nižu pučku školu, u smislu §§. 53. i 54. škol. zakona dužni polaziti opetovnicu kroz dvie do tri godine dotično šegrtsku školu, predpolaže se, da će u svih mjestih, gdje više pučke škole obstoje, većina učenika pruženu im priliku znati upotrebiti ter u nižoj pučkoj školi stečeno znanje razširiti prema zahtjevom dalje obćenite naobrazbe i posebnim zahtjevom praktičnoga života s obzirom na obrt, trgovinu, gospodarstvo i kućanstvo.

§. 29.

Učenici, koji svrše s dobrim uspjehom najmanje dva razreda više pučke škole, te ju polaziti prestanu, nisu dužni polaziti opetovnice (§ 54. školskoga zakona).

Digitized by Google

Niža pučka škola u

POPIS

školskih sposobnjaka za školsku godinu 18

Tiskanica formular 26.

Digitized by Google

1	2			3		4	5	6							
Broj tekući	Školskih sposobnjaka			Otca ili skrbnika		Rodno mjesto	Kućni broj i ulica	Minule školske godine polažaše							
								svakdanje škole					opetovnice		
	prezime i ime	vjera	dan, mjesec i godina rodjenja	ime i prezime	značaj			I.	II.	III.	IV.	V.	I.	II.	III.
								razred					tečaj		

Digitized by Google

7	8	9								10	11
Kao novi prirast za školsku godinu 18	Koncem minule školske godine dobi obći red	Školske godine 18 . . treba da polazi								Na osnovu §. 30. i 48. škol. zak. i §. 6. naredbe od 6. rujna 1889. br. 9951 od dužnosti za polaženje ove škole oprost podieljen : a) što su se roditelji drugamo preselili ; b) poradi tjelesne nesposobnosti ; c) poradi duševne nesposobnosti ; d) poradi polaza druge pučke škole ; e) poradi palaza više škole ; f) jer se privatno podučava ; g) poradi skrajnjega siromaštva ; h) što je zadovoljeno dužnosti za polaz škole.	Opazke
		svakdanje škole					opetovnice				
		I.	II.	III.	IV.	V	I.	II.	III.		
		razred					tečaj				

Digitized by Google

Občinski školski odbor u

Predlog kaznî za nemarni polazak škole.

Za vrieme od ... 18 ... *do* ... 18 ...

Tekući broj	Mjesto obitavanja	Kućni broj	Ime i prezime otca ili skrbnika	Ime i prezime djeteta	Broj zanemarenih sati	Potvrda obćinskoga školskoga odbora, da je dotičnik opomenut	Osuda političke obćine	Proti osudi uložen utok dne	Odluka kr. kotarske oblasti (upravnoga odbora) glede utoka	Osuda, dotično odluka proglašena dne	Odluka, dotično osuda ovršena		Opazke
											dne	potvrdjujem	

Tiskanica formular 27.

Digitized by Google

Br. 25.

Naredba kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu, od 24. rujna 1889. br. 4270.,

glede

pohrane drugoga izvornoga primjerka matičnih knjiga rodjenih, vjenčanih i umrlih kod kr. županijskih oblasti dotično poglavarstva.

Zakonski članak XXIII. od godine 1827. § 1. propisuje, da se matice krštenih, vjenčanih i umrlih, bez razlike vjeroizpoviesti, imadu po dotičnih dušobrižnicih voditi u dva izvorna primjerka, te da se koncem svake godine ima jedan primjerak pohraniti u arkivih dotičnih jurisdikcija.

Odnosno na veliku važnost, koju ove matice imadu za interese kako pučanstva tako i javne uprave, odredjeno je ovostranom naredbom od 28. studenoga 1877. br. 5449. pogledom na ondašnji upravni organizam, da se drugi izvorni primjerak matičnih knjiga ima pohranjivati kod podžupanija I. razreda za područje ciele županije, odnosno kod gradskih poglavarstva za područje dotičnih gradova, dočim je obstojalo c. kr. glavno zapovjedničtvo u Zagrebu kao krajiška zemaljska upravna oblast naredbom svojom od 9. siečnja 1878. br. 1312. ex 1877. odredilo, da se parice matičnih knjiga imadu pohranjivati kod kotarskih ureda dotično gradskih poglavarstva.

Da se ovi propisi dovedu u sklad sa današnjim upravnim organizmom te sa ustanovami spomenutoga zak. čl. XXIII. od god. 1827., nalazi kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, sporazumno sa odjelom za poslove unutarnje, odrediti:

1. Dušobrižnici svihkolikih vjeroizpoviesti imaju s toga prema gore rečenim zakonskim ustanovam istodobno voditi matične knjige u dva posve suglasna primjerka, po izmaku svake godine i to najkasnije do konca siečnja jednu paricu matičnih knjiga dostaviti nadležnoj upravnoj oblasti (kr. kot. oblasti odnosno gradskomu poglavarstvu).

2. Dokaže li se, da koji dužobrižnik nevodi istodobno matice u dva suglasna primjerka ili da nije parice matičnih knjiga za prošlu godinu najkasnije do konca mjeseca siečnja sliedeće godine dostavio nadležnoj upravnoj oblasti, pritegnuti će se takov dušobrižnik svom strogosti zakona na odgovornost.

3. Gdje je područje crkvene ili bogoštovne obćine razdieljeno u dva ili više upravna područja, valja paricu matične knjige priposlati onoj oblasti, koja je nadležna za sjedište obćine.

4. Kotarske oblasti imaju primljene parice matičnih knjiga za cielo svoje područje odpremiti nadležnoj županijskoj oblasti.

5. Ove parice matičnih knjiga imaju se odsele bez iznimke za cielo područje županije pohranjivati u arkivu županijske oblasti, a za područje gradova kod dotičnih gradskih poglavarstva.

Digitized by Google

6. Parice matičnih knjiga valja u županijskom ili gradskom arkivu kronologički po godinah poredati, a matične parice, koje su dosele pohranjene bile u arkivih obstojalih podžupanija I. razreda i kod obstojalih kotarskih ureda imadu se prenieti u arkiv županijske oblasti.

7. Za točno obdržavanje ovih ustanova čine se osobno odgovornimi predstojnici županijskih oblasti i načelnici gradova.

U Zagrebu dne 24. rujna 1889.

Grof Khuen-Héderváry.

Br. 26.

Naredba kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu, od 27. rujna 1889. br. 8651.,

upravljena na sve županijske oblasti te poglavarstva grada Zagreba i Osieka,

kojom se zabranjuje oplemenjene voćke i divljake iz školskih vrtova nalazećih se u području županija, kojih su vinogradi zaraženi filokserom, presadjivati u školske vrtove nalazeće se u području županija, kojih vinogradi nisu zaraženi filokserom.

Poznato je, da pučki učitelji medjusobno zamjenjuju pobolje vrsti oplemenjenih voćaka, pa ako i je taj običaj s jedne strane hvale vriedan, jer se tim načinom bez ikakova troška šire pobolje i prokušane vrsti voćaka širom ciele domovine pa i slabiji školski vrtovi dolaze do dobrih matičnjaka, nalazi kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, obzirom na odredjene mjere proti širenju filoksere pučkim učiteljem najstrožije zabraniti: medjusobno zamjenjivanje ter presadjivanje oplemenjenih voćaka kao i divljaka iz školskih vrtova nalazećih se u području županija, kojih su vinogradi zaraženi filokserom u školske vrtove nalazeće se u području županija, kojih vinogradi nisu zaraženi filokserom.

U Zagrebu dne 27. rujna 1889.

Grof Khuen-Héderváry.

Br. 27.

Naredba kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu, od 28. rujna 1889. br. 7196.,

kojom se

preinačuju ustanove glede kolokvija za takove slušatelje mudroslovnoga fakulteta kr. sveučilišta Franje Josipa I. u Zagrebu, koji uživaju štipendij ili žele biti oprošteni od plaćanja naukovine.

Uslied predstavke profesorskoga sbora mudroslovnoga fakulteta kr. sveučilišta Franje Josipa I. u Zagrebu nalazi kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, drugu alineju §. 10. svoje naredbe od

Digitized by Google

24. travnja 1876. br. 2012. (Sbornik g. 1876. br. 48.) glede slušatelja mudroslovnoga fakulteta, koji uživaju štipendij kakov ili žele biti oprošteni od plaćanja naukovine, tamo preinačiti, da mogu spomenuti slušatelji mjesto kolokvija iz dva glavna predmeta, o kojih se najmanje po četiri ure na tjedan predavanja drže, položiti s uspjehom bar dobrim kolokvija iz kolegija, koji u poljeću iznose ukupno bar osam sati predavanja na tjedan, a tiču se glavne ili što glavne što sporedne izpitne struke slušateljeve.

U Zagrebu dne 28. rujna 1889.

Grof Khuen-Héderváry.

Oglasi.

Br. 8859.

Stavlja se ovim do obćega znanja, da su povjerenstva za teoretičke državne izpite razdjela pravno-povjestnoga, sudstvenoga i državo-znanstvenoga za naukovnu godinu 1889/90. sastavljena ovako:

I. Razdjel pravno-povjestni.

Predsjednik: kr. redoviti javni prof. sveučilištni Dr. Blaž Lorković.

Članovi: kr. red. javni profesori sveučilištni: Dr. Aleksander pl. Bresztyenszky, Dr. Konstantin conte Vojnović, Dr. Luka Marjanović, Dr. Josip Pliverić, Dr. Janko Čakanić, Dr. Franjo Josip Spevec, kr. izvanredni sveučilištni profesor Dr. Aleksander Egersdorfer i privatni docent kr. vladin tajnik Dr. Ivo Malin.

II. Razdjel sudstveni.

Predsjednik: viećnik kr. stola sedmorice Dr. Napoleon Špun Strižić.

Članovi: umirovljeni predstojnik kr. vladnoga odjela za pravosudje i odvjetnik Dr. Marijan Derenčin, viećnik kr. stola sedmorice Dr. Aleksander Rakodczay, viećnici kr. banskoga stola: Dr. Uroš Čučković i Milan Savić, kr. redoviti javni profesori sveučilištni: Dr. Aleksander pl. Bresztyenszky, Dr. Konstantin conte Vojnović, Dr. Franjo Vrbanić, Dr. Janko Čakanić, Dr. Franjo Josip Spevec, kr. izvanredni sveučilištni profesor Dr. Aleksander Egersdorfer, zatim odvjetnici Adalbert Šauf i Dr. Lovro Vidrić.

III. Razdjel državo-znanstveni.

Predsjednik: kr. javni redoviti profesor sveučilištni Dr. Aleksander pl. Bresztyenszky.

Članovi: odsječni savjetnici kr. zemaljske vlade: Mirko pl. Halper i Ignjat Sieber, kr. savjetnik i financ. podravnatelj Ferdo pl. Keömley, kr. javni redoviti profesori sveučilištni: Dr. Blaž Lorković, Dr. Franjo Vrbanić, Dr. Josip Pliverić, kr. vladni tajnici Eugen Tomić i Dr. Milorad vitez Cuculić i kr. financ. erarski odvjetnik Ivan Kugler.

Kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu.

U Zagrebu dne 24. rujna 1889.

Grof Khuen-Héderváry.

Br. 9239.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, dozvolila je, da se u Sunji postojeće po spolovih razdieljene dvie niže pučke škole početkom školske godine 1889/90. spoje u jednu obospolnu školu sa tri učiteljske sile.

U Zagrebu dne 12. rujna 1889.

Za bana:

Dr. Spevec.

Digitized by Google

Br. 9696.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, sistimizovala je na obćoj pučkoj školi u Krstinji drugo učiteljsko mjesto za učiteljicu sa sustavnimi berivi.

U Zagrebu dne 27. rujna 1889.

Grof Khuen-Héderváry.

Br. 5522.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, sistemizovala je za višu djevojačku, onda za nižu dječačku i djevojačku školu u Gospiću ter za njihove opetovnice mjesto samostalnoga katekete sa temeljnom godišnjom plaćom od 400 for. i stanarinom godišnjih 100 for. s pravom na sustavne petgodišnje doplatke i povrh toga u ime više djevojačke škole stalnom u mirovinu neuračunivom nagradom od 200 for. na godinu.

U Zagrebu dne 27. rujna 1889.

Grof Khuen-Héderváry.

Br. 8482.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, odredila je, da se na dječačkoj obćoj pučkoj školi u Senju jedno učiteljsko mjesto dokine i u buduće samo tri učiteljske sile na toj školi podržavaju.

U Zagrebu dne 12. rujna 1889.

Za bana:
Dr. Spevec.

Br. 9625.

Troškom kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade izdani su u posebnoj knjižici „Ustrojni štatut za učiteljske škole u kraljevinah Hrvatskoj i Slavoniji," „Izpitni propis za učiteljsku službu na nižih pučkih školah u kraljevinah Hrvatskoj i Slavoniji" te „Naučne osnove za katoličku i grčko-iztočnu vjeroučnu obuku na učiteljskih školah u kraljevinah Hrvatskoj i Slavoniji".

Ta knjižica ima 90 strana i može se broširana dobiti kod ravnateljstva pomoćnih ureda kr. zemaljsko-vladnoga odjela za bogoštovje i nastavu primjerak po 25 novčića.

U Zagrebu dne 6. rujna 1889.

Za bana:
Dr. Spevec.

Br. 9482.

Nakladom akademijske knjižare Lav. Hartmana (Kugli i Deutsch) u Zagrebu izašla je knjiga „Računica za više pučke škole s osobitim obzirom na potrebe gospodarstva, obrta, trgovine i kućanstva. II. Razdio. Prigotovio Antun Cuvaj."

Ova knjiga je nastavak računice I. razdio od istoga pisca, koja je odpisom od 6. studenoga 1888. br. 11725. pripuštena za učevnu porabu u V. razredu ovozemaljskih viših pučkih škola, obsiže 121 stranu i prodaje se kruto i ukusno vezana, primjerak po 60 nč.

Pošto ista računica postojećoj naukovnoj osnovi posvema odgovara te je pisana smjerom, kako ga novi školski zakon propisuje, nalazi kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, odrediti, da se već početkom dojduće školske godine u VI. razredu svih ovezemaljskih dječačkih i djevojačkih viših pučkih škola kao učevna knjiga obligatno uvede.

U Zagrebu dne 7. rujna 1889.

Za bana;
Dr. Spevec.

Digitized by Google

Br. 8952.

Ivanu Theodoroviću, rodjenu dne 24. siečnja 1868. u Vinkovcih, grčko-iztočne vjeroizpoviesti, nestalo je svjedočbe zrelosti, izdane mu od kr. gimnazije vinkovačke dne 6. listopada 1886. broj 4.

Uslied dozvole kr. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu, od 6. kolovoza 1889. br. 7723. izdalo mu je ravnateljstvo rečenoga zavoda dne 21. kolovoza 1889. broj 4. duplikat svjedočbe zrelosti.

Povodom tim proglašuje se prvobitna svjedočba zrelosti Ivana Theodorovića radi eventualne zloporabe ništetnom.

U Zagrebu dne 13. rujna 1889.

Za bana:
Dr. Spevec.

Osobne viesti.

Ban kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije pridielio je službe radi u istom svojstvu na službovanje kr. srednjim zavodom u Zagrebu učitelje, i to: profesora kr. gimnazije zagrebačke Dra. Gjuru Arnolda kr. učiteljskoj školi; profesora kr. gimnazije požežke Gavru Manojlovića kr. gimnaziji a profesora za srednja učilišta Dra. Petra Tomića kr. velikoj realci i s njom spojenoj trgovačkoj školi.

Ban kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije imenovao je namjestnoga učitelja kr. gimnazije u Gospiću Danu Travicu pravim učiteljem istoga učevnoga zavoda.

Ban kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije odriešio je od službe namjestnoga vjeroučitelja kr. male realke i kr. učiteljske škole u Petrinji Desidera Radovanovića te je ujedno imenovao kateketu više djevojačke škole u samostanu ss. milosrdnica u Zagrebu Dra. Ferdinanda Frankla vjeroučiteljem kr. male realke i učiteljske škole u Petrinji.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, dodielila je na službovanje višoj pučkoj školi u Kostajnici u istom svojstvu dosadanjega ravnatelja više djevojačke škole u Karlovcu Davorina Trstenjaka, a isto tako dosadanjega ravnatelja više pučke škole u Petrovaradinu Vjekoslava Dominkovića višoj djevojačkoj školi u Karlovcu te je ujedno medjusobno premjestila učiteljice nižih pučkih djevojačkih škola Barbaru Trstenjak u Karlovcu i Elviru Frangeš u Kostajnici, a upravu više pučke škole u Petrovaradinu povjerila je učitelju istoga zavoda Simi Obtrkiću.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je učitelja više djevojačke škole u Zagrebu Josipa Galla ravnateljem, a namjestnu učiteljicu Sofiju Melkuševu pravom učiteljicom istoga zavoda.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, dodielila je u istom svojstvu na službovanje učitelja vježbaonice u Petrinji Milu Babića ondješnjoj kr. učiteljskoj školi, a pučkoga učitelja u Mečenčanih Ivana Kovačevića petrinjskoj vježbaonici.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je pučkoga učitelja u Novom Slankamenu Julija Havlika privremenim ravnajućim učiteljem ondješnje niže pučke škole.

Digitized by Google

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, premjestila je medjusobno učitelje Adama Gruslinga u Suhopolju i Josipa Šerta u Lukaču, povjeriv potonjemu privremeno ravnanje niže pučke škole u Suhopolju.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, premjestila je pučkoga učitelja Antuna Fištera iz Sveticâ na obću pučku školu u Bučici.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, premjestila je učitelja Franju Gabarića iz Maje povodom molbe njegove na obću pučku školu u Pitomači.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, premjestila je pučke učitelje Milu Gjurića iz Močila u Utinju i Stevana Zdjelara iz Dunjaka u Močila.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, premjestila je pučkoga učitelja u Sungeru Antuna Grubišu uslied njegove molbe na obću pučku školu u Liču.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, premjestila je medjusobno učitelje Franju Kajfeša u Kobašu i Slavoljuba Hrena u Živikah.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, premjestila je pučkoga učitelja Jurja Kraljeka iz Huma kod sv. Martina na obću pučku školu u Ljubeščici i ujedno imenovala namjestnoga učitelja u Nadkrižovljanih Krstu Stadlera pravim učiteljem obće pučke škole u Humu kod sv. Martina.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, dozvolila je pučkim učiteljem Gjuri Krajnoviću iz Klenka i Petru Mirosavljeviću iz Bosuta medjusobnu promjenu sadanjih njihovih službovnih mjesta.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, premjestila je medjusobno pučke učitelje Jakova Krasovića u Teršću i Josipa Čaklia u Gerovu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, premjestila je učitelja u Mlaki Franju Leppea na obću pučku školu u Gornjih Bogičevcih.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, premjestila je učitelja u Mikleušu Stevu Uzelca na obću pučku školu u Obradovcih.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, premjestila je učitelja u Budrovcih Gjuru Veselića na obću pučku školu u Erdutu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, premjestila je uređa radi pučke učitelje: Stevana Drakulića iz Broćanca u Buhaču; Janka Ralića iz Slušnice u Broćanac; Marka Veina iz Buhače u Slušnicu; Dragutina Cindrića iz Vališsela u Radovicu; napokon Josipa Kesera iz Radovice u u Vališselo.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, premjestila je medjubno učiteljske supruge Ljudevita i Mariju Dvorniković u Severinu te Marka i Katicu Katić u Drežniku.

Digitized by Google

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, premjestila je medjusobno ureda radi učiteljice pučkih škola Mariju Cerjakovu u Sunji i Ružicu Miholjevićevu u Virginmostu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, premjestila je učiteljicu Eugeniju Tamhina iz Oštarija na djevojačku pučku školu u Ogulinu ter je ujedno imenovala namjestnu učiteljicu u Oštarijah Paulinu Štagljar pravom učiteljicom obće pučke škole u istom mjestu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je pučkoga učitelja u Ozlju Vjekoslava Čopa pravim učiteljem obće pučke škole u Novom.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, premjestila je uslied njihovih molba pučke učitelje: Franju Fristackia iz Bednje u Konobu, Franju Šerta iz Jesenja u Bednju i Stjepana Pečeka iz Konobe u Gjurmanec.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, premjestila je medjusobno pučke učitelje Iliju Krajnovića u Bruvnu i Dragutina Eregu u Kupirovu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je pučkoga učitelja u Neradinu Stevana Nahodovića pravim učiteljem niže pučke škole u Irigu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je učitelja u Lisičinah Milana Orlovića pravim učiteljem niže pučke škole u Borovi.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je pučkoga učitelja u Gjurmancu Antuna Wasserbauera i učitelja u Višnjici Pavla Jermana pravimi učitelji obće pučke škole u Krapini.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je privremenoga pučkoga učitelja u Zajezdi Vilka Lavogera pravim učiteljem obće pučke škole u Sv. Ivanu Zelini.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je privremenoga učitelja u Samarici Marka Badovinca pravim učiteljem niže pučke škole u istom mjestu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je privremenoga učitelja u Dolnjem Pazarištu Jurja Balenovića pravim učiteljem obće pučke škole u istom mjestu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je privremenoga učitelja u Prokikah Gjuru Diklića pravim učiteljem obće pučke škole u istom mjestu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je privremenoga učitelja u Podsusedu Tomu Herakovića pravim učiteljem obće pučke škole u istom mjestu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je privremenoga učitelja u Vel. Barni Jovana Kiurinu pravim učiteljem niže pučke škole u istom mjestu.

Digitized by Google

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je privremenoga učitelja u Pčeliću Radoslava Lončara pravim učiteljem niže pučke škole u istom mjestu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je privremenoga pučkoga učitelja u Tržiću Danu Mirića pravim učiteljem obće pučke škole u istom mjestu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestnoga učitelja u Voćinu Nikolu Hajdina pravim učiteljem niže pučke škole u istom mjestu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestnoga učitelja u Kamanju Josipa Hochmajera pravim učiteljem obće pučke škole u istom mjestu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestnoga učitelja u Karlovcu Mirka Jonke-a pravim učiteljem obće pučke škole u istom mjestu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjeststnoga učitelja u Vrbici Valentina Jurića pravim učiteljem niže pučke škole u istom mjestu.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestnoga učitelja u Rasinji Jurja Jurkovića pravim učiteljem obće pučke škole u istom mjestu.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestnoga učitelja u Lapovcih Josipa Keršeka pravim učiteljem niže pučke škole u istom mjestu.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestnoga učitelja u Španovici Izidora Kuševića pravim učiteljem niže pučke škole u istom mjestu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, stavila je ravnajućega učitelja u Korenici Stjepana Vukajlića u stanje razpoloživosti i opredielila učiteljicu iste škole Vjekoslavu Polačekovu na paralelku više pučke škole u Ogulinu ter ujedno imenovala učitelja u Petrovuselu Danu Lužaića ravnajućim učiteljem dječačke pučke škole u Korenici, a konačno premjestila učiteljicu Irenu Lužaićku iz Petrovasela u Korenicu, učitelja Jovu Popovića i učiteljicu Anku Popovićku iz Jasenka u Petrovoselo, učitelja Marka Drakulića iz Vaganca u Jasenak i Koju Jerkovića iz Grabovca u Vaganac.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestnoga učitelja u Stejanovcih Žarka Šikopariju privremenim učiteljem niže pučke škole u istom mjestu.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestnoga učitelja u Bušetini Antuna Grčevića privremenim učiteljem obće pučke škole u istom mjestu.

Digitized by Google

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je učitelja u Herceg-Selešu Miloša Jovanovića privremenim učiteljem niže pučke škole u Smudah.

Kralj. zemaljska vlada, odjel, za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestnoga učitelja u Šenkovcu Mirka Kovačića privremenim učiteljem obće pučke škole u istom mjestu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestnoga učitelja u Pećincih Miloša Poznića privremenim učiteljem obće pučke škole u istom mjestu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestnoga učitelja u Gazju Tomu Sučevića privremenim učiteljem niže pučke škole u istom mjestu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je privremenu učiteljicu u Dvoru Katicu Brakusovu pravom učiteljicom obće pučke škole u istom mjestu.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je privremenu učiteljicu u Otoku Mariju Čonkićevu pravom učiteljicom obće pučke škole u istom mjestu.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je privremenu učiteljicu u Slunju Ljubicu Mihelčićeva pravom učiteljicom obće pučke škole u istom mjestu.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, odriešila je učiteljicu obće pučke škole u Zrinju Mariju Cesarićevu uslied njezine molbe od službe ter je imenovala namjestnu učiteljicu u Otoku Jelenu Peklić-Rajkovićevu pravom učiteljicom obće pučke škole u Zrinju i ujedno dodielila na službovanje školi u Otoku učiteljicu djevojačke škole u Gračacu Petronelu Grba.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestnu učiteljicu u Ledenicah Anku Ceranićevu pravom učiteljicom obće pučke škole u Dubravah.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestnu učiteljicu u Desincu Katarinu Horvatovu pravom učiteljicom obće pučke škole u istom mjestu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala ja namjestnu učiteljicu u Sarvašu Idu Ibišićevu pravom učiteljicom niže pučke škole u istom mjestu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, premjestila je podučiteljicu u Petrijevcih Barbaru Dragmanovu na nižu pučku školu u Kalinovcu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je privremenoga učitelja u Topuskom Jurja Lasmana pravim učiteljem obće škole u istom mjestu.

Digitized by Google

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestnoga učitelja u Vrbovcu Nikolu Horvata pravim učitetjem obće pučke škole u sv. Petru-Čvrstcu.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je pučkoga učitelja u Vojakovcu Gavrila Šamića pravim učiteljem obće pučke škole u Vlaškoj Kapeli.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestnoga učitelja u Vlaškoj Kapeli Svetozara Popovića pravim učiteljem obće pučke škole u Rovišću.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestnoga učitelja u Mihovljanih Vilka Popovića pravim učiteljem obće pučke škole u istom mjestu.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je učitelja u Staroj Palanci Josipa Kordu privremenim učiteljem niže pučke škole u Novih Banovcih.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestnoga učitelja u Vel. Erpenji Dragutina Jugca privremenim učiteljem obće pučke škole u istom mjestu.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestnoga učitelja u Madjarevu Hinka Martinca privremenim učiteljem obće pučke škole u Jesenju.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je kandidata pučkoga učiteljstva Ljudevita Kremu privremenim učiteljem niže pučke škole u Daruvaru.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je podučiteljicu u Kukujevcih Ivku Darebnijevu pravom učiteljicom niže pučke škole u Čepinu, a namjestnu učiteljicu u Čepinu Ljubicu Harrerovu pravom učiteljicom niže pučke škole u Kukujevcih.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestnu učiteljicu u Voloderu Franjku Malinšćakovu pravom učiteljicom obće pučke škole u istom mjestu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestnu učiteljicu u Koprivnici Dragicu Hamulakovu i podučiteljicu u Koprivnici Mariju Hercegovu pravimi učieljicami niže pučke djevojačke škole u istom mjestu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestnu učiteljicu u Ferdinandovcu Agnezu Kraljevu pravom učiteljicom obće pučke škole u istom mjestu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestnu učiteljicu u Grubišnompolju Sidoniju Bakićevu pravom učiteljicom obće pučke škole u Ivanovuselu.

Digitized by Google

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestnu učiteljicu u Draganců Franjku Jazbecovu pravom učiteljicom obće pučke škole u istom mjestu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je bivšu učiteljicu Ivanu Grdešićevu pravom učiteljicom obće pučke škole u Severinu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestnu učiteljicu u Vugrovcu Veroniku Stankovićevu pravom učiteljicom obće pučke škole u istom mjestu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestnu učiteljicu u Almašu Lauru Schmidtovu pravom učiteljicom niže pučke škole u istom mjestu.

Odrekla se je učiteljske službe Josipa Maričićeva, učiteljica niže pučke škole u Kalinovcu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, odpustila je od učiteljske službe Ivana Gerechtshammera, učitelja obće pučke škole u Komoru.

Umirovljeni su: Grga Živković, učitelj niže pučke škole u Dolj. Vrbi i Pavao Filjak, ravnajući učitelj niže pučke škole u Pitomači.

Natječaji.

Br. 9047.—1889.

Radi popune jednoga pitomskoga mjesta zaklade Juršićeve u kr. konviktu u Zagrebu razpisuje se ovim natječaj do 15. listopada 1889.

Na to pitomsko mjesto imadu pravo ponajprije rodjaci zakladatelja Ivana pl. Juršića, njekoć velikoga župana županije zagrebačke, po mužkom i ženskom koljenu, a u pomanjkanju ovih i drugi mladići hrvatskoga plemstva, koji se odlikuju osobitimi darovi umnimi i izvrstnim napredkom u naucih.

Molbenice za ovo pitomsko mjesto imaju se upraviti na kr. zemaljsku vladu, odjel za bogoštovje i nastavu, i obložiti dokazom o srodstvu sa zakladateljem ili o hrvatskom plemstvu, zatim krstnim listom, liečničkom svjedočbom o ucieplјenih boginjah i o podpunom tjelesnom zdravlju, i svjedočbami školskimi od posljednja dva polugodišta, ter tako obložene ovamo podnieti do gore ustanovljenoga roka preko ravnateljstva onoga zavoda, na kojem molitelj nauke polazi.

U obće zahtieva se po pravilih kr. konvikta, da natjecatelji nisu prekoračili 12. godinu dobe svoje i da su učenici kr. gimnazije.

Kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu.

U Zagrebu dne 11. rujna 1889.

Br. 9047.—1889.

U kr. konviktu zagrebačkom izpražnjeno je jedno pitomsko mjesto zaklade barunice Dominike Pejačević, na koje imadu pravo mladići rodjeni iz Slavonije.

Za popunu toga pitomskoga mjesta razpisuje se ovim natječaj do 15. listopada 1889.

Molbenice za to mjesto imadu se upraviti na kr. zemaljsku vladu, odjel za bogoštovje i nastavu, ter obložiti krstnim listom, liečničkom svjedočbom o ucieplјenih boginjah i o podpunom

Digitized by Google

tjelesnom zdravlju, i svjedočbami školskimi od posljednja dva polugodišta, ter tako obložene ovamo podnieti do gore ustanovljenoga roka preko ravnateljstva onoga zavoda, na kojem molitelj nauke polazi.

U obće zahtieva se po pravilih kr. konvikta, da natjecatelji nisu prekoračili 12. godinu dobe svoje i da su učenici kr. gimnazije.

Kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu.

U Zagrebu dne 11. rujna 1889.

Br. 9047.—1889.

U kr. konviktu zagrebačkom ima se popuniti jedno pitomsko mjesto zaklade Škulj-Ratkove, u koju svrhu se ovim razpisuje natječaj do 15. listopada 1889.

Pravo na ovo pitomsko mjesto imadu ponajprije rodjaci zakladateljice Josipe Ratko, rodjene Škulj, i njezinoga supruga, a u pomanjkanju ovih, potomci kumova njezinih i njezinoga supruga, i ako nebi bilo ni takovih, siromašni zagrebački sinovi, koji neimaju roditelja.

Molbenice za to mjesto imadu se upraviti na kr. zemaljsku vladu, odjel za bogoštovje i nastavu, ter obložiti dokazom o srodstvu sa zakladateljicom, dotično o siromaštvu i pripadnosti k gradu Zagrebu, zatim krstnim listom, liečničkom svjedočbom o uciepljenih boginjah i o podpunom tjelesnom zdravlju, i svjedočbami školskimi od posljednja dva polugodišta, ter tako obložene ovamo podnieti do gore ustanovljenoga roka preko ravnateljstva onoga zavoda, na kojem molitelj nauke polazi.

U obće zahtieva se po pravilih kr. konvikta, da natjecatelji nisu prekoračili 12. godinu dobe svoje i da su učenici kr. gimnazije.

Kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu.

U Zagrebu dne 11. rujna 1889.

Br. 9047.—1889.

Za popunjenje izpražnjenoga pitomskoga mjesta zaklade biskupa baruna Ožegovića u kr. konviktu u Zagrebu razpisuje se ovim natječaj do 15. listopada 1889.

Po smislu dotične zakladnice imaju pravo na ovo mjesto najprije rodjaci zakladateljevi, a u pomanjkanju ovih i ostali rodjaci obitelji Ožegovićâ.

Molbenice za to mjesto imadu se upraviti na kr. zemaljsku vladu, odjel za bogoštovje i nastavu, ter obložiti dokazom o rodbinstvu s obitelju Ožegovićâ, krstnim listom, liečničkom svjedočbom o uciepljenih boginjah i o podpunom tjelesnom zdravlju, i svjedočbami školskimi od posljednja dva polugodišta, ter tako obložene ovamo podnieti do gore ustanovljenoga roka preko ravnateljstva onoga zavoda, na kojem molitelj nauke polazi.

U obće zahtieva se po pravilih kr. konvikta, da natjecatelji nisu prekoračili 12. godinu dobe svoje i da su učenici kr. gimnazije.

Kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu.

U Zagrebu dne 11. rujna 1889.

Br. 9047.—1889.

U kr. konviktu u Zagrebu ima se popuniti pitomsko mjesto spojenih zaklada Kraljić-Krašićeve, za koje se ovim razpisuje natječaj do 15. listopada 1889.

Kod podjeljivanja toga pitomskoga mjesta mladićem, imajućim pravo na isto polag ustanova rečenih dviju sada spojenih zaklada, ima se obdržavati turnus, i buduć da je posljednji pitomac primljen bio po ustanovah zaklade Krašićeve, podielit će se upitno pitomsko mjesto ovaj put mladiću, pozvanomu na uživanje istoga po ustanovah zaklade Kraljićeve.

Što se pako tiče ustanova ove potonje zaklade, imadu pravo na rečeno pitomsko mjesto mladići plemićkoga roda bivšega provincijalnoga područja županije zagrebačke, a medju ovimi imaju prednost oni, koji pripadaju obiteljim Kraljić, Bornemisa i Čačković.

Digitized by Google

Molbenicam natjecatelja, upravljenim na kr. hrv.-slav.-dalm. zem. vladu, odjel za bogoštovje i nastavu, treba priložiti dokaze o pripadnosti županiji zagrebačkoj i plemstvu, zatim ob odnošaju obiteljskom, ako se natjecatelj na to pozivlje, krstni list, liečničku svjedočbu o ciepljenju boginja i o tom, da je dotični mladić prost od svake kroničke bolesti, ter napokon školske svjedočbe posljednjih dviju polugodišta.

Tako obložene molbenice imaju se prije izmaka gore ustanovljenoga roka predati kod ravnateljstva onoga učevnoga zavoda, na kojem dotični mladić polazi nauke.

Dodaje se napokon, da se u kr. konvikt samo takovi mladići primiti mogu, koji su stupili barem već u prvi razred gimnazijski i koji nisu prekoračili 12. godinu dobe svoje.

Kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu.

U Zagrebu dne 11. rujna 1889.

Br. 9542.—1889.

Početkom školske godine 1889/90. podielit će se štipendij iz zaklade Antuna Muhvića u iznosu od 60 for. na godinu, te se u tu svrhu razpisuje natječaj do 15. listopada 1889.

Pravo na ovaj štipendij imaju mladići iz roda pokojnoga zakladatelja župnika Antuna Muhvića ili u pomanjkanju ovih učenici iz upravnoga kotara čabarskoga za vrieme, dok polaze gimnazijalne nauke od I.—VI. razreda.

Molbenice, upravljene na kr. zem. vladu, odjel za bogoštovje i nastavu, valja obložit krstnim listom, školskom svjedočbom za posljednje polugodište, dokazom o srodstvu sa zakladateljem i eventualno o pripadnosti ka kotaru čabarskomu.

Ovako obložene molbenice imadu se do gore ustanovljenoga roka podnieti ovamo.

Na kasnije prispjele ili nedovoljno obložene molbenice neće se obzir uzeti.

Kr. hrv.-slav.-dalm. zem. vlada, odjel za bogoštovje i nastavu.

U Zagrebu dne 9. rujna 1889

Br. 9061.—1889.

Tečajem školske godine 1889/90. imaju se popuniti dva štipendija zaklade varaždinske županije za učenike srednjih učilišta od godišnjih 200 forinti.

Za podieljenje ovih štipendija razpisuje se ovim natječaj do 31. listopada 1889.

Na ove štipendije imaju pravo domaći sinovi siromašnih roditelja područja županije varaždinske, kako je obstojala do godine 1875., koji dobar napredak pokazuje u pučkih školah, te iz ovih žele preći ili već polaze dobrim uspjehom srednje škole.

Dotične molbenice, koje treba obložiti krstnim listom, svjedočbom siromaštva i svjedočbami za posljednja dva školska poljeća, imaju se do gore ustanovljenoga roka putem nadležne oblasti podnieti kr. velikom županu županije varaždinske i kr. slobodnog grada Varaždina.

Kr. županijska oblast u Varaždinu dne 21. rujna 1889.

Br. 10.409.—1889.

U Čalmi, kotara mitrovačkoga, ima se popuniti mjesto učitelja i orguljaša rimokatoličke vjere s plaćom od 400 for., stanom u naravi, vrtom i 20·5 kbm. drva za ogriev.

Po propisu obložene, na visoku kr. zemaljsku vladu upravljene molbenice neka se do 15. listopada t. g. podnesu kr. kotarskoj oblasti u Mitrovici.

Kr. županijska oblast u Vukovaru dne 22. augusta 1889.

Br. 11887. — 1889.

Na dvorazrednoj obćoj pučkoj školi u Binguli, kotara iločkoga, ima se popuniti mjesto učitelja i pojca grčko-iztočne vjeroizpoviesti uz godišnju plaću od 400 for., stan u naravi i 6 hvati drva za ogriev.

Natjecatelji za to mjesto neka svoje molbenice na visoku kr. zemaljsku vladu, odjel za bogoštovje i nastavu, upravljene i propisno obložene do 20. listopada t. g. podnesu kr. kotarskoj oblasti u Iloku.

Kr. županijska oblast u Vukovaru dne 24. rujna 1889.

Digitized by Google

Br. 7534.—1889.

Za popunu učiteljskoga mjesta grčko-iztočne vjeroizpoviesti na nižoj pučko školi u Suhomlaki, kotara slatinskoga, razpisuje se natječaj do 15. studenoga o. g. Plaća 400 for., stan u naravi, vrt i 41 kbm. drva.

Natjecatelji imaju svoje, na visoku kr. zemaljsku vladu, odjel za bogoštovje i nastavu, upravljene i potrebitimi dokazi obložene molbenice do gore pomenutoga roka podnieti kr. kotarskoj oblasti u Slatini.

Kr. županijska oblast u Osieku dne 17. rujna 1889.

Br. 9074.—1889.

U području kralj. županijske oblasti u Požegi ima se početkom školske godine 1889/90. popuniti sliedeće učiteljsko mjesto:

U kotaru brodskom.

U Doljnoj Vrbi mjesto učitelja rimo-katoličke vjeroizpoviesti s minimalnom plaćom od 350 for., stan u naravi i drva za ogriev.

U kotaru novskom.

U Mlaki mjesto učitelja i pojca grčko-iztočne vjere s minimalnom plaćom od 350 for., stan u naravi, komadić vrta i drva za ogriev.

Natječaj se razpisuje do 18. listopada 1889.

Natjecatelji za ta mjesta neka svoje po propisu obložene, na visoku kr. zemaljsku vladu, odjel za bogoštovje i nastavu, upravljene molbenice do prije ustanovljenoga roka podnesu dotičnoj kr. kotarskoj oblasti.

Kr. županijska oblast u Požegi dne 14. rujna 1889.

Objava.

Razpoloživo učiteljsko osoblje, mužko i žensko, koje bi želilo dobiti namjestnu učiteljsku službu u području ove županije, pozivlje se oviem, da se zabilježbe radi prijavi kr. ovoj županijskoj oblasti i da tom sgodom producira svjedočbu osposobnicu u originalu ili u ovjerovljenom prepisu.

Kr. županijska oblast u Osieku dne 23. kolovoza 1889.

Izpravak.

U ustrojnom štatutu za učiteljske škole, proglašenom u kom. VIII. „Službenoga glasnika“, neka se na str. 327. iza §. 133. kao §. 133. a) uvrsti:

Pedagogika. 2 ure na tjedan. Najvažnija pravila iz odgojoslovja i obukoslovja, na koliko je njihovo poznavanje učenicam za njihove posebne svrhe potrebno; a naročito o odnošaju učiteljice prama djeci, školi i školskom zaptu. Svrha i uredjenje pučkih škola.

Tisak Ign. Graintza u Zagrebu.

Digitized by Google

God. 1889. Komad X.

SLUŽBENI GLASNIK

kr. hrv. slav. dalm. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu.

U Zagrebu dne 31. listopada 1889.

Naredbe.

Br. 28.

Naredba kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu, od 3. rujna 1889. br. 7109.,

kojom se odredjuje,

da se na matičnih izvadcih rodjenih, vjenčanih i umrvših dan, mjesec i godina poroda, vjenčanja i smrti imade izpisivati brojkami i slovima.

Da matice rodjenih, vjenčanih i umrvših postignu čim veću vjerodostojnost i pouzdanost, nalazi kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, sporazumno sa odjelom za poslove unutarnje povodom nastaloga slučaja krivotvorenja odrediti, da voditelji matičnih knjiga u matičnih izvadcih dan, mjesec i godinu rodjenja, vjenčanja i smrti imaju označivati i brojkami i slovima.

Ova naredba stupa u krepost danom svoga uvrštenja u „Sbornik."*

U Zagrebu dne 3. rujna 1889.

Za bana:

Dr. Spevec.

*) Uvrštena u kom. XIII. „Sbornika zakona i naredaba", izdani dne 23. listopada 1889.

Digitized by Google

Br. 29.

Naredba kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu, od 13. listopada 1889. br. 6426.,

glede

pogodnosti slušateljem kr. sveučilišta Franje Josipa I. u Zagrebu, koji kao jednogodišnji dobrovoljci obavljaju djelatnu službu.

Ustanovom §. 25. zak. članka VI. od godine 1889. o obranbenoj sili pridržano je vrieme djelatne službe jednogodišnjih dobrovoljaca izključivo samo vojničkoj naobrazbi; s toga oni u buduće neće moći istodobno nauke nastavljati na kralj. sveučilištu Franje Josipa I. u Zagrebu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, želeć napram tim ustanovam rečenoga zakonskoga članka takovim slušateljem dozvoliti njeke pogodnosti i mimo ustanova postojećih sveučilištnih propisa, nalazi glede istih odrediti sliedeći iznimni postupak.

I. Glede imatrikulacije.

§. 1.

Svim onim, koji su na temelju zakonskoga članka od 15. siečnja 1874. ob ustroju sveučilišta Franje Josipa I. u Zagrebu na istom sveučilištu kao slušaoci imatrikulirani a obavljaju kao jednogodišnji dobrovoljci svoju djelatnu službu, dozvoljuje se, da učinjena imatrikulacija pridržaje valjanost na dva dotično četiri semestra djelatne službe no uz tu stegu, da se oni nemogu u pojedine naučne predmete upisati.

Spomenutim imatrikuliranim ali neupisanim slušateljem prinadleže za ovo vrieme — neobaziruć se na njihov vojnički odnošaj — sva prava i dužnosti sveučilištnih gradjana (odsjek II. glava II. sveučilištnoga zakona). Ovo vrieme ipak nije uračunivo u propisano doba naukovanja.

§. 2.

Da uzmognu i oni slušatelji, koji svoju djelatnu službu nastupaju, iza kako su s uspjehom položili izpit zrelosti, uživati prava i dužnosti sveučilištnih gradjana poput onih slušatelja, spomenutih u §. 1., to im se dozvoljuje, da se imatrikuliraju na sveučilištu nu ipak tako, da se nemogu upisati u pojedine naučne predmete.

Ovakova imatrikulacija pridržaje valjanost na dva dotično četiri semestra djelatne službe. Ovako imatrikulirani slušatelji oprošteni su ipak za to vrieme od plaćanja naukovine.

§. 3.

Naročito pako zahtieva se imatrikulacija od onih, koji žele uživati u srednjih školah podieljeni im štipendij i za vrieme, dok obavljaju

Digitized by Google

jednogodišnju djelatnu službu ili koji za vrieme djelatne službe kane moliti štipendij.

§. 4.

S obzirom na to, što novi zakon ob obranbenoj sili nedaje jednogodišnjim dobrovoljcem više slobodan izbor glede mjesta njihovoga službovanja te što se slučiti može, da će imati udovoljiti prezentnoj službi i izvan Zagreba, u kojem je sjedište sveučilišta, dozvoljuje se jednogodišnjim dobrovoljcem, da mogu i putem pošte nebiljegovanom molbenicom, obloženom propisanimi izpravami, izhoditi imatrikulaciju.

Slušatelji, koji na novo dolaze na sveučilište, imaju molbenici priložiti i propisane pristojbe.

II. Glede štipendija.

§. 5.

Na sveučilištu imatrikulirani slušatelji ostaju za prvu godinu prezentne jednogodišnje dobrovoljačke službe u uživanju podieljenih im štipendija.

§. 6.

Vršenje jednogodišnje djelatne službe nije zaprekom za polučenje štipendija.

§. 7.

Onim jednogodišnjim dobrovoljcem, koji su na temelju §. 25. zak. čl. VI. god. 1889. dužni još i drugu godinu djelatno služiti, uzkraćuje se za to vrieme uživanje štipendija, nu oni pridržavaju pravo na štipendij za preostalo vrieme naukovanja, ako odmah nakon izminuća prezentne službe nastave svoje nauke.

§. 8.

Štipendisti, koji svoje djelatno službovanje nastupaju iza dovršenja sveučilištnih nauka, pridržavaju pravo na uživanje još i za vrieme prve godine vojničke službe.

§. 9.

Doznaku štipendija za jednu godinu dobrovoljačkoga djelatnoga službovanja imaju štipendisti kod kr. zemaljske vlade zamoliti putem onoga naučnoga zavoda, na kojem su prošle godine polazili nauke uz naznaku blagajne, kod koje žele dizati štipendij.

§. 10.

Namiru na I. obrok štipendija imade za vrieme djelatne službe štipendistâ uz neposredno vojničko zapovjedničtvo vidimovati i akademička oblast u dokaz, da je štipendista propisanim načinom imatrikuliran (§. 3.). Za ostale namire dosta je, da ih neposredno vojničko zapovjedničtvo vidira.

Digitized by Google

§. 11.

Glede produljenja štipendija i na jednu godinu nakon dovršenih nauka u svrhu polaganja učiteljskoga ili strogih izpita, odlučivat će se kao što i dosele od slučaja do slučaja.

§. 12.

U ostalom ostaju propisi odnoseći se na podjelbu i uzkratu štipendija i glede jednogodišnjih dobrovoljaca netaknuti s tom jedinom preinakom, što će se kod njih ocjena iz napredka i vladanja prosudjivati po posljednjoj godini nauka, minuloj prije nastupa prezentne službe.

§. 13.

Ove ustanove glede štipendista imadu ipak samo u toliko valjanost, u koliko se možda neprotive posebnim ustanovam dotičnih zaklada.

III. Glede izpita.

§. 14.

Kandidatom teoretičkoga državnoga izpita pravno-povjestnoga, koji nakon svršenoga četvrtoga semestra nastupaju dobrovoljačku službu izvan sjedišta sveučilišta i ovu okolnost vjerodostojnim načinom dokažu, ima se za polaganje rečenoga izpita, ako to zamole, mjesto listopadskoga roka dozvoliti rok izmedju 20. i 28. rujna.

Dozvola za polaganje izpita u tom izvanrednom roku ima se tražiti načinom, propisanim za listopadski rok.

§. 15.

Kod kandidata, koji pravno-povjestni državni izpit žele polagati za trajanja prezentne službe, ima se glede opredieljenja dana za izpit unutar redovitoga roka mogući obzir uzeti na njihov vojnički odnošaj te na njihove opravdane želje.

No ovakov obzir mogu tražiti samo oni kandidati, koji u molbenici za dozvolu polaganja izpita naročito dokažu tu okolnost, da su u prezentnoj službi ili da takovu nastupaju.

Dekan imade ovakove kandidate u posebni izkaz uvrstiti, ter isti kratkim putem dostaviti predsjedniku izpitnoga povjerenstva.

§. 16.

Kandidati za učiteljski izpit na srednjih školah, koji su djelatnu službu kao jednogodišnji dobrovoljci obavili, mogu već početkom sedmoga semestra svojih nauka, propisanih u članku II. propisa o izpitivanju kandidata za gimnazijsko i realno učiteljstvo u Hrvatskoj i Slavoniji, izdanoga naredbom ovoga kr. vladnoga odjela od 1. rujna 1885. broj 8876. (Službeni glasnik br. 9. g. 1885.), zatražiti domaće radnje,

Digitized by Google

ako su u ostalom zadovoljili zahtjevom rečenoga propisa glede dozvole polaganja učiteljskoga izpita.

Klausurnim radnjam i ustmenomu izpitu mogu se ovakovi kandidati ipak samo onda pripustiti, ako se izkažu, da su dovršili nauke, propisane citiranim izpitnim propisom.

IV. Prelazna ustanova.

Ova naredba stupa u krepost danom svoga proglašenja.

U Zagrebu dne 13. listopada 1889.

Grof Khuen-Héderváry.

Br. 30.

Naredba kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu, od 28. listopada 1889. br. 12032.,

upravljena na kr. županijske oblasti i gradska poglavarstva u Zagrebu i Osieku,

glede nabave i uporabe „Poštovnica“ u pučkih školah.

Doznanjeno je kr. zemaljskoj vladi, odjelu za bogoštovje i nastavu, da je „Poštovnicu“, koja je ovostranom naredbom od 26. ožujka 1889. br. 3065. obligatno uvedena u sve niže i više pučke, šegrtske i opetovne škole, tečajem minule školske godine u cieloj zemlji jedva 400 škola nabavilo, a i od ovih većina samo po jedan primjerak za učitelja, a za mladež, kojoj je to pomagalo upravo namienjeno, nije nabavljeno na premnogih mjestih upravo ništa.

Tim povodom odredjuje se sliedeće:

1. Počam od 1. listopada 1889. ima bezuvjetno svaki od učenika i učenica svih ovozemaljskih gornjih razreda niže pučke (dječačke i djevojačke) škole obskrbljen biti „Poštovnicom“ izdanje A., a svaki od učenika i učenica svih razreda više pučke, opetovne i šegrtske škole „Poštovnicom“ izdanje B.

2. „Poštovnice“ imadu se za školsku mladež pravodobno nabavljati istim načinom kao i ostale učevne knjige, a kotarske oblasti dotično gradska poglavarstva čine se u smislu §. 189. školskoga zakona točke 4., dotično §. 42. točke 4. naredbe ob upravi pučkih škola, odgovornimi za točnu provedbu ove odredbe.

3. Uporaba „Poštovnice“ ima se udesiti tako, da ju mladež prodje za jednu godinu, a novom školskom godinom ima se u svakom razredu za ponovnu vježbu u izpunjivanju poštovnih i brzojavnih tiskanica nabaviti novi svežčić.

Prema tomu ima se mladež III. razreda niže pučke dječačke i djevojačke škole samo vježbati, da u svežčiću A. sve tiskanice znade izpuniti; u IV. će se razredu nabaviti novi svežčić izdanja A. pa se uz

Digitized by Google

izpunjivanje u „Poštovnici“ sadržanih tiskanica ima vježbati i u uporabi tih tiskanica, što se tumači u tekstu nalazećem se uz spomenute tiskanice.

Tako isto postupat će se u svih razredih više pučke škole, opetovnice i šegrtske škole s izdanjem B.

4. Koncem svake školske godine ima učitelj „Poštovnicu“ djeci povratiti, da preko ove prodje u narod.

5. Nadzorni organi imadu glede uporabe „Poštovnice“ osvjedočavati se, kako je to odredjeno naredbom od 26. ožujka 1889. br. 3065., a gdje ista nije uvedena, imadu izpitati, čijom krivnjom je propušteno to učiniti. Da se moguća takova proturednost ukloni, imat će kr. županijske oblasti opredieliti rok, do kojega će im područne škole svake školske godine prijaviti imati, da je „Poštovnica“ za školsku mladež nabavljena i da se u školi rabi.

U Zagrebu dne 28. listopada 1889.

Za bana:
Dr. Spevec.

Br. 31.

Odredba kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu, od 26. listopada 1889. br. 11578.,

kojom se proglašuje

dopis kr. ugarskoga ministra za zemaljsku obranu od 13. rujna 1889. br. 39210/IV. glede sastavljanja izkaza sadržavajućih predloge za privremeni oprost od djelatne službe u pučko-ustaškoj obvezanosti stojećih osoba.

Kr. ugarski ministar za zemaljsku obranu priobćio je ovamo dopisom od 13. rujna 1889. br. 39.210/IV. sliedeće:

„Podnesci, kojimi se razpravlja privremeni oprost od djelatne službe u pučko-ustaškoj obvezanosti stojećih osoba, neobhodno potrebitih za obavljanje javne službe ili u interesu iste, sastavljaju se polag dosadašnjih izkustva većim dielom manjkavo, naime:

I. kod imenika osoba, stavljenih u predlog na privremeni oprost, opaženo je:

1. da se isti nesastavljaju polag obrazca, ustanovljenoga okružnicom mojom br. 7992/pr. od godine 1887.*, te neprispievaju u opredieljenom roku koncem mjeseca siečnja svake godine;

2. da se na oprostiti se imajuću osobu odnoseći se podatci nerazpravljaju tako izcrpivo, kao što to zahtieva svrha imenika i tiskani tekst istoga;

3. da se u predlog stavljene osobe negromadaju polag nadležnih pučko-ustaških kotara;

* „Službeni glasnik“ godina 1888. kom. I. br. 3.

Digitized by Google

4. da često manjka opravdanje toga, da je na oprost predložena osoba neobhodno potrebita;

5. da se podatci u dva primjerka podnešenih imenika podpuno neslažu; napokon

6. da se za oprost stavljaju u predlog i takove osobe, glede oprosta kojih je jedanput već izdana pravomoćna odluka; dočim je

II. glede izkaza vrhu ugasnuća oprostnoga naslova opaženo:

1. da u stupac prvi pod naslovom „broj oprostnoga podneska“ toga izkaza nije uveden broj uručbenoga zapisnika ministarstva za zemaljsku obranu, koje je oprost izreklo;

2. da se u ostale stupce izkaza uvesti se imajući podatci neslažu sa podatci, uvedenimi u slične stupce imenika;

3. da se propisani obrazac niti kod ovoga podneska neobdržava; napokon

4. da se brisanja radi neprijavljuju uviek osobe, kojim je pučko-ustaška obvezanost prestala.

Pošto prispjeli predlozi sadržavaju oprost više tisuća osoba, te obzirom na to, da držeć pred očima zahtjeve službe, te interese predlog stavljajuće oblasti, valja mi u kratkom vremenu izreći odluku vrhu više tisuća oprosta, službouljudno molim za odredbu glede toga, da se po predstojnicih podredjenih oblasti, ureda itd. u tom pogledu predložiti se imajući podnesci sastavljaju strogo polag ustanova okružnice moje br. 7992/pr. od godine 1887.*

Sistemizovane tiskanice podnesaka drže se u zalihi i kod tiskarskoga dioničkoga družtva „Athenaeum“ (Budapešta Ferenczik terc) te se mogu nabaviti uz naknadu ciene“.

O čem se sve podčinjene oblasti, uredi i zavodi znanja kao što i strogoga i točnoga obdržavanja radi ovim obavješćuju.

U Zagrebu dne 26. listopada 1889.

Za bana:
Dr. Spevec.

Oglasi.

Br. 10527.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, sistemizovala je na obćoj pučkoj školi u Lokvah treće učiteljsko mjesto sa sustavnimi berivi.

U Zagrebu dne 1. listopada 1889.

Grof Khuen-Héderváry.

Br. 11401.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, obnašla je dozvoliti ustrojenje drugoga učiteljskoga mjesta na obćoj pučkoj školi u Komorskih Moravicah.

U Zagrebu dne 20. listopada 1889.

Grof Khuen-Héderváry.

* „Službeni glasnik“ godina 1888. komad I. br. 3.

Digitized by Google

Br. 10819.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, sistemizovala je na obćoj pučkoj školi na Baniji treće učiteljsko mjesto sa sustavnimi berivi.

U Zagrebu dne 8. listopada 1889.

Grof Khuen-Héderváry.

Br. 11893.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, sistemizovala je na obćoj pučkoj školi u Sošicah drugo učiteljsko mjesto za učiteljicu sa sustavnimi berivi.

U Zagrebu dne 27. listopada 1889.

Grof Khuen-Héderváry.

Br. 10433.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, dozvolila je, da se u Varaždinskih Toplicah postojeće po spolovih razdieljene dvie škole spoje u jednu obospolnu pučku školu sa dvie učiteljske sile.

U Zagrebu dne 30. rujna 1889.

Grof Khuen-Héderváry.

Br. 9722.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, dozvolila je, da se jednorazredna dječačka i jednorazredna djevojačka škola u Jarku spoje u jednu dvorazrednu obću pučku školu.

U Zagrebu dne 10. listopada 1889.

Grof Khuen-Héderváry.

Br. 10786.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, dozvolila je, da privatna učiteljica Lucija Hervy privatnu školu za obuku u francezkom jeziku u gradu Zagrebu otvoriti i uzdržavati može.

U Zagrebu dne 7. listopada 1889.

Grof Khuen-Héderváry.

Br. 10996.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, dozvolila je privatnoj učiteljici Josipi Polačekovoj, da u gradu Karlovcu otvoriti i o svom trošku uzdržavati može zavod za obuku u francezkom jeziku.

U Zagrebu dne 11. listopada 1889.

Grof Khuen-Héderváry.

Br. 11292.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, podielila je udovi Gabrijeli Gaj- Zemljić dozvolu, da u trgovištu Krapini otvoriti i o svom trošku uzdržavati može zabavište za malu na polazak škole neobvezanu djecu.

U Zagrebu dne 15. listopada 1889.

Grof Khuen-Héderváry.

Br. 9887.

Troškom kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade izišla je školska knjiga pod naslovom „Zemljopisna početnica za prvi razred srednjih učilišta. Sastavio Ed. Streer. Četvrto pregledano izdanje. U Zagrebu 1889“,

Digitized by Google

koja knjiga ima $6^3/_4$ tiskanih araka sa 20 slika i može se kruto vezana dobiti kod ravnateljstva pomoćnih ureda kr. zemaljsko-vladnoga odjela za bogoštovje i nastavu primjerak po 40 nvč.

U Zagrebu dne 23. rujna 1889.

Za bana:
Dr. Spevec.

Br. 9888.

Troškom kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade izišla je školska knjiga pod naslovom „Dra. Karla Schenkla Grčka početnica za III. i IV. razred gimnazijski. IV. hrvatsko po 13. njemačkom sasvim preradjenom izdanju prigotovio Dr. August Musić. U Zagrebu 1889.", koja knjiga ima $15^3/_4$ tiskanih araka i može se kruto vezana dobiti kod ravnateljstva pomoćnih ureda kr. zemaljsko-vladnoga odjela za bogoštovje i nastavu primjerak po jednu forintu (1 for.).

U Zagrebu dne 23. rujna 1889.

Za bana:
Dr. Spevec.

Br. 9889.

Troškom kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade izišla je školska knjiga pod naslovom: Povjestnica novoga vieka za niže razrede srednjih učilišta. Napisao Dr. Ivan Hoić. Drugo preradjeno izdanje. U Zagrebu 1889," koja knjiga ima $11^1/_2$ tiskanih araka sa 13 slika i može se kruto vezana dobiti kod ravnateljstva pomoćnih ureda kr. zemaljsko-vladnoga odjela za bogoštovje i nastavu primjerak po 65 nvč.

U Zagrebu dne 23. rujna 1889.

Za bana:
Dr. Spevec.

Br. 9890.

Troškom kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade izišla je školska knjiga pod naslovom „Zemljopis za više djevojačke škole. Prvi i drugi stupanj. Napisao Dr. I. Hoić. Drugo posve preradjeno izdanje U Zagrebu 1889.", koja knjiga ima $5^7/_8$ tiskanih araka i može se kruto vezana dobiti kod ravnateljstva pomoćnih ureda kr. zemaljsko-vladnoga odjela za bogoštovje i nastavu primjerak po 40 nvč.

U Zagrebu dne 9. listopada 1889.

Za bana:
Dr. Spevec.

Br. 9891.

Troškom kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade izišla je školska knjiga pod naslovom „Njemačka slovnica za srednja učilišta. Drugo izpravljeno izdanje. Napisao Franjo Marn, profesor kr. gimnazije zagrebačke. U Zagrebu 1889.", koja knjiga ima 16 tiskanih araka i može se kruto vezana dobiti kod ravnateljstva pomoćnih ureda kr. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu, primjerak po 75 nvč.

U Zagrebu dne 9. listopada 1889.

Za bana:
Dr. Spevec.

Br. 9892.

Troškom kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade izišla je školska knjiga pod naslovom: „Dra. Franje viteza Močnika: Pouka u računici za niže razrede gimnazija. II. razdio. IV. hrvatsko izdanje po njemačkom

Digitized by Google

dvadeset i drugom prigotovio V. M. Golub. U Zagrebu 1889.", koja knjiga ima $8^1/_4$ tiskanih araka i može se kruto vezana dobiti kod ravnateljstva pomoćnih ureda kr. zemaljsko-vladnoga odjela za bogoštovje i nastavu primjerak po 65 nvč.

U Zagrebu dne 9. listopada 1889.

Za bana:

Dr. Spevec.

Br. 10774.

Troškom kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade izdana je „Naredba o polazu škole" kao posebna knjižica, koja ima 16 strana, te se može broširana dobiti kod ravnateljstva pomoćnih ureda kr. zemaljsko-vladnoga odjela za bogoštovje i nastavu primjerak po 5 nvč.

U Zagrebu dne 3. listopada 1889.

Za bana:

Dr. Spevec.

Br. 11406.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, predala je svojom nakladom izdane tiskanice za pučke (niže i više) škole i opetovnice u komisijonalnu nakladu akademijske knjižare Lavoslava Hartmana (Kugli i Deutsch) u Zagrebu.

Buduć da se po §. 81. ovostrane naredbe od 15. srpnja 1889. br. 6798. (Školski i nastavni red) u pučkih školah nesmiju rabiti druge tiskanice, osim onih izdanih kr. zemaljskom vladom, odjelom za bogoštovje i nastavu, upućuju se ovim sve kr. županijske i kotarske oblasti, gradska i obćinska poglavarstva, te ravnateljstva nižih i viših pučkih škola, da u buduće sve naručbe na tiskanice za niže i više pučke škole te opetovnice neupravljaju na ravnateljstvo pomoćnih ureda kr. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu, već samo na akademijsku knjižaru Lavoslava Hartmana (Kugli i Deutsch) u Zagrebu, koja je jedina u zemlji ovlaštena spomenute tiskanice razprodavati.

U Zagrebu dne 28. listopada.

Za bana:

Dr. Spevec.

Br. 10547.

Nakladom hrv. pedagogijskoga književnoga sbora u Zagrebu izašla je knjiga „Pouka u mjerstvu za V. i VI. razred viših djevojačkih učionica. Po petom njemačkom izdanju Picklove geometrije priugotovio Gjuro Kuten, učitelj više djevojačke škole u Zagrebu," koja $3^1/_2$ arka obsiže i uz metodički poredano gradivo 123 lika sadržaje te se u mekanu vezu uz cienu od 35 nvč. po komadu prodaje.

Pošto je ta knjiga strogo prema naučnoj osnovi za više djevojačke škole udešena, nalazi kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, obzirom na povoljnu strukovnu ocjenu, uvesti ju obligatno kao učevnu knjigu za geometrijsko oblikoslovje u V. i VI. razredu viših djevojačkih škola ter odrediti, da se tamo, gdje možebit dosad još obavljena nije naručba odprije rabljenih knjiga za taj predmet, već nastajućom školskom godinom 1889/90. kod obuke rabi.

U Zagrebu dne 1. listopada 1889.

Za bana:

Dr. Spevec.

Digitized by Google

Osobne viesti.

Ban kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije podielio je izpražnjenu, pod previšnjim pokroviteljstvom Njegova c. i kr. apoštolskoga Veličanstva stojeću župu u Generalskom stolu, u županiji modruško-riečkoj, župniku u Zagorju Antunu Jagatiću.

Ban kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije podielio je izpražnjenu, pod previšnjim pokroviteljstvom Njegova ces. i kralj. apoštolskoga Veličanstva stojeću župu u Modrušu, u modruško-riečkoj županiji, Antunu Milošiću, župniku u Cerovniku.

Ban kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije podielio je izpražnjenu, pod pokroviteljstvom vjerozakonske zaklade stojeću župu u Dragi, u modruško-riečkoj županiji, dosadanjemu administratoru te župe Mirku Babiću.

Ban kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije potvrdio je učitelja kr. gimnazije riečke Romana Crnića stalno u učiteljskoj službi, te mu je podjedno podielio naslov „profesora".

Ban kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije potvrdio je učitelje kr. gimnazije gospićke Mihovila Jerkovića i Ivana Kosa te vjeroučitelja iste kr. gimnazije Martina Mihelčića stalno u učiteljskoj službi, te im je podjedno podielio naslov „profesora".

Ban kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije potvrdio je učitelja kr. male realke petrinjske Ljudevita Mikoča stalno u službi učiteljskoj, te mu je podjedno podielio naslov „profesora".

Ban kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije potvrdio je kr. gimnaziji u Zagrebu na službovanje pridieljenoga učitelja kr. gimnazije riečke Josipa Pasarića stalno u učiteljskoj službi, te mu je podjedno podielio naslov „profesora".

Ban kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije potvrdio je učitelja kr. gimnazije varaždinske Antuna Postružnika stalno u učiteljskoj službi, te mu je podjedno podielio naslov „profesora".

Ban kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije potvrdio je učitelja kr. gimnazije požežke Ivana Kovačevića stalno u učiteljskoj službi te mu je podjedno podielio naslov „profesora".

Ban kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije potvrdio je učitelja kr. učiteljske škole u Petrinji Matiju Kovačevića stalno u učiteljskoj službi, te mu je podjedno podielio naslov „profesora".

Ban kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije potvrdio je učitelja kr. gimnazije osječke Josipa Purića stalno u učiteljskoj službi, te mu je podjedno podielio naslov „profesora".

Ban kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije potvrdio je učitelja kr. gimnazije vinkovačke Josipa Benakovića stalno u učiteljskoj službi, te mu je podjedno podielio naslov „profesora".

Digitized by Google

Ban kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije postavio je učiteljskoga pripravnika Franju Trojera za vrieme potrebe namjestnim učiteljem kr. velike realke zagrebačke.

Ban kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije postavio je na predlog duhovnoga stola biskupije senjske i modruške novomisnika u Senju Nikolu Legca namjestnim učiteljem vjere na kr. maloj realnoj gimnaziji senjskoj.

Ban kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije premjestio je službe radi namjestnoga učitelja kr. velike realke zagrebačke Franju Trnku u istom svojstvu na kr. učiteljsku školu u Petrinji.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, premjestila je namjestnoga učitelja kr. gimnazije osječke Artura Krmpotića u istom svojstvu na kr. gimnaziju riečku

---

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, dodielila je učitelja više pučke škole u Novoj Gradiški Matiju Kosovića na službovanje višoj djevojačkoj školi u Varaždinu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, premjestila je učitelja više pučke škole u Kostajnici Andriju Mikaevića uslied njegove vlastite molbe na višu pučku školu u Novojgradiški.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, opredielila je razpoložive pučke učitelje Antuna Delaka u Senju i Stjepana Vukajlića u Korenici na službovanje, prvoga višoj pučkoj školi u Otočcu, a potonjega nižoj pučkoj školi u Brinju.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je svećenika Mirka conte Marchettia privremenim rimo-katoličkim vjeroučiteljem više i s njom spojene niže pučke škole u Sisku.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestnoga vjeroučitelja Desiderija Radovanića pravim vjeroučiteljem obće pučke škole u Varaždinu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je privremenoga vjeroučitelja u Rumi Ivana Renčevića pravim vjeroučiteljem obćih pučkih škola u istom mjestu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestnoga učitelja u Vel. Mučnoj Milana Rogulju pravim učiteljem niže pučke škole u istom mjestu, a učitelja u Ježevu Josipa Kelšina privremenim ravnajućim učiteljem niže pučke škole u Ivanićgradu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je učitelja dolnjogradske niže pučke škole u Zagrebu Ljudevita Tomšića pravim ravnajućim učiteljem, a namjestnoga učitelja Škendera Horvata pravim učiteljem dolnjogradske niže pučke škole u Zagrebu.

Digitized by Google

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, premjestila je pučkoga učitelja Vilka Lavogera uslied njegove molbe iz Sv. Ivana-Zeline na obću pučku školu u Zajezdi.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, premjestila je učitelja u Lovskoj Todora Prodanovića na nižu pučku školu u Paklenici.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, premjestila je pučke učitelje Antuna Jamičića iz Stupnika na dječačku nižu pučku školu u Gospiću i Martina Krmpotića iz Priboja na obću pučku školu u Buniću, ter je ujedno imenovala namjestnoga učitelja u Mogoriću Budimira Banjeglava privremenim učiteljem obće pučke škole u istom mjestu, a bivšega u Medku suplenta Milu Zambelia privremenim učiteljem obće pučke škole u Priboju.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, premjestila je pučkoga učitelja u Drljači Gjuru Rožića službe radi na obću pučku školu u Maji.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, premjestila je učitelja u Slobоštini Kostu Dragosavca na nižu pučku školu u Doljanu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, premjestila je privremenoga učitelja u Poreču Ivana Tomašića u istom svojstvu na nižu pučku školu u Lipiku.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, premjestila je mjedjusobno privremenoga učitelja u Vojki Bogoljuba Bakalovića i učitelja u Selu Bešenovu Mladena Novakovića.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, premjestila je ureda radi medjusobno pučke učitelje Slavoljuba Hübschera u Turkah i Slavoljuba Milčića u Bosancih.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, premjestila je učitelja Danu Radovića iz Kutereva i učiteljicu Anu Radovićku iz Švice uslied njihove vlastite molbe na obću pučku školu u Križpolju, a odtud ureda radi učitelja Stjepana Kalafatića na obću pučku školu u Kuterevu i učiteljicu Katicu Trtnjevu na onu u Švici.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, premjestila je učiteljicu Ružicu Tepavac-Čolakovu iz Veljuna u Krstinju uslied njezine vlastite molbe.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, premjestila je učiteljicu niže pučke škole u Novih Karlovcih Danicu Mandićevu na nižu pučku školu u Beški, te je ujedno imenovala kandidatkinju pučkoga učiteljstva Juliju Smilkićevu privremenom učiteljicom niže pučke škole u Novih Karlovcih

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, premjestila je učiteljicu u Ludini Mariju Gjukčevu na nižu pučku školu u Šarampovu, a podučiteljicu u Špišić-Bukovici Vjekoslavu Kranjčevu na nižu pučku školu u Ludini.

Digitized by Google

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, premjestila je pučkoga učitelja Andriju Gönnera iz Starogsela uslied njegove vlastite molbe na obću pučku školu u Kraljevčanih.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, premjestila je učitelja u Pakracu Simu Mileusnića na nižu pučku školu u Rogolju.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, premjestila je pučkoga učitelja Ivana Smolčića iz Štikade uslied njegove vlastite molbe na obću pučku školu u Cerju.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, premjestila je učitelja u Prnjavoru Josipa Binickija na nižu pučku školu u Beravcih.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, premjestila je privremenoga učitelja u Subockomgradu Blaža Šagovca na nižu pučku školu u Plesmu.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, premjestila je privremenoga učitelja u Ogaru Kornela Popovića na nižu pučku školu u Šašincih.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, premjestila je pučkoga učitelja Budu Babića iz Gračaca uslied njegove molbe na obću pučku školu u Dolnjem Lapcu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je pučkoga učitelja u Velikih Radincih Petra Štefanovića pravim učiteljem niže pučke škole u Rumi.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je pučkoga učitelja u Gorjanih Vida Cenčića pravim učiteljem obće pučke škole u Hrnetiću.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je bivšega učitelja na rimo-katoličkoj školi austro-ugarskih podanika u Biogradu Stjepana Kolara pravim učiteljem niže pučke škole u Erdeviku.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je pučkoga učitelja u Vrtlinskoj Tomislava Vöröša pravim učiteljem obće pučke škole u Martijancu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je privremenoga učitelja u Sušici Milu Bakarića pravim učiteljem obće pučke škole u istom mjestu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je privremenoga učitelja u Toboliću Pavla Ribara mladjega pravim učiteljem obće pučke škole u istom mjestu.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestnoga učitelja u Rumi Maksu Sačera pravim učiteljem niže pučke škole u istom mjestu.

Digitized by Google

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je privremenoga učitelja u Trupinjaku Vladimira Šarca pravim učiteljem obće pučke škole u istom mjestu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je privremenoga učitelja u Laćarku Lazara Cvejića pravim učiteljem niže pučke škole u istom mjestu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je privremenoga učitelja u Bukovcu Jovana Pavičića pravim učiteljem niže pučke škole u istom mjestu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je privremenoga učitelja u Abševcih Stjepana Holika pravim učiteljem niže pučke škole u istom mjestu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je privremenoga učitelja u St. Pazovi Danila Glamočliju pravim učiteljem obće pučke škole u istom mjestu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je privremenoga učitelja u Komiću Nikolu Ivančevića pravim učiteljem obće pučke škole u istom mjestu.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je podučitelja u Virju Franju Modca i namjestnoga učitelja u Virju Otokara Zobundjiju pravimi učitelji niže pučke škole u istom mjestu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je privremenoga učitelja u Čremušnjaku Marka Velebita pravim učiteljem obće pučke škole u istom mjestu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je privremenoga učitelja u Raduču Milu Vujnovića pravim učiteljem obće pučke škole u istom mjestu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je podučitelja u Suhopolju Josipa Krpana pravim učiteljem niže pučke škole u istom mjestu.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je učiteljskoga kandidata u Velikoj Črešnjevici Radoslava Vojnovića pravim učiteljem obće pučke škole u istom mjestu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestnoga učitelja u Trešnjevici Pavla Tatarina privremenim učiteljem niže pučke škole u Turčevićpolju, a namjestnu učiteljicu u Garešnici Vilmu Basnerovu pravom učiteljicom niže pučke škole u istom mjestu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je podučiteljicu u Vivodini Anku Radovanićevu pravom učiteljicom obće pučke djevojačke škole u Karlovcu, a namjestnu učiteljicu u Karlovcu Anku Schlangenbergovu pravom učiteljicom obće pučke škole u Vivodini.

Digitized by Google

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je učiteljicu u Novigradu Mariju Kolarevu pravom učieljicom obće pučke škole u Križevcih, a namjestnu učiteljicu u Križevcih Baricu Bauerovu pravom učiteljicom obće pučke škole u Novigradu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestnu učiteljicu u Daruvaru Mariju Vutkovićevu pravom učiteljicom niže pučke škole u Sesvetah, te je ujedno premjestila učiteljicu u Šidu Kristinu Buzadjićevu na nižu pučku školu u Daruvaru.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestnu učiteljicu u Jarku Sofiju Rogićevu pravom učiteljicom niže pučke škole u istom mjestu.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je privremenu učiteljicu u Grobniku Sofiju Prebegovu pravom učiteljicom obće pučke škole u istom mjestu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je kandidatkinju pučkog učiteljstva u Zagrebu Anku Tkalčićevu pravom učiteljicom obće pučke škole u Vrabču.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je privremenu podučiteljicu u Bačincih Jelku Hrnjakovu pravom učiteljicom obće pučke škole u Sošicah.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestnoga učitelja u Subotištu Stevu Kresoevića privremenim učiteljem niže pučke škole u Tovarniku.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je kandidata pučkoga učiteljstva Martina Kluga privremenim učiteljem niže pučke škole u Karlovcih.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestnu učiteljicu u Delnicah Anku Duićevu privremenom učiteljicom obće pučke škole u istom mjestu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je kandidatkinju pučkoga učiteljstva Anku Tkalčevu privremenom učiteljicom niže pučke škole u Špišić-Bukovici.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je privremenoga učitelja u Šuljmu Manojlu Krnića pravim učiteljem niže pučke škole u Pakracu.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestnoga učitelja u Novih Jankovcih Josipa Škrinjarića privremenim učiteljem niže pučke škole u istom mjestu, pa je ujedno premjestila učitelja u Viziću Svetozara Topolovića u sadanjem njegovu svojstvu na nižu pučku školu u Lazah.

Digitized by Google

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, odriešila je učiteljicu obće pučke škole u Gornjem Kosinju Mariju Beck-Vukelićevu na vlastitu njezinu molbu iz zdravstvenih obzira od službe, ter je ujedno imenovala namjestnu učiteljicu u Otočcu Olgu Paulićevu pravom učiteljicom obće pučke škole u Gornjem Kosinju.

Odrekla se je učiteljske službe Marija Bobinčeva, učiteljica niže pučke škole u Gjurgjevcu.

Umirovljeni su: Ivan Petz, učitelj niže pučke škole u Radinovcih, Terezija Karał, učiteljica niže pučke škole djevojačke u Karlovcu.

Digitized by Google

Natječaji.

Br. 5897.—1889.

U području ove županije izpražnjena su sliedeća učiteljska mjesta, i to:

U Grabovcu i Dunjaku, kotara slunjskoga, i Ledenicah, kotara novljanskoga.

Za popunjenje tih mjesta razpisuje se natječaj do 25. studenoga t. g.

Temeljna je plaća 350 fr., stan u naravi, eventualno stanarina od 100 fr. i druga sistemizirana uzgredna beriva.

Molbenice, po propisu biljegovane, dokaznicami o dobi, vjerozakonu, svršenih naucih, ćudorednom ponašanju i prijašnjem možda službovanju obložene, i na visoku kr. zem. vladu, odjel za bogoštovje i nastavu, upravljene, neka se do rečenoga roka u smislu odpisa onoga visokoga vladnoga odjela od 5. rujna 1886. br. 9794. dotičnoj kr. kotarskoj oblasti pripošalju, koja će ih nadležnomu obćinskomu školskomu odboru radi saštavljanja trojnoga predloga dostaviti.

Kr. županijska oblast u Ogulinu dne 1. listopada 1889.

Br. 12.958.—1889.

Na obospolnoj obćoj pučkoj školi na Baniji ima se popuniti nocoustrojeno mjesto učitelja s plaćom od 400 for., stanarinom od 100 for. eventualno stanom u naravi. Za ovo mjesto razpisuje se natječaj do 25. studena t g.

Molbenice propisno obložene, a upravljene na visoku kr. zemaljsku vladu, odjel za bogoštovje i nastavu, imaju se putem predpostavljene kr. kotarske oblasti (gradskoga poglavarstva) do gore opredieljenoga roka podnieti kr. kotarskoj oblasti u Karlovcu.

Kr. županijska oblast u Zagrebu dne 1. listopada 1889.

Br. 9207.—1889

Na obćoj pučkoj školi u Komoru, kotara zlatarskoga, ima se popuniti izpražnjeno mjesto učitelja i orguljaša uz beriva: 400 for. godišnje plaće, stan u naravi, vrt, 6 hvati drva i 2 jutra pašnjaka.

Natječaj se razpisuje do 30. studenoga 1889.

Natjecatelji neka svoje propisno obložene molbenice podnesu do rečenoga dana kr. kotarskoj oblasti u Zlataru, koja će s njimi dalje uredovati prema točki 2. naredbe visoke kr. zem. vlade, odjela za bogoštovje i nastavu, od 5. rujna 1886. br. 9794.

Kr. županijska oblast u Varaždinu dne 28. rujna 1889.

Br. 9213.—1889.

Na obćoj pučkoj školi u Višnjici, kotara ivanečkoga, ima se popuniti mjesto učitelja i orguljaša s berivi: 400 for. plaće, stanom u naravi, 60 for. drvarine, 20 for. paušala, vrt, voćnjak, oranica, livada, pašnjak, sve u površini oko 10 jutara.

Natječaj se razpisuje do 30. studenoga 1889.

Natjecatelji imaju svoje propisno obložene molbenice predati do rečenoga dana putem nadležnih oblasti kr. kot. oblasti u Ivancu, koja će s njimi dalje uredovati po postojećih propisih.

Kr. županijska oblast u Varaždinu dne 3. listopada 1889.

Tisak Ign. Granitza u Zagrebu.

Digitized by Google

God. 1889. Komad XI.

SLUŽBENI GLASNIK

kr. hrv. slav. dalm. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu.

U Zagrebu dne 30. studenoga 1889.

Objava.

„Službeni glasnik“ izlazit će i buduće godine te će prema naredbi kr. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu, od 22. prosinca 1882. br. 13.995. sadržavati zakone, naredbe, odluke, propise, naputke, načelna riešenja u specijalnih slučajevih, oglase i odluke glede učevnih knjiga i inih učila kao i imenovanja profesora i učitelja te natječaje za popunu izpražnjenih učiteljskih mjesta i izpražnjenih stipendija i podpora. Povrh toga donosit će osim izvješća o stanju zemaljskoga školstva i ine školstva se tičuće viesti.

„Službeni glasnik“ dužne su držati sve političke oblasti i svi učevni zavodi te se svaka naredba kr. zemaljske vlade, čim se u „Službenom glasniku“ proglasi i ovaj dotičnoj oblasti ili učevnomu zavodu dostavi, ima smatrati intimiranom.

Predptatnina, koja iznosi za cielo godište 1890. „Službenoga glasnika“ 1 for. a. vr., šalje se ravnateljstvu pomoćnih ureda kr. zemaljsko-vladnoga odjela za bogoštovje i nastavu u Zagrebu, kamo neka se upravljaju i reklamacije pojedinih komada „Službenoga glasnika“.

Predjašnja godišta „Službenoga glasnika“ mogu se broširana dobiti primjerak po 1 for. Tako isto mogu se kod rečenoga ravnateljstva pomoćnih ureda dobiti „Izvješća o stanju školstva u Hrvatskoj i Slavoniji svršetkom školske godine 1877/8. i 1884/5.“, broširan primjerak prvoga za 50 novč., a drugoga za 1 for.

Digitized by Google

Naredba.

Br. 32.

Naredba kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu, od 24. studenoga 1889. br. 10.419.

glede

interpunktovanja brojeva.

Inicijativom bečke žitne i brašnene burze povedeni su dogovori izmedju ces. kralj. austrijske vlade i kralj. ug. ministarstva te kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade glede interpunktiranja brojeva.

Obzirom na postignut rezultat povedenih priegovora nalazi kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, povodom dopisa kralj. ugarskoga ministarstva za obrt, poljodjelstvo i trgovinu od 27. ožujka 1889. br. 1398. odrediti sliedeće:

Kod pisanja cielih brojeva ima se u buduće rabiti način taj, da se brojeć od desna na lievo, iza prvih triju brojaka na dolnju crtu stavi točka, iza sliedećih triju brojaka črknja, iza dalnjih triju opet točka i. t. d., a kod pisanja desetinskih brojeva treba ciela razstaviti od desetinaka točkom, stavljenom gore desno do jedinica te povrh toga desetinke pisati manjimi brojkami.

Prema tomu pisat će se broj, u kojem ciela zauzimlju deset a desetinke tri mjesta, ovako: 1.534,267.000·257.

Taj način interpunktiranja brojeva ima se obligatno rabiti kod svih podčinjenih oblasti i ureda, te u svih naučnih i znanstvenih zavodih, pri sastavljanju i podnašanju statističkih izkazâ.

U Zagrebu dne 24. studenoga 1889.

Grof Khuen-Hédervάry.

Oglasi.

Br. 11.842.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, sistemizovala je na obćoj pučkoj školi u Dugomselu drugo učiteljsko mjesto za učiteljicu sa sustavnimi berivi.

U Zagrebu dne 25. studenoga 1889.

Grof Khuen-Hédervάry.

Br. 9.927.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, dozvolila je, da se dosadašnja trorazredna niža pučka škola u Novom Slankamenu

Digitized by Google

razširi u četverorazrednu obospolnu nižu pučku školu i kod nje ustroji četvrto učiteljsko mjesto za učitelja rimo-katoličke vjeroizpoviesti sa sustavnimi berivi.

U Zagrebu dne 12. studenoga 1889.

Grof Khuen-Hédervάry.

Br. 11.974.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, dozvolila je, da se mjesta u poreznih obćinah Razvor i Brezje odciepe od školskih obćina u Selih i u Tuhlju te za ista mjesta ustroji posebna obća pučka škola u Kumrovcu sa jednom učiteljskom silom uz sustavna beriva.

U Zagrebu dne 12. studenoga 1889.

Grof Khuen-Hédervάry.

Br. 11.986.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, sistemizovala je na obćoj pučkoj školi u Gomirju drugo učiteljsko mjesto za učiteljicu sa sustavnimi berivi.

U Zagrebu dne 28. listopada 1889.

Za bana:

Dr. Spevec.

Br. 3.641.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, dozvolila je, da se na obćoj pučkoj školi u Ivanovuselu, u županiji belovarskoj, osnuje drugo učiteljsko mjesto za učiteljicu sa redovitom godišnjom plaćom od 400 for., stanom u naravi ili stanarinom od 100 for.

U Zagrebu dne 20. studenoga 1889.

Grof Khuen-Hédervάry.

Br. 12.685.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, dozvolila je, da se pri nižoj pučkoj školi u Banoštru ustroji drugo učiteljsko mjesto za učiteljicu rimo-katoličke vjeroizpoviesti s godišnjom plaćom od četiri stotine (400) forinti, stanom u naravi i 6 hvati ogrievnih drva.

U Zagrebu dne 28. studenoga 1889.

Grof Khuen-Hédervάry.

Br. 12.459.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, dozvolila je, da se u Kreštelovcu, u županiji požežkoj, ustroji nova obća pučka škola sa redovitom učiteljskom plaćom od 400 for., stanom u naravi, 6 hvatih ogrievnih drva i vrtom.

U Zagrebu dne 28. studenoga 1889.

Grof Khuen-Hédervάry.

Br. 12.813.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, dozvolila je, da vlastnici kr. povlaštene zemaljske tvornice za predenje i tkanje pamuka u Dugojresi za djecu radnika svojih, obvezanu na polazak škole, privatnu pučku školu otvoriti i uzdržavati mogu uz uvjete sadržane §. 104. i sl. školskoga zakona od 31. listopada 1888.

U Zagrebu dne 28. studenoga 1889.

Grof Khuen-Hédervάry.

Digitized by Google

Br. 12.105.

Troškom kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade izišla je školska knjiga pod naslovom: Zemljopis i statistika austro-ugarske. monarkije za srednja učilišta. Napisao Ivan Steklasa, prof. kr. vel. realne gimnazije u Rakovcu. U Zagrebu 1889.", koja knjiga ima $10^3/_4$ tiskanih araka i može se kruto vezana dobiti kod ravnateljstva pomoćnih ureda kr. zemaljsko-vladnoga odjela za bogoštovje i nastavu primjerak po 65 nvč.

U Zagrebu dne 3. studenoga 1889.

Za bana:

Dr. Spevec.

Br. 12.577.

Troškom kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade izišla je školska knjiga pod naslovom: „Fr. B. Kořinka Povjestnica novoga vieka za više razrede srednjih učilišta. Drugo posve preradjeno izdanje sa 13 slika priredio Vjekoslav Klaić, profesor kr. zagrebačke gimnazije. U Zagrebu 1889.," koja knjiga ima $20^3/_4$ tiskanih araka i može se kruto vezana dobiti kod ravnateljstva pomoćnih ureda kr. zemaljsko-vladnoga odjela za bogoštovje i nastavu primjerak po 1 for. 20 nvč.

U Zagrebu dne 24. studenoga 1889.

Za bana:

Dr. Spevec.

Br. 10.162

Nakladom knjižare Gustava Neuberga u Križevcih izašle su: „Narodne pisanke" br. 1.—3. uz cienu od 4 nvč. po primjerku, „Računske zadaćnice" uz cienu od 5 nvč., „Slovničke zadaćnice" br. 1. i 2. uz cienu od 5 nvč. i „Stigmografične risanké" br. 1.—3. uz cienu po 5 nč.

Povodom povoljne strukovne ocjene nalazi kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, rečene pisanke, zadaćnice i risanke u smislu ovostrane naredbe od 17. svibnja 1879. br. 524. pripustiti porabi u nižih pučkih školah.

U Zagrebu dne 30. listopada 1889.

Za bana:

Dr. Spevec.

Osobne viesti.

Njegovo ces. i kr. apoštolsko Veličanstvo blagoizvoljelo je previšnjim riešenjem od 21. listopada 1889. pravoga učitelja na kr. velikoj gimnaziji u Zagrebu i privatnoga docenta dra. Milivoja Šrepela premilostivo imenovati izvanrednim profesorom za stolicu latinske filologije na mudroslovnom fakultetu previšnje ime nosećega sveučilišta u Zagrebu sa sustavnimi berivi.

Ban kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije potvrdio je učitelje kr. velike realke osječke Velimira Hržića i Lavoslava Špicera stalno u učiteljskoj službi, te im je podjedno podielio naslov „profesora".

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je administratora župe u Aleksinici Matiju Matasića pravim vjeroučiteljem dječačke i djevojačke niže ter više djevojačke škole u Gospiću.

Digitized by Google

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, premjestila je službe radi privremenoga učitelja u Mogoriću Budimira B a n j e g l a v a na nižu pučku školu u Šidu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, premjestila je medjusobno privremenoga učitelja u Selih Jakova Ž a g a r a i učitelja u Vetovu Gjuru C e s a r c a.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, dozvolila je pučkim učiteljem Stevanu Z d j e l a r u u Močilih i Stevanu D r a k u l i ć u u Buhači zamoljenu medjusobnu promjenu sadanjih njihovih službovnih mjesta.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, premjestila je učitelja u Rakovcu Stjepana H e r c e z i j a na nižu pučku školu u Gjurgjicu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, premjestila je učiteljicu Macu P i e v č e v u iz Plaškoga na obću pučku školu u Gomirju, a učitelja Jovu P e t r i č i ć a iz Kunića na obću pučku školu u Plaškom.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestnoga učitelja u Čakovcih Eduarda H a m p e l a pravim učiteljem niže pučke škole u istom mjestu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestnoga učitelja u Rumi Luku H e š t e r u privremenim učiteljem niže pučke škole u Bakiću.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestnu učiteljicu u Drnju Dragicu M a t k o v i ć e v u pravom učiteljicom obće pučke škole u Dugomselu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestnu učiteljicu u Orljavici Ljudmilu L ž i č a ř e v u pravom učiteljicom niže pučke škole u istom mjestu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestnu učiteljicu u Krstinji Katarinu P a v l o v i ć e v u pravom učiteljicom obće pučke škole u Veljunu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestnu učiteljicu u Bieloj Anku D i z d a r o v u pravom učiteljicom niže pučke škole u Rumi.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je kandidatkinju pučkoga učiteljstva Mariju P i c h l e r o v u pravom učiteljicom niže pučke škole u Banoštru.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestnu učiteljicu u Jakšićih Franjku P f e i f e r o v u privremenom učiteljicom niže pučke škole u Drnju.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je učiteljsku kandidatkinju Jelku D e r n u l z o v u privremenom učiteljicom obće pučke škole u Malom Bukovcu.

Digitized by Google

Odrekao se je dobrovoljno službe privremenoga učitelja u Karlovcih Ivan Klug.

Umirovljeni su: Vjekoslav Horvat, učitelj niže pučke škole u Križovljanih, Dragutin Jambrušić, učitelj niže pučke škole u Garešnici, Luka Dončević, učitelj niže pučke škole u Gjurgjicu, Veronika Čehulićeva, učiteljica niže pučke škole u Pitomači i Jelena Stanojevićeva, učiteljica niže pučke škole u Rumi.

Natječaji.

Br. 13.044.—1889.

Početkom tekuće školske godine 1889/90. podielit će se na kr. ug. polytehnici Josipa u Budimpešti i na c. kr. visokoj tehničkoj školi u Lavovu po jedan od štipendija zaklade Franje Josipa u iznosu od 300 for. u zlatu na godinu, utemeljenih za oskudne i vriedne slušatelje ovih visokih škola.

Natjecatelji za koji od ovih štipendija imaju svoje vlastoručno pisane i na Nj. ces. i kr. apoštolsko Veličanstvo upravljene molbenice obložiti:

1. krstnim ili rodnim listom;
2. vjerodostojnimi izpravami o oskudnosti svojoj uz dokaz o stališu, imetku, dohodku i obiteljskih odnošajih roditelja a u slučaju osirotenja izpravom tutorske oblasti o imućtvenom stanju;
3. svjedočbom zrelosti te osim toga, ako već jesu slušatelji visoke škole, još svjedočbami o svojih dotičnih naucih, pri čem se ipak opazuje, da u jednakih okolnostih prednost ima onaj prositelj, koji je svoje nauke na visokoj školi tek nastupio.

U molbenici ima se nadalje navesti, da li molitelj već uživa koji štipendij ili koje berivo iz javne blagajne.

Molbenice imaju se najdulje do 15. prosinca 1889. predati c. i kr. glavnomu ravnateljstvu previšnjih zaklada u Beču (k. und k. Direction der Allerh. Privat- und Familienfonde in Wien, k. u. k. Hofburg).

Na kasnije prispjele ili nedovoljno obložene molbenice neće se obzir uzeti.

U Beču dne 8. studenoga 1889.

C. i kr. glavno ravnateljstvo previšnjih zaklada.

Br. 12.452.—1889.

U kr. konviktu zagrebačkom izpražnjeno je pitomsko mjesto zaklade slobodnoga i kr. grada Koprivnice, za koje se ovim razpisuje natječaj do 31. prosinca 1889.

Pravo na ovo pitomsko mjesto imadu sinovi svih članova obćine slob. i kr. grada Koprivnice bez razlike, da li su ovi potonji gradjani ili samo pripadnici obćinski, a izmedju prijavivših se više natjecatelja ima prednost onaj, koji bi uz ine za primanje u kr. konvikt potrebite sposobnosti osobita svojstva za nauke pokazivao.

Natjecatelji za to pitomsko mjesto imadu svoje na kr. zemaljsku vladu, odjel za bogoštovje i nastavu, upravljene molbenice obložiti krstnim listom, školskimi svjedočbami za posljednja dva polugodišta, liečničkom svjedočbom o podpunom zdravlju i o ciepljenih boginjah i dokaznicom o pripadničtvu u svezu obćine slob. i kr. grada Koprivnice.

Ovako obložene molbenice imadu se do gore ustanovljenoga roka putem ravnateljstva onoga školskoga zavoda, na kojem se dotični učenik nalazi, ovamo podnieti, jer se na kasnije prispjele molbenice obzir uzeti neće.

U obće se zahtieva po pravilih konvikta od natjecatelja, da nisu prekoračili 12. godine dobe svoje i da su barem u I. gimnazijalnom razredu.

Kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu.

U Zagrebu dne 23. studenoga 1889.

Digitized by Google

Br. 13.785.—1889.

Na obospolnoj obćoj pučkoj školi u sv. Ivanu-Zelini ima se popuniti mjesto učitelja i orguljaša.

S tim mjestom skopčana su sliedeća beriva: a) temeljna plaća od 400 for.; b) stan u naravi; c) drvarine 48 for.; d) za orguljanje kamate zaklade župnika Bračun-Delimanića u iznosu od 47 for. novč. i 1/2 rali oranice.

Za ovo mjesto razpisuje se natječaj do 25. prosinca 1889.

Molbenice upravljene na visoku kr. zemaljsku vladu, odjel za bogoštovje i nastavu, obložene propisanim dokazali, imaju se do gornjega roka podnieti kr. kotarskoj oblasti u Sv. Ivanu-Zelini putem predpostavljene oblasti.

Kr. županijska oblast u Zagrebu dne 29. listopada 1889.

Br. 6.582.—1889.

U področju ove županije imadu se popuniti sliedeća učiteljska mjesta:

U Lokvah i Sungerih, kotara delničkoga, u Kuniću, kotara ogulinskoga, u Kostreni sv. Lucije, kotara sušačkoga, u Drveniku, kotara novljanskoga, u Hribu, kotara čabarskoga.

Za Kostrenu sv. Lucije mogu samo učiteljice kompetovati.

Beriva su: 350 for. odnosno 400 for. plaće, stan u naravi ili u pomanjkanju takova stanarina od 100 for., u Kostreni sv. Lucije još i mjestni doplatak od 100 for., u Hribu pako predbježno propisana namjestnina.

Za popunjenje tih mjesta razpisuje se natječaj do 20. prosinca 1889.

Molbenice, obložene potrebitimi dokaznicami imaju se, redovito biljegovane, upraviti na visoku kr. zemaljsku vladu, odjel za bogoštovje i nastavu, a predati do rečenoga roka dotičnoj kr. kotarskoj oblasti, koja će ih uz trojni predlog podnieti do 25. prosinca t. g ovoj oblasti.

Kr. županijska oblast u Ogulinu dne 29. listopada 1889.

Br. 13.972. — 1889.

Na obćoj pučkoj školi u Marincih, kotara vukovarskoga, ima se popuniti mjesto učitelja rimo-katoličke vjereipoviesti s plaćom od 400 for., stanom u naravi, vrtom i 4 hvata drva za ogriev.

Natjecatelji za ovo mjesto imaju dokazati, da su vješti i magjarskomu jeziku.

Na visoku kr zem. vladu, odjel za bogoštovje i nastavu, upravljene i propisno obložene molbenice, neka se do 20. prosinca t. g. dostave kr. kotarskoj oblasti u Vukovaru.

Kr. županijska oblast u Vukovaru dne 31. listopada 1889.

Tisak Ign. Granitza u Zagrebu.

Digitized by Google

Digitized by Google

God. 1889. Komad XII.

SLUŽBENI GLASNIK

kr. hrv. slav. dalm. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu.

U Zagrebu dne 31. prosinca 1889.

Objava.

„Službeni glasnik“ izlazit će i buduće godine te će prema naredbi kr. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu, od 22. prosinca 1882. br. 13.995. sadržavati zakone, naredbe, odluke, propise, naputke, načelna riešenja u specijalnih slučajevih, oglase i odluke glede učevnih knjiga i inih učila kao i imenovanja profesora i učitelja te natječaje za popunu izpražnjenih učiteljskih mjesta i izpražnjenih stipendija i podpora. Povrh toga donosit će osim izvješća o stanju zemaljskoga školstva i ine školstva se tičuće viesti.

„Službeni glasnik“ dužne su držati sve političke oblasti i svi učevni zavodi te se svaka naredba kr. zemaljske vlade, čim se u „Službenom glasniku“ proglasi i ovaj dotičnoj oblasti ili učevnomu zavodu dostavi, ima smatrati intimiranom.

Predplatnina, koja iznosi za cielo godište 1890. „Službenoga glasnika“ 1 for. a. vr., šalje se ravnateljstvu pomoćnih ureda kr. zemaljsko-vladnoga odjela za bogoštovje i nastavu u Zagrebu, kamo neka se upravljaju i reklamacije pojedinih komada „Službenoga glasnika“.

Predjašnja godišta „Službenoga glasnika“ mogu se broširana dobiti primjerak po 1 for. Tako isto mogu se kod rečenoga ravnateljstva pomoćnih ureda dobiti „Izvješća o stanju školstva u Hrvatskoj i Slavoniji svršetkom školske godine 1877/8. i 1884/5.“, broširan primjerak prvoga za 50 novč., a drugoga za 1 for.

Digitized by Google

Naredbe.

Br. 33.

Naredba kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu, od 14. prosinca 1889. br. 13.482.,

kojom se odredjuje,

da se prema okolnostim ima naznačiti broj vozarske divizije kod podnašanja predloga za oprost od pučko-ustaške djelatne službe.

Uslied dopisa c. i kr. državnoga ministarstva rata u Beču od 14. studenoga 1889. br. 6636/2. nalazi kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, odrediti, da se u buduće pri stavljanju predloga za privremeno ili trajno ostavljenje osoba u službenom odnošaju stojećih, u slučaju mobilizacije, u koliko ove c. i kr. vojno-vozarskim četam (Train-Truppe) pripadaju, u rubrici 4. „Standeszuständigkeit, Truppenkörper, Anstalt etc." svaki put označe po broju dotičnu Train-Diviziju, kojoj one spadaju, ako se takova iz dotičnih vojničkih legitimacionih izprava razabrati dade, u protivnom pako slučaju ima se unesti u rubriku ovu kao i do sada samo broj „Train-Regimenta" odnosno „Zeugs-Depot-a.

U Zagrebu dne 14. prosinca 1889.

Za bana:
Dr. Spevec.

Br. 34.

Naredba kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade, odjela za bogoštovje i nastavu, od 19. prosinca 1889. br. 14.016.,

upravljena na ravnateljstva svih ovozemaljskih srednjih učilišta,

kojom se ukida posebno ocjenjivanje marljivosti u školskih svjedočbah.

Pošto se uspjeh marljivosti učenika najviše razabire iz njihova napredka u pojedinih naučnih predmetih, pošto nadalje i marljivost kod školske mladeži sačinjava bitan dio ćudorednoga joj ponašanja, ter pošto se je napokon dosele kod ocjenjivanja marljivosti naročito glede ociena „dostatna" i „nejednaka" ne samo u raznih učilištih nego dapače u jednih istih zavodih vrlo nejednako i nedosljedno postupalo: nalazi kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, odrediti, da se u ovozemaljskih kr. gimnazijah, realnih gimnazijah, realkah i s realkami spo-

Digitized by Google

jenih trgovačkih školah ter kr. nautičkoj školi u Bakru od I. poljeća tekuće školske godine 1889/90. počevši u školskih svjedočbah nema više „marljivost“ napose ocjenjivati, nego da u napredak treba kod ocjenjivanja „vladanja“ uvažavati takodjer i marljivost učenika.

U Zagrebu dne 19. prosinca 1889.

Grof Khuen-Héderváry.

Oglasi.

Br. 13.456.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, dozvolila je, da se u Hampovici, u županiji belovarsko-križevačkoj, podigne nova niža pučka škola s temeljnom plaćom od godišnjih 400 for. i stanom u naravi dotično stanarinom od 100 for.

U Zagrebu dne 12. prosinca 1889.

Grof Khuen-Héderváry.

Br. 9.099.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, sistemizovala je na nižih pučkih školah u gradu Osieku četiri nova učiteljska mjesta, i to jedno za učitelja a tri za učiteljice sa sustavnimi berivi.

U Zagrebu dne 12. studenoga 1889.

Grof Khuen-Héderváry.

Br. 13.814.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, dozvolila je, da se dvorazredna niža pučka škola u Starih Banovcih razširi u trorazrednu nižu pučku školu i na njoj sistemizuje treće učiteljsko mjesto za učiteljicu grčko-iztočne vjeroizpoviesti s temeljnom plaćom godišnjih 400 for. i stanom u naravi.

U Zagrebu dne 18. prosinca 1889.

Grof Khuen-Héderváry.

Br. 8.904.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, sistemizovala je na nižih pučkih školah u gradu Zagrebu tri nova učiteljska mjesta sa sustavnimi berivi.

U Zagrebu dne 12. studenoga 1889.

Grof Khuen-Héderváry.

Br. 5.226.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, dozvolila je, da se kod obće pučke škole u Gaju, u županiji požežkoj, osnuje drugo učiteljsko mjesto za učiteljicu sa redovitom godišnjom plaćom od 400 for., stanom u naravi i 6 hvati ogrievnih drva.

U Zagrebu dne 6. prosinca 1889.

Grof Khuen-Héderváry.

Digitized by Google

Br. 14.018.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, sistemizovala je na nižoj pučkoj školi u Petrijancu treće učiteljsko mjesto sa sustavnimi berivi.

U Zagrebu dne 24. prosinca 1889.

Grof Khuen-Héderváry.

Br. 13.683.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, dozvolila je, da se po spolovih razdieljene dječačke i djevojačke pučke škole u Gračacu, Korenici i Buniću spoje u obospolne škole, i to: u Gračacu i Korenici sa četiri, a u Buniću sa tri učiteljske sile.

U Zagrebu dne 13. prosinca 1889.

Grof Khuen-Héderváry.

Br. 12.273.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, dokinula je obzirom na §. 209. škol. zakona od 31. listopada 1888. mjesto samostalnoga katekete na pučkih školah grada Senja.

U Zagrebu dne 6. prosinca 1889.

Grof Khuen-Héderváry.

Br. 14.255.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, ustanovila je na osnovu provedenih razprava prema §. 122. školskoga zakona od 31. listopada 1888. za učiteljsko osoblje nižih i viših pučkih škola mjestne u mirovinu neuračunive doplatke kako sliedi:

1. U području županije ličko-krbavske:

U gradu Senju za mužko i žensko učiteljsko osoblje 100 for.

2. U području županije modruško-riečke:

U gradu Bakru za mužko i žensko učiteljsko osoblje 100 for.

U Sušaku i Trsatu za učitelje 300 for., za učiteljice 200 for.

U Dragi, Kostreni sv. Lucije i Kostreni sv. Barbare za učitelje 200 for., za učiteljice 100 for.

U Gerovu 120 for.

U Novom Vinodolskom, Bribiru, Crikvenici, Belgradu, Grižanih i Drveniku za učitelje 100 for., za učiteljice 60 for.

U Selcu, Grobniku, Ratuljah, Čavlih, Kraljevici, Križišću, Hreljinu, Zlobinu, Krasici, Praputniku, Kukuljanovu, Delnicah, Brodu na Kupi, Čabru, Hribu, Vrbovskom, Vrbovskom-Senjskom, Komorskih Moravicah, Severinu, Bosiljevu, Bosancih i Lešću za mužko i žensko učiteljsko osoblje 60 for.

3. U području županije zagrebačke:

U gradu Sisku za mužko i žensko učiteljsko osoblje 150 for.

U gradu Karlovcu za mužko i žensko učiteljsko osoblje 100 for.

U Samoboru, Cvetkoviću, Marija-Bistrici, Sv. Ivanu Zelini, Vrabču, Stenjevcu, Podsusedu i Šestinah za mužko i žensko učiteljsko osoblje 100 for.

U Jaski, Velikoj Gorici, Dolnjoj Stubici, Gornjoj Stubici i Bistri za mužko i žensko učiteljsko osoblje 60 for.

Digitized by Google

4. *U području županije varaždinske:*

U gradu Varaždinu za mužko i žensko učiteljsko osoblje 200 for.

U Ivancu, Lepoglavi, Klanjcu, Ludbregu, Varaždinskih Toplicah, Krapinskih Toplicah i Zlataru za mužko i žensko učiteljsko osoblje 100 for,

U Bednji, Cvetlinu, Višnjici, Vrbnu, Jerovcu, Kamenici, Klenoviku, Maruševcu, Voći, Tuhlju, Poljani, Selih, Velikoj Erpenji, Vel. Trgovištu, Zaboku, Krapini, Sv. Križu Začreće, Malom Bukovcu, Martijancih, Rasinji, Kuzmincu. Desiniću, Pregradi, Biškupcu, Petrijancu i Vinici ža mužko i žensko učiteljsko osoblje 60 for.

5. *U području županije belovarsko-križevačke:*

U gradovih Belovaru, Križevcih i Koprivnici po 200 for.

U Ivanić tvrdji i u Bregih po 100 for.

6. *U području županije virovitičke*:

U Virovitici, Slatini, Dol. Miholjcu, Valpovu, Djakovu i Našicah za mužko i žensko učiteljsko osoblje po 100 for.

U Suhoplju, Dalju, Retfali magj., Retfali njem., Veliškovcih i Orahovici za mužko i žensko učiteljsko osoblje po 60 for.

7. *U području županije požežke:*

U gradu Požegi za učitelje dječačke pučke škole 300 forinti.

U Daruvaru za učitelje 100 for,, za učiteljice 60 forinti.

U Lipiku 60 for.

8. *U području županije sriemske:*

V Vukovaru za mužko i žensko učiteljsko osoblje 200 forinti.

U Iloku, Indjiji, Irigu, Rumi i Zemunu za mužko i žensko učiteljsko osoblje po 100 for.

U Mitrovici i Kamenici za mužko i žensko učiteljsko osoblje po 60 for.

9. *U području grada Zagreba:*

Za mužko i žensko učiteljsko osoblje nižih i viših pučkih škola 300 for.

10. *U području grada Osieka:*

Za mužko i žensko učiteljsko osoblje nižih i viših pučkih škola 200 for.

* * *

Prigodom obćenitoga reguliranja učiteljskih beriva dopitani su ovi mjestni doplatci dotičnim učiteljem i učiteljicam samo u onom slučaju, ako neuživaju osobnog doplatka, te ako je ovaj manji od ustanovljenoga mjestnoga doplatka odnosna razlika njihova.

U svih ostalih mjestih ostaje za sada učiteljsko osoblje bez mjestnih doplataka.

U Zagrebu dne 27. prosinca 1889.

Za bana:

Dr. Spevec.

Br. 8.231.

Nakladom književnoga družtva „Matice Hrvatske“ u Zagrebu izašla je knjiga pod naslovom: „Počela političke ekonomije ili nauka obćega gospodarstva; napisao Dr. Blaž Lorković. U Zagrebu 1889.“ Ta knjiga ima XI. i 322 strane a stoji broširana 1 for. 50 novč., a za članove „Matice Hrvatske“ 1 for.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, nalazi rečenu knjigu na ovozemaljskih s kr. realkami u Zagrebu i Zemunu spojenih trgovačkih školah kao

Digitized by Google

pomoćnu knjigu za porabu pripustiti, ter podjedno njezinu nabavu učiteljskim i učeničkim knjižnicam ovozemaljskih srednjih učilišta preporučiti.
U Zagrebu dne 6. prosinca 1889.

Grof Khuen-Hédervary.

Br. 14.244.
Troškom kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade izišla je školska knjiga pod naslovom: „Oblici jezika staroga slovenskoga s dodatkom o postanju oblika jezika hrvatskoga ili srbskoga za VII. i VIII. razred gimnazija. Prigotovio Dr. Ivan Broz. Zagreb 1889.“, koja knjiga ima $6^1/_2$ tiskanih araka i može se mekano vezana dobiti kod ravnateljstva pomoćnih ureda kr. zemaljsko-vladnoga odjela za bogoštovje i nastavu primjerak po 45 novčića a. vr.
U Zagrebu dne 27. prosinca 1889.

Za bana:
Dr. Spevec.

Br. 12.961.
Učitelj obće pučke škole u Bukevju Vinko Bek izdaje o svom trošku časopis: „Slijepčev prijatelj, list za promicanje uzgoja, obuke i inih probitaka slijepaca.“
Taj časopis izlazi četiri puta u godini u svezcima po poldrug arak, a ciena mu je na godinu 1 for., za inozemstvo 1 for. 20 nvč., pojedinom svezku 30 nvč.
Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, nalazi taj časopis, kao prvi list te struke, preporučiti za nabavu pučkomu učiteljstvu i pučkim školam za njihove knjižnice
U Zagrebu dne 17. prosinca 1889.

Grof Khuen-Hédervary.

Br. 13.275.
Tereziji Platnarovoj, sada učiteljici u Zadru, nestalo je svjedočbe osposobnice, izdane joj od ženske preparandije u samostanu ss. milosrdnica u Zagrebu dne 20. srpnja 1883. br. 20.
Uslied dozvole kr. zem. vlade, odjela za bogoštovje i nastavu, od 6. studenoga 1889. br. 10.834. izdalo joj je ravnateljstvo rečene preparandije dne 24. studenoga 1889. pod brojem 256. duplikat pomenute svjedočbe osposobnice.
Povodom tim proglašuje se prvobitna svjedočba osposobnica Terezije Platnarove radi eventualne zloporabe ništetnom.
U Zagrebu dne 2. prosinca 1889.

Za bana:
Dr. Spevec.

Osobne viesti.

Ban kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije podielio je izpražnjenu, pod previšnjim pokroviteljstvom Njegova c. i kr. apoštolskoga Veličanstva stojeću župu u gradu Karlobagu župniku u Sincu Nikoli Martinčiću.

Ban kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije, imenovao je na predlog duhovnog stola biskupije bosansko-djakovačke i sriemske privremenog vjeroučitelja kr. male realne gimnazije mitrovačke Petra Rogovića pravim vjeroučiteljem istoga učevnoga zavoda.

Digitized by Google

Ban kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije podielio je na osnovu §. 88. zakona od 31. listopada 1888. ob uredjenju pučke nastave i obrazovanja pučkih učitelja u kraljevinah Hrvatskoj i Slavoniji naslov „profesora": učitelju i privremenomu ravnatelju kr. mužke učiteljske škole zagrebačke Ljudevitu Modcu ter učiteljem iste učiteljske škole Stjepanu Basaričku, Cezaru Haseku, Tomislavu Ivkancu i vjeroučitelju Karlu Matici, zatim učitelju i privremenomu upravitelju kr. mužke učiteljske škole petrinjske Antunu Pechanu ter učiteljem iste učiteljske škole Josipu Glaseru i Dragutinu Schiereru, napokon je učitelja i profesora srednjih učilišta Milana Rogulju, pridieljena na službovanje kr. mužkoj učiteljskoj školi zagrebačkoj, imenovao glavnim učiteljem iste kr. učiteljske škole zagrebačke.

Ban kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije, imenovao je privremenoga učitelja pjevanja i glasbe na kr. mužkoj učiteljskoj školi zagrebačkoj Vjenceslava Novaka definitivnim učiteljem pomenutih struka na istoj učiteljskoj školi.

Ban kraljevina Hrvatske, Slavonije i Dalmacije imenovao je privremenoga pomoćnog učitelja kr. nautičke škole bakarske Narcisa Damina stalnim pomoćnim učiteljem u istom zavodu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je školskoga nadzornika županije virovitičke Pavla Oreškovića kr. školskim nadzornikom nižih i viših pučkih te šegrtskih škola grada Osieka.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je privremenoga učitelja u Klakaru, dodieljenoga na službovanje višoj pučkoj školi u Brodu, Šimu Dorića pravim učiteljem niže pučke škole u Klakaru, ostaviv ga i nadalje u pridieljenu svojstvu na višoj pučkoj školi u Brodu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je učitelja više pučke škole u Ogulinu Matiju Vrbančića pravim ravnateljem istoga zavoda.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je na temelju školskoga zakona od 31. listopada 1888. definitivne podučitelje i podučiteljice u Zagrebu, i to: Matiju Lisca, Ivana Sipraka, Ivana Štampara, Mariju Barač, Tereziju Ivanković, Olgu Šah, Gabrielu Švrljuga, Jelku Könczel, Olgu Milaković, Ljubicu Šajatović, Mariju Hackl i Danicu Jugović pravimi učitelji, dotično učiteljicami nižih pučkih škola grada Zagreba.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, premjestila je definitivno u status pučkog učiteljstva grada Zagreba na službovanje gradskim pučkim školam pridieljene učiteljice Vilmu Vidulovićevu iz Koprivnice, Danicu Jugovićevu iz Velike Gorice i učitelja Stjepana Dubina iz Novoga.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestne učiteljice u Osieku: Josipu Glembay i Katu Firly pravimi učiteljicami, namjestnoga učitelja u Osieku Matiju Smolića pravim učiteljem, sve troje u istom mjestu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je podučitelje i podučiteljice: Olgu Truničak u Brdovcu, Gizelu Strgar u Dol. Stubici, Josipa Rehorića u Vel. Gorici, Danicu Praus u Pešćenici, Stjepana Kraljevića u

Digitized by Google

Samoboru, Slavu Lopašić u Samoboru, Josipu Vimmer u Samoboru, Mariju Milharčić u Jaski i Antuna Pšeničnika u Jaski pravimi učitelji dotično učiteljicami na sadanjih njihovih službovnih mjestih.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je podučitelje Kostu Harambašića i Zvonimira Tkalca onda podučiteljicu Malvinu Horvat u Senju pravimi učitelji dotično učiteljicom na dosadanjih njihovih službovnih mjestih.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je privremenu predstojnicu više pučke djevojačke škole u Gospiću Jagodu Truhelka pravom ravnajućom učiteljicom istoga zavoda.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je podučiteljice: Mariju Flögl u Krapini, Mariju Lončarić u Ludbregu, Antoniju Frölich u Gor. Rieki, Mariju Mušić u Visokom, Anku Folprecht u Biškupcu, Pavku Šćrbić u Desiniću, onda podučitelja Miroslava Ostoića u Zlataru i privremenu učiteljicu Ivku Horvat u Konobi pravimi učiteljicami, dotično učiteljem na dosadanjih njihovih službovnih mjestih.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je podučiteljice: Magdalenu Turkalj u Novom, Terezu Hoffer u Bribiru, Mariju Šulc u Bribiru, Mariju Kostelić u Selcu, Mariju Grahovac u Crikvenici, Margaretu Sacchi u Grižanih, Zorku Lukanović u Sušaku, Ljubicu Krcivoj u Dragi, Gabrijelu Mahin u Kraljevici, Sofiju Vitasek u Hreljinu, Sofiju Štajdohar u Krasici, Ernestinu Mataić u Kukuljanovu, Juditu Vranić u Delnicah, Milku Šimunović u Mrkopolju, Ivanu Delak u Fužinah, Mariju Delak u Liču, Mariju Veseli u Lokvah, Katicu Čurčić u Brodu na Kupi, Ljubicu Pleše u Prezidu, Mariju Majnarić u Ravnojgori, Matildu Rožanić u Bakru, Marijanu Dvorniković u Drežniku, Mariju Kolić u Praputniku i podučitelja Ulrika Hoffera u Bribiru pravimi učiteljicami dotično učiteljem na dosadanjih njihovih službovnih mjestih.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je podučiteljice: Herminu Strgar u Novoj Rači, Terezu Vlašić u Kapeli, Kristinu Varžička u Topolovcu, Vjekoslavu Kranjec u Ludini, Milku Levatić u Gjurgjevcu, Barbaru Dragman u Kalinovcu, Idu Mainkas u Sesvetah, Ljubicu Zobundjia-Šimunčićevu u Virju, Mariju Sablić u Molvah, Elviru Šklebar u Novomgradu, Ljubicu Vidačić u Peterancih, Sofiju Pitner u Golah, Valpurgu Salaj u Golah, Barbaru Fleischer u Belovaru, Slavu Marcchetti u Belovaru, Ljubu Kranjčević u Križevcih, onda podučitelje: Milana Poljaka u Gjurgjevcu i Vasu Doića u Belovaru pravimi učiteljicami dotično učitelji na dosadanjih njihovih službovnih mjestih.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je podučiteljice: Terezu Lorenc u Cerniku, Milku Gaus u Cerniku, Anku Kovačević u Brestovcu, Ljubicu Tomić u Končanici, Vjekoslavu Sabolović u Dežanovcih, Melaniju Kušević u Kuli, Ružicu Fabijani u Kutjevu, Amaliju Mudrovčić u Kaptolu, Mariju Kovač u Pleternici i Katarinu Skraljski u Pleternici pravimi učiteljicami na dosadanjih njihovih službovnih mjestih.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je podučitelje i podučiteljice: Ceciliju Beilner u Suhopolju, Tomu Mihalića u Virovitici, Vilmu Babić-Gönnerovu u Virovitici, Vilmu Koukal u Virovitici, La-

Digitized by Google

zara Savića u Slatini, Ljubicu Šmidler u Slatini, Katu pl. Plemić u Slatini, Dragutina Kaničara u Dolj. Miholjcu, Mariju Ibišić u Dolj. Miholjcu, Ljudmilu Levačić u Marjancih, Leonorda Fichtnera u Valpovu, Jelenu Fichtner-Dvoržakovu u Valpovu, Josipu Maldini u Feričancih, Bogomila Pricu u Orahovici, Tereziju Pricu u Orahovici i Katu Šmit-Kolekovu u Podgoraču pravimi učitelji, dotično učiteljicami na dosadanjih njihovih službovnih mjestih.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je podučiteljice Anku Popović u Suseku, Lauru Preisz u Rumi i Olgu Muha u Rumi pravimi učiteljicami na dosadanjih njihovih službovnih mjestih.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, promaknula je prigodom reguliranja učiteljskih beriva u smislu odnosnih ustanova školskoga zakona od 31. listopada 1888. sliedeće učitelje i učiteljice u temeljnu plaću od 400 for.:

1. U području ličko-krbavske županije:

Antuna Jamičića, Mariju Pavelić, Stjepana Šimića, Peku Stanića, Simu Šimića, Katu Šimić, Nikolu Zastavnikovića, Anku Zastavniković, Martina Mesića, Marka Zdunića, Mijata Padjena, Marka Vukelića, Mariju Rukavina, Simeona Končara, Božu Ratkovića, Anku Radović, Martina Krmpotića, Ivana Smolčića, Jovu Vojnovića, Jovu Vurdelju, Ivana Banića, Anku Popović i Fabijana Oreškovića.

2. U području županije modruško-riečke:

Eugeniju Tamhina, Miloša Tomaševića, Radu Tomića, Franjku Vujnović, Anku Turković, Danicu Brajković, Antoniju Turkalj, Franju Grgurića, Mariju Pievac, Danu Tomljenovića, Magdalenu Marković, Stevana Zdjelara, Gjuru Zdralića, Kristinu Trbuhović, Nikolu Novakovića, Marka Veina, Vjekoslava Pajera, Adama Duića, Sofiju Prebeg, Marka Katića i Katicu Katić.

3. U području županije zagrebačke:

Petra Župančića, Nikolu Lebštika, Ljubicu Jurina, Anku Mlinarić, Ivana Karagu, Andriju Gönnera, Gjuru Čučkovića, Mariju Jurić, Dragutina pl. Miškića, Andriju Filkovića, Josipu Kolman, Rozu Mažgon, Josipa Denclera, Gjuru Grčića, Stjepana Tućana, Gabrijelu Wölfer, Maksima Pekića, Stjepana Petrovića, Gjuru Rožića, Konrada Buzinu, Mariju Gliederer, Elviru Frangeš i Anku Slavnić.

4. U području županije varaždinske:

Franju Daranjia.

5. U području županije belovarsko-križevačke:

Petra Ivanovića, Marka Šarčevića, Ivana Hefele-a, Damjana Popovića, Gavrila Šamića, Gavrila Mamulu, Milana Engelsfelda, Petra Berića, Ivanu Grdešić, Jovu Čačugu, Mariju Čačugu, Filomenu Miljušević, Ilija Miljuševića, Janka Blagu, Gabrijelu Premužić, Nikolu Ivanovića, Josipa Medveda, Jurja Benkeka, Nikolu Predavca, Dragutina Klobučara, Jurja Sulimanovića, Nikolu Zrinjšćaka, Franju Lukinovića, Petra Rogića, Ladislava Matkovića, Stevana Jankovića, Rajmundu Hostnik, Vjekoslava Klemena, Albina Kriškovića, Maksu Ogorelicu, Josipa Kovačevića, Ostoju Zeca, Nikolu Dragojevića, Milana Grbića, Andriju Kelčeca, Ljubomira Trbuhovića, Ljubomira Skorupana, Kvirina Broza, Augusta Hatara, Ivana Sokolovića,

Digitized by Google

Ivana Kodrića, Adolfa Goluba, Tomu Obradovića, Gjuru Lugarića, Franju Galovića, Franju Medarića, Vjekoslavu Starčić, Josipa Dogana, Miju Zrelca, Josipa Katušića, Matiju Blagu, Agnezu Kralj, Miju Stefanca, Stjepana Beluhana, Josipa Crljenjaka, Radoslava Vojnovića, Mariju Rataić, Blaža Tišljarića, Franju Galjera, Matu Galjera, Gejzu Rekettya, Ljudevita Luketića, Marka Čakića, Josipa Trbuljaka, Milku Štanfel, Edmunda Križnjaka, Svetozara Popovića, Franju Šinkovca i Mirku Bajec.

6. U području županije požežke:

Jakova Bobinca, Ambroza Štampara, Ivana Kerekovića, Adolfa Suknića, Albinu Vonička, Matu Zdjelarevića, Josipa Dubravčića, Miloša Krpana, Ivana Filakovca, Josipa Vidakovića, Vasu Vukdragovića, Lenku Maričević, Mariju Stojadinović, Pavla Degmečića, Josipa Binickia, Pavla Katića, Katicu Malin, Savu Sekulića, Antuna Vargu, Adolfa Vukovića, Sofru Tatomirovića, Katu Nenin, Terezu Šimunović, Isu Skenžića, Mariju Konrad, Ivana Sivoša, Anku Mareković, Petra Bogdešića, Andriju Štajcara, Miju Šipuša, Petra Kotura, Rozu Miličević, Nikolu Baića, Gjuru Popovića, Jakova Trstenjaka, Stjepana Kolarića, Svetozara Gvoića, Radu Mandića, Franju Katića i Eugena Matkovića.

7. U području županije virovitičke:

Ružicu Dančuo, Romana Prestinia, Radovana Galovića, Josipa Peserla, Ignjata Ogrizovića, Dragutina Kalafadjića, Adama Kocha, Ivana Zombor *i*ja, Ivana Schneidera, Franju Majcana, Matu Bosančića, Mirka Lazarića, Gjuru Plavšića, Ivana Leovića, Josipa Šprema, Ljudevita Lisca, Mijata Sekulića, Ljubicu Bunjik, Josipa Albera, Matu Krasnika, Lavoslava Hornsteina, Nikolu Vlašića, Mirka Lehmana, Gabru Čaklovića, Josipa Hattia, Martina Brdarića, Stjepana Škrljca, Antuna Beka, Milu Popovića i Luku Pavoševića

8. U području županije sriemske:

Franju Kotzbeka, Olgu Maksić, Rudolfa Petruščaka, Mirka Fabria, Petra Golubovića, Jovana Murgulovića, Jovana Horvata, Mihajla Kuzmanovića, Filipa Nedića, Milana Gjukića, Petra Šimića, Vjekoslava Benaka, Pavla Bibića, Jovana Dragovića, Radu Uzelca, Antuna Koharića, Katicu Kristić, Vaju Čurčića, Milu Dukića, Jovana Čordašića, Josipa Lovrića, Katicu Deanović, Klotildu Kučera, Jelku Pacel, Veroniku Pezerović, Luku Kovačića, Matiju Vohalskia, Kristinu Vranić, Franju Dužaića, Mariju Cipšić, Vjekoslava Pletikapića, Tereziju Vranić, Gjuru Kneževića, Katicu Dolovčak, Georginu Matasić, Matiju Zdunića, Mariju Tomašević, Stevana Paića, Stanka Petrovića, Adolfa Markovića Stjepana釆Maternia, Janka Cetinu, Angelinu Petković, Vidosavu Marić, Miroslava Junga, Jovana Gajića i Nikolu Lalića.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, premjestila je medjusobno učiteljice Vilku Schneiderovu u Gradištu i Georginu Matasićku u Županju.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je privremenoga učitelja u Krapinskih Toplicah Rajka Sokolića pravim učiteljem obće pučke škole u istom mjestu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je privremenu učiteljicu u Vagancu Ljudmilu Jerković-Butkovićevu pravom učiteljicom obće pučke škole u istom mjestu.

Digitized by Google

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestnoga učitelja u Novigradu Andriju S a l a j a pravim učiteljem niže pučke škole u Hampovici.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestnoga učitelja u Progaru Petra V u k a d i n o v i ć a privremenim učiteljem niže pučke škole u istom mjestu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je kandidatkinju pučkog učiteljstva Aquilinu P o p o v i ć e v u privremenom učiteljicom niže pučke škole u St. Banovcih.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je privremenoga učitelja u Petrovcih Gavru S e g e d i j a pravim učiteljem niže pučke škole u istom mjestu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je namjestnu učiteljicu u Raićih Ljudmilu G ü t h n e r o v u pravom učiteljicom niže pučke škole u istom mjestu.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, premjestila je učitelja u Hrženici Konrada K l i n g s p ö g l a uslied njegove vlastite molbe na obću pučku školu u Sv. Gjurgju.

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je privremenoga učitelja u Dolj. Bebreni Adama M a t i č e v i ć a pravim učiteljem niže pučke škole u istom mjestu.

Kralj. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je privremenu učiteljicu u Šidu Anku S e g e d i j e v u pravom učiteljicom niže pučke škole u istom mjestu

---

Kr. zemaljska vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, imenovala je privremenoga učitelja u Gjurgjancih Josipa V a l e n t i ć a pravim učiteljem niže pučke škole u istom mjestu.

U m i r o v l j e n i s u: Franjo L u g a r i ć, ravnajući učitelj niže pučke škole u Pakracu Matej A š p e r g e r, učitelj niže pučke škole u Sisku, Luka L o n č a r e v i ć, učitelj niže pučke škole u Kozarici, Adam N a t t e r, učitelj niže pučke škole u Banovcih, Ivan S c h ä f e r, učitelj niže pučke škole u Indjiji, Vjekoslav P e t a k, učitelj niže pučke škole u Sv. Gjurgju, Gjorgje S t a n k o v i ć, učitelj niže pučke škole u Vel. Nabrdju, Mijo Š t e f a n e c, učitelj niže pučke škole u Budrovcu i Matilda L o n č a r e v a, učiteljica niže pučke škole u Raićih.

U m r l i s u:

Dne 20. listopada 1889. Ferdo S t o j š i ć, učitelj niže pučke škole u Garčinu.

Dne 21. studenoga 1889. Dragutin V u k e l i ć, učitelj niže pučke škole u Sičah.

Dne 25. studenoga 1889. Katarina P o s m u k, učiteljica niže pučke škole u Brlogu.

Digitized by Google

Natječaji.

Br. 16.107.—1889.

Na dvorazrednoj nižoj obćoj pučkoj školi u Bačincih, kotara šidskoga, ima se popuniti mjesto učiteljice grčko-katoličke vjeroizpoviesti s plaćom od 400 for. i stanarinom od 100 for. na godinu.

Natjecateljice neka svoje propisno obložene na visoku kr. zemaljsku vladu, odjel za bogoštovje i nastavu, upravljene molbenice podnesu do 20. siečnja 1890. kr. kotarskoj oblasti u Šidu.

Kr. županijska oblast županije sriemske u Vukovaru dne 12. prosinca 1889.

Br. 16.353.—1889.

Za popunu učiteljskoga mjesta rimo-katoličke vjeroizpoviesti na nižoj pučkoj školi u Novih Banovcih, kotara staropazovačkoga, razpisuje se natječaj do 20. siečnja 1890.

Plaća 400 for., stan u naravi i 20·5 kbm. drva za ogriev.

Natjecatelji imaju svoje na visoku kr. zemaljsku vladu, odjel za bogoštovje i nastavu, upravljene i potrebitimi dokazi obložene molbenice do gore spomenutoga roka podnieti kr. kotarskoj oblasti u Staroj Pazovi.

Kr. županijska oblast u Vukovaru dne 16. prosinca 1889.

Br. 16.219.—1889.

Na nižoj pučkoj školi u Novom Slankamenu ima se popuniti četvrto mjesto učitelja rimo-katoličke vjeroizpoviesti s plaćom od 400 for. i 100 for. stanarine na godinu.

Molbenice valjano obložene, na visoku vladu, odjel za bogoštovje i nastavu, upravljene neka se podnesu kr. kotarskoj oblasti u Staroj Pazovi do 20. siečnja 1890.

Kr. županijska oblast u Vukovaru dne 18. prosinca 1889.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

DATE DUE

STANFORD UNIVERSITY LIBRARIES
STANFORD, CALIFORNIA 94305

Digitized by Google

